TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

LEDEN 1983 Ročník XIV Číslo 1

UPROSTŘED SVĚTOVÝCH DĚJIN

Leninovo dílo i jeho osobnost se nenávratně vepsaly do dějin lidstva. Jsou spjaty i s historií naší vlasti, našich národů a naší dělnické třídy již tři čtvrtě století. V. I. Lenin sám znal naši zemi z několika pobytů, o problematiku našeho dělnického hnutí se živě zajímal a jeho rady nesmírně pomohly v nejedné kritické situaci.

Již naše národní osvobození, vznik Československé republiky, jsou spojeny s VŘSR, jejímž teoretickým i skutečným vůdčím činitelem byl Lenin. Vyhlášení a prosazování myšlenky sebeurčení národů i výzva k národům, aby byl učiněn konec válce a aby byl uzavřen spravedlivý mír, měly revolucionizující vliv na náš lid. Oba požadavky se kryly s nejniternějšími zájmy našich národů a řídily boj našich pracujících za utvoření samostatné svobodné socialistické republiky. Ne z politických kombinací západních velmocí a buržoazního protirakouského odboje, ale z revoluční situace vzniká ještě před koncem války čs. stát.

S V. I. Leninem se setkali a besedovali Bohumír Šmeral, Antonín Zápotocký a v řadě dalších také Ivan Olbracht. A takto vzpomínal: „Soudruh Lenin! Ne více, ale také ne méně. Muž, kterého vyzvedla doba z podkrovních pokojíků a muzejních knihoven exilů a postavila ho doprostřed světových dějin. On, kterého ze svého středu vynesla na svá ramena zkrvavěná masa lidí, aby mu dala vykřiknout jasným, jako úder zvonu pevným slovem svůj neústrojný křik, aby ho nechala schovat v myšlenku kalnou změť svých pobitých hlav, aby mu dovolila vládnouti sebou, srovnati sebe a společně se sebou dobýti svět . . ."

Jedním z posledních setkání našich soudruhů s Leninem byla schůzka s čs. odboráři 5. prosince 1922. Lenin se vyptával na činnost odborů, strany, na volby do pražské městské správy, na náladu českých dělníků, na hospodářskou situaci v zemi. Radil funkcionářům, aby zůstali spjati s masami, aby poznávali jejich zájmy a důsledně je hájili.

21. ledna 1924 V. I. Lenin zemřel. Nebyl tu již jeho osobní vliv velikého vůdce, ale jeho myšlenky žily a žijí dál, staly se a jsou návodem pro činnost komunistů na celém světě.

(bach)

OBĚTAVOST A INICIATIVA

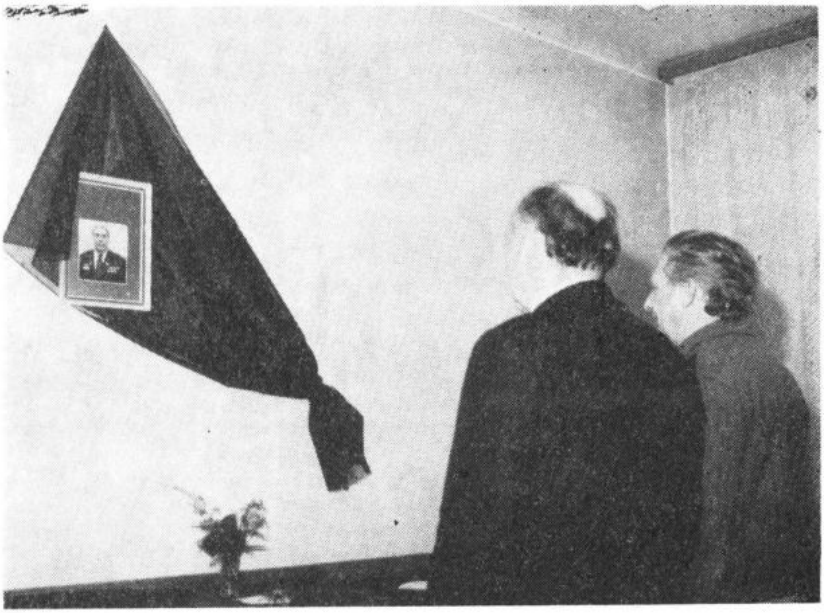
Podzimní výroční schůze ZO Českého svazu protifašistických bojovníků v Tišnově — věkovým průměrem členů nejstarší organizace ve městě — opět ukázala, že bilance uplynulého roku byla příznivá. Ať už se jedná o plnění plánu práce na úseku politickovýchovném, tak i v budovatelské činnosti patří členové tišnovského ČSPB mezi nejlepší složky místní Národní fronty. V akci Z odpracovali 260 hodin, na úpravě památných míst spjatých s odbojem 120 hodin, národnímu hospodářství pomohli 15 650 hodinami práce, z toho 6 200 v zemědělství. Nasbírali úctyhodné množství druhotných surovin, jejichž cena v národním hospodářství stále stoupá. Celkem to bylo 1380 kg papíru, 26 kg textilu, 210 kusů kožek, 3000 kg skleněných střepů aj. Na plnění politickovýchovné části se nejvíce podíleli členové výboru s. Pestr, Volena, Boroličová a Peterka, především účastí na besedách a přednáškách v pionýrských táborech a pionýrských skupinách.

Dobré výsledky vykazuje též několikaletá družba s místní organizací ZSPB v Juru pri Bratislave smluvně prodloužená o dalších 5 let, která se rozvinula v mnohá osobní přátelství.

V současné době má ZO v Tišnově 88 členů, z toho 40 žen, průměrný věk je 71 roků, nejstarším členem je s. Vrchlabský, který minulý měsíc oslavil 96. narozeniny.

Úkoly, které schůze přijala pro rok 1983, budou jistě nejen splněny, ale i vysoce překročeny tak, jak to mezi členy ZO ČSPB v Tišnově je již samozřejmostí.

D. Š.

Mezinárodní komunistické a dělnické hnutí zastihla těžká ztráta. 10. listopadu 1982 náhle zesnul vynikající sovětský stranický a státní činitel generální tajemník ÚV KSSS a předseda prezídia Nejvyššího sovětu SSSR soudruh Leonid Iljič Brežněv. Jeho odchod se bolestně dotkl všech pokrokových a mírumilovných sil na celém světě.

Tak jako na mnoha místech naší vlasti vyjádřili i zástupci pracujících tišnovských závodů, obchodních organizací a dalších institucí zármutek nad ztrátou, jež postihla sovětský lid, zápisem do kondolenčních listin, které byly v den pohřbu — 15. listopadu 1982 — vyloženy v malé zasedací síni MěstNV v Tišnově.

Snímek Milana Loskota.

Civilní obrana v roce 1983

Pro rok 1983 je pro všechny občany jak v pracovním poměru, tak i důchodce a ženy v domácnosti zařazeno v plánu POCO téma **Podíl občanů na zdokonalování civilní obrany a upevňování obranyschopnosti ČSSR,** které přednesou lektoři Socialistické akademie. Cílem tématu je na pozadí složité mezinárodní situace s ohledem na vojenskopolitický aspekt posílit přesvědčení občanů o objektivní nezbytnost plnění úkolů a požadavků civilní obrany a také objasnit současné úkoly a cíle CO včetně aktivního zapojení občanů do jejich plnění, jež by mělo být projevem vysoké morální odpovědnosti za ochranu zdraví a životů spoluobčanů.

Pro občany mimo pracovní proces bude přednášeno lektory ČSČK téma **První pomoc a zdravotnická opatření při zasažení zbraněmi hromadného ničení.** Pro pracující je zařazeno téma **Jaderné zbraně, jejich použití a ochrana před nimi,** jež zajišťují pracovníci protipožární ochrany.

Pro velitele útvarů svépomoci, jejich zástupce a další funkcionáře útvarů svépomoci obcí (velitelů průzkumných a vyprošťovacích jednotek) bude provede-

no jako každý rok odborné školení v zasedací síni MěstNV v Tišnově v termínu, který stanoví náčelník štábu CO okresu Brno-venkov.

Odborná témata jsou zaměřena na problémy, které z hlediska soudobého vedení války jsou nejdůležitější. L. B.

Výstavba lyžařského svahu pokračuje

A že, zdárně, o tom jsme se přesvědčili, když jsme si areál prohlédli a požádali o informace ing. J. Kosteleckého.

Není tomu dávno, v červnu 1982, kdy jsme o výstavbě na Klínku podrobně informovali širokou veřejnost. Na sklonku roku — k 30. listopadu jsme mohli rekapitulovat, jaká je skutečnost. K tomu datu bylo dle plánu vše splněno.

Kompletně byly provedeny terénní úpravy celého povrchu svahu, vykopány jámy pro patky sloupů vleku, provedena betonáž patek. Dodáno bylo celé zařízení lyžařského vleku od Tatrasportu Kežmarok, rozmístěny sloupy k vybetonovaným patkám. Dále byly položeny elektrické kabely pro pohon vleku a plánované osvětlení svahu. Pod svahem byly vybudovány základy se suterénem pro obslužnou chatu, kterou výrobce, Východočeské dřevařské závody v Potštejně dodal již v letním období.

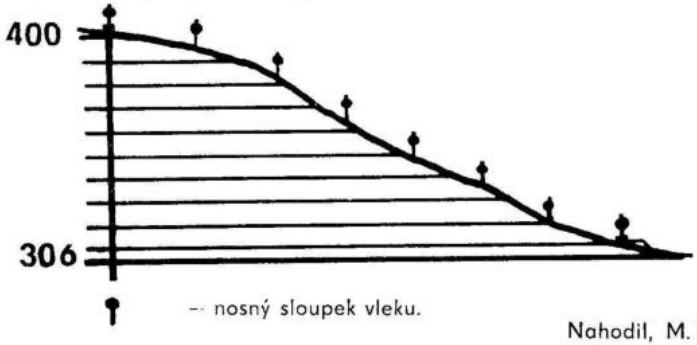
Jelikož z hlediska redakční uzávěrky nemohl být předložen stav prací z prosince m. r., je možné, pokud se zachovalo hezké počasí, že byla provedena i montáž vleku a chaty. Podle sněhových podmínek bude tedy lyžařský vlek pravděpodobně ve zkušebním provozu. Jinak se zbývající práce dokončí v tomto roce. Letos má být položen koberec z umělých kartáčů o ploše 8000 m^2 (tj. 400×20 m) a provedeny veškeré dokončovací práce. Je předpoklad, že výstavba lyžařského svahu bude letos úspěšně ukončena, a jak je stanoveno, počínaje rokem 1984 bude zahájen pravidelný provoz.

Snad můžeme prozradit, že se uvažuje o postřiku svahu umělým sněhem, čímž by se odstranila závislost na rozmarech počasí v zimním období. Instalace tohoto zařízení je však podmíněna několika okolnostmi, které ještě nejsou definitivně rozhodnuty.

Pro informaci uvádíme schéma profilu lyžařského svahu, na němž je orientačně zakresleno i rozmístění nosných sloupů vleku. Délka vleku je 410 m, výškový rozdíl 94 m, průměrný sklon 23 %.

Pro úplnost musíme ještě uvést, že od března do listopadu m. r. byla na výstavbě svahu odpracováno 3 800 brigádnických hodin.

I letos bude vítán každý, kdo přiloží ruce k úspěšnému zakončení díla. Brigády se budou nadále konat každou sobotu od 7 hodin (sraz pod Klínkem), jakmile to počasí dovolí, tj. asi od poloviny března. Odpracované hodiny budou opět potvrzovány. (—mi—)

— nosný sloupek vleku.

Nahodil, M. Makovský

Vystavoval Karel Formánek

V listopadu 1982 vystavoval v zasedací síni MěstNV na radnici obrazy a grafiku především z tvorby posledních let akad. malíř a grafik Karel Formánek. Na slavnostní vernisáži byli přítomni nejen umělcovi přátelé a milovníci umění z Tišnova i širšího okolí, ale též představitelé veřejného života v našem městě v čele s předsedou MěstNV s. Karlem Součkem. Úvodem promluvil o Formánkově díle vedoucí odboru kultury ONV Brno-venkov PhDr. A. B. Král, CSc. V zasvěceném výkladu zejména zdůraznil malířův osobitý přínos v české grafice uplynulých padesáti let.

Tišnovská veřejnost měla možnost seznámit se v posledním desetiletí s obrazy Karla Formánka již potřetí. Formánkovy výstavy mají v našem městě vždy dobrý ohlas a jistě není nadsazené, když řekneme, že jsou svátkem v kulturním životě města. S potěšením můžeme konstatovat, že z tohoto rámce nevybočila ani výstava loňská, konaná v měsíci, ve kterém jsme oslavili 65. výročí VŘSR.

(i)

Pěkný zážitek

Koncert akademického pěveckého sdružení Moravan byl pro tišnovské posluchače v sobotu 20. listopadu 1982 pravým uměleckým zážitkem.

Loňského roku oslavil Moravan půlstoletí umělecké činnosti. Jeho zakladatelem, uměleckým vedoucím a prvním dirigentem byl národní umělec prof. Josef Veselka. Po dobu protektorátního temna byla činnost Moravanu zakázána..

Od prvého vystoupení 17. 3. 1931 do 31. 12. 1980 uskutečnil Moravan 1299 vystoupení, z toho 898 koncertních vystoupení; z nich 745 veřejných koncertů, 609 samostatných koncertů, 136 koncertů s jinými tělesy, 116 natáčení pro Čs. rozhlas (natočeno 467 skladeb), 24 natáčení na gramofonové desky, 401 příležitostných vystoupení. Moravan koncertoval v 145 různých místech v naší vlasti, navštívil i 35 míst v zahraničí, vystupoval i vícekrát na jednotlivých místech.

Program tišnovského koncertu tvořily tři části. První obsahovala moderní angažované skladby: V. Felix „Poselství vnukům", Jaroslav Kvapil „Lidice" (ke 40. výročí vyhlazení Lidic), od téhož autora „Horská růže" (k 90 výr. nar. skladatele), Jaroslava Křička „Lyžaři" a ke 100 výročí narození autora „J. A. Komenský" na text Učitele národů J. A. Komenského.

Druhá část byla polyfonní, obsahovala skladby složené v 16. století; je zajímavé, že tyto skladby renesanční polyfonie nestárnou a zpívají se v celém světě.

Třetí část obsahovala písně na lidovou notu i lidovou poezii: Antonín Dvořák „Převozníček", Zdeněk Blažek „V tom hrozenském poli", Jaroslav Kvapil „Valčice", Jaroslav Křička „Očenka" a Eugen Suchoň „Tam medzi horami" a „Ej, dziny, dziny". Neutuchající závěrečný potlesk vynutil si i následující přídavky: Leoš Janáček — „Láska opravdivá", „Oj, včerajšky" a „Tancuj, tancuj".

O hluboký umělecký prožitek zasloužili se i oba dirigenti APS Moravanu — nynější první dirigent Jan Řezníček, profesor brněnské konzervatoře, a druhý dirigent Ing. Antonín Veselka, syn zakladatele Moravanu.

Co říci závěrem — snad jen apokovat slova skladatele J. B. Foerstera, která řekl Moravanu po jeho koncertě 2. 12. 1946 v Praze: „Citem se dostáváme nejbezpečněji přes hranice svého omezeného poznávání. Tím, že jste, pánové, vložili do svého zpěvu cit a srdce, povznesli jste sborový zpěv opět na umění."

Drahoš Šikola

PŘÍKLAD K NÁSLEDOVÁNÍ

Listopadový turnaj v kopané žákovských družstev začíná mít v Tišnově tradici.

V letošním II. turnaji „O putovní pohár VDUP Tišnov", který se uskutečnil pod záštitou kolektivu Brigády socialistické práce Československo-sovětského přátelství vedenou soudruhem Karlem Šimkem na počest 65. výročí VŘSR v sobotu 6. října 1982, nastoupila družstva Spartaku Kuřim, Sokola Dolní Loučky, Sokola Čebín a Baníku Tišnov, nad kterým má BSP patronát.

Počasí bylo krajně nepříznivé, ale to nevadilo nadšeným, pro svůj sport zapáleným chlapcům, aby na hřišti nezabojovali v dobré pohodě a nepředvedli nám v utkání dobrou sportovní podívanou. Vítězství si tentokráte zajistili chlapci z Kuřimi před Čebínem, Baníkem Tišnov a Dolními Loučkami.

Význam patronátu a práce s mládeží zdůraznili svojí přítomností zástupci ZV ROH, ředitel závodu ing. M. Fryčka a samozřejmě členové kolektivu BSP. Vedoucí tohoto kolektivu soudruh Karel Šimek pak v besedě s

účastníky turnaje hovořil o významu Velké říjnové socialistické revoluce, dále o poslání brigád socialistické práce při výstavbě socialistické společnosti a odpovídal na nesčetné dotazy chlapců, kteří se zejména zajímali o hornickou práci, o techniku, s kterou členové kolektivu pracují, apod.

Ukázalo se, že Šimkova brigáda plně chápe své poslání v oblasti společenské angažovanosti a že jejich neformální a citový vtah k mladým lidem přináší výchovný efekt.

Na snímku M. Loskota zástupci kolektivu BSP ČSP při předávání cen a diplomů za umístění v turnaji.

— Ku —

ROZKVETLÉ ULICE 1982

ZO ČSŽ v Tišnově ve spolupráci s MěV NF a MěNV vyhlásila na počest 25. výročí trvání Českého zahrádkářského svazu již 3. ročník soutěže „ROZKVETLÉ ULICE 1982". Soutěžilo se v kategorii — nejlépe upravená předzahrádka (včetně oplocení) a okolí vchodu na sídlištích. Tišnov byl rozdělen na 3. skupiny:

1. skupina — Tišnov - Předklášteří — hodnocené předzahrádky bez přihlášek
2. skupina — Tišnov — hodnocené jen přihlášené předzahrádky
3. skupina — Tišnov - hodnocené vchody na sídlištích bez přihlášek

I když soutěž byla vyhlášena na výroční členské schůzi ZO ČZS, v Tišnovském kulturním zpravodaji a byly roznešené letáky, překvapil nás malý počet (12) podaných přihlášek do soutěže (2. skupina). Bylo to tak složité poslat nebo předat přihlášku výboru ZO ČZS? Nebo to byla pohodlnost a nezájem občanů města o zkrášlení svého města?

Soutěž byla ukončena koncem září a na prvních třech místech byly vyhodnoceny předzahrádky následujících občanů a okolí vchodů na sídlištích:

1. skupina —
1. **Trtílek Jan,** Palackého 1026
2. **Baláš Stanislav,** Fučíkova 1316
3. **Hájek Jiří,** Lieberzeitova 1101

Celkem hodnoceno 20 předzahrádek.

2. skupina —
1. **Šmarda Alois,** Pukyňova 1572
2. **PhDr. Pestr Jan,** Mánesova 1607
3. **Životský Karel,** Rudé armády 381

Celkem hodnoceno 12 předzahrádek.

3. skupina —
1. vchod **Hornická 899**
2. vchod **U Humpolky 1506**
3. vchod **Leninova 1625**

Celkem hodnoceno 81 vchodů.

Těmto vyhodnoceným budou předány diplomy a knižní ceny na výroční členské schůzi ZO ČZS 18. 1. 1983.

Chtěli bychom vyzvednout předzahrádky Kolářových, Na rybníčku 467, Balabánových, Za mlýnem 999, Pánkových, Hybešova 894 a vchody na Králově 1681, Leninově 1617 a U Humpolky 1505.

Vyzvedout je třeba i zasluhnou práci s. Vaváka, který se stará o úpravu okolí domu soustředěné pečovatelské služby na Purkyňově ulici.

Děkujeme toto cestou všem členům hodnotitelských komisí, bez kterých by nebylo možné soutěž uskutečnit.

Všem občanům města, kteří udržují stále pěkné své předzahrádky a vchody na sídlištích, patří naše poděkování. Vytváří tím pěkné životní prostředí v našem městě a to si přejeme všichni. Vyzýváme proto všechny občany, aby svou prací na předzahrádkách a okolí vchodů na sídlištích přispěli ke zkrášlení celého města.

– DL –

Výstava ovoce

ZO ČZS v Tišnově uskutečnila ve dnech 23.–26. 10. 1982 v prostorách svého účelového zařízení – moštárně – výstavu ovoce. Loňský rok byl pro úrodu ovoce velice příznivý. To se projevilo i na výstavě velkým množstvím krásných vzorků, hlavně jablek. Rozmístění vzorků jablek bylo provedeno tak, že ve směru prohlídky si návštěvníci prohlédli odrůdy starší, současné, výhledové, tržní a na závěr ty, které se v současnosti doporučují pěstovat v Tišnově a blízkém okolí. Výstava byla doplněna ukázkami výpěstků zeleniny, několika vzorků hrušek a odborné literatury.

Výbor ZO ČZS uskutečnil v neděli dopoledne 24. 10. poradenskou službu. Rovněž zajistil v prostorách moštárny cestou obchodu Zelenina v sobotu a neděli prodej školkařských výpěstků, cibule sazečky a ranných brambor. Členové ZO ČZS připravili na prodej a do tomboly sušené švestky.

Výstava byla úspěšná a i když ji chyběla větší propagace (pro informaci občanů – moštárna ZO ČZS se nachází na Wagnerově ulici vedle Modety) navštívilo ji přes 500 občanů a za pondělí a úterý přes 600 žáků tišnovských škol.

Výbor ZO ČZS i touto cestou děkuje všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na uskutečňování této výstavy. Věříme, že i v dalších letech se nám podaří připravit pro občany Tišnova a jeho blízkého okolí zajímavé akce.

– DL –

Za kulturními památkami Bratislavy

se jmenoval vlastivědný zájezd, který uspořádal pro své členky Čs. ČERVENÝ KŘÍŽ z Tišnova – Předklášteří.

Uskutečnil se poslední říjnovou sobotu a byl pro účastnice zdarma. Finanční úhrada byla zajištěna z výtěžku pěstování léčivých bylin, zejména „kozlíku", sběrem šípků, kaštanů a druhotných surovin.

Dopoledne bylo věnováno „nákupům": tak jako všechny ženy, i ty naše „klášterské", byly zvědavy, co je v Bratislavě k mání.

Ukázněně se však všechny sešly, mnohé v doprovodu manželů, kteří vydatně pomáhali se sběrem apod. První zastávka patřila zříceninám hradu Děvín: vypínal se nad soutokem Moravy a Dunaje, první zmínka je o něm již z roku 864. Bylo to bývalé slovanské hradiště.

Odtud nás vezl řidič ČSAD Tišnov, osvědčený Beďa Hliněnský, na Slavín, který je památníkem příslušníků Sovětské armády za bojů o osvobození Bratislavy a okolí v r. 1945. Je zároveň hřbitovem 6 840 rudoarmějců.

Památník tvoří mauzoleum, bronzová socha Vítězství na 42 m vysokém pylonu. Tam také členky výboru ČSŽ položily kytice k uctění památky padlých hrdinů. Další kulturní památkou byl Primaciální palác, kde 26. prosince 1805 uzavřel Napoleon s rakouským císařem Františkem tzv. bratislavský mír.

Se zájmem byly prohlíženy nástěnné gobelíny, mající námět z řecké mytologické báje o lásce Leandra a Héro.

Poslední zastávkou byl Bratislavský hrad, který byl v 10. století zničen požárem a nyní se skví v nebývalé kráse. Návštěvníci zhlédli historické expozice Slovenského národního muzea; všichni se obdivovali nebývalé nádheře a vkusu, s jakým jsou jednotlivé exponáty instalovány.

Na zpáteční cestě byla poslední zastávka v Čejkovicích ve vinném sklipku. Pro unavené poutníky tu bylo připraveno pohoštění.

Jedli, pili, hodovali, dobrou vůli spolu měli, nescházela ani písnička „Vínečko bílé" . . . A pak se jelo domů, kam jsme dorazili před půlnocí. Výboru ČSČK patří náš dík za pěkný zájezd.

D. Š.

Zážitky lodního lékaře

byl název velmi zajímavé besedy, kterou uspořádal výbor ČSČK v Tišnově — Předklášteří s. MUDr. Vladimírem Pospíchalem, rodákem z „Kláštera", který vyprávěl o svých dojmech z cest po zámoří, jež absolvoval jako lodní lékař na našich zámořských lodích Lipno a Radhošť.

První plavbu podnikl z jugoslávského přístavu Rijeka 29. května 1981. Zde se loď Lipno stavěla. První cesta po slavnostním předání a vztyčení naší vlajky vedla na Sicílii do přístavu Augusta; byla však s překážkami — po dvou hodinách plavby se museli pro poruchu vrátit zpět a teprve po opravě se pokračovalo.

Na Sicílii se nabírala nafta a potraviny pro mužstvo. Mnohé upoutaly palmy, pod nimiž bylo nesčetné množství kavárniček, hudba, zpěv, tanec — ve dne i v noci.

Po projetí Gibraltaru je čekalo po cestě kolem Portugalska nepříjemné vlnobití, které vyvolávalo mořskou nemoc; té podlehl i náš cestovatel.

Loď směřovala přes La Manche do Belgie, kde v přístavu Antverpy byla pronajata obchodníku z Dánska. Týden měl dr. Pospíchal na prohlídku města Rubensova. Neopomněl navštívit ani jeho rodný domek ,v němž je muzeum se spoustou překrásných originálů.

Následovala cesta zpět Středozemním mořem přes Suez (projetí tímto průplavem stojí na naše peníze 360 tisíc korun). Teplota se zde pohybovala mezi 40—50 stupni. V přístavním městě Port Saidu neopomenul MUDr. Pospíchal navštívit bazar, který mu poskytl nezapomenutelný zážitek.

Navštívili i Spojené arabské emiráty s přístavy Abú Dábi, An Sharjan, v Saudské Arábii Dammán.

Další „štací" byl Kuvajt. Kuvajt je označován za nejbohatší stát na světě. Těží se zde nafta. Voda je tu dražší než benzin, ale přesto jsou zde parky a závlahy vedou ke každému stromku. Zde je zastihla jedna zvláštnost tohoto kraje — měsíc půstu ramadán.

V Kuvajtu bylo vše vyloženo a čekalo se na další příkazy. Po telegramu odplula loď do jižního Japonska. V Singapuru se nabírala nafta a potraviny. Náš doktor zde doprovázel jednoho z námořníků do místní nemocnice s poraněnou rukou, když sám nemohl patřičný zákrok provést. Bylo zapotřebí ruku zrentgenovat a dát do sádry. Odtud vedla cesta na Filipíny, kde zažili ničivý tajfún, a do Japonska.

Celkem navštívili v Japonsku přístavy Yokosuka, Itozaki, Kanda, Kobe a Jokohama.

Všude obdivovali organizovanost práce Japonců bez prostojů. Na loď byly nakládány velké krabice se součástkami do rádií, televizorů apod.

A ještě jedna zajímavost: Přijdete-li do obchodního domu, jste tam uvítáni jako hosté, posazeni do křesla, je vám nabídnuto občerstvení a podle prospektů učiníte objednávku. Zboží je vám předáno ze skladu. Pak následovaly další světadíly a země — Mexiko, Salvador, Panama, Pobřeží Slonoviny, Kanárské ostrovy a končilo se v Řecku, v přístavu u nás známém pod jménem Soluň. Tato první cesta činila celkem 38 700 námořních mil (1 nám. míle = 1 852 m) a trvala 229 dnů (hodinová průměrná rychlost Lipna 14,6 nám. mil.). Druhou cestu podnikl MUDr. Vladimír Pospíchal na lodi Radhošť. Výchozím přístavem byl Gdaňsk v Polsku — dne 19. dubna 1982. Kielským kanálem v NSR, dlouhým asi 100 km, přes kanál La Manche, Gibraltar, Středozemní moře do Jugoslávie. Přístav Bakar se nachází v překrásné zátoce, kde byla filmována dobrodružství Indiánů. Zboží bylo nakládáno i v přístavu Rijeka. Přes Port Said do Indie do Bombaje, kam dorazili po 12 dnech plavby. Zde je přívětivo město velkých kontrastů. Na jedné straně pohádkové bohatství a přepych, na druhé bída, špína — setkáte se tu i s malomocenstvím. V době, kdy se vykládalo a nakládalo zboží, neopomenul náš cestovatel navštívit známá akvária s mořskými rybami. A vykládalo se dlouho, protože byl k dispozici pouze jeden velký jeřáb. Vysokozdvižné vozíky leželi ladem. Aby lidé nepřišli o práci, všechno se dělalo ručně. Nestačilo-li 10 pracantů, přišlo dalších 10 nebo i více. Ženy nosily na hlavách cihly i na stavbu mrakodrapu. V parcích bylo možno vidět zajímavé postavy různých zvířat, které byly sestříhány z rostoucích keřů.

A ještě další zajímavý poznatek z Indie — hodně se zde žebrá, ale nekrade.

Další cesta vedla přes přístav Bedi Bander a Jamnagar do severní Indie. Zde se nakládaly výlisky a odpad z rýže ke krmení — vše ručně! — 500 tun trvalo celý měsíc!

A čekala je cesta zpět v opačném směru až do Severního Irska — Belfastu. Zde obdivovali krásný park se starobylým hradem, který slouží jako rekreační středisko.

Pak už jen cesta domů — posledním přístavem bylo Swinoujscie v Polsku, kde zakotvili 26. července 1982.

Jistě pro nás, Středoevropany, nevšední zážitky!

Však také posluchači sledovali poutavé vyprávění a zajímavé obrázky se zatajeným dechem.

Závěrem zazněl sálem dlouhotrvající potlesk a poděkování předsedkyně ČSČK s. Jiřiny Novotné MUDr. Vladimíru Pospíchalovi za velmi hodnotnou besedu, v níž cestovatel zodpověděl i řadu dotazů.

D. Šikola

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se zúčastnili posledního rozloučení s paní **Marií Novotnou.**

Rodiny Novotných, Moravcova a Krejczy

Za účast na pohřbu a za projev soustrasti nad odchodem paní **Růženy Mertové** děkují

rodiny Mertova a Bojanovských

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se v tak hojném počtu přišli v sobotu 18. prosince 1982 rozloučit do obřadní síně brněnského krematoria s naším drahým manželem, tatínkem a dědečkem panem **Ladislavem Šebestou.** Děkujeme též za všechny projevy soustrasti.

Rodiny Šebestova a Vavřinova

Dne 6. ledna vzpomínáme 5. výročí úmrtí našeho milého tatínka, dědečka pradědečka pana **Karla Babáka,** bývalého tišnovského zahradníka. Kdož jste ho znali a měli rádi, vzpomeňte s námi!

Děkuje, Gabriela Pecková s rodinou

KPVU VYSOCE AKTIVNÍ

Klub přátel výtvarného umění v Tišnově oslaví v tomto roce 5. výročí svého vzniku. Byl ustaven při Okresním kulturním středisku Brno-venkov. Od 1. ledna 1983 přechází pod osvětovou besedu v Tišnově - Hradčanech.

Také na tento rok připravuje pro své členy a milovníky umění z našeho města řadu hodnotných akcí. Z besed o umění to budou besedy s akademickým sochařem Petrem Bortlíkem, akad. malířem a grafikem Karlem Formánkem a PhDr. A. B. Králem, CSc., známým historikem umění, kterého v Tišnově již nemusíme blíže představovat.

Letošní výstavní sezónu obohatí výstava koláží zasloužilého umělce Miroslava Horníčka, známého pražského herce, a obrazů jeho přítele malíře Vondry, kterou KPVU připravuje v rámci oslav 35. výročí Vítězného února. Májovým výročím bude věnována výstava obrazů akad. malířky Ondrové z Brna. Na počest Světového shromáždění mírových sil v Praze bude uspořádána výstava obrazů akad. malíře B. Matala a výstava dětské kresby ve spolupráci s tišnovskými školami.

Podzimní sezónu zahájí výstava členů KPVU, malíře Miloše Strnada a výtvarníka Petra Groka. Letošní rok práce klubu zakončí společná výstava obrazů brněnského akad. malíře Františka Kocourka a tišnovského malíře Pavla Mareše.

Činnost KPVU v uplynulém pětiletí a zejména za rok 1982 zhodnotí lednová výroční schůze, která též upřesní zaměry výboru pro nastávající rok. O akcích klubu vás budeme pravidelně informovat ve zpravodaji Tišnovsko i formou plakátu. Další zájemci o práci v KPVU se mohou přihlásit u kohokoliv z členů.

— pav —

JUBILEUM K. KOUDELKY

V tomto měsíci oslaví svou šedesátku v našem městě již renomovaný malíř Karel Koudelka. I když v běhu svého života naplňuje podvědomou niternou touhu po malování až ve věku vyzrálosti, nebojí se hledat cestu k vyjádření výtvarného nadání a učit se. Postupně se propracovává k osobité technice a můžeme říci, že již získává vlastní malířský rukopis.

Píle přináší i úspěchy. Účastní se amatérských výstav a soutěží AMO od r. 1972 a obdržel i řadu cen na úrovni kraje. Snad nejcennější je krajská cena udělená K. Koudelkovi za obraz Opuková zeď v Křižánkách. V rámci akce Strážnice Marušky Kudeříkové byl poctěn 1. cenou za obraz Kraj M. Kudeříkové.

V Koudelkově tvorbě převládají především krajinné motivy z Vysočiny, rodného města i míst pobytů, např. o dovolené. Nechybějí ani zátiší, ani portréty z kruhu svých nejmilejších.

RaK

Na snímku D. Tikovského jubilantův portrét akad. malíře Frant. Štěpána.

NAROZENÍ

5. 10. Martin Hrbek, Hornická 1521
7. 10. Martin Jakeš, Jamborova 937
7. 10. Petra Fišárková, Gottwaldova 677
7. 10. Lukáš Cvrkal, Lomnička 105
12. 10. Simona Jelínková, Havlíčkova 687
15. 10. Monika Floriánová, Wagnerova 830
15. 10. Jindřich Špiřík, Palackého 1216

v říjnu 1982:

16. 10. Michal Pokorný, Mánesova 1578
17. 10. Lucie Demková, Komenského 1100
18. 10. Martin Kos, Červený mlýn 172
19. 10. Tomáš Kříž, Králova 1671
20. 10. Václav Mašek, Jamborova 931
23. 10. Lenka Dzuríková, Na mlékárně 795
27. 10. Monika Adamcová, nám. Komenského 123

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

6. 1. **Ludmila Dosedlová,** Lomnička 68
13. 1. **Ludvík Poul,** Ve dvoře 1184
13. 1. **Josef Valoušek,** Těsnohlídkova 908
13. 1. **Jarmila Výrostová,** Hanákova 638
16. 1. **Milada Lazarová,** Husova 446
19. 1. **Albína Bytešníková,** Bezručova 35

75 let se dožívají:

4. 1. **Josef Oujezdský,** Polní 853
20. 1. **Josefa Fasorová,** Hornická 953
23. 1. **Josef Jurnečka,** Za mlýnem 713
23. 1. **Marie Králíková,** nám. Míru 113

80. a vyšší narozeniny oslaví:

3. 1. **Marie Pavlíková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 85 roků.
5. 1. **Ludmila Slámová,** Horova 947 Dožívá se 83 roků.
7. 1. **Anežka Pospíchalová,** Trnec 773. Dožívá se 81 roků.
7. 1. **Jiří Prášil,** Klášterská 696. Dožívá se 80 roků.
9. 1. **Anna Hájková,** Hradčany 51. Dožívá se 87 roků.
9. 1. **Anežka Šírková,** Hradčany 69. Dožívá se 82 roků.
10. 1. **Marie Horáčková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 85 roků.
13. 1. **Marie Šebková,** Hornická 1530. Dožívá se 87 roků.
13. 1. **Marie Hlaváčková,** Hájek 6. Dožívá se 84 roků.
13. 1. **Antonín Šikula,** Lomnička 72. Dožívá se 83 roků.
17. 1. **Františka Křivánková,** Hornická 951. Dožívá se 81 roků.
19. 1. **Alois Hlaváček,** Hájek 6. Dožívá se 89 roků.
20. 1. **Alois Kočka,** Šerkovice 54. Dožívá se 88 roků.
22. 1. **Františka Opltová,** Polní 639. Dožívá se **96 roků.**
23. 1. **Klementina Jeřábková,** Gottwaldova 433. Dožívá se 80 roků.
25. 1. **Marie Fleischerová,** Rudé armády 292. Dožívá se 83 roků.
25. 1. **Františka Ňuksová,** Štěpánovice 25. Dožívá se 81 roků.
29. 1. **Anna Ondráčková,** Hradčany 83. Dožívá se 82 roků.

VZPOMÍNKA NA BOŽENKU ŠKRABÁLKOVOU

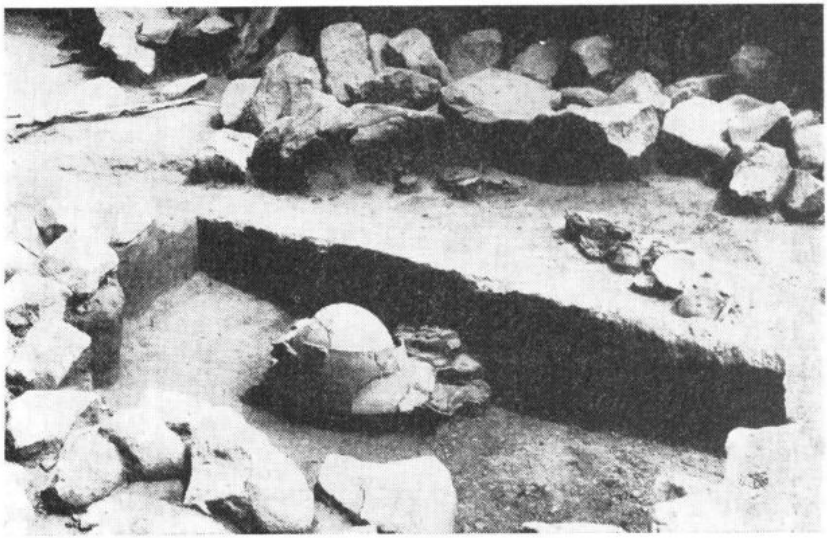
V Lidové demokracii dne 10. února 1982 byl uveřejněn příspěvek Vlasty Křivé Zraňující jaro 1942, ve kterém autorka vzpomíná na pohnutou dobu vrcholícího nacistického teroru, jež zasáhla i její rodinu. Těžce nemocný manžel, vězeň v Mauthausenu, potřeboval nutnou operaci žaludku. Marné se ukázaly prosebné cesty do Prahy, neboť získat pas na cestu za hranice protektorátu bylo pro rodinné příslušníky vězněných politických odpůrců nemožné. Vlastě Křivé se

podařilo do Mauthausenu dojet. Jednou z osob, které ji pomohly v době, kdy ji bylo nejhůř, byla Boženka Škrábalková z Tišnova, od jejíhož narození uplyne 12. ledna 1983 již 60 let. Výňatkem ze vzpomínky Vlasty Křivé si připomínáme tuto statečnou dívku, jež položila život za národní osvobození.

Jako osudem poslaná, zazvonila jednoho dne u našich dveří sličná a statečná dívenka, asi dvacetiletá Boženka Škrábalková z Tišnova. Nabízela mi pomoc a oporu svých rodičů, zejména otce, který v té době pracoval v Ennzu nedaleko Mauthausenu. Až daleko později jsem se dozvěděla, kolika lidem tato útlá a něžná dívenka pomohla (pomáhala zejména při opatřování pasů a pracovních knížek). S doporučujícím dopisem jednoho vysoce postaveného činitele, obstaraným mi psychiatrem Pötzlem, jsem se konečně octla u brány mohutné pevnosti Mauthausenu. Velitel lágru mi návštěvu manžela nepovolil . . . Slíbil ale, že zařídí žádanou operaci žaludečních vředů na politickém oddělení vězeňské nemocnice ve Vídni. Vždyť na žádosti byl jako přímluvce o tuto milost podepsán i profesor vídeňské neurochirurgie Schönbauer. Vše, co bylo v lidských silách, co jen mohla lidská láska pro milovanou bytost vykonat, byo vykonáno . . . Leč ukázalo se, že nadarmo! Nežli se totiž úřední cestou a patrně i liknavou schválností velitele lágru dostal můj manžel na nemocniční lůžko, 23. dubna zemřel. Byla to pro mne krutá rána . . . A osud statečné Boženky Škrábalkové? Tak něžné, křehké, silné a odvážné zároveň? Její osud se naplnil na konci války. Pomníček v Tišnově dodnes připomíná tragédii jejího zmařeného života. V předjaří roku 1945 byla Boženka zatčena (23. 2. 1945) a po krátkém vězení na brněnském Cejlu, odvlečena do Mauthausenu. Tam byla barbarsky udušena v dohasínajících pecích v době, kdy byl již lágr likvidován před postupující vítěznou armádou (11. 4. 1945).

Každým jarem vzpomínám také na sílu lidské solidarity a na lidskou statečnost — končí Vlasta Křivá. Také my nezapomínáme na naše hrdiny, na takové, jakými byla i naše Boženka. (i)

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Pohřebiště z doby bronzové, které byo odkryto při stavebních pracích v roce 1940 v místech dnešní Horovy ulice (popelnice tzv. lužické kultury).

Archeologické památky a jejich ochrana

Součástí našeho kulturního dědictví jsou mimo jiné archeologické nálezy, které představují významné doklady vývoje společensko-ekonomických formací. Jsou jedinečným a nenahraditelným pramenem k poznání starých kultur a zákonitostí vývoje lidské společnosti.

Archeologické památky jsou památky z pravěku nebo raného středověku, získané vykopávkami nebo nahodilými nálezy. Mohou jimi být věci movité i nemovité. Movitými archeologickými památkami jsou zejména různé kamenné, kostěné či kovové nástroje a zbraně, ozdoby (šperky), plastiky (sošky) a kultovní předměty z různých hmot: z hlíny, kamene, kovu, kosti, parohů, lastur, jantaru, skla a podobně. Dále jsou to nádoby z hlíny, kovu, dřeva, skla a jejich zlomky, cihly, kachle, mince, náhrobní a jiné kameny (někdy s kresbami či nápisy), ale i kosti zvířat, člověkem jakkoli použité. Často se tyto památky nalézají osamoceny, někdy však jsou součástí větších nálezových celků — pohřebišť nebo sídlišť. Mohou to být i nálezy vskutku ojedinělé, tj. ztracené nebo pohozené předměty. Kromě toho se vyskytují i nálezy hromadné (poklady), obsahující zpravidla předměty z kovů, výjimečně i z kamene.

Nemovitými archeologickými památkami jsou hlavně hradiště, tj. zbytky pravěkých sídlišť a útočišť v době nebezpečí, opevněných valy (náspy, zdmi) a příkopy, jež jsou umístěna zpravidla na nepřístupných vrších, výjimečně i v dolinách. Sem patří i zbytky vojenských táborů. Tato místa bývají označována názvy „hradiště", „hradisko", „na valech", „šance", „hrádek" a podobně. Do této skupiny památek náležejí i mohyly (tj. místa pravěkých pohřbů, na něž byla kopcovitě navršena hlína) a jejich skupiny, zvané mohylníky, které se nacházejí nejčastěji v lesích, kultovní místa (tj. místa náboženských obřadů, mimo jiné i kameny a jejich řady), jeskyně jako sídliště člověka, dále pozůstatky sídlišť (zbytky obydlí, sídelní, odpadové i zásobní jámy), kostrové a žárové hroby, staré kresby a nápisy na skalách, stará horní díla, naleziště kostí zvířat člověkem nahromaděných a upravených a konečně zbytky tvrzí a jiných staveb a sídlišť středověkých, uchovaných v zemi.

Hlavním způsobem získávání archeologických nálezů jsou archeologické výzkumy, zpravidla dlouhodobé (trvající několik let) a potom záchranné výzkumy, k nimž dochází buď na základě hlášení náhodného archeologického nálezu nebo na základě připomínek nebo požadavků oprávněných orgánů k projektům stavební či jiné činnosti, při níž má dojít k zásahům pod úroveň terénu. Archeologické nálezy, které jsou podle zákona kulturními památkami, jsou objevovány často náhodně a dochází k tomu při různých zemních pracích například při orbě, hloubení rýh, kopání jam, stavebních a těžebních pracích apod.

Poměr občanů a institucí k nálezům archeologických památek je stanoven zákonem o kulturních památkách č. 22 z roku 1958 Nebudeme jej zde samozřejmě citovat doslova, uvedeme jen čtyři jeho základní zásady, které ochranu památek zabezpečují.

1. Všechny archeologické památky, získané výkopy nebo náhodnými nálezy, jsou majetkem státu a ukládají se do muzeí.
2. Všechny nálezy archeologických památek je nutno hlásit buď přímo, nebo prostřednictvím národního výboru. Hlášením jsou povinni nálezce, vedoucí prováděných prací nebo vlastník nemovitosti (jednotlivec či organizace) a to nejpozději do druhého dne. Hlášením jedné osoby jsou ostatní od hlášení osvobozeny.
3. Nález a naleziště musí být ponecháno beze změny až do ohledání povolanou osobou (nejdéle do tří dnů ode dne hlášení).
4. Archeologické výzkumy smí provádět pouze Archeologický ústav Československé akademie věd a v dohodě s ním muzea, v nichž jsou trvale činní školení odborníci, tj. archeologové.

Zákon tedy stanoví občanům i organizacím povinnost ponechat nález v původním stavu a hlásit jej. Dále stanoví, kdo může archeologické výzkumy provádět. Nikdo jiný nemá právo archeologické vykopávky podnikat.

Doposud jsou mnohé archeologické památky ponechávány bez povšimnutí buď proto, že je občané nepoznají, nebo nejsou hlášeny z obavy, že by to přivodilo dlouhodobé přerušení nebo i zastavení prací. Tyto obavy jsou však neopodstatněné, neboť záchranný výzkum lze provést v několika dnech a téměř vždy jej lze sladit s průběhem prováděných prací, takže časová ztráta je minimální. Záchranné archeologické výzkumy lze bez větších potíží provádět i na zemědělských pozemcích, kde nebývají nálezy ohroženy tak, že by hrozilo nebezpečí z prodlení. Provádějí se buď až když je sklizeno, nebo před setím, takže ztráta není žádná.

Nález archeologické památky je možno hlásit buď přímo Archeologickému ústavu ČSAV v Brně (Sady osvobození 19, tel. 67 94 11) nebo Podhoráckému muzeu v Tišnově (tel. 293).

Oldřich Kos

VÍTE, ŽE V ROCE 1983 . . .

- tomu bude rovných sto let, co bylo přijato usnesení zřídit v Tišnově měšťanskou školu (ta pak zahájila činnost r. 1884),
- uplyne 90 let od národopisné výstavy v Tišnově, z jejíhož výtěžku bylo zřízeno místní vlastivědné muzeum,
- tamu bude 85 roků, co byla postavena tzv. stará sokolovna (dnešní tělocvična), jíž se městu dostalo prvního velkého sálu pro různé kulturní i společenské akce.

TIŠNOV NA KOMENSKÉHO MAPĚ MORAVY

Komenského mapa Moravy z roku 1627, která byla vydána ve Visscherově dílně v holandském Amsterdamu, je druhou nejstarší mapou Moravy vůbec. Jan Ámos Komenský byl na myšlenku sestavit mapu Moravy přiveden poznáním nizozemských atlasů v době svých studií nebo se motiv hledá v pobělohorském vystěhovalectví moravských nekatolíků. Byla věnována pánu Ladislavu Velenovi ze Žerotína, pánu na Břeclavi, Třebové, Záhřebu a Rudě. Zde není bez zajímavosti, že Ladislav Velen ze Žerotína byl i velitelem zemské moravské hotovosti a v kritické době 1626–27 vojákem v dánských službách. Je možné, že Velen vyzval Komenského v Berlíně k vypracování nové mapy pro připravovaný vpád dánských vojsk na Moravu a že Komenský mohl pro něj využít ještě osobních poznatků z podzimní cesty po Moravě r. 1626. Stejně důležitým pramenem mohly být žerotínské itineráře, které si Komenský mohl opatřit i od komisaře nad transporty stavovského vojska Jiřího Sádeckého ze Sloupna, u něhož se skrýval v Bílé Třemešné a se kterým r. 1628 emigroval do Lešna. Komenský vzal originál své mapy do Holandska, když r. 1626 zastupoval nemocného Ladislava Velena na cestě ke dvoru Friedricha Falckého, sídlícího tehdy v Haagu.

Na Komenského mapu se nemůžeme dívat jako na výsledek nějakých měřických prací. Jeho metoda při zpracování mapy spočívala hlavně v nápravě první mapy Moravy od Pavla Fabricia z r. 1569 a byla opřena o využití svědectví současníků znalých země a o rukopisné údaje vzdálenostních hodnot. Komenský přiznává, že zemi prochodil, ale že si také dal radit lidmi znalými těch míst, na která se nedostal. Nikde však se nezmiňuje o přístrojích, o měření výšky pólu, určování směrů apod., ač přístroje i metody k tomu potřebné

znal a ve svém díle Geodesie i jinde o nich vykládal. Komenský zde maximálně vytěžil z cest svého mládí, návštěv různých míst konaných z úřední povinnosti a do poslední chvíle mohl používat také informace moravských kněží, kteří byli také nuceni k pobytu mimo Moravu.

Amsterdamská rytina mapy má formát 544×442 mm, v levém dolním rohu jsou vyryta délková měřítka s vyobrazením 7 obyčejných geografických mil a 7 moravských mil. Nahoře je pás čtyř pohledů na města Polnou, Olomouc, Brno a Znojmo. Náplň mapy je na tehdejší dobu velmi bohatá. Jsou zde zachyceny i malé dědiny nepojmenované s tvrzí, malé dědiny nepojmenované, malé dědiny pojmenované, vesnice prosté, vesnice s tvrzí, vesnice se zámkem, ovšem hlavně kláštery, tvrze, zámky, městečka prostá, městečka s tvrzí, městečka se zámkem, hrazená města prostá, hrazená města s tvrzí a hrazená města se zámkem. Názvy důležitých měst s odlišným jménem českým a německým jsou psány napřed německy a pod tím s písmenem B (bohemice) česky. Hlavní směry řek jsou vystiženy, většina toků je pojmenována česky s latinským flu (fluvius) nebo českým řeka. Mapa zachycuje i prameny, stojaté vody a říční ostrovy, vyznačeny jsou i mosty. Pojmenování hor a pohoří je málo, avšak zdá se, že Komenský se hlavně zaměřil na pohraniční přechody do Uher — nezapomněl ani na jeden schůdný průsmyk a přechod do údolí. Zajímavé jsou stromečkové značky pro lesy na jihozápadě a v oblasti Českomoravské vrchoviny. Nechybí ani léčivé prameny, lázně, sklárny, doly železné, zlaté a stříbrné, i deblínské doly na panství města Brna.

Vischerova dílna vydala mapu ještě v létech 1630, 1633, 1645 a 1664. Nový majitel rytiny Vilém Blaeu tiskl mapu Moravy pro atlasy až do roku 1672, r. 1694 ji vydali Gerhard Valk a Petr Schenk. U nás vyšla mapa poprvé až po smrti Komenského r. 1677 ji vyryl Samuel Dvořák. Jméno Komenského na ní není uvedeno, poněvadž mapa vyšla v době pokročilé protireformace. Tvořila přílohu k Pešinovu spisu Mars Moravicus.

Protože Komenského mapa byla vydávána hlavně jako součást atlasů, dostávala se jenom zřídka do rukou poutníků, kterým chtěl Komenský hlavně prospět. Jak daleko před svou dobou Komenský byl, vidíme z toho, že od úřadů žádal různá opatření usnadňující a zpříjemňující cestování, „péči o veřejné cesty, při níž se vyžaduje přesné výměřování vzdáleností, stavění silničních sloupů ukazujících kudy a kam se má jíti, dále péče o mosty a přívozy, o hospody v náležité vzdálenosti navzájem, o mapy, o veřejnou bezpečnost, o posázení okrajů cest stromovím pro stín za horka, na ochranu před deštěm, pro ovoce a pro okrasu."

Co napsat na závěr? Snad jen to, že měřítko bylo na rozdíl od map dnešních 1 : 520 000 a i když dnes nám spolehlivě slouží třeba Okolí Svratky, Okolí Brna — západ, Okolí Brna — východ, i na Komenského mapě Moravy můžeme velmi dobře najít třeba Tišnov, Květnici, Kluconinu, Čebín, Drásov, Lipůvku, Deblín, Kuřim, Lomnici, Svratku i jiná místa Tišnovákům důvěrně známá. A některé nepřesnosti ve vzdálenostech a směrech snad autorovi můžeme prominout, když se zahledíme do staré mapy oproti dnešním tak výtvarně bohaté . . .

Detail Komenského mapy na titulní stranu vyfotografoval Adolf Žilík.

Leoš Malec

VZPOMÍNÁME . . .

3. ledna 1983 uplyne 1 rok ode dne, kdy nás po těžké nemoci navždy opustil náš drahý manžel, tatínek a syn pan **Karel Harák**. Děkujeme všem, kteří na něho vzpomenou s námi.

Manželka, děti, rodiče

KŘÍŽOVICKO

V průběhu tří let, která jsem trávil na tišnovské jedenáctiletce, jsem závidíval spolužákovi Haráskovi, že je z Křížovic. Pavel musel denně za svítání či ještě za tmy chodit strmým chodníčkem přes lesy a pastviny dolů na doubravnické nádraží a v pozdním odpoledni se zase tou samou cestou do rodné chalupy při úpatí Sýkoře vracel. Denně nosíval do školních lavic čerstvé zprávy o stopách kun, jezevců a lišek, přesně věděl, kdy, kde a co rozkvétá, jako vábivou pozvánku podhorské krajiny vytahoval z kapes pírka ořešníků . . .

Díky tomu, že jsme minulou pětiletku v Geografickém ústavu ČSAV v Brně formulovali jako jeden z našich hlavních výzkumných úkolů „Systém komplexní ochrany krajiny Českomoravské vrchoviny", přivedlo nás naše terénní bádání od Třebíče, Žďáru a Jihlavy i na severní Tišnovsko. Geografové nejrůznějšího odborného zaměření — geomorfologové, klimatologové, hydrologové i ekonomičtí geografové, tedy nejen biogeografové, kteří mívají k přírodě a její ochraně nejblíže — se shodli na tom, že právě krajina kolem hlubokého údolního zářezu Svratky patří v rámci celého rozsáhlého komplexu Českomoravské vrchoviny k nejkrásnějším. A není to zdaleka jen velmi členitý reliéf, který činí tento kout kolem zapadlých Křížovic tak přitažlivým a pozoruhodným. Podíváme-li se pozorně na podrobnou mapu okolí Křížovic, Skorotic, Křeptova a Bělče zjistíme, jak jsou zde přes husté čáry vrstevnic rozptýleny nejen zelené skvrny četných drobných lesíků, ale i černá kolečka, znázorňující velké množství soliterních dřevin. S potěšením pak venku zjistíte, že kartografické znázornění odpovídá skutečnosti. Ano, právě pestrá maloplošná mozaika lesů, luk, pastvin a sadů doplněná sítí alejí a četných soliter, zútulňuje krajinu a dává Křížovicku ráz rekreačně velmi atraktivního typu, který označujeme jako harmonická kulturní krajina.

Tento typ krajiny je svou strukturou blízký lesostepní „parkové" krajině, ve které se druh Homo sapiens po tisíciletí vyvíjel. Někteří odborníci se domnívají, že automaticky kladný emocionální vztah k takovému typu krajiny je proto v člověku už dědičně zafixován. Právě proto se zřejmě v harmonické kulturní krajině cítíme v bezpečí, právě proto v ní máme pocit útulnosti domova.

Křížovicko je přitažlivé v kterémkoliv ročním období. Rád tudy chodívám zjara, schválně si vybírám tuto krásnou okliku při svém putování k bledulím u Chlébského. To proto, že pod babykami a habry rozptýlených lesíků se zde mohu potěšit s barevnou nádherou hned tří druhů dymnivek — dymnivky duté, drobné dymnivky nízké i teplomilné dymnivky bobové. Spolu s dymnivkami zde kvetou křivatec žlutý, bílá zapalice žluťuchovitá, sasanka hajní i pryskyřníkovitá, plicník lékařský i nenápadná pižmovka mošusová.

Nejsvátečnější pocit se mě na Křížovicku zmocňuje začátkem června, kdy se tu rozvíjejí desítky bílých hroznů vemeníku dvoulistého. Nejintenzivněji voní na kamenitých stráních Křížovického vrchu a nad Bělčí, kolem Dobré studny. Od ní už je jen kousek k rulovým sutím Sýkořského hřbetu, které se v té době doslova utápějí v růžové nádheře květů měsíčnice vytrvalé.

Od Křížovického vrchu směrem nad Doubravník se táhne trať, dodnes na mapách označována jako Vinohrady. Ne, nejedná se o omyl. Podrobný soupis a historii vinohradnictví při úpatí Českomoravské vrchoviny zachytil ve své studii „Die Wiengärten in der Umgebung von Tišnov" doktor Rostislav Vermouzek. Z historických pramenů vysvítá, že poměrně rozlehlé vinohrady byly na slunných svazích nad Doubravníkem už v polovině 13. století — tehdy jako majetek augustiniánského kláštera, později doubravnického kostela. Ještě na obraze Františka Richtra z roku 1845 jsou mezi Doubravníkem a Křížovicemi zamalovány vinice. Dnes už jen výskyt některých xerothermofytů (teplomilných rostlin) na pastvinách trati Vinohrady připomíná zašlou slávu zdejšího vinohradnictví. Setkáme se zde s mařinkou psí, hnidákem kostrbatým i radykem

sítinovitým, tedy s druhy, které zde indikují relativně teplé klima v nadmořské výšce přes 500 m. Hodnotu stejné výpovědi o ekologických podmínkách zde mají i některé teplomilnější druhy dřevin, především babyka, habr, dub zimní, z keřů řešetlák počistivý.

Jako na jednom z mála míst Tišnovska se můžeme dosud právě v okolí Křížovic na místech bývalých, zvolna zarůstajících pastvin setkat s jalovcem obecným. Zdá se, že pro zachování této vzácné a zákonem chráněné světlomilné dřeviny bude nezbytné pomístné prosvětlení přehoustlých porostů ostatních dřevin.

Křížovicko vábí i v pozdním podzimu — především díky mnohabarevnosti druhově velmi pestrých listnatých lesíků. V tom příjemně nahořklém čase zde dokážu také nejhlouběji procítit monumentální dřevěné platiky brněnského sochaře Zdeňka Macháčka, které se tyčí z křížovické návsi k větrné obloze.

A je skutečným požitkem rozjet se tudy v zimě ve stopách toulavé lišky na běžkách. V závětří lesních okrajů se na červené bobule kaliny uchylují nejen hýlové, ale i kvíčaly, vzácně se objeví i severští hosté — brkoslavové. A když pak vystoupím na Křížovický vrch, i nazdory ostrému severáku mi připadá tahle krajina útulná. To díky modravým skvrnám lesíků a soliterním starým stromům, rozptýleným po sněžných pláních. Znovu si pak vždycky uvědomuji, že hledáme-li pro své uvolnění z uspěchaného městského života právě takovýto typ krajiny, tak proto, že v něm podvědomě cítíme svůj dávný domov.

Jan Lacina

Pohled z Křížovického vrchu na harmonickou kulturní krajinu Svratecké hornatiny. Foto: Mojmír Hrádek

O SOJCE OBECNÉ

Jsou zvířata, ptáky nevyjímaje, jejichž některé části těla vstoupily do povědomí lidí a staly se někdy až symbolem něčeho úplně jiného. Kupříkladu takový ostříží zrak, slepičí mozek nebo sojčí pírko. V dřívějších dobách, kdy myslivecký adjunkt byl vytouženým cílem romanticky založených dívek, patřilo sojčí pírko za kloboučkem k nejdůležitějším módním doplňkům. Dnešní šohajové už je sice nepotřebují, ale to mu na jeho kráse neubralo. Na sojce jsou tato pírka něčím, co jakoby tam ani nepatřilo, i když je to jinak pestrý pták, rozhodně nejpestřejší v té, jinak fádně černé skupině krkavcovitých (s výjimkou straky). Jsou to droboučká bílo–modro–černě pruhovaná peříčka, tvořící vrchní křídelní krovky a podivně kontrastující s jinak béžově-rudým tělem a černým ocasem, odděleným od těla jasně bílým kostřecem. K ošacení patří ještě několik drobných černých peříček na temeni hlavy, které se při vzrušení vztyčí do chocholky.

Sojka je též přezdívaná „strážcem lesa", protože málokdo ujde její pozornosti, příchozího zpozoruje už zdaleka a ozývá se svým křaplavým křikem „gŕéé–gŕéé–gŕéé", hlásajícím celému lesu, že přišel vetřelec a vše se musí mít na pozoru.

Sojka je typickým obyvatelem lesa. Dává přednost smíšeným lesům ve vyšších polohách, třebaže ani v nížinách není vzácností.

Sojčí pár začíná hnízdit v dubnu až v květnu. Za místo pro hnízdo se jim obvykle zdá být nejvhodnější hustě zavětvený smrk, kde si budují své nevelké hnízdo z větviček, stébel, sena a vřesu. Sem potom snáší samička (od samečka k nerozeznání) 5–7 vajíček a spolu s otcem na nich 16–17 dní sedí, pak ještě dalších 20 dní krmí mladé, než tito mohou vylétnout z hnízda.

Sojka se živí, hlavně v době krmení mladých a v létě, živočišnou stravou ať už je to hmyz nebo vajíčka, či mláďata ptáků, které často nosí svým mláďatům celé. Právě tato její „ornitologická" záliba ji zařadila mezi škodnou a je člověkem také pronásledována. Na podzim a v zimě převládá u ní spíše rostlinná strava. Zejména žaludy patří mezi její oblíbenou pochoutku, kterou náruživě vyhledává, a často tak u nějakého bohatě rozdávajícího dubu můžeme zastihnout celou sojčí sešlost. Ráda si také žaludy schovává na horší časy. Dovede najednou odtransportovat v hrdelním vaku až 6 žaludů. No a protože zásobáren má několik a často na ně zapomene, stará se tak vlastně mimoděk o vysazování nových doubků.

Sojka je ptákem stálým, nebo lépe řečeno přelétavým, protože někdy se s blížící zimou vydává za potravou, hlavně do míst, kde jsou žaludy. To pak táhnou krajinou i dost velké skupiny sojek. Ano, skupiny, o hejnech se nedá mluvit, protože to přeletí tady sojka, tam sojka, za nimi další, žádný útvar. Chováme-li sojku od malička, zkrotne a stane se velmi přítulnou, jako i ostatní krkavcovití – straka, kavka, vrána, krkavec. Dovede napodobovat hlasy ostatních ptáků, naučí se i pár slov.

Sojka na našem snímku si navykla v roce 1979 chodit za mlsky až do chat v chatové kolonii u zuberského rybníka u Nového Města na Moravě. Přišla si i parkrát zobnout do melounové slupky.

Josef Ptáček

Pohled z Veselského chlumu směrem ke Kalům. Foto: Josef Ptáček.

SPORT

Šachový oddíl je jedním z početných sportovních oddílů TJ Baník Tišnov. Předsedou šachového oddílu je Ing. Lubomír Plašil. Šachový oddíl má 37 organizovaných šachistů a 20 žáků. Tři družstva po 8 hráčích hrají v krajské a v okresní soutěži. V krajském přeboru hraje 12 oddílů. V této soutěži nezačalo družstvo Tišnova dobře. Některými zbytečnými prohrami ztratilo celé utkání. Dosáhlo těchto výsledků: Tišnov – ČKD Blansko 2 : 6, Zbrojovka Brno C – Tišnov 4,5 : 3,5, Tišnov – Metra Blansko 3,5 : 4,5 bodů.

Dvě družstva hrají v okresní soutěži. Družstvo B vyhrálo s Vojkovicemi 7:1, s Tišnovem C 7:1 a prohrálo v Kuřimi 3 : 5. Tišnovské C vyhrálo s Vojkovicemi 7,5 : 0,5 a prohrálo s Rosicemi 5 : 3.

Tyto soutěže začínají na podzim a končí v jarních měsících příštího roku. Hraje se jeden zápas doma a další venku. Kromě těchto soutěží šachový oddíl během roku uskutečňuje turnaj o titul přeborníka a o výkonnostní třídy. V oddíle jsou dva hráči, kteří mají I. VT - Ing. Plašil a Bytešník, 8 šachistů má II. VT, ostatní III. a IV. Kromě toho během roku se hrají bleskové a jiné turnaje: O tišnovskou věž, posledním držitelem je Janas; O tišnovského krále, vyhrál Endlicher; hornický kahan je v držení kandidáta mistra sportu P. Blatného z Brna; držitelem poháru, který věnoval MěstNV a který získal vítěz turnaje přebor města, je v držení Ing. Plašila. Ten je také přeborníkem okresu Brno-venkov pro rok 1982.

Upozorňujeme zájemce, že se mohou přijít podívat do sokolovny na šachové utkání nebo se zúčastnit turnajů. Podrobnosti jsou uvedeny ve vývěsní skříňce, která je umístěna vedle samoobsluhy u Humpolky.

V závěru ještě upozorňujeme, že v prosincovém Tišnovsku bylo zveřejněno 5 úloh k řešení o knižní ceny. Řešení je možno ještě zaslat do 31. ledna 1983.

Pro vaše zdokonalení v řešení šachových úloh předkládáme poměrně lehké dvojtažky.

PŘEDSTAVUJEME ŠACHOVÝ ODDÍL

Ing. Ilja Mikan, Ruch 1947. Bílý: Ke8, Df2, Jf8, Jh3, černý: Kh5, Jg2, pg4, h6.
J. Cumpe, Bohema 1908: Bílý: Kd5, Df2, Jf1, pg3, černý: Kh1, Jf3, Sh2.

Řešení zašlete do konce února t. r. R. Dozbabovi, MěstNV Tišnov, na kresp. lístku. Správné řešitele uveřejníme.

R. D.

VZPOMÍNKY NA LYŽOVÁNÍ V TIŠNOVĚ

Josef Kadlec

Již kolikátý rok požadují na mně mladší tišnovští lyžaři, abych napsal něco z historie tišnovského lyžování, o kterém zaslechnou jen občas nějaké kusé zajímavé povídání, ale rádi by věděli víc.

Dříve než se pustíme do vyprávění, jak se lyžování v Tišnově vyvíjelo, co všechno tišnovští lyžaři organizovali, jaké akce, zájezdy, závody apod., musíme uvést, že tehdejší sněhové poměry byly lyžařům daleko příznivější. Starší občané si zajisté pamatují, že zimy byly standardní, to znamená, že zima byla opravdu zimou, která na Martina sněhem a mrazem začala a na Josefa skončila. Mohly se proto i u nás v Tišnově plánovat lyžařské běžecké závody. Start býval na silnici před hotelem Kontribučenské záložny, později hotelem Franke, nyní hotelem Květnice, anebo častěji se startem a cílem u sokolovny.

A nyní k prvním tišnovským lyžařům. Začali se objevovat v polovině dvacátých let. Každého takového lyžaře, který si to sunul dlouhými kroky po rovném poli a přitom se ze široka opíral o vysoké hole, aby neupadl, jsme si s velkým klukovským zájmem prohlíželi, kdo to je, jak vypadají jeho lyže, hole a záviděli mu, jak mu to pěkně jede. Touha vlastnit takové opravdické lyže, nebo aspoň na ně postavit, zůstala pro nás jen snem.

Jak tehdy takový lyžař byl vystrojen? I když se v tehdejší době počítalo s každou korunou, takový lepší lyžař měl široké jasanové lyže s poměrně hodně zdviženou špicí a na nich řemenové vázání „Huitfeld" s uvolněnou patou, nebo pod botou celoplechové a kloubem či pohyblivým pantem před botou. Na nohou speciální lyžařské boty se čtyřhrannou špicí, které se zasunuly pod řemínek. Oblek (kdo na to měl) byl ušit ze silné tmavomodré vlněné látky, čepice — ušanka s šiltem z téže látky. Sako až ke krku zapínací, kalhoty dlouhé pumpky až k botům a tam se omotaly metr dlouhým a 5 cm širokým pestrým norským úvazkem (na koncích s bambulkami), aby nepadal sníh do bot. Hole byly těžké, silné a vysoké, většinou z lískového dřeva, brzy však přišly bambusové. Dole měly kolečka — talíře, ale opravdu velké talíře.

Z tišnovských prvních průkopníků je nutno vzpomenout dr. Josefa Drbala, zakladatele tišnovského Sokola, dále Rudu Nejeze, sportovce, fotbalistu a horolezce (zahynul v r. 1935 na Býčí skále u Blanska) a dále bývalého Novoměšťáka Leoše Bělohlávka (s jeho manželkou, roz. Maškovou). Tito tři se postarali o to, aby se počet zájemců o zdravý sport rozrostl a brzy byl založen lyžařský oddíl Sokola, který čítal asi 25 členů. Tito tři (často vypomáhal i Robert Klusák) byli dobrými organizátory, kteří uspořádali několik lyžařských zájezdů a běžeckých závodů.

Vzpomínám, že tehdy jezdíval každou neděli brzy ráno dlouhý osvětlený lyžařský vlak z Brna do Nového Města a zastavoval v 6 hodin v Tišnově. Tento vlak přecpaný Brňáky několikrát použili i naši tišnovští lyžaři. V každém vagóně byla dobrá nálada,vyprávělo se a zpívalo, takže cesta rychle uběhla. V Novém Městě, když se to všechno z vlaku vyrojilo, bylo to kolem Nového Města jako na mraveništi. Jedni se pouštěli někam na túry, druzí obsadili všechny mírné svahy, hlavně pod Harusákem bylo nejživěji (chata vyhořela za protektorátu). Naši si vyšlápli na túru ke Třem Studním, na Sykovec apod. Navečer pak v 17 hodin se odjíždělo z Nového Města. Mírně utahaní, plni různých zážitků — hlavně ze sjezdů — a s vypranými plícemi se vraceli domů.

V tu dobu mně již bylo 15 let a stále jsem patřil k těm vášnivým klukům, kteří si každým rokem vyráběli lyže z vhodných prkýnek. Já si je opatřil tak, že jsem

je vytrhl z kozího chlívku, seřízl špice, zespodu je vyhladil, doprostřed přibil řemínek a už se jezdilo, hlavně po Květnici, kde mě rodiče neviděli (bydleli jsme na Trmačově). Lyže jsem úzkostlivě schovával, protože matka, když zjistila, že na chlívku scházejí prkna a na kozu táhne, spustila patřičnou melu.

Závod v r. 1929 – žáci: Přemysl Šudák, Zdeněk Brich, V. Novotný, K. Novák, Horáček, Matoušek, Jar. Chromý.

Závod v r. 1929 – dorost: Zvěřina, Fr. Hamminger, X, K. Řezáč, V. Jokl, Jiří Mouka, Zd. Wasserbauer.

Závod v r. 1929 – muži: Ad. Mistr, Ed. Magda, Ant. Bílý, vítěz Jindra Kocián, Jindř. Sedlák, Ant. Parolek, Štěpán Novák, Lad. Mašek, Ant. Viktorin, Jan Macků, Leoš Bělohlávek.

Jednoho prosincového dne v r. 1928 však přišla spása nesmírná. Babička z Blatin u Sněžného mi poslala opravdické dvoumetrové lyže – jasanky, které místní stolař vyráběl pro armádu. Stály 30 Kčs. Tři dny jsem byl radostí nepříčetný A tak jsem se upsal lyžím, že jsem i brusle pověsil na hřebík.

Lyžařský oddíl pořádal zájezdy i na náš blízký Sekoř, kde sněhové podmínky byly výborné. I tam se utvořily skupinky, někteří šlapali dále k Brumovu, druhá se zdokonalovala a vyžívala na louce zvané „Židovka". Tam jsme se učili zatáčet a zastavovat. Byly to tzv. kristiánky (podobné pozdějším švihům) a na zastavení byl telemark (jedna noha se předsunula a k její botě se opřela špice zadní lyže, tělo se naklonilo do středu oblouku a pro jistotu se tam píchla i hole). My mladí jsme tyto cviky ovládali brzy, jako profesionálové. Podle tehdejší příručky „Lyžování" měl mít dobře provedený telemark tvar půlměsíce. Každý měl tedy možnost zkontrolovat své umění podle stopy. Samozřejmě, že každému se to nepodařilo a místo půlměsíce byla tam provedena hluboká orba.

K poledni se pak všichni sjeli na posilovačku a odpočinek do synalovské hospody p. Mojžíše, který se vždy postaral o dobré pohoštění lyžařů. Nabídl často i své domácí chutné pozabíjačkové speciality a nějakého toho fešáka navrch – proti nachlazení.

Na Sekoř jezdívalo se pravidelným ranním autobusem do Lomnice, nebo dále ke Stanislávkovi a odtud pěšky na Sekoř. Odpoledne ke čtvrté hodině se sjíždělo do Lomnice, většinou po staré silnici, která vedla z prudkého kopce přímo na Lomnici. Kdo lyže ukočíroval, byl dole jedna dvě. Horší bylo ale s těmi, které lyže neposlouchaly, a přitom byly již nohy unaveny. Tam se to kouzelně rozjelo, a byl-li sníh rychlý, až se dech zatajoval. Bylo to místo, kde se ještě na rozloučenou metaly kozelce a předváděly skoky tygrů. Museli jsme proto dole chvíli počkat až naši sněhuláci dojedou. Často všichni na autobus nešli, někteří „běžci" si to namířili na Veselský chlum a po hřebenu lesní cestou dojeli na Jahodnou a přes Lomničku domů.

V té době přišel z vojny Ruda Nejez, který sloužil někde v Tatrách. Tam se mu dostalo důkladného vojenského výcviku na lyžích, který pak ochotně předával tišnovským lyžařům. Nejbližšími žáky byla samozřejmě jeho manželka Lída, která byla velmi dobrá a odvážná lyžařka, po jeho boku vyrostl i Přema Sudák, který později odvážnými jízdami patřil k nejlepším v Tišnově. Ruda nás učil různé vojenské lyžařské cviky, jako přeskoky kolem holí, „kvéšpruňky" a samozřejmě kristiánky, telemarky aj., proto jsme si v každém terénu věděli rady.

(Pokračování příště)

Josef Kadlec

UPOZORNĚNÍ PŘEDPLATITELŮM

Žádáme předplatitele našeho zpravodaje, aby laskavě uhradili předplatné na rok 1983 přiloženou složenkou do konce ledna t. r.

Prosíme, aby předplatné neposílali přes sporožírový účet, protože tato forma úhrady nám nedovoluje získat potřebný přehled v naší evidenci. Dále prosíme o čitelně vyplněnou složenku s úplnou adresou, abyste mohli dostávat zpravodaj včas.

Část složenky od placení uschovejte ve vlastním zájmu pro případ kontroly. Děkujeme Vám za pochopení a usnadnění práce.

Zpravodaj rozesíláme jen mimotišnovským předplatitelům, zájemcům o předplatné přímo z Tišnova nemůžeme z technických důvodů vyhovět. Tuto službu nám zajišťuje bezplatně dobrovolná pracovnice a odeslání téměř 250 výtisků vyžaduje každý měsíc několik hodin práce.

Red.

PLESOVÁ SEZÓNA

Sobota 8. ledna – sokolovna
RYBÁŘSKÝ PLES

Sobota 15. ledna – sokolovna
REPREZENTAČNÍ PLES KSČ
MěV KSČ zve tišnovskou veřejnost k hojné účasti.

Sobota 22. ledna – sokolovna
PLES SVAZU ŽEN

Sobota 29. ledna – sokolovna
SPOLEČENSKÝ PLES NÁRODNÍ FRONTY

Pátek 4. února
PLES SRPŠ
při ZŠ Smíškova ulice

Sobota 5. února – sokolovna
ZEMĚDĚLSKÝ PLES

Sobota 12. února – sokolovna
SPORTOVNÍ PLES
pořádá TJ Baník Tišnov

Sobota 12. února – sál SZKP
PLES ČSL

Sobota 19. února – sokolovna
SPOLEČENSKÝ PLES n. p. MODETA

Sobota 19. února – sál SZKP
SPOLEČENSKÝ PLES
pořádá MěV SČSP

Sobota 26. února – sokolovna
PLES n. p. ZSKN

Sobota 5. března – sokolovna
PLES GYMNÁZIA

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

1. so 2. ne — 17.30 hodin
MUŽ SE ŽELEZNOU MASKOU
Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

1. so 2. ne — 20 hodin, 3. po — 17.30 hodin
● **POMÁDA (širokoúhlý)**
Americký barevný film.
Vstupné 8, 9, 10 Kčs

4. út — 17.30 a 20 hodin
OGARJOVOVA ULICE č. 6 (širokoúhlý)
Sovětský barevný kriminální film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

6. čt — 17.30 a 20 hodin
● **VŠECHNA MOJE DĚVČATA**
Barevný film NDR.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

8. so 9. ne — 17.30 hodin
DRAHÉ TETY A JÁ
Český barevný kriminální film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

8. so 9. ne — 20 hodin, 10. po — 17.30 hodin
● **POVÍDKY Z VÍDEŇSKÉHO LESA**
Film v koprodukci Rakousko — NSR.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

11. út — 17.30 a 20 hodin, 13. čt — 17.30 hodin
V PODSTATĚ JSME NORMÁLNÍ (širokoúhlý)
Český barevný fim.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

15. so 16. ne 17. po — 17.30 a 20 hod.
POLICAJT NEBO ROŠŤÁK
Kriminální komedie z francouzské Riviéry.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

18. út — 17.30 a 20 hodin
SLASTI OTCE VLASTI
Český film. Malá škola dějepisu.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

20. čt — 17.30 hodin
POVSTÁNÍ
Film v koprodukci Kostarika — NSR.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

22. so 23. ne 24. po — 17.30 hodin
SVATÝ ROK
Francouzský film o vězních na útěku.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

22. so 23. ne — 20 hodin
●● **PES**
Španělský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

25. út — 17.30 a 20 hodin
MILOVANÁ ŽENA MECHANIKA GAVRILOVA (širokoúhlý)
Sovětský film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

27. čt 17.30 a 20 hodin
● **DRŽ SE DELFÍNO**
Jugoslávský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

29. so 30. ne 31. po — 17.30 a 20 hod.
SUDÁ A LICHÁ
Italský barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

2. ne — 9.30 hodin
NEJVĚTŠÍ PECIVÁL NA SVĚTĚ
Slovenský barevný film.

9. ne — 9.30 hodin
PRINCEZNA NA HRÁŠKU
Sovětský barevný film.

16. ne — 9.30 hodin
BÁJEČNÁ DOBRODRUŽSTVÍ
Španělský barevný film.

23. ne — 9.30 hodin
CHLUPÁČ A ŠPUNT
Sovětský barevný širokoúhlý film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

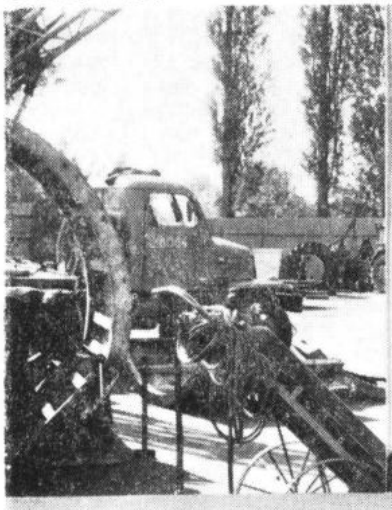
30. ne — 9.30 hodin
KRAKONOŠ A ŠVEC
Český barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 5933-82 — 456.12/82-Lá 254

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ÚNOR 1983 Ročník XIV Číslo 2

MEČ NENÍ JEJÍ SYMBOL

65 let Sovětské armády

Ustavení Rudé armády je možno spojovat s několika daty, což ukazuje na to, že její zrod — jako armády nového typu — byl procesem. Uvažme, jaké vojenské síly byly sovětské vládě na přelomu let 1917—18 k dispozici. Stará ruská armáda nebyla schopna zadržet nástup německých vojsk a nemohla být použita, aby zabezpečila obranu sovětské republiky. Ani rudé gardy, třebaže se přičinily o vítězství revoluce, nestačily na takový úkol, jakým byla obrana sovětského státu.

Armáda sovětské země nemohla tedy vzniknout jen pouhou adaptací carské armády. Toho si byla vědoma celá strana. Je logické, že princip vedoucí úlohy strany se stal v ozbrojených silách od samého počátku hlavním principem vojenské výstavby armády nového typu.

22. prosince 1917 schválil lidový komisariát vojenských záležitostí náborový statut. V souladu s tímto rozhodnutím byl 28. ledna 1918 vydán Dekret o Rudé armádě. Princip dobrovolnosti byl v tehdejších poměrech a v dané etapě revoluce nejreálnějším řešením, byť jen přechodným. Vynucoval si to sám chod válečných událostí, vždyť první jednotky složené z dobrovolníků odcházely z Petrohradu na frontu již 1. ledna 1918, ještě před vyhlášením zmíněného dekretu.

Sovětský lid v čele s bolševiky vybudoval v rekordním čase první armádu socialistického typu v dějinách. Strana si v armádě vybudovala spolehlivou základnu. Sovětská armáda se na bojištích občanské války a zahraniční intervence rodila ne jako armáda „hrdinů v láptích", nýbrž jako zárodečná ozbrojená síla řádu, který měl před sebou budoucnost, jako jeho obránkyně v pozdějších zápasech s fašistickými nepřáteli socialismu, pokroku a lidstva.

(bach)

OBUV — ODĚVY — TEXTIL

V NOVÝCH PRODEJNÁCH

10. prosince minulého roku prožívalo naše město radostnou událost. Po tříletém úsilí se podařilo splnit další úkol volebního programu NF — byla dokončena výstavba obchodního nákupního střediska na nám. Míru. Počínaje tímto dnem započal pravidelný prodej v moderních prodejnách n. p. Obuv, Oděvy a Textil. Každá z prodejen má prodejní plochu o výměře 225 m², sklady 150 m² a příslušenství o výměře 80 m². Stavby byly prováděny jako podlimitní, každá nákladem 2 milióny Kčs a trafostanice s inženýrskými sítěmi a přípojkami nákladem 1,5 miliónu Kčs. Celkový náklad na objekt činil tedy asi 7,5 miliónu Kčs. Investory jednotlivých staveb byly podniky Obuv Gottwaldov, Textil Brno a Oděvy Brno. Generálního projektanta zajistil MěstNV v Tišnově a generálním dodavatelem byl koncernový podnik Základna rozvoje uranového průmyslu Příbram. Na stavbě se podílela i řada různých subdodavatelů. A o tom, že se dílo podařilo, svědčí výsledek — pěkné nákupní středisko v centru našeho města.

Věříme, že občané, kteří během stavby se kriticky vyjadřovali o budovaném objektu, po návštěvě nových prodejen své názory změnili ve slova chvály. Vždyť na takovéto zařízení Tišnov čekal snad od svého vzniku.

MěstNV při této příležitosti srdečně děkuje všem, kteří se o toto pěkné dílo zasloužili, a zároveň přeje všem občanům, aby se jim v nových prodejnách pěkně nakupovalo.

Vav.

Moderní bytová výstavba, široké lány, vyspělá technika, šťastné úsměvy dětí patří mezi charakteristické znaky socialistické společnosti, jejíž výstavbu jsme započali únorovým vítězstvím československého pracujícího lidu v roce 1948. Na titulní straně použity snímky Milana Loskota a Josefa Ptáčka.

Oděvy.

Obuv.

Textil.

Snímky:
Milan Loskot.

SPORTOVNÍ HALA DOKONČENA

Snad nejvýznamnější událostí nejen pro sportovce v tomto roce bude v našem městě předání sportovní víceúčelové haly do užívání sportovní i širší veřejnosti. Dokončení této významné stavby se časově shoduje s výročím Vítězného února v roce 1948, s událostí, kterou započala epocha socialistického budování naší vlasti. Také naše tišnovská sportovní hala je dokladem velkorysé péče, kterou naše společnost věnuje rozvoji tělovýchovy a sportu.

Stavba haly byla v závěru minulého roku (23. prosince) zkolaudována a koncem ledna zahájila pravidelný provoz.

Než mohla být hala postavena, předcházelo tomu mnoho úsilí, aby byl záměr prosazen. Na tom se největší mírou podílel již od počátku 70. let současný předseda TJ Baník JUDr. Karel Seyfert.

Popis s půdorysem haly a s tím související práce byly zveřejněny v Tišnovsku v dubnu 1978. Tentýž měsíc byly zahájeny první stavební práce výkopem základů haly. Pro oživení paměti a předání informací novým občanům města je zčásti zopakujeme. Stavební práce byly rozděleny do několika etap:

1. Hala s technickým přístavkem 5,0 mil. Kčs
2. Rekonstrukce sociálního zařízení, vstupní části sokolovny a tělocvičny s příslušenstvím 1,5 mil. Kčs
3. Přestavba kotelny 1 mil. Kčs
4. Spojovací trakt mezi halou a „novou" sokolovnou (divadelní sál), kde bude bufet a kuchyň s jídelnou; v meziprostoru atrium 2 mil. Kčs
5. Úprava suterénu sokolovny a úprava okolí 1 mil. Kčs

Celkem 10,5 mil. Kčs

Investorem byl MěNV Tišnov. Stavba byla zařazena do akce Z. Termín dokončení hlavních částí projektu (bod 1—3) byl stanoven do konce r. 1982, což bylo splněno. Zbývající části (bod 4 a 5) mají být hotovy do prosince 1984, kdy má být výstavba kompletně dokončena.

Vlastní hala je tvořena unifikovaným nástavbovým ocelovým skeletem, jenž se používá k budování zemědělských staveb, upraveným pro sportovní účely. Sedlová střecha je ze dvou vrstev hliníkového tvarovaného plechu. Prostor mezi vrstvami je vyplněn tepelněizolačním materiálem (skelná vata). Po vnějším obvodu základního půdorysu střechy probíhá šikmá stříška (mansarda), tvořená příhradovými konzolami, pokrytá „bobrovými" taškami. Vrchní část obvodových stěn haly je prosklena kopilitovými tvárnicemi z hlediska prosvětlení haly přirozeným světlem. Tyto skleněné tvarovky zabraňují také přímému oslnění hráčů slunečními paprsky. Z toho důvodu nebylo použito typizovaných okenních rámů. Stropní pohled haly je zhotoven z tvarovaných hliníkových perforovaných dílů FEAL s barevným nástřikem. Ve stropě je instalováno 112 halogenových svítidel, každá o výkonu 1 kW, což v souhrnu vytváří světelné podmínky i pro televizní přenosy. Mimo hlavních světel je v hale zabudován okruh pomocných (pracovních) a nouzových světel. Zdivo je z cihelných kvádrů nebo pórobetonových tvárnic, zvenku opatřené břízolitovou, zevnitř štukovou omítkou. Spodní část venkovního pláště je obložena kabřincovými dlaždičkami.

V prostoru pod mansardou, nad stropním pohledem, pod částí podlahy a sedadly je vedeno potrubí vzduchotechniky pro klimatizaci haly. Strojovna klimatizace je umístěna v technickém přístavku, kde je i sklad sportovního a technického nářadí. Otop je zajištěn litinovými radiátory, teplovodní systém je napojen na ústřední kotelnu.

Podlaha haly z dubových vlysků je položena na pružném dřevěném roštu. Dodatečně ještě bude opatřena protismykovým nátěrem (nákladem 60 tis. Kčs), aby vyhovovala sportovním podmínkám.

Současně se zahájením stavby haly byla provedena rekonstrukce stávající kotelny na pevná paliva nákladem asi 1 milión Kčs. Palivová základna byla

převedena na ušlechtilé palivo — zemní plyn. Adaptace kotelny byla podmínkou, aby mohl být zajištěn dostatečný topný výkon pro vytápění celého komplexu sportovního areálu sokolovny i s halou.

Přebudováním nejstarší části sokolovny vznikly nové šatny se sprchami a umývárnami i dalším hygienickým zařízením a klubovna pro šachisty. Opravena byl též tělocvična (vyměněna okna, osvětlení a zrušen balkón).

Vraťme se ale opět k hale. Rozměr hrací plochy je 42×22,5 m, světlá výška haly 9 m. Prostor haly je určen k provozování tenisu, házené, košíkové, odbíjené a dalších obdobných sportů. Pro nářaďové sportovní disciplíny je vyčleněna stará tělocvična, propojená s halou spojovací chodbou vedle technického přístavku.

Čelní stěny jsou natřeny tmavozelenou barvou a to pro potřeby míčových her, aby bylo dodrženo kontrastní pozadí. Před těmito stěnami bude též možné rozestřít posuvné sítě, které ochrání omítku před poškozením, jako např. při házené apod.

U delší strany haly (směrem k sokolovně) jsou instalovány 3 řady individuálních sklopných sedadel pro 200 diváků. Za nimi v přísálí bude ještě prostor asi pro 150 stojících osob. V protilehlé stěně je výklenek pro časoměřiče, hlasatele apod. Samozřejmě, že hala je vybavena místním rozhlasem a dalšími informačními prvky (světelná tabule, hodiny aj.).

Nivelita podlahy je téměř 1,5 m pod původním terénem a to proto, že musely být zohledněny požadavky, aby profil haly navazoval v horizontu na stávající objekt sokolovny a také nestínil podstatnou část dne zástavbu na Tyršově ulici. Přístup do haly je situován do prostoru mezi halou a hřištěm házené z uvedené ulice.

Projekt sportovní haly vypracoval ateliér podniku DRUPOS Brno pod vedením ing. arch. Krumla (mimo jiné autora Skihotelu v Novém Městě). Úprava typové konstrukce pro sportovní účely, jak je provedena v Tišnově, je první stavbou tohoto druhu. Dále pro přehled uvádíme hlavní dodavatele stavebních prvků a prací:

ocelová konstrukce haly (Typ VH 24)	mostárna NHKG, Hustopeče u Brna
montáž, včetně střechy	Vojenské stavby Brno
pohled stropu	Izolační závody Brno
podlaha	Stavební podnik města Brna
elektrická instalace	OSP Brno-venkov
vzduchotechnika, klimatizace	Drukov Brno
doplňkové kovové konstrukce (sedadla, nosný rošt světelného mostu a vzduchotechniky)	OPP Brno-venkov
dřevěné obklady sedadel, radiátorů a ostění	Dřevoděl Rosice
časomíra, informační prvky	Nisasport Jablonec nad Nisou
místní rozhlas	Kovopodnik města Brna

Celkový rozpočet na stavbu haly byl 5 miliónů Kčs, vlastní náklady činily 4 milióny ,rozdíl je hodnota prací provedených dobrovolnými brigádníky. Přesnější údaje budou zveřejněny odborem výstavby MěNV v Tišnovsku až po zhodnocení všech staveb akce Z.

O zdárný průběh akcí dle projektu, zajišťování stavebního materiálu a styk s dodavatelskými organizacemi, orgány státní správy, MěNV a TJ Baník se starala řídící skupina — ing. Z. Jaskulka, St. Kokolia, J. Dospíšilová a další členové TJ.

Rekostrukce staré části sokolovny a výstavba haly je největší akcí tohoto druhu v Tišnově od r. 1945. Všem pracovníkům a především dobrovolným brigádníkům

z řad občanské veřejnosti a TJ, jež se na stavbách podíleli, patří upřímný dík, že jejich přispěním bylo hlavní dílo úspěšně dokončeno.

K celkovému ukončení sportovního areálu sice ještě zbývá postavení spojovací traktu (bod 4) a úprava suterénu s okolím (bod 5) dle plánu do konce roku 1984.

Postavením sportovní haly a adaptací sokolovny, již veřejnost dlouhá léta očekávala, byly vytvořeny podmínky, aby se jméno města Tišnova opět zaskvělo na výsluní sportovní slávy. Záleží teď jenom na tom, jak vedení TJ Baník a MěNV podchytí zájem sportovního mládí, aby hala nezůstala jen nevyužitým pomníkem budovatelského programu akcí Z. Podílet se na tom ovšem mohou i ostatní občané našeho města. Všem v tomto úsilí přejeme mnoho úspěchů.

M. Makovský

I PRO SPOLEČNOST

Význam práce včelařů a vůbec včelařství pro naši společnost je snad zbytečné zdůrazňovat. Není to jen zábava hrstky nadšenců, vždyť opylovací schopnost včel a produkce včelích produktů mají dalekosáhlý národohospodářský význam a nedovedeme si bez nich náš život vůbec představit.

Základní organizace Českého svazu včelařů v Tišnově sdružuje včelaře nejen z Tišnova, ale i z 8 okolních obcí. Na výroční členské schůzi koncem minulého roku skládali včelaři účty ze své celoroční práce. Schůze měla slavnostní úvod. Tři členové — Albín Hošek, Jaroslav Hudec a Milan Ondráček — převzali čestné uznání OV a odznak Vzorný včelař, další tři včelaři — byli to MVDr. I. Fleischer, doc. ing. Vl. Kapoun a Old. Procházka — převzali čestná uznání ZO.

V tišnovské organizaci je celkem 107 členů, kteří obhospodařují 805 včelstev. Je potěšitelné, že za rok v organizaci přibylo 11 členů se 127 včelstvy. Samozřejmě hlavní pozornost je zaměřena na produkci medu a jeho dodávku. Členové tišnovské organizace odevzdali více než 2,4 tuny medu. V socialistické soutěži o nejvyšší dodávku byl nejúspěšnější doc. ing. Vl. Kapoun, který dodal 180 kg, to je 12,8 kg na včelstvo. Úspěšně si v této soutěži vedli i včelaři Mašek a Jelínek.

Produkce medu však nebyl jediný dar společnosti. Včelaři v průběhu roku vysadili 692 stromů a keřů, odpracovali při pomoci zemědělství 692 brigádnických hodin, dalších 619 hodin při akcích Z a obdělali 8 arů ladem ležící půdy. Ve všech těchto ukazatelích podstatně překročili závazek, který začátkem roku uzavřeli.

Za zmínku stojí také práce Albína Hoška, který jako jediný chovatel včelích matek v organizaci vyprodukoval za rok 250 kvalitních matek, které byly využity k zkvalitnění chovů.

Na výroční členské schůzi byl uzavřen i socialistický závazek pro letošní rok. Včelaři chtějí pokračovat v dobré práci pro společnost.

—ok—

„ROZKVETLÉ ULICE" I V ROCE 1983?

ZO ČZS ve spolupráci s MěV NF a MěNV již třikrát zorganizovala v Tišnově soutěž „Rozkvetlé ulice". Tato soutěž by měla přispět ke zkrášlení a zpříjemnění prostředí našeho města. Aby tomu tak bylo, měli by občané celoročně udržovat upravené a kvetoucí předzahrádky a okolí vchodů na sídlištích. Proto vyzýváme všechny majitele domků s předzahrádkami, aby se přihlásili do IV. ročníku soutěže „RU 83". Stačí poslat přihlášku ZO ČZS, 666 01 Tišnov 1 nebo ji předat některému členu výboru ZO (nejlépe do schránky Ing. Záviškovi, Gottwaldova 435). Na přihlášce uveďte:

Přihláška do soutěže „RU 83".

Jméno a příjmení, ulici, čís. domu.
Člen ZO ČZS v Tišnově: ano—ne.
Soutěžní kategorie: předzahrádka.

Natištěné přihlášky budou ještě roznešeny po městě Tišnově během měsíce února 1983. Přihlášky odešlete nebo předejte nejpozději do 13. 3. 1983.

Přihlásí-li se dostatečný počet občanů, zorganizuje ZO ČZS soutěž v kategorii — předzahrádky. V tom případě budeme hodnotit i všechny vchody budov na sídlištích. Hodnocení bude provádět tak jako v minulých letech (během roku se bude hodnotit 3× od dubna do září v dvojměsíčních obdobích).

Věříme, že občané Tišnova projeví o soutěž „RU 83" větší zájem než v roce 1982, kdy došlo ZO ČZS jen osm přihlášek.

—DL—

STALO SE NA SÍDLIŠTI U HUMPOLKY

V polovině listopadu 1982 byli obyvatelé sídliště U Humpolky překvapeni činem, který se nepodařilo uskutečnit žádné samosprávě č. 2 od roku 1970, tj. od předání družstevních bytů do užívání.

Na ploše vyčleněné pro dětské hřiště, na které bez ohledu na dopravní značku Zákaz parkování parkovaly různá motorová vozidla a rostl vysoký plevel, nastoupili školáci z domu č. 1506 a s vervou dosud nevídanou se pustili do zápasu se zanedbaným hřištěm.

Bylo jich pět jako v známé knize Karla Poláčka — sestry Renata a Jitka Drábikovy, Eva Krátká, Jaroslav Lajcman a Jiří Uryč. Pod jejich rukama postupně mizel plevel, stěrk a různé odpadky a urovnával se terén. MěstNV dopravil drobnou drť, kterou školáci rozvezli po ploše hřiště v kolečkách, a ostatní ji lopatami rozhrnovali a nakonec železným válem udusali. První vlaštovky přivolaly další, některý den na hřišti pracovalo až 25 dětí. Školáci upravili plochu jako budoucí kluziště, aby bylo dosaženo jednolité ledové plochy.

Vydolovali také zahrnutou značku Zákaz parkování a znovu ji upevnili na okraj hřiště a celé hřiště ohraničili provázkem s papírky, jakého se užívá k upozornění na natřené předměty. A světe, div se! — Řidiči značku respektují.

Bylo radost dívat se na pracovní elán chlapců a děvčat a pozorovat, jak každý pomáhá podle svých sil. Když jsem se díval na pracující mládež, vzpomněl jsem si na počátky našeho bydlení na sídlišti U Humpolky, s jakou chutí se také pracovalo na úpravě okolí jednotlivých bloků. Postupně však ubývalo elánu a přibývalo trávy na chodnících. Jestlipak se zarostlé chodníky dočkají na jaře očištění a na Humpolce zase začne v tomto směru „svítat"?

Jaroslav Nečas

DODATEK K DESETILETÍ FOTOKLUBU SZKP ROH

V průběhu prosince, po vydání přílohy týkající se uvedeného titulu, přišla do redakce Tišnovska pochvalná stanoviska, ale i kritické připomínky. V souvislosti s tím si dovolujeme vysvětlit, že text byl koncipován především k desetileté činnosti fotoklubu. Během těchto let se členská základna měnila a nebylo možno např. vyjmenovat všechny jednotlivce, kteří se na práci fotoklubu podíleli.

Tímto také napravujeme opomenutí souběžného čtyřletého trvání (1976—79) fotokroužku mladých, jemuž se věnoval člen fotoklubu Zd. Juránek. Mladí fotografové v té době dosáhli i několika významných úspěchů. Zasílali své práce na okresní, krajské a oblastní soutěže, dokonce i do zahraničí. Někteří z nich získali i ocenění. Dva z nich (P. Šnédar a R. Kolář) pak přešli do fotoklubu. Další činnost fotokroužku byla přerušena pro pracovní zaneprázdnění vedoucího a odchodem členů do učení a na studia mimo Tišnov.

Historická část však nebyla hlavní náplní článku. Pokud jsme opomenuli některé osoby, jež se dříve fotografickou činností zabývaly, nebylo to naším úmyslem (jedná se např. o fotografy Zemana, Strommera, Šikulu, Ondráčka, Chutného aj.). U dr. F. Bílého jsme dodatečně zjistili, že byl držitelem Zlatého odznaku Svazu českých fotografů, jenž byl do dnešní doby udělen jen necelé 100 členů svazu, přičemž v současné době je celkový počet členů svazu téměř deset tisíc. Škoda jen, že jeho fotografické práce nebyly předloženy veřejnosti.

Kritické připomínky byly předány kolektivu fotoklubu a doufáme, že se k historii fotografie v Tišnově na stránkách Tišnovska ještě vrátíme. Na závěr můžeme na tomto místě zhodnotit i jubilejní 10. ročník fotovýstavy. Byla navštívena téměř 500 osobami, což je na místní poměry slušný počet, a mnozí návštěvníci se o výstavě velice pochvalně vyjádřili.

K převzetí obou prvních cen se osobně dostavili vítězní autoři J. Bartoš, ASCF, z Hejnice u Liberce, K. Šiller z Č. Třebové a J. Fencl z Nové Včelnice (čestné uznání) a další autoři z Chocně a Brna.

Vystavující autoři byli ze všech koutů Československa a hodnotitelská porota v čele se zasl. umělcem ing. V. Reichmannem, EFIAP, a M. Budíkem, AFIAP, byla zárukou, že na výstavě byly vystaveny jen nejlepší snímky a seriály. Úmyslem fotoklubu také bylo, aby se tišnovská veřejnost seznámila i s výbornými pracemi v oblasti fotografie (krajiny a jejich detailů) od autorů mimotišnovských a tím získala celkový přehled v tomto směru. Vedle vynikajících snímků J. Bartoše, K. Šillera, J. Greše, Z. Rejzka, V. Vanducha a dalších zde byly snímky s ekologickou tematikou. Tyto fotografie kritizovaly negativní vztah k přírodě, aby tím byl vyvolán zájem o její ochranu. Vždyť příroda není určena jen k „dosloužení" současnému obyvatelstvu, ale musí být zachována v co nejlepším stavu pro naše děti a další generace.

Některými odborníky ve fotografii byla výstava dávána na úroveň celostátní výstavy „Štít Viléma Heckela" v Liberci, kam se dostanou jen nejlepší z nejlepších. Připomeňme si slova odborníků, jež v závěru výstavy přednášeli na fotografickém semináři pořádaném OKS Brno-venkov — „Škoda pro toho, kdo se o výtvarnou fotografii zajímá a výstavu nenavštívil. Mnohé by však řekla i návštěvníku nezaujatému".

Pochvala jistě těší, ale také nabádá k tomu, aby fotoklub neusnul na vavřínech. Dalším záměrem je snaha výstavu opakovat formou bienále, tedy každé dva roky, v obdobném rozsahu i námětu.

M. Makovský

O PUTOVNÍ POHÁR

20. února 1983 v 9 hodin se v Dolních Loučkách na okrese Žďár nad Sázavou sjedou požárníci z pěti okresů Jihomoravského kraje, aby změřili své síly ve IV. ročníku Soutěže o putovní pohár Vítězného února v požárním útoku, který pořádá ZO pod záštitou MNV v rámci oslav 35. výročí Vítězného února.

Této soutěže se zúčastňují družstva mužů požárníků z povolání, dobrovolných požárníků a družstva žen. Soutěž probíhá v pěkném sportovním areálu, který budují požárníci spolu s TJ Sokol Dolní Loučky. Soutěžící zde za ztížených podmínek předvádějí doslova mistrovské výkony. Jen pro zajímavost porovnání časů za poslední dva ročníky.

V roce 1981 (za hustého sněžení) vítěz VPS Trnava, okr. Třebíč, 33,3 sec. Vítězné družstvo roku 1982 VPS Petrovice, opět okr. Třebíč, dosáhlo času 31,4.

Pořadatelé věří, že příznivci podobných soutěží neopomenou v uvedený den navštívit sportoviště v Dolních Loučkách.

František Bukal

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují, 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

16. 2. **Jan Simandl,** Radniční 13

24. 2. **Amálie Svobodová,** Gottwaldova 435

25. 2. **Marie Přibylová,** Na kopečku 265

75 let se dožívají:

5. 2. **Jan Pestr,** Mánesova 1607

6. 2. **Marie Maloňová,** Kukýrna 38

9. 2. **Božena Hlavúňková,** Uhrova 1173

17. 2. **Pavlína Vaňková,** Osvobození 1658

21. 2. **Marie Baráčková,** Koráb 134

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 2. **Marie Žemličková,** nám. Komenského 124. Dožívá se 83 roků.

2. 2. **Josefa Dvořáková,** Komenského 1058. Dožívá se 82 roků.

3. 2. **Marie Odehnalová,** Jamné 13. Dožívá se 82 roků.

3. 2. **JUDr. Ada Tomešová,** Hornická 1521. Dožívá se 81 roků.

4. 2. **Milada Vácová,** Na rybníčku 684. Dožívá se 87 roků.

4. 2. **Marie Zelinková,** Procházkova 427. Dožívá se 82 roků.

5. 2. **Františka Zbořilová,** Horova 947. Dožívá se 80 roků.

5. 2. **Antonie Jindrová,** Hradčany 75. Dožívá se 81 roků.

6. 2. **Marie Pavlíčková,** Železné 61. Dožívá se 88 roků.

7. 2. **Amálie Beránková,** U Humpolky 1506. Dožívá se 82 roků.

7. 2. **Marie Hrbková,** Ve dvoře 1186. Dožívá se 82 roků.

9. 2. **Josef Dvořák,** Hanákova 424. Dožívá se 83 roků.

9. 2. **Josefa Opltová,** Janáčkova 796. Dožívá se 81 roků.

10. 2. **Pavla Strašáková,** Uhrova 1174. Dožívá se 81 roků.

10. 2. **Josef Tůma,** Wagnerova 350. Dožívá se 81 roků.

12. 2. **Terezie Malcová,** Jungmannova 753. Dožívá se 87 roků.

16. 2. **Josefa Gottliebová,** Jiráskova 440. Dožívá se 86 roků.

17. 2. **Františka Borková,** Lomnička 6. Dožívá se 82 roků.

18. 2. **Pavla Pešková,** Rudé armády 721. Dožívá se 84 roků.

18. 2. **Anastázie Pochopová,** Štěpánovice 70. Dožívá se 84 roků.

19. 2. **Marie Rychlá,** nám. Komenského 145. Dožívá se 81 roků.

20. 2. **Josef Halala,** Smetanova 642. Dožívá se 81 roků.

22. 2. **František Martínek,** Štěpánovice 58. Dožívá se 81 roků.

24. 2. **Josef Hostěnský,** Kukýrna 40. Dožívá se 87 roků.

24. 2. **Růžena Pokorná,** Halouzkova 98. Dožívá se 86 roků.

24. 2. **Bedřich Novotný,** Na mlékárně 795. Dožívá se 85 roků.

25. 2. **Božena Korotvičková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 85 roků.

25. 2. **Růžena Zhorelová,** Jamborova 929. Dožívá se 81 roků.

25. 2. **Emilie Martinková,** Štěpánovice 58. Dožívá se 80 roků.

26. 2. **Valerie Vlčková,** Jungmannova 84. Dožívá se 84 roků.

26. 2. **JUDr. Josef Zháněl,** Purkyňova 1685. Dožívá se 84 roků.

27. 2. **Růžena Pospíšilová,** Riegrova 285. Dožívá se 86 roků.

27. 2. **Jaromíra Pokorná,** Brněnská 10. Dožívá se 84 roků.

28. 2. **Františka Šimpachová,** Víska 1148. Dožívá se 83 roků.

28. 2. **Marie Fabiánová,** Šerkovice 52. Dožívá se 81 roků.

28. 2. **Marie Suchánková,** Lomnička 52. Dožívá se 80 roků.

NAROZENÍ

v listopadu:

4. 11. Kristina Kluková, Leninova 1635
10. 11. Jakub Janský, Jamborova 923
16. 11. Aleš Šavrňa, Hynka Bíma 610
18. 11. Petr Bárta, Lomnička 97
19. 11. Eva Ondráčková, U Humpolky 1507

Dodatečně uvádíme:

17. 10. Jiří Špaček, Lomnička 116

PODĚKOVÁNÍ

Srdečně děkuji sboru pro občanské záležitosti a MěstNV za milé blahopřání k mým 96. narozeninám.

František Vrchlabský, Lomnička

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se přišli rozloučit dne 29. 12. 1982 do krematoria v Brně s naším drahým **Bedřichem Sodomkou**, jakož i za projevy soustrasti.

Děti s rodinami

S POCHODNÍ V RUCE...

K 30. VÝROČÍ ÚMRTÍ SOUDRUŽKY GUSTY ZDRAŽILOVÉ - BLAŽKOVÉ

Mezi osobnosti, s jejichž jmény je spojeno založení naší Komunistické strany Československa na Tišnovsku ,patří nezapomenutelná statečná proletářka Gusta Zdražilová - Blažková.

Pocházela z početné rodiny Ptáčkovy (narodila se 12. května 1887), která se na přelomu století přistěhovala do Předklášteří a mezi deputátníky tamějšího velkostatku prožívala bídu a nouzi.

Jemná a štíhlá dívka s pravdomluvnýma a neohroženýma očima vyrůstala v prostředí, kam brzy pronikaly revoluční myšlenky, kde byl smysl pro čest a poctivost. Jako textilní dělnice poznala, že je třeba za zlepšení životních podmínek dělnické třídy aktivně bojovat. Vstoupila již v mládí do sociálně demokratické strany, a když viděla, že skutečným bojovníkem za práva pracujících je strana komunistická, která se zrodila z revoluční části rozštěpené sociální demokracie v roce 1921, bylo pro ni samozřejmé místo mezi komunisty.

Gusta Zdražilová - Blažková byla mezi prvními komunisty v tišnovském okrese; do stranické práce si přinesla cenné zkušenosti, které získala již v roce 1919 při zakládání prvního dělnického konsumu v Tišnově a za generální stávky v roce 1920, kdy neohroženě vystupovala v zájmu dělnictva. Byla první ženou, která zasedala v obecním zastupitelstvu vůbec v okrese. Měla na starosti na tišnovské radnici záležitosti chudinské, jak se tehdy nazývaly záležitosti sociální.

Gusta Zdražilová - Blažková měla velmi těžký život. Manžel se vrátil z války jako těžký invalida, a když v roce 1920 zemřel, zanechal ji na starost dvě nezletilé děti a matku, raněnou mrtvicí.

Za své přesvědčení byla několikrát vyhozena z práce, takže musela pracovat i v kamenolomu jako muž.

Těžký život ji však nezlomil. Dočkala se osvobození Československa Sovětskou armádou i únorového vítězství pracujících v roce 1948.

I když ji nemoc nedovolovala aktivně pracovat pro stranu, předala svou pochodeň dceři Marii, která pokračovala dál v boji za plnění programu KSČ při výstavbě socialismu v naší vlasti.

Gusta Zdražilová - Blažková zemřela 27. února 1953; několik dní po ní zemřeli dva soudruzi, kterým nejvíc věřila — s. Gottwald a Stalin.

Dnes je fotografie s. Zdražilové - Blažkové v síni tradic Podhoráckého muzea mezi soudruhy, kteří nám zůstávají navždy vzorem. (i)

TIŠNOVSKO V ÚNORU

Pokud chceme správně posoudit průběh únorových událostí v roce 1948 na Tišnovsku, pak je zapotřebí poohlédnout se zpět a všimnout si politické situace na okrese nejen před Únorem, ale i v letech dřívějších — tj. za I. republiky.

V jižní — bohatší — části bývalého tišnovského okresu převládal před okupací vliv strany agrární a v horní části — chudší — si udržovala své pozice strana lidová. Sám Tišnov jako největší obec okresu byl v rukou pravicových stran v čele s národními demokraty. Současně zde začal narůstat vliv strany fašistické.

Pokud šlo o pozici Komunistické strany Československa na okrese v této době, měla svoje základní organizace především v jihovýchodní části, a to ve Veverské Bítýšce, v Chudčicích, v Lažánkách, v Maršově, v Malhostovicích, v Čebíně, v Kuřimi, v Tišnově a v severnější části v Lomnici. A později, koncem I. republiky, byly založeny další organizace ve Štěpánovicích, v Lomničce a v Šerkovicích. Organizace strany byla také v Doubravníku a v Rohozci.

K velké změně v politickém smýšlení obyvatelstva tehdejšího okresu Tišnov došlo po roce 1945, a to především vlivem vítězství Rudé armády nad německým fašismem a dík nekompromisnímu postoji naší strany v době ohrožení republiky a hlavně v době fašistické okupace. Tímto svým neohroženým postojem získala komunistická strana velký vliv a důvěru mezi obyvateli okresu, a to především mezi dělníky i pracujícími venkova a také mezi značnou částí pokrokové inteligence.

Takový objektivní pohled politického rozvrstvení občanů ukazují nejlépe první poválečné volby konané 26. května 1946, ve kterých KSČ získala 31,7 % hlasů (8 188 voličů) a z 82 obcí okresu získala prvenství v 27 obcích a ve 26 obcích byla na 2. místě. Pokud jde o druhé politické strany, strana lidová získala 32,8 % (8 485) hlasů, strana sociálně demokratická 18,8 % (4 865) hlasů a strana národně socialistická 16,7 % (4 330) hlasů.

Z uvedého přehledu je patrno, že KSČ vyšla z voleb velmi posílena, avšak i pozice lidové strany zůstala v okrese nedotčena. I když na jedné straně ztratila mnoho svých členů z řad drobných zemědělců, naproti tomu získala nové členy a voliče z řad bývalých stran, především ze strany agrární, národně demokratické, živnostenské a dalších pravicových stran.

Proto činnost naší strany nebyla v té době na okrese lehká a musela úkoly vyplývající z Košického vládního programu probojovat proti odporujícímu stanovisku lidové strany. Velmi často se stávalo, že musela plnění úkolů prosazovat i proti ostatním stranám Národní fronty. Jako příklad těchto obtíží, se kterými se strana setkávala, je možno uvést odpor funkcionářů druhých stran při provádění očisty od kolaborantů a zrádců našeho lidu. Typickým příkladem je případ kolaboranta Kukuly, majitele závodu na zpracování ovoce v Tišnově, který by stíhán pro spolupráci s vedoucími nacistickými představiteli nejen na úseku hospodářském, ale i společenském. Spravedlivé vyřešení tohoto případu brzdili i někteří vedoucí funkcionáři strany sociálně demokratické. Své příznivce měl i v druhých politických stranách i na vyšších místech, včetně ministerstva vnitra. Uvedený případ nebyl na okrese ojedinělý, ale typický. Jako další případ možno uvést potrestání kolaboranta a kulaka Ryby z Újezda, jehož obhájcem byl tehdejší předseda okresního soudu a zároveň předseda

okresního výboru strany lidové, který byl též členem zemského národního výboru v Brně.

Situace byla obtížná i na úseku hospodářském. Na jedné straně bylo třeba jak v průmyslu, tak i v zemědělství usilovat o plnění dvouletého plánu a přitom bojovat proti odporu reakce, která bránila provedení pozemkové reformy a znárodnění podniků. Například nebylo lehkým úkolem provést parcelaci statku statkáře Uličného ze Stanoviska, který rafinovaným způsobem, opíraje se o staré zákony, mařil provedení této parcelace. Stejná situace byla s provedením parcelace církevního statku Porta coeli v Předklášteří.

Činnost rekace se stejnou měrou projevovala i na úseku průmyslovém, kde se bránila uskutečnění zákona o znárodnění. To je nejlépe vidět na případu bývalého továrníka Kopřivy, majitele papírny v Předklášteří a na Prudké. Obdobně tomu bylo i u firmy Ráček ve Veverské Bítýšce a Brown Boveri (nyní MEZ) v Drásově.

O nic lehčí nebyla situace na úseku investiční výstavby. Jako příklad je možno uvést postavení měšťanské školy a bytových jednotek v Tišnově, kde mnohdy osobní zájmy jednotlivců za účinné podpory druhých stran a zastaralé zákonodárství bránily uskutečnění této naléhavé výstavby.

Odpor reakce se dále zostřoval, zvláště pak ve druhé polovině roku 1947 v důsledku katostrofální neúrody zapříčiněné následkem velkého sucha, což se negativně projevovalo při zásobování obyvatelstva potravinami.

Všech těchto těžkostí zneužívali představitelé ostatních stran ve snaze zvrátit dosavadní vývoj zpět ke kapitalismu. K tomu používali všech možných prostředků i laciná licitační hesla a gesta,jako například při prosazování Majerova návrhu zákona na zvýšení platů státních a veřejných zaměstnanců, jehož uskutečnění bylo v té době pro národní hospodářství neúnosné. Tento návrh byl časově velmi záludně předložen a nadělal mnoho těžkostí a zla v řadách veřejných a státních zaměstnanců. Mezi nimi byla jen nepatrná část uvědomělých, kteří při projednávání tohoto zákona na veřejných schůzích, svolávaných odbory, byli často terčem hrubých útoků ze strany neuvědomělých, zvláště reakčně zaměřených kolegů. Na dokreslení možno úvést průběh projednávání tohoto návrhu na okresním národním výboru, kde v té době z celkového počtu 55 zaměstnanců bylo pouze 9 komunistů, kteří jednotně v čele se soudruhem Vojtěchem Chytrým se postavili proti schválení, a naproti tomu ostatní zaměstnanci v čele s předsedou závodní rady ROH, který byl také okresním funkcionářem strany národně socialistické, nezaujali rozumné stanovisko.

Pokud jde o okresní národní výbor, měla naše strana nepříznivé pozice v zastoupení v radě a v plénu. Ve funkci předsedy ONV byl starý zakládající člen strany, soudruh Jindřich Sedlák, který pro svoje stáří neplnil vždy úkoly projednané okresním výborem KSČ. Podobně tomu bylo v zastoupení druhých stran ve vedoucích funkcích ONV, kde byli sami důchodci, ať již se jednalo o faráře Válku za stranu lidovou, nebo soudruha Vrchlabského za stranu sociálně demokratickou a Jeřábka za stranu národně socialistickou. Tito funkcionáři si navzájem mezi sebou dobře rozuměli, ale z hlediska politiky naší strany bylo toto obsazení brzdou plnění naléhavých úkolů v okrese.

Po soudruhu Sedlákovi byl do funkce předsedy ONV delegován naší stranou soudruh Karel Cejnek, který byl po bojovém trojnásobném hlasování vytaženým losem zvolen. Pro soudruha Cejnka podle předběžné dohody hlasovali se členy naší strany členové sociální demokracie a pro faráře Válku hlasovali lidovci a národní socialisté.

Je ke cti naší strany, že všechny tyto vznikající potíže se dařilo v okrese krok za krokem cílevědomě překonávat, a to dík akceschopnosti naší strany, především obětavosti a uvědomělosti schopných soudruhů, prostřednictvím nichž udržoval okresní výbor úzké spojení s pracujícími jak na závodech, tak i na vesnicích. Tito soudruzi obětavě, v každé době a za každého počasí, po večerech, o nedělích a svátcích plnili svědomitě uložené stranické úkoly. Tento styk i se vzdálenými obcemi byl udržován většinou pěšky nebo na kole.

Při této příležitosti je zapotřebí vzpomenout obětavých funkcionářů KSČ z Tišnovska, a to mimo soudruhů uvedených na prezenční listině přípravného okresního výboru KSČ ze schůze dne 20. května 1945 (viz níže). Do tohoto přípravného okresního výboru byli dále navrženi nepřítomní soudruzi František Martínek, Jan Pestr, Jan Špička, Josef Hanák, kteří se dosud nevrátili z koncentračních táborů (s. Hanák se nevrátil vůbec), a soudruh dr. Miloš Ciboch, který tuto prezenci zajišťoval, ale sám se nepodepsal.

Prezenční listina přípravného OV KSČ v Tišnově dne 20. 5. 1945:

Stanislav Janků, František Šťourač (Čebín), František Podloucký (Všechovice), Eduard Máčka (Drásov), Jan Unzeitlich (Předklášteří), Vojtěch Chytrý, Teodor Renner (Chudčice), Jaroslav Komárek (Unín), Josef Navrátil. Jan Nevrkla, Josef Hrstka, Emanuel Ranný (Štěpánovice), Josef Peňáz, Alois Pařil (Lomnice), František Cik, Raimund Peška (Deblín), František Hájek (Hradčany), Miloslav Dostál, Jindra Sedlák, František Opat, František Pohl (Malhostovice), (Bez uvedení místa — Tišnov).

Mimo tyto uvedéné soudruhy byl celá řada dalších, kteří z pověření okresního výboru strany obětavě plnili úkoly, jako soudruzi dr. Rudolf Štancl, František Veselý, Rudolf Ondráček, Josef Pochop, dr. Josef Macháček, Stanislav Müller, Karel Patloka, František Voda, dr. Karel Krejčí, prof. Karel Cejnek, Richard Janků, Marie Svitavská, Eliška Chutná, Oswald Machatka, soudruh Popek, soudruh Musil, ing. Miloš Konečný, Emanuel Martínek a další nejmenovaní soudruzi, kteří stáli v čele pracujícího lidu při budování socialismu na vesnicích i v závodech.

Pro plnění všech těchto úkolů snažila se naše strana získávat spojence v řadách bezpartijních i příznivce v druhých politických stranách. Zvláště se zaměřovala na stranu sociálně demokratickou, na levě orientované soudruhy, kteří svorně s komunisty postupovali při plnění všech náročných úkolů a energicky vystupovali proti pravici, tvořící se v této straně. Nejlépe tento boj za správnou orientaci sociálně demokratické strany dokazuje průběh jejího celostátního sjezdu v roce 1947, který se konal v Brně. Na tomto sjezdu čestně obstáli i delegáti Tišnovska, například profesor Karel Hejl, dále učitelé Jan Brabec a Ladislav Kučera, kteří se postavili za levé křídlo ve straně pod vedením soudruha Fierlingera.

Je nutno také vzpomenout obětavé práce soudruha Josefa Skalníka, který neohroženě prosazoval jednotný postup sociálně demokratické strany se stranou komunistickou.

Při uskutečňování těchto cílů měla naše strana velikou oporu v Revolučním odborovém hnutí, jehož činnost se intenzivně rozvíjela na všech závodech, v úřadech i na ostatních pracovištích. V tomto údobí sehrály velkou úlohu závodní rady, které ovlivňovaly rozvoj závodů i pokud jde o sociální zabezpečení pracujících ,a navenek vystupovalo jako velká organizovaná masa za prosazení správných požadavků, které vytyčovala naše strana (jako např. znárodnění).

Souhrn všech těchto míněných politických i hospodářských událostí vyvrcholil v únorových dnech 1948. Ve dnech 16.—20. února byla provedena volba delegátů na celostátní sjezd závodních rad. 22. února se konala okresní konference KSČ a odpoledne na veřejné schůzi strany referoval bývalý krajský vedoucí tajemník Otto Šling, večer se pak kanala beseda stranických funkcionářů za účasti krajského tajemníka. 24. února se uskutečnila manifestační stávka pracujících a byly zorganizovány veřejné projevy ve střediscích 25. února

byl připraven společný poslech projevu soudruha Klementa Gottwalda, vysílaný ze Staroměstského náměstí. Na 27. února byla svolána schůze okresních představitelů politických stran Národní fronty a byl na ní ustaven okresní akční výbor Národní fronty.

Vzrůstající napětí v těchto dnech si vyžádalo zvýšenou pohotovost celé strany i funkcionářů ROH. Mimořádná bezpečnostní opatření byla učiněna ve Sboru národní bezpečnosti, ve kterém zůstali pouze spolehliví členové pod vedením velitele stanice v Tišnově s. Hlaváčka.

V těchto rušných dnech nezahálely ani ostatní strany. Nejaktivněji se projevovala strana národně socialistická, která již delší dobu vystupovala v okrese nepřátelsky proti lidově demokratickému zřízení a nepokrytě štvala proti komunistické straně. Někteří její aktivní funkcionáři se nerozpakovali svoje nepřátelské záměry šířit i na školách. Zneužívali k tomu okresních aktivů učitelů. Aktivním funkcionářem této strany byl profesor Kubáček, předseda okresního výboru národně socialistické strany, toho času ve funkci předsedy Místního národního výboru v Tišnově, který nechtěl připustit vysílání projevu soudruha Klementa Gottwalda z manifestace na Staroměstském náměstí městským rozhlasem.

Činnost národně socialistické strany v okrese vyvrcholila na schůzi okresního výboru, která se konala v odpoledních hodinách 21. února 1948. Po této schůzi a pod vlivem sjezdu závodních rad byla další činnost této strany v okrese již ževelná, zvláště pak, když se podařilo funkcionářům naší strany získat zmíněného předsedu okresního výboru Aloise Kubáčka pro spolupráci s komunistickou stranou. Nebyl v té době první, který se přihlásil ke spolupráci a později za člena KSČ. Byla jich celá řada. Jak se později ukázalo, někteří se k tomuto kroku rozhodli z přesvědčení, ale bylo také mnoho těch, kteří tak učinili z prospěchu. Zmíněný postoj profesora Kubáčka podstatně ovlivnil OV národně socialistické strany. Brzy na to okresní tajemník spolu s dalšími funkcionáři přihlásili svůj sekretariát k likvidaci a rozhodli se zastavit činnost národně socialistické strany na okrese. Pokud jde o stranu lidovou, tato se jako celek v únorových dnech nějak zjevně neprojevovala. Zachovala vyčkávací stanovisko. Když zvítězil pracující lid v čele s KSČ nad reakcí, její pokrokoví funkcionáři se v obrozené straně lidové přihlásili ke spolupráci a celkem kladně se tato strana zapojila do plnění programu okresního akčního výboru Národní fronty.

Ve straně sociálně demokratické v únorových událostech se dále stupňoval boj mezi levicí, kde v čele stáli soudruzi profesor Karel Hejl, učitel Jan Brabec, učitel Ladislav Kučera, Josef Strážnický, Josef Svánovský, Josef Skalník, Miroslav Rossi, s pravicí, jejíž zásluhou byl mařen společný postup s komunistickou stranou, a někteří z pravicových soc. demokratů se propůjčili k rozšiřování protikomunistických letáků.

Obdobně jako v jiných místech naší lidově demokratické republiky se i na okrese tišnovském na výzvu ústředního výboru KSČ ustavují akční výbory Národní fronty, které sehrály důležitou úlohu při dokončování očisty veřejného, politického a hospodářského života od nepřátelských živlů a zajišťování dalšího rozvoje našeho národního hospodářství.

Pkud jde o okresní akční výbor NF, schází se k činnosti ihned po svém ustavení. Za předsednictví soudruha Jana Pestra projednává další znárodňování na okrese. V další své činnosti zaměřuje se okresní akční výbor NF i ostatní akční výbory NF na očistu, kteryžto proces v podstatě skončil v prvním pololetí roku 1948.

V těchto velkých únorových dnech roku 1948 byla kladena velká náročnost na politickou vyspělost a morální kvalitu funkcionářů. Mnohdy bylo zapotřebí hodně taktu, prozíravosti a vysvětlování, aby se předešlo zbytečným škodám jak politickým, tak hospodářským. S přihlédnutím k specifickým podmínkám Tišnovska jak za I. republiky, tak za okupace a po osvobození, byl průběh

únorových událostí – dík vzpomenuté aktivitě řady funkcionářů a členů Komunistické strany Československa, kteří projevili značnou politickou zralost a rozvahu dobře zvládnut.

U příležitosti 35. výročí Vítězného února přetištěno s menšími úpravami ze sborníku vzpomínek účastníků února 1948 na okrese Brno-venkov TAM SE SVĚT HNE, který vydala Socialistická akademie Brno-venkov v únoru 1968. Autory vzpomínky jsou tehdejší členové akčního výboru Národní fronty v Tišnově s. Jan Pestr, Vojtěch Chytrý a Karel Cejnek.

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Únor 1948 znamená jistotu, že se již nikdy nevrátí poměry, které nutily pracující lid žít tak, jak žili deputátníci na překlášterském velkostatku nebo v Tišnově „ve dvoře" (na snímku z třicátých let).

MÍSTO REKLAMY

Nedávno si mi postěžoval jeden kolega, že už půl roku se mu nikde v Brně nepodařilo zajistit náhradní klíče k zámkům u bytu. A tak při nejbližší služební cestě do Tišnova jsme spolu zašli do provozovny Drukocelu. Bylo to dopoledne. První kolegovo překvapení bylo, když se dozvěděl, že klíče budou odpoledne hotové. A druhé, ještě větší, když si po obědě z provozovny hotové klíče odnášel. Nedovedl pochopit, že jeho půlroční snaha v brněnských provozovnách byla marná a v Tišnově se vše vyřešilo během jediného půldne. A pracovníci, resp. pracovnice, se kterými jednal, odmítli jakoukoliv odměnu navíc než byla cena klíčů. A zcela zadarmo přidali ochotu a úsměv.

Pro pracovníky Drukocelu je to asi samozřejmostí, ale samozřejmostí, se kterou se setkáme málo kdy jinde. Ale je to reklama, která je nad všechny reklamy ostatní.

—ok—

O KAVCE OBECNÉ

Bývavaly časy a není to tak dávno, kdy bylo možno pozorovat, jak kolem tišnovské kostelní věže krouží hejno kavek. Jejich typické „ťaf — ťaf" se ozývalo zvláště v letní podvečery a prořezávalo tichnutí nad hřbitovem i náměstím. Když jste se podívali proti světlé obloze, mohli jste vidět černé siluety, jak si krouží kolem kostela. Tehdy nebylo řídkým zjevem, že některý kluk měl doma „kaču", krotkou kavku. Kavka, ostatně jako všichni krkavcovití (z nichž je nejmenší), se dá totiž snadno ochočit a stane se velmi přítulnou, poletuje kolem domu, už zdaleka vás vítá, vymýšlí si různé povedené kousky a některé zvláště nadané se dokáží naučit i několik lidských slov. A to pak když takové „kačce" přišel její čas a ona se vrátila mezi své, bylo nám hodně smutno. Teď už tu kavky vidět není. Těžko říci, proč a kdy zmizely, jak to, že jim přestal Tišnov vyhovovat. Snad to souvisí s úbytkem ptactva vůbec. Za několik posledních let dosáhlo toto mizení katastrofálních rozměrů, a protože se za tuto dobu prostředí zas tak moc nezměnilo, je zřejmě nutno tento stav přičíst na vrub přílišné chemizaci (zvláště v zemědělství). Ale vraťme se zpátky ke kavce.

Kavky hnízdí, podobně jako havrani, v koloniích. Na rozdíl od nich si vybírají pro hnízdo dutiny ve skalách, zříceninách, v kostelních věžích, hradech, starých stromech apod. Svůj hnízdní revír obsazují poměrně brzy. Někdy už koncem února zahajují svatební lety spojené s bojem o dutinu. Výsledek milostného opojení se dostaví až teprve v dubnu nebo květnu, kdy začnou s vlastním hnízděním. Snad je to tím, že stavba hnízda je pro ně záležitostí, na niž si dávají zvláště záležet. Nosí trávu, peří, chmýří, větvičky, hlínu, kořínky, slámu, seno a tím vším vystýlají dutinu. V dutých stromech bývají někdy tahle hnízda až metr vysoká. Když je domov podle jejich představ, snese samice do jeho středu 3—5 vajíček, která 17—18 dní sama zahřívá. Vylíhnutá mláďata pak rodiče ještě měsíc krmí na hnízdě, než vylétnou. Na podzim se některé kavky přidávají k havranům, ale mnohem víc je těch, co se odletí podívat, jak vypadá zima v západní Evropě.

Kavka sice požírá obilí, kukuřici i třešně, ale nejraději má potravu masitou — žížaly, hmyz, chrousty a žel i vajíčka a mláďata drobných ptáků.

Josef Ptáček

SPORT

Nad tenisovou sezónou 1982 aneb

O PODIVUHODNÉ DRUHÉ PŘÍČCE

Tenisté Baníku Tišnov si v posledních letech rozhodně nemohou stěžovat, že by jejich mistrovská soutěž postrádala vzruch. V roce 1980 hrál oslabený kolektiv zcela nečekaně o postup do národní ligy, který unikl o pouhé dva míče. O rok později si naopak teprve v posledním kole musel vítězstvím ve Znojmě zajistit udržení v soutěži. Zcela nevyzpytatelná byla i sezóna loňská — druhé místo Baníku Tišnov v konečné tabulce krajského přeboru nedokážou mnozí brněnští funkcionáři ještě ani dnes pochopit.

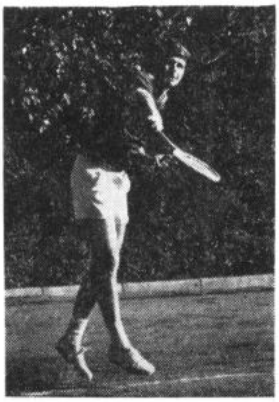
Úroveň soutěže byla ze všech pěti ročníků, kterých se Baník dosud zúčastnil, zřetelně nejvyšší. Zcela neomezeně kralovala Moravská Slavia, jejímž nejhorším výsledkem v celé soutěži bylo vítězství 9 : 2. Také soupisky ostatních družstev se v řadě případů hemžily neobvykle silnými jmény, mezi nimiž byl

Baník Tišnov na první pohled jen chudým příbuzným. Papírové předpoklady však znovu selhaly: o konečném pořádí nakonec nerozhodovalo žebříčkové umístění jednotlivých hráčů, ale bojovnost, obětavost a schopnost podat právě v barvách družstva maximální výkon. A zatímco pro mnohé soupeře byla honba za žebříčkovými body cennější než zodpovědný výkon v mistrovské soutěži, přístup Tišnovských byl zcela opačný, což zákonitě přineslo ovoce. Byla při tom sice i ta troška nezbytného štěstí, ale podstatné je, že stříbrná pozice Baníku byla přes veškerou svou podivuhodnost zasloužená.

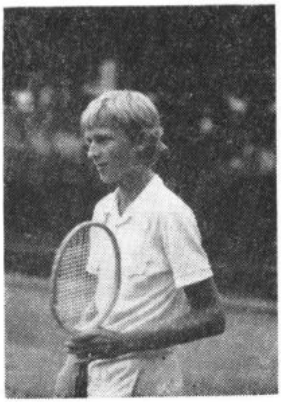
Klíčem ke konečnému úspěchu byla zejména perně vybojovaná vítězství nad Žižkou Brno, Universitou Brno a Žabovřeskami (vesměs 6 : 5), potvrzením pak výhra v posledním kole se Startem Brno (7 : 4). Ve zbývajících utkáních Baník porazil Otrokovice 7 : 4 a Moravskou Slavii B 9 : 2, podlehl Gottwaldovu B 4 : 7, Jihlavě B 4 : 7 a áčku Moravské Slavie 1 : 10. Kuriózní je na celé věci i fakt, že v krajském žebříčku mužů má Tišnov pouze dva zástupce těsně za první dvacítkou, zatímco zbývající členové družstva se mezi prvních 120 nevešli; přitom například Boskovice, které hrály o dvě třídy níž, mají v žebříčku kompletní kádr. Soupeři, odhadující sílu Tišnova právě podle tohoto ukazatele, se pak nestačili divit, jak například Samek na čtvrté příčce s přehledem porážel jednoho soupeře za druhým. Ale v tom je právě kouzlo sportu. V průběhu soutěže se vystřídalo v řadách družstev celkem 7 mužů — stabilní místo měli V. Seyfert a Fiala, za nimi alternovali Strnad, Samek, K. Seyfert, Komprda a Oulehla. Naopak v ženách je už tradicí, že všechna utkání odehrají Jakubcovou s Vaščákovou, které za šest let nevynechaly jediný zápas. To je další důležitý faktor úspěchu, neboť za ně celek nemá rovnocennou výkonnostní náhradu.

Soutěž byla tedy velmi dramatická včetně infarktových bojů o záchranu, které se tentokrát Baníku netýkaly. Během podzimu se pak ukázalo, že veškerá dramatičnost byla zbytečná, neboť dojde k reorganizaci a místo sestupů bude přebor naopak rozšířen o šest družstev. V budoucnu se tedy bude hrát ve dvou skupinách po osmi účastnících. Není to zdaleka ideální řešení, avšak snahy o zachování dosavadní struktury nebyly u nadřízeného orgánu vyslyšeny. Kvalita nové soutěže by měla být nižší a naděje na dobré umístění naopak vyšší. O to se ale budou muset tenisté už poprat sami v nové sezóně.

Závěrem jen letmo pár dalších výsledků. Béčko obsadilo pěkné třetí místo v okresním přeboru, dorost a žactvo skončily ve svých skupinách KP II. třídy shodně čtvrtí, ale vlivem reorganizace sestupují. V tradičním turnaji dvoučlenných družstev byla přesvědčivě nejlepší dvojice Zetoru Brno, domácí skončili pátí. Vítězi celostátního turnaje dorostu se stali Šafránek ze Zbrojovky Brno a Mikšlová ze Žabovřesk. (vt)

Samek.

Fiala.

Z BLESKOVÉHO ŠACHOVÉHO TURNAJE

Hráli jste někdy bleskovou šachovou partii nebo jste alespoň přihlíželi bleskovému šachovému turnaji? Jestli ne, přijďte se podruhé podívat. Je to zajímavá podívaná sledovat chování a rozhodování šachistů, kteří mají čas „bleskový" — pět minut každý na partii. V těchto turnajích vyhrávají šachisté s dobrými teoretickými znalostmi, představivostí, s rychlým úsudkem a mají dobré nervy. Není lehké ani pro dobrého šachistu, který musí v několika vteřinách v pozici král a věž zmatovat nepřátelského krále.

Šachový oddíl TJ Baník Tišnov zorganizoval před vánocemi 18. prosince bleskový turnaj o „Tišnovskou věž", kterého se zúčastnilo 20 šachistů.

Turnaj se hrál v nové klubovně v sokolovně. Vítězem a držitelem Tišnovské věže se stal Ing. Pučálka, který z 19 možných bodů získal 17,5, když povolil svým soupeřům jen 3 remízy. Je to velmi pěkný výsledek šachisty, který hraje za soutěžní mužstvo v krajském přeboru na první šachovnici. Na druhém místě se umístil Buček se 16,5 body, třetí byl Endlicher se 16 body. Na dalších místech se umístili Ing. Plašil se 14,5 body, Košata se 13, Peška se 12,5, Dozbaba s 11,5, Pekárek s 11 body. Na 9. a 10. místě se umístili Bytešník a Bílek s 10,5 body. Všichni, kteří se umístili v první desítce, byli odměněni věcnými cenami.

Výzva k rodičům: Pokud vaše děti dostaly k vánocům šachy, pošlete je do sokolovny mezi šachové žáky. Scházejí se vždy ve čtvrtek v 17 hod. Je nutno si však vzít s sebou obuv na přezutí.

A pro vás, kteří si chcete vyřešit šachovou úlohu, předkládáme jednu lehkou, ale se zvláštní podmínkou. Černý musí pomoci ke své záhubě. Jde o tak zvaný pomocný mat 2. tahem.

Originál úlohy s. Dozbaby byl zveřejněn v Zemědělských novinách.

Jde o pozici: Bílý: Kf1, Dc1, Jb7, černý Ke4, Je5, Jg4.

Začíná černý: Řešení vám musí vyjít na tyto tahy: 1. černý, bílý, 2. černý a bílý matí černého krále.

Začíná bílý: 1. bílý, černý, 2. bílý matí černého krále. Řešitele zveřejníme.

RD

VZPOMÍNKY NA LYŽOVÁNÍ V TIŠNOVĚ

(dokončení z minulého čísla)

V roce 1929 zorganizoval Ruda týdenní autobusový lyžařský zájezd na Praděd na malou útulnou Alfredovu chatu (shořela za protektorátu). Bylo nás asi 20 lyžařů různé výkonnosti. Byli to manželé Nejezovi, manželé Bělohlávkovi, Marie a Helenka Novotných, Marie a Slávek Majorovi, Jar. Hejl, Adolf Mistr, Josef Kadlec, Dada Kastnerová, Baráček, dr. Kubík, Anna Slouková, Marie Fetterová, Pospíšil - Laso, Feistl, A. Křivánek. Byl jsem opravdu rád, že se mohu poprvé podívat na Praděd, a za druhé, že mohu bydlet a každý den jezdit s Rudou.

Nezapomenu, když jednou večer stručně prohlásil: „Ráno v 6 hodin vyrážíme nahoru podívat se na východ slunce!" Sešlo se nás jen asi osm. Těžce jsme oddychovali stále do kopce s lyžemi na nohou. Po dobré půlhodině přišla ona kouzelná podívaná. Objevili jsme se na hřebenu. Pod námi všechna údolí zalitá mlhou jako šedým mořem. Jen vršky hor tvořily ospalé ostrůvky, které jakoby plavaly. Na východě vycházel v mlhavém oparu velký krvavý sluneční kotouč. Svou barvou začal zalévat nás i vršky okolních hor. Takovou krásnou podívanou jsem ještě neviděl. Na lakonickou otázku Rudy, „No?", jsme nikdo pořádně neodpověděl, jen jsme zírali na tu krásu. Všude kolem hluboké ticho, božský klid, jen my, očarováni pohledem, jsme oddychovali do mrazivého jitra . . . Dlouho jsme přešlapovali a nenasytně hleděli na tu nádheru, než jsme se rozhodli sjet dolů na snídani.

Začátkem třicátých let lyží a lyžařů začalo v Tišnově přibývat. O to se významně postaral výrobce lyží a sáněk Stanislav Hájek, který uspokojil malé i velké dobrými jasanovými lyžemi i hůlkami. Běžky však v Tišnově ještě nikdo neměl. Prvně je přivezl Ladík Mašek, sportovec-fotbalista, člen finanční pohraniční stráže na severu Moravy, který je vyhrál kdesi v nějakém závodě. Vzbudily velkou pozornost a jeho dobré výsledky připisovali soupeři těmto lyžím. Teprve v dalších letech objevilo se u nás několik párů „hikorek" z Nového Města.

V té době pořádal Sokol několik lyžařských běžeckých závodů. Protože bylo sněhu dostatek, mohl být start a cíl buď na náměstí na silnici před hotelem, nebo u sokolovny. Závodili muži, ženy, dorostenci a žáci. Poznamenávám, že všichni závodili odvážně a statečně, i když nikdo z nich neměl naběhány potřebné tréninkové kilometry. Proto dík všem, že si na závod troufali. Byli mezi nimi dobří závodníci se sportovním výkonem a talentem jako Jindřich Kocián a Ladík Mašek, za nimi však byla mezera.

Tratě byly 5, 10 a 15 km většinou kolem Květnice a Klucaniny. Překvapivý byl i velký zájem diváků, kteří sledovali a skandovali přijíždějícím, často ojíněným závodníkům. Přijíždělo se nezřídka i se zlomenou lyží, protože u mnohých technika jízdy nebyla na potřebné výši. Všechny nedostatky, jak jsem již uvedl, překryla obrovská bojovnost umístit se co nejlépe. Všechny závodníky čekal pak kotel horkého čaje a nakonec vyhlášení vítěze a pořadí ostatních.

V dalším roce, tj. v r. 1931, zorganizoval Sokol další závody, tentokrát rozšířené o další disciplínu — skok na lyžích. Závod po technické stránce připravil — tak jako všechny minulé — Jindřich Kocián; pomohli mu také kamarádi jako Slávek Major, Štěpán Novák atd. Tentokrát však obecenstvo bylo nedočkavé na odpolední závody ve skoku. Na známé sluneční stráni na Sychrově poblíž postranního lesa postavili jsme jeden metr vysoký sněhový můstek, o jehož architektonický tvar a pevnost úzkostlivě pečoval Jindra Kocián. Nájezd byl z lesa, dlouhý asi 35 m, a doskok na strmou mez.

Odpoledne ve 14 hodin byl zahájen závod. Dole na cestě a kolem doskočiště bylo plno zvědavého obecenstva. Nahoře u můstku hlásnou troubou ozamoval hlasatel jméno závodníka a poté kolik metrů skočil. Každý jsme se snažili o nejdelší skok, při letu — podle tehdejšího stylu — jsme točili rukama, abychom to dotočili co nejdále. Pády byly poměrně časté, protože předtím nikdo neskákal. Atrakcí však byl Štěpán Novák, takto dobrý běžec a tentokrát odvážný skokan. Jakmile hlasatel oznámil: „skáče Štěpán Novák, Sokol Tišnov", už bylo mezi obecenstvem veselo a začalo tleskat. Štěpán totiž vždycky, když najel na můstek a viděl, že je zle, uvážil, že je lepší zavřít oči, protože hned po odrazu podobal se vybuchlému letadlu. Každá lyže, každá ruka jinam, a kde měl hlavu, to se těžko v té rychlosti dalo postřehnout. Dole s sebou pleskl, začal se točit a chvíli se muselo počkat, než zvířený prach usedl, abychom zjistili, zda se hýbe. Takové skoky ho však vůbec neodradily, tak jako kupř. v běhu na lyžích i na startu byl vždycky oblečen pouze v košili s vyhrnutými rukávy, přestože mrzlo až praštělo.

Bylo nás asi dvanáct skokanů, každý měl šest skoků. Zvítězil opět Jindra Kocián skokem 22 m. Kadlec posledním skokem dosáhl 20 a půl m a byl druhý. Tyto skoky byly nebezpečné, protože doskok byl již mimo stráň, na rovinu. Tak se tedy tišnovští lyžaři postarali zase o jednu sportovní neděli.

Později začalo závodů a organizované lyžařské činnosti ubývat. Byly slabší zimy a nebylo organizátorů.

Koncem třicátých let vznikla jakási volná lyžařská skupina, s vedoucím Javoříkem (dentistou), ve které byl Libor Jeřábek, Lad. Jedon, Přema Šudák, Jos. Kadlec, ing. A. Svoboda a často mezi ně zavítali medici K. Sutory a M. Ráboň. Tato skupina byla první, která se zaměřila jen na sjezdařinu. Po dva roky organizovala sjezdařské závody. Jeden v Předklášteří poblíž Klínku, kde nás závodilo asi 15 závodníků. Zvítězil Mojmír Kocián.

Další závod byl na Květnici, kde se startovalo z náhorní rovinky (asi 200 m před Křížem). Trať byla vemi rychlá a hlavně nebezpečná, protože se jela v těsné blízkosti stromů. Od startu z prudkého svahu získala se rychlost, jelo se asi 100 m a pak se zatočilo vlevo od normální cesty z Malé Květnice do nenápadné hluboké cesty, široké asi 180 cm, odtud na křižovatku na Malou Květnici a pak kolmo vpravo dolů směrem k dnešnímu sídlišti. Samozřejmě, že bez pádu dojel málokdo a ocenění mělo být spíš za odvahu, než za nejkratší čas. Někteří závodníci skončili po vyjetí z lesa v mladém porostu u Malé Květnice. Závod uzavřel Ant. Mach, zda někdo tam nehavaroval. Jelo nás asi 15 a opět vyhrál Mojmír Kocián.

Odpoledne pak byl uspořádán lyžařský karneval. Dlouhý a pestrý průvod dětí a dospělých v maskách na lyžích pochodoval z náměstí po Riegrovce kolem sanatoria (nemocnice) na Sychrov. Tam se po skupinách i jednotlivci postupně předváděli jízdou od lesa. Pestrost a komičnost masek byla veliká, šaškáren ještě více. Všude plno rodičů a diváků, všichni se dobře bavili. Vzpomínám, že jsem předváděl začátečníka — lyžaře s jízdou na jedné lyži, jízdou pozpátku, s opřením rukama o špice a dokonce s lyžemi přemet o holích. Mládež byla svým vyváděním tak rozradostněná a rozdivočelá, že se jí ani nechtělo domů.

Další roky koncem třicátých let a během protektorátu se vykrystalizovaly skupinky lyžařů, které byly vidět kolem Tišnova, na Sekoři, později i na Kovářové u Nedvědice.

Běžecké závody v Tišnově se již pořádaly málokdy. Tišnovští talentovaní závodníci jako Ant. Mach, Jan Filla, Jarda Chromý, Jirka Hájek vyhledávali závody v Březině, v Doubravníku, na Lomnici a jinde, kde nejlepší výsledky měl Ant. Mach, který často zvítězil. Tento „dříč" zúčastnil se spolu s Jar. Chromým asi třikrát závodů v Novém Městě na Zlaté lyži a na Memoriálu Josefa Německého. Později jezdil do Nového Města Jar. Chromý sám; byl tam však postavou více atraktivní než obávaným favoritem.

Od začátku čtyřicátých let doznalo lyžování masovou změnu. Veškerý zájem lyžařů přešel do turistiky na svahy, na sjezdařinu. Pro ty mladší platilo — čím prudší svah, tím lepší. S touto změnou přišlo i nové vybavení, jako nové pérové vázání „kanhadár" s pevnou patou, jízda v hlubokém předklonu.

Lyžařský oddíl Sokola Tišnov na Sekoři v roce 1929. Zleva Mistr, Bělohlávková, Chlupová–Jamborová, Soukal, Mašková, Ptáček, Bělohlávek, Novotná, Prosecký–Bona, Medunová, Bauer, Mašek, dr. Drbal, Ptáčková, Grűnwald, sedící Macků, Parolek, Viktorin, Máca, Mistrová, Kastnerová.

Na Sekoři v roce 1958. Zleva Prášilová, Tejkalová, Nejezová, Šudák, Miloš Hejl, Hendrych, Pospíšil, Malec, Procházka, Vejvoda, vpředu Kadlec a čtyři děti.

ovládání „patiček", tj. paty lyží přeskakují ze strany na stranu, nový střih kalhot „šponovky", bundy z hedvábí, na očích velké brýle. Také lyže doznaly podstatných změn. Začaly se vyrábět lepené, z 10—14 kusů, s umělou skluznicí a kovovými hranami. Tišnovský výrobce St. Hájek byl jedním z prvních v republice, který vyráběl tyto lepené lyže pod značkou „HATIŠ" v prvotřídním provedení. Zásobil i brněnské a ostravské závodníky, vyráběl je „na míru". Jeho lyže byly známé všude, kam jsme přijeli — v Krkonoších, Beskydech či v Tatrách.

V následujících letech ubývalo u nás sněhu, a proto naše sjezdařská skupina organizovala po dva roky zájezd na Radhošť. I já jsem zorganizoval několik zájezdů šestičlenné skupiny na Praděd, Radhošť, Kral. Sněžník a do Krkonoš. S Přemou Šudákem jsme byli v Tatranské Lomnici a na Kežmarské chatě. Na podobné lyžařské zájezdy na hory jezdili i další Tišnováci, skupinky nebo manželé. Byli to stále jedni a titíž, kteří lyžovali v Šatanech, pod Květnicí, na Sekoři či na horách.

Poslední závod ve sjezdu jsme uspořádali s prof. J. Kociánem v r. 1953 na Klucanině. Start byl nahoře u bývalé rozhledny a sjezd lesní cestou dolů s dojedem na Sychrov. Sněhu nebylo mnoho, trať se musela upravit. Byla to opět trať nebezpečná. Po závodě rozhodl jsem se požádat lesní správu o prokácení lesa nad Sychrovem pro zřízení sjezdovky v rozměrech 10×50 m. Narazil jsem však čelem na traverzu. „Odnětí půdy lesu je zákon tvrdý a neúprosný, ani se o to nepokoušejte", řekl mi hned první větou odpovědný pracovník lesů. A tak od plánů na sjezdovku v lesním porostu museli jsme ustoupit.

Zvláštní kapitolou byla technika sjezdového lyžování, která se čas od času „pokrokově" měnila. Až do poloviny padesátých let jezdili jsme francouzskou školou rotační, čili kam jsme se zatáčeli, tam jsme rotovali ramena, ruce, celé tělo.

Ve druhé polovině padesátých let přišla nová škola, tzv. rakouská, protirotační — lyže zatáčely vpravo, ale tělo, ramena vlevo. Tato škola byla u nás zmezinárodněna a byla k ní vydána účební metodika pro ČSTV i pro školy. Každý nový styl jsme se houževnatě učili, abychom jej rychle zvládli a nezastarali.

Aby se nový styl dostal brzy dolů, byl jsem pozván do krajského kursu po lince ČSTV a prof. Jar. Hejl po lince školské. Brzy jsme vyškolili ostatní cvičitele a mnoho žactva.

(V posledních letech přišla zase nová sjezdařská škola – snožná, s malými oblouky –, doplněná o špičkové vázání, vysokými botami – přezkáči a celkově drahým lyžařským vybavením).

Abych mohl uplatnit svoji cvičitelskou kvalifikaci, školil jsem několikrát cvičitele okresů z celého kraje v Kursovní chatě ČSTV na Pradědu, 2× jsem byl s tišnovskou pedagogickou školou v Krkonoších, rovněž 2× i s pedagogickou ze Znojma, s Jar. Hudcem s osmiletkou na Sokolské chatě v Beskydech (později shořela), 4× se cvičiteli ve Sněžném, v Donovalech, v Beskydech a Krkonoších. Po r. 1948 jsem také 2× vykonával cvičitele v zařízení ROH.

Je nutné se také zmínit o Sokolovských závodech branné zdatnosti. Jako okresní pracovník ČSTV byl jsem pověřen uspořádat po dva roky okresní kola SZBZ. Opět jen s vydatnou a obětavou pomocí prof. Jindř. Kociána, s kterým jsme jednotlivé tratě vyměřili, vyznačkovali a před startem projeli, se nám vždy podařilo dokonale zvládnout tyto lyžařské branné závody na Sekoři. Zúčastnilo se vždy kolem stovky závodníků, trojčlenných hlídek mužů i žen, z tělovýchovy, škol, Svazarmu, SNB, požárníků, ČSČK, KSČ a ONV. Byl to vždy velký lyžařský den. Závody probíhaly po jednotlivých věkových kategoriích a boje hlídek na trati o nejlepší čas byly neúprosné. Vítězové vždy odměněni pěknými cenami.

V dalších letech převzal organizování těchto závodů Svazarm, ale pro nepříznivé podmínky se konaly jen jednou.

Ještě vzpomínám, že koncem padesátých let jsem organizoval pro zájemce nedělní autobusové zájezdy na Sekoř. Byla to vždy tatáž skupina lyžařů a lyžařek, která ráda prožila neděli na zdravém vzduchu.

Co říci závěrem? V Tišnově řádný lyžařský oddíl s výborem a celoroční činností, popřípadě i s trenérem nikdy nebyl. Byla to vždy krátkodobá zimní činnost, která počítala se známými místními organizátory a lyžaři. Několik běžeckých závodů bylo sice organizováno, avšak téměř všichni závodníci běželi nepřipraveni, netrénováni a závod místo aby posílil jejich zdraví, mohl mít i negativní výsledky. Někteří mladší závodníci jako Ant. Mach, Jar. Chromý, Jan Filla, Ludvík Gros a někteří další byli na tom již lépe, protože jezdili velmi často. Ve sjezdařině je nutné vzpomenout dobrých výkonů Libora Jeřábka, Mojmíra Kociána, Přemy Šudáka, ing. Al. Svobody aj. Pro výuku lyžařů začátečníků udělali kus dobré práce prof. Jar. Hejl, Miloš Pokorný, Tomáš Knecht, Milan Jeřábek a Josef Kadlec.

Co nám lyžování dalo? Především pobyt na zdravém vzduchu a celkové posílení těla, srdce i plic. Túry byly volným terénem s kopců i do kopců, nebylo pohodlných výtahů, nahoru se všude šlapalo pěšky, tělo dostávalo zabrat, ale posilovalo se. Opáleni, ošlehání, s vypranými plícemi a procvičenými svaly vraceli jsme se domů. Kdo přijel utahán, znamenalo to, že by měl lyžovat častěji.

A co rád vidím? Poslední dobu je vidět v terénu čím dál víc lyžařů na běžkách a to je potěšitelné.

Josef Kadlec

Oprava: V minulém čísle na straně 21 došlo k záměně fotografií lyžařů tak, že fotografie žáků, která měla být nahoře, je uprostřed, a dorostenců, která je nahoře, měla být uprostřed.

SDRUŽENÝ ZÁVODNÍ KLUB PRACUJÍCÍCH ROH

připravil na měsíc **únor 1983**

8. 2. sál SZKP ROH v 19.30 hod.
JAZZ – CLUB

9. 2. sál SZKP ROH v 17 hodin
„Dospívání a jeho problémy"
přednáška pro rodiče

13. 2. sál sokolovny v 15 hodin
VELKÝ DĚTSKÝ KARNEVAL
s programem a soutěží o nejlepší 3 masky

20. 2. sál SZKP ROH v 15 hodin
loutková pohádka
PERNÍKOVÁ CHALOUPKA

23. 2. sál SZKP ROH v 19.30 hodin
HOUSLOVÝ KONCERT
Ant. SÝKORY, člena Janáčkova kvarteta

28. 2. sál SZKP ROH ve 14 hodin
BESEDA s pionýry u příležitosti oslav 35. výročí vítězného února

Změna programů vyhrazena!

JAZZ-KLUB V ÚNORU

8. 2. Profil rockové skupiny **JOY DIVISION** (poslechový pořad)

Zveme všechny děti k velkému
MAŠKARNÍMU REJI
do tišnovské sokolovny, v neděli 13. února 1983 v 15 hodin
Vstupné: děti 3 Kčs, dospělí 6 Kčs.

Plavecký kroužek SZKP ROH sděluje, že plavecký výcvik se koná **opět v Blansku.**

Přistavení autobusu:

5. 2. v 8,15 hodin u spořitelny
12. 2. v 8.45 hodin u spořitelny
19. 2. v 8.15 hodin u spořitelny
26. 2. v 8.15 hodin u spořitelny.

Autobus zastaví U Humpolky a na sídlišti Pod Klucaninou.
Zájezdů se mohou zúčastnit děti i rodiče.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:
po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:
po, st 12-17

Pobočky:
Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

1. út — 17.30 a 20 hodin
● **DÁMSKÁ VOLENKA**
Bulharský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

3. čt — 17.30 a 20 hodin
POZOR HAD! (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

5. so 7. po — 17.30 hodin
POHÁDKA SVATOJÁNSKÉ NOCI
Český barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

5. so 20 hodin, 6. ne — 17.30 a 20 hodin
● **UTEČEME NA JIH**
Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

8. út — 17.30 a 20 hodin, 10. čt — 17.30 hodin
● **ČERNÝ MEČ**
Španělský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

12. so — 17.30 hodin, 14. po — 17.30 hodin
ARABSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ
Anglický barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

12. so — 20 hodin, 13. ne — 17.30 a 20 hodin
MOJE SKVĚLÁ KARIÉRA
Australský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

15. út — 17.30 a 20 hodin
BÍLÁ VRÁNA (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

17. čt — 17.30 hodin
● **POZVÁNÍ NA VEČÍREK**
Bulharský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

17. so 20. ne — 20 hodin
● **ROCKY**
Americký barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

19. so 20. ne — 17.30 hodin
SNY O ZAMBEZI
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

22. út — 17.30 a 20 hodin
CHCEME ŽÍT
Český film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

24. čt — 17.30 a 20 hodin
● **POLICEJNÍ HODINA**
Český film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

26. so 27. ne 28. po — 17.30 a 20 hodin
VELKÝ BAZAR
Francouzská filmová veselohra.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

6. ne — 9.30 hodin
LIMONÁDOVÝ JOE
Český barevný film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

13. ne — 9.30 hodin
BOLEK A LOLEK NA VÝLETĚ
Sovětský barevný film.

20. ne — 9.30 hodin
PLAVČÍK A VRATKO
Slovenský film.

27. ne — 9.30 hodin
HVĚDNĚ LÉTO
Sovětský barevný film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 6192-83 — 456.12/83-Lá 7

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVÉ

BŘEZEN 1983 Ročník XIV Číslo 3

JMÉNO ZNÁMÉ SVĚTU

K 5. VÝROČÍ SPOLEČNÉHO SOVĚTSKO - ČESKOSLOVENSKÉHO KOSMICKÉHO LETU

Kdo by neměl v živé paměti první březnový čtvrtek roku 1978 — bylo to přesně v 16.28 hodin, kdy na Bajkonuru odstartovala orbitální kosmická laboratoř Sojuz 28 s první mezinárodní posádkou. Tvořili ji zkušený sovětský kosmonaut a hrdina SSSR Alexej Gubarev a náš pilot Čs. lidové armády, tehdy kapitán Vladimír Remek. Byla to vzrušující událost nejen pro nás doma, ale pro celý svět. Takřka jako tenkrát 12. dubna 1961, kdy vzlétl ke hvězdám první pozemšťan, nezopemutelný Jurij Gagarin. Za dobu od Gagarinova letu se na pouť vesmírem vydala už celá stovka kosmonautů a mezi nimi i náš spoluobčan.

A právě tato československo-sovětská posádka začala psát další éru kosmického výzkumu podle programu Interkosmos, jehož mírovým příspěvkem byla i první naše umělá družice Magion, která odstartovala do vesmíru o rok dříve a přispěla především k upřesnění znalosti o šíření signálu na hranicích zemské atmosféry.

Od historického Gagarinova letu do vesmíru nestačí se svět divit. Kosmonauté vstoupili do otevřeného prostoru, připoutáni jen padákovým lankem. Došlo ke spojení řízených kosmických korábů. Padly rekordy mnohaměsíčních pobytů ve vesmíru. Odborníci však tvrdí, že to vše je stále jenom začátek.

To vše náš básnický velikán Jan Neruda v roce 1878, kdy napsal Písně kosmické, nemohl předvídat. Jeho verše „My přijdem! Odpusť matičko, již jsi nám, Země, malá — my přijdem blíž, my světů dožijeme . . ." byly však prorocké a v tom množném čísle „my", byl po sto letech i občan Československé socialistické republiky, jehož jméno se při startu první mezinárodní posádky do vesmíru dozvěděl celý svět.

K sedmdesátinám soudruha Gustáva Husáka

Dne 10. 1. 1983 se konala v sále Sdruženého závodního klubu v Tišnově beseda k 70. výročí narození generálního tajemníka ÚV KSČ a prezidenta ČSSR s. Gustáva Husáka. Pořadateli této akce byly SZKP, Městská lidová knihovna a pionýrská skupina při ZDŠ, Smíškova ul.

Besedu zahájila s. E. Šebestová a dále vedla s. Z. Dohnálková, obě pracovnice městské knihovny. Během tohoto zajímavého odpoledne se pionýři, kterých se zúčastnilo 128, seznámili se životem soudruha Husáka a s ukázkami z jeho díla Svědectví o Slovenském národním povstání, Ze života strany, Z bojů o dnešek. Dozvěděli jsme se, že se s. Husák narodil jako čtvrté dítě v dělnické rodině v okrajové části Bratislavy, jak se zapojil do komunistického hnutí mezi studenty, jak přispěl k organzaci SNP a zejména čím přispěl k naší socialistické současnosti.

Touto besedou jsme vzpomněli významného životního jubilea našeho soudruha prezidenta, který je vysoce ceněn nejen československými komunisty a všemi občany ČSSR, ale i bratrskými komunistickými a dělnickými stranami a zeměmi, o čemž svědčí celá řada vyznamenání, která byla jubilantovi při této příležitosti udělena.

Barbora Hosnédlová, žákyně 8. C

Svatba je v životě každého člověka neopakovatelnou slavnostní událostí, provázenou mnohými pravidly a pěknými zvyky. Snímek Zdeňka Juránka na titulní straně zachytil poslední okamžik před tím, než se tradičně hozený talíř před novomanželský pár změní v hromadu střepů, jež mají přinést štěstí.

K MDŽ O POŽÁRNICÍCH

Mezinárodní den žen je každoročně příležitostí k tomu, abychom našim ženám řekli něco hezkého, předali drobný dárek a slíbili, co všechno, my muži, pro ně uděláme.

Ne vždycky své sliby plníme. Proti tomu, ať se kolem sebe díváme v domácnosti, na pracovišti či ve veřejném životě, vidíme ženy, které bez zbytečných slov a čekání na obdiv pracují nejméně ve dvou směnách a mnohé si dobrovolně, navíc, vzaly i úkoly pro společnost. Když jsme v letošním roce uvažovali, který obor pro článek k MDŽ z této široké škály vybrat, rozhodli jsme se, že vás seznámíme s členkami požárního družstva Veřejného požárního sboru Tišnov I.

Tento kolektiv je svým trváním i věkem svých členek poměrně mladý. I když od založení dobrovolné požární ochrany vždy spolupracovaly i ženy — zpravidla ve funkci zdravotnic, v posledních desetiletích v Tišnově i v širokém okolí našeho města žádné družstvo žen neexistovalo.

Až v roce 1979 se pomalu a nesměle začalo v Tišnově formovat družstvo mladých žen, které nechtěly pracovat jen při administrativních pracích nebo při preventivní činnosti, ale chtěly se přímo podílet na likvidacích požárů, chtěly se vyrovnat mužům. A právě získat jejich důvěru a přesvědčit je, to byl ten největší problém.

Mladé požárnice se daly do výcviku s chutí, a jak jsou již zvyklé ze svého života, neobyčejně poctivě. Pozorně sledovaly teoretický výcvik a obětavě a s velkým úsilím nacvičovaly a vnikaly do tajů požárnické činnosti. Ne všechny vydržely, ale jádro zůstalo. Přišly na doplnění nové členky a družstvo začalo hledat příležitosti, kde by bylo možno ověřit znalosti a získanou dovednost. A tak do celostátní soutěže požárních družstev byl od tohoto úmyslu jen krůček. Úspěchem byla účast družstva v okresním kole v Židlochovicích v roce 1980. V soutěži družstev obsadily sice třetí místo, ale úspěšné byly požárnice v soutěži jednotlivkyň, mnohé zde získaly i výkonnostní třídu. A to přineslo ještě větší chuť a úsilí do dalšího tréninku.

Potom následovaly další soutěže a také úspěchy. Tišnov, Drásov, Dolní Loučky, Lysice, Pozořice, Žernovník, to byl začátek v roce 1981. Vyvrcholením byla soutěž požárních družstev v Hodoníně. Mezi sedmi družstvy žen se tišnovské umístily jako čtvrté, ale celkově mezi účastníky, bylo to 87 družstev mužů i žen z celé republiky, obsadily 45. příčku, a to již byl skutečný úspěch.

Mezi tím však začaly své znalosti a zkušenosti uplatňovat také u požárů. Nejdříve se jednalo o lesní, ale nyní je už můžete vidět i u velkých požárů, zasahovaly i v čebínské rozvodně a jinde. Některé již mají kvalifikační zkoušky k obsluze radiostanic, jiné provádějí preventvní prohlídky obytných domů, malých provozoven, zúčastňují se námětových cvičení, pomáhají při údržbě výzbroje a výstroje.

V roce 1982 hýřily ženy — požárnice aktivitou již od ledna. Pečlivě se připravovaly na soutěž O štít Vítězného února v Dolních Loučkách. Tato soutěž je nesmírně náročná, koná se v zimních měsících, a uspěje při ní jen ten, kdo umí. A tišnovské ženy uměly. Pak následovaly další úspěchy — vítězství v soutěži o pohár rady MěNV Tišnov, postup do okresního kola celostátní soutěže požárních družstev, vítězství v Žernovníku, Lysicích a v dalších soutěžích. Úspěšný rok vyvrcholil vítězstvím v okresním kole soutěže požárních družstvech, kde na nejvyšším stupni bylo celé družstvo a Panáčková s Podalovou za soutěž jednotlivkyň. Znamenalo to zároveň postup do krajského kola, které bude v letošním roce.

Je třeba připomenout, že tišnovské ženy se účastnily také okresního námětového cvičení v JZD Moravany i dalších cvičení v Rico Veverská Bítýška, Chudčicích, Rašově a v Jamném.

Na soutěži v Hodoníně v roce 1982. Sedící zleva Panáčková, Illková, Mičánková, stojící Kovaříková, Koscelníková, Balášová, Podalcvá, Bártová.

Členky družstva nejsou kamarádkami jen při výcviku, cvičeních a soutěžích. Navzájem se již spřátelily celé rodiny, rodiny se vzájemně navštěvují, společně se účastní různých akcí, zábav i filmových představení.

Stane se, že některá z členek kolektiv na čas opustí, na příklad pro mateřské povinnosti. Ale každá, jak je to možné ,se do kolektivu zase ráda vrací. A když je doba cvičení, výcviku nebo zazní signál sirény, není možné se ihned podřídit, prvořadé jsou povinnosti ženy a matky. Požárnicí je každá až ve volném čase. Ale této zálibě věnuje celý volný čas, i když je ho velice málo.

— ok —

VZORNÝ KOLFKTIV Z MODETY

Jedním z úspěšných kolektivů žen tišnovské Modety je brigáda socialistické práce, kterou vede Jarmila Baksová. Listujeme společně v kronice, psané úhledným písmem (píše ji Vlasta Havlíčková, pěkně ji zdobí po stránce výtvarné Květa Blažková). Kolektiv existuje od r. 1967 a dnes má třináct členek, všechny už mají stříbrný odznak BSP. Nahlížíme do závazku brigády: výkonové normy plnit na 103 % (plní však v průměru na 107 %), nepřekračovat limit vratků, dvě členky se budou starat o nástěnku. Podle potřeby nastoupí na přesčasovou práci i na jiné operace. Zrovna minulou sobotu odpracovaly volnou směnu na počest 35. výročí Vítězného února. V doplňku závazku BSP se říká: „většina členek pracuje na operaci nakládání a svou přesčasovou prací pomohou na operaci stříhání, kde je už delší dobu vysoká nemocnost. . ." Všechny body závazku se plní, ženy se starají také o květinový záhon před dílnou, dvě z nich mají na starosti nástěnku. O tom, že tento kolektiv je úspěšný, svědčí skutečnost ,že jeho dvě členky byly vyhodnoceny jako nejlepší pracovnice závodu. Na stěně jsou umístěny dva diplomy. Za úspěšné

plnění úkolů 6. pětiletky a ocenění u příležitosti 60. výročí KSČ a jejího XVI. sjezdu. Diplom převzala loni v Písku vedoucí brigády J. Baksová od představitelů ÚV KSČ.

Členky brigády jsou aktivně zapojeny ve veřejných funkcích v místě bydliště. S. Baksová je současně předsedkyní kulturní komise při ZV ROH. Teď zrovna připravují tradiční maškarní ples, zanedlouho se budou chystat na MDŽ, který se uskuteční 4. března v sokolovně. Každý rok se též zúčastňují pochodu odborářů, který pořádá výbor odborového svazu TOK. Loni šly trasu Mikulov — Pálavské vrchy — Věstonice a všechny byly velmi spokojeny.

Už čtvrtý rok mají členky BSP patronát nad dětmi ze zvláštní internátní školy v Předklášteří. Jde o deset dětí, o které se nehlásí rodiče. Pro děti je každoročně na MDD připraven v závodě program, před vánocemi jsou zase besídky pořádané ve škole. Ta poslední byla velmi zdařilá, zásluhu na tom měla i s. učitelka Božena Dozbabová, která připravila pro děti velmi pěkné pěvecké pásmo. Členky brigády předaly dětem drobné dárky. O patronát nad dětmi mají též zásluhu hlavní vychovatelky zvláštní školy s. Milada Sáblíková a s. Jiřina Novotná, které velmi dobře spolupracují s ženami z Modety. Ředitelka Modety s. Libuše Novotná jim také velmi pomáhá, zúčastní se všech akcí a zprostředkovává materiální pomoc dětem. Děti mají dobré vzpomínky; když vyjdou školu, hlásí se a posílají dopisy. Dokonce se i navštěvují — nedávno byly členky brigády v Brně za Libou Marthovou v Ústavu pro tělesně vadné. Kolektiv tato práce těší a hodlá v ní i v budoucnu pokračovat.

(vb)

SPOZ HODNOTIL SVOU ČINNOST

Nedílnou součástí politickovýchovné činnosti národního výboru je práce sboru pro občanské záležitosti. Ovlivňuje životní styl člověka, pomáhá při morální, mravní a estetické výchově při důležitých slavnostních okamžicích jeho života. Slavnostní obřady k různým životním jubileím vedou k vytváření nových tradic podle místních podmínek. Jednotlivec se tak stává členem lidského společenství — není sám. V tom je hlavní poslání a cíl práce SPOZ.

O rozsahu činnosti SPOZ při MěNV v Tišnově napoví několik statistických údajů.

Bylo uvítáno do života 186 nových občánků, uskutečnilo se 109 svatebních obřadů, zemřelo 251 osob, z nichž ve 42 případech se rozloučil zástupce SPOZ.

V roce 1982 bylo zasláno 533 písemných blahopřání k životnímu jubileu a 8 blahopřání k pracovnímu jubileu. Členové SPOZ byli osobně blahopřát 19 osobám starším 90 let. Osobní blahopřání byla také v 16 případech stříbrné svatby, v 7 případech zlaté svatby, ve 2 případech diamantové svatby a jedenkráte dokonce platinové svatby, tj. 70 let trvání manželství.

Práce sboru však působí i v jiných, méně známých úsecích společenského života či života jednotlivce. Jsou to například slavnostní předávání občanských průkazů patnáctiletým, vítání prvňáčků, rozloučení dětí s mateřskou školou, předávání maturitních vysvědčení, výučních listů, vítání řidičů „milionářů", přijetí nejlepších žáků funkcionáři MěNV, předávání průkazu brance, srazy absolventů gymnázia, besedy se snoubenci, besedy s mládeží ,besedy s důchodci, vyřazování 60 letých z vojenské evidence, slib jisker, skládání pionýrského slibu, spoluúčast při vyhodnocování nejlepších sportovců roku atd.

V Mezinárodním roce úcty ke stáří byli všichni občané starší 80 let navštíveni přímo v bytech, kde s nimi hovořili zástupci složek MěNV o jejich potřebách a životě.

Z výčtu akcí si můžeme učinit alespoň letmý přehled o činnosti SPOZ. Ne náhodou je jeho práce po řadu let hodnocena v rámci okresu na předním místě. Udržet si je, znamená pokračovat a dále hledat možnosti v činnosti, jejímž cílem je citové obohacení jednotlivce.

RaK

NOVÍ MILIONÁŘI

V pátek 28. ledna došlo na náměstí Míru před radnicí k přivítání řidičů, kteří ujeli 1 250 000 a 1 00 000 kilometrů bez nehody.

Tuto trasu si lze těžko představit: 1 mil. km to znamená obejet naši Zemi více jak 22 ×!

Této slavnosti se zúčastnili i zástupci ČSAD Brno, d. z. 617 Rosice – provozovna Tišnov, zástupci MěstNV Tišnov, Lažánky, Svatoslav, Deblín, Dolní Loučky, i Veřejné bezpečnosti a ostatní zástupci závodu Tišnov. Z jejich rukou přijali čestné odznaky, diplomy i věcné dary. Blahopřát přišli i nejbližší příslušníci rodin vyznamenaných řidičů – kavalírů silnic.

1 250 000 km ujeli soudruzi Bedřich Hliněnský, Václav Culek, František Stojan, David Jan a Josef Veverka.

Rovný milion km pak Břetislav Hlavůněk, Vlastimil Oplatek a Miroslav Stráník. Po oficiální slavnosti odjel slavnostní průvod do pohostinství Chaloupky v Kláštеře, kde na vyznamenané čekalo nejen bohaté pohoštění, ale dokonce i muzika; a že si také zatancovali, není třeba pochybovat, vždyť měli sólo! Jistě si to zasloužili, protože výkon, jehož dosáhli při dnešních přeplněných vozovkách a mnohých bezohledných „také řidičů", je obdivuhodný.

Při přátelské besedě vyšlo najevo, že všichni berou toto svoje zaměstnání jako koníčka, že všichni udělají vše, aby i další kilometry byly ujety bez nehod.

Soudruh Hliněnský, mezi kamarády „náš Beďa", se rozpovídal nejvíc. Řidičský průkaz mu byl vydán před 32 lety a začal jezdit s traktorem STS, později přešel na nákladní auta, jezdil 8 let na dálkové dopravě. Na otázku, co ho přimělo k tomu, aby se stal řidičem z povolání, odpovídá: „Chtěl jsem poznat krásy naší vlasti". Ale nejen, že poznal celou naši republiku, kterou projel křížem krážem, ale často se dostal i do ciziny. Procestoval Německo, Polsko, Jugoslávii, Rumunsko, Francii i Řecko.

Tyto cesty do ciziny koná již 10 roků. Ostatní soudruzi jezdí většinou na domácích linkách. Josef Veverka jezdí na trati Tišnov–Líšeň a Tišnov–Dolní Rožínka. Na otázku, co ho přimělo k tomu, že se stal řidičem, řekl: „Romantika". Poznat víc než nejbližší okolí. Za tím slovem romantika se skrývá víc! Jsou to radostné chvíle, zážitky i poznání. A rub? Minimálně 12 hodin v zaměstnání denně a někdy také 18 hodin, odloučení od rodin, spávání v noclehárnách tam, kde řidič v noci skončí linku. A mnohdy jsme tak málo doma, že bychom se ani nemusili divit, kdyby nám vlastní děti začaly říkat „strýčku"! Mnozí řidiči mají dobré podmínky; jsou to ti, kteří bydlí v těsné blízkosti závodu ČSAD nebo na konečné stanici; to znamená, z domu vyjedou a zase domů přijedou, takže jsou doma.

Závěrem říká – a my všichni se k jeho slovům přidáváme:

„Začátkem příštího roku odcházím do důchodu. A co bych přál všem řidičům autobusů? Všechny kilometry bez nehody. Aby byli zařazeni o 1 platovou třídu výše a nemuseli slušnou výplatu „honit" přesčasovými hodinami. Jejich zařazení do druhé důchodové skupiny, odchod do důchodu již v 58 letech." Ještě jednou všem vyznamenaným řidičům přeje celá naše cestovatelská veřejnost mnoho úspěchů v dalších jízdách bez nehody!

D. Šikola

Z činnosti klubu důchodců

Navazuji na svou zprávu otištěnou v září loňského roku pod stejným nadpisem. Přednášková činnost byla v podzimním období také pravidelná. Od prvního podzimního dne jsme měli každý čtvrtek od 16 hodin zajímavou besedu.

MUDr. Jaromír Sopouch dokončil za účasti 33 osob druhou část své přednášky o Jugoslávii. Nádherné barevné diapozitivy a bezprostřední poutavé vyprávění podnítily mnohé posluchače k dotazům. Všichni radostně přijali oznámení, že v těchto zajímavých přednáškách bude dr. Sopouch pokračovat.

30 září 1982 byl u nás osvědčený lektor Okresního kulturního střediska Miroslav Obrátil s tématem „Technika, která změnila svět." Škoda, že v našem městě nefunguje na mnoha význačných místech rozhlas, takže tuto velmi hodnotnou přednášku s četnými diapozitivy zhlédlo jen 23 osob. Na popud pracovnice MěNV a komise sociálně zdravotní s. Vladimíry Bézové jsme v týž den odpoledne ustavili pětičlennou samosprávu klubu důchodců.

O týden později jsme radostně přivítali našeho vynikajícího řečníka, docenta PhDr. Ad. B. Krále, CSc., který nám velmi zajímavě vyprávěl o umění. Jeho přednáška je vždy perfektní a neopakovatelně obsahově působivá. Škoda, že si ji nemůžeme zopakovat, neboť nemáme magnetofon.

14. října měl přednášku MUDr. Jaromír Sopouch — Od Středozemí k Pyrenejím. Republika Andora. Opět nádherné obrázky a milý přednes účastníka těchto cest plně zaujal 30 návštěvníků. 21. října se nám uvedl náš rodák prof. Leoš Malec. Přednášel 26 návštěvníkům o Irsku a měl mnoho dokumentačního a zajímavého materiálu.

28. října jsme oslavili přednáškou lektora M. Obrátila „Bratři Karel a Josef Čapkové". Byla sice s diapozitivy, ale přišlo jen 20 osob. Diskuse přítomných však byla velmi živá a zajímavá. Řečník je výborný diskutér a máme ho rádi. 11. listopadu nám za účasti 27 osob přednášela zdejší odborná lékařka chorob vnitřních MUDr. Vlasta Pejchalová na téma Člověk, výživa a léky. Poslouchali jsme ji s velkým zájmem a byli jsme rádi, že trpělivě zodpověděla řadu dotazů, z nichž některé byly až příliš osobní. Jsme rádi, že nám v závěru své dlouhé a velmi zajímavé přednášky slíbila další návštěvu. Byli jsme rádi, že se ji u nás v klubu líbilo.

18. listopadu nás lektor Obrátil potěšil zajímavou přednáškou o Petru Bezručovi. Zejména nás upoutaly reprodukce málo známých fotografií, které nám s nevšední péčí vybral a předvedl. Srdečně jsme si navzájem pohovořili i zarecitovali ze Slezských písní. Bylo nás překvapivě mnoho, tj. 34 návštěvníků. 25. listopadu, 2. prosince a 9. prosince 1982 měl tři přednášky po sobě MUDr. Jaromír Sopouch a to o Španělsku s krásnými barevnými diapozitivy. Účast byla jako vždy ta nejlepší: 38, 43 a 37. Diskutovalo se velmi živě. Jen nás mnohé potrápila ta naše malá místnost, kde vzduch byl k zalknutí. To mnohé návštěvníky odrazuje od účasti.

16. prosince jsme měli poslední podzimní přednášku na téma „Krásy naší vlasti". Osvědčený náš lektor z Veverské Bítýšky Zdeněk Mejzlík promítal mnoho zajímavých a krásných barevných diapozitivů a jeho vroucný slovní doprovod se stal jistě každému z 26 návštěvníků nezapomenutelným.

Zatím jsme nesplnili pozvat docenta PhDr. Otakara Fraňka, bývalého ředitele Muzea dělnického hnutí v Brně, který nám dne 1. dubna loňského roku přislíbil pro podzim přednášku o politických zápasech v letech před první světovou válkou a o Josefu Hybešovi. Zdravotní stav vyžaduje odložení na neurčito, ale záležitost máme v patrnosti.

V klubu důchodců dostáváme Květy, Svět v obrazech, Svět socialismu, Vlastu, Dikobraz, Směr a Tišnovsko.

Vážným onemocněním paní Marie Vorlové se podstatně zabrzdila činnost čistě zábavní a bez programu se scházíme jen sporadicky, a to jednou týdně, v úterý odpoledne. To rovněž vyžaduje více obětavých a čilých důchodců.

Bc

Snímkem Milana Loskota si připomínáme zdařilé kulturní odpoledne, které u příležitosti Mezinárodního roku stáří uspořádala ZO ČSČK v Tišnově II na sklonku minulého roku pro své starší spoluobčany.

ROK ČESKÉHO DIVADLA

Ne náhodou byl rok 1983 prohlášen Rokem českého divadla, Stalo se tak na počest 100. výročí otevření Národního divadla v Praze roku 1883.

Národní divadlo jehož vybudování z všenárodních sbírek bylo neopakovatelným činem obrozeného národa, ojedinělým ve světových kulturních dějinách, představovalo a představuje nejen vrcholnou instituci české divadelní kultury, ale i obraz pokrokových, společenských, politických a uměleckých snah, na jejichž formování se samozřejmě aktivně podílí.

K vybudování důstojného stánku české národní divadelní kultury se soustředily také nejlepší síly české architektury a výtvarného umění. „Generace Národního divadla" je pojem, který vstoupil do dějin českého výtvarného umění reprezentován jmény architektů Josefa Zítka a Josefa Schulze, sochařů Václava Myslbeka a Bohuslava Schnircha a malířů Mikoláše Alše, Františka Ženíška, Václava Brožíka, Vojtěcha Hynaise, Julia Mařáka, Josefa Tulky a dalších. V posledních letech došlo k rekonstrukci této naší první scény, aby se k 100. výročí zaskvěla v nebývalé kráse.

Rok českého divadla bude příležitostí nejen pro profesionální scény ukázat svoje umění, ale i pro každé dobré divadlo, jímž je i naše tišnovské Karasovo při sdruženém závodním klubu.

Celkový počet členů včetně technického personálu čítá 50 osob.

Dramaturg je s. prof. Karel Cejnek, režii vede s. Luboš Kostelecký.

Tato dvě jména jsou zárukou vysoké umělecké práce celého kolektivu, který nese jméno po spisovateli J. F. Karasovi, tišnovském rodáku. A jejich plán na Rok českého divadla? Není obsáhlý, protože sokolovna bude v opravě.

12. a 13. března se připravuje detektivní hra H. Eckerta „Mrtvý přišel na návštěvu". Dalším bodem programu bude pohádka J. Jílka „Hloupý Honza" a k slavnému výročí pak klasická hra Josefa Kajetána Tyla „Kutnohorští havíři". Lze si jen přát, aby návštěvnost tišnovského obecenstva byla úměrná vyloženě námaze našich obětavých ochotníků.

Smyčcová hodinka na LŠU

Pod tímto názvem se uskutečnil již třetí koncert na tišnovské LŠU, který svým zaměřením patřil ještě do minulého roku, i když zazněl 19. 1. 1983.

V pořadu učinkovali s. Miroslav Hron, učitel LŠU, ing. Zdeněk Dostál, oba housle, ing. J. Kubínek, viola, a klavírní doprovod obstaral bývalý ředitel LŠU s. Aleš Smíšek. Na programu byla díla významných hudebních skladatelů, jejichž výročním rokem byl r. 1982. Vynikajícím způsobem byla předvedena díla Josefa Haydna (nar. 1732), C. A. Francka (nar. 1822), Charlese Bériota (nar. 1802), Jana Maňáka (zem. 1932) a Antonína Dvořáka, jehož výročí narození v roce předloňském si připomínal celý kulturní svět.

Potěšitelné je i to, že hudební síň LŠU byla obsazena do posledního místa a že převažovali mladí.

D. Šikola

Výstava Pavla Mareše a Miloše Strnada

V únoru vystavovali dva tišnovští malíři Pavel Mareš a Miloš Strnad svoje obrazy a kresby v Moravských Budějovicích a Šumné. Oba jsou veřejnosti známí z několika výstav, které se uskutečnily v Tišnově v období let 1972 až 1980, kde vystavovali společně s předními umělci Jihomoravského kraje. Z mimotišnovských výstav je třeba u Pavla Mareše zdůraznit výstavu ve Šlapanicích a především v Galerii Čs. spisovatele v Brně. U Miloše Strnada pak výstavu ve Velkém Meziříčí a zejména účast na celostátní přehlídce v Ústředním domě železničářů v Praze. Jejich obrazy byly také součástí putovních výstav Díla, podniku ČFVU. I když jde o malíře svým způsobem malby a zpracováním daného námětu rozdílné, daly tyto společné výstavy vyniknout jejich osobitému výtvarnému projevu a rovněž ukázaly přednosti různících se malířských přepisů skutečnosti.

Pavel Mareš je nejen krajinářem, ale nezřídka zpracovává motivy vesnických zákoutí, zdí dvorků. Pro svůj tématický okruh si během let vytvořil formátový řád, který podtrhuje kompozici radikálně oproštěnou až na tvarový a prostorový základ. Barevné plochy, linie a skvrny nanešené v úsporném, ale pevném rytmu budují dramatickou a výrazuplnou kompozici. Jeho jasné a čisté krajiny působí radostným a optimistickým dojmem. Tento pocit vzbuzují i obrazy z cest k moři. Jedno z jeho nejšťastnějších období tvorby, kolem roku 1976, kdy vytvořil podle mého názoru velmi působivý a závažný cyklus květin, nebylo na těchto výstavách zastoupeno. Na obrazech z posledního období je patrna snaha o syntetický pohled na krajinu. Většinou již nejde o určité konkrétní krajiny a vesnice, ale o typ těchto námětů komponovaných v malířově ateliéru. Při jeho práci mu nejde o povrchové efekty, ale o ztvárnění základních rysů krajiny. Své výtvarné prostředky omezuje na používání oproštěných tvarů a kresebných linií. Vazba mezi nimi pak vytváří osobitý malířský rukopis, který přispívá k harmonii a dramatičnosti jeho obrazů.

Miloš Strnad je malíř, v jehož díle se objevuje básnická instituce blízká imaginaci. Jeho oleje i pastely mají nejen vyhraněnou výtvarnou řeč, lyrické ladění,

podivuhodnou barevnost, smysl pro rytmus a tajemnost přírody, ale i svou filozofickou polohu. Strnadovy obrazy jsou světem pro sebe. Podivuhodné, nehlučné, podmanivé, nevšední, harmonické a vzrušující. Ne vždy a pro každého na první pohled čitelné. Jeho obrazy jsou sice tvořeny na základě odpozorovaných reálných skutečností, jsou však přetvořeny ve svět jeho představ a magických vidin. Pohybují se mezi snem a skutečností, minulostí a přítomností. Zavádí nás do tajemných zákoutí přírody, kde skály jsou obestřeny přísvitem zelených mlh pod nebem obtěžkaným balvanem mraků, kterým probleskují poslední záblesky slunečních paprsků před přicházející bouří. Dalším námětem, který velmi rád maluje a také vystavuje, jsou bohaté, svěží kytice svítící červení, žlutí a modří, malované někdy širokými tahy štětce ve velkých, rytmicky členěných plochách, jindy v jemných, barevně kultivovaných náznacích doplněných motýlím motivem. V obrazech Miloše Strnada lze s jistotou říci, že mají nevtíravou a přece neodbytnou podmanivost pro oko milovníka výtvarného umění, jakou má hudba pro citlivé ucho anebo báseň pro poetickou duši.

Karel Volný

Výzva klubu elektrotechniky

V rámci společenské organizace Svazarm byl utvořen klub elektroniky pro všechny zájemce, kteří se zajímají o stavbu ,oživení, seřízení vlastních výrobků, ať jde o zesilovače, tunery, adaptery a jiné, o audiovizuální techniku a mikroprocesory a mikrotechniku.

Byly založeny dva kroužky pionýrů, kteří začínají s elektronikou, učí se seznamovat s elektroradiovým zařízením, montovat, pájet i stavět si vlastní zařízení. K tomu je třeba mnohou součástek atd.

Abychom nemuseli všechno kupovat, je možno se učit i se starším zařízením. Proto se obracíme na všechny občany, kteří mají starší televizor, radio (elektronkové i tranzistorové) i jiné zařízení, které by se dalo rozebrat a mohou toto zařízení věnovat pionýrskému klubu, aby to nahlásili s. Rudolfu Volenovi, Tišnov, Jamborova 927, tel 85 587, nebo s. Pavlu Augustýnovi Tišnov, Riegrova 313, tel. 650.

Rudolf Volena

NAROZENÍ

v prosinci 1982:

2. 12. Ondřej Štěpánek, Osvobození 1657
7. 12. Vlastimil Šrubař, Jamborova 926
7. 12. Sylvie Chvátalová, Švermova 1648
7. 12. Michal Bajer, Jamborova 922
10. 12. Petra Pulkrábková, Štěpánovice 3
11. 12. Jan Urbánek, Leninova 1613
13. 12. Dana Baručáková, U Humpolky 971
13. 12. Kateřina Jirkůvová, Jungmannova 73
18. 12. Václav Zwiener, Hornická 951
19. 12. Jiří Němec, Horova 942
20. 12. Tomáš Valoušek, Těsnohlídkova 908
21. 12. Jan Konečný, Osvobození 1651
25. 12. Leona Fadingerová, Osvobození 1655
27. 12. Kateřina Dronská, Mánesova 1581
28. 12. Gabriela Gubíková, Leninova 1612
28. 12. Petr Matal, Hradčany 144
29. 12. Miloslav a Robin Ungrovi, Horova 942

Dodatečně uvádíme:

20. 11. Kateřina Tlamková, Jamborova 929

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

3. 3. **František Kluska,** Štěpánovice 52
6. 3. **Františka Matalová,** Revoluční 618

75 let se dožívají:

1. 3. **Arnošt Babák,** Hradčany 35
10. 3. **Berta Novotná,** Chodníček 1595
11. 3. **Josefa Hortová,** nám 28. října 27
11. 3. **Antonie Brabcová,** Mánesova 776
15. 3. **Josefa Gruberová,** Hanákova 602
17. 3. **Josef Hevera,** Na rybníčku 272
19. 3. **MUDr. Josef Sibek,** Revoluční 619
20. 3. **Ludmila Konečná,** Hybešova 683
21. 3. **Marie Smrkalová,** nám. Míru 119
25. 3. **Marie Kostelencová,** Družstevní 577
28. 3. **Adolf Červinka,** Brněnská 149
28. 3. **Miloš Vitanovský,** Radniční 14
29. 3. **Marie Štouračová,** Havlíčkova 342
29. 3. **Marie Mašková,** Štěpánovice 126

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 3. **František Svitil,** Rudé armády 381. Dožívá se 81 roků.
4. 3. **Marie Grambalová,** Riegrova 399. Dožívá se 86 roků.
5. 3. **Otto Kučera,** Hajánky 33. Dožívá se 80 roků.
6. 3. **Marie Kovářová,** Družstevní 539. Dožívá se 92 roků.
6 3. **Božena Mahrová,** Na hrádku 637. Dožívá se 81 roků.
8. 3. **Antonie Zhánělová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 82 roků.
9. 3. **Františka Štouračová,** Purkyňova 1685. Dožívá se 81 roků.
13. 3. **Matylda Řezáčová,** Sv. Čecha 460. Dožívá se 83 roků.
14. 3. **Marie Vorlová,** Ráboňova 117. Dožívá se 82 roků.
14. 3. **Josef Zavřel,** Havlíčkova 341. Dožívá se 81 roků.
15. 3. **Marie Vrchlabská,** Lomnička 25. Dožívá se 90 roků.
18. 3. **Eduard Matyska,** Hradčany 25. Dožívá se 83 roků.
23. 3. **Mariana Šebestová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 90 roků.
23. 3. **Marie Synková,** Železné 65. Dožívá se 82 roků.
26. 3. **Anna Kotková,** Hradčany 30. Dožívá se 80 roků.
27. 3. **Ludmila Volná,** Brněnská 252. Dožívá se 87 roků.
29. 3. **Josef Adamec,** Erbenova 949. Dožívá se 83 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým za projevy soustrasti a účast při posledním rozloučení s panem **Ignácem Mičkou.**

Rodiny Mičkovy a Vysoudilova

Za účast při posledním rozloučení s panem **Jaroslavem Maškem**

děkují rodiny
Večeřova, Mičánkova a Laštovičkova

Upřímně děkujeme všem, kteří v tak hojném počtu přišli doprovodit na poslední cestě našeho drahého manžela, tatínka a dědečka pana **Vladislava Loubala.** Děkujeme rovněž za květiny, projevy soustrasti a slova útěchy, kterými jste se snažili zmírnit náš žal.

Rodina Loubalova

Dne 1. března uplynul rok plný bolesti a smutku, kdy nás náhle a navždy opustil náš drahý manžel, starostlivý otec, syn a bratr soudruh **Josef Vejrosta.** Vzpomínkou uctěte s námi jeho památku.

Děkuje manželka, synové, rodiče a sourozenci

Děkuji všem, kteří se přišli rozloučit s mým manželem panem **Josefem Mazánkem**, i za projevy soustrasti.

Karla Mazánková, manželka

Děkujeme přátelům a známým za účast při posledním rozloučení s **Josefem Müllerem**, jakož i za projevy soustrasti.

Rodina Müllerová

Z našeho středu odešli...

Zesnulí v 4. čtvrtletí 1982

4. 10. Marie Kubíčková (1917), Družstevní 564
7. 10. Marie Hausdorfová (1901), Purkyňova 1685
9. 10. Oldřich Vaněk (1911), Lomnička 22
11. 10. Berta Kiprová (1910), Rudé armády 472
15. 10. Jaroslav Juříček (1920), U Humpolky 1508
16. 10. JUDr. Karel Karger (1901), Rudé armády 800
16. 10. Jaroslav Navrátil (1919), Jamborova 925
17. 10. František Bednář (1912), Leninova 1623
17. 10. Ludmila Wagnerová (1903), Havlíčkova 328
20. 10. Marie Pohanková (1915), Jungmannova 933
21. 10. Silvie Moravcová (1912), Na loukách 393
23. 10. Miroslava Straková (1980), Štěpánovice 64
25. 10. Ludmila Hrachovcová (1919), Brněnská 260
29. 10. František Bloudek (1890), Lomnička 19
11. 11. Jaroslav Teplý (1900), Husova 1559
12. 11. Jindřiška Stejskalová (1922), Jiráskova 829
13. 11. Jan Kočka (1923), Šerkovice 19
17. 11. Alois Hlaváček (1894), Hájek 6
17. 11. Marie Ondrůjová (1900), Železné 60
20. 11. Jan Poláček (1903), Trnec 648
22. 11. Anna Šmardová (1903), Družstevní 519
24. 11. Růžena Mertová (1914), U Humpolky 1509
28. 11. Marie Novotná (1912), Na loukách 393
2. 12. Marie Hrabánková (1904), Osvobození 1654
5. 12. Pavla Kotasová (1902), Na rybníčku 788
14. 12. Ladislav Šebesta (1910), Jiráskova 854
15. 12. František Klimeš (1906), Rudé armády 722
16. 12. Cyril Drábík (1905), Štěpánovice 90
19. 12. Anna Kloudová (1925), Klášterská 360
22. 12. Bedřich Sodomka (1902), Jungmannova 754
27. 12. Antonín Navrátil (1929), Radniční 12

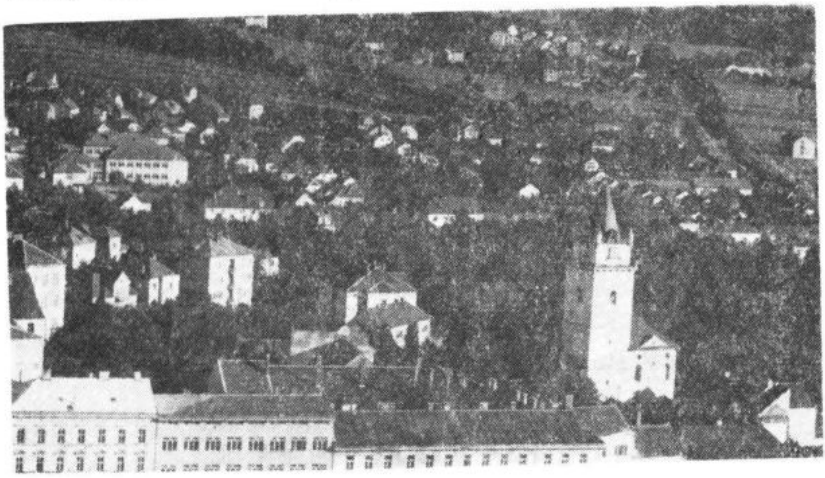
ZA HEDVIKOU ŠMARDOVOU

Na sklonku minulého roku zemřela 76 letá paní Hedvika Šmardová, vdova po botaniku Janu Šmardovi, jenž zasvětil řadu let botanickému poznání našeho kraje . H. Šmardová sama pak uveřejnila několik drobnějších příspěvků s botanickou tématikou v našem zpravodaji, s jehož redakcí zejména v prvních letech spolupracovala.

Hedvika Šmardová, rodem Blatná, byla stejně jako její muž rodačkou z Třebíče. Pocházela z rodiny hudebníka Vojtěcha Blatného a jejími bratry byli Lev Blatný, empresionistický spisovatel, a prof. Josef Blatný, varhaník a hudební skladatel.

Léta tišnovského pobytu (1928—1946) považovali manželé Šmardovi za nejkrásnější dobu svého života. Dodnes na ně vzpomínají jejich přátelé a hlavně bývalí žáci, jimž Jan Šmarda vštěpoval lásku k přírodě a k životu.

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Pohled na Tišnov z Květnice je z počátku podesátých let.

Ke změnám občanského zákoníku

Občan uspokojuje hmotné a kulturní potřeby různým způsobem. Tak např. kupuje různé zboží od socialistických organizací, které jsou k jeho prodeji určeny, ale kupuje také různé věci od jiných občanů na základě dohody s nimi, staví rodinné domky, garáže, chaty apod., užívá byty a jiné prostory, užívá různých služeb poskytovaných organizacemi, ukládá své úspory na vklady u spořitelny, půjčuje si peníze od spořitelny, ale také od jiných občanů, sám také půjčuje své peníze jiným občanům, uzavírá pojistné smlouvy pro různé případy, v případě úmrtí jiných občanů nabývá po nich dědictví. Vyskytují se ovšem i jiné případy a způsoby uspokojování potřeb občanů, avšak shora uvedené jsou typické a celkem běžné. Ve všech těchto případech (ale samozřejmě i jiných) vznikají mezi organizacemi a občany a také mezi občany navzájem občanskoprávní vztahy. Tyto vztahy jsou upraveny zejména občanským zákoníkem ,ale také některými předpisy dalšími. V našem státě platí obč. zák. č. 40/64 Sb., který nabyl účinnosti od 1. 4. 1964. Tento občanský zákoník byl pozměněn a doplněn novelou obč. zák., která byla publikována jako zákon č. 131/82 Sb. a která nabude účinnosti od 1. 4. 1983.

Novela obsahuje změny dosti početné a také dosti důležité, takže je správné, aby naše veřejnost byla s těmito změnami blíže seznámena. Četné informace v tomto ohledu poskytly našim občanům tisk, rozhlas a televize.

V tomto článku hodlám poukázat na některé tyto změny v občanském zákoníku, které podle mého posouzení se jeví jako zvlášť významné. Z toho je také patrno, že článek není vyčerpávající a nedělá si tedy nárok na úplnost informace.

Novela zavádí nové pojetí neplatnosti právních úkonů. Podle dosavadní úpravy zákon vytyčoval přesně okruh důvodů, na základě nichž byly určité právní úkony neplatné. Tato neplatnost byla absolutní, tzn. že soudy byly povinny v každém případě k neplatnosti takových právních úkonů přihlížet a to případně i bez návrhu účastníků. Novela však tuto zásadu prolamuje a vytyčuje některé případy neplatných právních úkonů, k jejichž neplatnosti se

přihlíží pouze tehdy, jestliže se neplatnosti takového právního úkonu dovolá ten jeho účastník, který byl takovým úkonem dotčen. V těchto případech jde tedy o neplatnost pouze relativní, tedy podmíněnou tím, že se jí účastník úkonu dovolá. Pokud se tedy účastník relativní neplatnosti právního úkonu nedovolá, bude se pohlížet na takový právní úkon jako na platný. Právo dovolání se neplatnosti podléhá ovšem promlčení v obecné promlčecí době tří let. Pro snažší pochopení uvedu příklad. Podle § 145 odst. 1 obč. zák. běžné záležitosti týkající se společného majetku manželů může vyřizovat každý z manželů. V ostatních záležitostech je třeba souhlasu obou manželů ,jinak je právní úkon neplatný. Jistě nejde o běžnou záležitost, pokud se například prodává osobní automobil pořízený během manželství ze společných prostředků obou manželů. V případě jeho prodeje je tedy třeba souhlasu obou manželů a to pod neplatností kupní smlouvy, pokud by automobil prodal pouze jeden z manželů bez souhlasu a případně i bez vědomí druhého manžela. Jestliže se však tento druhý manžel neplatnosti takové kupní smlouvy nedovolá, bude považována kupní smlouva za platnou. Zavedení relativní neplatnosti právních úkonů má posílit právní jistotu v těch případech, kde není společenský zájem na tom, aby se z neplatnosti vyvozovaly důsledky, když vady právního úkonu ani jeho účastníci nevytýkají a nedovolávají se jich. Relativní neplatnost se ovšem týká pouze případů těch právních úkonů, které novela výslovně určuje. V ostatních případech zůstává však i nadále absolutní neplatnost právních úkonů a důsledky shora uvedenými. Neplatnými tedy za každých okolností zůstávají právní úkony, které nebyly učiněny svobodně, srozumitelně a určitě, dále úkony osob, které nemají způsobilost k právním úkonům nebo osob, které jednaly v duševní poruše a dále právní úkony, které svým obsahem odporují zákonu nebo se příčí zájmům společnosti.

(Pokračování příště)

JUDr. Vítězslav Jurka

Dopis z Maputa

Tišnovský lékař MUDr. Jiří Vrchlabský pracuje jako lodní lékař na našich námořních plavidlech. O některé své zážitky z cest kolem světa se rád podělí i s našimi čtenáři. V několika pokračováních přineseme jeho nejčerstvější postřehy, které posílá přímo z cesty. První dopis je z Maputa, hlavního města Mozambiku.

Začátkem září 1982 jsem v jugoslávském přístavu Kardeljovo nastoupil na čs. obchodní loď Kriváň jako lodní lékař. Pár dní před vyplutím jsem se věnoval kontrole zdravotního stavu členů posádky a ve volném čase jsem se koupal v teplém Jadranu a poznával přístavní městečko. Po týdnu nakládky jsme vypluli a klidným Jadranem kolem břehů Albánie, Řecka a Kréty jsme po Středozemním moři po čtyřech dnech dopluli na rejdu u egyptského přístavu Port Saidu. Zařadili jsme se do konvoje asi třiceti čekajících lodí a po několika hodinách jsme kolem půlnoci vepluli do Suezského průplavu. Je dlouhý 180 km a plavba trvá asi 14—15 hodin. Pak už loď vplouvá do „pekla" — Rudé moře. Ráno už je ve stínu 36 °C, odpoledne více než 40 C°, ale protože vane mírný vítr, je snesitelně. Kabiny naší lodě jsou vybaveny klimatizací, takže čtyři dny cesty Rudým mořem proběhly bez problémů. A pak nás čeká deset dnů plavby na jih do hlavního města Mozambiku Maputa na jihovýchodním pobřeží Afriky. Mozambik se v roce 1975 osvobodil od portugalské nadvlády a s pomocí socialistických zemí usiluje o budování socalistické společnosti. Nepřátelské skupiny narušují hospodářství, což se projevuje nedostatkem potravin, které jsou proto na příděl. Jinak Maputo je překrásné výstavní město s čistými, širokými bulváry, křižujícími se v pravém úhlu, až se šestiproudými vozovkami. Ulice jsou plné moderních obchodů a restaurací. My, Evropané, obdivujeme nádherné sošky nebo obřadní masky vyřezávané z různých druhů dřev, zvláště z těžkého černého ebenu nebo ze santalu, který omamně voní.

Pracovníci naší ambasády pro nás zorganizovali krásný zájezd po památkách města, zvláště nás zaujalo muzeum mozambické fauny, podívali jsme se i na moře a někteří se na městské pláži také vykoupali.

Nyní zde nakládáme cukr, který vezeme do hlavního města Srí Lanky Colomba. Na pobyt na Ceylonu se celá posádka velmi těší. Příště napíši také o křtu na rovníku.

Jiří Vrchlabský

K pramenům Lubě

Správná klukovská léta se neobejdou bez vodního toku, který dokáže i docela obyčejnou krajinu zromantizovat a dává naději prožít vysněná dobrodružství. Nám, kteří jsme vyrůstali na úpatí Klucaniny, bývalo vždycky líto, že jejími porosty žádný pořádný potok neteče. K Svratce bylo poměrně daleko, a tak dějištěm našich mokrých her býval malý curůček, vyvěrající za nemocnicí. Příliš nás neuspokojoval, protože v něm nežily ryby, a přestal nás lákat docela, když jeho spodní tok, vadnatější díky odpadům z domácností, v ulici Na rybníčku v polovině podesátých let zatrubili. Nezbývalo, než se spřátelit s kluky z Trnce a cihelen, proslulými daleko široko svou neohrožeností, a postupně získat právo alespoň občas vniknout do jejich revíru — k břehům potoka Lubě.

Tenkrát tudy ještě po většinu roku protékala voda průzračná, a tak nebylo problémem nahmatat pod břehem mezi kořeny olší pstruha. Pro slušné úlovky si sem ostatně chodívali i rybáři. Pravidelně jsme zde pozorovávali ledňáčka, někteří z nás měli dokonce to štěstí, že v pobřežních křovinách přistihli zjara na tahu obyvatele dalekého severu — modráčka obecného. Pouze při jarním tání a výjimečně i po vydatných letních deštích se voda v potoce barvila hlínami smytými z okolních polí do hnědočervena. Tehdy jsme náš potok nazývali Červenou řekou a více než jindy nás lákal k putování až k jeho pramenům. Jednou o velikonocích jsme se o to konečně pokusili. Výprava skončila už před Drásovém — snažil jsem se tam v nejužším místě hučící potok přeskočit a až po prsa jsem zapadl do ledové vody . . .

Stejně by se nám tehdy — během předpokládaného půldne — sotva podařilo dojít až k pramenům. Potok Lubě se totiž od svého ústí do řeky Svratky pod Březinou po pramen nad Zhoří klikatí v délce 23,5 km. Během své cesty ke Svratce překonává výšku té měř 300 m (pramen je v nadmořské výšce 542 m, ústí 245 m n. m.). Hydrologové mají změřeno, že průměrný průtok u ústí je 0,17 m^3 za vteřinu. Pro zajímavost — je to stejný průtok jako Besének. Povodí Lubě zaujímá plochu 82,1 km^2 a jeho větší část se nachází v Žernovnické hrásti. Tak nazývají geomorfologové mírně členitou pahorkatinu na východním okraji Českomravské vrchviny. Potok Lubě v ní v úseku mezi Skaličkou a vesnicí Lubě vytváří výrazný údolní zářez, z jehož svahů pomístně vystupují červené skály permských pískovců a slepenců.

Nejnápadnější a nejznámější skálou je zde Krkatá bába, vyčnívající asi 15 metrů nad nivu potoka. Skalní útvar vznikl jednak boční erozí potoka, jednak výmolnou činností srážkových vod v puklinách. Uplatnily se zde procesy selektivního vyvětrávání, chemického i fyzikálního. Tak vzniklo několik zajímavých skal — věžičkovitých, jehlovitých i hřibovitých, oddělených úzkými soutěskami.

Červené skály Krkaté báby jsou porostlé krnícími a bizarně pokroucenými borovicemi, ke kterým se jen ojediněle přidružuje obdobně krnící a netvárná bříza bradavičnatá a dub zimní, v podrostu se roztroušeně vyskytuje teplomilný keř skalník celokrajný a jalovec obecný. Právě tak vypadal na tomto extrémním stanovišti i původní lesní porost. Bylinné patro není na minerálně chudých a silně vysýchavých mělkých půdách nijak pestré. Setkáme se zde s drobnými

Skalní útvar Krkatá bába v údolí potoka Lubě. Foto: Mojmír Hrádek.

kapraďorosty sleziníkem červeným, sleziníkem severním a osladičem obecným, hojné jsou oligotrofní druhy bylin – smolnička obecná, jestřábník chlupáček, pavinec horský. Druhově velmi pestře jsou však na skalách zastoupeny mechy, jatrovky a lišejníky. Jako na jednom z mála míst se mi tu podařilo najít dutohlávku červcohlavou, velice dekorativní druh ze skupiny červenoplodných lišejníků. Ve světlém lese nad skalami, kde už je půda hlubší, je poměrně častý vemeník dvoulistý – nejvonnější z našich orchidejí.

Zjara roku 1971 jsem u Lubě poblíž Krkaté báby zastihl jednoho z našich největších a pro mne i nejkrásnějších ptáků – čápa černého. Neměl jsem tehdy bohužel čas pátrat po hnízdě. Lovecký revír tohoto tajemného lesního čápa je však velmi rozsáhlý, putuje za drobnými rybkami daleko od svého hnízdiště. Jednalo se tehdy zřejmě o jednoho z těch černých čápů, kteří úspěšně zahnízdili v rozsáhlých lesních komplexech Hořického hřbetu mezi Černou Horou a Blanskem.

Ještě více jsem byl na Krkaté bábě překvapen o deset let později. Podle bodlinatých ježčích kůžek a sovího peří se dala neomylně zjistit přítomnost výrů. Hnízdo na lehce přístupné skalní římse však bylo bohužel opuštěné, mezi kameny se povalovalo vyhozené a už dávno nastuzené vejce.

Myslívám na výra z Krkaté báby často. Našel zde sicec svůj vhodný biotop, nikoliv však nerušený klid. A na jeho zachování bychom měli při svém putování romantickým údolím Lubě neustále myslet. Neboť kdo chce dojít až k pramenům a přitom poznat alespoň něco z tajemstvípřírody, musí se naučit chodit krajinou po špičkách.

Jan Lacina

Kvalitní výživa - předpoklad dobrého chovu

Blíží se měsíc březen a je nutno se připravovat na líhnutí kuřat. Biologicky hodnotné násadové vejce je nezbytným předpokladem pro vylíhnutí zdravého, silného a životaschopného kuřete, které je základem zdárného chovu. Kvalita násadových vajec je stručně vyjádřena tím, že vejce obsahuje všechny látky, aby se z něho za 21 dní vylíhlo vitální kuře. Jde tedy o to, aby mateřský organismus vytvořil a předal do násadových vajec vše potřebné ve žloutku, bílku i ve skořápce. Všechny tyto složky vejce se uplatňují při vývoji zárodku. Násadová vejce podle platných směrnic používáme pouze z uznaných rozmnožovacích a plemenných chovů. Klademe důraz na správný výběr chovných zvířat při uznávání rozmnožovacích a plemenných chovů. Pozornost věnujeme i kurníkům a výběhům i ostatnímu zařízení, vedení záznamů o snášce. To vše dává dohromady obraz o úrovni chovu i o zájmu chovatele. Dobrý zdravotní stav chovné slepice i kohouta je nutným předpokladem kvalitních násadových vajec. Některé nemoci se přenášejí přímo ve vejcích drůbeže, jiné ve skořápce vajec. Proto se dělají zkoušky na tuberkulózu a pulorovou nákazu. Veterinární služba si všímá při zdravotních zkouškách i ostatních příznaků onemocnění. Kondice chovného hejna souvisí s výživou. Vytváří se již během odchovu. Špatně odchované, podvyživené, hladové, nevyvinuté kuřice a nemocné nosnice nebo naopak přetučnělé s přebytkem glycidů nemohou dávat kvalitní násadová vejce. Stáří zvířat se rovněž promítá do kvality násadových vajec. Výživa a krmení mají největší vliv na hodnotu násadových vajec. Organismus nosnic může živiny, minerální látky a vitaminy předat do vejce jen tehdy, má-li jich v krmné dávce dostatek. Dostatečně velký zatravněný výběh umožňuje pohyb na čerstvém vzduchu, na slunci, poskytuje doplnění potravy. Loňského roku v naší líhni bylo vylíhnuto a odprodáno 27 000 kuřat. Zájem byl velký a kuřata byla rozesílána do všech koutů naší republiky. Násadová vejce od rozmnožovacích chovů nám dodávali chovatelé ze Sentic a Rájce a největší dodávky od 23 chovatelů naší organizace. Vzorně se o líhnutí (na 88 %) starali př. J. Šnobl a dlouholetý zkušený líhňař s. Josef Růžička. Letos se začíná líhnout opět od března do června. Je nutno, kdo má zájem o zdravá kuřata, zavčas si je objednat.

J. Šnobl

Hesla pro tento měsíc:

Když Maryša otrávila Vávru, dostala to na doživotí. A co zasluhují ti, kteří ničí životní prostředí nám všem?

Abychom se na ně nemuseli chodit dívat do muzea – chraňte naše životní prostředí. Ještě není pozdě, ale už je nejvyšší čas!

O STRNADOVI

Žijí kolem nás tvorové, jejichž přítomnost si snad ani neuvědomujeme. Setkáváme se s nimi, míjí nás, ale bereme je jako samozřejmost a tak unikají naší pozornosti. Jsou nenápadní i když potřební. A teprve když scházejí, začnou chybět. Mezi takové patří i řada drobných ptáčků a především pak strnad. Viděl ho určitě každý, jeho jarní, často už únorové „tititititititi-é" jsme už snad také všichni slyšeli, a přesto asi většina by ho při určování v ruce nepoznala. Přitom jeho zbarvení není zas až tak nápadné jako třeba vrabce nebo skřivana. Sameček strnada obecného má žlutou hlavu a žluté břicho, rezavá prsa s kostřecem a tmavohnědá až černá křídla, hřbet a ocas, vyzdobené tmavými podélnými skvrnami, které se také táhnou i přes oko a temeno, samička je nápadnější, žlutou a hnědou prokombinovaná.

Je nutno zdůraznit, že tento popis se týká strnada obecného. Na území naší republiky se můžeme totiž setkat celkem s dvanácti druhy strnadů, z toho na Tišnovsku se třemi. Kromě výše zmíněného strnada obecného by to mohl ještě být strnad luční, který je spíš šedohnědý, podobný skřivanovi. V rákosinách, kolem rybníků a bažin bychom pak mohli zastihnout strnada rákosního. Jeho

způsob života i zbarvení, především černá hlava s bílou páskou, táhnoucí se od kořene zobáku, jsou jiné než u ostatních strnadů, jen ten zpěv strnady připomíná.

Ale vraťme se k tomu nejhojnějšímu, ke strnadovi obecnému. Při pohledu zblízka si můžeme všimnout nejcharakterističtějšího znaku těchto ptáků — ostrého, kuželovitého zobáku s okrajem čelistí ohnutým dovnitř a se zoubkem na horní a k tomu příslušejícím zářezem v dolní čelisti.

Strnadí samečci velmi urputně brání své teritorium. Jsou to rvačky, při nichž úplně zapomínají na okolí. Když zvítězí, sednou někde na výšinu, třeba na drát telefonního spojení a zpívají si tu svou písničku, která je zároveň důrazným oznámením, že to území je již obsazeno. To trvá tak do dubna, potom si samička někde na zemi (až na nepatrné výjimky výhradně na zemi) pod kořenem či trsem trávy pečlivě uplete z větviček a stébel trávy hnízdo, do něhož snese 4—5 vajíček, a spolu se svým druhem je 12—14 dní zahřívá. Mláďata jsou pár dní krmena na hnízdě, než je — ještě nelétavá — opustí a rozlétnou se kolem.

V červnu zahnízdí strnadi podruhé a podle nálezů mláďat v srpnu a září se zdá, že hnízdí koncem léta ještě potřetí.

Strnadi jsou z převážné části zrnojedi, proto ten ostrý, silný, kuželovitý zobák. Jsou zaměřeni na tuhá obilná zrna, ale spořádají i hodně semen plevelů. Jen v době krmení mladých se na jejich jídelníčku objevuje drobný hmyz, červi, pavouci apod.

Josef Ptáček

SPORT

ANKETA 82 (VÝSLEDKY A GLOSY)

Úhledné tabulky vám jistě i bez delšího vysvětlování napovídají, že máte před sebou již podeváté výsledky naší ankety o nejlepšího sportovce uplynulého roku. Vloni jsme na zkoušku zaměnili tajné hlasování za veřejné a otiskli podrobně i přesné tipy jednotlivých porotců. Jelikož se tento krok vcelku osvědčil, činíme tak i tentokrát. V tabulce je u všech členů poroty uvedeno pořádí prvních deseti, tak jak je napsali na hlasovací lístky. Součet je pak dán jednoduchým pravidlem — 1. místo = 10 bodů, 2. místo = 9 bodů atd. až 10. místo = 1 bod. Stejně jako před rokem nebudeme ani letos jednotlivé tipy rozpitvávat, což jistě čtenář znalý věci po podrobném studiu provede sám.

Baníkovská kategorie zaznamenala výraznou tendenci k vyrovnanosti na špici. Chybí zde sice jednotlivec s prokazatelně vynikajícími výsledky, zato se natolik zmenšily rozdíly mezi prvními třemi, že prakticky každý hlas byl klíčový. Dá se dokonce usoudit, že pořadí výrazně ovlivnili i ti porotci, kteří se nedostavili nebo hlas neodevzdali (Ing. Jaskulka, Pokorný, Ing. Roháček, Ing. Sendler a Ing. Wágner), protože svou „troškou do mlýna" mohli výsledek zcela zvrátit. Poprvé v historii je v první desítce zástupce šachového oddílu — sám Ing. Plašil však v anketě už byl ještě jako odbíjenkář na 9. místě v roce 1975. Stejně tak lze říci, že snad poprvé je na konci nejlepší desítky tak kvalitní sportovec, jako letos stolní tenista Nováček. V podstatě to svědčí o tom, že úroveň jde v Baníku z globálního hlediska mírně nahoru.

Zatímco pořadí Baníku postrádá — a to se dosud rovněž ještě nestalo — ženskou zástupkyní, v kategorii Svazarmu se Lída Kohoutková stala vůbec první ženskou vítězkou ankety a zaokrouhlila počet premiantů na rovných deset. Vděčí za to svému třetímu místu na komplexních mezinárodních závodech radiových orientačních běžců v Koreji, kde se stala nejúspěšnější Evropankou. Trojnásobný vítěz F. Vala letos neobhajoval, neboť AMK do ankety navrhl mladého M. Horáka a ten se hned napoprvé prosadil na

BANÍK

	Fic	Ondroušek	Tesař	Mareš	Novotný	Čuma	Mužík	Dospíšil I.	Souček	Špaček	Šmíd	Peška	Kokolia	Jeřábek	Šrankota	Ondráček	BODY
1. V. Seyfert tenis	1	1	4	6	9	5	2	2	2	1	2	8	2	2	1	1	**127**
2. M. Novotný házená	5	5	1	1	1	6	3	7	1	2	1	6	6	1	2	4	**124**
3. J. Hulák st.tenis	2	2	2	9	10	1	1	1	3	6	3	2	3	4	3	6	**118**
4. L. Plašil šachy	4	3	3			3	5	6	6	7	8	1	1	5	4	7	**91**
5. L. Fiala tenis	7	4	5	3		2	8	4	9	4	4		7	6	5		**75**
6. J. Dospíšil st.tenis		6	8	7		9	9	3	4	3	5		4		10	5	**59**
7. M. Bárta házená			6	2	4	8		8	5	5	6	7		10	6	9	**56**
8. J. Smejkal házená	3	8	10	8	6		6	9	8					9	8	8	**38**
9. P. Brychta kopaná	6	7			7	7	7	10		9				8		3	**35**
10. L. Nováček st.tenis	8	9						5	7			4	5		7		**32**
11. J. Doubek házená	10			5	2								8			2	**28**
12. M. Slavíček košíková		10	9	4	3	10	10				10	10	9	7			**28**
13. J. Schaller kopaná				10	8	4	4			10	7	9					**25**
14. J. Wágner košíková	9				5							3		3			**24**
15. I. Havlát tenis										8	9	5	10		9		**14**
16. R. Fridrich kopaná			7						10							10	**6**

druhou příčku. Zbytek pořadí „okupují" téměř výhradně členové radioklubu.

Tím by povídání o anketě mohlo skončit, ale bohužel nelze prominout řadu otazníků, které celou tuto akci provázejí. Po osmi letech se dekorování nejúspěšnějších neodehrávalo na sportovním plese, neboť tak rozhodl výbor TJ Baník. Vůbec nejde o to, že by snad přijetí předsedou MěNV bylo méně důstojné, spíš je smutné, jak se bez podstatného důvodu zrušila jedna pěkná tradice. O tom, jak bude anketa vypadat v budoucnu, se rozhodne během jara — jistě i v důsledku uvedených okolností se totiž připravuje výrazná změna statutu celé akce, o níž vás budeme včas informovat.

Redakční kolektiv blahopřeje jmenovaným z letošní ankety a všem aktivním tišnovským sportovcům přeje úspěšný rok 1983. (red)

SVAZARM

1. L. Kohoutková ROB
2. M. Horák motorismus
3. R. Drábíková ROB
4. L. Hladík modelářství
5. I. Vaněk ROB
6. I. Sobotková ROB

CVIČITEL:
J. Oplt modelářství

POROTCI
PAZDERA
SOUČEK
OTRUBA
VOLENA
VLACH
OPLT
PERMEDLA
KOUDELKA
VALÍČEK

Úspěšné tišnovské závodnice v radiovém orientačním běhu. Zleva I. Jaskulková, L. Kohoutková (vítězka ankety o nejlepšího svazarmovského sportovce v r. 1982) a M. Křivánková.

DVACETILETÝ ŠERKOVICKÝ HOKEJ

Šerkovická mládež se vždy zajímala o zimní sporty, vždyť jsou zde příznivé přírodní podmínky. V této části Tišnova je dostatek vhodných terénů na lyžování, jak se poeticky říká, Českomoravská vysočina zde nabírá dech. I pro bruslení a lední hokej jsou zde dobré podmínky. Obec leží v malebném údolí potoka Besénka s jeho přítoky, potoky Rašovským, Ždáneckým, Brusnou a potokem pramenícím pod známou šerkovickou hájenkou. Mimo to přímo v obci býval malý rybník. Po zrušení rybníka v padesátých letech se bruslilo na Besénku, za mostem byl zbudován malý „zimní stadion" i s umělým osvětlením. Někdy však zde byl led zatopen vodou, a proto všichni šerkovičtí sportovci s velkou radostí uvítali výstavbu vodní nádrže na potoce pod hájenkou, kterou bývalé tišnovské meliorační družstvo dokončilo v roce 1963. Nádrž měla ideální rozměry pro hokejové hřiště a celou zimu byla využívána mládeží k bruslení i k hokeji.

Začátkem roku 1963 velký propagátor hokeje v Šerkovcích Miroslav Koutný starší sestavil hokejové družstvo, Vojtěch Pánek svařil branky, Milan Ondráček je vypletl sítěmi a po několika trénincích bylo vyjednáno první utkání — bylo to „přes les" v Rašově a skončilo nerozhodně 1 : 1. Odveta za týden v Šerkovicích bylo urputná a skončila šarvátkou, na kterou se v dobrém ještě dlouho vzpomínalo. V této sezóně byla na šerkovickém rybníku sehrána ještě přátelská utkání s Lomničkou a Březinou. A tím byl dán základ šerkovického hokejového mužstva. V létě pak byly zbudovány mantinely. Místní JZD povolilo skácet v lese stromy, na šerkovické pile z nich byly nařezány desky a pod kůlnou u Burešů dostaly mantinely konečnou podobu — vše si udělali hokejisté sami. Mimo to bylo ještě instalováno umělé osvětlení kluziště a JZD poskytlo maringotku, která sloužila jako šatna.

Mužstvo, které sehrálo prvá utkání v historii šerkovického hokeje v roce 1963.
Přední řada zleva Vojtěch Pánek, Oldřich Procházka, Miroslav Koutný st., Slavomír Bárta, Pavel Procházka, Jiří Martínek, Svatopluk Janšta.
Zadní řada Milan Ondráček, Karel Valíček, Josef Prokeš, Ota Marek, Lubomír Janšta, Rudolf Alexa.

V roce 1964 byla za pomoci s. Brázdy z OV ČSTV založena tělovýchovná jednota Šerkovice. Měla jeden oddíl – oddíl ledního hokeje a 27 členů. Ihned byla provedena registrace hráčů a od té doby až dodnes se mužstvo pravidelně účastní soutěží. První mistrovské utkání bylo sehráno s Jiskrou Veverská Bitýška na kluzišti v Tišnově na Ostrovci, protože na rybníku v Šerkovicích nebyl dost silný led. A toto historické utkání přineslo hned překvapení – Šerkovice zvítězily 3 : 1. Vítězné mužstvo nastoupilo v sestavě: v brance Milan Ondráček, v obraně dvojice Mir. Koutný – O. Marek, O. Procházka – M. Barták a J. Prokeš – St. Prokeš, v útoku M. Feifr – L. Janšta – R. Alexa, P. Procházka – F. Barták – Sv. Janšta a V. Varmužka – K. Valíček – J. Špaček. Trenérem byl Bohuslav Bonta.

Brzy se však ukázalo, že ledová plocha na rybníku má své nevýhody. Někdy se stalo, že led prostě neunesl mantinely a prolomil se, mantinely se utopily a byly problémy s jejich vytažením. Také na jaře po rozpuštění ledu bylo obtížné z rybníka mantinely vytahovat. Proto bylo rozhodnuto vybudovat novou plochu, která by se stříkala. Začalo se v roce 1969, v dalším roce se začaly budovat šatny a po mnoha brigádnických hodinách bylo hokejové hřiště se štnami u Besénku dokončeno v roce 1973.

Postupně se také získávalo potřebné vybavení. První vybavení, včetně dresů, si zakoupili hráči sami, další výbava byla odkoupena po zrušení oddílů ledního hokeje ve Spartaku Kuřim a v Baníku Tišnov. Ani v současné době nemá oddíl žádného mecenáše. Veškeré výdaje se hradí ze zisků z brigád a tanečních zábav nebo si je hradí hráči sami.

Od založení hrálo mužstvo ve IV. třídě. V sezóně 1970–71 v této třídě zvítězilo (celou sezónu absolvovalo v soutěži bez porážky se skorem 31 : 8) a postoupilo do okresního přeboru III. třídy, kde hraje doposud. Šerkovičtí hokejisté jsou tak jedněmi z mála pokračovatelů kdysi slavné historie ledního hokeje na Tišnovsku.

Mužstvo v době prvních mistrovských bojů v roce 1964.

Dolní řada zleva Miroslav Koutný st., Milan Ondráček, Pavel Procházka, Svatopluk Janšta, Jiří Špaček, Miroslav Feifr.

Stojící Lubomír Janšta, Ota Marek, František Barták, Vladimír Varmužka, Oldřich Procházka, Miroslav Barták, trenér Bohuslav Bonta.

Po odchodu trenéra Bonty převzal tuto funkci zakladatel oddílu Mir. Koutný st., který byl i kapitánem, vedoucím družstva a předsedou tělovýchovné jednoty. Několik roků hrál v mužstvu i se svými dvěma syny Františkem a Miroslavem. Po zanechání aktivní činnosti působil několik roků jako hokejový rozhodčí.

Dalším nástupcem ve funkci kapitána a trenéra byl Zd. Smolík. Prvním jednatelem a manažérem oddílu byl Milan Ondráček, po něm převzal tuto funkci ing. Lubomír Janšta, který od založení oddílu celkem osmnáct sezón aktivně hrál v mužstvu.

Většina hráčů byla ze Šerkovic, ale byly i přespolní výpomoci. Dodnes nejvíce vzpomínají na hráče z Louček — Uhlíře, Babičku, bratry Bartákovy a Fr. Večeřu, které na několik sezón vystřídalo pět hráčů z Brna.

Nejlepším odchovancem šerkovického hokeje je Miroslav Feifer. Hrál i II. ligu v Sokolově a dlouhá léta byl oporou divizního Spartaku Nedvědice.

V současné době jsou trenéry mužstva Svatopluk Janšta a Jos. Prokeš, vedoucím Aug. Lepka, výborným manažérem Jindřich Broušek a kapitánskou pásku nosí Libor Kabát. Mužstvo je složeno z vlastních ochovanců, které dobře doplňuje několik hokejistů z Tišnova.

Láska k hokeji se v Šerkovicích dědí z otců na syny. Vždycky se hraje se zápalem a s plným nasazením. Bez nároků na výhody, bez nároků na slávu.

Letošní zima byla k hokejistům, kteří jsou závislí na přírodním ledě, přímo macešská. A tak se v Tišnově — Šerkovicích již těší na sezónu další — snad ta vše vynahradí. Hráčům i příznivcům. A věříme, že dobrá tradice bude pokračovat.

— ok —

VÁNOČNÍ TURNAJ V KOŠÍKOVÉ

Celoškolský výbor SSM na gymnáziu uspořádal 17. prosince 1982 v tělocvičně ZŠ Smíškova ulice vánoční turnaj v košíkové. Startovala zde tři mužstva — ZOU Rajhrad ,GJB Ivančice a pořádající gymnázium Tišnov. Vítězství si nakonec odneslo nově sestavené družstvo tišnovských studentů, ve kterém čtyři hráči současně ještě působí v žákovském družstvu TJ Baník. Družstvo prokázalo jako svou hlavní přednost vyrovnanost. Jeho úspěch nebyl postaven na jednotlivcích, ale na celém kolektivu. Chlapci naznačili, že by mohli jít ve šlépějích svých starších kolegů. Na tišnovském gymnáziu se dobrý basketbal hrával již dávno, jeho barvy hájili takoví hráči jako J. Knoflíček, P. Sequens a československý reprezentant V. Havlík.

Tišnovské družstvo dokázalo, že je právem nejlepší v okrese. CSV SSM zároveň touto cestou děkuje s. řediteli Pokornému, s jehož svolením se turnaj mohl uskutečnit, a s. učiteli Šudákovi za pomoc při organizaci turnaje.

Petr Kos

PŘIJDE JARO, PŘIJDE

Ano, přijde jaro, i když třeba ne to pravé, ale kalendář je neúprosný. A jako každoročně jaro budou vítat také turisté. Ti tišnovští již tradičně při jarní neděli na Čepičce. Tentokrát to bude 3. dubna od 10 hodin. Pro děti budou připraveny různé zábavy a hry, nebude chybět táborák, všichni účastníci si odnesou pamětní list a zájemci si zde mohou zakoupit záznamníky na letošní odznak 100 jarních kilometrů. Kdo bude mít zájem, může se vydat na společnou vycházku. A když snad nebudete vědět, jak se na Čepičku dostat, můžete využít značení, které bude připraveno od restaurace V chaloupkách.

— ok —

JAZZ – KLUB V BŘEZNU

Březnová nabídka pořadů tišnovského jazz-klubu při SZKP je velmi bohatá. V úterý 15. března se ve spolupráci s brněnským Klubem mládeže na Křenové uskuteční druhý filmový večer. **Kinobox II** obsahuje opět několik několik avantgardních a experimentálních snímků: První pohyblivé obrázky až k stereofonii, Ruce v úterý (film C. Zahradníčka z r. 1935), Příběhy (groteska pardubických autorů), Paillard (experimentální koláž tvůrčí skupiny Esenc), Andaluský pes (sestřih z nejslavnějšího surrealistického filmu S. Daliho a L. Buñuela). V zajímavostech ze světa v roce 1964 se objeví i koncert Beatles v Holandsku. V sobotu 26. března se vrátí do Tišnova po loňském úspěchu olomoucké **Free-jazz trio.** Vynikající kapele se květnový koncert v klubu tak líbil, že si prakticky sama vyžádala reprízu. V současnosti je už opět o krůček dále, má za sebou mimo jiné i vlastní blok v televizním Hudebním studiu M. Loňští návštěvníci si zážitek jistě rádi zopakují, ostatní ať si nenechají ujít skvělé výkony čtveřice: M. Opravil (alt–, barytonsaxofon), Dr. J. Bláha tenor–, sopránsaxofon, el. housle), J. Mahdal (tetrachord-chassis), P. Večeřa (bicí).

Program měsíce uzavře v úterý 29. března 6. kolo populární soutěže **25 na holow,** jejímiž minulými vítězi se staly skupiny Jethro Tull (We Used To Know) a Velvet Underground (Venus In Furs).

Vše se koná v sále klubu na Mlýnské ulici; sledujte plakáty a výlohu v prodejně Vkus.

(jazz)

Odjezdy autobusů na PLAVÁNÍ do Blanska:

Sobota 5., 19., 26. března v 8.15 hod.
Sobota 12. března v 8.45 hodin

Odjezd je od spořitelny se zastávkou U Humpolky a na sídlišti Pod Klucaninou.

Út. 22. 3. v 17 hod. - klubovna SZKP

SVĚTOVÉ MLÁDEŽNICKÉ HNUTÍ

přednáška pro členy SSM

SZKP V BŘEZNU

Sobota 12. března – sál sokolovny v 19.30 hodin
Neděle 13. března – sál sokolovny v 17 hodin

MRTVÝ PŘIŠEL NA NÁVŠTĚVU

detektivní hra Karasova divadla v režii Dr. J. Frýby

Pondělí 14. března – sál SZKP v 19.30 hodin

BESEDA K MĚSÍCI KNIHY

Úterý 15. března – sál SZKP ROH v 19.30 hodin

KLUB MLADÝCH

Středa 16. března – sál SZKP ROH v 19.30 hodin

KLAVÍRNÍ KONCERT

Jiřího SKOVAJSY

Neděle 20. března – sál SZKP ROH v 15 hodin

O SLUNEČNÍKU, MĚSÍČNÍKU A VĚTRNÍKU

loutková pohádka

Sobota 26. března – sál SZKP ROH v 19.30 hodin

FREE JAZZ TRIO Olomouc

(Klub mladých)

Změna programu vyhrazena!

4.–11. března – sál SZKP ROH

oslavy MDŽ členských závodů

PODĚKOVÁNÍ MORAVANU

Předseda MO ČSL v Tišnově br. Antonín Mičák obdržel dopis, podepsaný V. Trkanem a P. A. Konvičkou, tohoto znění: Vážení přátelé, srdečně zdravíme jménem našeho pěveckého sdružení. Za veškerou Vámi vynaloženou práci a uskutečněním koncertu našeho pěv. sdružení, Vám – jako představeným – i všem Vašim spolupracovníkům a také za milé překvapení s pohoštěním našich členů srdečně děkujeme. Těšíme se na další spolupráci s Vámi. Ještě jednou srdečný dík a pozdrav.

KINO PANORAMA

1. čt — 17.30 a 20 hodin
ČAS NEZRALÝCH JAHOD
Jugoslávský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

3. čt — 17.30 a 20 hodin
TAJEMSTVÍ ZÁPISNÍKU „S"
Sovětský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

5. so 6. ne 7. po — 17.30 hodin
FORMULE 1
Italský barevný dokumentární film o mužích ocelových nervů.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

5. so 6. ne — 20 hodin
●● **MÁM STRACH**
Italský kriminální film. Drama policisty, který odhalil příliš vysokou hru svých nadřízených.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

8. út 10 čt — 17.30 a 20 hodin
● **CESTA K RÁJI**
Americký film. Strhující příběh tří bratrů, kteří tvrdě zápasili o lepší život.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

12. so 13. ne 14. po — 17.30 hodin
SUPI NAD ALJAŠKOU
Barevný film NSR. O falešném šerifovi, zlatokopech a lupičské bandě.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

12. so 13. ne — 20 hodin
● **LOLA**
Barevný film NSR. Příběh muže, který své zásady obětoval pochybnému štěstí.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

15. út — 17.30 a 20 hodin, 17. čt — 17.30 hodin
● **VŠECHNO JE LÁSKA**
Bulharský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

19. so 21. po — 17.30 hodin
PŘELUDY POUŠTĚ
Český barevný film. Legenda o odměně, kterou obdarovaný nemůže unést.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

19. so — 20 hodin, 20. ne — 17.30 a 20 hodin
●● **MUŽ NA STŘEŠE**
Dramatický zápas se zločincem, který ohrožoval celé město. Švédský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

22. út — 17.30 a 20 hodin
KAŽDÉMU JEHO NEBE
Český barevný film. Reflexe z jedné etapy.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

24. čt — 17.30 a 20 hodin
TEHDY PŘED DVACETI LETY (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

26. so 27. ne 28. po — 17.30 hodin
ROBIN HOOD NEUMÍRÁ
Španělský barevný film. Napínavý příběh o legendárním bojovníku za svobodu a spravedlnost.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

26. so 27. ne — 20 hodin
● **MÁ LÁSKA S JAKUBEM**
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

29. út — 17.30 a 20 hodin, 31. čt — 17.30 hodin
● **SLANÁ RŮŽE**
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

6. ne — 9.30 hodin
JAK SE BUDÍ PRINCEZNY
Český barevný film.

13. ne — 9.30 hodin
POHÁDKA O POPELCE
Sovětský barevný film.

20. ne — 9.30 hodin
V ZAČAROVANÉM LESE
Rumunský barevný film.

27. ne — 9.30 hodin
BOLEK A LOLEK NA VSI
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 6361-83 — 456.12/83-La 35

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

DUBEN 1983 Ročník XIV číslo 4

JEDNÁNÍ TIŠNOVSKÝCH KOMUNISTŮ

V sobotu dne 26. února 1983 se v sále tišnovské sokolovny konala městská konference KSČ. Krátce po 8. hodině její jednání zahájil místopředseda MěV KSČ v Tišnově s. L. Sigl, který přivítal všechny přítomné a zejména delegaci OV KSČ Brno-venkov v čele s členem předsednictva a tajemníkem OV s. RSDr. Maláskem, jejímiž členy byli dále člen předsednictva OV KSČ s. Šestiprstý a s. RSDr. Novotný, ředitel Domu politické výchovy při OV KSČ. Účastníci uctili minutou ticha památku zesnulých komunistů od konání poslední městské konference. V úvodu přišli jednání tišnovských komunistů pozdravit pionýři z obou základních škol.

Obsáhlou zprávu o činnosti městské stranické organizace od poslední konference v roce 1981 a hlavní úkoly tišnovských komunistů do XVII. sjezdu přednesl předseda MěV KSČ s. J. Košík. (Výtah z referátu s. Košíka přinášíme zvlášť).

Zprávu o činnosti městské kontrolní a revizní komise podal její předseda ing. F. Válka. Poté předsedající s. Sigl zahájil diskusi. Jako první vystoupil s. M. Grmolec, předseda MěV NF, který hovořil o práci Národní fronty v našem městě a jako vedoucí hospodářský pracovník též o výsledcích při plnění plánu v nakládce.

Po přestávce pokračovalo jednání konference diskusí za řízení s. Grmolce. R. Volena (ZO č. 7) se zabýval otázkami práce s mládeží a hovořil též o práci poslanců MěstNV a k některým problémům města. M. Cabálek (ZO č. 5) v úvodu svého vystoupení připomněl blížící se 100. výročí úmrtí K. Marxe. J. Kadlec (ZO č. 6) se kriticky zabýval zkušenostmi z dopisovatelské činnosti do okresních novin Směr. V. Černošek (ZO č. 7) informoval konferenci o práci ZO KSČ č. 7 a o stanovisku ZO k nedostatkům v našem městě, především k stavu obchodní sítě, postupu prací při adaptaci polikliniky a stavbě nové školy, k ochraně životního prostředí aj. Ing. J. Rozner (střediskový lektorát) se zabýval problematikou práce lektora a vůbec lektorské činnosti a dotkl se též otázek kádrové práce s ohledem na přijímání kandidátů KSČ. Otázkám socialistického způsobu života a problémům života v Tišnově bylo věnováno diskusní vystoupení s. F. Trojánka (ZO č. 1). V. Vaverka (ČSD) hovořil o podílu ZO KSČ při zabezpečování náročných úkolů železniční dopravy a o zkušenostech při organizování socialistického soutěžení mezi kolektivy ČSD. Ing. F. Válka st. (ZO č. 4) mluvil o zkušenostech základní organizace při získávání kádrových rezerv pro angažovanou práci. K. Souček, předseda MěstNV osvětlil práci poslanců v souvislosti s novým zákonem o národních výborech, jenž vstoupil v platnost 1. 1. 1983, a vyjádřil se též k nejpalčivějším problémům našeho města, především na úseku výstavby a služeb. Diskusi krátce shrnul s. Grmolec s tím, že vzešlé podněty MěV projedná.

Ze zprávy mandátové komise, kterou podala s. L. Bojanovská, vyplynulo, že se konference zúčastnilo 137 delegátů s hlasem rozhodujícím a 11 s poradním a 3 hosté. Pro nemoc se jednání nezúčastnilo 6 delegátů. Konference byla též informována o sociálním a věkovém složení delegátů i podle délky členství ve straně.

Za volební komisi přednesl návrh na složení nového městského výboru a městské kontrolní a revizní komise KSČ s. K. Řehka. Městská konference jednomyslně zvolila 23 členný městský výbor, jehož plénum tvoří 17 členů a 6 kandidátů MěV a 11 člennou kontrolní a revizní komisi.

Na závěr svého jednání schválili delegáti usnesení obsahující hlavní úkoly městské stranické organizace do XVII. sjezdu KSČ, jehož návrh přečetl s. J. Dolníček.

V závěrečném slově vedoucí delegace OV KSČ s. Malásek stručně zhodnotil jednání tišnovských komunistů a poukázal též na podmínky, za jakých plníme závěry XVI. sjezdu naší strany. Městká konference byla ukončena Internacionálou.

MĚSTSKÝ VÝBOR KSČ

Členové: Libuše Bojanovská, Jiří Dolníček, Vlasta Fadingerová, Lydie Ferová, PhDr. Karel Fic, Miroslava Hejduková, Miloslav Grmolec, Jaroslav Košík, Ing. Pavel Mátl, Vladimír Pavlíček, Miroslav Peška, Josef Prokeš, Lubomír Sigl, Karel Souček, Josef Šťourač, Rudolf Volena, Oldřich Zelinka.

Kandidáti: František Havlíček, Karel Mazánek, Karel Řehka, Petr Řehoř, Pavel Ščasný, Miroslav Štecha.

MĚSTSKÁ KONTROLNÍ A REVIZNÍ KOMISE KSČ

Josef Hrbotický, Jan Hýsek, Ing. František Klouba, Oldřich Koudelka, Josef Lukeš, Ing. František Merta, Ladislav Špaček, Ing. František Válka, Karel Volný, Naděžda Vysoudilová, Alfréd Willmann.

Na první schůzi městského výboru KSČ byl jednomyslně zvolen předsedou MěV KSČ s. Miloslav Grmolec a do funkce předsedy městské kontrolní a revizní komise schválen s. Ing. František Válka.

ZA SPLNĚNÍ ZÁVĚRŮ XVI. SJEZDU KSČ

(Z hlavní zprávy s. Jaroslava Košíka)

Městský výbor KSČ se řídil ve své práci usnesením z minulé městské konference a usneseními vyšších stranických konferencí, rozpracovanými na podmínky městské organizace. Usnesení ÚV KSČ byo rozpracováno na podmínky města a byly uloženy úkoly komunistům v Národní frontě, ve společenských a zájmových organizacích a v národním výboru. MěV KSČ metodicky řídil práci základních organizací, kterých je 15, z toho je 7 organizací v integrovaných obcích.

Plnění uložených úkolů bylo kontrolováno a kriticky hodnoceno. Na většině schůzí byla přednášena politická aktualita nebo referát k vnitropolitické nebo mezinárodní situaci.

Výroční schůze ve všech ZO KSČ proběhly v měsíci lednu 1983. Předcházela jim dobrá příprava jak zpracovaných dokumentů a návrhu kandidátů výborů, tak i po stránce organizace a zajištění účasti. Program byl zaměřen ve smyslu pokynů OV KSČ. V hodnocení hlavní činnosti ZO jsou uvedeny kladné výsledky, jichž bylo dosaženo v účinnosti agitační práce, v aktivitě členské základny, ve zkvalitňování organizační práce a členských schůzí. Bylo zde též poukázáno na nedostatky v zajišťování účasti členů na schůzích a dalších akcích, při práci se stranickým tiskem a na některé negativní jevy. V perspektivním výhledu pro následující období si ZO ve zprávě vytyčují zajistit nápravu nedostatků, plně respektovat usnesení vyšších orgánů — realizaci závěrů XVI. sjezdu a navazujících usnesení, zvýšit náročnost na členy strany, lépe je vyzbrojovat pro každodenní agitační práci mezi občany a též zvýšit politickoideovou jednotu v řadách KSČ.

V minulém roce byl také schválen nový kádrový pořádek MěV KSČ, který je důležitým nástrojem při uplatňování vedoucí úlohy strany ve společnosti. Umožňuje aktivně působit na výběr a rozmisťování kádrů s cílem, aby na odpovědných místech byli lidé schopní, přesvědčení o správnosti politiky strany a odhodlaní ji uskutečňovat.

Nejsložitější úsek stranické práce je v práci ideologické, kde se musí neustále bojovat se starými přežitky, vlivy západních ideologií, náboženství a maloměšťáctví. Proto je třeba, abychom si zhodnotili úroveň ideologické práce, která má pevně vytyčenou cestu na základech marxismu-leninismu. Realizace

závěrů XVI. sjezdu je spojena s vysokými nároky na všechny složky naší společnosti a ty mohou být splněny jen za předpokladu, že KSČ bude zvyšovat svou politickoideovou a akční jednotu a neustále posilovat teoretickou a ideovou úroveň svých členů.

Přitom je nutné zdůraznit, že ideologicko-politické ovlivňování členů strany a všech občanů v obvodu působnosti MěV KSČ v Tišnově vychází důsledně z Jednotného komplexního plánu ideologické práce. Na území města pracuje od roku 1962 střediskový lektorát, který zajišťuje stranickou výchovu středního stupně a kandidátů. Je řízen jedenáctičlennou radou, která přímo řídí práci šesti lektorských skupin. V současné době je v rámci střediskového lektorátu ustanoveno 24 tříd v 8 tematických okruzích. V těchto třídách je soustředěno včetně nestraníků přibližně 600 posluchačů, jejichž výuku zajišťuje 92 lektorů.

Jedním z důležitých úseků masově politické práce je agitace. Na území města pracuje stále agitační středisko. Jeho práci řídí rada agitačního střediska v oblasti osobní agitace, názorné agitace, přednáškové činnosti, přípravy rozhlasových relací a zajišťování kulturních programů na veřejné oslavy ve městě. Příkladně zajišťují velkou názornou agitaci soudruzi ze závodů VDUP, Modeta a ČSAD. Rozhlasový kolektiv přpravuje pásma k významným politickým výročím. Jejich vysílání se omezuje na městký rozhlas, a protože ozvučení největšího města okresu se týká jen některých jeho částí, je dosah této formy agitace značně omezen. K větší účinnosti může dojít až po ozvučení celého města, zvláště sídlišť a zavedení vysílání v době, kdy občané jsou již doma ze zaměstnání.

K ideově politické úrovni zpravodaje Tišnovsko lze konstatovat, že má vzrůstající tendenci a jeho angažovanost pro objasňování záměrů místních orgánů je v širším rozsahu, než tomu bylo v minulosti.

Pro příští období by bylo velmi prospěšné v rámci ideologického působení, aby v našem městě byla utvořena lektorská skupina Socialistické akademie. Městský výbor KSČ je přesvědčen, že se v příštím období zaktivizují komunisté ve společenských organizacích Národní fronty a podstatně přispějí svým dílem na zvyšování ideově politického působení na občany našeho města a především na členy svých organizací.

V minulém období městský výbor strany řešil problémy, které se dotýkaly životního prostředí v našem městě, a problémy s tím spojené. Je potěšující, že

Jednání konference bylo zahájeno Písní práce.

se v nedávné minulosti podařilo postavit nové sídliště pod Květnicí s počtem asi 700 bytů, dostavěly se tři obchodní jednotky na náměstí. V současné době je rozestavěná nová základní škola, dále se budují pod radnicí na Brněnské ulici prostory pro provozovny holičství a pedikury, prodejna novin a tabáku a sociální zařízení. Je potřeba, aby se v dohledné době vybudovala řada dalších objektů, včetně přístavku radnice, protože počet obyvatel roste a nemáme dostatek místností pro schůzování jak stranických organizací, tak i pro zájmovou činnost.

Na sídlišti pod Klucaninou byla vybudována kulturní místnost, která stačí na schůzování výboru, ale schůze základní organizace č. 7 jsou i nadále v restauraci, což není vhodné místo pro politickou práci. Tentýž problém je na novém sídlišti pod Květnicí, kde se bude muset vybudovat nové středisko společenských místností, které bude sloužit občanům horní části města.

V minulé pětiletce bylo vybudováno 600 bytů. Vzrostl nám počet občanů Tišnova a také nám vzniklo mnoho problémů tím, že občanská vybavenost tomuto vývoji nestačí. Budou se muset hledat cesty, jak tyto občanské vybavenosti získat. Do dnešního dne není ukončen a schválen územní směrný plán, který by řešil problém celého Tišnova po stránce stavební, bytové, jakož i obchodní sítě a služeb a sportovních areálů. Městský výbor KSČ se několikrát na svých jednáních zaobíral celkovou situací a došel k závěrům, že se v tomto v Tišnově mnoho zanedbalo. Naši občané nechtějí ve městě jenom přespat. V současné době nemáme na patřičné úrovni zdravotnictví, kde se pomalým tempem rekonstruuje poliklinika, zaostává obchodní síť přesto, že se postavily samoobsluha na sídlišti pod Květnicí, prodejna zeleniny a prodejny na náměstí. Zaostaly i některé služby. Rovněž nám ubyly sportovní areály a přes příslib, že za ty, které se zabraly pro výstavbu VDUP, se postaví nové, se dosud ani nic nezapočalo. Několikrát se v MěV KSČ jednalo o zástavbě lokality Sychrák, kde je poslední možnost pro sportovní využití jak v létě, tak i v zimě. MěV rozhodl, že se nebude tato část zastavovat, ale má se na ni vybudovat areál zdraví.

Okrajové části Tišnova jsou doslova nově postavené, ale nemůžeme být spokojeni se současným stavem středu města, kde chátrající budovy jsou špatnou vizitkou našeho města. Nemůžeme být ani spokojeni se stavem vozovek, chodníků a parkovými úpravami.

Komunisté v národním výboru budou muset zpracovat plán, který tyto problémy bude řešit, a to tak, aby se problémy likvidovaly, a ne, aby nám narůstaly do větší míry.

Rozšířením Tišnova o integrované obce vzrůstá nárok na komplexní řešení situace životního prostředí, a to jak v práci politické, tak i hospodářské. Nemůžeme být zatím spokojeni se současným stavem a budeme nuceni trvat na sjednání nápravy.

Uplynulé období lze plně charakterizovat tak, že složky, společenské a zájmové organizace sdružené v Národní frontě v našem městě přijaly plně za svůj program dalšího rozvoje města při realizaci závěrů XVI. sjezdu KSČ i následných plenárních zasedání ÚV KSČ v podmínkách vlastních organizací a celého města. Tyto organizace a složky NF se značnou měrou podílely na budování a rozkvětu města, jeho politicko-společenském životě a budování.

Koordinátorem veškeré práce v oblasti Národní fronty je MěV NF. Ten svou funkci plně splnil a svou dosaženou dobrou aktivitou nemálo přispěl i k růstu aktivity a dobré činnosti jednotlivých organizací a složek NF. Místní výbory NF na území našeho města jsou ustanoveny v Hradčanech, Štěpánovicích a Lomničce. Místní výbor NF v Lomničce pracoval velmi dobře a značnou mírou přispěl ke koordinované práci všech místních složek Národní fronty. V ostatních částech města — v Železném, Šerkovicích, Jamném a Háiku - Hajánkách — plní od začátku minulého roku s celkovou dobrou aktivitou koordinační činnost místních společenských organizací občanské výbory.

MěV KSČ se zabýval na svých zasedáních pravidelně i bezpečnostní situací v Tišnově. Přesto, že počet trestných činů a přečinů se nezdá velký, musí nás varovat, že se na nich podílí i naše mládež. Je nutné se zamyslet nad tím, jak dále výchovně působit na naše občany, aby tato činnost měla klesající trend.

Náročným úkolem komunistů je výchova mladé generace. Je otázka, kolik prostoru využíváme k působení na mládež ve školách, závodech společenských a zájmových organizacích a kolik ho ponecháváme těm, kteří usilovně působí na mládež negativním směrem. Máme kritický nedostatek schopných a uvědomělých pionýrských vedoucích, nedostatek kluboven, schůzovních místností. Co děláme pro mládež o prázdninách? Co můžeme nabídnout svazákům? Je zřejmé, že při práci s mládeží je neustále co zlepšovat a také by nám na to neměly chybět prostředky. Dobrým příkladem pro práci s mládeží je svazarmovský hifiklub, dále dobře s mladými pracují radisté a kynologové a Baník Tišnov, který dokázal zajistit výstavbu tělocvičny, a to za veliké pomoci mladých sportovců. MěV KSČ se zabýval mnohokrát prací s mládeží a uložil úkoly komisi pro práci s mládeží, aby byla nápomocna pionýrským a svazáckým organizacím. Za její pomoci by ustaven MěV SSM, který v současné době dobře pracuje a koordinuje činnost svazáckých organizací. Stále zůstává otevřená otázka využívání volného času mládeže a pomoci společenských a zájmových organizací k jeho účelnému využití.

MěV KSČ se ve své činnosti zabýval i výchovně vzdělávací práci tišnovských škol. Zde se ukazuje potřeba vést a vychovávat nastupující generaci jednotně v rodině, ve škole, v zájmových organizacích daleko ve větší míře k uvědomělé kázni, socialistickému vlastenectví, internacionalismu, světonázorové a mravní výchově.

Pionýrská zdravice.

Závěrečné slovo tajemníka OV KSČ s. Maláska.

Nově zvolený předseda MěV KSČ v Tišnově s. Miloslav Grmolec.

XVI. sjezd KSČ zdůraznil, že národním výborům náleží stále významnější úloha v dalším rozvoji socialistické demokracie. Proto také ÚV KSČ na svém 6. zasedání posoudil přínos NV v uskutečňování politiky strany se záměrem zvýšit jejich podíl na dosažení cílů, které před naší společností XVI. sjezd vytýčil.

Stranické a státní orgány ve městě s velkou odpovědností přistoupily k zpracování závěrů 6. pléna ÚV KSČ, vycházely přitom také ze směrnic pléna OV KSČ Brno-venkov. Do rozpracování závěrů byli prakticky zapojeni poslanci, komise, občanské výbory, ale také občané ve městě. Každý poslanec MěstNV dostal okruh otázek dotýkajících se plnění úkolů v rozvoji socialistické demokracie, k rozvoji a kvalitě poskytovaných služeb obyvatelstvu, údržbě bytového fondu, k zásobování obyvatelstva, k zajišťování zdravotních a sociálních služeb, k občanské vybavenosti, k životnímu prostředí, ke kultuře, školství atd., aby svoje vlastní stanoviska ověřená občany v obvodě zpracoval. 6. plénum ÚV KSČ zdůraznilo význam práce, kterou vykonávají občanské výbory. Práce občanských výborů ve městě je dobrá, dokladem toho jsou i výsledky socialistické soutěže v rámci okresu. Můžeme říci, že ve sloučených obcích občanské výbory nahradily po stránce politickoorganizační zrušené národní výbory a dokázaly udržet aktivitu lidí.

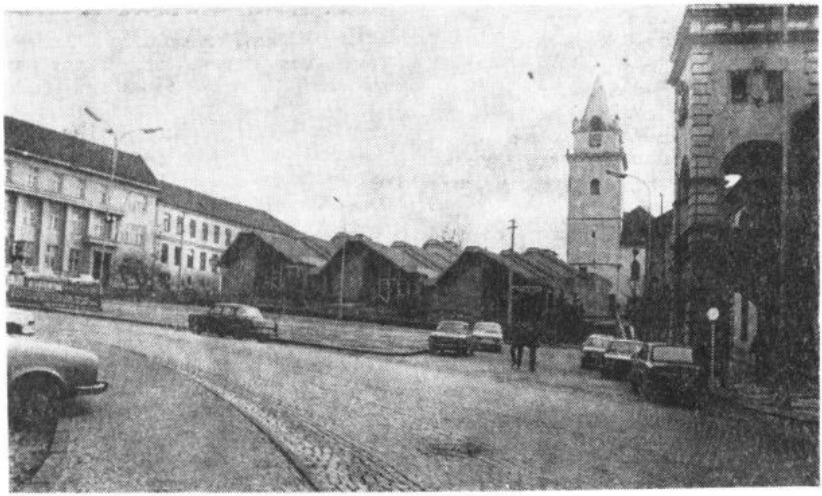
Měli bychom mít zájem na tom, aby tišnovská celoměstská organizace byla hodnocena v rámci okresu mezi nejlepšími.

Jedině marxisticko-leninským přístupem ke kritice se nám podaří, že dobrá práce bude převažovat a lajdáctví a nedbalost budou ze stranické práce vymýceny. Zaktivizujme svoje síly do společné práce, abychom mohli na příští konferenci s čistým svědomím prohlásit, že stranická práce je na stále vyšší úrovni.

★

(Výtah z obsáhlé 36 stránkové zprávy zpracovala redakce zpravodaje).

Na konferenci fotografoval Petr Doležal. Na titulní straně předsednictvo konference při poslechu zprávy s. Košíka.

Na sklonku loňského roku byly předány do užívání nové prodejny na náměstí Míru. Foto: J. Ondroušek.

OSLAVA LUNÁRNÍHO ROKU

V pátek 11. února 1983 se na počest nového lunárního roku, který je tradičně ve Vietnamu slaven, konala též oslava v kulturním domě v Tišnově – Hradčanech. Zúčastnili se jí kromě Vietnamců, kteří pracují v brněnském podniku Agrozet Zetor a většinou bydlí v Tišnově, též zástupci vedení podniku a stranických a státních orgánů v Tišnově předseda MěstNV s. Souček a za OO VB v Tišnově s. Hrečko.

Vedoucí více než dvěstěpadesátičlenné skupiny vietnamských pracovníků ing. Nguyen-van-Tham ve svém vystoupení jménem všech svých spolupracovníků poděkoval za pomoc, které se jim dostává při překonávání obtíží při dorozumívání a vůbec při zapojování do pracovního procesu. Vedení koncernového podniku ujistil, že se pracovníci z VSR vynasnaží docilovat ve své práci ještě lepších výsledků a to jak ve výrobě, tak v socialistickém soutěžení, v němž jsou zapojeny tři kolektivy. Zlepšení pracovních výsledků zajisté napomůže i soutěž vypsaná vietnamským ministerstvem práce.

Po pozdravných vystoupeních zástupců Zetoru a Tišnova bylo devatenáct vietnamských pracovníků na návrh vedení závodu traktorů oceněno čestnými uznáními nejlepších pracovníků podniku. Závěr slavnostního odpoledne patřil kulturnímu programu.

E. K.

SPLNĚNÝ ZÁVAZEK K VÍTĚZNÉMU ÚNORU

V rámci ročního závazku kolektivu raziců - tunelářů kolektiv brigády socialistické práce československo-sovětského přátelství z tišnovského závodu koncernového podniku Výstavby dolů uranového průmyslu vyhlásil 10. ledna letošního roku dílčí závazek zajistit na počest 35. výročí Vítězného února prorážku na brněnských kolektorech do 24. února 1983, tj. 4 dny před stanoveným termínem.

Kolektiv BSP hlavního předáka Karla Šimka razil tunel kolektoru na čelbě č. 14, aby se spojil se stávající čelbou č. 13 Tkalcovská, která je již hotova a připravena pro instalaci hlavních rozvodů elektrické energie, plynu, páry apod.

Chodba o profilu 22 m^2 s prováděnou definitivní obezdívkou stříkaným betonem o síle 25 cm současně s postupem a vystrojováním části ocelových konstrukcí byla po celé délce ražena ve zvodnělých neogenních jílech, které havíři nemají ve velké lásce.

A poněvadž na pracovišti, na němž neplatí velká slova, kde se mnoho nenamluví nejen proto, že není kolikráte slyšet vlastního slova, tam, kde stačí jediný pohled, jediný posunek, aby si lidé navzájem rozuměli, prostě sehraná parta – tam hledali nové způsoby práce, lepší organizaci

vlastní činnosti a postoupili i zdravé riziko, což znamená vždy zápas proti pohodlnosti, aby výsledkem jejich snahy o dodržení havířského slova bylo zajištění prorážky již 17. února, tj. dalších 7 dnů před zkráceným termínem.

Dnes je tedy hotova další část kolektorů, takže nyní lze projít pod Brnem vyraženými chodbami od lázní na Tatranské ulici pod viadukty na Křenovou až k řece Svitavě odtud podél na ulici Koželužskou a na druhou stranu pod Svitavou na ulici Zvěřinovou a k Masnému průmyslu. K přesnosti prorážky přispěla podstatným dílem také kvalitní práce celého měřičského oddělení závodu.

Se šťastným úsměvem mohli tedy „šimkovci" hlásit řediteli závodu ing. Fryčkovi, primátorovi města Brna s. Suchánkovi a OV SČSP Brno-venkov, že závazek na počest Vítězného února nejen spnili, ale i překročili. -Ku-

INTERNACIONALISTA RUDOLF VOLENA

Rudolf Volena se stává členem KSČ v roce 1945. Komunistou je však již od roku 1939, kdy byl přijat do řad členů Francouzské komunistické strany. Přivedla ho tam zkušenost mladého dělníka, jehož životní příběh je typický pro řadu proletářů, ale zároveň i výjimečný.

Světlo světa spatřil Rudolf Volena ve Sgostě (dnes Kakanj v Jugoslávii 15. dubna 1918, kde jeho otec pracoval na dolech. Protože ani nová buržoazní republika nebyla po první světové válce schopna dát horníku práci, odstěhovali se Volenovi — rodiče se šesti dětmi — v roce 1921 do Francie. Tam malý Rudolf vyrostl, chodil do školy a ihned po skončení základní školy — ve svých 13 letech — šel pracovat. Pomáhal, kde se dalo. Roznášel mléko, chleba, zametal, a když mu bylo třináct a půl roku, byl přijat do dolu, kde pracoval otec. Ve čtrnácti už mohl fárat.

Zakrátko poznal vykořisťování na vlastní kůži. Poznal, co je to kapitalismus, ale i to, že je nutno proti vykořisťování bojovat. Už v šestnácti letech vstupuje do řad komunistické mládeže Francie. Od té doby věnoval celý svůj život straně a jejímu boji za práva pracujících.

Jako mladý horník se stává členem rudých odborů. A jak sám říká, nepamatuje si, aby za téměř 50 let politické činnosti byl aspoň den bez funkce.

V době okupace Francie pracoval v ilegálním stranickém i odborovém odboji. Za účast při organizaci velké politické stávky horníků severní Francie v roce 1941 byl gestapem vězněn do 30. 5. 1941 až do 18. 4. 1944.

Po odsunu Němců potřebují severní Čechy horníky. Celá Volenova rodina se vrací po 24 letech domů. Nejsou o moc bohatší, než když odjížděli do Francie. Mají však chuť pomoci tam, kde to nová republika potřebuje. A o to, aby byla jiná než předmnichovská, celý život usiluje i Rudolf Volena. Přicházejí funkce politické, ve straně i odborech, pověření hospodářskými funkcemi.

Nositel řady státních, odbojářských i odborových vyznamenání však neodchází na odpočinek ani po odchodu do důchodu. Je opět tam, kde to strana potřebuje. Aktivně pracuje v Národní frontě, v SPB, pomáhá i mládeži v klubu radiotechniky. Pro komunistu Rudolfa Volenu je to samozřejmostí. (i)

BRANNÝ ZÁVOD

V sobotu 5. 2. 1983 byl uskutečněn branný závod ke Dni Lidových milicí. Pořádala jej naše pionýrská skupina za pomoci členů LM Brněnských papíren.

Sraz byl před školou v 8.30 hodin. Všichni žáci dorazili včas, neboť se těšili, jak si změří své síly a schopnosti se žáky ostatních škol okrsku.

Soutěžící byli zařazeni do pětičlenných hlídek. Celkem závodilo 35 hlídek. Závod byl zahájen na školním hřišti střelbou ze vzduchovek. Tato disciplína se líbila hlavně chlapcům. Potom již hlídky běžely po vyznačené trase. Starší žáci měli trať delší, vyznačenou zelenými fáborky, mladší žáci trať kratší, vyznačenou fáborky červenými. Po určitých vzdálenostech stály kontroly. Byli to oddíloví vedoucí i členové LM. Zadávali hlídkám úkoly ze zdravovědy, topografie, dopravní výchovy a jiné. Pokud se žákům nepodařilo daný úkol splnit, dostala hlídka trestné body.

Po namáhavé soutěži přišel všem v cíli vhod šálek teplého čaje. Po zhodnocení závodu i po rozdání cen a diplomů se vítězové i poražení vraceli domů s uspokojením, neboť prožili pěkné sobotní dopoledne a udělali opět něco dobrého pro své zdraví.

D. Hermannová, J. Tomečková, ZDŠ Smíškova ul.

Z VÝROČNÍ SCHŮZE AUTOMOTOKLUBU

Ve znamení 7. sjezdu Svazarmu a 35. výročí Vítězného února proběhla výroční konference ZO AMK Svazarmu Tišnov.

Na konferenci byli přítomni s. Miroslav Pazdera, předseda OV Svazarmu Brno-venkov, s. Karel Souček, předseda MěNV Tišnov, a s. Petr Otruba, předseda městského výboru Svazarmu Tišnov.

Předseda AMK Tišnov s. Jan Vlach přednesl zprávu o činnosti ZO, v níž zdůraznil, že v Tišnově bude zahájena v letošním roce výstavba branně sportovního areálu v hodnotě dvou miliónů korun.

Podtrhl význam práce s mládeží a činnosti kroužku při základní devítileté škole Gottwaldova ul., kde vede mládež soudruh Milan Pokorný, člen AMK.

Zdůraznil význam dobrovolného doučování řidičů, které probíhá za podpory MěNV Tišnov pravidelně dvakrát ročně.

Potom vystoupil s příspěvkem předseda OV Svazarmu s. Pazdera, který poděkoval přítomným delegátům za práci a přípravu 7. sjezdu Svazarmu.

Předseda MěNV Tišnov s. Souček vystoupil s informací o připravovaném branně sportovním areálu a přislíbil ZO AMK plnou podporu MěNV Tišnov.

Závěrem byl odhlasován socialistický závazek na počest 7. sjezdu Svazarmu, ve kterém se delegáti konference zavázali odpracovat 4000 brigádnických hodin.

L. Bednář

Snímkem Milana Loskota si ještě jednou připomínáme nedávné slavnostní přivítání řidičů ČSAD, kteří ujeli 1 000 000 kilometrů a více bez nehody (podrobněji viz březnové číslo Tišnovska). Slavnostní přivítání řidičů - milionářů na náměstí Míru je jen malým oceněním jejich těžké práce. Je to práce, které si vážíme, protože ji mohou dělat jenom praví muži.

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

4. 4. **Božena Filipi,** Palackého 1046
6. 4. **Božena Vlasáková,** Fučíkova 1228
7. 4. **Otto Kebek,** Jiráskova 828
8. 4. **Jiřina Bělohlávková,** Kukýrna 47
17. 4. **Ludmila Navrátilová,** Jamné 9
25. 4. **Rudolf Dobrovský,** U Humpolky 1506
27. 4. **Stanislav Katolický,** Nerudova 477

75 let se dožívají:

4. 4. **Marie Zemánková,** Chodníček 1593
5. 4. **Marie Vojtová,** Na loukách 393
13. 4. **Ing. Zdeněk Bastl,** Alšova 733
14. 4. **Jaroslav Skoumal,** Šerkovice 48
16. 4. **Marie Koloušková,** Mahenova 810
18. 4. **Františka Šťastná,** Jiráskova 1515
25. 4. **Milana Hubáčková,** Družstevní 547

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 4. **Jan Svoboda,** Strmá 1252. Dožívá se 80 roků.
3. 4. **Anastázie Plachká,** Revoluční 760. Dožívá se 84 roků.
4. 4. **Štěpánka Škarvadová,** Erbenova 949. Dožívá se 85 roků.
4. 4. **František Vitoul,** nám. 28. října 29. Dožívá se 82 roků.
4. 4. **Marie Kubešová,** Na zahrádkách 238. Dožívá se 80 roků.
5. 4. **Františka Tomanová,** Hradčany 120. Dožívá se 80 roků.
7. 4. **Anna Muricová,** Králova 1670. Dožívá se 83 roků.
11. 4. **Josefa Grossmanová,** Těsnohlídkova 664. Dožívá se 94 roků.
14. 4. **Ludmila Machová,** Štěpánovice 66. Dožívá se 91 roků.
14. 4. **Otilie Burchwallová,** Železné 59. Dožívá se 81 roků.
17. 4. **Františka Stará,** Šerkovice 31. Dožívá se 80 roků.
18. 4. **Žofie Dudáková,** Na rybníčku 636. Dožívá se 82 roků.
19. 4. **Františka Flajšingrová,** Štěpánovice 45. Dožívá se 88 roků.
20. 4. **Antonín Železný,** Cihlářská 815. Dožívá se 80 roků.
21. 4. **Anděla Sobotková,** Kukýrna 194. Dožívá se 82 roků.
24. 4. **Marie Roháčková,** Palackého 1033. Dožívá se 87 roků.
27. 4. **Julie Lamačová,** Polní 640. Dožívá se 84 roků.
29. 4. **Josef Pivoňka,** nám. Míru 115. Dožívá se 86 roků.
29. 4. **Jaroslav Karas,** Hájek 12. Dožívá se 88 roků.

NAROZENÍ

v lednu 1983:

5. 1. Jana Rausová, Šerkovice 22
8. 1. Lukáš Hanák, Kostelní 910
9. 1. Lenka Večeřová, Lomnička 64
10. 1. Veronika Kolářová, Na rybníčku 1703
13. 1. Petra Beránková, Cáhlovská 195
16. 1. Michaela Žáková, Jamborova 926
17. 1. Jiří Malášek, Revoluční 982
18. 1. Petra Schillerová, Kvapilova 1531
18. 1. Jiří Valenta, Trávníky 1006
20. 1. Markéta Vrabcová, Husova 674
20. 1. Kateřina Bártová, Rudé armády 292
21. 1. Jana Hložková, Leninova 1610
26. 1. Martin Špaček, Hornická 1519
30. 1. Jitka Šťávová, Švermova 1649
30. 1. Martina Senohrábková, Štěpánovice 2

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme za hojnou účast a projevy soustrast při pohřbu **Vincence Wünsche.** Zvláště děkujeme členům mysliveckého sdružení a občanům z Havlíčkovy ulice za květinové dary.

Marie Wünschová, manželka s rodinou

Děkujeme všem, kteří se přišli dne 25. února rozloučit se zesnulou paní **Františkou Šuterovou,** a též za projevy soustrasti.

Zdeňka Vašíková

Dne 8. března 1982 zemřela moje drahá sestra **Heřma Zvěřinová** z Tišnova. Dne 2. června 1982 zemřel náhle její syn **Miloš Zvěřina** z Řečkovic ve věky 57 let. Kdo jste je znali, vzpomeňte s námi. Vzpomíná a nikdy nezapomene sestra a teta s rodinou ze Železného.

Děkujeme za účast při posledním rozloučení s paní **Jindřiškou Stejskalovou.**

Rodina

Dodatečně uvádíme: **NAROZENÍ**

11. 12. 1982 Petra Pazderová, U Humpolky 1509

GEODÉZIE V TIŠNOVĚ

Jestliže z historie víme, že již ve středověku stál v Tišnově kostel, k němuž byly vybudovány viničky přímo pod Květnicí a v přilehlých obcích Železném a Lomničce, uvědomíme si, že již tenkrát musela zasahovat do této činnosti práce zeměměřiče. Konec konců již k získání pozemku pro výstavbu kláštera v Předklášteří bylo provedeno majetkoprávní vypořádání a sice výměnou těchto pozemků za pozemky v Bohdanech u Opavy. I když se jednalo o směnu ve vlastnictví přemyslovského rodu, jistě to musel zařídit nějaký znalec práva a zeměměřičství.

Rozvíjející se vinohradnictví pod péčí tišnovských řeholnic vyžadovalo i topografické projekty pro zemní úpravy, a jestliže již v roce 1295 máme doloženou listinu o skutečném majetkovém stavu tišnovského kláštera, dá se hovořit i o prvních zápisech v oboru evidence nemovitostí. V dalších stoletích se výměry a výnosy evidovaly ve zlatkách na podkladech dodaných správci znalými měřičství. Je dlužno upozornit na tehdejší plošnou výměru, kterou byl jeden achtl, který se počítal za půl měřice, což dnes obsahuje asi 1000 m^2 tedy 10 arů.

V letech 1674 a dále se výměry uváděly tedy v achtlech až do doby původního kastrálního mapování v roce 1817. Toto mapování mělo za účel pořídit plány celého území bývalé rakouské monarchie v měřítku 1 : 2880. Mapování mělo být provedeno tak, aby bylo možno určit výměru všech pozemků pro správné přidělení daně z výnosu na těchto parcelách. Tyto mapy se, díky své dokonalosti a podrobnosti, udržely dodnes.

Výstavbou a jinou lidskou činností a i činností přírody však bylo nutno mapy doplňovat a obnovovat. To se stalo náplní geometrů, kteří doplňovali správní sbor již města Tišnova a celého okolí.

Chtěl bych při této příležitosti vyzvednout několik jmen, která se v této činnosti nejvíce v oblasti vyhotovování geometrických plánů v evidenci zasloužila. Především rodina Vondrášů, z nichž nejmladší Ing. Vondráš ještě žije, a i přes vážné zdravotní potíže, dosud zastává úřad soudního znalce. Zaslouží si dík celé veřejnosti, která po dlouhou dobu jejích služeb využívala.

Jsou to dále Ing. Pokorný, Ing. Svoboda a ještě další pracovníci, kteří vám všem v řešení majetkoprávních záležitostí i při výstavbě dále pamáhali.

V současné době Geodézie Tišnov provádí veškeré zeměměřičské práce ve 40 katastrálních území patřící do našeho rajónu.

Mimo to provádíme evidenci veškerého majetku jak v socialistickém, tak v soukromém vlastnictví. Předpokladem pro dobrou spolupráci je dodržování úředních dnů a hodin, které připomínám: Po 7 — 12 hodin, St 7 — 18 hodin.

V ostatních dnech a hodinách tyto práce provádíme, a proto pro své žádosti využívejte zveřejněných hodin. Těšíme se na Vaši návštěvu a dle možností Vám vyhovíme v době co nejkratší a k Vaší plné spokojenosti.

Zdeněk Hanák, vedoucí pracoviště v Tišnově

Požárníci budou soutěžit

V současné době jsou již v plném proudu přípravy na 6. ročník soutěže v požárním sportu O pohár rady Městského národního výboru v Tišnově, jehož pořadateli jsou požárníci ze základní organizace Svazu požární ochrany v Tišnově I.

Soutěž se uskuteční v sobotu 7. května t. r. na hřišti Ostrovci a bude součástí oslav osvobození naší vlasti. Jako každoročně se jí zúčastní požární družstva z okresů Brno-venkov, Žďár nad Sázavou, Třebíč a Blansko. To slibuje pěkné výkony a diváci se budou mít na co dívat. — ok —

Dopis z Kolomba

Při cestě do jihovýchodní Afriky jsme přejeli rovník. A dostat se od nás, Severanů, na jižní polokouli, znamená podrobit se rovníkovému „Neptunovu křestu". Mezi třinácti křestěnci jsem byl také já. Už se nedivím, že každý námořník, který má křest za sebou, si nechává „křestní list" pečlivě ofotografovat a kopii nosí na každou další lodní cestu s sebou. Podruhé to totiž nechce absolvovat nikdo. Jednak poplatek Neptunově družině — samozřejmě v tekuté podobě — je dost vysoký a tělesné útrapy snad ještě větší. Neptunovu družinu tvoří „hvězdář", který určuje výši poplatku, „holič", který na přání křtěnce — a spíš proti jeho vůli — vytvoří na hlavě nevídané útvary z vlasů (nejvíce bývá oblíben „Jižní kříž"), dále „mořská panna" nabízejí různé lahůdky, např. tzv. pistáciový chlebíček s mýdlovou pomazánkou a pistáciovým, tj. nazelenalým salámem, hojně posypaným pálivou paprikou a pepřem, sklenici mořské vody apod. „Doktor" důkladně vyšetří všechny orgány a provede výtěr nosu a uší a léčení potíráním „léčovými" mastmi, zvláště vyjetým olejem, lodním lakem a také masáže různými předměty. Holič mi za příplatek ponechal vlasy celkem netknuté, ale neušel jsem šampónování. Tzv. vaječný šampón připomínal záprtky, pivní šampón zvětrvalé pivo, specialita „játrový šampón" zkažená játra na cibulce, která zbyla od oběda před několika dny. K tomu jsem obdržel masáže pokožky obličeje hořčicí a medem s následným pudrováním moukou. Aby se křtěnci neunavovali zbytečnými pohyby, jsou při těchto úkonech dobře připoutáni. O to se starají „černoši", zvlášť otrlí a nepodplatitelní členové Neptunovy družiny. Když to křtěnec všechno vydrží, po přípitku s Neptunem, samozřejmě mořskou vodou (Neptun však pije whisku), je pokřtěn. Moje jméno zní „Žralok lidojed". Proč zrovna takové, nevím.

Druhý den, až naše žaludky, vlasy a pokožka byly opět v pořádku, jsme dostali křestní listy, kterými jsme oprávněni „překročit rovník na všech sedmi mořích světa v kteroukoliv denní i noční hodinu".

Tento dopis je z hlavního města Srí Lanky Kolomba. Několik dní jsme stáli před přístavem na rejdě, protože v přístavu se nepracovalo. Byly prezidentské volby, které jsme sledovali aspoň v televizi na lodi.

Velké překvapení nás čekalo na pevnině. Byli jsme informováni, že Ceylon je krásná země, ale skutečnost nás fascinovala. Město Kolombo je překrásné. Má nesčetné rozsáhlé parky, výstavné budovy úřadů, hotelů, rozsáhlá obchodní centra s atraktivním zbožím, ale i uličky se stánky obchodníků, kde se prodává všechno možné — od ovoce a jiných potravin, přes suvenýry ze dřeva, slonoviny a tepaného kovu, oděvy — sárí a sukně z mnohobarevného batiku až po technické předměty, zvláště japonské výroby.

Zúčastnil jsem se zájezdu do bývalého hlavního města ostrova Kandy, které je položeno v hornatém vnitrozemí asi 160 km od Kolomba. Cesta vedla překrásnou krajinou. Všude rýžová políčka, háje kokosových palem, strmé kopce bizardních tvarů porostlé bujnou vegetací, hluboká údolí s kalnými řekami a vodopády. Po cestě jsme si prohlédli továrničky na zpracování výborného ceylonského čaje, kaučuku, výrobny batikových látek, kde jsme obdivovali trpělivou práci dělnic při pracné výrobě. Byli jsme ve dvou budhistických chrámech, na sloní farmě, kde nám předvedli práci a koupání slonů a také jsme absolvovali jízdu na slonech. Překrásná byla botanická zahrada, kde jsme viděli nejrůznější druhy stromů a nádherné květiny. Zážitky opravdu nezapomenutelné.

Nyní nás čekají dva menší přístavy v Indii a pak návrat domů do Evropy. Pokud bude pobyt v Indii zajímavý, napíši, jinak až doma.

Jiří Vrchlabský

Ke změnám občanského zákoníku

(Pokračování z minulého čísla)

K určitým změnám došlo tak v oblasti promlčení. Zde došlo k prodloužení dosavadní jednoroční subjektivní promlčecí doby pro uplatnění práva na náhradu škody a práva na vydání neoprávněného majetkového prospěchu na dva roky. Toto prodloužení promlčecí doby odpovídá zájmu na spravedlivé ochraně poškozené osoby anebo toho, na jehož úkor byl neoprávněný majetkový prospěch získán. Jednoroční promlčecí doba v těchto případech se ukázala v praxi jako příliš krátká. Obecná promlčecí doba tří roků a některé jiné promlčecí doby stanovené zákonem na zvláštní případy zůstávají ovšem i nadále zachovány.

Novela také zavádí základní úpravu tzv. sousedského práva, které v dosud platném občanském zákoníku vlastně ani upraveno nebylo, a vycházelo se v této oblasti pouze z uvozovacích ustanovení občanského zákoníku. Soudní praxe a zkušenosti národních výborů ukázaly, že spory ze sousedských vztahů existují a budou ještě zřejmě po jistou dobu přežívat i v socialistické společnosti, i když jejich výskyt ve srovnání s údobím kapitalistického společenského řádu je nepoměrně menší. Z těchto zjištění vyplynula potřebnost bližší právní úpravy sousedských vztahů. Právní úprava vychází ze zásady vzájemnosti, tedy že ochrana poskytovaná vlastníku jedné věci nesmí být v nepoměru ke spravedlivé ochraně, která náleží právům vlastníka věci druhé. Poskytuje se právní ochrana proti vážným a nepřiměřeným zásahům

do vlastnického práva souseda. Novela uvádí, a to pouze příkladmo, některé způsoby, kterými vlastník nesmí souseda nadměrně obtěžovat (hluk, prach, popílek, kouř plyn, pára, pach, odpady, stínění). Soused musí však svá ohrožená nebo dotčená práva uplatňovat šetrně a ohleduplně, musí například přihlížet k vegetačnímu období, pokud by výkonem jeho práva bylo zasaženo do biologických podmínek stromů a porostů souseda. Novela také zajišťuje oprávnění vstupu na sousední pozemek, pokud je ho třeba k nezbytné údržbě nebo obhospodařování pozemků nebo staveb.

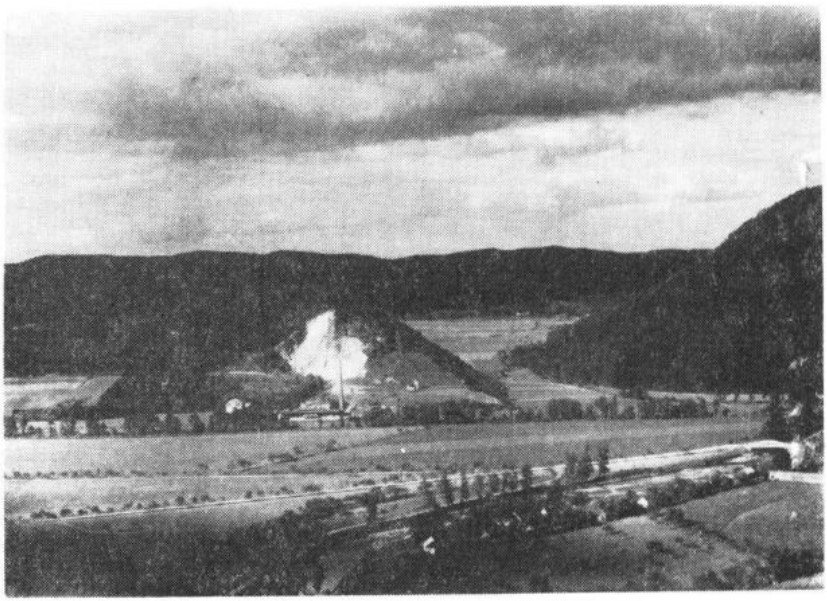
Novela zakotvuje právní ochranu držby, tedy chrání na způsob vastníka i takového držitele věci, který s ní nakládá jako s vlastní a je se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu věc patří. Právní ochrana se tedy poskytuje pouze tzv. držbě oprávněné. Stejně tak novela zajišťuje ochranu i tomu, kdo za týchž okolností vykonává právo odpovídající věcnému břemenu.

Novela zavádí výrazné změny u věcných břemen a práv odpovídajících těmto věcných břemenům. Opouští se příliš úzké a těsné pojetí uplatnitelnosti věcných břemen v praktickém životě občanů, které se neosvědčilo a bylo mnohdy brzdou v zabezpečování oprávněných zájmů občanů. Nová úprava dává tomuto právnímu institutu nový obsah, podstatně rozšiřuje možnosti vzniku a zániku věcných břemen a práv jim odpovídajících a umožňuje celkem bohaté možnosti jejich uplatnění v občanskoprávních vztazích. Novela definuje věcná břemena tak, že omezuje vlastníka nemovité věci nebo toho, komu náleží právo osobního užívání pozemku, tak, aby ve prospěch někoho jiného něco trpěl, konal nebo něčeho se zdržel. Tradičními typy velmi rozmanitých věcných břemen jsou např. povinnost vlastníka pozemku nebo budovy trpět průchod nebo průjezd jiného občana, snášet užívání domku nebo jeho části jinou osobou apod. Nový způsob života občanů přináší sebou také potřeby nových druhů věcných břemen a práv jim odpovídajících, např. co do cest pro auta a motorová vozidla v souvislosti se zřizováním zahrádek, výstavbou chatových osad apod., tedy v místech se značnou hustotou užívacích práv a zástavby. Charakteristické pro věcné břemeno je, že břemeno (tedy povinnost jistého pasivního nebo aktivního chování) je spojeno s vlastnictvím věci (pozemku, budovy), tedy vlastně s věcí samou (proto také „věcné břemeno") bez ohledu na případné změny v osobách vlastníků. V případech změn vlastnictví nemovitosti přecházejí tedy věcná břemena na nové nabyvatele nemovitostí a to bez dalšího přímo ze zákona. Bude tedy např. napříště možné zřízením věcného břemene upravit i společensky závažné vztahy, jaké například vznikají mezi rodiči a dětmi a jejich manžely při prodeji nebo darování rodinného domku tak, že ve prospěch převodců (rodičů) bude možné smluvně zřídit doživotní užívací právo k rodinnému domku nebo jeho části s tím, že tento závazek přejde i na každého dalšího nabyvatele nemovitosti. Pojetí institutu věcných břemen tím přispěje k odstranění obtíže praxe, pokud dle dosavadního právního stavu bylo možné práva a povinnosti smluvně upravit jen závazkovým vztahem, který nevázal další případné nabyvatele věci, jíž se závazek dotýkal. Oproti dřívějšímu stavu bude možné, aby věcná břemena byla zřizována také smlouvou (což bude jistě v praxi velmi využíváno) a na základě závěti. Smlouvou může být zřízeno věcné břemeno vlastníkem nemovistosti (tedy vlastníkem socialistickým nebo občanem), ale i socialistickou organizací, která má právo užívání nemovitostí podle zvláštních předpisů.

(Pokračování příště)

JUDr. Vítězslav Jurka

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Pohled z Čepičky na vápenku na Dřínové koncem třicátých let ještě před stavbou železnice na Havl. Brod.

K ochraně přírody

Mezi nejnaléhavější problémy současnosti patří bezesporu nutnost zachování životního prostředí a to v takovém stavu, aby v něm mohly živé organismy, tedy i člověk, vůbec existovat. V životním prostředí člověka se stále více zvětšuje podíl toho umělého, co si sám vytvořil. A protože pupeční šňůra, poutající ho k přírodě, nebyla a těžko někdy bude přeťata, tvoří příroda jednu z nejdůležitějších součástí životního umweltu člověka (světa, v němž žije). Na stránkách Tišnovska obvykle nejsou používány citáty, ale v souvislosti s přírodou se jich nabízí celá řada, a tak mi budiž dovoleno nějaký ocitovat, protože ve zkratce vyjádří mnohem účiněji to, co by se jinak muselo pracně popisovat: „Stupeň civilizace se neměří jen počtem kW získaných z energetických zdrojů. Měří se především množstvím morálních a duchovních hodnot a moudrostí těch, kteří se podílejí na civilizaci, jejíž trvání chtějí zajistit v podmínkách nejpříznivějších pro její rozvoj. V souladu s přírodními zákony, od nichž se nemůže člověk nikdy osvobodit". (J. Desort). Zkrátka bez přírody to nejde. Jenomže stupeň jejího ohrožení dosáhl v mnoha směrech stavu rovnající se likvidaci. Tu už nelze spoléhat se jen na dobrou vůli, ale ochranu přírody bylo nutno zajistit právními normami, zákony. S tím úzce souvisí stanovení výše škody a tím trestu za poškození či zničení ať už rostliny, nebo živočicha. Na Slovensku je již od roku 1974 používán v soudní praxi sazebník k určování výše škod, spáchaných na přírodních hodnotách. V českých zemích podobný sazebník dosud schválen nebyl. Teprve v poslední době byla příslušným orgánům dána k dispozici „Směrnice ke společenskému ohodnocení chráněných a ohrožených živočichů". Zatím byla zveřejněna jen

část, týkající se některých druhů. Pro zajímavost, poučení i výstrahu stojí zato do ní nahlédnout. Ke svému překvapení zjistíme, že jsou sem zahrnuty skoro všechny druhy motýlů (snad jen s výjimkou běžných bělásků), a to i nočních. Jejich cena se pohybuje od 100 do 3000 Kčs. Dále to pak je celá řada hmyzích druhů: mravenec (rod Formica, Liometopun, Messor) kupy i hnízda 1500—3000 Kčs (1 litr kukel—200 Kčs), čmelák (rod Bombus) — 200 Kčs, střevlíci 700—1000 Kčs, zlatohlávek — 100 Kčs, majka —300 Kčs, tesaříci 1000 až 1500 Kčs, Z obojživeníků třeba mlok stojí 1000 Kčs, čolek (všechny druhy) 500 až 1000 Kčs, ropucha, (všechny druhy) 500 až 800 Kčs, rosnička — 1000 Kčs. Cena ještěrek se pohybuje od 500 do 1500 Kčs. Slepýš a zmije stojí 500 Kčs, užovka (všechny druhy) 500 až 5000 Kčs. U ptáků jsou sazby mnohem vyšší. Tak třeba dravci: včelojed — 10 000 Kčs, káně lesní — 2000 Kčs, orel mořský — 50 000 Kčs, orel křiklavý — 30 000 Kčs, moták pilich — 15 000 Kčs, ostříž lesní — 20 000 Kčs, poštolka obecná — 1 500 Kčs, sova pálená — 4000 Kčs, kalous ušatý — 3000 Kčs, sýček obecný — 4000 Kčs, puštík obecný — 3000 Kčs. Takže praktická aplikace názoru — „Co má zahnutý zobák, musí dolů!" — se už může dost nevyplatit. Ale v seznamu je i křepelka s cenou 3000 Kčs, kukačka — 1000 Kčs, rorýs — 500 Kčs, čejka — 500 Kčs. Sazebník pěvců bude zveřejněn v nejbližší době. Je třeba zdůraznit, že jako způsobená škoda na živočiších se klasifikuje každé jejich neoprávněné ulovení, usmrcení, poranění, odchycení, rušení nebo jiný zásah do přirozeného vývoje. Zveřejnění podobného sazebníku týkajícího se chráněných a ohrožených rostlin bude následovat po živočiších. A ještě jedno důležité upozornění! Ve státních přírodních rezervacích, jakou je u nás třeba Květnice, se sazba za škodu ještě násobí.

Možná si teď někdo řekne, proč o tom píšeme, k čemu je tohle bububu dobré? Tak jednak tu jako jinde platí, že neznalost zákona neomlouvá a potom, jak jinak lze působit na ty, kteří se zavile vrhají na první pozdrav jara a první dar pro včely — kočičky, na ty, co nechávají za sebou umlácené větve, pohozená kvítka podléžek, orvané trsy petrklíčů, kamenem umlácené ropuchy a užovky, rozvrtaná mraveniště, mrtvolky „lupičů" dravců? Jak jim v tom zabránit? Žel jsme si dosud nezvykli dívat se na podobnou „činnost" jako na stejný vandalismus, ne-li horší (protože nenapravitelný, než za jaký považujeme třeba poškození gotického chrámu či nějaké jiné památky. Vážíme si pořád víc toho, co vytvořil člověk, než co stvořila příroda, a to je nadutost, na níž se doplácí.

A tak ještě jeden citát na závěr: „Existuje určitá hranice, nad níž vydává národ příliš velkou část ze své produkční kapacity jenom proto, aby si udržel hlavu nad špinavou vodou" (Singer). Berme to jako důrazné memento, ještě je čas.

Josef Ptáček

SČÍTÁNÍ NETOPÝRŮ NA KVĚTNICI

Pracovníci Moravského muzea a katedry zoologie přírodovědecké fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brně se opět chystají k dalšímu sčítání netopýrů na Květnici, která je významným zimovištěm i celoročním životním prostředím (biotopem) několika jejich druhů. Budou vyhodnocovat účinnost všech ochranářských opatření za posledních 5 let — uzavření vchodů do štol, některých jeskyní a zastavení výzkumů.

Při posledním sčítání v roce 1977 zjistili RNDr. Jiří Gaisler a jeho pomocnice s. Bauerová 2 415 netopýrů 12 druhů včetně znovu nalezených kroužkovanců. Zimní stavy (abundance) během posledních 30 let poklesly o 83,1 % (ročně o 2,9 %) počtu jedinců, a to ve všech dostupných štolách, častěji návštěvníky zneklidňovaných. V Květnické propasti, zatím těžko přístupné, byl stav zimujících netopýrů u vrápence malého (Rhinolophus hipposideros) početně poměrně stálý.

Leoš Malec

SPORT

NEZŮSTÁVAT JEN U PLÁNU!

Součástí „Jednotného plánu kulturně výchovné činnosti", který každoročně zpracovává městský národní výbor na podkladě plánů všech složek a organizací v našem měst, je také „Společný program činnosti zaměřený k masovému rozvoji tělesné a branné výchovy na území města Tišnova v roce 1983". Garantem tohoto programu je komise pro mládež a tělesnou výchovu MěNV ve spolupráci s tělovýchovnými jednotami na území města, občanskými výbory, městskými výbory SSM a Svazarmu, tišnovskými školami ,sdruženým závodním klubem a organizacemi Národní fronty, pracujícími s mládeží.

Foto: Milan Loskot.

V úvodu programu je hodnocení plnění společného programu v roce 1982. Je zde konstatováno, že program byl splněn a v mnoha akcích i překročen. Byl splněn záměr plánovaných akcí, zvláště pro mládež ve věku 6—15 roků. Koordinace mezi společenskými oranizacemi, pracujími s mládeží, se prohloubila. Byla získána řada nových zkušeností, zvláště u náborových akcí tělovýchovných jednot a Svazarmu. Po několikaleté přestávce se podařilo navázat kontakty s MěV SSM. Do letní aktivity se podařilo zapojit občanské výbory ve velkých sídlištích.

Dále je v hodnocení uvedeno, že zvláště v oblasti výstavby sportovních a společenských zařízení se daří zajišťovat a zlepšovat současný stav. Dokončena je krytá hala, byla dokončena úprava staré tělocvičny v sokolovně a sociální zařízení, pracuje se na budování dvou nových dětských sportovních hřišť na sídlištích. Úspěšně se pokračuje ve výstavbě lyžařského svahu a vleku.

V průběhu roku 1983 získá města několik sportovních zařízení, nových i adaptovaných. Zlepší se materiálně technické podmínky. Bude však nutno přistoupit k prohloubení a zkvalitnění práce jednotlivých organizací a účelně využít těchto zařízení. Tento záměr je zahrnut v novém programu současně se závěry 6. pléna ÚV KSČ. rozpracovanými na podmínky našeho města.

Ve společném programu na rok 1983 jsou vytýčeny jako hlavní cíle, pokračovat v rozvoji tělesné a branné výchovy, zejména u dětí a mládeže, zaměřit se na propagaci a zavedení tělesné výchovy pro rodiče s dětmi, věnovat pozornost rozvoji základní tělesné výchovy, zvláště dorostu ve věku 15—19 roků, a zaměřit se na plnění odznaku zdatnosti, zapojit do aktivní činnosti s mládeží odborné kádry, učitele, cvičitele a trenéry. Dále zajistit péči o talentovanou mládež v novém školním roce ve školách na Smíškově a Gottwaldově ulici a na nám. 28. října a zlepšovat materiálně technické podmínky na všech úsecích tělesné, branné a zájmové výchovy.

Na úseku zabezpečení materiálních podmínek pro rozvoj tělesné a branné výchovy se v roce 1983 počítá s otevřením sportovní haly a zahájením výstavby spojovacího krčku, dále s dokončením lyžařského vleku na Klínku, opravou letního koupaliště v Lomničce, vybudováním stezky zdraví u sauny pod Klucaninou, sportovních dětských hřišť na sídlišti Pod Květnicí a U Humpolky, za letním kinem a v Železném. Plánují se úpravy stávajících sportovních zařízení v Lomničce, Štěpánovicích, Hradčanech, Šerkovicích a v Předklášteří, připravuje se studie pro areál zdraví na Sychráku a bude se pokračovat ve výstavbě zařízení svazarmovského automotoklubu a radioklubu.

V příloze Společného programu činnosti, zaměřeného k masovému rozvoji tělesné a branné výchovy na území města Tišnova v roce 1983, je přehled nejdůležitějších veřejných a náborových akcí tišnovských společenských organizací v tomto roce. Na příklad v dubnu uspořádají požárníci z Tišnova I brannou hru Plamen a TJ Železné Běh Klucaninou, v květnu budou šachisté soutěžit o Tišnovského krále a požárníci již tradičně o pohár. V červenci sehrají v Tišnově internacionálové utkání v kopané, v srpnu se uskuteční tradiční celostátní turnaj v tenisu a v Hradčanech dálkový pochod O dřevěný metál, září bude svátkem rybářů — na Svratce budou mezinárodní muškařské závody a do našeho města se sejdou vyznavači dálkových pochodů na Tišnovskou padesátku a stovku. Na říjen se plánuje opět Běh Klucaninou a přespolní běh na počest VŘSR, jehož pořadatelem bude gymnázium, v listopadu bude další soutěž šachistů, tentokrát O tišnovskou věž a na závěr roku připravují všechny tělovýchovné jednoty v našem městě tělovýchovné akademie nebo veřejné cvičební hodiny.

— ok —

STŘÍPKY Z HALY

V ten den sice nikdo nepřestřihoval symbolickou pásku ani nepronášel slavnostní proslovy, ale přesto by měl vejít do dějin nejen tišnovského sportu, nýbrž i celého města. V sobotu 29. ledna se v nové hale uskutečnilo první oficiální utkání; začalo se tedy hned naostro, aby se nepromarnil zbytečně ani den. Premiéru obstarali basketbalisté, kteří se utkali s Metrou Blansko C v mistrovském zápase KP II. třídy. A pokud by měl někdo zájem úvést do kroniky další premiérová fakta, zde jsou:

První střelu na koš vyslal domácí Petr Pokorný, ale minul. Zahájil tedy soupeř — autorem legendárního úvodního koše v nové hale byl blanenský hráč Bezděk. Pokorný byl nakonec přece jen prvním úspěšným střelcem Baníku. Premiérový faul si na své konto připsal Kopáček. A tak dále, a tak dále.

Na tyto údaje nejen nebude čas myslet za pár let, ony jsou historií prakticky už dnes, neboť sportovní provoz se po vzpomínkovém zápase košíkářů rozběhl vskutku plnou parou. Nejvíce se zatím činili házenkáři, kteří zasvětili halu úspěšným vystoupením v Českém poháru. Nejprve zvítězili v silně obsazené kvalifikační skupině, když vedle soupeřů z krajského přeboru za sebou nechali i tým národní ligy KPS Brno. To znamenalo postup do krajského finále, které se konalo rovněž v Tišnově v pátek 26. února. Zápas proti čelnímu družstvu národní ligy TJ Gottwaldov byl pravou zatěžkávací zkouškou i pro publikum, které se dostavilo v úctyhodném počtu. Povzbuzování jistě domácím hráčům pomohlo, ovšem nelze přehlédnout způsob, jakým dosti početná část fanoušků — nejrůznějšího věku — fandí. Diváky, kteří se na sebe snaží za každou cenu upozornit nesportovním povykováním, v hale rozhodně rádi neuvidíme. Ostatně, kdo se vysmívá družstvu soupeře, které nakonec o osm branek vyhraje, je v podstatě směšný sám. Ale tím jsme poněkud odbočili od vlastního zápasu, v němž Baník i přes porážku 20 : 28 zahrál dobře a odpadl až v samotném závěru. Výborně se prezentoval opět Miloš Novotný a sympaticky se do mužstva uvedl bývalý dorostenec Slavíček.

V březnu si krajským turnajem mužů odbyli křest i tenisté a nebude jistě dlouho trvat a dočkáme se i dalších sportů, které pro Tišnov jsou sice méně typické, ale krásná hala jim poskytne optimální přístřeší. **(vt)**

PRVNÍ ZATĚŽKÁVACÍ ZKOUŠKU

prodělal v sobotu a v neděli 12. a 13. 2. t. r. lyžařský vlek na Klínku po dokončení montáže a jeho oficiálním předání do užívání, jež se uskutečnilo ve čtvrtek 10. 2. 1983.

I počasí se v té době, po zimním sněhovém půstu, umoudřilo, aby umocnilo pro Tišnov jedinečnou slavnostní chvíli. Sedmnácticentimetrová pokrývka sněhu na svahu vydržela i bez dalšího přídělu celých čtrnáct dnů.

V uvedené dny využívalo svah na Klínku v průměru 180 lyžařů za hodinu. Hlavní nápor však přišel následující víkend, kdy koloběh lyžařů činil téměř 400 osob za hodinu, což vytvářelo také patřičnou frontu (kolem 50 minut).

Interval pohybu talířových kotev byl asi 8 sekund a doba jízdy na vleku trvala zhruba 2 minuty 40 sekund. Pro četné dotazy uvádíme znovu celkové náklady na lyžařský vlek Tatrapoma — 526 000 Kčs.

Krátká zimní sezóna byla zakončena v sobotu 26. 2. narychlo uspořádaným lyžařským karnevalem, kdy se k maškarnímu reji sešlo 22 vtipných masek. Sobotní noc přinesla teplou frontu, která trvala pak celý následující týden, a ta udělala za zimní sezónou definitivní konec. Přesto se ale ještě v neděli sešlo k lyžování na posledních zbytcích sněhu asi 70 lyžařů.

Věřme, že další zimní období budou příznivější, i když závislost na rozmarech počasí odstraní plánované

položení koberce z umělých kartáčů, jež se má uskutečnit v tomto roce.

Za provedení výstavby díla, jež se podařilo během necelého roku, patří skupině nadšenců lyžařského sportu, brigádníkům a členům především TJ Sokol Tišnov upřímný dík.

Tišnov tak získal sportovní stánek, který bude sloužit nejen Tišnovákům, ale i příznivcům z rozsáhlého okolí, i když mnohé práce je potřeba ještě dokončit. Obracíme se proto i na ostatní občany, aby dle svých možností pomohli o sobotách (od 7 hodin) k dokončení výstavby areálu, jenž je akcí Z.

M. Makovský

V neděli 20. února bylo na lyžařském vleku zvlášť rušno, o čemž svědčí i snímky Milana Loskota.

Z VÝROČNÍ SCHŮZE ŠACHISTŮ

Na členské schůzi dne 13. ledna 1983 zhodnotil celoroční práci předseda šachového oddílu s. Ing. Plašil. Šachový oddíl, který v Tišnově obnovil činnost v roce 1977, dosáhl v minulém roce dobrých výsledků. Soustředil kolem sebe na 40 vyznavačů této královské hry, má 3 družstva v soutěžích, dostatek pozornosti věnuje dorostu a žákům, kterých je v oddíle dvacet. V oddíle je 7 vyškolených trenérů. Výsledky v soutěžích jsou poměrně dobré zvláště u družstva B, které má reálné vyhlídky postoupit do krajské soutěže.

Zlepšila se situace i pokud jde o výkonnostní třídy. Ing. Plašil a Bytešník jsou nositeli I. VT. Prvně jmenovaný je přeborníkem okresu Brno-venkov. Během roku bylo zorganizováno několik velmi pěkných šachových turnajů. Oddíl je nositelem titulu vzorný oddíl II. stupně a plní závazky k získání I. stupně. Šachisté dobře splnili i svoje pracovní závazky při výstavbě haly. V socialistické soutěži se umístili mezi oddíly TJ Baník na 4. místě v počtu odpracovaných hodin. Jsou však i nedostatky. Je nutno zlepšit systém příprav ve znalostech šachové teorie ,dále rozšiřovat oddíl o dorostence a žáky, zkvalitnit práci trenérů a zlepšit celkovou výkonnost. Do výboru na další období byli zvoleni: předsedou šach. oddílu zůstává s. Ing. Plašil, Bílek, Dozbaba, Ing. Schneider, Kutra, Peška, kapitáni

družstev Bytešník, Ing. Haminger a Síbek.

V prosincovém čísle jsme vyhlásili malou řešitelskou vánoční soutěž. Této soutěže se zúčastnilo 15 řešitelů. Perfektní řešení zaslal Miroslav Peška, ale i ostatní dobře řešili. Potěšila účast řešitelů, našich žáků. Úlohy vyřešili K. Buček, L. Buček, S. Bílek, R. Sláma, J. Šutera, J. Kala, D. Srnec, R. Duda, R. Lukáš, I. Prudký, J. Janas z Drásova, F. Lukáš, P. Štěpánek a Z. Libiš z Lysic. Ten se nabídl, že do naší hlídky zašle svoje úlohy, které skládá. Velmi rádi otiskneme. Z lednového čísla úlohy vyřešili M. Peška a P. Šturza. Řešení úloh: Dozbaba: 1/Jc7, Ing. Kos 1/Jg5, 1/Se4 (v tisku byla chyba, pěšec patří na a5) Vetešník: 1/Jd2, 1/Db2. Z lednového čísla Ing. Mikan: 1/Jg6, J. Cumpe 1/Kd6.

Řešitelé z vánoční řešitelské soutěže byli vylosováni a knižní ceny vyhrávají M. Peška, D. Srnec, P. Štěpánek. A nyní něco i pro praktické hráče: Bílý: Ke3, Jg6, černý Kh1, pg3, h3. Bílý táhne, remis.

TIP NA VÝLET

ZA BLEDULEMI DO CHLÉBSKÉHO

Také v letošním ročníku našeho zpravodaje chceme nabízet návrhy tras na výlety. Loni jste měli možnost se prostřednictvím našich výletů seznámit s nejbližším okolím našeho města. Letos chceme zavést o kouse dál, proto bude nutno se na výchozí místo i zpět z cíle dopravit dopravním prostředkem. Výlety budou opět dlouhé okolo deseti kilometrů, takže se dají zvládnout i za jeden půlden. A pokud jste tak neučinili již loni, doporučujeme, abyste si jako pomocníka pro výlety zajistili turistickou mapu Okolí Brno – západ.

A nyní již k dnešnímu výletu. Jako východisko jsme zvolili Brumov,kam lze snadno se z Tišnova dostat autobusem. Než vyjdeme, připomeňme si, že obec je v nadmořské výšce 550 m a v listinách je uváděna již v roce 1390.

Od autobusové zastávky dojdeme ke kapličce a hned za ní odbočíme po cestě vpravo. Půjdeme mezi poli stále do kopce, cesta není značena turistickou značkou. Když se otočíme, vidíme pod sebou Brumov, dále za kopcem Osiky a nad nimi Sekoř. Zdejší krajina má typický ráz Českomoravské vysočiny. Další část cesty je po rovině, po polní cestě dojdeme až na silnici a to již před sebou uvidíme obec Černovice. Na křižovatce silnic uprostřed obce narazíme na turistické značení, je zde červená a zelená značka a také směrovky.

Na další cestu se vydáme po značce zelené. Nedaleko za obcí vejdeme do lesa a dojdeme až do Chlébského. Nedaleko před obcí, v údolí Chlébského potoka, je známá rezervace s bohatým výskytem bledule jarní. Možná na tomto místě nebude zbytečné upozornění, že bledule je chráněná rostlina a za poškození jediné, a to znamená i za utrhnutí květu, je stanovena pokuta ve výši 1 450 Kčs.

Poslední úsek již dojdeme po silnici, cestou si ještě všimneme nedvědického koupaliště a v Nedvědicích tento výlet ukončíme.

Celá trasa je dlouhá 13 km (Černovice 3 km, Chlébské 8,5 km, Nedvědice koupaliště 11 km) a překoná se při ní převýšení asi 140 m.

— ok —

JAZZ – KLUB V DUBNU

Úterý 12. 4. v 19 hodin

Z HISTORIE ČESKÉHO JAZZU

První část vzpomínkového poslechového pořadu s diapozitivy, v němž znovu zazní nahrávky legendárních postav naší jazzové minulosti.

Sobota 23. 4. nebo 30. 4.

KONCERT PRAŽSKÉ ROCKOVÉ SKUPINY

V době uzávěrky dosud probíhalo jednání, takže podrobnosti nejsou známy. Sledujte plakáty a vývěsku!

„DNY DĚTSKÉHO DIVADLA POTŘETÍ"

Ve dnech 16. a 17. dubna 1983 uskuteční se již **III. ročník „Okresních dnů dětského divadla"** pořádaných v Tišnově.

Pravidelná, dlouholetá úspěšná činnost loutkařského souboru SZKP ROH Tišnov dala podnět ke vzniku této dětské divadelní přehlídky.

Mladé tišnovské veřejnosti se představí 3 vybrané soubory našeho okresu a hosté družebního okresu Bratislava – viedek.

Pořadateli dětské přehlídky jsou: Okresní odborová rada Brno-venkov Okresní kulturní středisko Brno-venkov a Sdružený závodní klub pracujících ROH Tišnov.

Patronát nad celou přehlídkou převzal Závodní výbor ROH dolu Rudý říjen v Olší a patronáty jednotlivých představení převzaly:

ZV ROH závodu MODETA Tišnov

ZV ROH závodu S. K. NEUMANN Tišnov a

ZV ROH závodu ZETOR Tišnov 2.

Představí se tyto soubory:

v sobotu 16. dubna 1983 v 10 hodin loutkařský soubor Neslovice

v sobotu 16. dubna 1983 ve 14 hod. hosté okresu Bratislava – viedek

v neděi 17. dubna 1983 v 10 hodin loutkařský soubor Kuřim

v neděli 17. dubna 1983 v 15 hodin loutkařský soubor MLADOST Tišnov s premiérou pohádky

O SLUNEČNÍKU, MĚSÍČNÍKU A VĚTRNÍKU

Zveme srdečně naši dětskou veřejnost k návštěvě všech uváděných představení a věříme, že se všechny pohádky budou dětem líbit.

Přehlídka bude doplněna loutkařskou výstavou u příležitosti 15. výročí činnosti tišnovského souboru MLADOST.

Vstup volný!

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15,30-18,30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16,30-19,30
Železné pá 16,30-19,30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salónclch, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

2. so 3. ne — 17.30 hodin
ČERNÝ HŘEBEC
Americký film. O přátelství chlapce a koně.

2. so 3. ne — 20 hodin, 4. po — 17.30 a 20 hodin
● **CORLEONE**
Italský barevný film. Vzestup, sláva i pád muže, který vsadil na mafii.

5. út — 17.30 a 20 hodin, 7. čt — 17.30 hodin
● **KDO CHCE ZABÍT JESSI?**
Komedie kolem zakázané krásky. Český film.

9. so 10. ne — 17.30 hodin
REVUE NA ZAKÁZKU
Český barevný film.

9. so 10. ne — 20 hodin, 11. po — 17.30 hodin
● **HAZARDNÍ HRA**
Vzrušující příběh z amerických dálnic.

12 út — 17.30 a 20 hodin, 14. čt — 17.30 hodin
● **ZÁLETNÍK**
Francouzská filmová komedie.

16. so 17. ne — 17.30 hodin
PANNA A NETVOR
Český barevný film. Nové ztvárnění pohádky o krásce a zvířeti.

16. so 17. ne — 20 hodin
● **KRAMEROVÁ VERSUS KRAMER**
Dramatický zápas o domov a úsměv dítěte. Americký barevný film.

19. út — 17.30 hodin
PEKELNÝ OSTROV
Jugoslávský barevný film.

21. čt — 17.30 a 20 hodin
RYCHLÍK 34 (širokoúhlý)
Sovětský barevný film.

23. so 24. ne — 17.30 hodin
ELVIS PRESLEY
Americký barevný film. Král rokenrolu a jeho cesta za slávou.

23. so 24. ne — 20 hodin, 25. po — 17,30 hodin
● **UPÍR Z FERRATU**
Český vědecko-fantastický horor na motivy povídky Josefa Nesvatby.

26. út — 17.30 hodin
● **RODINNÁ VEČEŘE**
Rumunský barevný film.

28. čt — 17.30 a 20 hodin
STAŇTE SE MÝM MUŽEM
Sovětský barevný fim.

30. so 1. ne — 17.30 hodin
MONSTRUM Z GALAXIE ARKANA
Komedie o tom, jak těžko se navazuje kontakt s mimozemskou civilizací. Český barevný film.

30. so 1. ne — 20 hodin, 2. po — 17.30 hodin
● **SMRT NA NILU**
Anglický film. Detektivní příběh podle románu Agáthy Christie.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 3. 4. — 9.30 hodin
ZAČAROVANÝ ZÁMEK
Sovětský barevný film.

Neděle 10. 4. — 9.30 hodin
DOBRODRUŽSTVÍ ROBINSONA CRUSOE, NÁMOŘNÍKA Z YORKU
Český barevný film.

Neděle 17. 4. — 9.30 hodin
ALADINOVA LAMPA
Pohádka z Tisíce a jedné noci.

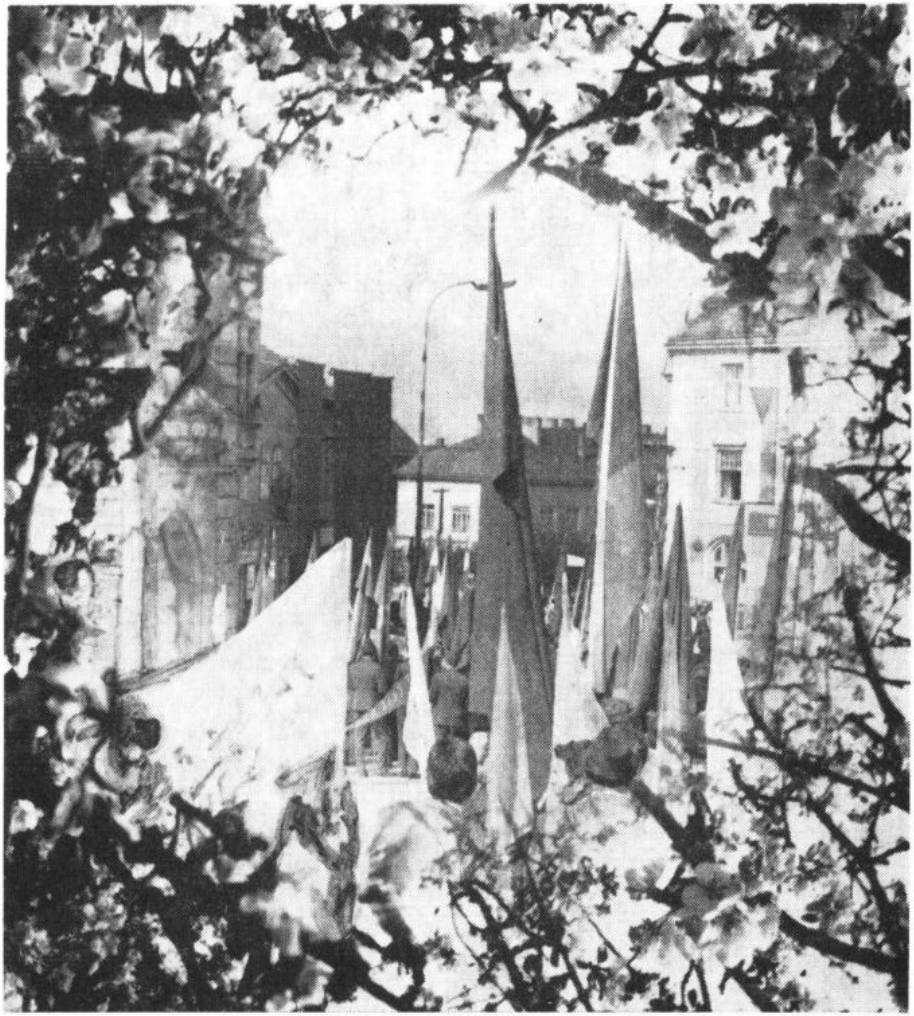
Neděle 24. 4. — 9.30 hodin
DĚVČÁTKO NA KONI
Romantické vyprávění o krásném vztahu k ušlechtilému zvířeti. Barevný film NDR.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 6539-83 — 456.12/83-Lá 56

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

KVĚTEN 1983 Ročník XIV Číslo 5

NIKDY JINAK

Díváš se na města a městečka, vesnice a vísky, osady a samoty, které jsou vašimi místy, ano, vás všech, kdož jste ušli dlouhou cestu v boji za svobodu a mnozí nedošli. Která jsou i vašimi místy, Josefe, Karle, Marie, Petře, Jano . . . kdož jste se narodili do nového času, učite se jej poznávat, učíte se následovat ty, pro něž je práce matkou pokroku.

Díváš se, přitahován jako děcko matčinou náručí tím, čím rodná vlast zkrásněla, čím se stala silná, silnější než kdykoliv předtím: hlučícími továrními halami, širošírými lány klíčícího chleba, rozrostlými sídlišti, pulsujícím životem dělného lidu, jediného pána všeho bohatství této svobodné země.

Jak mile zní to slovo — svoboda. Jak je drahé, dražší než všechny poklady světa. Po osmatřicáté vzdáváme hold všem, kdo se o ni zasloužili. Nejvíce chlapcům s rudou hvězdou na čapkách, jejich sestrám, otcům a matkám, kteří strašné válce zaplatili největší daň.

Nikdy nezapomeň, Josefe i ty, Marie, Karle i ty, Jano . . . My všichni nikdy nezapomeňme, jak draze se svoboda vykoupila, za cenu jakých obětí byl svět zbaven od smrtelného nebezpečí fašismu.

Dvacet miliónů lidských životů, synů a dcer sovětské země.

Buďme toho pamětlivi v tak památný a významný den našich národů — Devátý květen. Den vítězství. Nezapomeňme na to ani zítra, pozítří, ve dnech všedních i svátečních. kdy budeme pokračovat v odkazu Klementa Gottwalda — Se Sovětským svazem na věčné časy a nikdy jinak! (bach)

PLÁNOVANÉ ÚKOLY SPLNĚNY

Plnění volebního programu NF na úseku výstavby v r. 1982

Výběr investičních akcí Z pro rok 1982 vycházel z obecné potřeby výstavby investičních zařízení s ohledem na finanční možnosti přidělených investičních limitů z jednotlivých resortů.

Z akcí, které přecházely z roku 1981, to byly:

	hodnota díla	finanční náklad
tělocvična TJ Baník	563 000 Kčs	396 000 Kčs
veřejné sociální zařízení	441 000 Kčs	309 000 Kčs
lyžařský vlek	1 087 000 Kčs	754 000 Kčs
areál Svazarmu	143 000 Kčs	100 000 Kčs

V průběhu roku 1982 byly zařazeny další akce:

	hodnota díla	finanční náklad
spojovací krček mezi sokolovnou a novou tělocvičnou	1 142 000 Kčs	774 000 Kčs
prodejna tabáku	287 000 Kčs	193 000 Kčs
chodník ve Štěpánovicích	52 000 Kčs	35 000 Kčs

Celkově lze konstatovat, že schválený plán hodnoty díla a finančních nákladů byl mírně překročen, a to hodnota díla splněna na 101,1 % a finanční náklady na 102,5 %.

V průběhu staveb se vyskytly různé problémy dodavatelské, materiální i pracovní, avšak byly ve spolupráci vedení staveb s pracovníky odboru výstavby a funkcionáři MěstNV průběžně řešeny a překonávány. Projekční problémy byly s výstavbou areálu Svazarmu, které se dořešují.

Na základě potřeby byly na ONV Brno-venkov požadovány finanční dotace na stavby v rámci neinvestiční akce Z.

Snímek na titulní straně Zdeněk Juránek.

Byly to: oprava nádrže v Lomničce 20 000 Kčs, náhon ve Štěpánovicích 30 000 Kčs, opěrná zeď v ul. Chodníček 15 000 Kčs, hřiště u mateřské školy 20 000 Kčs a hřiště na sídlišti pod Květnicí 40 000 Kčs.

Součástí volebního programu NF je též investiční a neinvestiční činnost podniků a organizací ve městě. Z nových dokončených staveb to je především komplex obchodních jednotek na náměstí Míru (obuv, textil, oděvy) o celkovém nákladu téměř 8 miliónů Kčs.

Stavba nové školy na nám. 28. října měla být původně dokončena do konce roku 1982. S ohledem na neuspokojivé dodavatelské zajištění byl termín dokončení posunut do 30. 6. 1983 a uvedení do provozu stanoveno k novému školnímu roku 1983/84.

Ostře sledovanou stavbou je rekonstrukce polikliniky. Dodavatel si prosadil termín dokončení do konce roku 1983, avšak na základě kritiky MěstNV cestou správních i politických orgánů byl stanoven nový termín stavebního ukončení k 30. 6. 1983 a stanoven úkol v nejkratším možném čase vybavit potřebným zdravotnickým zařízením.

Z dalších akcí byly v roce 1982 dokončeny tyto stavby:

přístavba strojní dílny (Dřevoděl Rosice), montované haly skladů a dílen (VÚD Žilina), skleník v areálu zahradnictví (OPS Tišnov), trafostanice na Gottwaldově ulici (OÚNZ Brno-venkov), sadové úpravy (dětský domov), krytá odstavná plocha v areálu za Červeným mlýnem (ČSAD Tišnov), sklolaminátovna a sklad hořlavin (ZSKN Tišnov), sociální objekt v zahradnictví (OPS Tišnov) a sklad CO na Trnci (JmKNV). Nízkotlaký rozvod plynu po městě (JmP Brno) byl proveden v délce 3000 m a byly zahájeny stavební práce na kanalizačním sběrači F pro místní část Trnec a řada podniků prováděla menší akce k modernizaci svých provozů a dílen.

Jak je z výše uvedeného zřejmé, probíhalo v našem městě celkem 7 investičních akcí Z a 5 akcí neinvestičních. Na jednotlivých stavbách bylo odpracováno celkem brigádnických hodin:

tělocvična TJ Baník 8469 hodin, spojovací krček 2 280, veřejné sociální zařízení 2 797, prodejna tabáku 527, lyžařský vlek 3 072, areál Svazarmu 208, chodník Štěpánovice 200, hřiště pod Klucaninou 634; celkem bylo na všech akcích odpracováno 18 184 bezplatných brigádnických hodin. Je nutno konstatovat, že se nám nedaří zaktivizovat občany a organizace k vyšší brigádnické činnosti. Bezplatné brigády šetří finanční náklady a ušetřené prostředky je možno účelně použít při dalších stavbách.

Na neinvestičních akcích Z bylo odpracováno 644 944 brig. hodin při zvelebování životního prostředí, opravách a údržbě majetku občanů a staveb podniků a organizací, opravách chodníků a komunikací, údržbě zelených ploch ve městě apod. Bylo vytvořeno dílo ve výši přes 6 miliónů Kčs.

V souladu s volebním programem připravil MěstNV na rok 1983 příslušné dokumentace pro akci Z investičního i neinvestičního rázu. Návrh byl postoupen ONV Brno-venkov k posouzení a schválení.

Jsou připraveny a nárokovány tyto akce:

	finanční náklady (v tis. Kčs)	hodnota díla (v tis. Kčs)
areál Svazarmu	500	833
lyžařský vlek	304	506
spojovací krček	522	745
sadové a terénní úpravy u sokolovny	400	666
kanalizace Fučíkova ulice	151	251
chodníček Na rybníčku	56	93
lyžařský svah s umělým povrchem	934	1 556
provozovny OPS pod radnicí	417	695
komunikace Drbalova ulice	98	163

První tři akce jsou skluzové, ostatní nově navrhované. V období uzávěrky našeho zpravodaje nebylo dosud známo, které z navržených akcí budou schváleny a zařazeny. To je závislé na výši limitu, který může ONV přidělit.

V oblasti neinvestiční části akce Z se v roce 1983 počítá s opravami požárních zbrojnic v Tišnově i v Předklášteří, generální opravou vodní nádrže v Lomnicce, s vybudováním autobusové čekárny, hřiště u MŠ Hradčany, na Cáhlovské ulici a v Železném, dále s opravami chodníků ve městě, komunikace v Hajánkách a opravou střechy kulturního domu v Hajánkách. Připravena je též stavba střelnice pro ZO Svazarmu v Tišnově. V případě, že nebude výstavba chodníku v ul. Na rybníčku zařazena do investiční části akce Z, počítá se s její realizací v rámci neinvestiční části. Pro stavbu střelnice budou použity sdružené prostředky Svazarmu, o ostatních akcích rozhodne v jarních měsících též ONV Brno-venkov. Neinvestiční akce budou prakticky provádět občanské výbory, nelze tedy uvažovat o brigádnické práci za úplatu.

Do socialistické soutěže o zvelebení města se přihlásilo na rok 1983 celkem 46 organizací. Socialistické závazky uzavřelo 6 429 občanů, kteří se zavázali odpracovat 315 910 brig. hodin, což představuje hodnotu díla více než 3 miliony Kčs. Bude provedena úprava zelených ploch celkem 174 305 m² a vysázeno 6 890 nových keřů a stromků.

Dále naši občané přijali hodnotné závazky ke sběru odpadových surovin a na pomoc zemědělství. Přihlásilo se též 59 dobrovolných dárců krve. Z organizací, jejichž závazky nutno vyzvednout, jsou to občanské výbory ve Štěpánovicích, v Předklášteří, v Lomničce a Tišnov OV č. 3 a také SBD Květnice. Je potěšitelné, že organizace i jednotliví občané chápou svo povinnost vůči načemu městu. Zůstává na celém aktivu funkcionářů MěstNV, OV i výborů společenských organizací, aby vytvořili podmínky pro nejúčinnější využití této aktivity.

Z výroční konference SZKP

21. března se konala výroční konference SZKP ROH, jehož provozovatelem je ZV ROH Dolu Rudý říjen Oslí. Ze zprávy o činnosti, kterou přednesla vedoucí klubu s. Svadbíková, vyplynulo, že přes stísněné poměry a omezené finanční prostředky dosáhl SZKP v minulém roce vynikajících výsledků. Bylo zorganizováno 16 naučných přednášek (s 851 účastníky), 4 besedy a setkání (263) a v jazykových kursech zřízeno 6 oddělení pro dospělé (celkem 130 účastníků) a 2 oddělení pro děti (61). Hudební kursy navštěvuje 32 dětí, kurs jazzgymnastiky ve 2 odděleních 69 mladých, kondiční cvičení 35 žen; 8 kursů šití a střihů se zúčastnilo 73 zájemců. Dva kursy společenské výchovy a tance absolvovalo 106 mladých lidí.

Zájmovou činnost rozvíjely tyto kroužky: Karasovo divadlo, recitační kolektiv, loutkové divadlo Mladost, fotokroužek, klub mladých, plavecký kroužek, kruh přátel hudby a taneční hudba. Z kulturně společenských akcí si připomeňme 19 představení s profesionálními umělci, na nichž bylo přítomno 4 721 diváků, 21 akcí pro mládež s účastí 2 736, tři setkání brigád socialistické práce za účasti 280 členů, dvě výstavy s návštěvností 2 800 osob, Tematického zájezdu se zúčastnilo 50 osob.

Klub mladých připravil 12 akcí se 430 účastníky. Dalších 9 různých akcí se zúčastnilo 3 600 návštěvníků.

V prostorách SZKP bylo pořádáno členskými závody celkem 70 akcí, jinými organizacemi 99.

Za vzorné plnění úkolů ve vedoucích funkcích v zájmových kroužcích byli vyhodnoceni s. Navara, dr. Frýba, E. Richter, J. Buček a ing. Kostelecký.

D. Š.

Další stříbrní v Modetě

Ke 35. výročí Vítězného února získaly soudružky z Modety další stříbrné odznaky BSP II. stupně. Je to už v pořadí čtvrtá BSP ze 14 na závodě. Tento desetičlenný kolektiv vedený s. Marií Jůzovou byl založen v roce 1976 a ještě v témže roce mu byl propůjčen čestný název BSP ČSŽ. Děvčata plní dobře svoji výkonovou normu v průměru na 118 % a u vratků nepřekročí limit o 1 %.

Dle potřeby a svých možností pracují i o volných sobotách. Navštěvují společně jiné závody, sbírají starý papír a hadry, mají navázanou úspěšnou družbu s pionýry z Předklášteří.

V tomto kolektivu je již 9 bronzových odznaků III. stupně a 5 stříbrných odznaků II. stupně. Tyto odznaky byly předány na slavnostní schůzi MDŽ soudružkám Marii Antlové, Marii Loubové, Marii Jůzové, Jarmile Opltové a Janě Zavřelové.

Vedení závodu jim poděkovalo s přáním hodně úsilí do další práce.

Kolektiv Marie Jůzové.

ŽENY CHTĚJÍ MÍR

Český svaz žen v Tišnově — Předklášteří uspořádal v sobotu 5. března odpoledne ve společenské místnosti TJ ze školou oslavu Mezinárodního dne žen.

Zahajovací proslov pronesla místopředsedkyně soudružka Jarmila Baksová. Zdůraznila, že letos se stane Praha dějištěm Světového shromáždění za mír a život proti jaderné válce. Na tomto setkání se sejdou představitelé mírového hnutí, organizací i skupin, aby se bez rozdílu svého politického přesvědčení společně a v otevřeném dialogu poradili, jak spojit síly k boji za zachování míru. Rozhodnutí, že toto celosvětové významné jednání se bude konat u nás, je pro naši zemi vysokým vyznamenáním a oceněním mírového úsilí všech nás, občanů socialistického státu, zvláště pak žen.

A tuto skutečnost si všichni uvědomujeme, což nejlépe dokazují příspěvky na Fond míru a solidarity. Ale ani naše ženy z Tišnova II nezůstanou stranou!

Uspořádají sběr druhotných surovin, jehož výtěžek bude věnován na Fond míru.

Za ZO KSČ pozdravil shromáždění předseda s. J. Lieberzeit, za občanský výbor s. ing. Réman a za Měst NV místopředseda s. K. Kouřil.

Práce žen, funkcionářek v různých organizacích, byla oceněna diplomem; všechny ženy dostaly občerstvení a dárkový balíček, ženy nad 70 let i květiny. Následoval kulturní pořad, který obstarali herci brněnských divadel.

Všichni se rozcházeli s přesvědčením, že vše udělají pro mír a život, proti jaderné válce.

D. Š.

NEVŠEDNÍ ZÁŽITEK

KPH při SZKP ROH v Tišnově vykazuje letos již pátý rok své činnosti. Má na 210 abonentů, z toho 70 % tvoří mládež. Ve středu 16. března 1983 uspořádal KPH ve spolupráci se Svazarmem českých skladatelů a koncertních umělců v Praze KLAVÍRNÍ RECITAL JIŘÍHO SKOVAJSY, sólisty Státní filharmonie Brno.

V úvodní části koncertu byla provedena prvá řada z klavírního cyklu „Po zarostlém chodníčku Leoše Janáčka".

Ve druhé části koncertu zazářila brilantně podaná Sonata opp. 31 č. 2 d moll Ludvíka van Beethovena.

Skladby Sergeje Rachmaninova překrásný koncert uzavřely. Pořad, vybraný s nevšedním vkusem a provedený mistrovskou technikou, přinesl návštěvníkům hluboký umělecký zážitek. Mistru Skovajsovi za to patří náš srdečný dík.

D. Šikola

MRTVÝ PŘIŠEL NA NÁVŠTĚVU

Tak zní titul dramatu H. Eckerta, které nastudovalo naše Karasovo divadlo. Dramaturgie měla při volbě textu šťastnou ruku nejen pro komediální kvality a živost hry, ale i proto, že režisér dr. J. Frýba a herci – manželé Kostelečtí, dr. D. Tirová, D. Kučerová, J. Sobotka a P. Máca – dobře jí porozuměli i navzájem se „sehráli" tak, že vzniklo šťavnaté, strhující a chytré představení, jímž se „karasovci" opět v březnu naší veřejnosti připomněli. Mrzí poněkud nižší návštěvnost. Na to, že Tišnov má téměř 12 500 obyvatel, je účast na premiéře 180 diváků a na nedělní repríze asi 200 přítomných málo. I když tento problém v Tišnově je už dlouholetý, přece jen si neodpustíme poznamenat na adresu těch, co dávají přednost televizní obrazovce, že zážitek z návštěvy divadla, koncertu a jiných živých kulturních podniků je nesrovnatelně vyšší než ze sledování pořadu v televizi, při němž nám místo parfému působí na čichové buňky zápach z kuchyně nebo z cigaret. „Bačkorová" kultura je pohodlná, ale zkrátka není to ono.

D. Š.

LOUTKAŘSKÝ SOUBOR „MLADOST"

při SZKP ROH v Tišnově připravil pro mladé diváky pohádku Boženy Němcové O SLUNEČNÍKU, MĚSÍČNÍKU A VĚTRNÍKU v úpravě vedoucího loutkařského kroužku s. Miloše NAVARY. V tomto roce oslaví tento soubor již 15 let své umělecké práce. Tvoří jej kolektiv 23 dětí z místních škol a hlasy loutkám dodávají členové Karasova divadla za spolupráce zvukového mistra divadla Večerní Brno.

Be dnech 16. a 17. dubna se uskutečnil v Tišnově 3. ročník Okresních dnů dětského divadla.

Přehlídky se zúčastnily dětské soubory z Kuřimi, Neslovic, Tišnova a družebního okresu Bratislava – vidiek.

Loutkaři z Tišnova připraví pro tuto slávu i výstavu z činnosti souboru, jehož práce je nejen obtížná, ale i záslužná.

Pro další období plánuje MLADOST uvedení dalších dvou nových pohádek a svou pravidelnou činností rozdávat i nadále dětem radost.

U příležitosti výroční konference SZKP ROH byla práce vedoucího loutkařského kroužku s. Navary oceněna diplomem a náležitým uznáním, jehož si plně zaslouží.

D. Š.

Tkané tapiserie manželů Ulmových

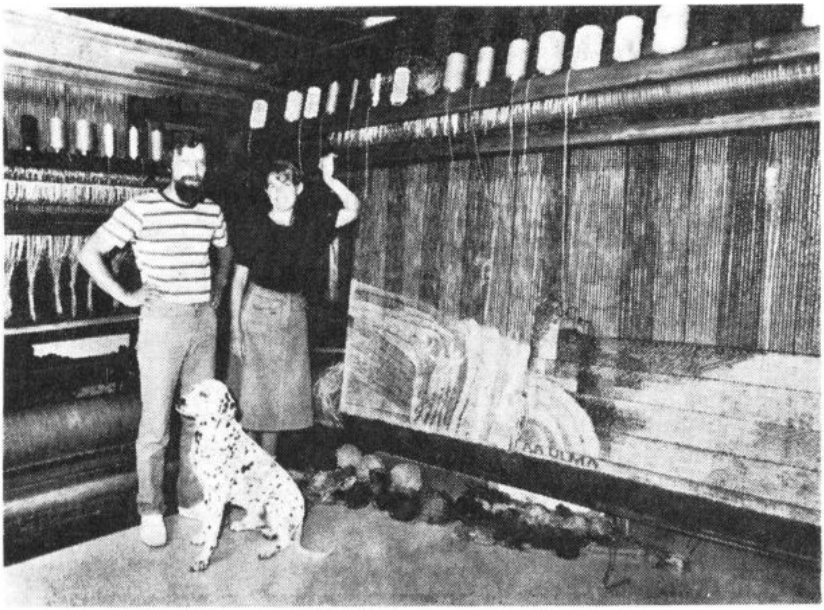
V brněnském „Domě pánů z Kunštátu" vystavovali od 2. 3. do 3. 4. svoje umělecké textilie Alice a Alexandr Ulmovi. Oba patří k předním tvůrcům mladé generace takzvané autorské tapiserie. To znamená takové, kterou vytvořil, utkal nebo svázal umělec sám. Patří k těm, kteří dokonale obeznámeni s tkalcovským řemeslem prosazují a zdůrazňují ve své tvorbě umělecký obsah. Mají k tomu dostatečné předpoklady jak ve své uměleckém nadání, tak i v odborném vzdělání na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, kde navštěvovali speciální ateliéry pro textilní tvorbu u vynikajících učitelů. Byl to především zasl. umělec prof. Antonín Kybal, nejen sám významný umělec, ale také teoretik a pedagog. Jeho ideou bylo, a to vštěpoval i svým žákům, že „textil se nenavrhuje, textil se tká".

Dalším jejich učitelem byl zasl., umělec prof. Bohuslav Felcman, u něhož se dnešní manželé poprvé sešli v prostředí školního ateliéru, aby po několika letech vlastní samostatné tvorby pak již pracovali společně.

Ve své tvorbě se snaží jít cestou netradičních výrazových prostředků jak v používání materiálu, tak i technických prostředků a metod — to je mezi jiným rozšiřování vazebných možností a opuštění klasického pravoúhlého formátu svých prací. Hlavním námětem jejich tvorby je příroda, reliéf krajiny, která vystřídala počáteční figurální náměty.

Alice a Alexandr Ulmovi vystavovali mnohokrát v naší republice (Brno, Praha, Roudnice n. L., Trenčín, Vsetín, Tábor), ale také v zahraničí (SSSR, NDR, 2 × na Kubě). Jejich tvorba je převážně určena pro architekturu, kde našla své plné využití a byla realizována ve veřejných a administrativních budovách, kulturních klubech a obřadních síních mnoha měst naší republiky. Závěrem bychom chtěli popřát Tišnovákú Alexandru Ulmovi i jeho manželce ještě mnoho dalších tvůrčích úspěchů.

Karel Volný

PÁTÁ SMYČCOVÁ HODINA

Tvořil ji vlastně houslový recitál učitele školy umění s. Miroslava Hrona, který za klavírního doprovodu Aleše Smíška přednesl řadu skladeb našich a cizích skladatelů. Z českých autorů to byli Jaroslav Kocián, Otakar Ševčík a Jan Kubelík, dále tři představitelé románských národů Španěl Pablo de Sarasate, Belgičan César Franck a Ital Nicolo Paganini.

Skladby byly předneseny dokonalou technikou, s nebývalou lehkostí a krásou tónu. M. Hron by jistě své umění uplatnil i na větších pódiích, než má LŠU v Tišnově.

D. Šikola

NAROZENÍ

v únoru:

4. 2. Veronika Rohánková, Leninova 1637
5. 2. Michal Mňačko, Trmačov 128
7. 2. Pavel Křivý, nám. Komenského 124
7. 2. Hana Koziaková, Osvobození 1656
12. 2. Eva Barošová, Halasova 996
15. 2. Roman Buček, Na rybníčku 183
18. 2. Lucie Iwkowiczová, Leninova 1630
18. 2. Michal Harnol, Hornická 953
18. 2. Zuzana Žďárská, Leninova 1619
20. 2. Lukáš Zelníček, Majorova 109
23. 2. Ilona Klusáková, Hradčany 33
27. 2. Monika Navarová, Kukýrna 819
28. 2. Petr Prokeš, Janáčkova 336
28. 2. Jiří Hulák, Jungmannova 83

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

3. 5. **Hermina Škarbadová,** Osvobození 1665
3. 5. **Jan Pernica,** Kukýrna 890
6. 5. **Antonie Zornická,** Hornická 1527
7. 5. **Stanislav Bárta,** Jiráskova 854
7. 5. **Antonie Straková,** Kukýrna 896
10. 5. **Růžena Narovcová,** Jamborova 921
13. 5. **Marie Havlíčková,** Hradčany 63
19. 5. **Adéla Seidlová,** Štěpánovice 112
21. 5. **Julie Dovrtělová,** nám. Komenského 145
24. 5. **Vladimír Plucek,** Dobrovského 503
25. 5. **Marie Čiháčková,** B. Němcové 1164

75 let se dožívají:

1. 5. **Františka Temliková,** Erbenova 949
4. 5. **Oldřich Záviška,** Mlýnská 337
5. 5. **Adolf Koloušek,** Mahenova 810
5. 5. **Karel Bednář,** Lomnička 11
8. 5. **Jarmila Kubínková,** Nerudova 493
8. 5. **Blažena Nedvědová,** Leninova 1633
14. 5. **Ing. Jaroslav Vondráš,** Jiráskova 490
18. 5. **František Vráblík,** Lomnička 92
24. 5. **Jan Mann,** Na Kukle 1299
26. 5. **Hermina Ondráčková,** Štěpánovice 35
28. 5. **Mariana Fáberová,** Jungmannova 836

80. a vyšší narozeniny oslaví:

1. 5. **Eliška Vostálová,** Havlíčkova 345. Dožívá se 85 roků.
3. 5. **Marie Strouhalová,** Neumannova 259. Dožívá se 84 roků.
3. 5. **František Straka,** Purkyňova 1685. Dožívá se 82 roků.

5. 5. **Julie Šťastná,** Na mlékárně 255. Dožívá se 80 roků.

6. 5. **Karel Krejzek,** Šerkovice 23. Dožívá se 93 roků.

6. 5. **Božena Jedonová.** Železné 64. Dožívá se 84 roků.

8. 5. **Růžena Balášková,** Lieberzeitova 1105. Dožívá se 80 roků.

9. 5. **Marie Bauerová,** Radniční 13. Dožívá se 86 roků.

9. 5. **Lída Kostelecká,** Černohorská 775. Dožívá se 82 roků.

12. 5. **Josefa Pánková,** Šerkovice 29, nejstarší občanka města. Dožívá se 96 roků.

12. 5. **Emilie Tomanová,** Mahenova 808. Dožívá se 83 roků.

12. 5. **Jindřiška Bílá,** Hradčany 41. Dožívá se 80 roků.

13. 5. **Marie Čápová,** U Humpolky 1512. Dožívá se 83 roků.

17. 5. **Anna Štěpaniková,** Štěpánovice 42. Dožívá se 82 roků.

18. 5. **Anna Ambrožová,** Komenského 1120. Dožívá se 84 roků.

19. 5. **Karel Bloudek,** Lomnička 15. Dožívá se 82 roků.

20. 5. **Josef Palatka,** Železné 62. Dožívá se 82 roků.

20. 5. **Anna Handlová,** Trávníky 1013. Dožívá se 80 roků.

21. 5. **Josef Běluša,** Jamné 20. Dožívá se 84 roků.

21. 5. **Jaroslav Kupka,** Hájek 13. Dožívá se 80 roků.

23. 5. **Marie Macháčková,** Halasova **997. Dožívá se 87** roků.

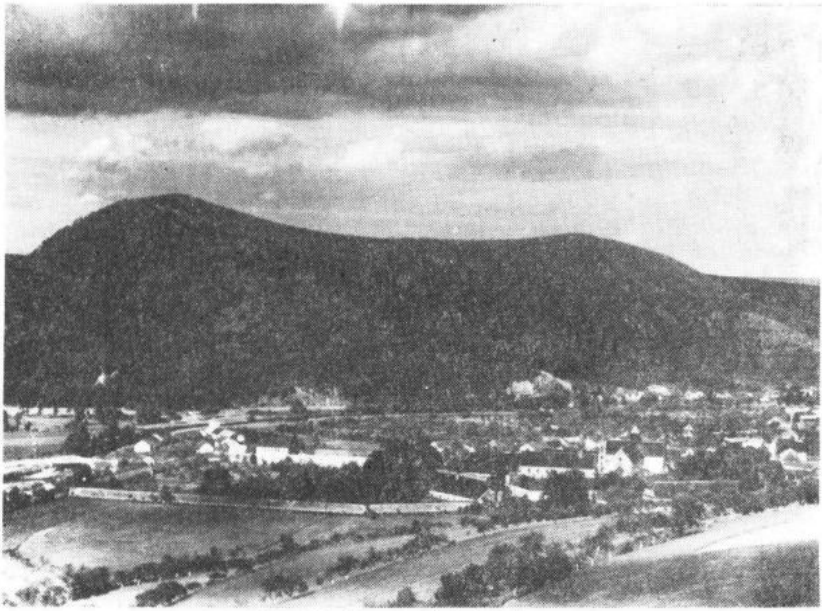
25. 5. **Růžena Katolická,** Železné 45. Dožívá se 87 roků.

27. 5. **Marie Ivánková,** Fučíkova 1230. Dožívá se 85 roků.

28. 5. **Antonín Klusák,** K sýpkám 1111. Dožívá se 81 roků.

29. 5. **Pavlína Nečová,** Palackého 1201. Dožívá se 84 roků.

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Celkový pohled na Předklášteří z konce třicátých let.

JAK SE ZAKLÁDALA KSČ V TIŠNOVĚ

Vzpomínat na dobu, kdy se zakládala Komunistická strana Československa v Tišnově, znamená vrátit se do let po první světové válce, která zanechala po sobě hlubokou chudobu velké většiny národa, zejména dělnictva, znamená připomenout si roky vyplněné třenicemi četných politických stran, z nichž každá se snažila mít rozhodující slovo a usilovala o uchopení moci. Byly to strana agrární, lidová, byli to národní demokraté či národní socialisté, sociální demokraté, strana živnostenská nebo později založená Národní obec fašistická. Mezi těmito silnými stranami postupně vznikaly ještě další,méně početné, v důsledku různých politických proudů, které se také snažily prorazit napovrch. Tyto strany neměly sice dlouhého trvání, ale dokreslovaly tehdejší roztříštěnost našeho politického života.

Bylo to, tuším, ve 30. roce, kdy jsme v tišnovské tiskárně tiskli k volbám kandidátky asi pro 20 různých politických stran. Jako mladý člověk jsem nevěřil článkům v Rovnosti nebo propagátorům komunistických myšlenek, že jednou někdy někdo dovede zastavit tento politický kolotoč, uklidnit rozvášněné strany a nastolit politickou stranu, která bude řídit a usměrňovat život našeho národa. Ale přece dějiny zastavit nešlo a nelze.

V roce 1920 v sociálně demokratické straně, kde byla organizována dělnická třída, dochází k vážným rozporům a hlavně ke zradě vedoucích, kteří jdou proti členstvu, tajně se paktují s buržoazií a nahrávají ji. Proto marxistická levice utváří samostatný revoluční směr uvnitř této strany a vynucuje si svolání mimořádného sjezdu strany.

A pak již události dostávají rychlý spád, zejména koncem roku. Za asistence četnictva v prosinci dochází k obsazení Dělnického domu v Praze, dále pak ke generální stávce 750 000 dělníků.

I v Tišnově probíhala tato stávka bouřlivě. Dne 12. prosince napochodovali na Brněnskou ulici téměř všichni pracující, i když si mnozí byli vědomi, že je čeká po návratu do zaměstnání vyhazov. Přišli z Předklášteří z tehdejšího cukrovaru, pivovaru, velkostatku, vápenky i papírny vedeni střelmistrem Hornochem z vápenky (později při jednom výbuchu oslepl), přišli z tišnovské Müllerovy koželužny, Řezáčovy šátkárny, z obou cihelen, lihovaru a dalších drobnějších závodů.

Všichni stávkující se shromáždili na Brněnské ulici před hostincem p. Hammingera, kde k nim z improvizované tribuny, jíž byla vlastně jen bedna, promluvil Jindra Sedlák, správce nemocenské pojišťovny v Tišnově. Informoval o připravovaném mimořádném sjezdu sociálně demokratické levice, který se bude konat 25.–28. prosince 1920 a který má ukázat na zrádcovskou politiku vedoucích činitelů strany. Velká většina stávkujících přijala tuto zprávu s bouřlivým souhlasem. Stávkující souhlasili také s jednáním a usnesením levice na konferenci v Brně. Byla odeslána rezoluce proti záboru tiskárny Rudého práva v Praze a dále proti tvrdým zásahům ozbrojené moci. Po Jindřichu Sedlákovi promluvili ještě dva řečníci. Bouřlivá manifestace skončila skandováním hesel jak proti zrádným vedoucím sociálním demokratům, tak i proti buržoazii.

Tehdejší okresní hejtman dr. Wachsmuth projevil vůči rozbouřenému davu určitou zdrženlivost a nezasáhl. Brzy na to byl přeložen do Hranic.

Jak je známo z historie, skončila prosincová generální stávka pro dělnictvo neúspěšně, porážkou. Mnoho organizátorů bylo uvězněno.

Akce levice pak následují rychle za sebou. Koncem prosince koná se mimořádný sjezd levice v Praze, v lednu důvěrná konference zástupců levice

v Praze, začátkem března schůze důvěrníků (tj. předsedů) levice v Brně a konečně 16. května 1921 sjezd evice (řídil B. Šmeral v Praze, na němž byla založena KSČ. Na všech těchto sjezdech byl Jindřich Sedlák.

Ihned po květnovém sjezdu organizátoři levice v Tišnově soudruzi Musil, Juříček (školník), Juříček (dělník), Sedlák Jindřich, Müller Vincenc (dělník), Stejný (mistr v koželužně) svolali na 24. května 1921 schůzi členstva a občanů sympatizujících s levicí na osmou hodinu večer do malé místnosti tehdejší nemocenské pojišťovny (byla v domě č. 113, dnešní fotoslužba).

Dostavilo se na sedmdesát lidí a stěží se do místnosti vešli. S velkým zájmem očekávali zprávu Jindřicha Sedláka, kterou přivezl z Prahy. Ten se ihned ujal slova a podle pokynů vyšších orgánů komunisticky zaměřených a po zkušenostech se zrádcovskou politikou soc. dem vůdců, navrhl přítomným ihned vystoupit ze strany soc. demokratické a založit vlastní Komunistickou stranu Československa. Zpráva byla bouřlivě přivítána a z 68 přítomných se bezprostředně 62 přihlásilo do KSČ. Přesto, že zůstalo jen 6 členů, kteří nesouhlasili, podařilo se jim schůzi částečně narušit. (Tak ale tomu bývalo na všech schůzích jiných stran, kdy opozičníci přicházeli s úmyslem jednání rozbít svými protiargumenty, vykřiky, hvízdáním apod., až přítomný politický komisař schůzi předčasně ukončil).

Přes jejich projevy nesouhlasu byl zvolen šestičlenný výbor v tomto složení: Sedlák Jindřich – důvěrník, Neugebauer Jan – pokladník, Mazánková M. – jednatelka a tři členové výboru: Juříček mladší, Musil a Křivánek Alois. Tím byla organizace KSČ v Tišnově založena a ohlášena na hejtmanství k registraci. Asi rok používali pro svoje členy legitimace strany soc, dem., u nichž přelepili záhlaví na „Komunistická strana Československa".

Podle neúplné prezenční listiny byli na ustavující schůzi tito členové: Kateřina Adamcová, Robert Adamec st., Babička, Böhm, Böhmová, Dobeš, Dobešová, Antonín Dolníček, Josef Dolníček, Josef Domanský, Florián, Hájek, František Halačka, Hofbauer, Juříček ml., Juříček st., Josef Kadlec, Cecilie Kadlecová, Kalášek, Kalášková, Klaus, Gustav Konstein ml., Gustav Konstein st., Alois Křivánek, M. Křivánková, L. Matalová, M. Matalová, Karel Mazánek, M. Ma-

Bývalá okresní nemocenská pojišťovna, dnes je v pravé části umístěna fotoslužba, v levé Moravské plynárny. Foto: M. Loskot.

Bývalý „Hotel Hamminger" na Brněnské ulici. Foto: M. Loskot.

zánková, Musil, Vincenc Müller, M. Müllerová, Jan Neugebauer, M. Neugebauerová, Bedřich Oplt, Pernica, Pernicová, Václav Požár, Bohuš Růžička, Růžičková, Jindřich Sedlák, M. Stejná, Karel Stejný ml., Karel Stejný st., Strážnická, František Strážnický, František Suchý, Ludmila Sviňková, Běla Šimková, Šimková st., Mil. Šlesingerová, K. Vitula, Antonín Vlasák, Em. Vostálová, Augusta Zdražilová.

Další výborová schůze se konala již v hostinci u Hammingerů, při níž byl rozšířen počet členů výboru na devět. Do výboru byli zvoleni Müller Vincenc, Halačka a Juříček starší.

Druhá členská schůze se konala asi za měsíc, opět u Hammingerů, a její průběh charakterizoval elán do nové práce Jen závěr schůze narušil opilý člen soc. dem. strany pohrabáč Krbůšek; přítomný policejní komisař proto schůzi ukončil.

Nová organizace denně přijímala další členy a její činnost i vliv se rozšiřovaly. Členové byli ukáznění a hlavně obětaví. Brzy byl organizován i společenský život, pořádaly se zábavy, začala se hrát divadla, byla založena tělovýchovná jednota FDTJ, připravovala se stavba dělnického domu (Na rybníčku). Většina akcí se pořádala ve spodním sále u Hammingerů, který si členstvo obětavě přebudovalo.

Tichého souhlasu hostinského p. Hammingera k této komunistické činnosti (schůzoval tam i OV KSČ, později napůl ilegálně) si členové velmi vážili, protože v ostatních hostincích v Tišnově (tehdy jich bylo asi 21) byli odmítáni. Jeho tichých sympatií ke KSČ byl si výbor vědom a cenil si toho. Jednou dokonce on jako talentovaný malíř — karikaturista namaloval pět velkých plakátů, na kterých byly karikatury proti církvi a proti válce. Předal je výboru a ten je v noci vylepil. Na druhý den vzbudily plakáty po Tišnově velký zájem nejen mezi občany, ale hlavně u četnictva, které urychleně pak provádělo jejich likvidaci. Vyšetřování uvázlo ve slepé uličce, nikdo o ničem nevěděl. V pozdějších letech úřady vystoupily však proti p. Hammingerovi za to, že trpěl u sebe činnost KSČ. Proto musela být v 30. letech činnost organizace KSČ ať již společenská, nebo politická značně omezena. Strana je perzekuována, mnoho členů, ideově slabých, z ní vystupovalo.

Až nadešel čas, po letech útlaku a vykořisťování přišla konečně vítězná doba poúnorová. Hostinský Hamminger žádal zvýšení svého nízkého důchodu. Za jeho tehdejší pomoc KSČ bylo mu zvýšení důchodu doporučeno.

Podle vyprávění mé matky se sousedkou Zdražilovou, které občas zavzpomínaly na události tehdejší doby a dále pak ze vzpomínek Josefa Müllera, který uchoval i některé důležité písemnosti.

zaznamenal Josef Kadlec

TIŠNOV MÉHO DĚTSTVÍ

Tišnov mého dětství tvořilo několik kast kluků. Především to byla smečka nejpočetnější a nejprohnanější, jejíž lovištěm byla ulice Brněnská, Žabárna, Koráb, Hrádek kolem krchova, Humpolka a celá Klucanina.

„Kukýrňáci" měli mimo své domoviny rajón na horním Hrádku, v polích k panence Marii a Malou Květnici.

„Ryncáci" z obou rynků a ulice Klášterské měli své rejdiště kolem masných krámů, U zlatého jelena a v ulici k nádraží. Jejich kápem byl Richard Sveřepý, zvaný též Lví srdce. Svůj revír objížděl na starém bicyklu „furtšlapáku". „Smradi" z Jirchářské ulice byli suveréni kolem Müllerovy koželužny a na Květnici. Jejich kapitánem byl Venda Hliněnský — blahé paměti.

„Prdlováci" z Trmačova patřili školou i farností do „Fórklóstru".

Sveřepým národem byli „Zamlýňáci". Do jejich džungle za Červeným mlýnem, na Vejrovku a nad svatého Jana se jednotlivec z civilizovaných čtvrtí vnitřního města nikdy neodvážil. Podnikla-li tam exkurzi celá parta, dostali mazec všichni a byli vyprovázeni kamením až za most přes Švarcavu. Tam pak ohledávali svá zranění a počítali modřiny a hrče, jedinou kořist z této výpravy. Jejich náčelník slyšel na jméno Bižik.

Prominenti mezi kluky byli vyzbrojeni „šísgumou", tj. prakem. Téměř každý však vlastnil za groš kudlu s „drakslovaným" rukovítkem a širokým želízkem. V kapsách kluků bylo ještě mnoho dalšího nepřeberného materiálu. Mezi ním dominoval kovový dutý kotouček zvaný slavík. Ale byla to tehdy věc nadmíru nebezpečná. Jeden z nejmladších, jmenoval se Libor, žil potom na Lomnici, má dosud znatelnou jizvu na pupku — polkl slavíka a on nevyšel.

Nebezpečnou hrou bylo střílení z klíčů, největší šupu dával ten kostelní. Pomáhali jsme také starému panu Moravcovi zvonit na věži a po rozhoupání zvonu nechali se lanem vytáhnout do výšky. Také toto bylo nebezpečné. Nahoře na hlavu a dole na nohy. Na věži jsme také vybírali hnízdícím kavkám mladé a po základním výcviku je rozprodávali klukům.

Plavky byly tenkrát pro nás věcí neznámou. Koupali jsme se „na Adama" jako pan doktor Jirčík a to bylo legrační.

Z jarních her byla nejčastější „polívko — polívko — hébé se" a v zimě to byla domácí hra „hop šup mlén — hop šup hráč" hrála se na papíře.

Nejčastěji se v létě hrálo „tyčkrdle", ale vždy na to nějaké okno doplatilo. Ve feriální čtvrtky se cvičily veletoče na haluzích stromů na „Zemanové lóce" u nádraží. Občas prošel městem obrovitý miškář Burian s koženou brašnou, kdesi na spodních zádech, toho se všichni nesmírně báli, nebo děda ze Slovácka s otýpkou sladkého dřeva. „Aji za pěťák byl pěkné štykl".

Rybářské lístky byly tehdy záležitostí nám nedostupnou. Chytání ryb náleželo k folkloru ulic ležících podél vody. Kluci z rynků z Kukýrny u vody trpěni nebyli. Rybářský „cajk" sestával z lískového prutu, režné nitě, špuntu a ohnutého špendlíku. Tak zvaná „srážka" na struze znamenala vždy velikou absenci ve školním vyučování stejně jako ve dny jarmareční.

Bosí jsme chodili od jara až do zámrazu a byli jsme zdraví. Běda však přišel-li záškrt či „šarach" — na to se tenkráte umíralo.

Jan Hájek

Pověst o stříbrných sochách

Do Bílého potoka nedaleko Pípalova mlýna ústí z pravé strany malý potůček, který vyvěrá v sousedství Devíti křížů, připomínajících místo, kde se téměř před třemi sty léty odehrála tragédie lásky hlubocké vesnické dívky. Bezejmenný potůček probíhá hlubokým údolím, které svírají sevřené strmé lesnaté stráně. Údolí se jmenuje Stříbrnice. Ve 13. a 14. století se zde dolovalo stříbro stejně jako ve Stříbrné zmole poblíž Maršova. Vysoké kapradí a různé křoviny lemují břehy potůčku, nad nímž se tyčí mohutné jedle a smrky s pně, jež neobejme ani dospělý muž. V okolních lesích rostou krásné hřiby a ryzce. Nacházíme tu také polozasypané štoly z dávného středověku. Stříbrnické štoly jsou opředeny tajuplnou starou pověstí o dvanácti stříbrných sochách apoštolů z Předklášteří.

Tišnovský klášter Porta coeli založila před rovnými 750 lety královna česká Konstancie, vdova po Přemyslu Otakaru I., jako ženský cisterciánský klášter. Klášter je proslulý nádhernou gotickou chrámovou bránou a u nás ojedinělou křížovou chodbou. Vypravuje se, že hlavní oltář zdobily sochy dvanácti apoštolů. Když za třicetileté války Švédové marně obléhali hrad Veveří, pronikly menší švédské tlupy až k Tišnovu. Ustrašené jeptišky daly v noci tyto sochy odvést z Předklášteří do Maršova a ukrýt je v opuštěných štolách v údolí Stříbrnice. A protože válka trvala dlouho, na poklad se zapomnělo. Časem se štoly zasypaly, jeptišky rozprchly . . .

Pověst praví, že stříbrné sochy se podnes skrývají ve štolách. Sochy prý byly zhotoveny z maršovského stříbra a do maršovských lesů se opět vrátily. A nebudou nalezeny, dokud v naší české zemi nezavládne trvalý mír. A potom vyjdou z podzemí a vrátí se do Předklášteří. Takto dnešním generacím tlumočil tuto pověst šedivý mlynář z Pípalova mlýna.

František Sís

Zeměpisná jména Svratka a Tišnov

V říjnu 1982 vyšla v Mladé frontě jako 11. svazek Malé encyklopedie knížka Ivana Lutterera, Milana Majtána a Rudolfa Šrámka Zeměpisná jména Československa. Nedalo mi, abych jako první pojmy nevyhledal jména drahé snad každému Tišnovákovi – Svratka a Tišnov.

SVRATKA tvoří místy historickou hranici mezi Čechami a Moravou. Jméno Svratka patří k nejstarším hydronymům (názvům řek): názory na jeho původ se dosud různí. Jméno bývá někdy pokládáno za slovanské (má původ v praslovanském základu od vort (vátit) a vysvětluje se jako „řeka vracející se meandrovitě"). Toto pojetí se odvolává na paralelní názvy řeky Sratka v Jugoslávii a Svorotka v SSSR. Pravděpodobnější se však zdá být výklad z germánského Swarta (černá voda), z něhož mohlo vzniknout jak staročeské Svrata a zdrobněním dále Svratka, tak německé Schwarza (z toho přejetím do češtiny vznikly nářeční názvy Švarcava nebo Švorcava, kterých používal pro Svratku např. i Petr Bezruč). Toto předslovanské jméno dostal dolní tok řeky od Langobargů (v 5.–7. stol.), předchůdců slovanského obyvatelstva na jižní Moravě. Paralely k původnímu neslovanskému jménu Swarta nacházíme v celé někdejší Panonii, zejména v Dolním Rakousku a západním Maďarsku. Jméno Svratka znamená „černá voda", tj. řeka s tmavou, černou vodou, resp. s tmavým dnem, je tedy protějškem ke jménu Bílina, Svitava, Vidnava. Stejné jméno nese konečně i obec Svratka ve Žďárských vrších (po sloučení

Svratky v Čechách a Moravské Svratky), severně od ní leží ves Svratouch, jejíž jméno je slovotvornou obměnou místního jména Svratka. Jižně od Nového Města na Moravě se nachází Radešínská Svratka. Ačkoli touto obcí řeka Svratka neprotéká, bylo místní jméno dáno podle toku dnešní Bobrůvky (Loučky), která je pravým přítokem Svratky. Nedaleko Radešínské Svratky je pozemek zvaný Svratečka, kde v letech 1356–1500 stávala stejnojmenná ves, dnes zaniklá.

TIŠNOV. První doklady jména města Tišnova kolísají mezi roky 1233 (Thusnow – Tušnov) a 1234–1235 Thussnouich (v Tušnovicích). R. 1239, kdy Tišnov by již městečkem, byl nazýván latinsky Tusnowiz (Tušnovice). Podoby s koncovkou – ovice jsou původní. Byly odvozeny od osobního jména Tušen, vzniklého z příčestí trpného od slovesa tušit (srovnej Brno–Přízřenice a Sebranice v okrese Blansko od osobního jména Přizřen, Sebran). Místní jméno znamenalo v případě Tišnova „ves lidí Tušnových". Ke změně na Tišnov došlo asi až s povýšením Tišnova na sídlo městského charakteru. Městům se totiž jména s původní čelední příponou –ovice zpravidla nedávala (srovnej Holešov z původního Holešovice, Prostějov z původního Prostějovice).

Leoš Malec

Ke změnám občanského zákoníku

(Pokračování z minulého čísla)

Půjde v tomto posléze uvedeném případě převážně o půdu, kterou užívá socialistická organizace podle předpisů o hospodářsko-technických úpravách pozemků, předpisů o zemědělském družstevnictví (tedy o půdu vnesenou do JZD členy z důvodů členství), předpisů o zajištění zemědělské výroby a podle lesního zákona. Z důvodů závažnosti smlouvy o zřízení věcného břemene a z důvodů právní jistoty vyžaduje se písemná forma smlouvy a její registrace státním notářstvím. Širší pojetí věcných břemen a práv těmto břemenům odpovídajících umožní také široké použití nové úpravy se zřetelem k praktickým potřebám občanů.

Novela obnovuje institut v y d r ž e n í práva. Je možno dle novely vydržením nabýt buď vlastnické právo k věcem anebo právo odpovídající věcnému břemeni. Vydržení lze spojovat ovšem pouze s věcmi, které mohou být předmětem osobního vlastnictví. Nemůže jít tedy zejména o půdu, která předmětem osobního vlastnictví není, ale je předmětem tzv. soukromého vlastnictví. Vlastnictví k půdě nelze tedy vydržet, ale za splnění podmínek lze řešit tyto případy zřízením práva osobního užívání. Dalším omezením vydržení je, že nelze tímto způsobem nabýt vlastnictví nebo práva k věcem v socialistickém vlastnictví (tedy ani k movitým) nebo věcem, které jsou v užívání socialistické organizace podle zvláštních předpisů (viz shora). Prakticky bude tedy možno nabýt vydržením vlastnictví, případně právo k rodinným domkům, garážím a k nejrůznějším věcem movitým, pokud tyto jsou v osobním vlastnictví občanů. Další podmínka vydržení je ovšem nepřetržitá držba věci nebo práva, a to držba oprávněná (viz shora) po dobu tří let, pokud jde o věc movitou a 10 let, pokud jde o věc nemovitou.

K určitým změnám dochází také v ustanoveních o osobním spoluvlastnictví a to ať již jde o spoluvlastnictví podílové nebo bezpodílové.

Vlastnictví p o d í l o v é vyjadřuje míru práv a povinností jednotlivých spoluvlasníků ke společné věci, přičemž tato míra je vyjádřena u každého zlomkem nebo procentem ve vztahu k celku. Tento typ spoluvlastnictví se stále v praxi běžně vyskytuje. Dle dosavadní úpravy mohl spoluvlastník převést svůj podíl bez souhlasu spoluvlastníků pouze na některého ze spoluvlastníků nebo na své potomky. K převodu na jiné osoby bylo potřeba souhlasu všech spoluvlastníků. Novela rozšiřuje nyní okruh osob, na něž je možno podíl převést bez souhlasu spoluvlastníků tak, že bude nyní umožněn převod také na manžela spoluvlastníka, manžela převodce a na potomky a současně na jejich manžele. Sama potřeba praxe si vyžádala tuto úpravu. Nezměněna zůstává ovšem odchylná úprava ohledně spoluvlastnictví k věcem, které nejsou v osobním vlastnictví soukromém (např půda, domy nemající charakter rodinných domků apod.), kde při převodu spoluvlastnického podílu na jakoukoliv jinou osobu souhlasu spoluvlastníků není potřeba. Dle dosavadní úpravy nemohl být poluvlastník nucen k tomu, aby setrvával ve spoluvlastnictví s jinými občany, a nepřevedl-li svůj podíl z tohoto důvodu smluvně na jinou osobu podle zákonných možností, mohl požádat soud o zrušení spoluvlastnictví a naložení s jeho dílem některým ze způsobů v zákoně uvedeným. Soud byl povinnen v každém případě spoluvlastnictví zrušit a vypořádat. Nová úprava dává však soudu možnost, aby v odůvodněných (a zřejmě tedy výjimečných) případech zvláštního zřetele hodných spoluvlastnictví nezrušil. Soudy mohou nyní zrušené spoluvlastnictví vypořádat také operativněji, neboť mohou při tom použít i nově zřízeného institutu věcných břemen, o němž byla řeč výše.

K velmi praktické a účelné změně dochází i v oblasti b e z p o d í l o v é h o spoluvlastnictví. Tento druh spoluvlastnictví je možný pouze mezi manžely a patří do něho majetek získaný některým z manželů během manželství s výjimkou věcí získaných dědictvím nebo darem. Zánikem manželství rozvodem zaniká i bezpodílové spoluvlastnictví a bývalí manželé je pak musí vypořádat buď dohodou, a není-li tato z nějakého důvodu možná, cestou soudního sporu. Zkušenosti ukázaly, že bývalí manželé mnohdy se značnými průtahy a po dlouhou dobu jednali o vypořádání případnou dohodou, přičemž se nezřídka v jejich přístupech projevovaly prvky jisté taktiky, chytrácství, tvrdošíjnosti a nedostatek skutečného zájmu na uzavření dohody. K soudním sporům o vypořádání pak docházelo často teprve po bezvýsledném jednání o dohodu a po značném časovém odstupu (někdy i třeba několik roků) od rozvodu manželství. Dokazování pak ve sporech bylo velmi ztíženo pochopitelným úbytkem paměti účastníků i svědků, úmrtí svědků, ztrátou důležitých listin atd. Zákonodárce v úmyslu zabránit těmto situacím značné právní nejistoty trvajícím po dlouhou dobu zavádí nyní nevyvratitelnou právní domněnku, že nedojde-li do tří roků od zániku bezpodílového spoluvlastnictví, tedy od právní moci rozsudku o rozvodu manželství účastníků, k dohodě anebo v téže lhůtě k podání návrhu na jeho vypořádání u soudu, považuje se bezpodílové spoluvlastnictví za vypořádané. Obsah této právní domněnky spočívá v tom, že se má za to, že movité věci patří každému z bývalých manželů podle stavu, v jakém tento věci z bezpodílového spoluvlastnictví pro potřebu svou a své rodiny výlučně jako vlastník užívá. O ostatních věcech movitých a o nemovitých věcech pak platí, že jsou v podílovém spoluvlastnictví a že podíly obou spoluvlastníků jsou stejné.

(Dokončení příště)

JUDr. Vítězslav Jurka

Hrozí naším včelstvům varroáza?

Varroáza včel je parazitní onemocnění včel a včelího plodu způsobené roztočem Varroa jakobsoni, objeveným roku 1904 Jacobsonem na včele indické, rozšířené ve východní a jihovýchodní Asii. Samičky roztoče jsou příčně oválné, široké 1,5 až 1,9 mm, dlouhé 1,1 až 1,5 mm, zpočátku žlutobílé, později červenohnědé až hnědé, s lesklým a tvrdým hřbetním štítem, který překrývá 4 páry nohou a ústrojí, kterým přijímá potravu. Samečci mají tělo okrouhlé o průměru 0,8 mm s šedobílou měkkou pokožkou.

Vývojový cyklus roztoče probíhá na plodu ve včelstvu, kdy těsně před jeho zavíčkováním přechází oplozená samička z živých jedinců na plod. Po jeho zavíčkování klade tato samička 2 až 5, výjimečně až 30 vajíček, z nichž se během 7 dnů vyvinou pohlavně zralí samečci, případně během 9 dnů samičky. Samečci po spáření ještě v buňce hynou a oplozené samičky se přichytávají na plod, s nímž opouští buňku. Délka vývoje samičky způsobuje, že se roztoč nachází u včely medonosné hlavně na trubčím plodu, méně na včelím a vůbec ne na plodu, ze kterého se líhnou matky. Od zavíčkování se totiž matka líhne za 7 až 9 dní, včela za 12 až 13 dní a trubec za 14 až 15 dní.

Jak se k nám tento nebezpečný škůdce dostal? Vše začalo rozšířením chovu včely medonosné (Apis mellifica), chované u nás, do oblastí přirozeného výskytu včely indické (Apis cerana). Včela medonosná se stala dokonce vhodnějším hostitelem roztoče než původní hostitel — včela indická, se kterou žije roztoč Varroa od dávných časů a které nepůsobí mimořádné ztráty. Tato skutečnost se stala osudnou, protože následným převozem včelstev a prodejem matek se pomocí včely medonosné dostal roztoč i do oblastí, kde včela indická nežije. Ostatní druhy včel — včela zlatá (Apis dorsata) a včela květná (Apis florea), žijící na stejném území se včelou indickou, nejsou tímto roztočem napadány. Do ČSSR pronikla varroáza asi roku 1976 přirozenou cestou (zaletáním rojů) ze sousední Zakarpatské oblasti USSR, objevena byla až v roce 1978 v obcích Humenné v těsné blízkosti hranic. I když bylo ihned vytvořeno ochranné pásmo kolem hranic se SSSR, další rozšíření na území SSR zapříčinili někteří včelaři převozem včelstev z napadeného území před r. 1978. Český svaz včelařů (ČSV) začátkem roku 1981 zorganizoval zimní odběr a vyšetření měli (odpapd vzniklý činnností včel v úle) ze dna úlů v pohraničních oblastech se SSSR a PLR. I přes negativní nález v této oblasti se objevilo ohnisko nákazy v ČSR v týlu, a to v okrese Ústí nad Orlicí, kam byl porazit zavlečen převozem nakažených včelstev z Humenného v roce 1978. Do roku 1982 se, vesměs neukázněností včelařů a porušováním veterinárních předpisů pro přesun včelstev, rozšířil tento nebezpečný roztoč do několika okresů v ČSR a pouze kraje Jihočeský a Západočeský zůstaly do té doby bez nákazy. Z evropských zemí napadení varroázou nehlásí zatím Rakousko, Velká Británie a Irsko, Španělsko a Portugalsko. Z kontinentů je to již pouze

Členové ZO ČSV v Tišnově při odběru měli.

Austrálie, dále severní Amerika, které jsou bez varroázy. Protože varroáza byla ve většině zemí podceněna, dochází tam ke značnému snížení stavu včelstev. Z kusých zahraničních zpráv je známo, že v Bulharsku, kde došlo ke snížení stavu o 200 000 včelstev, což je třetina původního stavu, a v SSSR, kde asi z 10 mil. včelstev ubývá až 500 000 ročně, jsou již celé oblasti bez včel. V některých ZO SSV v SSR se za 5 let snížil stav včelstev až o 80 % a celkové ztráty tam činí zatím kolem 4 % všech včelstev. V ČSR bylo dosud zlikvidováno rovněž asi 4 % stavu včelstev (28 000). U nás je ovšem situace příznivější v tom, že zbývající včelstva jsou s velkou pravděpodobností všechna zdravá, kdežto v SSR je velké procento včelstev nakažených.

Obtížnost boje s varroázou spočívá hlavně v tom, že její klinické příznaky se ve včelstvu projeví až za dlouhou dobu po nakažení. Je to dáno pomalým rozmnožováním roztočů, kdy počet roztočů ve včelstvu vzroste za rok 20 krát až 35 krát. Až za 2, někdy 3 roky, kdy je asi 30 % včel napadeno roztočem, se to projeví zeslabením včelstva, nálezem deformovaných živých včel, hromadným nálezem roztoče na plodu i včelách. Za 4 až 5 let včelstvo bez pomoci hyne.

Jaké jsou metody boje proti varroáze? Je to jednak skupina léčebných metod a jednak radikální metoda. Léčebné metody, které byly zatím použity ve všech zemích mimo ČSR, tedy i v SSR, jsou založeny na zootechnických opatřeních (odstraňování napadeného plodu, použití lepících podložek umístěných pod zasíťovaným dnem, tvorba smetenců) fyzikálních účincích (termoterapie, gama paprsky), chemických přípravcích (zatím vyzkoušeno asi 60 preparátů s účinky vesměs pod 100 %) a biologických účincích (bakterie, viry, houby působící ničivě pouze na roztoče Varroa, omezování plodnosti). Žádná z těchto metod zatím nevykazovala 100 % účinnost případných vlivů na včely nebo jejich produktu.

(Pokračování příště)

Vladimír Kapoun

Králičí maso a výkrm králíků

V roce 1982 bylo dík obětavé práci př. Ant. Chronce mladšího vykoupeno ZO ČSCh v Tišnově pro Drůbežářské závody větší množství živých králíků. To dokazuje, že náš společný stůl byl obohacen o opravdovou lahůdku, která dobře uspokojí i ty nejmlsnější jazýčky. Předsudky a předpojatost, jakoby maso králičí bylo méně hodnotné a hodilo se za pokrm jen pro nejnuznější chudinu, patří, bohudík, již minulosti. Maso králičí patří k takzvaným masům bílým. Je vysoce výživné, lehce stravitelné a pro tyto znamenité přednosti doporučováno dětem, lidem trpícím neduhy, nemocným vůbec a osvědčuje se ve všech případech, kde je tělu třeba dodat živočišných bíkovin v nejlehčí formě.

Ovšem, že ne z každého králíka je maso stejně hodnotné a stejné jakosti. To závisí, jako u všech jatečných zvířat, především na odrůdě samé, na stáří jednotlivých kusů i na tom, jak a čím byla zvířena živena. Rovněž velký je rozdíl, srvnáváme-li jakost masa králíka prokrmeného s kvalitou masa králíka živeného jen pící zelenou. Právě v té příčině se mezi chovateli nejvíce chybuje. Každý ví, že žádná zkušená hospodyně nezabije husu, kachnu, kuře apod. jen tak ze dvora bez předchozího přikrmení, neboť právě výkrmem stává se maso chutnější, jemnější a šťavnatější. A tak je tomu i králíků. Mají se alespoň 10 dní, podle okolnosti až 3 týdny před zabitím náležitě prokrmit. To se děje tím způsobem, že dávky zelené a šťavnaté píce stále zmenšujeme, až ji vypustíme vůbec. Krmíme pak výhradně jen pící suchou a krmivy jadrnými. Střídavě zrním, mírně solenou drobivou bramborovou míchanicí s větší

dávkou obilných šrotů nebo otrub. Po celý čas musí mít králíci v jeslích založeno dobré seno. Nápoj, ať je to už čistá voda, musí mít králíci stále k dispozici. Příkladná čistota je nezbytná. Jakmile králíci ztrácejí chuť k žrádlu, je výkrm ukončen a další krmení znamenalo by jen hospodářskou ztrátu. Poslední den před zabitím necháme zvíře vytrávit. Maso z takto krmených králíků je jakosti nedostižné. Mnohý namítne, že takovýto prokrmený králík má pak jistě mnoho sádla a co s ním? I sádlo králičí lze v domácnosti velmi dobře upotřebit. Ze staženého ztuhlého králíka dá se snadno od masa oddělit. Přeškvařeného sádla použijeme jako jiného omastku ať již k přípravě jíšky, praženek, zeleniny, nebo pod pečivo i do pečiva a pod pečeně. Škvarky jsou velmi dobré do bramborové polévky.

J. Šnobl

O RORÝSOVI

„Prostředí je důležitý činitel i ve vývoji společnosti . . .", říká Jan Werich v jedné předscéně. Prostředí a způsob života jsou důležitými činiteli i při utváření živočicha. Cílem je účel. On je tím dlátem, které přitesává tvar a nejlépe ho přizpůsobuje požadavkům prostředí a životního stylu. Tohle člověka napadne, když pozoruje roryse. Rorýs, celý černý jen s bílou skvrnou na hrdle, je podoben vlaštovce i když s ní jinak příbuzný není. Patří do řady svišťounů, kde jsou i nejmenší ptáci — kolibříci. Jméno řádu přiléhavé právě pro něho. Útlé tělo se štíhlými, špičatými křídly je stvořeno pro rychlost. Nohy jsou kraťoučké, všechny prsty zahnuté dopředu a opatřené drápky. Ty slouží k zachycení na zdi či skále. Po zemi se pohybuje velice těžce, a octne-li se na ní, těžko se mu daří vzlétnout. Je dítětem vzduchu. Sviští povětřím, neustále v pohybu. Za letu chytá potravu — je jí výhradně hmyz —, za letu odpočívá, dokonce se tvrdí, že za letu i spí (byla totiž pozorována hejna rorýsů v noci ve větších výškách). Podle některých badatelů nalétá denně 900 km. Je proto pro něj hračkou překonat vzdálenost Evropa — Jižní Afrika, kam odlétá už počátkem srpna zimovat. Vrací se koncem dubna až počátkem května, kdy už je všude plno hmyzu. Čas, který si naplánoval k pobytu u nás, je krátký a tak s hnízděním neotálí. Hned začne budovat hnízdo. Po pravdě řečeno, není to nic světoborného. Pár stébel a nějaké to peříčko slepené lepkavými, na vzduchu tuhnoucími slinami. Někdy dokonce vyžene z jejich dutiny vrabce či špačka. V Tišnově můžeme vidět hnízdit rorýsa třeba u sokolovny nebo na Dvořákově ulici. V první polovině května snese samička do hnízda 2—3 vajíčka a spolu se samečkem je 18—20 dní zahřívají. Když se vylíhnou mladí rorýsi, krmí je rodiče zvláštním způsobem. Ve voleti jim nosí balíček — lepkavou blanou obalené můry, mšice, mouchy a jiný hmyz. Jsou chvíle, kdy se počasí zhorší natolik, že hmyz přestane létat úplně. Aby nezemřeli hlady, brání se tomu maličtí rorýsi tím, že zpomalí svoje životní pochody až do jakési letargie.

Rorysi patří k letu. Když uslyšíte nad hlavou skřípavý vřískot honící se rorýsí smečky (honění se ve vzduchu je vůbec jejich nejoblíbenější zábavou), můžete si být jisti, že léto je tady, i kdyby tomu jinak nic nenasvědčovalo.

Josef Ptáček

SPORT

ÚSPĚŠNÁ TJ SOKOL TIŠNOV II

TJ Sokol v Tišnově II – Předklášteří uspořádala v sobotu 12. března výroční členskou schůzi, na níž přivítal s. L. Gross mimo četné členy i zástupce jednotlivých složek NF zvláště pak místopředsedu MěstNV s. K. Kouřila, předsedu komise pro mládež a tělovýchovu MěstNV s. Knechta a zástupce OV ČSTV s. ing. Balabána. Po volbě návrhové a volební komise se ujal slova předseda TJ Sokola s. František Hanák, který podal zprávu o činnosti za rok 1982 a plán činnosti pro rok 1983. Po úvodní politické části následoval rozbor práce podle usnesení z výroční schůze z roku 1982. Většina bodů byla splněna. To se týká především rozšíření členské základny, uvedení do provozu tenisových kurtů a travnatého hřiště, přípravy lyžařského svahu s vlekem v prostoru Na klínku. Zařízení TJ, postupně rekonstruované a dokončované, neslouží jen členům TJ, ale je využíváno i dalšími složkami NF ke kulturním, společenským i politickým akcím.

V průběhu loňského roku aktivně pracovaly odbory ZRTV, turistiky, lyžování, a oddíl odbíjené. V odboru ZRTV pod vedením metodiků s. Kulhánkové a s. Pospíchala aktivně sportuje většina našich členů. Na velmi dobré úrovni je v tomto odboru zvláště práce s mládeží. Pravidelně jsou pořádány sportovní soutěže žactva ke Dni dětí, velkému zájmu se těšilo plnění odznaku zdatnosti. Ze zúčastněných 46 žáků různých věkových kategorií splnilo podmínky 26 dětí.

V mužských složkách pod vedením cvičitelů s. Mazáče, Valenty a J. Knoflíčka cvičí 10 mladších žáků, starší žactvo vede s. Pospíchal a pravidelně dochází 12 žáků.

Dobrou úroveň má a velký zájem je o cvičení ženských složek. Pravidelně cvičí 30 mladších žákyň pod vedením s. Grossové, Stupalové, Hanákové a Novotné. Starší žákyně v počtu 16 již tradičně obětavě vede s. Nejezová. Zájem je i o cvičení dorostenek a žen s hudbou, kde s. Kulhánková cvičí se 14 až 20 ženami, a kondiční gymnastiku žen navštěvuje pod vedením s. Babákové 10 žen.

Dobře si také vedli lyžaři, jejichž oddíl je v TJ největší. Čítá 40 dospělých a dorostenců, 49 žáků, má 3 cvičitele a trenéry. Jeho členové mají také největší brigádnický podíl na stavbě lyžařského vleku a svahu. Odpracovali celkem 1600 brig. hodin z celkových 3000

Pěkných výsledků dosáhli také odbíjenkáři. Přesto, že museli trénovat až v Lomnici, uspěli na řadě zimních turnajů. Nyní se zaměří na vytvoření dorosteneckého družstva, aby odbíjenkářká tradice v Předklášteří měla pokračování i do budoucna.

Péčí výboru TJ se zdárně rozvíjí také rekreační tělovýchova v ostatních druzích sportu, jako např. na tenisových kurtech, turnaj v malé kopané, soutěž ve stolním tenisu a zájezdy na rekreační plavání do Kuřimi. Je potěšitelné, že těchto soutěží a sportovních zájezdů se účastní nejen velký počet mládeže, ale také dospělých občanů a sportovců.

Touto činností také naše TJ přispívá k plnění závěrů XVI. sjezdu KSČ a 5. sjezdu ČSTV o rozvoji tělesné výchovy a sportu.

Členové se také aktivně zúčastňovali kulturně společenského života.

Na závěr výroční schůze bylo přijato usnesení, které ukládá pokračovat v nastoupené cestě a zkvalitňovat úroveň tělovýchovy v Předklášteří.

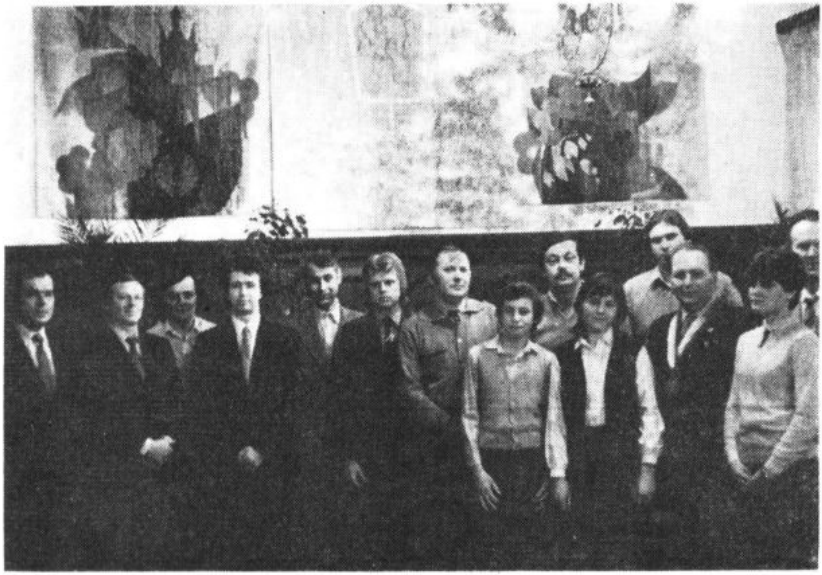
D. Šikola

PŘIJETÍ U PŘEDSEDY MěstNV

Snímky Petra Doležala se vracíme k malé slavnosti v obřadní síni na radnici, kde 11. března t. r. přijal předseda MěstNV s. Karel Souček vyhodnocené účastníky ankety o nejlepšího sportovce TJ Baník Tišnov a Svazarmu za rok 1982. Slavnostní přijetí zahájil předseda sboru pro občanské záležitosti s. Pavel Máca, jednotlivé sportovce předsedovi představil vedoucí redaktor Tišnovska dr. Karel Fic. S. Souček v krátkém proslovu poděkoval všem za dobrou reprezentaci města i za podíl při budování sportovních zařízení. Seznámil je stručně též se záměry, které má MěstNV do budoucna na úseku péče o tělovýchovu a sport.

Po předání pamětních listů setrvali funkcionáři se sportovci v přátelské besedě.

ŠACHOVÍ PŘEBORNÍCI NA ROK 1983

K 35. výročí Února zorganizoval šachový oddíl TJ Baník Tišnov již 6. ročník městského přeboru v šachu. Zúčastnilo se 21 šachistů. Hrálo se švýcarským způsobem na 7 kol s časem půl hodiny na partii pro každého hráče.

Na prvním místě se umístil Ing. Haminger, když dosáhl ze sedmi možných bodů 6. Na dalších místech se umístili: Ing. Plašil, Sv. Bílek 5,5; Bytešník 5; Košata, Janas, Ing. Černej 4,5; Pekárek. Dozbaba, Ing. Schneider 4 body; na 10 místě Vl. Buček se 3,5 body. Přeborník Ing. Haminger převzal putovní pohár MěstNV Tišnov. Kromě toho výsledku zasložil se jako kapitán B šachového družstva o velmi pěkný výsledek v okresní soutěži. Jeho 8 šachistů tuto soutěž vyhrálo se 16 body před Dolními Kounicemi a Kuřimí. Čekají je ještě kvalifikační zápasy o postup do krajského přeboru.

Městský přebor žáků vyhrál Jiří Šutera, druhý byl Robert Lukáš a třetí Petr Peška.

Okresní přebor dorostenců, který se hrál v Kuřimi, vyhrál tišnovský Jan Košata, třetí byl Petr Zavřel, čtvrtý L. Novák a pátý D. Seidl. Velmi pěkný úspěch tišnovských dorostenců.

K řešení našich úloh: Úlohu Cumpeho. (1. Kd6) a Ing. Mikana (1. Jg6) vyřešili další řešitelé: Fojt a Kalina z Blanska, P. Šamša z Gottwaldova, J. Pekárek, Sv. Bílek a P. Štursa, Zd. Mistr jen úlohu Ing. Mikana.

Ke zdokonalení v koncovkách předkládáme k řešení 2 studie:

M. Fila: Bílý: Kb1, Vf1, pb2, černý: Kg6, Vb8. Lad. Prokeš: Bílý: Kc8, Ve4, Ve5, černý: Ke8, Va7, Va4. Bílý vyhraje. Řešitele zveřejníme.

R. D.

TIP NA VÝLET

OPĚT NA VESELSKÝ CHLUM

Na trasu květnového výletu jsme měli trochu jiný plán, ale první jarní výlet a vzpomínka na kvetoucí ovocné stromy v okolí Veselského chlumu nás přiměly k tomu, abychom nabídli tuto trasu.

Východiskem bude autobusová zastávka u obce Brusná. Po silnici dojdeme do této obce. Silnice sice v obci končí, ale pokračuje dále jako polní cesta do Borače, už v obci začíná stoupat na hřeben Jahodné. Cesta sice není značena, ale pomocí mapky, instinktu a také turistických zkušeností snadno dojdeme až na žlutou turistickou značku, která cestu do Borače křižuje. Odbočíme na ní vpravo a žlutá značka nás povede dále. Půjdeme stále po hřebenu, budeme se kochat výhledy, které se nám nabízejí, projdeme krajem obce Veselí a až za obcí dojdeme na nejvyšší bod cesty, odbočíme kousek vlevo ze značky a jsme na Veselském chlumu. Řekli jsme si o tomto významném výhledovém bodu již při výcházce loni v únoru. Je zde krásně snad celý rok, ale nejkrásněji asi právě v době, kdy zde kvetou ovocné stromy, zvláště třešně, kterých je zde hodně. Až si odpočineme a nabažíme se výhledu, vrátíme se zpátky na značku a po ní sejdeme do Ochoze. Dnes je tato obec částí Lomnice, ale v minulosti byla rozdělena — část jí patřila tišnovskému klášteru a menší část lomnickému panství, spojena v jednu obec byla v roce 1900.

Z Ochoze již budeme pokračovat po silnici. Projdeme Bělčí a kolem Křeptovského rybníka dojdeme až k Prudké. Potok není nijak nápadný, ale v minulosti, kdy ještě nebyl regulovaný, dokázal udělat mnoho škod. Při průtrži mračen 12. července 1922 se rozvodnil a bylo poškozeno mnoho domů. V některých místech byly vymleté strže až 1,5 m hluboké. Za Bělčí se zastavíme u památníku, který zde byl postaven na památku bělečských občanů, kteří byli na tomto místě 9. května 1945 zastřeleni fašisty.

U Prudké je již červená značka a naše cesta povede po ní. Projdeme kolem bývalé hájenky a bývalého mlýna a za krytým dřevěným mostem, starým

téměř dvě století, již vidíme železniční zastávku, kde náš výlet ukončíme. Pokud je však čas a chuť, je možno pokračovat po červené značce dále do Borače, Štěpánovic nebo až do Tišnova. Na Prudké si ještě připomeneme, že nad železniční zastávkou je přírodní rezervace, dříve zde sídlil i sokol stěhovavý.

Celý výlet je dlouhý 10,5 km (Veselí 3,5 km, Ochoz 6,5 km), překoná se při něm převýšení asi 200 m.

— ok —

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem za projevy soustrasti a za účast při rozloučení s mým manželem **Františkem Vrchlabským.**

Marie Vrchlabská

Děkuji sboru pro občanské záležitosti a MěstNV v Tišnově za blahopřání k mým devadesátým narozeninám.

Marie Vrchlabská

KPVU při OB Tišnov—Hradčany

p o ř á d á

Výstvu koláží zasloužilého umělce Miroslava Horníčka a Adolfa Vondry.

v nové společenské místnosti na sídlišti pod Klucaninou ve dnech 15. — 25. května 1983.

otevřeno denně 10—12 a 14—18 hod.

Sdružený závodní klub pracujících ROH — KRUH PŘÁTEL HUDBY

připravil na středu 25. května 1983 v sále SZKP ROH Tišnov v 19.30 hod.

KONCERT MLADÝCH UMĚLCŮ

Luboš HUCEK — fagot

klavírní doprovod Sylva HUCKOVÁ

Vladislav BLÁHA — kytara

I. část programu — V. Bláha, J. S. Bach, T. Robinson, F. Sor, M. M. Fonce, J. Turina a H. Villa Lobos

II. část programu — L. Hucek, C. M. von Weber, A. Vivaldi, G. P. Teleman.

Koncert je poslední z cyklu sezony 1982/83 Kruhu přítel hudby.

Srdečně zveme tišnovskou veřejnost. Platí zakoupené abonentky. Pro zájemce z veřejnosti bude prodej vstupenek před koncertem od 19 hod. v pokladně SZKP ROH.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.3-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička he 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytování a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.
B bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA TIŠNOV

1. ne – 17.30 hodin
MONSTRUM Z GALAXIE ARKANA
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

1. ne – 20 hodin, 2. po – 17.30 hodin
● **SMRT NA NILU**
Anglický film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

3. út – 17.30 hodin
ANNA A ZLODĚJ
Rumunský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

7. so 8. ne – 17.30 hodin
ZRCADLO PRO KRISTÝNU
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

7. so 8. ne – 20 hodin,
9. po – 17.30 a 20 hodin
● **HLUBINA (širokoúhlý)**
Americký barevný film.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

10. út – 17.30 hodin
● **BOŽÍ DĚTI**
Portorický barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

12. čt – 17.30 a 20 hodin „S"
FACKA
Sovětský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

14. so 15. ne – 17.30 hodin
MALÝ VELKÝ HOKEJISTA
Český barevný film.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs

14. so 15. ne – 20 hodin, 16. po – 17.30 hodin
●● **PADRE PADRONE**
Italský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

17. út – 17.30 a 20 hodin, 19. čt – 17.30 hodin
● **ŘIDIČ**
Anglický barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

1. ne – 10 hodin
JAK SE STÁT VELKÝM
Sovětský barevný film.

8. ne – 9.30 hodin
KRAKONOŠ A PYTLÁK
Český barevný film.

15. ne – 9.30 hodin
TISÍC POKUSŮ A JEDEN VYNÁLEZ
Argentinský barevný film.

22. ne – 9.30 hodin
DĚDA MRÁZ A ZLÝ VLK
Sovětský barevný film.

29. ne – 9.30 hodin
TEREZU BYCH KVŮLI ŽÁDNÉ HOLCE NEOPUSTIL
Český barevný film.

20. pá 21. so 22. ne 23. po – 21 hod.
S TEBOU MĚ BAVÍ SVĚT
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

24. út 26. čt – 21 hodin
● **HRANIČNÍ ČÁRA**
Americký dobrodružný film.
Vstupné 6 Kčs

27. pá 28. so 29. ne 30. po 31. út – 21 hodin
●● **VETŘELEC (širokoúhlý)**
Anglický barevný film.
Vstupné 10 Kčs

Filmy označené ● jsou mládeži nepřístupné!

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice – 6192-83 – 456.12/83-Lá 90

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ČERVEN 1983 Ročník XIV Číslo 6

MÍR A DĚTI

Už doslova za několik dní uvítá naše hlavní město významné hosty z celého světa, účastníky Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce. Naléhavé a významné je toto fórum poslů míru zvláště v nynější světové situaci, kdy zejména vojenskoprůmyslový komplex zemí Severoatlantické aliance vyvíjí a vyrábí stále ničivější prostředky k masovému vyhlazování ve snaze zvrátit stavající vojenskostrategickou rovnováhu a získat převahu nad zeměmi socialistického tábora.

Celý svět si více a více uvědomuje, že principiální politika Sovětského svazu a zemí socialistického společenství znamená odhodlání bránit a ubránit mír a život. Slova „mír" a „život" zaznějí v pražském Paláci kultury snad ve všech jazycích světa, protože jsou to slova, ve kterých je obsaženo to, co bylo, je a bude pro lidská pokolení nejdražší. Proto je nejpokrokovějšími silami světa proklamováno právo na život v míru jako kvalitativně nejvyšší forma lidského práva.

Jistě není náhodou, že světový mírový kongres jedná v měsíci, který spojujeme s dětmi, v měsíci, v jehož počátku slavíme Mezinárodní den dětí. Neboť mír bráníme především proto, abychom nikdy nepoznaly nešťastné a zoufalé dětské slzy ze zranění, z hrůzy, z hladu.

A čím více lidí si bude vědomo, že mír nelze dělit a že je nutné ho aktivně bránit, tím více se přiblíží den, kdy bude mír samozřejmostí. (i)

Proč si přeji, aby byl mír

Na tuto otázku odpovídali pionýři a pionýrky Fillová, Janíček, Kadlecová, Kellnerová, Kratochvílová, Matoušková, Musilová, Petráková, Růžička, Straňáková, Sýs, Uldrijan a Visingr ze 4. B třídy základní školy na Gottwaldově ulici.

Jejich upřímná slova vyjadřují přání, které také za všechny dospělé vysloví zástupci všech mírumilovných sil na celém světě, shromáždivší se v tomto měsíci v našem hlavním městě na Světovém shromáždění za mír a život, proti jaderné válce.

Z jejich odpovědí vybíráme myšlenky, které promlouvají za nás za všechny.

Když je mír, tak si můžeme hrát, chodit do školy, učit se, nemusíme se vůbec ničeho bát.

Přeji si, abychom byli vždy spolu přátelé. Nechci, aby byla válka, protože válka je krutá.

Když je mír, tak si děti hrají. Ale když je válka, jsou rozbořeny školy, domy, hrady a zámky, budovy a různá památná místa.

Aby byl mír, nesmí se vypouštět atomové bomby, aby se nezničil život lidí.

Protože kdyby byla jaderná válka, všechno živé by zemřelo a ze Země by se stala mrtvá planeta.

A tak musíme všichni do jednoho jako bratři a sestry bránit mír a přesvědčovat amerického prezidenta Reagana a jeho spojence, aby zastavili zbrojení, neboť i pro ně by byl konec světa.

Ale já si myslím, že nikdo nebude tak nerozumný a nezačne válku, protože kdyby někdo začal třetí světovou válku, tak by ukončil náš život na Zemi. A byla bych také ráda, kdyby se všechny zbraně přestaly vyrábět.

Červen je také měsícem školních výletů a turistických putování. A vidět dnes živého koně, to je už pomalu vzácnost. Foto na titulní straně Zdeněk Juránek.

Velice na mne zapůsobily mírové manifestace proti jaderné válce a rozmístění jaderných zbraní v Evropě. Tak například ve Velké Británii se sešlo padesát tisíc lidí, chytli se za ruce a utvořili řetěz kolem jedné základny, kde měly být rozmístěny rakety. Takových pochodů a manifestací je ve světě stále víc, protože si stále více lidí uvědomuje, že jaderná válka by znamenala zničení lidstva.

Proto také bude v Praze v Paláci kultury sjezd, kde se sjedou lidé z celé Země, aby se poradili, co proti válce dělat.

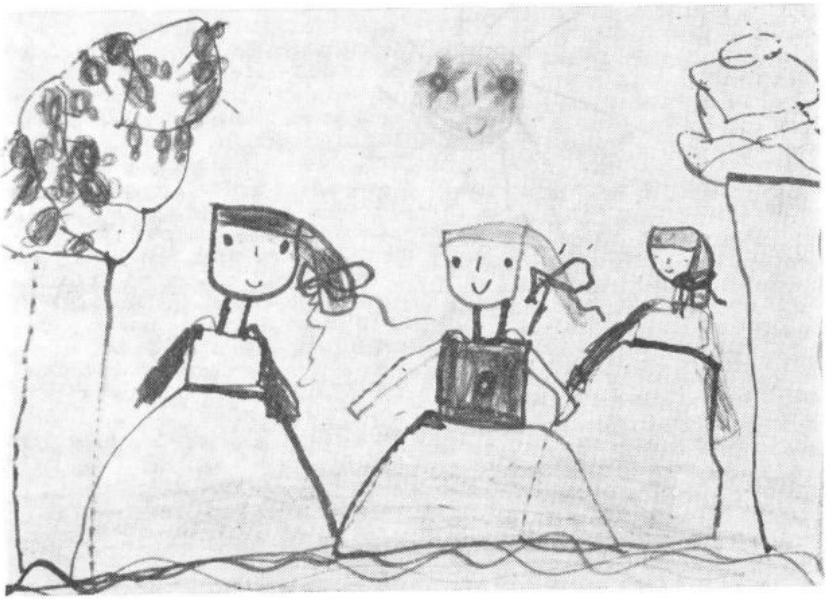
Děti mohou přispět tím, že se budou učit. Také tím, že budou doma pomáhat rodičům.

DĚTI MALUJÍ MÍR

Ve dnech 17.—29. června se uskuteční v nové společenské místnosti pod Klucaninou výstava kreseb tišnovských dětí jako dar Světovému shromáždění za mír, proti jaderné válce, které bude současně probíhat v Praze. Tuto akci pořádá Klub přátel výtvarného umění v Tišnově při Osvětové besedě Tišnov – Hradčany ve spolupráci s občanským výborem č. 7 pod záštitou Okresní mírové rady Brno-venkov, MěstV KSČ a MěstV NF v Tišnově a ve spolupráci se všemi tišnovskými školami. Výstavy se zúčastní mateřské školy, základní školy, zvláštní internátní škola a gymnázium.

Při výjezdovém dnu delegátů pražského mírového shromáždění zavítá čtyřicetičlenná skupina též do okresu Brno-venkov, dvacetičlenná skupina s doprovodem přijede do Tišnova; je přislíbeno, že navštíví i tuto výstavu dětských kreseb.

Připomeňme, že se tišnovské děti každoročně zúčastňují literární a výtvarné soutěže Děti, mír a umění. Řada z nich se umístila i ve vyšších kolech této soutěže. Loni to byla např. Michala Prokopová, která získala ocenění své kresby v celostátním kole soutěže. Letos získala v krajském kole ve výtvarné části soutěže II. místo Jitka Křivánková ze ZŠ v Tišnově.

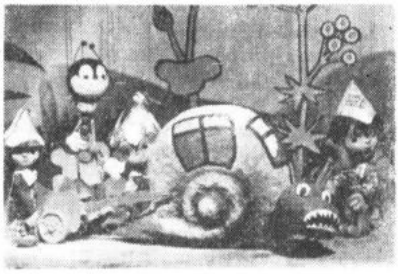

Kreslila Katka N., 6. r., Mš Horova ulice.

Těšíme se, že výstava kreseb tišnovských dětí „Děti malují mír" se setká s velkým ohlasem naší veřejnosti. Bude to první velká výstava tohoto druhu v našem městě a naše nejmladší generace, která na ní vysloví svou touhu po míru bude jistě tlumočit i přání nás dospělých po míru i odhodlání mír uhájit.

(vb)

MLADOST JUBILUJE

Letos už uplynulo dvanáct let od chvíle, kdy soubor Mladost sehrál první pohádku pro děti — Kašpárkův krok do života. Soubor, který tvoří 18 členů — chlapců i děvčat, pracuje při Sdruženém závodním klubu pracujících v Tišnově a od samého počátku jej vede Miloš Navara. Vedoucí současně zajišťuje režii i dramaturgii; kolektiv tvoří pionýři z PO ZŠ Gottwaldova a ZŠ Smíškova.

Soubor nastudoval za dobu svého trvání už přes sto divadelních představení pro děti, z toho pak přes třicet premiér. Mladost hraje každý měsíc v SZKP na Mlýnské ulici pro naše nejmenší, ale hraje také představení pro mateřské školy. Kromě stálé scény má loutkové divadlo zájezdovou scénu, s kterou zajíždí např. do Lomnice a Veverské Bítýšky. Tišnovští hráli i v dalších místech našeho okresu, např. v Rosicích a Zastávce. Viděli je však také děti v dětské nemocnici v Brně i děti v Bratislavě (v rámci družby s OKS Bratislava — vidiek tam byli opět letos v květnu). Zúčastňují se také pravidelně Dětských dnů, které pořádá pro loutkaře každoročně OKS a Okresní odborová rada Brno-venkov. Absolvovali též úspěšně dvakrát krajskou soutěž v Napajedlích. Na scénických výpravách se v průběhu trvání divadla podíleli akad. malíř Karel Formánek, dále Karel Koudelka, učitel LSU Jaroslav Hron a studentka gymnázia Táňa Balášová. Pomáhali též členové výtvarného kroužku při SZKP. Hudbu pro Mladost dělal redaktor Čs. rozhlasu v Brně Josef Růžička, později ho vystřídal Jaroslav Dvořák z Večerního Brna, který pracuje pro tišnovské loutkaře dodnes. Loutky si soubor zakupoval zpočátku v Únanově, nyní si však děti dělají loutky samy, kostýmy jim šijí pracovnice učňovského střediska Modety v Tišnově—členky BSP. V posledních letech se soubor Mladost pod vedením M. Navary dostal na vyšší standart, a je proto hodnocen velmi dobře nejen na okresních, ale i krajských přehlídkách. Úspěšné byly zejména hry Adámek mezi broučky a Hračky na cestách. Mezi dětmi se stala nejoblíbenější hrou pohádka Ferda Mravenec a jeho přátelé, sehraná předloni. Zásluhu na kvalitním provedení představení mají také členové Karasova divadla, kteří nahrávají texty pohádek.

Z historie se vraťme do dneška. Tuto sezónu zahájila Mladost pohádkou O perníkové chaloupce, pak následoval Začarovaný Kašpárek a Jeníkovo vánoční přání. Okresní přehlídky se tišnovští loutkaři zúčastnili pohádkou o Slunečníku, Měsíčníku a Větrníku, kterou podle hry B. Němcové upravil M. Navara. Z programu příští sezóny vám prozradíme, že se připravují pohádky Sůl nad zlato, Červený kvítek, Dlouhý, Široký a Bystrozraký — tedy děti se mají opět na co těšit. Přejeme sboru Mladost, který před patnácti lety navázal na dobré loutkařské tradice v Tišnově, aby v úspěšné práci pokračoval také v budoucnu a připravil pro své nejmenší posluchače v hledišti své stálé scény v SZKP na Mlýnské ještě mnoho pěkných zážitků.

A na závěr bychom chtěli připomenout, že členové souboru Mladost zaslali na fond míru výtěžek jednoho představení. Tímto svým činem vyjádřili svůj angažovaný postoj v boji za mír.

(vb)

NOVÉ ŠKOLNÍ OBVODY OD 1. ZÁŘÍ 1983

DO KTERÉ ŠKOLY?

Od školního roku 1983/84 budou v Tišnově v provozu tři úplné základní školy, jejichž obvody se usnesením rady MěstNV v Tišnově ze dne 14. dubna 1983 stanovují takto:

Základní škola Tišnov, Smíškova 840

Do této školy budou chodit žáci ze směru Železné, Jamné, Hájek – Hajánky, Bukovice, Rohozec. Ve městě bude tvořit hranici obvodu ul. Na rybníčku, odtud všechny ulice směrem jihovýchodním, včetně části ul. Rudé armády, patří do obvodu a dále žáci z ulic Smíškova a Kvapilova.

Základní škola Tišnov, Gottwaldova 312

Do této školy budou chodit žáci ze směru Sentice, Hradčany, Heroltice, Vohančice, Březina a z ulic Za mlýnem, U Humpolky, část Rudé armády (po ul. Na rybníčku), Wagnerova, Cáhlovská, Karasova, Na mlékárně, Na zahrádkách, U trati, Koráb, Majorova, Hřbitovní, Chodníček, Sv. Čecha, Černohorská, Hynka Bíma, Riegrova, Gottwaldova, nám. Míru, nám. Komenského, Mlýnská, Neumannova, Brněnská, Dvořákova, Havlíčkova, Vrchlického, Smetanova a Husova.

Základní škola Tišnov, nám. 28. října 1708

Do této školy budou chodit žáci z městských částí Lomnička, Šerkovice, Předklášteří (5.–8. ročník) a z ulic Trmačov, Pod Květnicí, U náhonu, Klášterská, Jungmannova, Na loukách, Halouzkova, Janáčkova, Dvořáčkova, Polní, Lomnická, Kukýrna, nám. 28. října, Porolkova, Drbalova, Tyršova, Nerudova, Jiráskova, Družstevní, Leninova, Králova, Švermova, Osvobození.

Vyrovnání počtu žáků v jednotlivých ročnících se ponechává na dohodě ředitelů základních škol. Toto vyrovnání bude prováděno žáky z okolních obcí a z hraničních ulic obvodů.

K VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

Ve čtvrtek 5. května 1983 se v sále kina uskutečnilo tradiční shromáždění občanů k 38. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou.

V oficiální části vystoupil se slavnostním projevem předseda MěV KSČ s. Miloslav Grmolec, který vyzdvihl podíl Sovětského svazu na našem národním osvobození a připomněl též dlouholeté snažení SSSR o nastolení trvalého míru. Zvláště dnes je toto úsilí aktuální, protože USA a západní mocnosti usilují o zvrácení existující rovnováhy sil.

V kulturním programu pak účinkovali žáci a žákyně LŠU, kteří v pěkném, pestrém pásmu recitovaného slova, zpěvu, tance i hudby ukázali svou dovednost. Nemalým dílem tak přispěli k důstojnému průběhu letošní oslavy.

Snímky Milana Loskota nám připomínají letošní jarní úklid.

Loni, v listopadovém čísle našeho zpravodaje, jsme představili první z občanských výborů našeho města a tím jsme také přiblížili první z integrovaných obcí našeho města — Šerkovice. V závěru byl příslib, že v seznamování s prací občanských výborů a integrovaných obcí budeme pokračovat. Volba dalšího občanského výboru byla značně usnadněna. V soutěži občanských výborů okresu Brno-venkov obsadil 2. místo tišnovský občanský výbor č. 15, který má působnost v Železném, a tak tentokrát představíme, jaký je

ŽIVOT V ŽELEZNÉM

Železné je obec prastará. Zmínka je v listinách již v roce 1235, kdy papež Řehoř IX. bere pod svou ochranu tišnovský klášter, mimo jiné i s obcí Železné; od té doby patří obec k tišnovskému klášteru.

O historii obce jsme již několikrát psali a proto se budeme více zabývat historií nedávnou a hlavně současností. Z té nedávné je třeba připomenout, že první JZD v tišnovském okrese bylo založeno právě v Železném v roce 1948. Prvním předsedou byl Josef Bárta, který byl vyslán pro zkušenosti do Sovětského svazu, po svém návratu přednášel v sousedních obcích o socializaci vesnice. V roce 1945 se místní JZD slučuje s JZD 9. květen v Lomničce, dnes zde hospodaří JZD 9. květen Drásov.

Ve stejném roce jako je založeno JZD je v obci budován vodovod, v roce 1962 je dokončena stavba kanalizace. V letech 1969—1970 byla budována prodejna Jednoty, za čtrnáct měsíců odpracovali občané 5 884 brigádnických hodin a vzniklo dílo v hodnotě 392 035,64 Kčs. Hned v následujícím roce začíná výstavba kulturního domu, toto největší dílo v obci je dokončeno o dva a půl roku později. Pak následovalo prodloužení vodovodu a elektrické sítě do nové ulice k Hradisku, bylo provedeno vyasfaltování místních komunikací, vybudování autobusové čekárny a místní lidové knihovny, opraveny místnosti místního národního výboru a mnohé další práce.

Nyní má obec asi 300 obyvatel, kteří žijí v 83 domech, dále je zde 14 chat a 5 rekreačních chalup.

Když je potřeba, dovedou Železenští pořádně zabrat.

1. červencem 1980 se stává Železné součástí Tišnova, 28. září 1981 je zvolen současný občanský výbor, který má celkem 7 členů. V jeho čele je předseda Josef Jílek, místopředsedou je Ludvik Trtílek, jednatelkou Marie Vacová, členy Marie Hrbotická, Zdeněk Bárta, Ladislav Mach a Josef Hrbotický.

Nově zvolený občanský výbor neměl hned pro svoji práci nejlepší podmínky. Ale přesto se členové pustili s chutí do práce a do konce roku bylo zahájeno budování kluziště, byly vyčištěny povrchové stružky pro vodu, členové výboru zajistili dva pionýrské vedoucí a z popudu občanského výboru byl zahájen pravidelný tělocvik v kulturním domě. V krátkém čase se podařilo podchytit iniciativu občanů — výsledkem bylo 1 748 odpracovaných brigádnických hodin za poslední tři měsíce roku 1981.

Ve stejném duchu byl i rok 1982. V obci přibyla květinová výzdoba, bylo vysázeno mimo jiné i 120 keřů růží, bylo vybudováno 80 m chodníků, položeno 230 m obrubníků. To je jen malá část toho, co občané pro svoji obec udělali. Za rok to bylo více než 4 500 brigádnických hodin v neinvestiční části akce Z, dalších 920 hodin bylo odpracováno při údržbě veřejné zeleně. Například jarní směny Národní fronty se zúčastnilo 39 dospělých, 21 mladý občan a odpoledne ještě 18 občanů pokračovalo v započaté práci. Celkem tento den bylo odpracováno 452 hodin.

Při brigádě 17. července pomáhalo celkem 37 občanů a bylo položeno 150 m silničních a 50 m zahradních obrubníků, občané zabudovali dvě kanálové vpustě a položili dlažbu u čekárny.

Iniciativně při každé brigádě šli příkladem právě členové občanského výboru, a to byl nejlepší příklad pro všechny občany. Jen při budování chodníků odpracovali členové výboru 308 hodin, to je více než čtvrtina všech hodin, které byly při této akci odpracovány.

Občanský výbor se při své práci, a zvláště při zajišťování brigád, opírá o společenské organizace Národní fronty.

Na prvním místě je nutno jmenovat organizaci žen, která má 32 členek; v jejím čele je s. Miholová. Ženy jsou organizátorkami všech kulturních akcí v obci, ať už jsou to zájezdy do divadla, tradiční hody, ostatkové odpoledne nebo společenský a dětský ples. Ženy se také pravidelně zúčastňují brigád, v roce 1981 odpracovaly 600 hodin, mimo to odevzdaly 80 kg papíru a 187 kg šípků. Právem získaly za svoji práci od okresního výboru Českého svazu žen čestné uznání za svoji práci. Je třeba také připomenout úspěšnou výstavku ručních prací, kterou navštívilo 147 občanů.

Aktivní je také tělovýchovná jednota. Její členové pravidelně pořádají dálkový pochod Železenská desítka a pětadvacítka, Běh Klucaninou a v loňském roce byly zahájeny práce na budování kulturního a sportovního areálu v Horce. Další organizací v obci je Svaz požární ochrany, jejímž předsedou je s. Svoboda. Také požárníci patří k tradičním účastníkům brigád v obci, loni úspěšně startovali při okresní soutěži v Čebíně, kde obsadili pěkné 5. místo. Od občanského výboru dostali za úkol více se věnovat mladé generaci a získávat ji do svých řad.

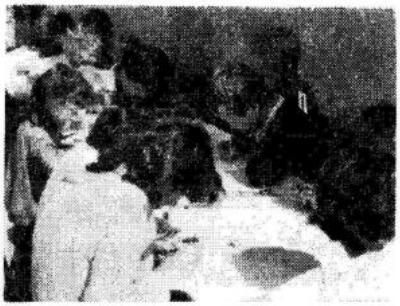
V obci pracuje také dohlížecí výbor Jednoty. Zabývá se hlavně problémy se zásobováním obce, které se postupně daří řešit. Nedávno byla na pomoc dohlížecímu výboru vytvořena spotřebitelská rada, složená ze zástupce dohlížecího výboru, občanského výboru a občanů. Společně nyní řeší problémy spotřebitelů, ale i kultury prodeje v místní prodejně.

V Železném byla také organizace SSM, nevyvíjela však téměř žádnou činnost a nakonec se rozpadla. Nyní je velkou snahou vesnické organizace KSČ i občanského výboru činnost organizace mládežníků obnovit.

Na veřejné schůzi občanského výboru 14. března 1983 byli občané seznámeni s plánovanými akcemi na letošní rok. Na úseku výstavby je plánováno položení dalších rour pro svod povrchové vody, položení silničních a zahradních obrubníků po celé délce kanalizace, vydláždění chodníků, vybudování dětského hřiště, vysázení jednoho sta růží a padesáti stromků a keřů a oprava pomníku na návsi. V rámci politické výchovy budou uspořádány dva lampiónové průvody, oslavy významných výročí a relace v místním rozhlase. V plánu je také cestopisná přednáška, divadelní zájezd, návštěva nejstarší občanky obce — čtyřiadevadesátileté Antonie Hořejšové a dalších občanů, starších osmdesáti let.

Končí druhý článek o občanských výborech našeho města. V prvním příspěvku jsme napsali, že šerkovický občanský výbor může být v mnohém příkladem pro ostatní. Totéž můžeme napsat i nyní. Rozhovor s tajemnicí občanského výboru v Železném nás přesvědčil, že výsledky v obci jsou závislé na aktivitě občanů a stejnou měrou i na aktivitě občanského výboru. A jestliže se práci občanského výboru dostalo takové uznání ve formě výborného umístění v soutěži, je toto uznání podloženo svědomitou a obětavou prací a je naprosto zasloužené.

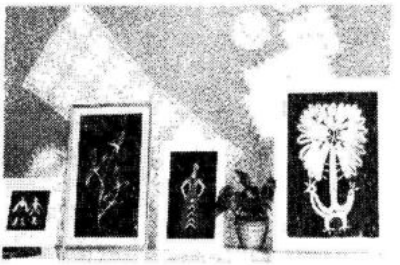
—ok—

V rámci oslav MDD proběhla soutěž v dětské kresbě.

O hodech projde obcí krojovaný průvod.

Z výstavky ručních prací. Foto: archiv OV.

ROKU 2857

(tj. 1983) končila v dubnu **skupina vietnamských pracovníků v Brněnských papírnách závod Tišnov** období intenzivní výuky českého jazyka a období zácviku v provozu Tišnov a ve Šlapanicích.

Překonali obrovskou vzdálenost z Hanoje — s mezipřistáním v Taškentu — do Tišnova. Odlétali z tropů do zimních měsíců našeho zeměpásu; nezalekli se cizího prostředí, neznámé krajiny, nezvyklého jídla, nových lidí, úplně cizí řeči, obtíží karantény.

Důvěřovali plně lidem v ČSSR a ti je nezklamali. Všemožně jim pomáhali, starali se o ně, měli s nimi velikou trpělivost (kuchařky, uklízečka, mistři i vedoucí pracovníci — s. ing. Vyskočil, s. ředitel, s. Leščenko, s. Hamplová).

Dovedli se dokonale přizpůsobit — až na tragikomické dostat Vietnamce do nemocnic —, porozumět naší povaze i zvyklostem.

V 25 členném kolektivu se našli vynikající jedinci — i lidé, kterým je naše řeč nepřekonatelnou překážkou, ačkoliv právě tito jsou většinou výbornými pracovníky ve výrobě. Pochopme, že dosud nezmohli výslovnost, že stěží překonali rozdíly v písmu.

Nejoblíbenější zpěvačkou je Petra Černoocká, jejíž portrét visí téměř ve všech pokojích vedle Heleny Vondráčkové a Ivana Lendla, promícháno vietnamskými rohožemi.

Postupně přejímají naše zvyklosti, ačkoliv v odívání, bydlení či zdravotní péči mají mnoho co dohánět.

Mějte se dobře Chi (čti Ti), Thain, Thu, Le van Luong, i Bui Huong Lien, jejíž srdce tak upoutal Vietnamec ze Zetoru, že její vítězný nástup ve výuce českého jazyka poklesl.

Všechno nejlepší vám za všechny přeje váš první učitel českého jazyka.

František Hédl

VÝSTAVA KLUBU RADIOTECHNIKY

Občany, jdoucí z letošního prvomájového průvodu po Brněnské ulici, upoutala hudba vycházející z domku č. 8. Ti, kteří sem vešli, mohli si prohlédnout třicet exponátů, které tady vystavovali členové nejmladší tišnovské svazarmavské organizace — Klubu elektroakustiky a videotechniky. Obdivovali zesilovače TEXAN, tuner RW 1, stabilizované zdroje i další přístroje, vyrobené členy klubu. Zvědavci okukovali televizní hry a sami si také mohli vyzkoušet na obrazovce dávat góly. HI FI klub, který vyvíjí už po dva roky tady na Brněnské ulici činnost v místnostech, které si členové sami adaptovali, sdružuje 15 dětí a 28 dospělých zájemců o elektroakustiku a videotechniku. Vedou je Rudolf Volena, s. Albrecht a ing. Maruška, kteří se o činnost klubu obětavě starají. Při klubu pracují dva kroužky pionýrů. Je třeba pochválit toto první setkání HI FI klubu s tišnovskou veřejností, které názorně ukázalo, co dokážou šikovné ruce svazarmovců. (vb)

PODHORÁCKÉ MUZEUM OPĚT OTEVŘENO

Po rozsáhlé několikaleté adaptaci bylo muzeum částečně zpřístupněno již vloni. Do letošní sezóny, která započala v květnu, jsou otevřeny jeho další prostory, v nichž je instalováno několik výstav.

Mimo stálé expozice — části přírodovědné (a mineralogické) sbírky kláštera Porta coeli — je zde možno po celou sezónu zhlédnout výstavu vybraných obrazů Mistra Jambora z jeho odkazu městu Tišnovu. To jistě potěší stoupence krajinářské malby.

Prodloužena je též výstava k 10. výročí (1982) objevu „Královy jeskyně" na Květnici. V květnu a červnu zde vystavují výběr fotografií někteří členové fotoklubu SZK ROH Tišnov, od jehož založení uplynulo vloni 10 let. Námět záběrů není úzce specifikován. Setkáte se zde se snímky z přírody, města a jeho okolí. Současně s fotografickými pracemi probíhá výstava „Vývoj fotografické techniky".

Od července bude v muzeu instalována výstava k 750. výročí založení kláštera Porta coeli, která potrvá až do října t. r.

Adaptace muzea bude pokračovat. Hlavní práce — oprava krovu, výměna oken a krytiny — jsou hotovy. Provedena má být ještě rekonstrukce elektrického rozvodu, instalace topení, nová fasáda apod. Celkové ukončení adaptace je plánováno v roce 1985.

Provozní doba muzea: 8—11.30 a 12.30—16 hodin od úterý do neděle, zavírací den je pondělí.

M. Makovský

O LÉČENÍ SRDCE

Kardiochirurgie a náhrada srdečních chlopní

byl název přednášky MUDr. Vladimíra Pospíchala, kterou uspořádala místní odbočka ČSČK v Tišnově – Předklášteří.

Na počátku seznámil četné posluchače dr. Pospíchal s provozem kardiochirurgického centra v Brně, kde pod vedením prof. MUDr. Boh. Potrusila, CSc., pracuje dr. Pospíchal jako sekundární lékař. Asistuje při operacích srdce, a to v průměru 1 × denně.

Na diafilmech s mluveným doprovodem se posluchači seznámili se schematy vrozených i získaných srdečních vad i jak předcházet infarktům.

Barevný film, pořízený v roce 1967 na II. chirurg. klinice pod vedením prof. MUDr. Navrátila, znázorňoval náhradu srdečních chlopní chlopněmi umělými, které jsme také měli možnost v závěru zhlédnout in natura.

Za rok 1982 bylo provedeno na II. chirurgii v Brně kolem 450 srdečních operací, z toho 300 za použití mimotělního oběhu.

Dr. Vl. Pospíchal zodpověděl v závěru řadu dotazů, což svědčí o tom, že přednáška všechny nadmíru zaujala.

D. Šikola

JANÁČKOVO KVARTETO V TIŠNOVĚ

Kruh přátel hudby při Sdruženém klubu pracujících v Tišnově ve spolupráci se Svazem českých skladatelů a koncertních umělců uspořádal ve středu 27. dubna v sále SZKP v Tišnově koncert Janáčkova kvarteta.

Primarius Bohumil Smejkal, druhé housle zasl. umělec Adolf Sýkora, viola zasl. umělec Dr. Karel Krafka, violoncello zasl. umělec Jiří Kratochvíl, profesoři Janáčkovy akademie muzických umění v Brně.

Prvá část programu byla věnována Franzu Schubertovi: zazněl jeho „Smyčcový kvartet a moll", opus 29, složený ze čtyř vět.

Prvá, „Allergo ma non troppo" se vyznačovala snivou náladou, „Adante", druhá věta měla písňovou formu, třetí — „Menuetto", jak sám název říká, převládal tradičně menuet. Závěrečná, čtvrtá věta „Allegro moderato" zřetelně obsahovala maďarské prvky; není divu, vždyť ji Franz Schubert komponoval za svého pobytu v Maďarsku. Tato skladba byla složena roku 1824 a vyšla tiskem ještě za jeho života. Většina však skladeb byla zveřejněna až po jeho smrti.

Druhá část koncertu vyplnila „Meditace" Evžena Zámečníka, brněnského skladatele, věnovaná k 10. výročí úmrtí Jiřího Trávníčka, zakladatele právě hrajícího Janáčkova kvarteta.

Tato velmi náročná skladba, vyznačující se již moderním pojetím, znázorňovala v tónech drásavou bolest nad úmrtím.

V besedě, která následovala se skladatelem s. Zámečníkem po doznění závěrečných tónů houslí, se dovídáme, že vystudoval JAMU v Brně, Brnu zůstal věrný a zde také tvoří svá díla.

Napsal i dvě opery pro děti: „Ferda Mravenec" a „Brouk Pytlík". Zodpověděl i dotazy, proč se jeho skladba „Meditace" vyznačuje mnohdy disharmonicky: jako panychida za zemřelého tím znázorňuje žal a nevýslovnou bolest.

Třetí část koncertu byla věnována „Smyčcovému kvartetu G dur, opus 106" Antonína Dvořáka. Tento kvartet je vlastně posledním, který složil A. Dvořák v roce 1895 po svém druhém návratu z Ameriky: vyznívají v něm ještě dojmy z daleké ciziny. Prvá věta „Allegro moderato" vzbuzuje radostnou náladu, druhá, „Adagio ma non troppo" je vrcholná část díla a patří k nejkrásnějším, vyznívá z ní slovanská zpěvnost, třetí, „Molto vivace" je odezvou na pobyt v Americe a poslední, „Finále", má již uvolněnější formu a vyznívá zde melancholická nálada.

Slovem doprovázel tento koncert muzikolog Jiří Šajtar, který jednotlivé skladby našemu obecenstvu přiblížil.

Ze koncert Janáčkova kvarteta měl v Tišnově úspěch, svědčí závěrečný potlesk, který vyvolal ještě dvakrát brněnské umělce „na scénu".

A ten byl, mimo kytic tulipánů, odměnou za jejich uměleckou práci.

Drahoš Šikola

Z CINNOSTI TJ SOKOL

Činnost nespočívá pouze v zajišťování cvičitelů pro jednotlivé složky Sokola, ale vyvíjí další bohatou činnost jak sportovní, tak i kulturní. Členové místní TJ se podíleli nemálo na vybudování lyžařského vleku, v současné době na jeho úpatí staví dřevěnou chatu, kde budou moci znavení sportovci nalézti dostatek občerstvení.

V lednu a únoru zajišťovala TJ pravidelné sobotní zájezdy do plaveckého bazénu v Kuřimi. Účast byla nemalá, těšila se velké pozornosti zvláště mladých.

V březnu to byl zájezd za kulturními památkami Prahy s návštěvou divadla. 23. dubna podnikli naši „sokolíci" zájezd na jižní Moravu: navštívili ve Věstonicích muzeum, podnikli výstup na Dívčí hrádek, pak pěšky přes Pálavské vrchy kolem horolezeckých skal do Horních Věstonic a ti zdatnější v turistice se pustili pěšky do Mikulova k návštěvě zámku. Ty méně zdatné tam odvezl autobus.

A ukončení? Kde jinde, jak ve vinném sklípku! Stalo se tak v Popicích u Hustopeče, kde je čekala bohatá večeře (vždyť si ji každý zasloužil) — víno, tanec a zpěv. Vydrželi až do půlnoci; mnozí rozjaření junáci to chtěli „protahnout", ale pěšky do Kláštera se jim zdálo přece jen trochu moc.

V pátek 29. dubna byl uspořádán zájezd do Janáčkova divadla na operu Richarda Strasse „Růžový kavalír", hudební komedie ve třech dějstvích na text Huga von Hofmannstahla. Růžovým kavalírem se Richard Strauss nejvíce odklonil od wagnerovské opery. K největším kladům tohoto díla patří bezesporu mistrovství, s jakým dokázali oba vystihnout prostředí a atmosféru tereziánské Vídně s řadou rozmanitých postav různých společenských vrstev a jejich vzájemné vztahy. Ani v létě není program chudší: je naplánován čtyřdenní zájezd do NDR. (Drážďany s proslulou galerií, Berlín, Postupim a Míšeň). A tak se zase máme na co těšit!

D. Šikola

KLUB DŮCHODCŮ V PRVNÍM ČTVRTLETÍ

V březnu vyšla druhá moje zpráva o podzimní činnosti a nedopatřením vypadla velmi zajímavá beseda s přednáškou lektora Ladislava Kučery z Kuřimi, předsedy tamějšího klubu důchodců. Byla konána 4. listopadu 1982 na téma „Kavkaz" s vlastními barevnými diapositivy. Trvala dvě a čtvrt hodiny a mnozí z 22 posluchačů šli potom rovnou do sokolovny, kde byla v 19 hodin zdařilá oslava Velké říjnové socialistické revoluce.

Další besedy s přednáškami v podzimním období 1982 byly ještě čtyři a jsou správně zaznamenány. Dnem 6. ledna 1983 za účasti 26 osob pokračoval opět náš milý přítel Lad. Kučera přes dvě hodiny trvající a velmi zajímavou i poučnou přednášku na téma „Velká vojenská kirgizská cesta" s barevnými diapozitivy.

Další zajímavou besedu v zimním období měl 13. ledna MUDr. Jaromír Sopouch. Slovem doprovázel překrásné snímky ze svých cest po Španělsku a živě se diskutovalo za účasti 36 posluchačů. Slíbil nám ještě dvě přednášky o Španělsku, což bylo radostně akceptováno.

V úterý 18. ledna jsme si uspořádali mimořádnou vlastní besedu bez přednášky, ale s pohoštěním a příjemnou hudbou za účasti 22 osob. Hráli nám na chromatickou harmoniku ředitel Aleš Smíšek a na housle výrobce houslí,

samouk Pospíšil. Mnozí z nás si i zatančili a všichni jsme si vesele zazpívali.

Za dva dny nato, tj. ve čtvrtek 20. ledna nám velmi zajímavě přednášel náš místní mladý spolupracovník prof. Leoš Malec na téma „Italské Dolomity a republika San Marino". 21 účastníků se živě zajímalo o četné zajímavé suvenýry a literaturu.

27. ledna nás navštívila vedoucí redaktorka okresního týdeníku „Směr" Jarmila Arnoštová a za účasti 22 osob měla velmi zajímavou přednášku s živou diskusí na téma „O práci redaktorů Směru".

3. února jsme vyslechli zajímavou přednášku s názvem „Žil jsem pro radost", kterou proslovil o Juliu Fučíkovi (u příležitosti nedožitých 80. narozenin) náš milý referent Miroslav Obrátil.

10. února mezi nás zavítal PhDr. A. B. Král, CSc., vedoucí odboru kultury ONV Brno-venkov, který nás upoutal přednáškou v rámci jubilejních „Sto let Národního divadla" a pověděl mnoho zajímavého o slavných brněnských hercích a herečkách, z nichž mnozí přešli i na scénu Národního divadla v Praze.

17 února nám opět přednášel za účasti 26 osob kuřimský Ladislav Kučera s vlastními barevnými diapizitivy na téma „Arménie". Má u nás hodně věrných a vděčných posluchačů a jsme rádi, že od nás nikdy nespěchá. Dvakrát nám přednášel opět MUDr. Jaromír Sopouch pátou a šestou část o Španělsku a to ještě není vše z jeho bohatého materiálů. Dosáhl u nás pěkného počtu posluchačů a to nejprve 33 a v závěru 44 osob.

Dne 17. března opět MUDr. Sopouch přednesl za účasti 35 posluchačů krásnou besedu s barevnými diapozitivy na téma „Jižní Čechy". Zatím měl u nás 28 přednášek cestopisných a dvě lékařské. Je to od podzimu 1980 úctyhodný výkon a máme pana doktora za to upřímně rádi.

V závěru chci připomenout krásnou spolupráci sociálně zdravotní komise MěNV v čele s její předsedkyní Emilií Harákovou, tajemnicí Zdenou Trmačovou a referentkou MěstNV Vladimírou Bézovou. Pamatují na nás dle finančních možností. Máme pěknou čítárničku, dostali jsme pět nových židlí, asi 20 návštěvníků besed bylo příjemně překvapeno jejich akcí k MDŽ dne 17. března. Pěkně jsme se pobavili. Byly to tři nezapomenutelné hodiny, neboť k nám vtipně promluvil předseda MěstNV Karel Souček, rozveselil nás František Trnčák, vyznamenala se lidová škola umění. Obětavé ženy z výše jmenované komise, též ČS žen a Čs. Červeného kříže, řízná hudba Topinků a milé pohoštění uvedla přítomné do velmi dobré nálady a chuti k tanci.

Bc

NAROZENÍ v březnu:

2. 3. Aneta Graciasová, Železné 62
5. 3. Lucie Randuchová, Hornická 950
6. 3. Filip Teplý, Leninova 1614
8. 3. Pavel Červinka, Majorova 400
8. 3. Barbora Havlátová, nám. Míru 911
12. 3. Martin Strach, Osvobození 1663
13. 3. Tomáš Melousek, Leninova 1610
15. 3. Tomáš Reindl, Víska 1241
19. 3. Patrik Lusa, Osvobození 1652
20. 3. Jiří Pajkrt, Ostrovec 1552
24. 3. Aleš Petráš, Halasova 995
24. 3. Petr Dvořáček, Trmačov 205
25. 3. Simona Ziegelbauerová, U Humpolky 1509
26. 3. František Pavlíček, Hradčany 67
26. 3. Petra Kolenčíková, Leninova 1620
27. 3. Michaela Lalíková, Na mlékárně 255
28. 3. Vladimíra Žáková, Horova 944
29. 3. Jiří Vaša, Leninova 1637
31. 3. Lenka Prokešová, Mánesova 1581

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

13. 6. **Anna Štveráčková,** Brněnská 2
14. 6. **Antonín Jeřábek,** Černohorská 436
19. 6. **František Smékal,** Trnec 798
20. 6. **Anežka Malcová,** U Humpolky 1508
21. 6. **JUDr. Vladimír Junec,** Dvořákova 605
26. 6. **Antonín Malec,** U Humpolky 1508
30. 6. **František Dozbaba,** Fučíkova 1224

75 let se dožívají:

1. 6. **Anna Šmardová,** Osvobození 1651
2. 6. **Bedřiška Viktorinová,** Leninova 1632
13. 6. **Josefa Kotbauerová,** Bezručova 190
13. 6. **Růžena Železná,** Cihlářská 815
17. 6. **Marie Novotná,** Jamné 7
18. 6. **Františka Ondroušková,** Družstevní 526
26. 6. **Marta Svobodová,** Strmá 1252

80. a vyšší narozeniny oslaví:

5. 6. **Marie Vráblíková,** Hanákova 600. Dožívá se 85 roků.
5. 6. **Anna Opltová,** Jungmannova 81. Dožívá se 84 roků.
6. 6. **Františka Drábíková,** Štěpánovice 90. Dožívá se 80 roků.
8. 6. **Anna Hořejšová,** Železné 56. Dožívá se 94 roků.
8. 6. **Harie Ondrůjová,** Železné 60. Dožívá se 83 roků.
9. 6. **František Ludvík,** Štěpánovice 38. Dožívá se 80 roků.
9. 6. **František Cik,** Trmačov 430. Dožívá se 85 roků.
11. 6. **Josef Procházka,** Lomnička 69. Dožívá se 87 roků.
11. 6. **Pavlína Černá,** Hradčany 73. Dožívá se 81 roků.
19. 6. **František Filipi,** Hajánky 6. Dožívá se 83 roků.
20. 6. **Ladislav Volný,** Brněnská 153. Dožívá se 83 roků.
21. 6. **Aloisie Raclavská,** Jiráskova 828. Dožívá se 90 roků.
27. 6. **Jan Daniel,** Jamborova 939. Dožívá se 81 roků.
29. 6. **Matylda Vrzalová,** Hradčany 70. Dožívá se 82 roků.
29. 6. **Anna Součková,** Cáhlovská 823. Dožívá se 81 roků.
30. 6. **Vilemína Šedová,** Erbenova 948. Dožívá se 83 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme za účast při posledním rozloučení s paní **Boženou Křenkovou.**

Rodina

Děkujeme všem, kteří se přišli naposledy rozloučit s naším drahým manželem, tatínkem a dědečkem panem **Jaroslavem Keprtem.**

Zvláště děkujeme za slova útěchy bývalým spolupracovníkům a zástupcům Svazarmu, jakož i za veškeré projevy soustrasti.

Anežka Keprtová s rodinou

Všem, kteří se přišli rozloučit s paní **Bohumilou Maškovou,** děkuje

rodina Horáková

Děkujeme za účast při kremačním rozloučení s paní **Marii Floriánovou** a též za projevy soustrasti.

Rodina Floriánova

Dne 16. května tomu bylo 5 let, co nás navždy opustila naše drahá maminka, babička a prababička paní **Božena Babáková.** Nikdy nezapomeneme!

Děkujeme všem, kteří si vzpomněli s námi.

Dcera s rodinou

Z našeho středu odešli...

Zesnulí v 1. čtvrtletí 1983

2. 1. Jaroslav Mašek (1906), Za klášterem 1088
5. 1. Marie Košíková (1898), Šerkovice 69
7. 1. Františka Járová (1897), Za klášterem 1194
7. 1. Vincenc Wünsch (1910), Havlíčkova 301
8. 1. Vladislav Loubal (1903), Dvořákova 626
10. 1. Ignác Mička (1907), Brněnská 260
13. 1. Josef Mazánek (1916), Leninova 1625
14. 1. Josef Müller (1900), Leninova 1626
28. 1. Miroslav Anděl (1915), Lomnička 67
30. 1. Květuše Topolářová (1924), Osvobození 1663
1. 2. Leopoldina Pekárková (1908), Družstevní 569
3. 2. Anna Kolbeová (1906), Uhrova 1015
4. 2. František Martinek (1902), Štěpánovice 58
7. 2. Růžena Oharková (1907), Za mlýnem 1155
11. 2. Jan Navrátil (1940), Jamné 9
12. 2. Marie Šuterová (1902), Hájek 1
18. 2. Vojtěch Lančarič (1929), Lomnička 19
19. 2. Františka Šuterová (1917), Jamborova 936
21. 2. František Diviš (1905), nám. Míru 346
24. 2. Marie Králíková (1908), nám. Míru 113
26. 2. František Vrchlabský (1886), nejstarší občan města, Lomnička 25
26. 2. Františka Stejskalová, (1912), Husova 739
28. 2. Bohumila Mašková (1911), nám. Míru 116
10. 3. Josefa Dvořáková (1901), Komenského 1058
12. 3. Věra Mudrochová (1913), Koráb 132
13. 3. Josefa Opltová (1902), Janáčkova 769
15. 3. Marie Tesařová (1895), Víska 1135
16. 3. Antonín Pochop (1896), Štěpánovice 70
23. 3. Štěpánka Jarošová (1903), Trmačova 361
24. 3. Renata Střížová (1966), Jamborova 924
26. 3. Františka Procházková (1921), Na kukle 1215
28. 3. Jaroslav Keprt (1915), Mrštíkova 941
28. 3. Božena Křenková (1911), Na rybníčku 772
29. 3. Oldřich Kašparec (1947), Jungmannova 70
29. 3. Františka Opltová (1887), nejstarší občanka města, Polní 639

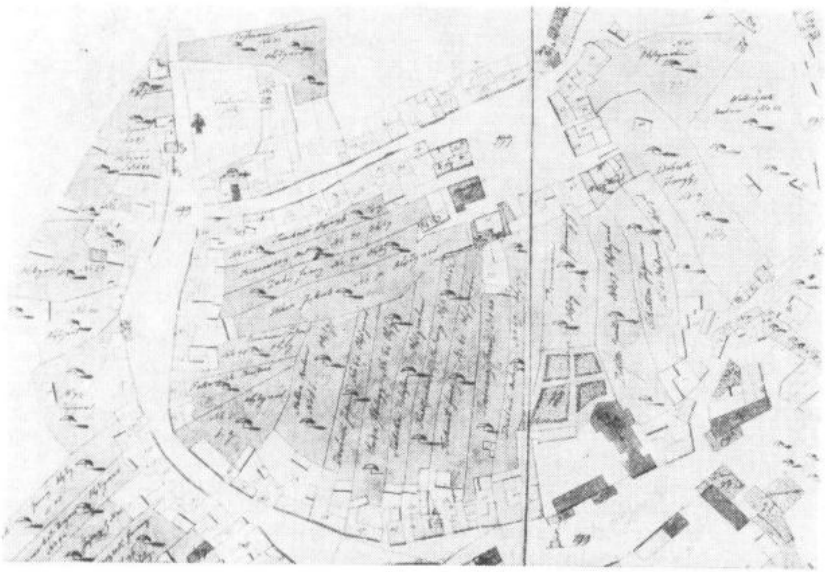
Z HISTORIE

ZANIKLÁ OBEC ŽIDOVSKÁ

Jde o bývalou samostatnou židovskou obec v Lomnici, která měla vlastní samosprávu a žila vlastním životem až do svého zrušení. Její počátky v první polovině 18. století jsou dosti nejasné, ba snad postavené na smyšlené historce. Na zaniklou obec se dochovaly hmotné památky na Lomnici, například bývalá synagoga a četné domy v bývalé židovské obci. Obec měla dříve i svou školu s vyučovacím jazykem německým, ale obyvatelstvo bylo smíšené, jen snad napůl židovské. Ve dvacátých letech našeho století tato samostatná obec už neexistovala, osud prořídlého židovského obyvatelstva byl pak po dalších dvaceti letech tragický. O zaniklé obci však existuje i literatura a o té se můžeme zmínit. Jednak je to V. Oharka Tišnovský okres ve Vlastivědě moravské z r. 1923, Dr. R. Hurta Lomnicko za feudalismu z roku 1967, jednak různé zprávy a články německé. Nejobsáhleji jedná o zaniklé židovské obci na Lomnici Hugo Gold (z Brna) v článku Geschichte der Juden in

Lomnitz (Dějiny židů na Lomnici) na straně 305–315 bohatě vypravené knihy skupiny autorů, která vyšla v Brně roku 1929 pod názvem Die Juden und Judengemeinden Mährens in Vergangenheit und Gegenwart (Židé a židovské obce na Moravě v minulosti a přítomnosti), knihu redigoval výše zmíněný autor. Údaje sbírá od lánové vizitace z sedmdesátých let 17. století až po dvacátá léta našeho věku. Uvádí podrobný seznam obyvatel obce z první poloviny minulého století, jmenuje rabíny, jichž mělo být celkem pět, poslední z nich zemřel v Brně ve vysokém věku po zániku náboženské obce, byl narozen roku 1839; rabíni působili v Lomnici v letech 1887–1919. Synagoga byla postavena v letech 1708–1715. Článek je doplněn fotografiemi. O velikosti obce nás poučí článek Hanse Wurzingera (ze Štyrského Hradce) v časopise Kartographische und schulgeographische Zeitschrift, VI, 1917, seš. 1, str. 10–11, doplněný příslušnou mapkou Moravy. Příslušníků obce bylo tehdy v Lomnici 296, nejbližší podobné obce byly v Třebíči, Ivančicích, Dolních Kounicích, Slavkově, Novém Rousínově, Boskovicích a Jevíčku. Obyvatelstvo v uvedeném počtu však nebylo zdaleka jen židovské. Celkem bylo na Moravě 26 židovských obcí, nejlidnatější byly v Třebíči a v Prostějově, lomnická obec patřila svým obyvatelstvem do skupiny nejmenších obcí. Historický rozsah obce pěkně zachycuje mapa ve Státním oblastním archivu v Brně. Je z dvacátých let minulého století ve sbírce indikační skizzy (z let 1824 až 1835), základní měřítko mapy je 1 : 2880, mapa je barevná: zděné budovy jsou červeně, dřevěné žlutě, vody modře, zahrady zeleně, lesy tmavošedé, jsou zde i černě domovní čísla a červeně parcelní čísla. (Tyto mapy jsou někdy dochovány i u MNV).

Prameny k židovské obci na Lomnici jsou i ve Státním oblastním archivu v Brně, např. ve fondu F 67, léta 1713–1950, velkostatek Lomnice (inv. zpracoval Dr. M. Zemek), zvláště v čís. 73–90 jde o židovské záležitosti. – O židovském hřbitově na Lomnici pojednává i nedávno vyšlá kniha Židovské hřbitovy v Čechách a na Moravě, kniha vyšla ve velkém formátu s množstvím snímků v několika cizojaz. vydáních. – Upozorňuji ještě na článek Fr. J. Rypáčka v ČMM, 1910, str. 75 až 76, v němž dospívá k názoru, že obec byla založena v letech 1691–1705. – Spoustu údajů k tématu přináší i kniha Dr. Th. Haase, Die Juden in Mähren, Brno, 1908. Z tabulek zde uveřejněných

lze získat mnoho statistických údajů, např. počet domů v žid. obci na Lomnici byl r. 1834 35 čísel, r. 1869 36 čísel, r. 1880 39 čísel, 1890 38 čísel a r. 1900 39 čísel, růst byl tedy nepatrný. Většina školních dětí byla nežidovských. Počet žid. obyvatel obou obcí na Lomnici stále klesal, od r. 1869 klesl z 218 na 88 r. 1900.

Uměleckohistorickou podobu bývalé židovské obce zvýrazňuje budova synagogy. Podrobný popis podává Jaroslav Sedlář v příspěvku Umělecké památky městečka Lomnice v publikaci Umělecké a archivní památky městečka Lomnice u Tišnova, Lomnice, 1966, str. 10—11. Uvádí synagogu a dům rabína. V poznámce č. 45 na str. 13 poznamenává, že památku porušilo nešetrné probourání nového vchodu v průčelí budovy. —mt—

Květnice... Květnice... Květnice

To jméno sládne v ústech každého rodilého Tišnováka. K v ě t n i c e — hora je symbolem našeho města, je také významnou botanickou rezervací, o jejíž ustavení se zasloužil botanik docent Jan Šmarda a jejíž památnou květenu v současné době zasvěceně odborně, ale i jímavě opěvuje Ing. J. Lacina. Květnice, kopec lákající svým pestrým složením hornin geology a petrografy, skrývající nedávno Jaroslavem Bártou objevenou krásnou krápníkovou jeskyni zvanou Králova, co ta ještě skrývá?

Jménem K v ě t n i c e se ozdobil také náš hotel na náměstí, nedávno krásně renovovaný. A tu vyvstává ještě jedna souvislost: Před válkou nájemce hotelu a restaurace Antonín Franke inspiroval a finančně umožnil vybudování stezky po úbočí Květnice, odkud můžeme půvabnými výhledy obdivovat celou kotlinu pod horou, kterou vyplňuje naše město.

Ale já bych chtěl dnes vzpomenout na ještě jinou Květnici, na Čtenářsko-pěvecký spolek K v ě t n i c e, založený pokrokovými vlastenci v Předklášteří v roce 1883, právě před 100 lety, dnes již zaniklý. Klubovnu měl v hostinci „U Ondřejů." Péčí tohoto spolku, který vlastnil velkou veřejnou knihovnu, byly pořádány kulturní akce, divadla, zábavy, koncerty a zájezdy mužského pěveckého sdružení. Tento sbor, který se s úspěchem zúčastnil před lety oblastní soutěže pěveckých sborů v Třebíči, zaujímal spolu ještě se sborem Sokola v Tišnově, vedeným dr. Drbalem, v kulturním životě města a okresu významné místo.

Mužský sbor Květnice vedl po řadu let jeho dirigent František B e n e š, muž celou duší oddaný hudbě, který byl i autorem několika před válkou vydaných knih, ku příkladu „Tichý kout, román, který nezarmoutí", kde ukázal své výtvarné umění, okořeněné jemným humorem. Skromný, až příliš skromný, nežil jen svým úředním povoláním, ale především láskou k hudbě, krásné literatuře a ke květinám. Krásná zahrada u jeho domu svědčila o neumdlévající péči svého zahradníka. F. Beneš se dožil 88 let, zemřel v roce 1969.

Stáli a zpívali jsme z pohnutím nad jeho rakví „Z osudu rukou . . .", prořídlé řady zpěváků . . . Ale to se žel dělo jenom v mé mysli. V horkém červnovém odpoledni nebylo možné tehdy sehnat už ani čtyry zpěváky na kvarteto.

V době Benešovy nemoci řídíval zbytky sboru Rudolf Šikola a Slávek Továrek. A pak už konec. Ze všech členů sboru žijeme dnes jenom dva. Mám pečlivě uložený tištěný dvoulistý dopis dirigenta Beneše na rozloučenou z roku 1933, kdy již pro nemoc nemohl dále řídit sbor: „Milí přátelé, rychle se blíží den, který učiní konec našemu snažení . . .". V dalších řádcích se smutkem, ale i s jemným humorem, který byl jeho doménou — mimochodem velmi miloval Dickensovy pickwickovce — probírá desetiletí činnosti sboru od roku 1920 až do svého odchodu po samostatném koncertu v Tišnově 8 dubna 1933. Právě toto výročí mne také podnítilo k této vzpomínce.

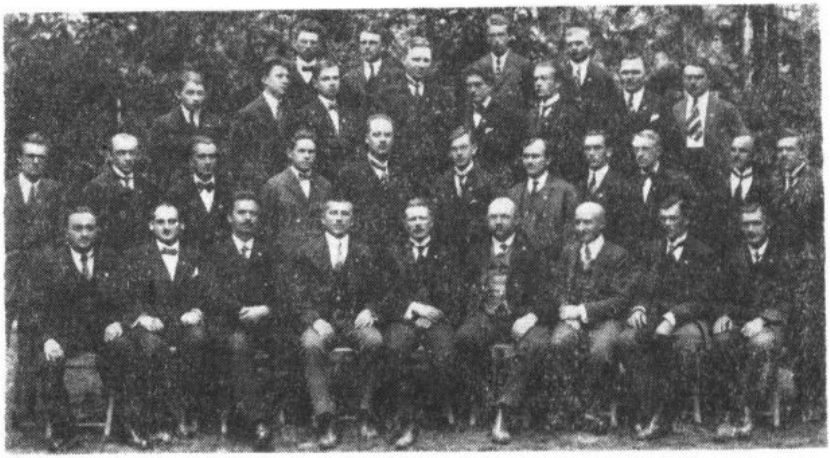
A je věru na co vzpomínat. Jádro sboru tvořili zpěváci z Předklášteří. My, celá skupina mladých, jsme chodívali z Tišnova za nimi kromě prázdnin řadu let sobotu co sobotu do předklášterské školy, kde už čekal u malého harmonia „pan rada", jak jsme mu říkali, a začalo se zpívat. Zejména rok 1924 mi nevymizí z paměti. To bylo stoleté výročí narozenin Bedřicha Smetany. V rámci velkých celostátních oslav jsme měli nacvičeny všechny Smetanovy mužské sbory, všech šest kromě Písně na moři, která byla nad naše síly. Jak nevzpomínat na samostatné koncerty sboru k Smetanově poctě v tom roce v Tišnově, Předklášteří, Kuřimi, Nedvědici, v Dol. Loučkách, v Drásově, na sály do posledního místa naplněné, a to i v neděli odpoledne. Nezní to dnes jako pohádka? A narok, v roce 1984 bude stoleté výročí Smetanova skonu . . . Kéž by to byla pobídka ke vzniku pěveckého sboru u nás v Tišnově!

Pamětní list Benešův má i celou stranu s přehledem sborů, které měla Květnice nacvičeny od roku 1920: Beethoven, Brams, Dvořák, Foerster, Janáček, Křížkovský, Mozart, Nešvera, Suk, Jindřich, Palla, Novák, Bendl, Schubert, Vach, Wünsch . . . bylo jich celkem přes 90. Koncertů bylo za 13 let 85. V době svého rozkvětu čítal sbor na 40 členů. A byli mezi nimi i vynikající zpěváci: A. Slanina, výborný tenor, Jeník z tišnovských představení Prodané nevěsty, V. Homolka, znamenitý bas, pozdější člen Moravana, posléze i se svým synem, učitelé Šikola, Šoupal, Tengler, bratří Brychtové, z nichž Jaroslav byl pak po léta členem Pěveckého sdružení moravských učitelů, a také dnes v Šumperku žijící právník Jar. Klátil, člen Pěveckého sdružení severomoravských učitelů. Okolo nich jsme všichni ostatní vytvářeli barvu jednotlivých hlasů sboru. Byla to vzácně jednotná rodina pěvců, spjatá láskou ke zpěvu, přátelským cítěním a především osobností nezapomenutelného dirigenta Beneše.

Dnes už jen zbývají vzpomínky pamětníků, pár fotografií, nostalgická představa plných sálů, bedna potrhaných zpěvních partů a nápis na předklášterském hřbitově. Nastala jiná doba, přinesla jiné, nové hodnoty. Ale ta uplynulá,

V roce 1923 před hostincem J. Ondřeje v Předklášteří. V klobouku pod stromem rada F. Beneš, dirigent pěveckého sboru Květnice, vlevo od něho J. Ondřej. Mezi dvěma dámami v klobouících učitel Šikola. S papíry pod paží Slanina (předklášťersky zvaný Slanirka na rozdíl od tišnovského A. Slaniny).

Mužský sbor Květnice v roce 1924. Sedící zleva Ondřej, A. Slanina, Šoupal, Dočkal, Beneš, Tetřev, Navrátil, Jakubec, Trtílek.
Stojící v druhé řadě zleva Cejnek, Klátil, Tengler, Makovský, Šikola, Brychta, Šupal, Klusák, Hubáček, Oharek, Klátil.
Třetí řada zleva Klátil, Řezáč, Pokorný, Homolka, Slanina, Brychta, Josífek, Chutný.
Nejhořejší řada zleva Krenar, J. Chutný, Továrek, X.

kdy se nedalo ještě otáčet knoflíky přijímačů, ta nám všem tehdy poskytla n e z a s t u p i t e l n o u m o ž n o s t s a m i s i z a z p í v a t, společně s ostatními, sbory našich i světových mistrů vokální hudby. Ale poděkujme zase dnes za to, že si můžeme poslechnout z radia a z televize překrásné melodie a tance pěveckých kroužků z českých, moravských a slovenských luhů a hájů, které bychom jinak ani všechny nemohli poslechnout. Kdo ale s á m zpíval nebo hrál, tomu pak po celý život přináší poslech hudby mnohonásobně víc než ostatním. V tom je hodnota a kouzlo přímé účasti v hudebních a jiných souborech. Spisovatel Boh. Hrabal: „. . . televize není ideál lidské zábavy, myslím, že lidé by se měli tak trochu bavit sami". Ano. Vždyť přece nechceme úplně zaměnit vlastní fantazii za televizní obrazovku. Vždyť také z mnoha a mnoha amatérských sborů vyrostly ty slavné, které vítězily a vítězí na světových soutěžích. Sláva našeho sborového zpěvu vykvetla z početných malých, skromných pěveckých sdružení, jako byla kdysi Květnice.

A já, když uslyším Spilkovu Koupím já si koně vraný . . ., Křížkovského Dar za lásku, Smetanovo Věno, Nešverův sbor Moravěnko, drahá máti nebo Novákův . . . ej, ztepilí šuhaji v čižmách vy, ej, děvčata v suknici rudé . . ., nebo Wünschovu: Oj, včerajky byl sváteční den . . ., je mi dobře. Jako bych slyšel hlasy zpěváků ze zaniklé Květnice. Díky za to jim patří všem, dík za to tomu, který musel odejít od svého životního díla, zakladateli, dirigentu a otci sboru Františku Benešovi. V příštím roce to bude 15 let od jeho skonu.

K. Cejnek

Ke změnám občanského zákoníku

(Dokončení z minulého čísla)

V oblasti složitých vztahů o povinnosti k n á h r a d ě š k o d y dochází k zásadní změně v případech škody způsobené společně více občany. Dosavadní úprava vycházela pro takové případy z principu dělené odpovědnosti, tedy,

že každý ze škůdců odpovídá za škodu podle své účasti na způsobení škody. V případě tří škůdců mohla by být odpovědnost mezi ně rozdělena např. v poměru 1/2, 1/3, 1/6 apod. Nová úprava princip dělené odpovědnosti opouští a zavádí princip odpovědnosti solidární. To prakticky znamená, že více škůdců odpovídá za škodu společně a nerozdílně a že poškozený je oprávněn požadovat náhradu na kterémkoli z nich. Jestliže pak škodu uhradí jenom jeden ze škůdců, povinnost ostatních (myšleno vůči poškozenému) zaniká. V takovém případě ten, kdo sám nahradí škodu, se vypořádá s ostatními škůdci podle jejich účasti na způsobení škody. Nová úprava odpovědnosti za škodu u více škůdců má prohloubit odpovědnost za protiprávní jednání a důsledněji (snadněji a rycheji) zabezpečit ochranu práv poškozeného občana.

V oblasti dědických vztahů zavádí novela institut v y d ě d ě n í. Vydědění umožní zůstaviteli, aby svým právním úkonem zabránil dědění ze zákona tomu z nepominutelných dědiců (potomků), který kvalifikovaným způsobem projevil zjevný nezájem o zůstavitele v situaci, kdy tento potřeboval jeho pomoc, např. v nemoci a ve stáří. Takovou právní možnost zůstavitel dosud neměl. Zavedení institutu vydědění je zajisté spravedlivé, neboť takový vztah nehodného potomka z zůstaviteli je v hrubém rozporu s pravidly socialistického soužití. Vydědění je ovšem úkon závažný a proto novela vyžaduje, aby vydědění bylo provedeno formou, která se vyžaduje pro závěť, tedy zejména, aby bylo provedeno písemně (vastní rukou nebo notářským zápisem) a dále aby v listině byl uveden také důvod vydědění.

Novela upravuje také v základních rysech poskytování „věcných plnění a výkonů" jednotlivých občanů za úplatu na základě povolení příslušného orgánu. Jde prakticky o jednu z forem d o p l ň k o v ý c h s l u ž e b obyvatelstvu, k nimž budou národní výbory vydávat povolení v případech, kdy je nelze zabezpečit službami poskytovanými socialistickými organizacemi. Těžiště uspokojování potřeb občanů bude ovšem nadále spočívat ve službách poskytovaných socialistickými organizacemi. Nová úprava dle důvodové zprávy sleduje zájem na posílení právních a politických jistot občanů provádějících doplňkové služby jakož i zájem na náležité ochraně občanů, jimž služby budou poskytovány. Příslušná ustanovení občanského zákona o poskytování služeb socialistickými organizacemi se použijí přiměřeně i na právní vztahy vzniklé z poskytování doplňkových služeb občany. V zájmu právní jistoty se tedy upatní přiměřeně např. ustanovení o cenách služeb, o odpovědnosti občanů, jimž výkon služeb byl povolen, za provedení služeb a za případnou škodu, o odpovědnosti za vady poskytnutých služeb, o záruční době apod. Ustanovení novely o doplňkových službách zabezpečovaných občany nabývá účinnosti odchylkou od ostatních ustanovení novely již dnem 1. 1. 1983. Mezitím již vyšlo nařízení vlády ČSR č. 154/82 Sb. jako předpis provádějící podrobněji toto ustanovení novely. Prováděcí předpis stanoví, že půjde zpravidla o řemeslnické práce různého druhu, služby úklidové, práce kopáčské a jiné, které bude možno vykonávat (s výjimkami) pouze v obvodu územní působnosti národního výboru, který vydal povolení. Stanoví také povinnost těchot občanů poskytujících tyto služby. Zákonem č. 162/82 Sb. došlo pak k úpravě zdaňování příjmů z poskytovaných těchto služeb.

Znovu podtrhuji, že tento článek nevyčerpává všechny změny, k nimž došlo v úpravě občanského zákoníku. Článek v takovém případě by musel být podstatně obsáhlejší. Smyslem článku podle mého záměru je poskytnout čtenáři pouze zásadní informace o těchto změnách a jejich příčinách v souvislosti s vývojem společnosti a přispět tak k rozšíření právního vědomí občanů. Smysl změn a doplňků pak směřuje nepochybně ke zdokonalení dřívější úpravy občanského zákoníku, k posílení sociálních a právních jistot občanů a k utužení jednoty mezi individuálními a společenskými zájmy.

JUDr. Vítězslav Jurka

BESÉNEK VODA

Besének, jeden ze symbolů a chloub Tišnovska, zapsaný ve sgrafitu tišnovské radnice, patří k nejpěknějším říčkám Českomoravské vrchoviny. Na starších mapách je též uváděn název Bezének nebo dokonce Bezsének, snad proto, že býval vodnatější a divočejší, doslova „bezesnou" bystřinou. Pramení v Sýkořské hornatině v oblasti Zněcka východně od Černovic v nadmořské výšce 660 m. Na svém toku 17,2 km dlouhém k ústí do Svratky pod Květnicí v nadmořské výšce 260 m překonává převýšení plných 400 m. V ústí má tato pstruhová a podle pověstí kdysi i zlatonosná říčka průměrný roční průtok 0,17 m^3 za vteřinu. Povodí Besénku zaujímá 69,1 km^2 a je převážně zalesněné.

Během svého putování proti proudu Besénku můžeme nejen vychutnat mnoho nevšedních přírodních krás, ale také současně sledovat změny druhového složení přirozených vegetačních formací v souladu s rostoucí nadmořskou výškou. Odraz změn výškového případně expozičního klimatu ve složení přirozené vegetace označujeme jako vegetační stupňovitost. Pro území ČSSR vylišil profesor Alois Zlatník 9 vegetačních stupňů. V povodí Besénku se můžeme setkat se společenstvy (biocenózami) prvních pěti.

Na slunných svazích Květnice (a v minulosti i Dřínové) se fragmentárně vyskytují společenstva 1. dubového vegetačního stupně. Charakteristicky se v nich objevuje dub pýřitý a dřín, z bylinných a travinných xerotermofytů (teplomilných rostlin) např. kavyly, omany, pryšec mnohobarvý, sasanka lesní aj. Výskyt společenstev 1. vegetačního stupně na Květnici je už daleko na sever od jejich souvislého areálu, tedy extrazonální.

Jižní část povodí Besénku přísluší do 2. bukovo-dubového vegetačního stupně. V tomto stupni převažovaly porosty dubu zimního s pomístnou příměsí buku, habru a dalších listnatých dřevin. Se zbytky porostů s takovouto druhovou skladbou se můžeme ještě ojediněle setkat například na Lysé a východních svazích Jahodné. V jejich podrostu se ještě hojně objevují teplomilné druhy bylin a trav, např. medovník meduňkolistý, kopretina chocholičná, zvonek broskvolistý, hrachor černý aj.

K nejkrásnějším částem povodí Besénku patří hluboké průlomové údolí mezi Šerkovicemi a Lomnicí, někdejší obora. V této střední části povodí převažují biocenózy 3. bubovo-bukového vegetačního stupně. V přirozených lesních porostech zde již převládal buk nad dubem zimním, v okolí skalek na sutích rostly porosty s převahou javorů a lípy. V bylinném podrostu dominují typické lesní druhy (mařinka vonná, kyčelnice cibulkonosná, kopytník evropský, jaterník podléška aj.), xerotermofyty se zde vyskytují už jen výjimečně. Dřevinná skladba současných hospodářských porostů je oproti přírodní většinou značně pozměněna ve prospěch smrku a borovice. Pozoruhodností flóry údolního dna v bývalé lomnické oboře je výskyt mohutné východokarpatské byliny kolotočníku zdobného. Tato zářivě žlutě kvetoucí a neobyčejně dekorativní složnokvětá bylina sem byla zřejmě splavena ze zámeckého parku v Lomnici.

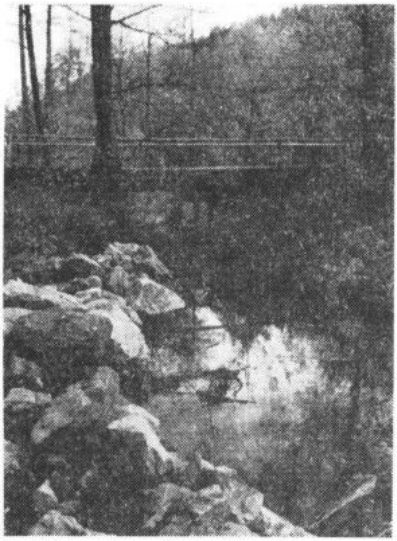
Za Lomnicí se údolí Besénku lomí k severovýchodu, což omezuje vliv teplejšího klimatu Tišnovské kotliny a jeho odraz ve složení vegetace. Vcházíme do chladnějšího a vlhčího území, v němž teplomilný dub zimní nacházel vhodné stanoviště pouze ojediněle na některých výslunných skalkách. Jsme v oblasti 4. bukového vegetačního stupně. V přirozených lesních porostech dominoval buk, který jen pomístně připouštěl příměs javorů, a ojediněle i jedle. Bylinný podrost tvoří typicky lesní druhy, mezi nimiž převládá starček hajní Fuchsův šťavel kyselý a na kamenitých svazích kapraďorosty (kapraď samec, papratka samice, kapraď rakouská). Stejně jako v jiných oblastech ČSR převažují i zde v současných hospodářských lesích smrkové monokultury. Zbytky přirozených bučin si můžeme prohlédnout už jen ojediněle na východních svazích Sýkoře v okolí kostelíku sv. Stanislava.

V této části povodí se údolní dno místy rozšiřuje a v jeho vlhkých lukách můžeme zjara vychutnat barevnou krásu devětsilu lékařského, mokrýše střídavolistého a blatouchu bahenního. Podle zbytků náhonů, směřujících téměř ke každému z roztroušených samot Žlebů, si zde uvědomujeme, jak byla v minulosti využívána vodní energie dříve vodnějšího toku Besénku pro pohon mlýnů a pil.

Nad Žleby, v nadmořské výšce kolem 600 m přicházíme do klimaticky nejdrsnější části Tišnovska, do oblasti 5. jedlovo-bukového vegetačního stupně. Dnes se zde dobře daří rozlehlým smrkovým monokulturám. V přirozených lesních porostech i zde převažoval buk, hojnou příměs tvořila jedle. Bioindikátory tohoto vegetačního stupně jsou tu dodnes některé druhy podrostu — kokořík přeslenitý, věsenka nachová, kostřava lesní, na vlhkých místech některé druhy rašeliníku, jatrovka prutnatec trojlaloký, bylina vrbina hajní. V pramenné oblasti Besénku u Černovic jsou rozlehlé lesní mokřady, na nichž se pod porosty olší hojně vyskytuje bledule jarní spolu s devětsilem bílým, prvosenkou vyšší a dalšími mokřadními druhy (navrhované chráněné území „Hersica"). Dříve se zde na dnes již zalesněných rašelinných loučkách vyskytovala i masožravá bylina rosnatka okrouhlolistá, kterou odtud uvádí Jan Šmarda ještě roku 1944.

V 5. vegetačním stupni, který označujeme také jako „první horský", se s Besénkem rozloučíme. Ti pozornější si budou jistě ze svého putování odnášet i zážitek ze setkání s typickými druhy ptáků, provázejících podhorskou říčku. Jsou to především skorec vodní a žlutý konipas horský. A ti nejšťastnější třeba zahlédnou i mohutného čápa černého, který sem vzácně zalétává lovit ze svého hnízdiště v údolí Hodonínky.

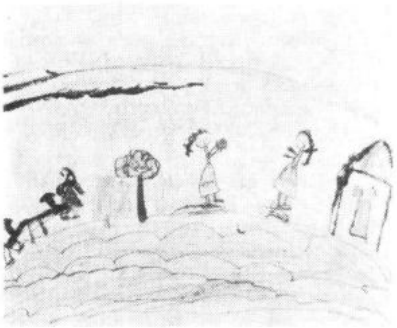
Jan Lacina

Besének za Šerkovicemi. Foto: Josef Ptáček.

SDĚLENÍ REDAKCE

Ve třetím pokračování článku Ke změnám občanského zákoníku v čísle 5, str. 112, došlo při tisku k chybě tím, že v 14. řádku shora mezi slovy „vlastnictví" a „soukromém" byla nedopatřením vypuštěna slova „ale ve vlastnictví". Tím celá věta nabyla nesprávný smysl. Správně má znít takto: „Nezměněna zůstává ovšem odchylná úprava ohledně spoluvlastnictví k věcem, které nejsou v osobním vlastnictví, ale ve vlastnictví soukromém (např. půda, domy nemající charakter rodinných domků apod.), kde při převodu spoluvlastnického podílu na jakoukoliv jinou osobu souhlasu spoluvlastníků není potřeba".

Kreslila Kája A., 6. r., MŠ Horova ulice.

HROZÍ NAŠIM VČELÁM VARROÁZA?

(Pokračování z minulého čísla)

Účinnost metod je ovlivněna též nutností ošetření všech včel a plodu ve stejnou dobu a na velkém území. Stačí jedna zatoulaná včela s oplozenou samičkou na těle, aby došlo k opětnému rozšíření onemocnění. Radikální metoda, používaná zatím pouze v ČSR, spočívá v likvidaci všech včelstev v ohnisku nákazy. Velikost tohoto ohniska v letech 1981 a 82 byla určena přibližně kruhem o poloměru 5 km, v roce 1983 tvoří ohnisko pouze stanoviště včelstev. V ochranném pásmu kolem ohniska (v letech 1981 a 1982 dalších 7 km, v roce 1983 5 km + 7 km) se vyhlašuje zvýšená veterinární bdělost (častější vyšetřování, zákaz, nebo omezení přesunů včelstev apod.). V dalších oblastech se omezuje pohyb včelstev. Opodstatněnost radikální metody je dána velkým nebezpečím a hospodářskými škodami způsobenými případným rozšířením parazita, tím, že ohniska v ČSR jsou sekundární a území ČSR zatím nenavazuje na žádné souvisle zamořené území. Metoda byla použita hned na začátku a počet utracených včelstev není veliký, parazit nebyl zatím zjištěn na žádném jiném druhu hmyzu a je poměrně krátkověký. Ve včelstvu žije asi 200 dní, na plástech s uhynulým plodem asi 40 dní, na uhynulé včele asi 17 dní a izolován od včelstva max. 7 dní. Slabinou této metody je obtížné zjišťování přítomnosti roztoče v 1. roku napadení, v nelikvidování všech včelstev v ohnisku a 1. ochranném pásmu, a to utajením včelstev, neúplnou evidencí, divoce žijícími včelstvy. Pro zajištění bezvčelnosti těchto oblastí jsou proto v terénu umísťovány jedovaté návnady. Součástí obou metod, hlavně pak radikální, musí být kompletní vyšetření celého území. Zatím k tomu slouží zimní odběr měli ze všech včelstev na celém území ČSR vždy do konce února. Tato akce, jež nemá ve světě obdoby, je značně organizačně náročná a předpokládá součinnost všech včelařů a pomoc městských a místních národních výborů, které ve spolupráci s ČSV vyhlašují datum odběru měli a jsou společně s pracovníky veterinárních zařízení garanty úspěšného provedení odběru, jenž je povinný pro všechny včelaře, tedy i neorganizované. Také tišnovská ZO ČSV provedla koncem února v r. 1982 i 1983 odběr měli.

(Dokončení příště)

Ing. Vladimír Kapoun

TIP NA VÝLET KOLEM LUBĚ

Jednou z inspirací k této vycházce byl tak poutavý článek ing. J. Laciny v březnovém čísle našeho zpravodaje, a než se na tento výlet vydáte, nebude na škodu, když si článek K pramenům Lubě přečtete znovu.

Autobusem dojedeme do Hlubokých Dvorů. Další cesta povede po silnici do obce Lubě. Zde uvidíme červenou turistickou značku a ta nás okolo potoka stejného jména jako obec povede zbývající část cesty. V údolí si budeme všímat romantických skalisek a určitě správně každý uhodne, které je nazýváno Krkatou bábou. A vzpomeneme si, jak údolí popsal ing. Lacina. V další části údolí skaliska již chybí, ale nic to neubírá na kráse krajiny.

Na konci údolí je obec Skalička. V okolí obce působila za II. světové války partyzánská skupina III. čs. úderná rota. Nedaleko kulturního domu je mlýn Žandovských, kde často nacházeli partyzáni útočiště a 24. února 1945 zde byli okupanty přepadeni. Majitelé mlýna bratři Žandovští byli zatčeni a později popraveni.

Při procházení obcí si povšimneme úpravy a jistě neujde naší pozornosti, co všechno občané Skaličky dokázali vybudovat. Mezi tato díla patří i kulturní dům a pohostinství.

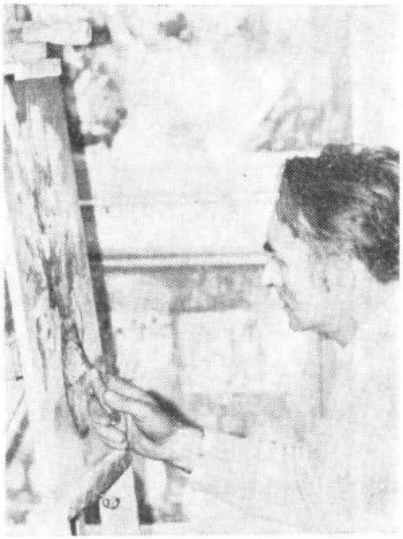
Na konci obce odbočíme podle příkazu značky na polní cestu a po té, kolem kopce nazvaného Paní hora, dojdeme do Malhostovic.

Tato místa byla osídlena již v dobách předhistorických, o čemž svědčí množství různých nálezů kamenných, pazourkových i železných předmětů. Dnes šíří slávu Malhostovic hlavně oddíl krasojízdy tělovýchovné jednoty Sokol, jeho členové patří mezi nejlepší v republice.

Asi uprostřed obce značka odbočuje zpět do polí k potoku. A tak dojdeme až do cíle naší cesty — do Drásova.

Drásov je v listinách uváděn již v souvislosti se zakládáním kláštera Porta coeli, jehož byl majetkem. V minulosti byl obehnán hradbami, poslední brána byla zbořena až v roce 1864. Kostel nese ještě některé prvky z původní ranně gotické stavby z druhé poloviny 13. století, u kostela jsou také zbytky hradeb.

Celý výlet je o něco delší, než jsme si stanovili, je 12,5 km (Lubě 2 km, Skalička 7,5 km, Malhostovice 10,5 km), převýšení je minimální, vzhledem k tomu, že se jde stále po toku potoka, celkově asi 50 m. — ok —

HORÁCKO A PODHORÁCKO

v obrazech **Karla Koudelky**

Výstava pod záštitou Dolu Rudý říjen Olší, MěstNV Tišnov se koná ve dnech 11.—22. 6. 1983 v sále SZKP, Mlýnská ul. Denně 8—12, 14—18 hod. (mimo pondělí). Slavnostní vernisáž 11. června v 10 hodin, promluví PhDr. A. B. Král, CSc.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.3-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytování a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou saloncích, školení s ubytováním.
B bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

LETNÍ KINO

2. čt — 21 hodin „S"
● **AGÓNIE KONEC RASPUTINA (širokoúhlý)**
Zločiny a intriky lživého mnicha a jeho podíl na zániku carské dynastie Romanovců. Sovětský barevný film.
Vstupné 8 Kčs

3. pá 4. so 5. ne — 21 hodin
● **MALÉRY PANA ÚČETNÍHO**
Komedie o muži, který měl doma ošklivou ženu a v práci přísného šéfa. Italský barevný fim.
Vstupné 6 Kčs

6. po 7. út — 21 hodin
● **SNĚŽENKY A MACHŘI**
Český barevný film o gymplu na horách.
Vstupné 6 Kčs

8. st — 21 sodin
DIVOKÉ KOČKY
Americký barevný film. Westernový příběh o dvou odvážných dívkách a bandě pistolníků.
Vstupné 6 Kčs

10. pá — 21 hodin
● **MILUJ, MILUJ, ALE NEZTRÁCEJ HLAVU**
Jugoslávský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

11. so 12. ne 13. po 14. út — 21 hod.
TOM HORN (širokoúhlý)
Western o najatém pistolníkovi, který se stal nepohodlným. Steve McQueen v hlavní roli amerického barevného filmu.
Vstupné 8 Kčs

16. čt — 21.30 hodin
SMRT TALENTOVANÉHO ŠEVCE
Český barevný film. Kapitán Exner na stříbrném plátně.
Vstupné 6 Kčs

17. pá 18. so 19. ne — 21.30 hodin
●● **CUKR, MED A FEFERONKA**
Soudničky o mužích, kteří nečekaně uvízli v osidlech lásky. Italský barevný film.
Vstupné 7 Kčs

20. po 21. út — 21.30 hodin
● **OD CORLEONE AŽ PO BROOKLYN (širokoúhlý)**
Italský barevný film. Dobrodružné stíhání mafiánského šéfa.
Vstupné 10 Kčs

23. čt — 21.30 hodin
● **JAK SVĚT PŘICHÁZÍ O BÁSNÍKY**
Český barevný film. Komedie o tom, že to poprvé není zrovna snadné.
Vstupné 6 Kčs

24. pá 25. so 26. ne 27. po — 21.30 hodin
ČETNÍK A MIMOZEMŠŤANÉ
Francouzský barevný film. Veselohra plná omylů a přehmatů.
Vstupné 9 Kčs

28. út 30. čt — 21.30 hodin
PŘÍŠTĚ BUDEME CHYTŘEJŠÍ STAROUŠKU!
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

KINO PANORAMA

DĚTSKÉ PŘEDSTAVENÍ:

5. ne — 9.30 hodin
PRINC BAJAJA
Český barevný film.

12. ne — 9.30 hodin
POKLADY ZTROSKOTANÝCH LODÍ
Sovětský barevný film.

19. ne — 9.30 hodin
LEDOVÝ VELIKÁN
Barevný film NDR.

26. ne — 9,30 hodin
FINIST, JASNÝ SOKOL
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 6823-83 — 456.12/83-Lá 125

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ČERVENEC – SRPEN 1983 Ročník XIV číslo 7–8

POZDRAVUJI TĚ, BANSKÁ BYSTRICA!

Příklad pokorné a hrdé věrnosti. Vlna vzedmutá láskou k rodné zemi a nezdržitelnou nenávistí k jejím katanům — tím bylo a zůstává pro všechny generace Slovenské národní povstání. Dodnes zpívají „jeho" hory lesy hlasem o společné věci. Netřeba hádat, jaké: v zemi, která patří do společenství socialistických států, je touto sjednocující věcí prapor míru, vlast v nejvyšším smyslu, příroda právě tak jako to, co vytváří svým umem a vůlí člověk, matka právě tak jako rodná dědina a dětství. V zemi, která patří do jedné půle rozděleného světa, je touto společnou věcí i prapor boje za to, aby atom, vodík, kobalt a neutron nezhasily život na naší modré planetě, za to, aby místo děsu ze zániku ovládla lidi radost z tvoření životních hodnot.

Život proti smrti: za to se bijme. A nechejme o tom zpívat i básníka, jenž ve službě a na stráži míru dovede šeptat i hřmít do svědomí, dovede vládnout smyčcem i zbraní, umí užívat flétny i polnice . . .

. . . abychom byli vítězi,
ó, svobodo, co pasuješ se silou,
bys mocnou byla, dupla na řetěz,
k nám přitulila se a stalas' milou
pro národ náš.
Tys' vedla z rumišť, dýmů, hřbitovů,
z ran, z řetězů, kde byla věznice.
Jménem těch mrtvých, živých drahých synů
pozdravuji Tě, Banská Bystrice!

Foto: Ulijana Bráchová.

Již podruhé se oslav 1. máje v Tišnově zúčastnil kapitán Sovětské armády s. Jurij Šabelskij s manželkou. K uctění památky padlých partyzánů položili sovětští hosté kytici rudých karafiátů u pomníku v Šerkovicích. Slavnostnímu aktu byli dále přítomni s. Alois Beran, poslanec ČNR, s chotí, předseda MěV KSČ s. Miloslav Grmolec, předseda MěV NF s. Rudolf Volena, předsedkyně MěV SČSP s. Libuše Tillhonová, místopředseda MěstNV s. Karel Kouřil a další představitelé tišnovského veřejného života.

Buď pozdraveno, léto! Foto na titulní straně Zdeněk Juránek.

SOVĚTŠTÍ HOSTÉ V TIŠNOVĚ

Stalo se již tradicí, že v našem městě vítáme každoročně sovětské turisty. Rovněž letos, i když dříve než jindy, přijeli. Bylo to šestého května, když autobus přivezl k naší radnici osmatřicet hostů z Gorkovské oblasti. Pro muže i ženy různého stáří a profesí – lékaře, dělníky, zemědělce, učitele, hudebníky a umělce – připravila na radnici přivítání odbočka SČSP MěNV a pionýři z obou základních škol. Poté si sovětští hosté prohlédli zámek Lysice.

Vyvrcholením celého dne pak byla návštěva v rodinách a večer družby ve společenské místnosti VDUP. Za doprovodu hudební skupiny Melodie se brzy všichni zbavili počátečního ostychu, byly překonány i jazykové bariéry a nakonec navázána četná přátelství. Dá se tedy říci, že MěV SČSP společně s odbočkami připravil opět jednu zdařilou akci. – ula –

MIROSLAV HORNÍČEK

Za pětileté období svého trvání připravil Klub přátel výtvarného umění v Tišnově pro naši veřejnost již řadu akcí, především mnoho hodnotných výstav. Ve dnech 15.–25 května 1983 probíhala ve společenské místnosti pod Klucaninou výstava, na které jsme měli příležitost seznámit se s kolážemi zasloužilého umělce Miroslava Horníčka a s obrazy Adolfa Vondry.

Technika koláže zaujala Miroslava Horníčka zejména proto, že v ní může improvizovat a uplatňovat svou nápaditost i humor. Slovo improvizace však nemá v této souvislosti význam, který jsme zvyklí mu přikládat. M. Horníček o tom říká: „Léta. ztrávená po boku Jana Wericha mne poučila, že naopak je improvizace velice přesné a odpovědné budování dialogů a výjevů". A to platí jak pro jeviště, tak i pro výtvarný projev. Koláže M. Horníčka se setkaly u naší veřejnosti s příznivým ohlasem stejně jako obrazy jeho přítele, malíře Adolfa Vondry. Vondra ilustruje M. Horníčkovi knihy, navrhuje mu dekorace i scény. Připomeňme, že výtvarné vzdělání získával na keramické škole v Bechyni, dále studoval na Akademii výtvarných umění v Praze a soukromě se vzdělával u proslulého malíře Oskara Kokoschky.

O tuto akci projevila také zájem ČTK a mohli jsme se o ní dočíst v denním tisku. Vernisáž proběhla v neděli 15. května dopoledne a přišli se podívat nejen Tišnováci, ale i další hosté, přijeli také např. z Brna a Blanska. Pořadatelé využili pěkného počasí a uspořádali zahájení po prvé v areálu letního kina na terase pod širým nebem. Spolu se zasl. umělcem Miroslavem Horníčkem a akad. malířem Adolfem Vondrou zavítala do Tišnova také paní Nelly Hálková, vnučka spisovatele Vítězslava Hálka a matka herečky Jany Štěpánkové. Po vystoupení M. Horníčka, které bylo odměněno bouřlivým potleskem, se utvořila dlouhá řada těch, kteří přišli s knihami požádat Mistra o autogram . . .

A protože se podařilo získat Mir. Horníčka též pro vystoupení mimo rámec

výstavy, s populárním hercem jsme se setkali v sobotu v kulturním domě v Hradčanech (připomeňme, že KPVU pracuje při OB Hradčany) a v neděli odpoledne v sále místního kina. Oba pořady byly vyprodány a setkaly se u přítomných s velkým ohlasem. Nebylo to setkání poslední, protože začátkem září t. r. připravuje KPVU výstavu obrazů Bohumíra Matala, na níž promluví opět Mir. Horníček. Doufáme, že se podaří i tentokrát získat populárního herce pro veřejné vystoupení v Tišnově. (vb)

Foto: Petr Doležal.

ÚSPĚCHY TIŠNOVSKÉ LŠU

Lidová škola umění rozvíjí již více než třicet let hudební a výtvarné talenty nejen z našeho města, ale i širšího okolí. Pod vedením ředitelky s. Hany Pujmanové a jednotlivých vyučujících dosáhli žáci školy letos význačných úspěchů. V okresním kole získalo 3. místo dechové trio 1. kategorie ze třídy s. Cecavy, 1. místo dětský pěvecký sbor 1. kotegorie a dětský pěvecký sbor 2. kategorie za vedení s. Dozbabové; 1. cenu získaly dechový sbor pod vedením učitele Cecavy a estrádní sbor za řízení učitele Škáry. 1. místo obsadilo též dechové trio ze třídy s. Cecavy. V krajském kole získala škola 2 čestná uznání (estrádní soubor a pěvecký soubor 1. kategorie), 2 třetí ceny (pěvecký soubor 2. kategorie a dechový soubor 2. kategorie) a první cenu komorní soubor 2. kategorie.

Do ústředního kola postupuje jako vítěz krajského kola dechové komorní trio ve složení Karel Bednář, Radek Tomaňák a N. Lukas po úspěchu v celostátní soutěži v Českých Budějovicích (2. cena).

V příštím školním roce chtějí žáci LŠU soutěžit v soutěži ministerstva školství ve hře na klavír, smyčcové nástroje a kytaru.

Také žáci jiných odborů si vedou dobře. Hudebně taneční odbor a literárně dramatický odbor připravil kulturní program na oslavu výročí osvobození a bude zajišťovat kulturní vystoupení i na dalších městských oslavách. S úspěchem byla obeslána též výstava výtvarných prací žáků LŠU v Malenovicích u Gottwaldova a dramatický odbor sehrál po pěti představeních pohádky Líná strašidla a Kopretina. S druhou pohádkou zvítězili žáci v okresním kole v Zástávce u Brna.

Věříme, že v příštím roce budou děti úspěšné jako letos. D. Š.

KONCERT MLADÝCH UMĚLCŮ

Na posledním koncertu sezóny 1982/83 se ve středu 25. května představili v sále SZKP manželé Luboš a Sylva Huckovi a profesor brněnské konzervatoře Vladislav Bláha.

Manželé Huckovi jsou odchovanci brněnské konzervatoře (Luboš Hucek – fagot, Sylva Hucková – klavír) a nyní již rok působí v Praze, kde L. Hucek hraje v orchestru Národního divadla. V jejich náročném programu zazněla díla Carla Marii von Webera, A. Vivaldiho a G. P. Telmana.

Vladislav Bláha se představil sólovou hrou na kytaru. Přednesl skladby T. Robinsona, J. S. Bacha, F. Sorcha, M. M. Fonceho, J. Turina a H. Villa Lobose. Perfektní přednes byl oceněn nadšeným potleskem publika.

D. Šikola

Jak pracuje KLUB MLADÝCH

Klub mladých při SZKP ROH v Tišnově byl ustaven v roce 1980. Vstupuje tedy do třetího roku své činnosti. Je to jediný kolektiv, který pracuje na okrese Brno-venkov při kulturním zařízení ROH.

Vedením kroužku byl pověřen Ing. Jiří Kostelecký, který za účinné pomoci Ing. Václava Seyferta, Petra Blažka, Petra a Pavla Kvíčalových zjišťuje klubu mladých pravidelnou činnost.

Převážná náplň připravovaných programů je z oblasti poslechové klasické jazzové hudby. Během roku uvádějí 12—13 pořadů z této hudební oblasti, kde postupně seznamují mladé posluchače s historií našeho i světového jazzu.

Zájem mladých zasahuje však i do dalších oblastí kulturně společenského života. V minulém roce nastudovali a s úspěchem uvedli poetický večer s názvem Aqualung. Pořad byl připraven z rockové poezie Iana Andersona a skupiny Jethro Tull. Návštěvnost 60 mladých svědčí o tom, že i současní mladí lidé zájem o poezii mají.

Další příjemné překvapení připravil klub mladých uspořádáním výstavy obrazů, plastik a grafik mladých amatérských výtvarníků. Vernisáže se zúčastnilo 250 osob z řad mládeže.

Že mladí mají zájem o celou řadu programů a pořadů z různých oblastí kulturní sféry, svědčí i to, že pravidelně pořádají promítání experimentálních filmů, nazvaných Kinobox, zapůjčených klubem SSM Brno. Pro zpestření programů byly hosty klubu mladých i některé význačné profesionální jazzové skupiny. Free jazz trio Olomouc již dvakrát, pražská skupina NAVI PAPAYA a další.

Celková úspěšná činnost klubu dokazuje, že mají-li mladí lidé možnost se uplatňovat v oblasti svých zájmů, pracují pravidelně s chutí a elánem.

Klubu mladých v Tišnově lze tedy jen přát, aby i nadále úspěšně rozvíjeli své schopnosti v oblasti kulturně společenské oblasti a práce se jim dařila tak jako dosud.

A. S.

Karasovou cestou k srdcím lidu

Cestou zaníceného obdivovatele revolučních období českých šel po celý svůj pohnutý život koncem minulého a začátkem našeho století Josef František Karas, tišnovský rodák. Své dílo básnické, mnohé historické romány i dramata psal vždy s obrazem prostého čtenáře a diváka před očima tak, aby mu bylo rozuměno v chalupách a na venkovských ševišťátkách, a nezáleželo mu mnoho na oficiálních literárních kritikách. Řekl jednou: „Kdo dá člověku teplé slovo, dá mu největší dar". Plastickými portréty velkých postav našich dějin, mistra Jana, Jana Žižky, Karla Havlíčka, Kajetána Tyla, poutavým líčením husitských bojů i zápasů horních valašských chlapců, kteří šli na zboj za práva nejchudších, vléval do duší lidu sebevědomí a odvahu bránit se proti útlaku národnostnímu i sociálnímu. Že tu cestu k srdcím prostých lidí našel, o tom svědčí zájem a úcta množství čtenářů a diváků své doby.

Vyobcován na prahu svého mužného věku zpátečnickou tišnovskou radnicí, zažil léta strádání. Ale nakonec našel smysl svého života a práce v lásce k lidem hornatého Valašska, kde nyní odpočívají jeho kosti.

Je jisté, že když vodíval kdysi ještě za ručky své děti Josefa a Vilmu, že jim zaníceně vyprávěl o událostech pohnutých dob našich dějin a vléval jim svou lásku k dělnému lidu do srdcí. A oba skutečně tátovou cestou šli. Zejména dcera, dnes po širém Valašsku známá kulturní pracovnice paní Vilma

Volková – Karasová. Ale velkou úctu svou rozsáhlou činností nezískala jenom tam. Jezdí za ní literární pracovníci, národopisci i herci z daleka. Všichni obdivují její nezmarnou tvůrčí i organizační práci. Vždyť je všude.

V národopisných rozborech, mezi dětmi, v rozhlase, v televizních pořadech z Valašska. Jen se na ni podívejte v některém z příštích vysílání. Usměvavou, svěží, energickou ,a jak si umí ještě s mnohem mladšími zazpívat i zatancovat. Řeknete si, že jí přece nemůže být už 80 let. Ale bude. Letos v srpnu. A jde dál svým rázovitým způsobem a svěžím krokem cestou svého nezapomenutelného otce – cestou k srdcím prostých lidí – i všech, kteří dovedou pochopit čistotu a krásu lidové tvorby.

My, tišnovští divadelníci, kteří jsme si dali do štítu Karasovo jméno, nemůžeme zapomenout na paní Vilmu, jejíž zásluhou zůstává Karasovo jméno na Valašsku stále živé, která nás i pozvala, abychom na Hutisku provedli Karasovu hru „Tylova cesta." Na její bohatý a nezištný život i na to, jak nedávno láskyplně zajistila převezení ostatků svého otce z přerovského hřbitova a jejich uložení na valašský Slavín v rožnovském skansenu. Hluboce pohnuti jsme doprovázeli ten podvečer se zástupci města Tišnova, v září luceren v rukou mládenců a dívek ve valašských krojích podél lesní cesty, Josefa Františka Karase na jeho již poslední pouti pod dřevěný pomník vedle hrobů umělců, kteří stejně jako on zasvětili svůj život valašskému lidu i všem prostým lidem v zemích českých.

Šla s námi v dlouhém průvodu i Karasova dcera paní Vilma. Valaši hráli a zpívali, a ona jistě cítila svou ruku v dlani otcově jako kdysi dávno a jistě slyšela jeho slova o cestě českého lidu k volnosti a svobodě. Tou cestou, Karasovou cestou, jde po celý svůj život. A my jí z hloubi duše přejeme, aby po ní ještě hodně dlouho ve zdraví a svěžesti kráčela, stále s tátovými slovy na rtech: „Kdo dá člověku teplé slovo, dá mu největší dar".

Jménem všech pracovníků Karasova divadla
a tišnovských přátel a obdivovatelů
Vám, vážená a drahá paní Vilmo,
k Vašim narozeninám

Karel Cejnek

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v těchto měsících dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

2. 7. **Miroslav Přibramský,** Smetanova 529
4. 7. **Viktor Zajíc,** Jiráskova 859
4. 7. **Milada Duráková,** Hajánky 7
5. 7. **Jan Hlávka,** Palackého 1031
6. 7. **Anna Vévodová,** Hradčany 46
7. 7. **Metoděj Drábík,** Štěpánovice 99
9. 7. **Anna Jílková,** Boženy Němcové 1163
15. 7. **Marie Rajsiglová,** Jamborova 920
16. 7. **Alois Straka,** Brněnská 159
19. 7. **František Vlasák,** Fučíkova 1228
24. 7. **Miroslav Kos,** Lomnička 7
24. 7. **Anna Bučková,** Štěpánovice 44
31. 7. **Josef Oplt,** Jiráskova 875
8. 8. **Antonín Zhoř,** Za mlýnem 266
12. 8. **Božena Mičková,** Brněnská 260
14. 8. **Marie Toufarová,** Na mlékárně 795
18. 8. **Anna Radličková,** Cáhlovská 72
20. 8. **Klementina Srbová,** Bezručova 253
23. 8. **Antonín Koumal,** Halouzkova 95
24. 8. **Josef Kopecký,** Halouzkova 87
30. 8. **Marie Valoušková,** Těsnohlídkova 908
31. 8. **Růžena Klusáková,** Štěpánovice 26

75 let se dožívají:

4. 7. **Jan Beneš,** Bezručova 35
7. 7. **Blažena Řezníková,** Hronická 900
8. 7. **Otilie Brtounová,** Tyršova 299
9. 7. **Anna Pohanková,** Kopečná 1080
18. 7. **Vilém Škára,** Horova 942
19. 7. **František Klima,** Smetanova 712
26. 7. **Anna Denková,** Tyršova 444
27. 7. **Anna Neudeckerová,** Lomnička 97
31. 7. **Růžena Lehmanová,** Švermova 1647
1. 8. **Růžena Galušková,** Polní 639
3. 8. **Miluše Jeřábková,** Černohorská 436
6. 8. **Emil Cibulka,** Za klášterem 1089
6. 8. **Marie Slaninová,** Hradčany 117
21. 8. **František Růžička,** Hradčany 72
24. 8. **Marie Franková,** Polní 639
24. 8. **Marie Pešková,** Rudé armády 767
25. 8. **Antonín Kratochvíl,** Nerudova 746
26. 8. **Aloisie Šmardová,** Na hrádku 750

80 a vyšší narozeniny oslaví:

2. 7. **Marie Šikulová,** Jungmannova 79. Dožívá se 85 roků.
2. 7. **František Běluša,** Husova 749. Dožívá se 82 roků.
3. 7. **Ludmila Brauerová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 83 roků.
4. 7. **Metoděj Mach,** Štěpánovice 34. Dožívá se 93 roků.
4. 7. **Božena Musilová,** Hradčany 81. Dožívá se 84 roků.
4. 7. **Pavla Krolopová,** Jungmannova 70. Dožívá se 82 roků.
5. 7. **Anna Malásková,** Hornická 901. Dožívá se 82 roků.
7. 7. **Marie Čermáková,** Husova 474. Dožívá se 90 roků.
7. 7. **Anna Závišková,** Mlýnská 337. Dožívá se 85 roků.
8. 7. **Emilie Maternová,** Dvořákova 698. Dožívá se 86 roků.
9. 7. **Marie Machová,** Za mlýnem 294. Dožívá se 88 roků.
9. 7. **Anežka Lehmannová,** Porta coeli 1001. Dožívá se 81 roků.
10. 7. **Amálie Jůzová,** Fučíkova 1315. Dožívá se 80 roků.
14. 7. **Jaroslav Kočka,** Družstevní 552. Dožíva se 86 roků.
17. 7. **Leopoldina Matalová,** Hájek 2. Dožívá se 81 roků.
19. 7. **Marie Straková,** Za mlýnem 306. Dožívá se 86 roků.
20. 7. **František Dvořák,** Víska 1147. Dožívá se 89 roků.
20. 7. **Anna Salajková,** Smetanova 607. Dožívá se 81 roků.
20. 7. **Emílie Dvořáková,** Hanákova 424. Dožívá se 80 roků.
21. 7. **Josef Ambrož,** Komenského 1120. Dožívá se 90 roků.
21. 7. **Miroslav Drbal,** Halasova 996. Dožívá se 83 roků.
22. 7. **Ondřej Voda,** Riegrova 302. Dožívá se 82 roků.
24. 7. **Alois Mašek,** Ondřejova 1093 Dožívá se 87 roků.
25. 7. **Anna Palečková,** Na mlékárně 255. Dožívá se 81 roků.
26. 7. **Marie Mrázková,** Komenského 1061. Dožívá se 87 roků.
26. 7. **Anna Komprsová,** Družstevní 532. Dožívá se 85 roků.
26. 7. **Antonín Pokorný,** Brněnská 157. Dožívá se 82 roků.
27. 7. **Helena Vančurová,** Rudé armády 800. Dožívá se 84 roků.
28. 7. **František Nikodém,** Jamborova 939. Dožívá se 80 roků.
1. 8. **Františka Dvořáková,** Štěpánovice 36. Dožívá se 87 roků.
3. 8. **Milada Pilavková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 86 roků.
4. 8. **Růžena Králiková,** Fučíkova 1239. Dožívá se 83 roků.
4. 8. **Marie Haasová,** Jungmannova 753. Dožívá se 81 roků.
7. 8. **Marie Adamcová,** Kukýrna 44. Dožívá se 90 roků.
7. 8. **Bohuslava Továrková,** Králova 1669. Dožívá se 85 roků.
8. 8. **Ludmila Křivanová,** Trnec 657. Dožívá se 84 roků.
10. 8. **Filoména Dozbabová,** Králova 1674. Dožívá se 83 roků.
10. 8. **Marie Němcová,** Koráb 139. Dožívá se 85 roků.

13. 8. **Cyril Strašák**, Štěpánovice 12. Dožívá se 91 roků.

14. 8. **Jaroslav Šubert**, Družstevní 688. Dožívá se 89 roků.

14. 8. **Josef Křen**, Šerkovice 44. Dožívá se 87 roků.

14. 8. **Marie Habrovcová**, Jamborova 939. Dožívá se 87 roků.

14. 8. **Helena Lieberzeitová**, Fučíkova 1225. Dožívá se 82 roků.

16. 8. **Marie Procházková**, Jamné 25. Dožívá se 86 roků.

17. 8. **Adolf Bartl**, Tyršova 444. Dožívá se 81 roků.

17. 8. **Helena Kopřivová**, Ve dvoře 1184. Dožívá se 92 roků.

18. 8. **Hermina Mašková**, Štěpánovice 22. Dožívá se 85 roků.

21. 8. **Eugenie Marešová**, Halouzkova 34. Dožívá se 86 roků.

31. 8. **Raimund Urban**, Halouzkova 96. Dožívá se 82 roků.

31. 8. **Bronislav Matulka**, Lomnička 85. Dožívá se 80 roků.

Oprava: 70. narozeniny JUDr. Vladimíra Junce připadají na 21. 7. 1983. Opravujeme tímto údaj uvedený v minulém čísle. Jubilantovi se omlouváme.

NAROZENÍ

v dubnu 1983:

1. 4. Barbora Halouzková, Husova 447

5. 4. Petr Hanák, Horova 945

6. 4. Jitka Brončeková, Králova 1670

6. 4. Barbara Jasinská, Palackého 1052

11. 4. Hana Pernicová, Kukýrna 890

12. 4. Lucie Vychodilová, Sv. Čecha 703

13. 4. Hana Oblouková, U Humpolky 1510

14. 4. Lukáš Visingr, Králova 1676

16. 4. Vítek Straka, Za mlýnem 306

17. 4. Karla Koutková, Hornická 1527

17. 4. Bohumila Doležalová, Jamborova 936

17. 4. Milan Dolíhal, Karasova 452

20. 4. Lucie Halouzková, Hornická 1526

21. 4. Roman Brtníček, U Humpolky 1512

22. 4. Martina Blahová, Jamborova 920

22. 4. Kateřina Kotoučková, Hajánky 1

26. 4. Roman Bárta, Lomnička 13

28. 4. Rudolf Pánek, Nezvalova 1330

JAROSLAV HAŠEK V TIŠNOVĚ

Z věrohodných, na sobě nezávislých svědectví a ústních podání je mně známo, že Jaroslav Hašek navštívil Tišnov nepochybně ještě na podzim roku 1921, brzy po svém ubytování v Invaldově hostinci v Lipnici u Německého Brodu.

V Tišnově poblíž nádraží měl delší jednání v Hallově knihtiskárně, tehdy dobře technicky vybavené a prosperující.

Společníkem na této cestě mu byl malíř Jaroslav Panuška, s kterým potom navštívil chvalně známou restauraci u Borovičků. Zde šenkoval pivo sám pan Borovička, povoláním sládek, který dovedl voňavou bukovou špacetkou hustou pivní pěnu vytvarovat nejen do výšky, ale i do lákavého, bizarního tvaru. „Co ve sklenici, to nad sklenicí," říkával.

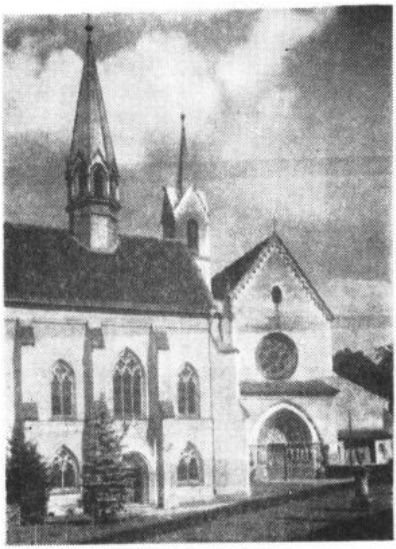
Restaurace u Borovičků se nacházela poblíž rodného domu spisovatele J. F. Karase, s kterým se Hašek z Prahy znal a který mu ji vřele doporučil.

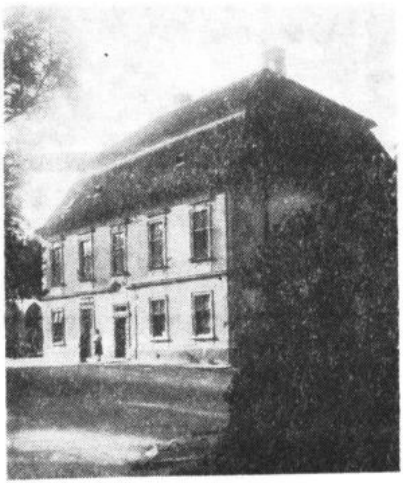
Bylo mu také známo, jakým hanebným způsobem byl spisovatel Karas ze svého rodného Tišnova starorakušáckou radnicí vyhoštěn.

Nedivme se proto, že na požádání jednoho z členů zde shromážděné místní honorace, v níž dožívali také oni staří zkostnatělí byrokrati ,aby k nim o svém díle promluvil, odpověděl třemi slovy — a to po haškovsku.

Jan Hájek

Starý Tišnov ve fotografiích Františka Wágnera

Takto vypadala Humpolka ještě kolem roku 1970. Vlevo Porta coeli před rokem 1941.

CHVILKA S MALÍŘEM KARLEM KOUDELKOU

Až se budete někdy vracet z procházky půvabnou Květnicí, pojednou sestoupíte do malé uličky s označením Pod Květnicí. Je to stará, kamenem dlážděná ulička, v létě do soumraku zalitá sluncem. Domky přímo nalepené na vápencový masiv pyšné Květnice připomínají spíše romantiku evropského jihu. V jednom z nich, s označením 223 má svůj ateliér tišnovský rodák, dnes již renomovaný malíř Karel Koudelka. V nedávných dnech jsme měli možnost zhlédnout soubornou výstavu jeho obrazů u příležitosti jeho životního jubilea – šedesátky.

Navštívil jsem proto jeho ateliér, abych s ním chvíli poseděl a pohovořil o životě, tvorbě i plánech do budoucna.

Je zde krásně. Vůně fermeží, olejů, barev i jiných materiálů se v podvědomí promítá do půvabných obrázků z Jabloňova, Pusté Rybné, Veselského chlumu či panoramatických obrazů našeho města. Slunce, které zalilo ateliér, oživuje barvy obrazů a zintenzivňuje onu zvláštní vůni, typickou pro malířské ateliéry. Z našeho vyprávění se zrodila tato reportáž pro naše čtenáře.

Co bys řekl našim čtenářům k životním osudům a malířským začátkům?

Prošel jsem pestrým vzděláním i neméně zajímavými cestami profesinálního života. V padesátých letech jsem absolvoval dálkově 6 semestrů umění a estetiky na filozofické fakultě v Brně. To proto, že od dětství jsem niterně tíhl k malířství a měl touhu malovat. Ale touha zůstala dlouho snem. K malování jsem se dostal málo, neboť nebyl čas ani podmínky. Teprve, když jsem musel ve své padesátce ze zdravotních důvodů opustit zaměstnání, dal jsem se do malování. Nebylo to snadné. Musel jsem se mnoho učit, získávat teoretické i praktické zkušenosti. Nezištně mi pomáhal akademický malíř František Štěpánek, zvláště v technice kresby, malování a barev. Obdivoval jsem se malířskému umění i pracovnímu elánu zasl. umělce Josefa Jambora, jehož dílo je mi vzorem v tvůrčí činnosti.

Tvoje obrazy byly vystaveny v řadě míst okresu i kraje. Na příklad ve Šlapanicích, Ivančicích, Židlochovicích, Lomnici a jinde. Co považuješ za svůj největší úspěch?

Od roku 1972 se pravidelně účastním soutěží AMO. Největší pocty se mi dostalo v roce 1979, kdy jsem byl poctěn krajskou cenou za obraz Opuková zeď v Křižánkách a 1. cena za obraz s námětem Kraj Marušky Kudeříkové ve Strážnici.

Letos jsem získal opět 1. místo v krajské soutěži AMO 1983 za obraz Zpívající lípa.

Jaké jsou Tvoje malířské plány do budoucna?

Především budu pracovat na výtvarném zpracování zajímavých částí našeho města a jeho okolí. Půjde o soubor obrazů, kde chci zachytit půvaby, krásy, pamětihodnosti i mizející architekturu či krajinné části. Soubor by se tak stal výtvarným a historickým dokumentem budoucím generacím tišnovského regiónu. Je to přání i cíl. Část tvorby bude opět věnována krajině Podhorácka, kyticím a zátiším.

Slunce se zvolna přesouvá, aby se za chvíli ponořilo zcela do oparů vysočinových horizontů. D ateliéru vstupuje podvečerní nálada a my zvolna, stejně jako okolní krajina, ustáváme v rytmu hovoru. Loučím se.

Děkuji za rozhovor i milé posezení s přáním hojnosti zdraví, optimismu a malířského elánu. Nechť Tvoje obrazy ještě dlouho rozdávají radost, zušlechťují člověka a přispívají k citovému obohacení nás všech.

Rozmlouval Karel Rašovský

TAKÉ HOMO SAPIENS?

Motto: V našem okrese se za rok vypije na hlavu (včetně všech obyvatel — tedy i dětí) 162 litrů piva, 6 litrů vína a 5 litrů lihovin.

Když jdete po ulici a potkáte jednotlivce nebo skupinku, kteří jsou tak říkajíc v náladě, řeknete si, že asi něco oslavovali. Někdy se skutečně stane, že je důvodem k oslavě nějaká šťastná událost nebo jubileum. A protože je to již tradičně vžitá „nutnost" oslavovat je s půllitrem nebo lahví, nemůžeme nic mít proti tomu, pokud to je v mezích normy.

Převážně však potkáte podnapilé, kteří mají záminku k oslavě nebo zapíjení smutku často, stále, každý den. K těm, kteří jsou v podnapilosti sprostí a hluční, kteří znečišťují chodník nebo sloupy, ty odsuzujete a opovrhujete jimi. A to jistě právem. Ani byste však nevěřili, co lidské tragédie se skrývá třeba jen za těmi, kteří se jen mírně motají po ulicích, kterým jste se vyhnuli a celkem kolem nich přešli nevšímavě.

Zhruba polovina všech případů, které se řeší před přestupkovou komisí MěNV v Tišnově, mají původní příčinu v požívání alkoholických nápojů. Ten, který třeba v hostinci vesele zpívá a ve své „opičce" je zábavný, přijde domů, proti manželce použije pro malichernost fyzické násilí a to většinou před tváří dětí. Manželka má pohmožděniny, vyhledá lékařskou pohotovost a případ se řeší před přestupkovou komisí a velmi často pokračuje před soudem při žalobě o rozvod. Nebo jak si může dospívající učeň, jehož matka i v prostředí opilce vychová řádně (na pracovišti je velmi dobře hodnocen), vážit svého otce, který nejméně jednou týdně přijde opilý a pokálený domů. Netropí výtržnosti ani násilí, ale ztrácí tvář člověka (vědecké označení je „homo sapiens" = rozumný člověk) a hlavně úctu svého dítěte. Po Tišnově chodí jeden starší šikovný pracovník, který je vyhlášeným odborníkem instalatérem, ale který je také notorickým alkoholikem. Právní cestou před několika lety bylo ustaveno, aby se zamezilo jeho vysedávání v hostincích a opíjení, že jeho výdělek dostává do rukou manželka. Ale tím se věc nevyřešila. Kdekoliv se tento odborník v in-

stalaci i alkoholu objeví v hostinci, přítelíčkové ho zvou ke stolu, za každou opravu v bytě je hostován „panákem". A tak chodí domů dál opilý, tropí po ulicích výtržnosti a mnohokrát je v bezvládném stavu dovezen do záchytné protialkoholní stanice. Kdo je vinen? Přirozeně, že odpovědnost za svoje jednání nese každý sám. Každý však, kdo někomu nabídne alkoholický nápoj, by si měl uvědomit znění zákona č. 120/62 Sb. který bere k odpovědnosti i ty, kteří umožňují požití alkoholu řidičům, mladistvým a podnapilým. Před trestní komisi MěNV také stane občas některý z obsluhujícího personálu restaurace. Řešily se zde přestupky pro nedodržování uzavírací doby, nalévání alkoholických nápojů mladistvým a podnapilým.

Není to tak dlouho, co se řešil velmi závažný případ. Skupina mladistvých napadla staršího člověka a způsobila mu pohmožděniny a několikadenní pracovní neschopnost. Příčinou toho bylo požití většího množství piva, kdy (většinou nezletilí) si chtěli dokázat svoji mužnost konsumací alkoholu.

Každý dospívající jinoch nebo děvče by si měl uvědomit, že dospělým se nestane tím, že začne pít alkohol a kouřit cigarety, ale svým postojem k životu, k práci a chováním ve společnosti ostatních lidí.

(MěPS)

Za krásu a čistotu města

Jako součást životního prostředí je zeleň. Její důležitost je zdůvodňována odborníky, kteří vyčíslují, kolik kyslíku každý strom vyprodukuje.

S pokračujícím jarním obdobím je možno pozorovat stále pestřejší barvy květin v záhrádkách a před některými domy, kde je pěstují a ošetřují pilné ruce našich spoluobčanů.

Zkrášlování okolí bydliště je možno pozorovat též kolem družstevních domů na sídlišti Pod Květnicí, Pod Klucaninou, U Humpolky, na ulici Hornické i Erbenově.

Český svaz zahrádkářů v Tišnově vyhlásil v roce 1981 soutěž „Za rozkvetlou ulici". V této akci byly vyhodnoceny květinové záhonky a vchody jednotlivých domů v Tišnově a III. místo bylo uděleno za květinové záhonky u vchodu bloku U Humpolky 1506.

Na zlepšení vzhledu okolí bloků a květinových záhonků se sice často podílí jenom několik nadšenců, ale výsledek je patrný na první pohled – krásná podívaná na barevné květy. Nejedná se jenom o květiny; byly vysazeny také keře šeříku bílého a modrého, zlatý déšť a další kvetoucí keře, jejichž jména neznáme, ale to není podstatné – důležité je, že keře rostou a kvetou.

V roce 1971 krátce po nastěhování do družstevního bytu v bloku 1505 zasadili manželé Gruberovi na sídlišti N Humpolky tři malé břízky. Dnes jsou to již stromky 4–6 m vysoké, které zpestřují zelenými listy a bílou kůrou zatravněnou plochu.

Jaké však bylo překvapení bydlících na sídlišti U Humpolky, když ráno dne 12. 5. 1983 uviděli, že jedna z těchto bříz je zlomena nízko nad zemí a položena v trávě. Dosud není známo, kdo je takový „silák", který dokáže zničit krásně vzrostlý stromek. Je to zřejmě někdo, kdo nemá rád přírodu a se zvláštním zájmem ničí výsledek práce jiných.

MěstNV Tišnov věnuje velkou pozornost a péči vzhledu celého města, ale chybí ještě jedna akce na zlepšení, kterou všichni občané postrádají. Bylo by dobré nejméně 1 × za měsíc kropicím autem umýt všechny vozovky.

Město Tišnov by získalo na vzhledu čistými vozovkami, snížila by se prašnost, která neblaze působí na zdraví občanů, kteří mají dýchací potíže. Město by se jistě zařadilo mezi jedno z nejčistších nejen v okrese, ale i v kraji.

Jaroslav Nečas

Akce KRaMiBuRa

Velkou loňskou akcí tišnovských speleologů bylo dvoudenní otevření Královy jeskyně pro veřejnost. Zvládnutí celkové návštěvy 1 500 osob si vyžádalo mnoho práce a úsilí všech speleologů. Ale tišnovští jeskyňáři neusnuli ani si neodpočinuli na vavřínech, které při této akci sklidili. Hned začali připravovat další akci, tentokrát odbornou a tudíž bez veřejnosti ,kterou mohli realizovat koncem roku. Byla to akce velice rozsáhlá a náročná a zpracování získaných údajů a poznatků trvalo několik měsíců, takže o ní píšeme až nyní.

Akce byla nazvaná tajúplně — Akce KRaMiBuRa. Tento název byl sestaven ze jmen hlavních aktérů. Hlavním úkolem bylo stanovit přesně mikroklima v jeskyni a jeho změny a přesným měřením teploty a radiotesty určit předpoklady dalšího pokračování Královy jeskyně. Pro tato náročná měření musí být mikroklima v jeskyni naprosto ustálené a neměnné, nesmí se vůbec projevit vliv okolního klimatu. Proto dva členové tišnovské organizace spekologů Milan Bulva a Zdeněk Rašovský strávili v uzavřené jeskyni celkem 51 hodin, aniž by vyšli ven. Jen jednou byla jeskyně otevřena v této době — to když přišel televizní štáb, aby natočil reportáž pro Televizní noviny. Během pobytu v podzemí prováděli M. Bulva a Z. Rašovský měření teploty a vlhkosti, barometrického tlaku, ověřovali koncová místa jeskyně kouřovými trubičkami a sledovali také proudění vzduchu. Podíleli se také na provádění radiotestu — určování eventuálních dalších květnických prostor pomocí přijímaných a vysílaných radiosignálů. Při radiotestu sestoupili další speologové do Květnické propasti a mladí svazarmovští radioamatéři pomáhali na povrchu. Skupina, která sestupovala do propasti, prováděla také sčítání zimujících netopýrů v tomto prostoru i v dalších květnických jeskyních. Pro zajímavost — bylo napočítáno 108 vrápenců, 1 černý a 10 ušatých netopýrů.

Po celou dobu akce byla na povrchu stálá služba, byla zajištěna i lékařská pomoc, které mimo prohlídky obou aktérů před a po akci nebylo třeba použít. Za celou dobu se akce zúčastnilo 22 osob, byly to služby na povrchu, lékařská služba a také zajištění radiotestů.

Po více než dvou denním pobytu vyšli Milan Bulva a Zdeněk Rašovský ven z jeskyně. Vyšli zdrávi, v pohodě a splnili všechny stanovené úkoly, stejně tak jako jejich kolegové, kteří plnili při této akci další úkoly.

Zpracované výsledky sice přispěly k dalšímu poznání podzemí Květnice, ale nejsou zcela jednoznačné. Proto by nyní na ně měla navázat geofyzikální měření, které si již jeskyňáři nemohou provádět sami, a nyní jednají s odbornými organizacemi. Výsledky Akce KRaMiBuRa budou výchozími podklady pro tato měření.

V letošním roce tišnovští speleologové zajišťují další akce, ale takové všední a pro ně z odborného hlediska méně zajímavé. Provádějí některé úpravy te-

rénu v jeskyni a také pokládku kabelu elektrického vedení. Potom bude potřeba zajistit elektrocentrálu a její zabudování. Tím bude v jeskyni zajištěno elektrické osvětlení. A až tyto práce budou provedeny, potom budou teprve další propagační akce jako v loňském roce. Zní to sice dost neurčitě a možná by to vyvolalo i jisté pochybnosti, ale tišnovští jeskyňáři iniciativně svojí prací pomáhají ke splnění úkolu, který si stanovili. Nezávisí to sice jen na nich, ale udělají vše pro to, aby tyto práce byly skončeny ještě letos nebo nejpozději začátkem příštího roku.

A pak se můžeme těšit, že se Králova jeskyně opět otevře veřejnosti, i když zatím opět jen na několik dní. —ok—

K 175. výročí narození národního buditele

Dům č. 67 s krásným barokovým průčelím na dolním rynku tišnovském býval mylně považován za rodný dům mistra Šimona z Tišnova, známého v historii z podpisu Dekretu kutnohorského. Tento omyl byl způsoben náhodnou shodou jmen. Stavitelem tohoto půvabného domu byl Jiří Vojtěch Šimon, kameník, rodák z Hořic v Čechách. „Novotný" soused, později se takovým říkalo cizáci, přivandrovalci, koupil roku 1720 „pustý požár" od Johanesa Penningera a přestavěl ho podle vzoru domů starobylých měst své české domoviny. Za půl století jeho syn, primátor města Max Šimon, vystavěl Tišnovu kamennou radnici. Z rodu Šimonů po přeslici pochází dr. Jan Karel Dvořáček, narozený dne 17. února 1808 v tomto domě, z rodičů Benedikta Dvořáčka, řezníka a Barbory, rozené Němcové.

Dr. Jan Dvořáček, soudní a dvorní advokát ve Vídni, byl suplentem soudního řádu akademie tereziánské a prokurátorem národa slovanského na univerzitě vídeňské. První poznatky o národním probuzení čerpal ze styků s hrabětem dr. Kinským, Trnkou a Žákem v Brně. Roku 1842 uzavíral poštovní smlouvu mezi Rakouskem a Ruskem, za což byl vyznamenán řádem sv. Anny. Jako vídeňský advokát se stal duší probouzejícího se ruchu vídeňských Slovanů, jejichž střediskem byla Jednota česko-moravsko-slezská. Roku 1848 e účastnil památného sjezdu slovanského v Praze jako místopředseda české sekce. Téhož roku byl poslancem na sněmu českém i moravském. Byl štědrým dobrodincem humánních ústavů, škol a kostelů, zvláště ve svém rodném Tišnově. Hájil neohroženě a upřímně až do své předčasné smrti práva našeho národa.

Zemřel 31. března 1865 a pohřben byl ve Vídni.

Roku 1885 na popud dr. Václava Šíleného a dr. Jana Herbena odhalili tišnovští studenti J. K. Dvořáčkovi na jeho rodném domě pamětní desku.

Jan Hájek

S květinami proti proudu Loučky

V proslulém turistickém průvodci „Pernštýn a pořící Svratky z Tišnova k pramenům" z roku 1903, stylizovaném v duchu dobového vlasteneckého entuziasmu, je Loučka nazývána „prudkou sestrou bystrotoké Svratky". V témže spise se dočítáme, že putování údolím Loučky skýtá například v Mezihoří „pohled přímo uchvacující, který svou krásou vyrovná se pohledům na nejproslulejší krajiny naše i cizí". Je tomu tak dodnes?

Než se však vydáme přírodní hodnoty povodí Loučky objevovat, připomeňme si několik základních údajů. Jmenovaná říčka bývá též nazývána až po svůj soutok s Libochůvkou v Dolních Loučkách Bobrůvkou — nesporný důkaz toho, že na ní kdysi žili bobři. Střední část toku je na některých mapách označována též jako Strážkovský nebo Strážecký potok. Jednoznačnost do názvosloví vnáší až připravovaný Geografický lexikon, v němž je tok po celé délce nazýván Loučkou. Pramení v krajině jeřábových aiejí a nakysle vonících rašelinišť

a ostřicových luk — u Rokytna na Novoměstsku v nadm. v. 725 m. Loučka je 60,1 km dlouhá a vlévá se zprava do Svratky pod Květnicí v nadm. v. 260 m s průměrným ročním průtokem 2,11 m^3 za vteřinu. Zpočátku široce rozevřené, od Horní Bobrové se zahlubující údolí Loučky je celkově jihovýchodního směru, místy však říčka v převážně rulovém masívu s vložkami granulitů, pygmatitů, svorů, amfibolitů a místy i hadců a krystalických vápenců výrazně meandruje. Existence výhřevných skalnatých strání jižních expozic podmiňuje pronikání teplomilné květeny z Tišnovské kotliny proti proudu Loučky směrem ke kulminační části Českomoravské vrchoviny. A naopak: pomístně stinné a chladné kaňony Loučky a jejích přítoků umožňují sestupování některých druhů vyšších poloh směrem k jihu.

Druhově pestrá teplomilná flóra botaniky vždycky lákala a tak i povodí Loučky přitahovalo od začátku let dvacátých přední botaniky — Josefa Podpěru a Jindřicha Suzu. V jejich stopách kráčeli Jan Šmarda a zvláště Karel Cejnek, který se stal bezesporu nejlepším znalcem zdejší květeny. Ve své publikaci „Pronikání xerothermních rostlin údolím Bobrůvky na západní Moravě" z roku 1965, která je ovšem výsledkem botanických toulek po dobu více než tří desítek let, rozděluje lokality teplomilných rostlin do jedenácti skupin ostrůvků — od Předklášteří až po Horní Bobrovou. Z desítek druhů, které se zde dodnes vyskytují, si vyjmenujme alespoň ty nejnápadnější a nejzajímavější.. Z teplomilných trav jsou to strdivka sedmihradská, nápadná svými stříbřitými klásky, vousatka prstnatá, bojínek Boehmerům, kostřava žlábkovitá a zvláště paličkovec šedavý. Lokality tohoto psammofytu (druhu teplých písčin) v nivě Loučky u Újezda a na svahu ve Skryjích jsou vysunuty daleko na sever od souvislého jihomoravského areálu a jejich geneze je dodnes těžko vysvětlitelná. Teplomilné byliny jsou v jižní a střední části povodí zastoupeny šalvějí přeslenitou, chrpou latnatou porýnskou, rmenem barvířským, diviznou rakouskou, tolitou lékařskou, seselem děvínským, ožankou kalamandrou, mochnou stříbrnou a přímou, hlaváčem žlutým, mařinkou psí, rakytem sítinovitým, chruplavníkem Heuffelovým, hvozdíčkem prorostlým aj. Zdaleka ne všechny z nich však doputují až na nejzazší ostrov u Horní Bobrové — směrem proti proudu xerothermofytů ubývá.

Patří k nejblaženějším chvilkám léta usednout na vyhřátou táhlou mez třeba u Újezda, kde v desítkách kvetoucích druhů vydává země své barvy a vůně. Žluté zde kvetou mochny, rozchodníky, jestřábníky, třezalka a rmen, červeně mateřídoušky, marulky a ožanka, do nich se mísí modř pavince, hadince a šalvějí. Na pouhém aru jsem zde napočítal 42 druhů rostlin!

Neméně zajímavý je hadcový pruh, táhnoucí se podél potoka Hadůvky pod Drahonínem. Vždycky mě přivádí v úžas, že i na tomto osamělém kousku hadího kamene se stejně jako na rozlehlých hadcových ostrovech u Mohelna a Dukovan vyskytuje rostlinný druh na tento specifický podklad vázaný — drobný kapraďorost slezinik netíkovitý hadcový. Jen o kousek dál, už opět na rule, se rozprostírají květnatá lada s roztroušenými růžemi ,hlohy a jalovci, útulný kousek krajiny, který si zachoval půvab doby pasáčků koz a ovcí.

I když se léto prožívá především ve znamení žhavého slunce, je příjemné se před ním občas skrýt do zeleného šera lesů. Právě takového, jaké nabízí kaňonovité údolí Loučky pod Drahonínem a její přítok s tajemnou Trenkovou roklí. Úzká balvanitá rokle se v dolní části zužuje ve skalní soutěsku, z jejíž stěn visí vějíře zelených listů kapradin a vlhké krajky mechů a jatrovek. Přes pět metrů vysoký vodopád ve stínu prastarých jedlí a smrků vymílá skalní bloky stejně jako před staletími, kdy se tu skrýval baron Trenk. A tomuto romantickému lesnímu interiéru, jakoby vystřiženému z krajinných cyklů Julia Mařáka, panuje na dně rokle mohutná horská bylina udatna lesní, která zde roste zřejmě na jediném místě povodí nejen Loučky, ale i Svratky. Snad právě její členitě dělené listy a chocholky bílých květů skrývají už dávno omšelé zkřížení vidličky a nože, kterým je označen balvan nad bájným Trenkovým pokladem. V klukovských letech jsme za ním pořádávali dobrodružné výpravy,

Trenkova rokle. Foto: Mojmír Hrádek.

abychom na prahu dospělosti pochopili, že největším pokladem je člověkem nenarušená příroda.

„Krása těchto chudých pastvin a lesů, tichá a nehlučná, je hlubší pro toho, kdo jí rozumí". S krásnou myšlenkou Karla Cejnka, kterou uzavírá svou obsáhlou fytogeografickou studii o povodí Bobrůvky v roce 1931 se nelze než ztotožnit i po padesáti letech.

Jan Lacina

Příprava králičího masa před kuchyňskou úpravou

Veliké chyby se dopouští ten, kdo připravuje králičí pokrmy hned z čerstvě zabitého zvířete. Často jsem viděl v neděli ráno stahovat králíka, aby týž den v poledne byla z něho upravena sváteční pečínka. Že na takovémto mase připraveném z téměř ještě teplého králíka, si rodina mnoho nepochutná je samozřejmé. Jako každé maso, tak i maso králičí, musí se i v létě nejméně 1–2 dny v chladném místě odležeti, aby zkřehlo a nabylo patřičné chuti. Teprve odležením stává se vláknina masa jemnější, křehčí a stravitelnější a ve svalovém moku vyvíjejí se vonné látky a pochutiny, které pak při dušení, pečení, smažení a jiné úpravě dodávají masu příjemné chuti a vůně. Stažený králík se opatrně vykuchá, aby se vnitřnosti neprořízly, aby se maso nemuselo před odležením vymývat a mohlo se jen čistou utěrkou vytřít, neboť lehce rozpustné živiny se ve vodě uvolní a maso ztrácí na výživnosti. Vymýt se má králík až před úpravou. Z téhož důvodu se nesmí maso i před úpravou dlouho máčet. Rovněž se nemá králík k odležení připravený nasolit, ježto sůl svalový mok vyluhuje a maso se stává méně šťavnaté. Také není dobře králíka na porce rozděliti. Králík se má nechati před odležením v celku. Přesto se zdá

někomu i takto ke kuchyňským účelům připravené maso nasládlé a vytýká se mu zvláštní příchuť. Inu, každé maso má svou charakteristickou příchuť. V tom je právě ona rozmanitost chuti různých mas. Co se týče oné nasládlosti, může být zaviněna nevhodným krmivem před zabitím. Nasládlost však, jakož i předstíraná zvláštní pachuť, nevyskytuje se vůbec při správném chovu králíků a domněnka pochází patrně z doby, kdy s králíkem bylo zacházeno jako se zvířetem podřadným. Při pečlivé čistotě a vůbec chovu racionálním patří všechny předsudky minulosti. Naopak maso králičí lze upravit způsobem nejrozmanitějším a dodat chuti nejlepší.

Julius Šnobl

Hrozí našim včelám varroáza?

(Dokončení z minulého čísla)

Také tišnovská ZO ČSV provedla koncem února 1982 a 1983 odběr měli. V jednotlivých obvodech, ve kterých činnost včelařské organizace zajišťuje důvěrník, a to u organizovaných včelařů bydlících v tomto obvodu bylo pro odběr měli potřebné evidovat všechny včelaře (i neorganizované a tzv. registrované) podle místa stanoviště včelstev, které se v mnoha případech neshoduje s místem bydliště. Pomocí včelařských důvěrníků, výboru ZO ČSV, MěNV v Tišnově a MNV v Březině se tato úplná evidence provedla s úspěchem. Ve stanovený a vyhlášený termín pak tříčlenná komise (důvěrník, člen výboru ZO a včelař) provedla komisionelní odběr měli. Letošní akce, vycházející z loňských zkušeností, proběhla bez závažných nedostatků včas a u všech včelařů. Výsledky vyšetření včelstev v obvodu naší ZO ČSV i v okrese Brno-venkov byly negativní, tzn. bez výskytu parazita. Dík patří těm, kteří se na této náročné akci podíleli, zejména pak včelařským důvěrníkům nebo jejich zástupcům, protože na nich ležela největší tíha a odpovědnost. Někteří včelaři by se však měli zmyslet nad tím, jak vhodnou úpravou úlů ještě více usnadnit odběr měli, nebo ošetření postřikem Taktik (nově zkoušený vysoceúčinný chemický přípravek), které nás v budoucnu asi nemine.

Obvod	1. člen komise 2. člen komise	Počet včelařů se včelstvy v obvodu členů ČSV		Všech		Počet včelstev v obvodu	
	rok	1983	1982	1983		1982	1983
Březina	Vladimír Králík Vladimír Šimek	7	13	13		84	96
Heroltice	Zdeněk Staněk MVDr. Ivan Fleischer	7	11	11		67	86
Hradčany	Josef Mojžíš Josef Navrátil	2	7	7		43	42
Jamné	Ladislav Procházka Vlastislav Pokorný	4	6	6		49	45
Lomnička	Karel Bednář Oldřich Procházka	7	7	7		63	73
Serkovice	Josef Starý Oldřich Procházka	15	15	15		127	156
Štěpánovice	František Vojta Karel Koukola	8	13	13		79	86
Vohančice	Vítězslav Lajfer MVDr. Ivan Fleischer	3	6	6		33	40
Železné	Vladimír Mihula Vlastislav Pokorný	4	8	8		72	77
Tišnov II	Antonín Habrovec Jaroslav Domes	16	16	16		103	94
Tišnov - východ	Jaroslav Hudec Doc.Ing. Vladimír Kapoun	8	9	9		43	46
Tišnov - jih	Jan Tomášek Marie Pešková	8	10	12		48	53
Tišnov - západ	Karel Zemánek Albín Hořek	6	6	6		96	98
Tišnov - střed	Alois Straka Jan Hron	6	7	7		44	42
Celkem		101	134	136		971	1.036

V přiložené tabulce jsou uvedeny některé údaje z odběru měli. 1. člen komise je včelařský důvěrník nebo zástupce, 2. člen komise je zpravidla člen výboru ZO ČSV. Počty včelstev zahrnují jak produkční, tak záložná včelstva.

Včelařská organizace se obrací na všechny občany s prosbou o pomoc hlavně při vyhledávání zalétlých rojů v blízkém okolí či v lese. Roje neznámého původu je nutné bezpodmínečně likvidovat, což s příslušnou odborností může provést některý ze včelařů na tuto skutečnost upozorněný. Takovéto roje, které mohou přiletět i z větších vzdáleností, jsou pak zdrojem přirozeného rozšiřování nákazy. Všichni občané, kteří by chtěli začít včelařit, si musí uvědomit, že pro jakýkoliv přesun včelstev je nutné veterinární povolení. Těm, kteří včelaří a nějakým způsobem ještě unikli evidenci a nebyl u nich proveden odběr měli, malé upozornění; povinnost ohlásit trvalé stanoviště včelstev každým rokem do 25. 3. na MNV podle místa stanoviště včelstev.

Článek jako celek měl za úlohu seznámit širší veřejnost s nejnebezpečnější nákazou včel v historii včelařství, se způsoby boje proti ní i částečně s činností naší včelařské organizace v tomto směru. Věříme, že se podaří i vaší zásluhou alespoň oddálit rozšíření této nákazy do doby, než se najdou takové léčebné metody, které umožní bez velkých finančních nákladů, velké pracnosti a následků na včelí produkty a včely samotné účinně bojovat proti tomuto škůdci ohrožujícího samotnou existenci včelařství.

Ing. Vladimír Kapoun

O KRUTIHLAVOVI OBECNÉM

Přiznejme si, jsou jména v ptačí říši, nad nimiž zůstává člověk s podivem. Třeba takový dront neboli blboun nejapný, konipas neboli třasořitka, nebo řekněme — krutihlav. Vesměs ta jména vyjadřují nějakou typickou vlastnost nositele. Tak blboun nejapný byl příliš velký dobrák, nikoho se nebál, s každým to myslel dobře, a proto vyhynul, třasořitka třese co chvíli ocáskem a krutihlav? Ano kroutí hlavou. Totiž to je tak. Krutihlav patří sice mezi datlovité, ale celkem vzato na této příslušnosti příliš netrvá a má s nimi jen pramálo společného. Jeho peří je hebké jako nohy dítěte (takové mají sovy a lelci), ocas měkký, kdepak by s ním mohl šplhat a opírat se o kmen stromu, i zobák je útlý a k tesání do dřeva se nehodí. Snad jediné, co mají společného, je, že hnízdí v dutinách, přestože si je sám netesá; prostě je někomu zabere. A v boji o dutinu je krutihlav velký neruda. Tak dlouho původnímu majiteli znepříjemňuje život, až mu místo přenechá. No a sem vnikne krutihlaví pár a bez další úpravy, někdy i na holé dno snese samička svých 7—11 lesklých bílých vajíček a oba dva je 12—14 dní zahřívají. Samozřejmě tomu předchází období svatebních radovánek, kdy si oba krutihlaví manželé ujasňují, jestli to jsou zrovna oni, kdo dokáží zdárně zplodit a vychovat potomstvo. Pochopitelně se to neobejde bez náležitého zpívání. Často v této době můžeme zaslechnout halasnou krutihlaví písničku. Skoro se zdá neskutečné, že to naříkavé „vi—vi—vi—vi" vydává pták tak nenápadný. V tomto směru došla emancipce u krutihlava nejdál, zpívají si oba. Krutihlava uvidět je problém, byť bychom stáli i kousek od něj. Má tak dokonalé mimikry, že jej těžko rozeznáme od kůry stromu.

No a když se vylíhnou mladí nebo i staří, když sedí a jsou vyrušeni vetřelcem na hnízdě, tak syčí, funí, vrčí, zvolna otáčejí hlavou a kroutí s ní (dokáží ji otočit o 180°, proto to jméno), zkrátka vypadají jako divoké klubko hadů. Leckterý nepřítel kapituluje a stáhne se zpět. Vzpomínám si, jak jsem jako kluk jednou narazil na hnízdo krutihlava a zděšeně uskočil, když mi předvedl to svoje parádní zastrašovací číslo.

Krutihlav se živí hmyzem, především mravenci, jejich kukly a vajíčka patří mezi jeho nejoblíbenější pochoutky. Rozhrabe mraveniště a chytá rozčílené mravence na svůj dlouhý lepkavý jazyk.

Jako jediný mezi datlovitými nás na zimu opouští a tráví tento čas v rovníkové Africe.

Takže krutihlavova syčení se bát nemusíte, ale neubližujte mu, nerušte jej, pomáhá nám.

Josef Ptáček

SPORT

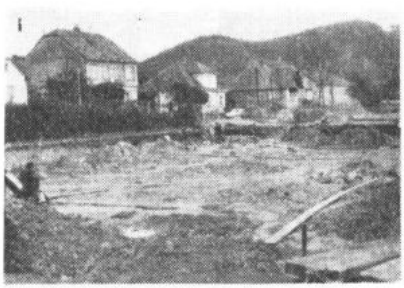
JAK NÁM ROSTLA HALA

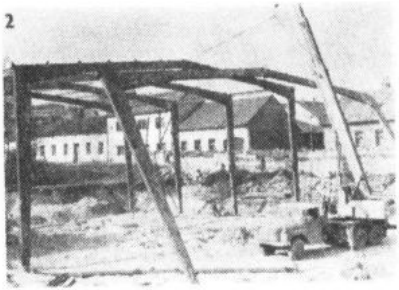
(1) — **ŘÍJEN 1978:** Kdysi tady bývala atletická dráha, potom házenkářské hřiště a teď se tu v čerstvém výkopu betonují základové patky. Předešlá sportoviště má nahradit víceúčelová sportovní hala, avšak optimisté věří a brigádníci pracují . . .

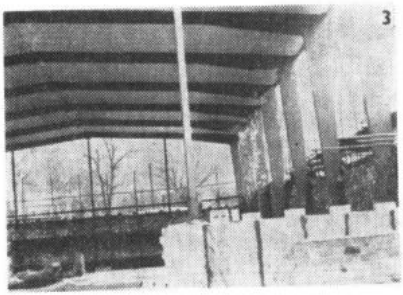
(2) — **DUBEN 1979:** Nejdůležitější je pevná kostra. V tomto případě tedy nosná ocelová kostra NHKG Hustopeče ,která se tu přímo před očima případných kolemjdoucích zvedá do své honosné výše. A v pozadí podél ulice je už připravena nekonečná řada cihel; zatím ještě nenastal jejich čas, ale všechno přijde . . .

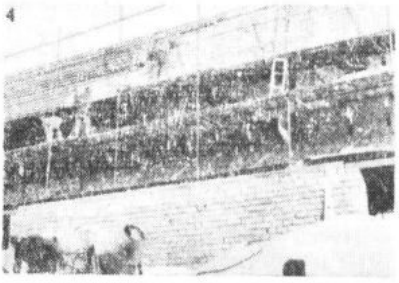
(3) — **SRPEN 1980:** A už vyzdíváme! A dokonce jsme mezitím stačili přikrýt kostru shora střešní konstrukcí z vlnitého plechu. Hala začíná dostávat sympatický kabát a víc než konkrétní podobu. Hodiny práce jsou už doslova hmatatelně vidět, ovšem časově zatím nejsme ani v polovině . . .

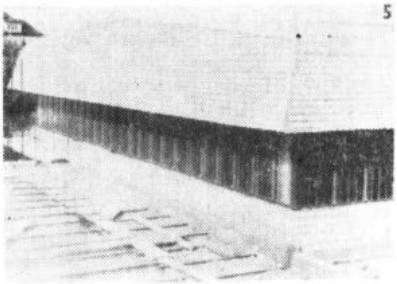
(4) — **ÚNOR 1981:** V příjemném zimním sluníčku se začíná červenat střecha čerstvě položenou krytinou. Jsou to staré známé bobrovky a už teď je jasné, že tento tah se architektům podařil. Až dosud neosobní kolos tím dostal útulnou domáckou podobu. Bude nám v ní určitě dobře . . .

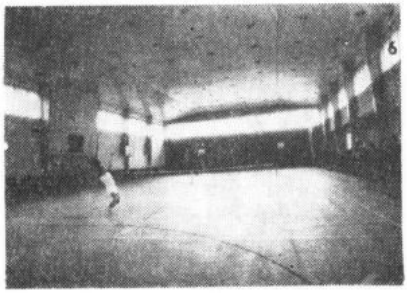

1

2

3

4

(5) – **ČERVENEC 1981:** Na první pohled to vypadá jako před finišem, neboť zvenčí už chybí jen fasáda. Kopilitový okenní pás je osazen a poněkud přikrývá vlastní interiér, kde ještě zbývá dobudovat spoustu maličkostí. A je jich tolik, že dovnitř se za skutečným sportem dostaneme teprve za půl druhého roku . . .

(6) – **BŘEZEN 1983:** . . . což je právě teď. Od února se to tu hemží košíkáři, házenkáři, tenisty – od těch nejmenších až po staré kozáky. A nejen že se trénuje, závodí se i naostro. První tenisový turnaj vyhrál úplně překvapivě nenasazený Halamíček z Brna. Na snímku je až vzadu a není ho skoro vidět, takže raději obdivujte, jak je ta hala krásná . . ,

(vt)

Pošta spojuje hráče

Hra v šachy na dálku, neboli posílání dopisů či telegramů s informacemi o provedeném tahu, se rozvinula teprve v druhé polovině minulého století. Zprávy na toto téma formy hry v šachy se však datují už od středověku.

Ve starých italských knihách se zachovaly zprávy o korespondenční hře Benátčanů s obyvateli sousedních měst. Vzhledem k pomalosti pošty šla výměna dopisů strašně pomalu a to protáhlo dobu trvání partie do nekonečna. Otcové na smrtelné posteli přikazovali synům, aby pokračovali ve hře, aby vybrali výhry nebo v případě porážky vyplatili prohry. A hrálo se mnohdy o velké částky.

Zrychlování výměny korespondence v moderních dějinách, vynález telegrafu, telefonu a rozhlasu postupně umožňovaly hrát individuální nebo kolektivní partie mezi stále vzdálenějšími místy.

Po druhé světové válce patřily k nejvíce vzrušujícím zápasům ty, které byly hrány na vlnách eteru mezi sovětskými a americkými šachisty.

Dnes v podstatě neexistují hranice pro možnost uspořádání šachového zápasu mezi dvěma hráči na kterémkoli místě zeměkoule.

Mnoho teoretiků i šachových praktiků pokládá korespondenční hru za ideální šachy a perem i činem bojovali za rozšíření tohoto způsobu boje. Především není ve hře na dálku zapotřebí kontrolních hodin, omezující čas na promyšlení tahu a mizí tedy omezení, které mnohdy kazí úroveň a krásu hry. Boj může probíhat v klidu, na hru nepůsobí vnější faktory, rozčílení apod.

Korespondenční šachisté tvoří velkou rodinu po celém světě i mezinárodní federaci. Hrají se šachové turnaje o mistra světa, šachové olympiády, mezistátní zápasy, šachové turnaje družstev, jednotlivců apod.

Mistr sportu a vynikající korespondenční šachista Vít Paroulek uvádí ve své „Historii českého korespondenčního šachu", že počátek českého korespon-

denčního šachu spadá do roku 1884. V roce 1894 byl sehrán v Čechách druhý organizovaný turnaj jednotlivců a mezi jmény nejdeme i Ladislava Vetešníka, který později žil v Tišnově. V roce 1907—1908 byl zařazen do mužstva Čech, které hrálo koresp. zápas s Anglií. L. Vetešník obě partie vyhrál a přispěl tak k výhře Čech 23,5 : 16,5 bodům. L. Vetešník patřil k silným praktickým, ale také korespondenčním šachistům. Světoznámá je však jeho tvorba úlohového šachu.

Současným mistrem světa v korespondenčním šachu je Tõnu Õim (SSSR), jedenačtyřicetiletý reprezentant estonského šachu.

Do korespondenčích turnajů lze se přihlásit u Zdeňka Stránského, Bartošova čtvrt 4020, Gottwaldov. Hráči jsou zařazováni podle výkonnostních tříd (ale i začátečníci) a turnaje mají svá pravidla. Jeden turnaj trvá 18 měsíců, na 10 tahů lze spotřebovat 50 dnů včetně poštovného atd. Lze se přihlásit i do turnajů, do kterých jsou zařazováni hráči ze zemí celého světa.

Korespondenční hra kromě šachu, získává i přátele. Píší o sobě, o svém životě a práci a v tom je další klad tohoto způsobu hry v šachy.

Několik informací ze šachového oddílu TJ Baník Tišnov:

V bleskovém turnaji, který se hrál „o šachového krále" dne 7. května t. r. se z celkového počtu 20 umístil na prvním místě Petr Komprda z Troubska, který získal z 19 možných bodů 16,5, druhý byl Siebenbürger ze Žďáru nad Sázavou, třetí Bartoněk z Troubska. Nejlepším z tišnovských šachistů byl Košata, který se umístil na 6. místě s 11,5 body.

R. D.

Dálkové pochody v našem okolí

Kromě celostátně známé Tišnovské padesátky je v tišnovském okolí i poměrně velký výběr dalších turistických akcí, které pro nejširší veřejnost přichystaly odbory turistiky TJ Spartak Nedvědice, Baník Bystřice nad Pernštejnem a SSM TOS Kuřim. Chtěl bych s nimi čtenáře Tišnovska stručně seznámit.

I mezi Tišnováky je dosti známý dálkový pochod Za krásami okolí Svratky, jehož 10. ročník proběhl letos 3. dubna. Turisté nedvědického Spartaku nabídli trasy 14, 25, 40 a 50 km. Tento kolektiv je značně agilní a tak zve turisty na dny 26.—28. srpna i na dálkový etapový pochod Za poznáním letní Vysočiny (7. ročník, délka trasy za 3 dny 100 km). Zájemci — i nečlenové ČSTV — se mohou přihlásit ještě do 31. července na adrese Z. Krejčí, 592 62 Nedvědice č. 269. Pro obyvatele našeho města je možnost buď stanovat před nedvědickou sokolovnou jako vzdálenější účastníci, nebo vzhledem k blízkosti Nedvědice každý den ráno přijet na místo startu jednotlivých etap. Stany zůstávají po celou dobu pochodu na místě, nepřenášejí se. Účastníci nesou jenom nejnutnější potřeby (rezervní oblečení, nezbytnou zásobu jídla). Do třetice předkládají Nedvědičtí ještě 15. října zajímavý pochod Do Nedvědice z Brna. Letos se půjde poprvé, je to tedy jedna z mála čs. „turistických premiér". Trať bude měřit rovných 50 km, je proto jenom pro trénované a zkušené chodce. Zájemcům poskytne všechny informace Božena Vejrostová, Nedvědice č. 250. Ostatní akce, které uvádím pro úplnost, již v době vydání tohoto čísla patří minulosti. Opakují se ale každým rokem, takže vážným zájemcům poslouží jako tip už v roce 1984. 14. května uspořádala komise pro mládež a tělesnou výchovu při MěNV v Bystřici nad Pernštejnem ve spolupráci s místním Baníkem dálkový pochod Za odbojem Vysočiny. Šel se již 7. ročník po trasách 10, 20, 35 a 55 km. Loni se i v ulicích Tišnova objevil propagační plakát, zvoucí na tuto turistickou akci. Včas přihlášeným (do 10 dnů před akcí) na adresu MěNV v Bystřici zajistí pořadatelé i ubytování.

Svůj příspěvek končím zprávou o akci MO SSM a CZV SSM TOS Kuřim. 13. června pořádal už po dvanácté Memoriál Milana Sapáka, a to jak dálkový pochod, tak i kondiční běh. Pochodovat bylo možno 50 i 100 km, běžet pouze stovku. Tato akce není opravdu pro začátečníky, pořadatelé také vyžadují lékařskou prohlídku ne starší jednoho roku. I v příštím roce bude termín stejný, přihlášky přijímá ing. Z. Burian, Bezručova 1 108, Kuřim.

Leoš Malec

TIP NA VÝLET PŘES VINOHRAD

Z názvu naší vycházky by bylo možné se domnívat, že vás zavedeme tentokrát někam na jižní Moravu nebo do jiného vinohradnického kraje. Zůstaneme však v okolí našeho města, tak jak jsme si vytkli v úvodu našeho seriálu vycházek. Půjdeme jen přes kopec Vinohrad, který už jen svým názvem připomíná, že v minulosti i zde, u Doubravníka, byla místa, kde se pěstovala vinná réva.

Trasu pro prázdninové měsíce jsme zvolili s ohledem na předpokládané letní počasí, kdy není velká chuť chodit pěšky a pěší túra je raději vyměněna za pobyt u vody. Proto náš výlet nebude dlouhý a zájemcům se na začátku i na konci nabízí možnost využití pěkného koupaliště.

Výlet začneme v Nedvědici. Z mnoha míst v obci je překrásný pohled na hrad Pernštejn. Určitě nikdo nebude litovat, kdo neodolá a hrad mimo plán naší vycházky navštíví. Při každé návštěvě je zde člověk uchvácen krásou tak, jakoby zde byl poprvé. Z Nedvědice na Pernštejn vede žlutá značka a tam i zpět je to 3 km.

Na naši trasu vyjdeme po zelené značce proti toku Svratky. Ještě než obec opustíme, připomeňme si, že název obce pochází z původního Medvědice a pověst vypráví, že bylo uneseno medvědicí děvčátko, které potom bylo nalezeno v medvědím doupěti, kde si hrálo s medvíďaty. V zemských deskách se vyskytuje jméno obce v zápise z roku 1350. V okolí bývaly lomy, které poskytovaly kvalitní mramor, použitý i při stavbě hradu Pernštejna nebo doubravnického kostela. V současnosti se obec může pochlubit zimním stadiónem a pěkným koupalištěm, ke kterému brzy při výletě dojdeme a možná neodoláme nabídce se zde vykoupat.

Od koupaliště půjdeme po silnici až do Skorotic, kde narazíme na modrou značku. Ta nás nejprve dovede do Křížovic, kde si určitě povšimneme děl akademického sochaře Macháčka, který patří mezi půl stovky obyvatel obce. Dále nás značka dovede na kopec Vinohrad. Z nadmořské výšky 528 m se nabídne krásný rozhled na okolí. Potom nás čeká již jen prudký sestup do Doubravníka.

Blíže seznamovat s touto obcí jistě není třeba. Vždyť i v našem zpravodaji jsme o Doubravníku mnohokrát psali. A tak jen stručně. Na místě původního kláštera z roku 1208 byl postaven pozdně gotický kostel. V kostele jsou barokní varhany, nahrávky na nich vyšly na gramofonové desce. Na náměstí je dřevěná plastika od Mistra Macháčka a busta vzorné učitelky L. Mazáčové.

Zde náš výlet ukončíme. Ještě pro informaci — pěkné koupaliště je u silnice směrem k Olší. A pokud by se výlet zdál krátký, je možno pokračovat kolem Svratky po červené značce.

Popsaný výlet je dlouhý (bez odbočky na Pernštejn, tedy z Nedvědice do Doubravníka) 8 km, (Skorotice 3,5 km, Křížovice 5,5 km), celkové převýšení 200 m.

— ok —

autobusy

4.25 - 5.15 x,M
4.45 - 5.30
5.09 - 6.05 x, č
5.25 - 6.15 x, M
5.27 - 6.10 S
5.32 - 6.15 x, č,pf
5.50 - 6.35 x
6.35 - 7.20
6.35 - 7.30 M
6.46 - 7.30 x,č
6.46 - 7.30 č
6.55 - 7.30 č
6.56 - 7.40 r,č, č
7.00 - 7.55 a, M
7.06 - 7.50 x, č
7.35 - 8.20 c
7.35 - 8.30 x, M
8.28 - 9.00 č
9.00 - 9.45 V
9.00 - 9.55 x, M
10.00 - 10.45 x
11.00 - 11.50 x, M
12.05 - 13.00 x, M
12.18 - 13.00 x, č
12.30 - 13.25 a, M
12.50 - 13.35 x
13.10 - 14.05 x, M
13.22 - 14.00 č
14.03 - 14.35 r, č
14.48 - 15.30 x, č
14.55 - 15.40 x,r
15.01 - 15.40 x, č
15.10 - 16.05 +,r,M
15.15 - 16.00 x,r
15.35 - 16.05 x,r,M
15.55 - 16.40 x,r
15.55 - 16.50 x,r,M
16.33 - 17.15 x,N,r,M
16.55 - 17.45 x,r
17.10 - 18.05 a,r,M
17.45 - 18.40 x,r,M
18.18 - 19.00 +,r
19.00 - 19.50 x,+,r,M
20.18 - 21.00 V,N,r,č
20.44 - 21.30 x,r
20.58 - 21.30 N, č
22.40 - 23.20 x,r, č
23.02 - 23.40 x,r, č

TIŠNOV - BRNO

TAM			vlaková spojení	ZPĚT			
4.20	-	5.00		1.10	-	1.50	b
4.53	-	5.30	d2	R 2.09	-	2.36	d1
5.13	-	5.50	x	3.40	-	4.16	
5.50	-	6.34		R 5.15	-	5.39	
6.57	-	7.34		5.24	-	6.01	
7.35	-	8.12	x	6.48	-	7.26	x
7.55	-	8.17	a	6.50	-	7.35	a
8.28	-	9.05		8.15	-	8.52	
11.33	-	12.15	x	8.39	-	9.20	a
11.57	-	12.13	a	10.45	-	11.28	a(H.B.)
R 12.25	-	12.52		10.45	-	11.28	x(Šč.)
z 13.13	-	13.34	A, KrP	R 11.09	-	11.36	k
13.22	-	13.56		12.00	-	12.40	h
14.56	-	15.35		14.15	-	14.52	
16.02	-	16.39		14.51	-	15.29	x
z 16.37	-	17.07	A	R 15.45	-	16.12	g
16.49	-	17.24		15.49	-	16.27	
z 18.01	-	18.21	u, KrP	z 16.04	-	16.33	e
18.10	-	18.47		R 16.52	-	17.19	
18.56	-	19.36		17.00	-	17.36	A
z 20.50	-	21.10	u, KrP	17.20	-	17.58	
20.56	-	21.32		19.10	-	19.49	
R 21.12	-	21.38	d1	22.58	-	23.34	d3
R 21.36	-	22.01					

autobusy

4.15 - 4.49 b,r, č
4.35 - 5.10 x, č
5,40 - 6.25 x
6.10 - 6.52 x, č
6.25 - 7.15 x, M
6.35 - 7.15 S
7.00 - 7.50 x
7.30 - 8.20 x
8.05 - 8.55 M
8.10 - 8.40 a, č
9.00 - 9.55 x, M
9.30 - 10.00 x, č
9.30 - 10.25 x, M
10.30 - 11.00 x, č
11.00 - 11.50 x, M
11.25 - 12.10 V
11.25 - 12.20 x, M,pf
12.05 - 12.39 x, č
12.20 - 12.50 a, č
12.25 - 12.52 x, č
13.00 - 13.42 č
13.05 - 13.50 x
13.50 - 14.45 a, M
14.00 - 14.50 x
14.15 - 15.00 x, č,pf
14.15 - 15.06 x, č
14.45 - 15.15 x, č
14.45 - 15.35 x, Dr,
15.00 - 15.50 x
15.00 - 15.55 x, M
15.45 - 16.35 x,r, M
16.15 - 17.05 +,r, M
16.20 - 17.05 x,r
16.20 - 17.15 x,r, M
16.40 - 17.10 r, č
17.00 - 17.45 x,r
17.30 - 17.55 x,r, M
17.25 - 18.07 x,N,r,č
18.00 - 18.45 x,r
18.10 - 19.00 S,r, M
18.30 - 19.25 +,r, M
19.00 - 19.50 x,r, M
19.10 - 19.50 +,r
20.00 - 20.50 x,r, M
20.10 - 20.48 x,r, č
20.20 - 20.58 x,r, č
20.30 - 21.20 +,r, M
21.15 - 21.48 V,N,r,č
22.15 - 22.45 N, č
22.30 - 23.15 x,r, M

Letos na jaře oslavili šedesátiny Alfréd Mareš, dlouholetý, obětavý funkcionář tišnovské házené a TJ Baník, a zasloužilý mistr sportu Jan Richtr, bývalý hokejový brankář národního mužstva. Co si popřáli navzájem, nevíme. Sportu však jistě zůstanou věrni i nadále. Foto: Milan Loskot.

O DŘEVĚNÝ METÁL

TJ Sokol Tišnov-Hradčany pořádá v sobotu 20. srpna již populární dálkový pochod **O dřevěný metál** na trasách 15, 25 a 50 km. Start na trasu 50 km je v 7.30 hodin, na ostatní trasy v 8 hodin. Kondiční běh na 25 a 50 km bude odstartován v 8.30 hodin.

Na shledanou v Hradčanech se těší pořadatelé, kteří touto cestou zvou srdečně všechny milovníky turistiky a běhů k účasti.

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.3-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička ne 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem za projevy soustrasti a za účast na pohřbu mé manželky **Marie Boučkové.**

Ladislav Bouček a rodina Součkova

Děkuji za projevy soustrasti a účast při posledním rozloučení s mým drahým manželem

Jaroslava Kalvodová, jménem rodiny

Děkujeme za účast při posledním rozloučení s panem **Karlem Havelkem.**

Rodina

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 10. července se dožívá paní **Anna Wágnerová,** tišnovská občanka žijící v domě důchodců v Petřvaldě, svých 80. narozenin. K tomuto jubileu ji blahopřejí a do dalších let mnoho zdraví přejí

rodiny Zvařičova, Mazánkova a přátelé

Oprava: V jízdním řádu na straně 166 u autobusového spoje z Tišnova s odjezdem v 16,33 hodin (1. sloupec, 11. řádek zdola) má správně být uvedeno X, N, r, č.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytování a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.
B bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

LETNÍ KINO

1. pá 2. so 3. ne — 21.30 hodin
● **JDI ZA MÁMOU, TÁTA PRACUJE**
Marléne Jobertová v hlavní roli francouzského filmu.
Vstupné 6 Kčs

4. po — 21.30 hodin „S"
VYŠETROVÁNÍM SE ZJISTILO . . .
(širokoúhlý)
Sovětský barevný film.
Vstupné 8 Kčs

5. út — 21.30 hodin
● **MATĚJI, PROČ TĚ HOLKY NECHTĚJÍ?**
Česká barevná filmová komedie.
Vstupné 6 Kčs

7. čt — 21.30 hodin
●● **SILNICE ŘÍM—NEAPOL NEPRŮJEZDNÁ!**
Italský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

8. pá 9. so 10. ne — 21.30 hodin
● **DÁMA S KAMĚLIEMI**
Francouzský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

11. po 12. út — 21.30 hodin
● **SMRT V PŘÍMÉM PŘENOSU**
(širokoúhlý)
O nelidskosti těch, kteří v honbě za senzací vstoupili do osudu bezbranné ženy.
Vstupné 8 Kčs

13. st 14. čt — 21.30 hodin
●● **BOŽE, JAK HLUBOKO JSEM KLESLA!**
Laura Antonelliová v hlavní roli italské filmové veselohry.
Vstupné 8 Kčs

15. pá 16. so — 21.30 hodin
VABANK
Perfektně připravená loupež, jejímž hlavním cílem byla pomsta.
Vstupné 6 Kčs

17. ne 18. po — 21.30 hodin
VÍTR V KAPSE
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

19. út 20. st — 21 hodin
KDYŽ ROZVOD, TAK ROZVOD
Česká filmová komedie s národním umělcem Vladimírem Menšíkem.
Vstupné 6 Kčs

21. čt — 21 hodin
TRISTAN A ISOLDA
Středověká legenda o lásce a smrti.
Anglický barevný film.
Vstupné 6 Kčs

22. pá 23. so 24. ne — 21 hodin
● **V ROLI KASKADÉRA**
Americký barevný film.
Vstupné 8 Kčs

25. po 26. út — 21 hodin
TŘI NEODESLANÉ DOPISY
Japonský barevný kriminální film.
Vstupné 6 Kčs

28. čt — 21 hodin
● **VINOBRANÍ**
Český barevný film.
Vstupné 6 Kčs

29. pá 30. so — 21 hodin
● **BANOVIČ STRAHINJA**
Jugoslávský historický film.
Vstupné 6 Kčs

31. ne 1. po 2. út — 21 hodin
MILIONOVÝ BROUK
Bud Spencer v hlavní roli italské filmové veselohry.
Vstupné 8 Kčs

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 6921-83 — 456.12/83-Lá 153

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

ZÁŘÍ 1983 Ročník XIV Číslo 9

DEN NOVINÁŘŮ A FUČÍK

Měl to být článek ke Dni tisku, rozhlasu a televize. O nás, novinářích a publicistech, o naší práci, o síle a přesvědčivosti slova, s nímž přicházíme za vámi, čtenáři, posluchači a diváky. A tu bezděky vynořilo se z paměti jméno člověka, který pro mnohé z nás, pracovníky tisku, rozhlasu a televize, je vzorem nejzářivějším: pro své bohatýrské srdce revolucionáře komunisty, přemýšlivého novináře, kterému nedala spát žádná událost týkající se osudů lidí. Julia Fučíka, popraveného 8. září 1943.

Není třeba odbourávat nic z toho, co se leckdy nazývá legendou o něm. Byl velkým člověkem a byl hluboce lidský, čímž si získával srdce každého, kdo se s ním setkal. Julius Fučík byl mimořádný talent, jakých dějiny jednotlivých národů nemají mnoho. Byl však také člověk jako vy i já, s hlubokým citem, s velikou láskou k naší zemi, k našim dějinám, k velikánům naší historie, jako vy i já, s hlubokým citem, s velikou láskou k naší zemi, k našim dějinám, k velikánům naší historie, jako byl Jan Hus, Jan Ámos Komenský, Božena Němcová nebo Jan Neruda. Ale měl rád i obyčejné lidi, prosté dělníky, havíře, kováky, chudé rolníky, takové lidi vůbec na celém světě. Měl rád lidi reálného myšlení i fantasty, umělce všech povolání, básníky, spisovatele, herce, malíře, architekty, vědce, novináře, letce, lidi, jako byli čeljuskinci, cestovatelé a reportéři Kischova typu. Všecko, čím Fučík žil s plnou opravdovostí, najdete v jeho knihách — podnes živé stopy zaniceného bojovníka za šťastný věk lidstva, za život zbavený křivd a bezpráví. V nich vyvstává v plné síle svého nezdolného optimismu a pozemské víry v budoucnost světa bez válek a vykořisťování. Tu víru neztratil ani v nejtěžších zkouškách svého života.

Lidé, kteří zemřeli mladí a vytvořili v průběhu několika málo let vynikající díla, jsou s námi se svou mladou tváří. Alespoň tu jim ponechal osud, který jim nebyl milostiv. A tato tvář je neoddělitelná od jejich díla. Týká se to i Julia Fučíka.

(bach)

KRITICKY O SVÉ PRÁCI

Z jednání pléna MěstNV v Tišnově

Plenární zasedání MěstNV v Tišnově dne 29. června t. r. hodnotilo plnění úkolů, které pro jeho práci vyplynuly z usnesení 6. pléna ÚV KSČ. Rada MěstNV projednala 17. února 1983 opatření k zabezpečení úkolů vyplývajících z 6. pléna, jež poslanci MěstNV v Tišnově schválili 2. března.

Z hodnocení činnosti MěstNV v roce 1982 vyplynulo, že na plenárních zasedání byla průměrná účast 70 poslanců (ze 100). Znamená to, že se jednání nezúčastní průměrně 30 poslanců, někteří mají dokonce účast pouze na 50 %. Nemůžeme být spokojeni s účastí některých poslanců při projednávání různých materiálů. Každý poslanec má plán práce a zná předem, jaké otázky budou projednány. Je tedy jeho povinností zjistit si na občanském výboru, mezi občany názory na problémy, aby k nim mohl účelně diskutovat. Důležité je také, aby poslanci sledovali navrhovaná usnesení a při nedostatcích pomohli zjednávat nápravu. Také zájem veřejnosti o plenární zasedání je slabý, účast na nich přes množství rozesílaných pozvánek, je stále nízká. Rezervy jsou i v práci komisí. Práci v komisi je třeba úměrně rozložit na všechny členy a aktivisty a dbát o to, aby komise a odbory připravovaly pro radu a plénum vyčerpávající zprávy a potřebné podklady.

V našem městě pracuje 15 občanských výborů, ovšem ne všechny stejně kvalitně. Zejména na sídlištích je potřebná účinnější spolupráce s domovními důvěrníky. V socialistické soutěži dosahují dobrých výsledků OV č. 2 (Předklášteří), č. 7 (Pod Klucaninou) a 15 (Železné).

Důležitá je i každodenní práce poslance v obvodu. Jde o to, aby občané své poslance znali, aby se na ně obraceli v různých záležitostech. Také práce sboru pro občanské záležitosti je důležitou součástí masově politické práce MěstNV. S výsledky práce tohoto aktivu můžeme být spokojeni, v soutěži za uplynulý rok se umístil v rámci okresu na 1. místě.

Občané často posuzují práci MěstNV podle práce aparátu. Na MěstNV v Tišnově pracuje nyní 16 pracovníků, někteří ovšem na zkrácený úvazek, celkem aparát NV má 14,8 systemizovaných míst. V počtu pracovníků na 1000 obyvatel je to jeden z nejnižších v okrese. Od 1. 1. 1983, kdy byl Tišnov zařazen do II. kategorie měst, mělo v tomto směru nastat zlepšení, zatím však není problém ze strany ONV řešen. I z těchto důvodů je důležité, aby komise MěstNV práci odborů nejen kontrolovaly, ale svou iniciativní činností jim i pomáhaly.

Co se týče úseků, které jsou zajišťovány MěstNV, bylo na plenárním zasedání konstatováno, že se zatím nepodařilo prosadit výstavbu 60 bytů v této pětiletce. Přestože rada vypracovala pro ONV přehled o tíživé situaci v našem městě, dostali jsme zápornou odpověď. V evidenci na MěstNV je 220 žadatelů o byt, ojedinělé případy lze řešit jen při uvolnění bytů. Byty po poliklinice jsou určeny jako náhradní pro uživatele bytů v domě č. 35, který bude modernizován. Také neuspokojivá situace je ve stavebním bytovém družstvu, kde je na 700 neuspokojených žadatelů o byty. ONV zatím neřeší požadavek družstva na svépomocnou stavbu bytů.

Po předání nových prodejních jednotek na nám. Míru do užívání se situace v obchodní síti zlepšila. Uvolněné prodejny budou opravovány a zlepšeny některé prodejny další.

Co se týká služeb poskytovaných obyvatelstvu, jejich rozsah je ve městě dostatečný, ovšem s poskytováním některých služeb jsou problémy, především u OSP. Zatím nedošlo k doplnění služeb na základě povolení k vykonávání služeb jednotlivými občany. Potřebu zajištění dalších služeb podle požadavků občanů bude nutno důkladně posoudit.

Neplacené služby zajišťují Technické služby města Tišnova. Podnik má rozsáhlou činnost, dobavuje se materiálně i personálně. Cílevědomou práci TS na údržbě města ztěžuje i nekázeň některých občanů (znečišťování veřejných prostorů, nepovolené skládky, ničení laviček apod.)

V letošním roce bude dána do užívání opravená budova s přístavbou polikliniky na nám. Míru. Před námi stojí ještě další etapa spojená s rozšířením polikliniky o sousední dům. Od 1. září zahajuje provoz nová škola. Přes tyto kladky nepodařilo se dosud prosadit výstavbu rušného provozu u ZŠ Smíškova ulice. Celkem lze však říci, že dojde k vyřešení závažných problémů ve školství a též se vytvářejí dobré podmínky pro práci našich lékařů a zdravotních pracovníků ,což přinese jistě zkvalitnění péče o zdraví našich občanů.

Závěry 6. plenárního zasedání ÚV KSČ svým významem a rozsahem určují na dlouhou dobu směr a cíle v práci národních výborů. Některé úkoly lze plnit hned, některé vyžadují určitý čas. V zásadě půjde o hlavní cíl — zlepšovat práci národních výborů na všech úsecích jeho činnosti. To vyžaduje dobrou práci všech orgánů, poslanců, aktivistů i aparátu.

JSME PROTI VÁLCE!

V den zahájení Světového mírového shromáždění dne 21. června večer se v celé naší vlasti uskutečnily mírové manifestace na podporu myšlenek, které toto fórum vyjadřovalo. Také v Tišnově se v 19 hodin u pomníku Klementa Gottwalda sešlo více než pět set žen, mužů a dětí, aby společně vyjádřili svou solidaritu s úsilím mírových sil na celém světě. Záštitu nad touto akcí převzal MěV ČSŽ, MěV KSČ, MěV NF a MěstNV v Tišnově. Rezoluce, kterou účastníci mírové manifestace odeslali do Prahy, zněla tužbou po míru a přáním zdaru jednání celosvětového mírového kongresu.

Ve čtvrtek 23. června se delegáti mírového shromáždění rozejeli do desítek míst naší socialistické republiky, aby poznali náš mírový život. Významné cti hostit vzácnou návštěvu se dostalo i Tišnovu. Do našeho okresu zavítala skupina zástupců bojovníků za mír z Mexika, Rakouska, Holandska a Venezuely, z nichž sedm přijelo i k nám do Tišnova. Po přijetí na MěstNV se hosté seznámili s našimi budovatelskými úspěchy; prohlédli si novou tělocvičnu u sokolovny a stavbu nové školy.

Mírovému shromáždění byla věnována též výstava dětských kreseb žáků mateřských a základních škol v Tišnově, která se konala ve dnech 20.—26. června v nové společenské místnosti pod Klucaninou. Výstavu ve spolupráci se školami připravil KPVU pod záštitou MěV KSČ, MěV NF a MěstNV.

Na výstavě kreseb fotografoval Dalibor Tikovský, který je též autorem snímku na titulní straně.

CELOOKRESNÍ SETKÁNÍ ODBOJÁŘŮ

okresu Brno-venkov se uskutečnilo v sobotu 18. června pod záštitou OV SPB Brno-venkov a MěstNV Tišnov v Lomničce na myslivecké střelnici.

V 11 hodin byla slavnost zahájena položením věnce u pomníku padlých partyzánů v Šerkovicích. Následovaly sportovní hry mládeže a ukázky činnosti jednotlivých složek Svazarmu.

Oficiálně zahájil setkání ve 14.30 hodin předseda ZO ČSPB v Tišnově s. Jan Pestr, který přivítal přítomné odbojáře celého okresu včetně rodinných příslušníků, dále pak předsedu MěstNV s. Karla Součka, četné hosty z Lomničky, Šerkovic i zástupce ÚV ČSPB z Prahy.

Hlavní projev přednesl předseda OV ČSPB s. JUDr. Julius Skoda, který vzpomenul i odbojářské práce v Šerkovicích, kde němý svědek — hájenka byla proměněna v muzeum.

Naše setkání, řekl s. Skoda, je součástí velkého boje za mír na celém světě. Je významným projevem podpory nás všech Světovému shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, které bude zahájeno již v úterý v hlavním městě naší socialistické země. Všichni si uvědomujeme velmi složitou, dá se říci v celé poválečné historii nejvážnější mezinárodní situaci.

Náš lid se plně staví za politiku Sovětského svazu a udělá vše k odvrácení válečné hrozby, k zachování a upevnění světového míru. Jsme si vědomi toho, že ideály míru, socialismu a pokroku se ve světě neprosadí snadno. Ke svému vítězství potřebují semknutost a aktivitu všech pokrokových sil.

V Praze se bude konat jedno z největších setkání mírových a pokrokových sil světa s cílem sjednotit, rozšířit a dále zaktivizovat toto ušlechtilé hnutí. Učiňme proto všechno, aby hlas míru proti válce zazněl z Prahy, ze srdce Evropy s plnou vážností a naléhavostí. Náš lid vyjádřil tomuto shromáždění plnou podporu!

Jsme hluboce přesvědčeni o tom, že lidé, kteří mají rádi život a svou práci, mohou a musí nalézt k sobě cestu, aby společnou silou zabránili tomu nejhoršímu sociálnímu zlu, jakým je válka.

Následovaly zdravice hostů a volná zábava; k poslechu i tanci vyhrávala hudba oblastního velitelství SNB z Brna.

Hosté si odnesli z celookresního setkání odbojářů dobré vzpomínky. Uvažuje se o pokračování tohoto setkání i v příštích letech.

D. Š.

O práci občanského výboru ve Štěpánovicích

Na naše otázky odpovídá soudruh Jan Kašparec, předseda OV v Tišnově – Štěpánovicích a člen rady MěstNV v Tišnově.

Jak se podařilo občanskému výboru ve Štěpánovicích zvládnout úkoly, které vyplynuly z nové situace po integraci?

Po volbách v roce 1981 byl ve Štěpánovicích ustaven sedmičlenný občanský výbor, zvolený veřejnou schůzí, který na sebe převzal povinnosti v řízení obce. Přes počáteční nedůvěru občanů v integraci s Tišnovem, kdy ve Štěpánovicích zanikl národní výbor, se občanskému výboru podařilo vytvořit podmínky pro zapojení občanů jak při plnění úkolů volebního programu NF v našem městě, tak i při práci občanského výboru. Ve své práci se OV opírá o společenské organizace NF, kterých u nás pracuje šest. Jsou to SSM, Svaz požární ochrany, TJ Sokol, Svazarm, CSCK a dohlížecí výbor Jednoty. Úzce s nimi spolupracuje při organizování různých akcí. Organizace Národní fronty berou na sebe závazky, které prostřednictvím OV předávají MěstNV v Tišnově, v nichž se zavazují pomáhat nejen na úseku budovatelském, ale i na poli kulturně výchovném.

Jak se konkrétně projevila vaše pomoc MěstNV?

Velkou pomocí MěstNV je aktivita našich občanů při jarních a podzimních směnách NF, kdy občané provádějí vlastně generální úklid své části našeho integrovaného města. Například letos jsme společně provedli nátěr zábradlí mostu přes Svratku, mostku u školy, zábradlí a sloupků ve sportovním areálu

i sušáku SPO a mnoho dalších drobných akcí, na kterých se zejména podíleli svazáci, požárníci i ostatní složky.

Jakých výsledků jste dosáhli při plnění úkolů akce Z?

Od integrace v roce 1980 byly v rámci plnění volebního programu NF provedeny ve Štěpánovicích dvě akce Z. Především to byla oprava stavidla na mlýnském náhonu, která byla velice náročná. Na akci bylo odpracováno více než 1000 brigádnických hodin a hlavní podíl na jejím zdárném ukončení mají naši požárníci. Finanční náklad činil 30 000 Kčs. Na opravu stavidla časově navazoval stavba chodníku k mateřské škole. Finanční náklad na ni činil 35 000 Kčs a jejím uskutečněním se nám podařilo dořešit bezpečný průchod přes hlavní část obce, kde velký provoz na silnici 2. třídy byl nebezpečný pro chodce.

Co byste chtěl říci na závěr?

Mohli bychom podrobněji pokračovat o práci OV i složek NF. Můžeme však náš rozhovor uzavřít konstatováním, že OV ve Štěpánovicích ve spolupráci se složkami NF se stará o zlepšení životního prostředí a také o to, aby se neustále zvyšovalo kulturní a společenské dění v naší části obce.

Při opravě stavidla bylo třeba nejen silných paží, ale i fortele.

O telefonech a vůbec o spojích

Na otázky odpovídá vedoucí střediska spojů v Tišnově s. Jan Beneš.

Jaké je postavení Tišnova z hlediska celostátní sítě, rozvoje telefonizace ,úrovně poskytovaných služeb?

Usnesením XIV. a XV. sjezdu KSČ byl dán důraz i na postupné vyrovnání poskytovaných služeb telekomunikací ostatním resortům národního hospodářství. Spoje dostaly tolik potřebné prostředky na automatizaci, byla zahájena výstavba rozhodujících center telekomunikačního provozu. Ústředny s mezinárodním začleněním — Praha, Brno, Bratislava — jsou již dobudovány. V návaz-

nosti na tyto ústředny jsou budovány dále ústředny tranzitní na úrovni krajů a ústředny uzlové na úrovni okresů. V našem městě je uzlová ústředna, nebyla sice vybudována nová, ale ta stará byla podstatně modernizována. Do této ústředny mimo obvodů Vev. Bítýška, Deblín, Čebín, Kuřim a dalších v okrese Brno-venkov patří také značná část území okresu Blansko, a to Lomnice včetně okolí, Rašov, Žleby, Unín a část okresu Žďár nad Sázavou, to je Žďárec, Dolní Loučky atd.

Jaká je úroveň automatizace uzlu Tišnov?

Uzel Tišnov je plně automatizován, to znamená, že každý účastník si může automaticky zavolat kteréhokoliv účastníka v uzlu bez služeb spojovatelky. Tento stav je již asi 10 roků. Tím se řadíme ke zhruba 60 % plně automatizovaných uzlů v naší republice. Bylo toho docíleno neformální iniciativou, aktivitou kolektivu technické údržby, jejich dá se říci odvahou nasadit do provozu mnohdy i nová zařízení, neodzkoušená, s určitým rizikem. Tím mohly být zrušeny obsluhy spojovatelek v obvodech, i když někdy za ne ideální prostupnosti spojovacích cest, nebyla vždy možnost se dovolat na první pokus.

Jak je to s telefonováním do Brna a okolí krajského města?

Po provedení plné automatizace v uzlu byly řešeny i otázky dalšího napojení do celostátní a vlastně celosvětové telekomunikační sítě. Výstavba koaxiálních tras se dotkla i Tišnova. Letos byla dokončena výstavba zesilovací stanice pro zakončení koaxiální trasy v Tišnově, která si vyžádala miliónové náklady, zařízení je z dovozu. Tím jsou vytvořeny předpoklady pro další posílení svazků a okruhů. Jistě mi všichni dají za pravdu, že dovolat se z Tišnova do Brna (přes číslo 0), a hlavně z Brna do Tišnova (přes 893) bylo obtížné. Měli jsme k dispozici 13 okruhů z Tišnova a z Brna polovinu. Od posledního týdne července se do Brna volá přes číslo 5 (proto došlo k přečíslování účastníků, začínajících pětkou na 82) a každý by se měl dovolat na první pokus. Jde zatím o zkušební provoz, oficiální provoz má být od letošního září. Správa spojů zašle všem účastníkům včas potřebné informace s potřebnými údaji, informace budou i v tisku a v rozhlase.

Jak to bude s telefonováním po celém území našeho státu a do zahraničí?

Při volání z Tišnova vytočí účastník číslo 0, potom číslo příslušného místa v ČSSR nebo státu, u nás pak číslo účastníka, v zahraničí dále číslo města a číslo účastníka. V opačném směru se bude v konečné fázi před číslem účastníka volit číslo tišnovského uzlu, a to je 504. V tomto směru je již také zkušební provoz, zkušební provoz z uzlu Tišnov bude zahájen asi v září, oficiální pak pravděpodobně koncem září.

Je možno využít těchto služeb i mimo bytové a podnikové stanice?

Na tuto možnost správa spojů nezapomněla. Je možno volat tímto způsobem ze všech pošt, ovšem v době jejich pracovní doby. Dále je možno volat z veřejných telefonních automatů, kterých je v našem uzlu 24, z toho 8 bude napojeno na meziměstský provoz. V Tišnově je to automat pro meziměstský provoz na náměstí Míru, na sídlišti pod Květnicí a v nemocnici, v budoucnosti se počet bude rozšiřovat, plánuje se i v rekonstruované piliklinice.

Co služby telegrafní?

Dosavadní pracovní doba pro styk s veřejností je od 6 hodin do 19 hodin v pracovní dny. Chceme tuto dobu však prodloužit v pracovní dny, dále zavést v sobotu po celý den a v neděli dopoledne. Jak asi všichni ví, telegraf je v budově bývalé zvláštní školy.

Jak je to s rozhlasem po drátě?

Rozhlas po drátě je velice oblíbeným veřejným spojovacím prostředkem, v Tišnově jej využívá asi 2500 občanů. Jeho pořízení není nákladné (platí se 45 Kčs

a dalších 135, event. 182 za reproduktor, měsíční poplatek je 10 Kčs). K poslechu není potřeba žádná elektrická energie, takže šetří kapsu účastníka. Při tom poslech je velice kvalitní a umožňuje i kvalitní nahrávky na magnetofon. V našem městě se v rozhlase po drátě připravuje také vysílání městského národního výboru.

Máte také na starost místní rozhlas?

Vím asi kam narážíte. Že místní rozhlas není slyšet po celém městě. Pramení to z toho, že dřívější síť byla vybudována jen k ozvučení veřejných prostranství a hlavních tras. V současné době vyvíjí MěNV jednání s okresní správou spojů ke zlepšení tohoto stavu, aby bylo ozvučeno celé město i všechna sídliště.

Aktuální otázka — telefony na sídlišti pod Květnicí?

Projekt na telefonizaci sídliště byl zpracován současně s projekty výstavby. Není však investor potřebné kabelizace a správa spojů nemá a ani v budoucnosti nebude mít potřebné finanční prostředky na kabelizaci.

Slovo závěrem?

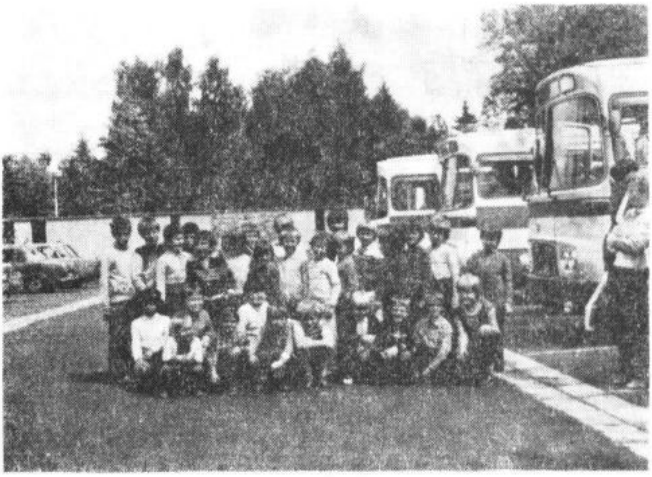
Chtěl bych popřát spokojenost veřejnosti se službami, které spoje poskytují, zvláště s těmi, které jsou nově zaváděny. Chtěl bych také využít této příležitosti a nabídnout pracovní příležitost zvláště absolventům elektrotechnických škol. Nová technika vyžaduje kvalifikované pracovníky, které můžeme i zaškolit.

Děkuji za rozhovor. —ok—

Pěstují léčivé byliny

Úspěšně pracuje ZO ČSČK v Předklášteří i letos. Výbor pod vedením iniciativní předsedkyně s. Novotné uspořádal pro děti svých členů k MDD zájezd na safari do Dvora Králové a za dalšími pamětihodnostmi Východočeského kraje. Vedoucí školní družiny s. Mašínová vede ve spolupráci s PO kurs první pomoci. Na závěr kursu byla uspořádána i soutěž a vítězové odměněni. Na konci školního roku uspořádala ZO ČSČK pro děti mateřské školy a místní základní školy dětský karneval.

Záslužnou prací všech členek je pěstování léčivých bylin na rozloze 20 a u Besénku, kde pěstují řepíček, ibišek, slez maurský a měsíček. Výtěžek věnují na zájezd pro důchodce. D. Š.

NAROZENÍ

v květnu a červnu:

2. 5. Tereza Modráková, Na rybníčku 866
5. 5. Milan Paleček, Králova 1681
5. 5. Lenka Odehnalová, Leninova 1612
13. 5. Michal Šmarda, Palackého 1082
17. 5. Stanislav Toman, Družstevní 556
26. 5. Simona Pivoňková, Hronická 1520
29. 5. Ivo Mička, U pily 874
30. 5. Martin Válek, Štěpánovice 130
31. 5. Pavel Peška, Leninova 1618
1. 6. Lenka Juráková, Hornická 1522
1. 6. Petr Krejčí, Hradčany 68
6. 6. Lucie Křivánková, Smetanova 986
9. 6. Věra Žáčková, Leninova 1614
12. 6. Pavel Hakl, Družstevní 672
13. 6. Ivana Drábková, Fučíkova 1247
14. 6. Petra Knoflíčková, Osvobození 1664
15. 6. Monika Bártová, Drbalova 163
17. 6. Radek Majzlík, U Humpolky 1506
17. 6. Hilda Packová, nám. Komenského 146
21. 6. Pavel Bortlík, Revoluční 617
22. 6. Vlastimil Drábek, Trnec 658

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

2. 9. **Františka Lipovská,** Hornická 899
5. 9. **Aloisie Juračková,** Majorova 411
10. 9. **Věra Mouková,** Koráb 134
11. 9. **Milada Vavřičková,** Štěpánovice 21
12. 9. **Josefa Havlíčková,** Na kukle 1293
14. 9. **František Hédl,** Tyršova 442
18. 9. **Jindřich Mach,** Klášterská 355
20. 9. **František Rajsigl,** Jamborova 920
23. 9. **František Zeman,** Bezručova 35
26. 9. **František Nejez,** Krátká 1263

75 let se dožívají:

21. 9. **Vlasta Dokoupilová,** Na zahrádkách 238
26. 9. **Marie Havelková,** Hradčany 60
28. 9. **Marie Novotná,** Klášterská 678

80. a vyšší narozeniny oslaví:

4. 9. **Marie Jakoubková,** Hornická 1521. Dožívá se 80 roků.
5. 9. **František Ptáček,** Wagnerova 871. Dožívá se 84 roků.
8. 9. **Berta Volná,** Brněnská 153. Dožívá se 81 roků.
11. 9. **Václav Odehnal,** Jamné 13. Dožívá se 82 roků.
11. 9. **Eduard Magda,** Svatopluka Čecha 886. Dožívá se 80 roků.
12. 9. **Božena Benešová,** Janáčkova 769. Dožívá se 83 roků.
13. 9. **Ludmila Špačková,** Purkyňova 1685. Dožívá se 80 roků.
17. 9. **Josefa Hamrlová,** Purkyňova 1573. Dožívá se 81 roků.
18. 9. **Františka Gazárková,** Tyršova 315. Dožívá se 86 roků.
20. 9. **Marie Kratochvilová,** Družstevní 534. Dožívá se 81 roků.
20. 9. **Františka Vojtová,** Štěpánovice 95. Dožívá se 80 roků.
25. 9. **Růžena Svobodová,** Družstevní 516. Dožívá se 85 roků.
25. 9. **Marie Pavličková,** Železné 10. Dožívá se 81 roků.
26. 9. **Milada Pokorná,** Purkyňova 1685. Dožívá se 80 roků.
28. 9. **Václav Dětřich,** Alšova 759. Dožívá se 81 roků.
29. 9. **Růžena Richterová,** Nezvalova 1332. Dožívá se 82 roků.
30. 9. **Marie Melicharová,** Brněnská 154. Dožívá se 86 roků.
30. 9. **Vladimír Burschwall,** Železné 59. Dožívá se 82 roků.

Omluva. Omlouváme se za některá nemilá nedopatření v červnové a prázdninové rubrice Naše blahopřání. Správně mělo být uvedeno:

70 let se dožívá 30. 6. **Františka Dozbabová,** Fučíkova 1224.

75 let se dožívá 17. 8. **Jan Tomášek,** Rudé armády 767.

92 let se dožívá 13. 8. **Cyril Strašák,** Štěpánovice 12.

Z našeho středu odešli . . .

Zesnuli ve 2. čtvrtletí 1983

5. 4. Antonín Srba (1912), Bezručova 253

7. 4. František Kalvoda (1912), Ašova 759

16. 4. Bohumil Brichta (1919), Hornická 951

19. 4. Anastázie Dlapová (1899), Šerkovice 21

19. 4. Josef Darmopil (1911), Smetanova 969

20. 4. Marie Floriánová (1894), Purkyňova 1685

24. 4. Marie Jůzová (1908), Hradčany 10

24. 4. Miroslav Lang (1921), Koráb 136

29. 4. Karel Juránek (1922), Hradčany 77

5. 5. Leopoldina Matalová (1902), Hájek 2

7. 5. Josef Vejpustek (1911), Štěpánovice 89

7. 5. Marie Boučková (1939), Cáhlovská 823

14. 5. Josef Gruber (1904), Hanákova 602

18. 5. Marie Vojancová (1910), Za mlýnem 224

18. 5. Marie Slezáková (1897), Wágnerova 830

23. 5. Pavel Mazáč (1958), Porta coeli 1001

24. 5. Emilie Svobodová (1901), Jamné 32

25. 5. Irma Lieberzeitová (1904), Dvořákova 1597

28. 5 Ludmila Bártová (1903), Lomnička 17

28. 5. Anastázie Plachká (1899), Revoluční 760

30. 5. Jan Navrátil (1914), Jamné 9

7. 6. Karel Havelek (1946), Hradčany 135

7. 6. Marie Stožická (1904), Dvořákova 495

7. 6. Růžena Krystýnová (1907), Lomnička 16

10. 6. Josef Brychta (1913), Štěpánovice 6

10. 6. Marie Gottwaldova (1900), U Humpolky 973

14. 6. Marie Richtrová (1912), Porta coeli 1001

19. 6. Josef Kuracina (1961), Jamborova 936

24. 6. Radomír Krejčí (1934), Hradčany 12

29. 6. Milada Piilavková (1897), Purkyňova 1685

30. 6. Ladislav Volný (1897), Brněnská 153

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem přátelům a známým, kteří se v tak hojném počtu přišli rozloučit s naší maminkou, babičkou a prababičkou **paní Marií Čechovou.** Děkujeme též za všechny projevy soustrasti.

Rodina Čechova a Ptáčkova

Dne 27. srpna upynulo **deset** let ode dne, kdy **nás** navždy opustila **Vlasta Balášová,** rozená Špačková, učitelka ZDŠ v Tišnově. Kdo jste ji znali a měli rádi, vzpomeňte s námi.

Maminka a sestra s rodinou.

RNDr. VÁCLAV KOMÁREK OSMDESÁTILETÝ

Bývalý ředitel gymnázia v Tišnově, doktor přírodních věd, profesor přírodopisu a zeměpisu se dožívá v Dobrochově v plné duševní a tělesné svěžesti 26. září osmdesáti let.

Drahanská vysočina, odkud dr. Komárek pochází, nebyla lidem, kteří si ji chtěli podmanit, nikterak nakloněna. A zde jsou kořeny jeho pracovitosti, houževnatosti, vytrvalosti ,důslednosti, náročnosti k sobě samému. Jako první z rodné vesnice absolvoval gymnázium ve Vyškově; přes svízelné sociální poměry v rodině, několikahodinové dojíždění do školy vystudoval s vyznamenáním. Od mládí jej přitahovaly přírodní vědy. Bylo velmi jednoduché rozhodnout se, co po maturitě. Kde však získat peníze? Ve dvacátých letech se Václav Komárek živil kondicemi, tj. doučováním prospěchově slabších studentů, získával půjčky, aby je později vracel.

Již během studií na přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze byl zaměstnán jako vědecká síla na ústavě pro fyziologii rostlin u pozdějšího akademika prof. B. Němce. V roce 1928 byl promován doktorem přírodních věd. Své vzdělání si doplnil tříroční asistenturou na Zvěrolékařské škole v Brně na botanickém ústavu u prof. R. Dostála, kde vedl téměř samostatně celou výuku, přednášky, praktika, navíc botanickou zahradu a disertační práce absolventů. Byla to práce neúměrná nejen jeho platu, ale i mladistvému elánu. Po krátkém působení na učitelském ústavu v tehdejší Slezské Ostravě nastupuje v roce 1933 na gymnázium v Tišnově, kde učí jako profesor, později 11 roků stojí v čele školy jako ředitel.

Po celou dobu, jak čas dovoloval, pokračoval dr. Komárek ve své vědecké práci a její výsledky hojně předával ve škole i mimo ni. Tišnovu zasvětil dr. Komárek třicet roků plodné práce, za kterou mu patří náš dík.

Jiří Filka

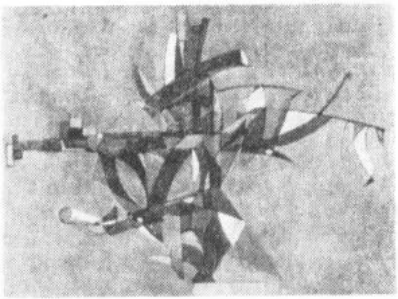
BOHUMÍR MATAL VYSTAVUJE V TIŠNOVĚ

Klub přátel výtvarného umění v Tišnově připravil v září další výstavu, tentokrát z díla významného malíře Bohumíra Matala. Rodák z Brna, žijící v Doubravníku, měl loni při příležitosti svých šedesátin společně se zasl. umělcem Frant. Hudečkem velkou výstavu v brněnském Domě umění. Nyní má tedy i tišnovská veřejnost možnost zhlédnout jeho obrazy z posledních období jeho tvorby. Bohumír Matal patří ke čtvrté avantgardní generaci českého výtvarného umění, která vstoupila na veřejnost v průběhu čtyřicátých let třemi základními kolektivy. Skupinou „Sedm v říjnu 1939", dále „Skupinou 1942" a koncem války skupinou „RA". Představitelé této generace již v těchto letech dospívali k zralým a osobitým realizacím, jež mají neklamné vlastnosti českého vidění a výrazu, přitom však obstojí i v mezinárodních souvislostech. Mnozí z nich, a Bohumír Matal v neposlední řadě mezi nimi, sehráli významnou úlohu po roce 1945 a v průběhu let padesátých, kdy jejich malířská tvorba se stala tvůrčím, ale především mravním příkladem v české moderní výtvarné kultuře.

Bohumír Matal byl členem „Skupiny 42", která příklonem ke skutečnosti moderního technického světa s jeho poezií každodenní civilizace a nové věcnosti projevila svoji oprávněnost a uměleckou přitažlivost především díky moderním výrazovým prostředkům. Malíři této „Skupiny" úspěšně manifestovali smysl moderního umění a jeho společenskou platnost. V tom jim pomáhala i teorie, představovaná vynikajícími jmény Jiřího Kotalíka a Jindřicha Chalupeckého.

Bohumír Matal přišel do „Skupiny 42", kterou tvořili malíři František Gross, František Hudeček, Kamil Lhoták, Jan Kotík, Jan Smetana, fotograf Miroslav Hák a dnes již zemřelí umělci malíř Karel Souček a sochař Ladislav Zívr, až v roce 1945, protože v době jejího vzniku byl na nucených pracích v Německu. Přišel však již jako rovnocenný člen a nejlépe to vystihují slova Věry Laudové z publikace Obraz města v současném českém malířství: „Přišel do Skupiny 42 už jako svébytná osobnost, jíž bylo zaměření Skupiny blízké a obsadil tu part významně obohacující rejtřík tohoto sdružení sólistů".

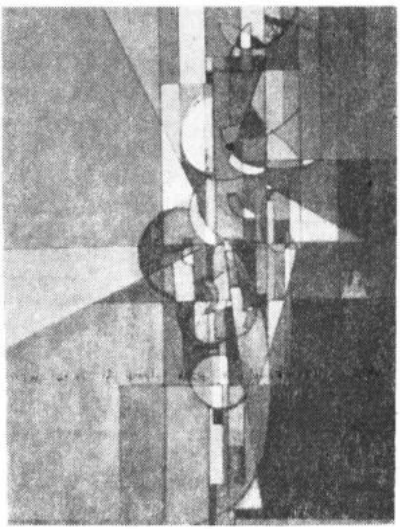
V těchto mladších letech si Matal ujasňoval význam osnovných zjevů moderního umění, ale vracel se a čerpal i z tradičních hodnot evropské a české malby. Již od svých výtvarných začátků dovedl formulovat touhy moderního českého umění po novosti a světovosti, aby pak v průběhu svého mnohotvárného vývoje objevoval a doceňoval morální a etické hodnoty a výtvarné klady předchozích generací, které svým tvůrčím podílem rozmnožil.

Pomník.

Zájem o bližší poznání Matalova díla má však své opodstatnění i v tom, že žijící členové všech jmenovaných skupin (7 v říjnu, 42, RA) i přes různorodost programů, různě silný a různě trvalý vztah k etickým normám předválečné avantgardy představují kromě několika samostatných malířských osobností, vlastně jediný aktivní mezičlánek, na který se váží i progresivní snahy mladé nastupující generace. I když některé teze a názory bylo třeba v průběhu let přehodnotit, jejich osobní iniciativa a zodpovědnost neztratila svou platnost a stále promlouvá a to i v díle Bohumíra Matala k živým otázkám současného umění.

Také další léta po rozchodu „Skupiny 42" byla naplněna pilnou tvořivou prací. V roce 1957 se stává členem skupiny „Brno 57" (mezi jinými umělci je zde i významný brněnský malíř Jánuš Kubíček). A i když to nebyla léta pro Matala vždy lehká, nikdy se nedal žádným způsobem odradit od toho, co malovat chtěl. Josef Maliva o tomto období píše v katalogu této výstavy: „Matal v této životní situaci těchto let zakotvil při izolovaných březích nekonformní avantgardní malby." O tom,

Ptačí herec. Foto: Adolf Žilík

že maloval věci vždy závažné, (ať již se jedná o cykly Člověk ve městě – město v člověku, Člověk a stroj, Město a stroje, Balkóny, Šicí stroje, Cyklisté, Mlýny, Pomníky, Ptačí herce, Dvojice, Vraky, Vzduch a jiné), svědčí, že jeho obrazy, a to práce z různých období, jsou zastoupeny ve většině našich galerií a také v galeriích zahraničních. Jen sama Národní galerie v Praze vlastní přes deset jeho obrazů a řadu kreseb.

V současné době se Matal také podílí na výtvarné výzdobě závodů, hotelů, administrativních a veřejných budov. Méně je o něm známé, že vypracoval řadu scénických výprav pro Divadlo bratří Mrštíků.

Pokud jste byli nebo půjdete na Matalovu výstavu, je třeba si uvědomit, že vystavené obrazy jsou článkem jeho měnícího se vývoje. Je třeba poznat větší úsek jeho díla (např. v galerii Muzea města Brna na Špilberku, kde má vyhrazenu samostatnou místnost pro svoje obrazy z různých období), abychom pochopili jeho význam v současném českém moderním malířství.

Karel Volný

CO NOVÉHO NA KLÍNKU

V letošní letní sezóně byly v lyžařském areálu Klínek provedeny další stavební práce. K nejvýznamnější akci patřilo postavení chaty pro obsluhu vleku a pro členy lyžařského oddílu. Dále byla vybudována v předstihu vodovodní přípojka do nádrže, z níž budou napájena sněhová děla pro zajištění postřiku svahu umělým sněhem. V červnu také došla první zásilka kartáčů z Nisasportu Jablonec nad Nisou. Pro pokrytí svahu je potřeba asi 12 dávek, které budou výrobcem postupně zasílány až do konce tohoto roku. To znamená, že umělý koberec bude možno na svah položit až v roce 1984. Rovněž osvětlení svahu je přesunuto na tento rok. V porovnání s minulým rokem však došlo k poklesu brigádníků z řad občanů, třebaže se jedná o akci Z. Při této příležitosti upozorňujeme, že za každou odpracovanou hodinu má osoba nárok na použití lyžařského vleku ve dvou jízdách zdarma, a kdo odpracuje minimálně 40 hodin, získá bezplatně sezónní pernamentku. Brigády se konají každou sobotu od 7 hodin za příznivého počasí.

M. Makovský

Z HISTORIE

750 LET TIŠNOVA

V roce 1959 žilo naše město ve znamení oslav 700 let města Tišnova. Jistě mnozí z nás si ještě dobře pamatují na první zářijovou neděli, kdy oslavy vyvrcholily různými pouťovými atrakcemi na hřišti u sokolovny, když předtím prošel městem krojovaný průvod. Už v sobotu se konala oficiální část oslav za účasti vládní delegace v sále sokolovny. Ve slavnostních projevech byly též bilancovány úspěchy, kterých občané Tišnova dosáhli zejména po osvobození. Akce 700 let města Tišnova byla událostí, na kterou její účastníci nikdy nezapomenou.

Jen málo míst zná své přesné datum zrození. Ve většině případů bývá první zmínka o existenci obce v písemných dokladech považována za datum vzniku. Toto datum bývá pak připomínáno jako počátek dějin města či vesnice. V některých případech si občané měst připomínají výročí povýšení obce na město nebo získání městských práv. Avšak ani jedna taková skutečnost v dějinách našeho města se neváže k datu 1259. Proto bychom také chtěli zdůvodnit oprávněnost nadpisu našeho článku.

Václav Charek ve Vlastivědě moravské, Tišnovský okres, z roku 1923, píše: „Tišnov a krajina okolní byly majetkem zeměpánův, markrabat moravských. Když Konstancie, královna česká, r. 1234 zakládala klášter panenský Brána nebes, daroval markrabě Přemysl potřebné k tomu místo u Tišnovic. Od toho

času Tišnovice spojeny byly s klášterem, který na jejich pozemcích postaven byl, vždy klášterem tišnovským neb v Tišnově se nazýval ,a kolem něhož teprve v pozdějších dobách nová osada obec Předklášteří vznikla".

Novější výzkumy datují vznik zakládací listiny tišnovského kláštera do r. 1233 (viz Ladislav Hosák, Rudolf Šrámek: Místní jména na Moravě a ve Slezsku II, M–Ž, Praha 1980). Zde je citována první zmínka o Tišnově na listině, která je publikována ve sbírce Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae, I–IV, Praha 1904–1962. Je tedy rok 1233 rokem, kdy je poprvé připomínána existence Tišnova, a to ve vztahu se vznikem kláštera Porta coeli. (Ve starší literatuře často uváděný rok 1168 patří mezi Bočkova falsa).

Hosák uvádí, že poprvé o městečku je v souvislosti s Tišnovicemi hovořeno již roku 1239. (Podoba Tišnov je sice už také zaznamenána 1233, ale ustálila se až od poloviny 14. století).

V publikaci Znaky a pečeti jihomoravských měst a městeček z roku 1979 pod redakcí J. Dřímala a J. Štarhy je podán přehled vývoje našeho města. Je tam též připomenuto, že se o Tišnově poprvé hovoří jako o městě v roce 1328, avšak teprve od roku 1788 se Tišnov stává městem fakticky, když zde byl 10. července 1788 zřízen regulovaný magistrát. Listina o povýšení na město byla však vydána až císařem Františkem Josefem I. a nese datum 22. září 1859.

V září 1959 tomu bylo rovných sto let od právního aktu povýšení Tišnova na město. Bylo tomu však více než 700 let, co náš Tišnov žil nesčetnými osudy mnoha desítek generací svých obyvatel. V tom byl také smysl tehdejších oslav – připomenout si, že město žije svými tvůrci, jimiž jsou především jeho prostí obyvatelé, kteří svýma rukama stále mění jeho tvář.

Karel Fic

Dějiny tišnovského kláštera

Je jistě málo vzácnějších historických objektů než prastará bazilika tišnovského kláštera Porta coeli, kde dovedné ruce moravského lidu vytvořily jeden z klenotů architektury, čímž se staví naše umění nejranější gotiky, čerpající z burgunsko-cisterciáckých zdrojů, mezi nejvyspělejší národy světa.

Po boku dělníků z daleké ciziny stal se prostý moravský člověk zručným kameníkem. Poddaní měli tehdy pro své feudální pány cenu jako levné pracovní síly a tak se nikdy nedovíme jména umělců, kteří tvořili svýma rukama z kamene toto vrcholné umělecké dílo.

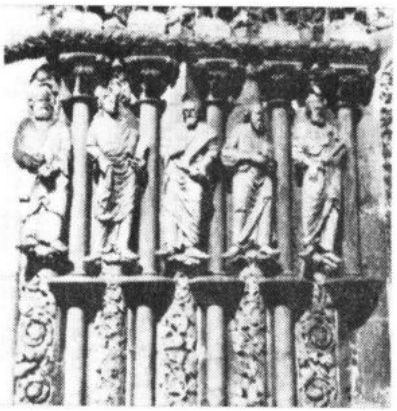
Bazilika tišnovského kláštera je typickou ukázkou tzv. burgundsko-cisterciánského přechodového slohu, který vystřídává sloh románský a je v podstatě slohem raně gotickým. Jako půdorysného vzoru bylo použito kostela v burgundském Dijonu.

Pod kruhovým oknem západního průčelí rozevírá se v plné kráse, okouzlujíce hrou světel a stínů, velkolepý figurální portál, nejbohatší vstupní architektura střední Evropy z doby kolem poloviny XIII. století. Vnitřek baziliky je jedinečným příkladem českomoravského raně gotického prostoru. Šestidílná klenba choru je prvá, nejstarší u nás.

Křížová chodba při severní straně kostela zavádí nás do tajemného klášterního prostředí druhé čtvrti XIII. století a zachovala se ve střední Evropě z té doby jediná celkem neporušeně. Zde vystupuje v mnohé formě fantazie dělníka, uspořádaná géniem umělce, který dal v kostele převládat jednoduchým pupencovým ornamentům, vytvořiv zde spoustu skvostných motivů. Na mnoha hlavicích je znázorněna fantastická podoba zvířat, na jiných opět bylo použito jako výzdoby rostlinných motivů. Současně s křížovou chodbou byla postavena i dobře zachovalá kapitulní síň o šesti polích.

Malířská a sochařská výzdoba interiéru kostela pochází z druhé půle XVIII. století. Kazatelna, oltáře a sochy jsou dílem sochaře Ondřeje Schweigla,

oltářní obrazy mistra Maulpertsche a jezuity Ignáce Raaba. Oltáře byly provedeny převážně z mramorů lámaných na Květnici a Dřínově.

Detail z klášterního portálu.
Foto: Zdeněk Juránek

Objekt kláštera tišnovského uchvacuje nás nejen po stránce stavební a umělecké, ale je nám i významným svědkem slavných i pohnutých dob v dějinách našeho národa. Královna Konstancie, dcera uherského krále Bély III. a vdova po českém králi Přemyslu Otakaru I., založila roku 1233 tento klášter jako ženský cisterciácký klášter. V době jeho stavby v letech 1233–1237 došlo k boji mezi syny královny Václavem, králem českým, a Přemyslem, markrabím moravským, jež byl na zákrok matky skončen smírem. Roku 1239 byl již chrám i klášter slavnostně vysvěcen a téhož roku 16. října zemřel markrabě Přemysl, který byl pohřben v klášterním kostele. Počátkem prosince 1240 zemřela i zakladatelka kláštera královna Konstancie a její tělo bylo uloženo vedle těla Přemyslova před hlavním oltářem.

Následujícího roku 1241 byl podle nedoložených zpráv vpádem Tatarů na Moravu a později nájezdem Maďarů a Kománů klášter i s městečkem vypleněn, při čemž bylo mnoho lidí pobito a odvedeno do otroctví.

Během XIV. století se blahobyt kláštera darováním četných statků a udělením různých výsad od panovníků tak upevnil, že dosáhl vrcholu svého bohatství.

V husitských válkách klášter silně utrpěl. R. 1425 byl zpustošen husity, kteří nenáviděli zahálčivý a blahobytný život jeptišek a mnichů. Obnova kláštera protáhla se až do půle XV. století. XVI. století bylo charakterizováno rozvojem řemesel a tím i růstem bohatství měst. Feudální vrchnost byla nucena nové skutečnosti respektovat udělením různých výsad a provilegií městečku Tišnovu, které roku 1554 předala konšelům abatyše Barbora Konická ze Švábenic.

Koncem XVI. století se i v osudech tišnovského kláštera odrazil rekatolizační proud vzešlý z tridentského koncilu, který se projevil zásahem předních moravských katolických hodnostářů proti abatyším, jež tolerovaly nekatolické kněze na Tišnovsku.

V protihabsburském a protikatolickém povstání zrušili moravští stavové roku 1619 i tišnovský klášter. Po jejich porážce byl roku 1625 klášter opět obnoven. V těchto těžkých dobách třicetileté války bylo několikrát naše město postiženo vojsky. Roku 1620 byl Štědrý den v Tišnově dnem krvavým. Tehdy polští žoldáci vracející se domů z bitvy na Bílé hoře pod záminkou, že nebyli císařem za prokázané služby proti českým povstalcům dostatečně odměněni, přepadali vesnice a městečka požadujíce peníze. Také tišnovský klášter a městečko byly vydrancovány a všichni, kdož se včas neukryli, pobiti. Roku 1642 řádili v Tišnově zase Švédové a za tři roky poté opět Švédové vyplenili Tišnov, když se před tím marně pokoušeli dobýt hrad Pernštejn.

Války a utužení nevolnictví těžce doléhaly na lid našeho kraje. Jen pozvolna se městečko vzpamatovávalo z ran, které na ně dolehly. A ještě v roce 1741 byl znova klášter vydrancován Prušáky v době války Bedřicha II. proti Marii Terezii. Ti tehdy v Tišnově řádili ještě hůře než Švédové.

Do XVIII. století připadají stavební úpravy kláštera, který v podstatě nabývá dnešní podoby.

V době josefinských reforem dochází ke zrušení řady klášterů. Mezi nimi byl roku 1782 zrušen i tišnovský klášter Porta coeli. Od jeho založení až do zrušení se v majetku kláštera vystřídalo přes 70 obcí, mezi nimi Tišnov, Jihlava, Moravské Budějovice, Moravská Třebová, Velká Bíteš, Čejč, Brtnice aj.; dokonce měl po jistou dobu klášter i statky v Uhrách a Rakousích.

Roku 1799 koupil panství bývalého kláštera Vilém baron Mundy, jenž je roku 1821 prodal Bedřichu Schellovi svobodnému pánovi z Wittinghoffu. Za Mundyho držení se z kláštera stala tkalcovna a barvírna. Dílny byly dokonce i v křížové chodbě.

Roku 1861 koupil klášterní panství cisterciácký klášter v Marienthalu v Lužici. Došlo k některým stavebním úpravám tak, aby roku 1901 mohl být klášter znovu obnoven. Definitivně byl pak klášter zrušen roku 1948.

Jan Hájek

Lomnice pečuje o památky

Mezi nejvýznamnější stavební památky v Lomnici patří též barokní kostel. Projektantem byl z Itálie pocházející stavitel Jan Petr Tencala, který byl původcem mnohých staveb na Moravě. Stavbu prováděl nejdříve brněnský stavitel Wimberger, později Jiří Erna. Stavělo se v letech 1669—1682. Stavbu financoval majitel lomnického panství. Střecha byla nejdříve asi sto let kryta šindelem, báně věží až do r. 1902. Pak byla zakryta taškou — bobrovkou, která byla vyráběna v místní cihelně. Nyní se provádí úplná výměna tašek. Je to práce náročná a zdlouhavá. Tašky se musí pro velkou příkrost přivazovat měděným drátem. Práci dělají výhradně důchodci — jak pokrývači ,tak i jejich pomocníci. Letos by měla být akce dokončena. Plocha střechy se odhaduje asi na 2000 m^2. Stavba patří mezi objekty památkově chráněné I. kategorie.

Oldřich Zadražil

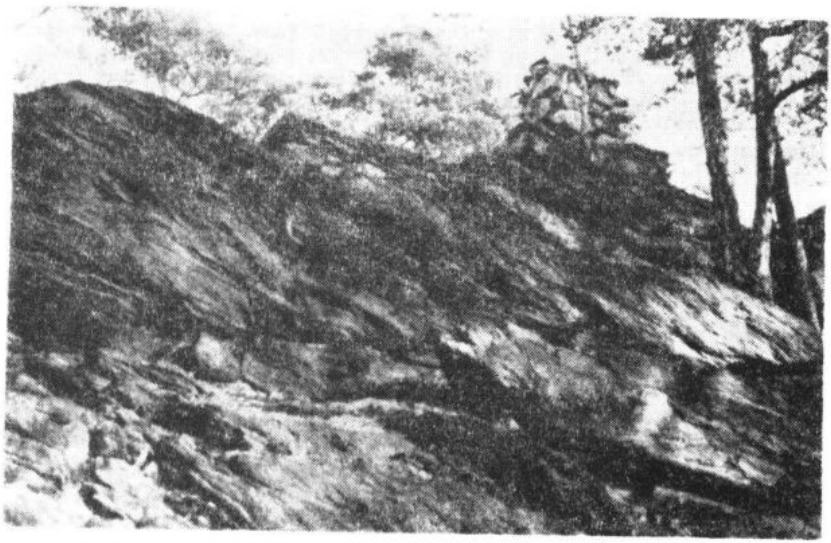
Lomnické panorama. Foto: M. Petříček.

VÝROVKA

Před třiceti lety se ještě Tišnovskem neřítilo auto za autem a proto se dalo po úzkých okresních silničkách, v podvečer připomínajících řeky, bezstarostně šlapat k modravým obzorům. K nejhezčím toulkám těch tichých let patřívalo putování deblínskou silnicí na Závist. Tam se dalo posedět naproti zájezdnímu hostinci při břehu potoka u báječné limonády a odtud svěží vyběhnout na Výrovku.

Dodnes rád chodívám trasou někdejších dětských výletů proti produ Závistky, třebaže se musím každou chvíli tisknout ke kovovým svodidlům, abych uhnul motorizovanému spěchu. Potůček Závistka s dosud čistou vodou a s četnými peřjkami, pod kterými se míhají stříbřité šípy pstruhů, mě vábí stále. U kamenné přepážky nad hájenkou dodnes sedává na olšovém proutku tichý rybář ledňáček a nízko nad hladinou se občas mihne hnědobílý skorec; snad potomek páru, který hnízdíval ve skalní puklině kousek nad přepážkou. Kdysi zde skorci lovívali pod zpěněnými vodami třímetrového vodopádu, jenže ten byl při rozšiřování silnice z větší části zasypán. Zájezdní hostinec už dávno není v provozu, ale i bez tekutého pohonu se dá na Výrovku vystoupit.

Výrovka či Vejrůvka dosahuje na svém skalnatém vrcholu 419 m n. m. Tento bod je nejvyšší kótou celého 2,5 km dlouhého hřbetu, táhnoucího se jihozápadním směrem od hluboce zařízlého údolí Závistky do široce rozevřeného údolí Vohančického potoka. Na podrobných mapách se zde setkáváme s místními názvy „Bačkovec", „Kruhy", „Kopaniny", „Jahodník", „Dubová" atd., svědčících o typu někdejších porostů a způsobech obhospodařování. Velmi zajímavý, poněkud tajemný název pro masiv Výrovky uvádí ve své práci „Geologie středu svratecké klenby" K. Zapletal roku 1925. Výrovka se tam nazývá „Vohouška buková". Vohouška je zřejmě lidový název pro houští ,odvozený od pojmu „v houští". Jestliže je toto houští označováno jako bukové, je to v pořádku i z hlediska biogeografických výzkumů, z kterých vyplývá, že jednou z dominantních dřevin původních porostů Výrovky byl právě buk. Současná

Na vrcholu Výrovky je pomníček věnovaný památce bratří Vetešníkových, kteří byli umučeni v roce 1945.
Foto: Mojmír Hrádek.

dřevinná skladba je samozřejmě i na Výrovce změněna ve prospěch rychleji rostoucího smrku a s přirozenými porosty s převahou listnáčů se i zde setkáme jen ojediněle, na strmých většinou suťových svazích.

Nejpřitažlivější částí masívu výrovky je vrcholová skála, jejíž příkrá severozápadní stěna je až 20 m vysoká. Geomorfolog RNDr. Mojmír Hrádek, CSc., uvádí, že skalní útvar Výrovka je tvořen k západu ukloněnými vrstvami devonských slepenců, které přecházejí do sericitických břidlic a drob. Průběh vrstev je na východě a severu omezen svislými stěnami mrazových srubů, které vznikaly mrazovým zvětráváním v době ledové. Ve slepencích jsou dobře patrné jednak valouny křemene, často silně stlačené, jednak lupénky lesklého sericitu – jemně šupinkaté odrůdy slídy. Na vrstevnatých skalních stěnách se střídají skalní římsy s hlubokými puklinami a převisy. Představa výra a jeho hnízda na některé z říms se zde přímo nabízí. Ale plachého krále nocí na tomto turisticky atraktivním místě nepamatují už ani ti nejstarší pamětníci.

Určitě ho však pamatují staříčké, bizarně krnící a netvárné borovice, které se hadovitými kořeny a zčásti i kmeny přimykají ke skále. Sotva koho asi napadne, že právě tady na Výrovce jsme se octli v jednom z mnoha typů pralesa. V přirozeném vývoji vegetace v době poledové sem byla nenáročná borovice vytlačena listnatými dřevinami (především bukem a dubem), které jsou mnohem vitálnější na okolních hlubších, minerálně i vlhkostně příznivějších půdách. Jistě byste byli překvapeni poznáním, že na řezu sotva pěticentimetrovým kmínkem skalní borovice zde napočítáte více než padesát letokrutů! Jak asi musí být staré ty stromy, jejichž průměr dosahuje až 40 cm!

Výrovka však zdaleka není pozoruhodná jen svou vrcholovou skálou. Na různých místech se zde setkáme i se zajímavou a vzácnou květenou. Ta je vázána především na ostrůvky devonských vápenců, které na několika lokalitách vystupují z masívu slepenců a drob. Právě na ně je vázána řada vzácných xerothermofytů. Stejně jako na Květnici jsme se na vápencovém ostrůvku 500 m severovýchodně od vrcholové skály setkával se vzácným pryščem mnohobarvým. Floristicky nejzajímavější jsou vyprahlé vápencové svahy jižní expozice u Vohančic. Dominují zde lesostepní trávy válečka prápořitá a vousatka prstnatá. K nim se přidružují teplomilné byliny čilimníkovec černající, ožanka kalamandra, divizna rakouská, kopretina chocholičnatá, čistec přímý, mařinka psí, bělozářka větevnatá a dokonce i kamejka modronachová, která již na botanicky proslulejší Květnici chybí. V babím létě je tato stráň téměř souvisle zbarvena fialově rozkvetlou hvězdnicí chlumní. Roste zde dokonce i jeden exemplář jihoevropského keře žanovce měchýřníku, s kterým se běžněji setkáváme v Maďarsku. Byl zde snad kdysi uměle vysazen?

Lesní komplex Výrovky má i bohatou zvířenu. V letošním předjaří, kdy ještě bylo dostatek sněhu, jsem zde byl překvapen nesčetnými stopami černé zvěře. Některé z nich svou velikostí vzbuzovaly vzrušující představu zvířat tak mohutných, s jakými jsem se před léty setkával ve vihorlatských bučinách. Stopy divočáků křižovaly sledy kun, lišek a jezevců. Nejen kuní, ale i liščí a jezevčí stopy mířily krkolomnými stezkami na vrcholovou skálu.

Když se mi konečně podařilo ve šlépějích zvěře vydrápat nahoru, usedl jsem na liščí vyhlídku u křivé borovice, právě tam, kde kdysi určitě sedával výr. Je odtud jedinečný výhled na Tišnov, obtočený věncem modravých kopců s dominantou Sýkoře. Vzpomínal jsem na dávné klukovské výpravy, kdy jsme dobývali Výrovku v kterémkoliv ročním období. Uvědomil jsem si, že tenhle tišnovský kopec mám nejraději v době babího léta, v tom čase, kdy se letní obloha lomí k ocelovým tónům a na vápencových částech Výrovky rozkvétá modrokvětý hořeček brvitý. Zkuste někdy v už šedoucí trávě vyhledat jeho obrvené kalichy a nestyďte se k nim pokleknout. S překvapením zjistíte, že květina, navzývaná hořeček, voní sladce.

Jan Lacina

O ČÁPOVI

Čáp bílý je jedním z mála velkých ptáků (má v rozpětí až 2 m), kterého vzal člověk na milost, aniž by se hc vzápětí snažil dostat na talíř. Snad ta obliba pramení z pověstí, kterými je čáp opředen. Mám na mysli například víru, že čáp nosí děti (tedy chlapce). Těžko říci, zda dívka takovou vírou jatá po vyvedení z omylu a poznání, že příroda se při zachování života ubírala úplně jinými cestami než je distribuce potomstva pomocí čápů, na tyto zanevře. Faktem ale je, že čáp si pověky zachovává stabilitu své obliby. Někde mu dokonce vycházeli vstříc natolik, že mu dávali staré kolo jako základ budoucího hnízda. Čapí hnízdo by totiž mohlo být symbolem bytelnosti. Po léta mu zůstává věrný (v Německu je jedno hnízdo obsazováno už po 400 let) a každý rok je opravuje a dostavuje. Jsou to pak stavby mohutné, přes dva metry v průměru a stejně tak vysoké a samozřejmě pořádně těžké. V lužních lesích bývají na stromech, někdy je tu i několik hnízd nad sebou; v lidské blízkosti slouží jako základ komín nebo sloup elektrického vedení. Takové hnízdo na elektrickém sloupě je kupříkladu uprostřed návsi v Ořechově u Osové Bitýšky. Na jihovýchodním Slovensku je dokonce čápy obsazena celá řada sloupů. Že je čapí hnízdo obsazené, poznáme už zdaleka, protože je kolem bíle vymalováno trusem. Čápi jsou věrni nejen místu, ale i sobě. Možná i proto jim člověk fandí. Čapí manželský pár tráví zimní dovolenou v Africe, kam odlétá koncem srpna a začátkem září. Když pocítí, že je lásky čas, vydá se přes moře zpět k nám. „Na svatého Řehoře letí čápi přes moře" (12. 3.), říká lidová pranostika a něco na tom bude, protože koncem března se u nás objevují první nedočkavci. A hned začnou s milostnými hrami, které občas proloží prozaičtější činností — úpravou hnízda. Vzpomínám si na takový jeden zážitek z lednického parku. Bylo jiskřivé jitro, jak už tak kolem velikonoc někdy bývá — modrá obloha, stříbrné blýskání větví, kontrast černých stínů. Mohutný suchý strom s čapím hnízdem čněl proti té zářivé modři jako nádherná monumentální socha. Nečekali jsme dlouho, skoro bez hnutí křídel připlul čapí jinoch, jen dosedl, zaklonil hlavu a do daleka se nesla vroucí čapí píseň — monotónní klapot zobáku. Volání to bylo asi tak neodolatelné, že v momentě vedle něj stála jeho družka. Pak se milovali, v jiskřivém ránu, proti modré obloze, i o nás museli vědět.

Když skončí svatební rodovánky, je další průběh už zcela prozaický: samička snese 3—5 vajec a oba je po 30 dní zahřívají. Mláďata krmí rodiče vyvrhováním natrávené potravy na hnízdo, odkud si je sbírají. Čapí jídelníček tvoří různí živočichové, nejčastější žáby a myši, ale neváhají sezobnout i kobylku, chrousta, užovku, i bažantí kuře nebo zajíčka. Nezatracujme je proto, myší je víc. Při podzimním tahu můžeme vidět i několik čápů pohromadě (předloni jich bylo jeden den na poli u Lomničky přes 20).

Podle posledních výzkumů se zdá, že čápů ubývá; asi už u nás nenacházejí vhodné podmínky a hlavně dost potravy. Trošku jiná je situace u čápova bratrance čápa černého. Ten býval v našich zemích velmi vzácným. V posledních letech přibývá dost míst, kde zahnízdil. V loňském roce (1982) zahnízdil a úspěšně vyvedl 3 mláďata nedaleko Kalů. Čáp černý je takovým negativem čápa bílého. To, co ten má bílé, má on černé a k tomu korálově červený zobák a nohy, prostě paráda. Čáp černý obývá jiný biotop než bílý. Dává přednost větším lesním celkům a můžeme se s ním setkat i v horských lesích. Jinak jsou si způsobem života dost podobni.

Je léto, voda rybníků láká a čáp k nim neodmyslitelně patří. Nezbývá než si přát, abychom se tu s ním mohli setkávat i nadále.

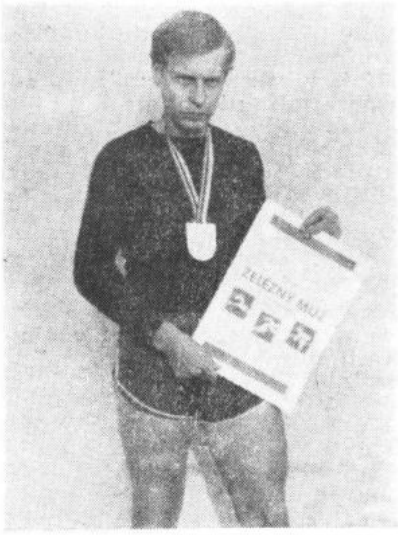
Josef Ptáček

DALŠÍ ŽELEZNÝ MUŽ

Pořádání soutěže „Železný muž" se již stává tradicí. K agilním jednotám pořádajícím tuto soutěž patří Slavkov a rozhodující měrou její člen, bývalý cyklista a atlet, československý nejrychlejší „železný muž" Ivan Křivánek.

Loňskou soutěž jsme mohli sledovat již dvakrát v televizi a vidět naše „železné muže" hned na prvních záběrech. Víta Buchtu ze Železného při prezentaci a na kole, Josefa Sojata z Kuřimi jako „odstrašující příklad", co všechno dokáže studená voda — jak jej kamarádi vytahují z vody a „přivádějí k životu". Letošní ročník opět natáčela televize, tentokrát z Ostravy.

Letos ve Slavkově soutěžil další Tišnovák ,bývalý cyklista a nyní běžec dlouhých tratí, Bořivoj Chromý. Soutěže se zúčastnili i bratři Kovaříkové z Deblína. Robert — opět bývalý cyklista a Jiří. Oba na „stará kolena" (roč. 1950 a 1955) začali opět sportovat — běhat jak v létě, tak i v zimě na lyžích. Soutěžil též bývalý cyklista RH Plzeň a reprezentant Zdeněk Bar-

toníček, obklopen „nosiči vody", kteří mu pomáhali na kole a dělali servis. Je zajímavé, že Kovaříkům na kole nejen že neujel, ale naopak ti jeho náskok z bazénu nepatrně stáhli.

B. Chromý se na soutěž speciálně nepřipravoval. Pouze více plaval, aby svou slabší disciplínu zdokonalil. Jeho přípravu však narušilo měsíční vojenské cvičení, které skončil 14 dní před vlastní soutěží.

Letošní soutěž byla o poznání „lidštější". Plavalo se ve vodě 22 °C teplé oproti loňské 16 °C „studené". Tato loni vyřadila podstatně více soutěžících a všem výrazně zhoršila časy. Začínalo se plavat již za denního světla v 6 hodin (loni za svitu reflektorů ve 4 hodiny). Asi po půl druhé hodině začali připouštět studenou vodu a Bořivoj, plavající v sedmém kole z celkových deseti, vlivem chladu dostával křeče do lýtek. „Již jsem plaval ke břehu, že to zabalím avšak na povzbuzování a hecování „manažerů" jsem se opět vzchopil a i s křečemi jsem mezi 150 startujícími jako jeden z posledních doplaval do cíle". Plaval 3,8 km za 1 hodinu 50 minut. Tedy ve stejném čase jako loni Vít Buchta. „Poznal jsem, že se dá plavat — a dlouho i s křečemi —, když člověk musí anebo spíš chce". To již byli Kovaříci i „Bartoníčci" dávno v sedle.

Po nezbytném upravení ihned bez přestávky sedá na kolo a v rozumném tempu za 6 hodin absolvuje 180 km na okruhu mezi Slavkovem — Hruškami — Újezdem — Moutnicemi — Šaraticemi — Hruškami a Slavkovem. „Jak se ti jelo?" — „Šlo to. Jezdil jsem ve skupince a snažil se o spolupráci. Někteří to hnali a to se jim pak v maratónu nevyplatilo. Když se spolupracuje, jde to pak všem líp". Je zde cíl kola a opět jen po nezbytném přezutí a občerstvení bez delší přestávky se vydává na trať maratónu — 42 km 195 m mezi Slavkovem a Bučovicemi. Dvakrát tam a zpět.

„Jaký byl maratón?" — „Celkem v pohodě. Vyplatilo se mi „šetření" na kole. Pouze jediná chyba mě připravila o lepší výsledek. Prakticky bez

zkoušení jsem běžel v nových botách. Osvědčené adidasky jsem půjčil kamarádovi. Asi po 30 km mi začaly mrtvět palce u nohou. Každý takový detail pak při enormní námaze člověka velice deptá. Hlavně psychicky. Ale jinak jsem větší krizi neměl a v druhém kole jsem též předbíhal Zd. Bartoníčka, který už jen „pochodoval". Zaběhl jsem maratón asi za 4 hodiny a s celkovým časem 12 hodin 18 min. 56 sek. jsem spokojen".

To již jej očekávali v cíli bratři Kovaříkové. Projevila se jejich cílevědomá příprava a zaujetí pro věc. Jiří skončil ze 150 závodníků třetí, Robert sedmý a Bořivoj Chromý jedenáctý. Je vidět, že všichni našemu okresu a našemu městu ostudu neudělali.

Závodníci se shodovali na tom, že zde rozhoduje vytrvalost a morálka. Více si však člověk sáhne na dno např. při maratónu speciál, kdy si může rozvrhnout síly pro nejlepší výkon tak, aby jej využil téměř beze zbytku. Ovšem výrazu „procházka růžovým sadem", jak se o této soutěži na stránkách Brněnského večerníku vyjádřil ve srovnání s 24 hod. na lyžích na Třech Studních „Železňák" Pavlík, může použít pouze až v cíli ten, kdo vše překonal se zdarem.

— chý —

SETKÁNÍ HÁZENKÁŘŮ

Dne 18. června se uskutečnilo setkání tří generací tišnovských házenkářů — hráčů mezinárodní házené. Tišnovská házená má již dlouholetou tradici, příští rok oslaví 30 let svého vzniku. Největších úspěchů dosáhla v letech 1955—1962, kdy družstvo mužů hrálo II. ligu, a v letech 1980—1981, kdy muži hráli v národní lize.

V současné době má oddíl házené Baníku Tišnov 7 družstev. A družstvo mužů hraje v krajském přeboru, B družstvo v sdruženém okresním přeboru, družstvo dorostenců v krajském přeboru, družstva starších žáků, starších žákyň a mladších žákyň soutěží v okresním přeboru. Zatím mimo soutěž startuje družstvo mladších žáků.

Třetí červnovou sobotu však na hřišti nenastoupilo žádné ze současných družstev, ale dresy si oblékli muži, kteří hájili barvy tišnovské házené v uplynulých letech. Byli rozděleni do tří družstev, která se navzájem utkala. Za družstvo starších hráli Vorel, Mynář, Novotný, Parolek, Komárek, Galář, Jaskulka, Štulpa, Šmarda, Klusák a Mareš. Družstvo střední nastoupilo v sestavě Malčík, M. Příbramský, Cejnek, Kabeš, Hořejš, Marek, M. Běluša, Bahenský a Fila. Družstvo mladších tvořili Kupský, Kos, Chlup, Dvořáček, V. Příbramský, Klouba, Růžička, Jílek a Červinka. A jak dopadly výsledky? Starší—mladší 7 : 6, mladší—střední 11 : 8, střední — starší 11 : 10. O pořádí rozhodovalo tedy skóre. První byli mladší, druzí starší a třetí střední. Setkání znovu ukázalo, že tišnovská házenkářská parta je dobrá. Zdařilá akce je též příslibem, že bývalí hráči pomohou oddílu v jeho současné práci. Zejména družstva mládeže potřebují kvalitní trenéry.

POZVÁNKA K ŠACHOVÉMU TURNAJI

V minulém roce u příležitosti Dnů horníků, byl sehrán I. ročník šachového turnaje o hornický kahan. Turnaj vyhrál a držitelem putovní ceny je kandidát mistra sportu P. Blatný z Brna.

Šachový oddíl TJ Baník Tišnov připravuje ve spolupráci se ZV ROH UD, n. p. Dolní Rožínka, II. ročník šachového turnaje.

Bude se hrát v sobotu dne 17. září 1983 v sále SZK ROH za těchto podmínek: Prezence bude v době od 7.30—8.00 hodin. Vklad 15 Kčs. Hraje se švýcarským systémem na 9 kol; 20 minut na partii. Ceny věcné pro jednu třetinu účastníků turnaje. Zveme všechny šachisty, ale i diváky. Zvlášť zveme naši mládež.

R. D.

JEZDECKÝ DEN

Dne 17. července uspořádalo JZD Mír v Olešnici na Blanensku Jezdecký den, na kterém startovalo přes padesát koní v různých soutěžích. Nejzajímavější byla soutěž vozatajská, které se zúčastnili také Mír. a Jar. Nečasovi z JZD Podhorácko v Lomnici u Tišnova. Ač startovali na této soutěži poprvé, umístili se na velmi pěkném 3. místě před zkušenými závodníky. Vítězem byl dvojnásobný mistr ČSR z JZD Rakvice. Snímek M. Petříčka.

Milan Doubek

BĚH KLUCANINOU 1983

Letos potřetí pořádá TJ Železné lesní „Běh Klucaninou". Po prvním ročníku s deseti běžci a vítězným Tišnovákem Bořivojem Chromým přišel loňský s čtyřiceti muži a ženami a vítězem známým maratóncem z Mor. Slavie Tomášem Ruskem.

Letošní závod je stanoven na třetí zářijovou sobotu, tj. na 17. 9. v 10 hodin u nemocnice v Tišnově (u domu důchodců). Již tradiční okruh na Klucanině dlouhý 5 km s převýšením 123 metrů absolvují muži a veteráni (od 40 let výše) třikrát — tedy celková délka jejich tratě je 15 km. Ženy běží jeden 5 km okruh. Trať je vedena převážně po lesních cestách. Pouze 200 m po startu a 10 m do cíle je umístěno na asfaltové silnici. Po startu u domu pečovatelské služby vede trať okolo nemocnice pěšinou krajem lesa do Šatan, na křižovatce se vrací a stoupá až k nejvyššímu bodu Klucaniny. Odtud cestami klesá až na Kolbábku a spodním krajem Sychráku vede do cíle okruhu na Purkyňovu ulici.

Závod je vypsán i pro neregisrtované — je tedy otevřený — a organizátoi nevyžaduje žádné osvědčení jako podmínku startu. Přihlásit se mohou muži a ženy bez věkového omezení. A to v prostoru startu hodinu před zahájením, tj. od 9 hodin. Zveme na start všechny zájemce, zvláště z Tišnova a okolí. Též diváky, aby přišli závodníky povzbudit a zhlédnout, jak doufáme, hodnotný sport. — chý —

Loňský bronzový Zdeněk Šváb vbíhá do třetího kola. Foto: Milan Loskot.

FOTOSOUTĚŽ TIŠNOV 83

Připomínáme fotografům, že letos v prosinci bude opět uspořádána výstava fotografií v kategoriích Tišnov a Tišnováci a volný námět.

Podmínky soutěže jsou známé z minulých ročníků: snímky musí být pouze černobílé, neadjustované, nepodlepené, Maxim. 5 ks (seriál 3–6 ks rovná se 1 ks), rozměr minim. 24×30 cm a větší při zachování delší strany.

Fotografie musí být označeny názvem snímku, kategorií, adresou autora – vše čitelně (neoznačené fotografie budou vyřazeny).

V každé kategorii budou uděleny 3 ceny a čestná uznání a cena MěNV s výhradou, že ceny může porota sloučit nebo neudělit.

Za poškození během dopravy pořadatel neručí, snímky budou vráceny do března 1984. **Uzávěrka 10. listopadu 1983.**

Snímky nutno zaslat nebo osobně doručit do SZKP ROH Tišnov 1, Mlýnská 152, PSČ 666 01.

Foto: Zdeněk Juránek.

SDRUŽENÝ ZÁVODNÍ KLUB PRACUJÍCÍCH ROH TIŠNOV

uspořádá výuku v kursech

jazykových	–	angličtina němčina (dospělí a mládež)
praktických	–	kursy střihů a šití kursy pletení na stroji
pohybových	–	gymnastika kondiční cvičení

Kursy budou zahájeny v září 1983. Přihlášky a bližší informace obdržíte v kanceláři SZKP ROH Tišnov, tel. 666.

Hornický den 1983

st. 7. 9. sál kina – 15 hodin
Divadlo strýčka Jedličky
so. 10. 9. sál SZKP – 19 hodin
Hornická veselice
Další akce sledujte na plakátech!

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.3-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička he 10-12, 13-15
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytování a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou salóncích, školení s ubytováním.

B bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.

Adresa: náměstí míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

LETNÍ KINO

Čtvrtek 1. 9. — 20.30 hodin
ŽENA V BÍLÉM
Sovětský film. Tajemný příběh dvou sester, Sira Percivala a velkého věna.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 2. 9. — 20.30 hodin
AFÉRA CONCORDE (širokoúhlý)
Italský film. Dramatický boj o životy cestujících nadzvukového dopravního letadla.
Vstupné 10 Kčs

Sobota 3., neděle 4., pondělí 5. 9. — 20 hodin
ZELENÝ LED
Americký barevný film. Napínavý příběh o nezákonném obchodu se smaragdy. Česká verze.
Vstupné 8 Kčs

Úterý 6., středa 7. 9. — 20 hodin
MUŽSKÁ ZÁLEŽITOST
Francouzský barevný film.
Vstupné 8 Kčs

Čtvrtek 8. 9. — 20 hodin
FANTOM MORRISVILLU
Český film. Dobrodružství čtenáře detektivek.
Vstupné 5 Kčs

Pátek 9., sobota 10., neděle 11. 9. — 20 hodin
● **BANKOVNÍ KONTO S VÝSTRAHOU**
Italský barevný film. Nevšední případ policejního komisaře, který přistoupil na dvojí hru. Česká verze.
Vstupné 6 Kčs

Pondělí 12., úterý 13., středa 14., čtvrtek 15. 9. — 20 hodin
● **ÚNOS MORAVANKY**
Česká hudební komedie s Luďkem Sobotou a Jiřím Lábusem v hlavních rolích.
Vstupné 6 Kčs

Pátek 16., sobota 17. 9. — 20 hodin
● **BÍLÝ MYS (širokoúhlý)**
Americký barevný film.
Vstupné 8 Kčs

Neděle 18., pondělí 19. 9. — 20 hodin
● **OD VRAŽDY JENOM KROK KE LŽI**
Česká filmová komedie.
Vstupné 6 Kčs

Úterý 20., středa 21., čtvrtek 22. 9. — 20 hodin
ŽENA V RINGU
Americká filmová veselohra.
Vstupné 8 Kčs

Pátek 23., sobota 24., neděle 25. 9. — 20 hodin
● **THEO PROTI CELÉMU SVĚTU**
Barevný film NSR. Všemi dopravními prostředky a přes všechny překážky za ukradeným autem.
Vstupné 6 Kčs

Pondělí 26. 9. — 19 hodin
POSÁDKA PRO SINGAPUR
Rumunský barevný film.
Vstupné 6 Kčs

Úterý 27., středa 28. 9. — 19 hodin
ZLO POD SLUNCEM
Anglický barevný film. Detektivní příběh podle románu Agathy Christie.
Vstupné 6 Kčs

Čtvrtek 29., pátek 30. 9. — 19 hodin
● **SÍLENÝ KANKÁN**
Film v koprodukci československo - rakouské. Dramatický příběh z pestrého života Vídně dvacátých let.
Vstupné 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 4. 9. — 9.30 hodin
O KOCOURU MIKEŠOVI A JEHO KAMARÁDECH
Český barevný film.

Neděle 11. 9. — 9.30 hodin
O ZLATÉ MUŠCE A ZLÉM PAVOUKOVI
Sovětský barevný film.

Neděle 18. 9. — 9.30 hodin
ZRCADLO VELKÉHO MÁGA
Barevný film NDR.

Neděle 25. 9. — 9.30 hodin
LIŠTIČKA
Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 7032-83 — 2552/83-Lá 183

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVÉ

ŘÍJEN 1983 Ročník XIV Číslo 10

K 65. výročí vzniku ČSR a 15. výroči zákona o čs. federaci

Z REVOLUČNÍCH TRADIC LIDU

V životě národů jsou období, jež se nesmazatelně vrývají do paměti a povědomí lidí, období dějinných zvratů a revolučních událostí, které zásadně mění podmínky života společnosti a člověka. Pro národy Československa je takovým mezníkem právě onen památný říjen 1918, kdy se na konci první světové války z utrpení a obětí zrodil samostatný československý stát.

Vznik republiky před šedesátipěti lety však nepřinesl řešení sociálních problémů nejširších vrstev našeho lidu. Třídní střetnutí o politickou moc rozhodla tehdy ve svůj prospěch buržoazie. Přes všechny legendy, mýty a iluze o charakteru státu, které se vládnoucí buržoazie snažila vštěpovat do myslí pracujících, předmnichovská republika byla státem vykořisťování, bídy, nezaměstnanosti, stávek a ostrých třídních bojů. Existovala řada oblastí, které byly velmi chudé už za Rakouska - Uherska a zůstaly stejně chudé a zaostalé i v nové republice. Trpěly chronickým nedostatkem pracovních příležitostí a lidé zde žili v bídě a bez naděje na zlepšení svých tíživých poměrů. To platí nejen o řadě míst v Čechách a na Moravě, ale zejména o Slovensku a tehdejší Podkarpatské Rusi.

I když předmnichovská republika ani zdaleka nesplnila naděje, které vkládal lid do jejího zrodu, za dvacet let její existence vytvořili naši pracující mnohé hodnoty, kterých si oba naše národy právem vysoce cení. Vynikající průmyslové výrobky, řada skvělých děl české a slovenské kultury, špičkové stavby našich architektů a mezinárodní uznání výsledků čs. vědy, to vše je důkazem, že to byly široké lidové vrstvy, které dokázaly tvořivě využívat i těch omezených možností, jež jim buržoazní stát poskytoval.

Teprve Vítězný únor završil dlouholeté třídní boje za zajištění svobody našich národů, za státní samostatnost a mezinárodní zabezpečení našeho státu. Dnešní ČSSR je nejprokazatelnějším dokladem tvůrčího génia, pracovní obětavosti a hrdinství naší dělnické třídy, družstevního rolnictva a pracující inteligence, miliónů mužů a žen, jimž všem — i těm, kteří se nedožili dnešních dnů — patří úcta, obdiv a upřímné poděkování.

Dlouholeté úsilí KSČ o spravedlivé uspořádání vztahů mezi českým a slovenským národem bylo završeno právě před patnácti lety vyhlášením československé federace. Představuje internacionální svazek dvou bratrských národů — Čechů a Slováků, které jsou si po všech stránkách tak blízké, a zároveň zabezpečuje plné respektování práv národnostních menšin.

Není pochyb o tom, že socialistické Československo má a musí jít v souladu s rychlým a převratným mezinárodním vývojem, že musí jít s proudem světového pokroku. Je to nejvlastnější zájem občanů této země a zejména mladé generace, které právě příští období nabízí nové a netušené možnosti. Vše, čeho bylo až dosud u nás dosaženo, opravňuje k tomu, abychom se do budoucnosti našich národů, našeho lidu dívali s důvěrou a optimismem.

(bach)

NOVÁ ŠKOLA OTEVŘENA

Dne 31. srpna 1983 nadešel den, na který jsme už netrpělivě čekali. Poprvé se otevřely dveře nové školy, budované od roku 1979 v nejnižší části sídliště pod Květnicí. Škola na náměstí 28. října byla předána do užívání.

Slavnostní otevření se uskutečnilo za účasti delegace OV KSČ a ONV v čele s vedoucím tajemníkem OV KSČ s. ing. Jaromírem Kratochvílem, v níž dále byli tajemník OV KSČ s. Malásek, místopředsedkyně ONV dr. Malachová a další veřejní činitelé. Za KNV byl přítomen vedoucí odboru školství s. Smolka. Otevření školy se dále zúčastnili představitelé MěstNV a MěV KSČ, ředitelé škol, zástupci podniků, které se na stavbě školy podílely, a vůbec všech,

kteří se o postavení nové školy zasloužili, učitelský sbor, pionýři a další hosté, zejména poslankyně FS s. Bajerová a ČNR s. Beran, a občané Tišnova.

Slavnost zahájil krátce po desáté hodině předseda MěstNV v Tišnově s. Karel Souček, který přivítal všechny přítomné. Krátký projev pronesla místopředsedkyně ONV dr. Malachová. S. Souček pak požádal vedoucího tajemníka OV KSČ s. Kratochvíla, aby přestřižením pásky symbolicky školu otevřel. S. Kratochvíl poté školu oficiálně předal jejímu řediteli s. Josefu Hořejšovi. Všichni hosté potom vstoupili do školy a za doprovodu ředitele si prohlédli učebny, kabinety, klubovny a další zařízení školy.

Nová škola má 27 učeben, 2 tělocvičny, dále 9 učeben odborných. Jsou to učebny pro výuku fyziky, chemie, přírodopisu, hudební výchovy, výtvarné výchovy, pro výuku vaření a pro výuku šití, dvě dílny pro pracovní vyučování. Tyto dílny jsou součástí uceleného komplexu pro výuku technických prací, který se skládá dále z přípravny se stroji (ta zároveň slouží jako údržbářská dílna), ze skladu, kabinetů, sociálního zařízení včetně šaten.

Uzavřený celek tvoří též prostory pro školní družinu, která obsahuje 5 heren a další příslušenství (kabinety, sociální zařízení). Pionýrská skupina má pro svou činnost 3 klubovny.

Moderně vybavená kuchyně se vším potřebným příslušenstvím (přípravny, sklady mrazicí boxy atd.) připravuje jídlo pro 650 strávníků, kteří se stravují v jídelně s 250 místy.

Na nové škole vyučuje celkem 34 učitelů a 5 vychovatelek školní družiny. O provoz školy se stará školník, topička, 9 zaměstnankyň kuchyně a 12 uklízeček.

Otevřením nové školy je v našem městě vyřešen jeden problém, který nás řadu let tížil. Děti dostávají za více než 30 000 000 Kčs školu (stavební část z toho činí 24 130 000 Kčs) s moderním vybavením potřebným pro výuku podle nejnovějších didaktických metod. Nová škola na nám. 28. října dokládá též péči, kterou socialistická společnost věnuje výchově mladé generace.

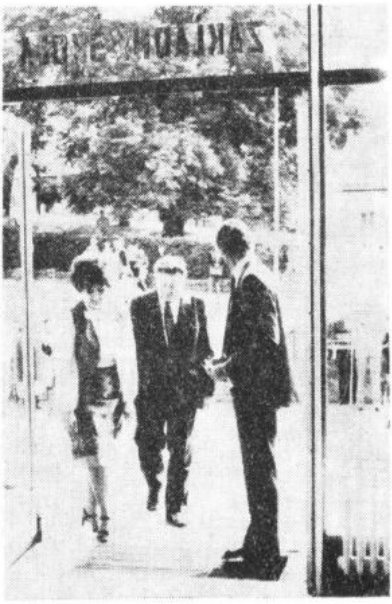
S Kratochvíl v krátkém proslovu při slavnostním přestřižení pásky vyzdvihl velké úsilí naší společnosti v boji za mír. Připomněl také, že kdybychom ne-

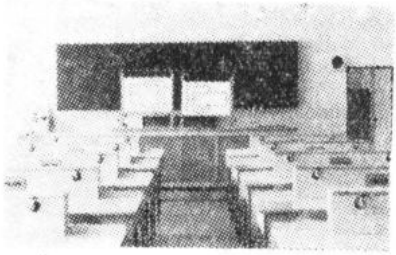
Oficiální hosté při slavnostním otevření školy. Na snímku vpravo vítá účastníky předseda MěstNV s. Souček, vedle něho místopředsedkyně ONV dr. Malachová.

Na snímku na titulní straně přestřihuje pásku před vchodem do školy vedoucí tajemník OV KSČ s. ing. Kratochvíl. Foto: Bohumil Kabeš.

Prohlídka vybavení kuchyně.
Foto: Petr Doležal.

Soudruh Kratochvíl v doprovodu s. Malachové vstupuje do nové školy. Vítá ho ředitel školy s. Hořejš.
Foto: B. Kabeš.

Pohled do učebny fyziky.
Foto: P. Doležal.

museli posilovat obranu vymožeností socialismu, mohli bychom podobných škol budovat více.

Dne 1. září ožily chodby a učebny nové školy dětskými hlasy. Začala každodenní školní práce . . .

Kéž je to vždy jen práce v míru! (i)

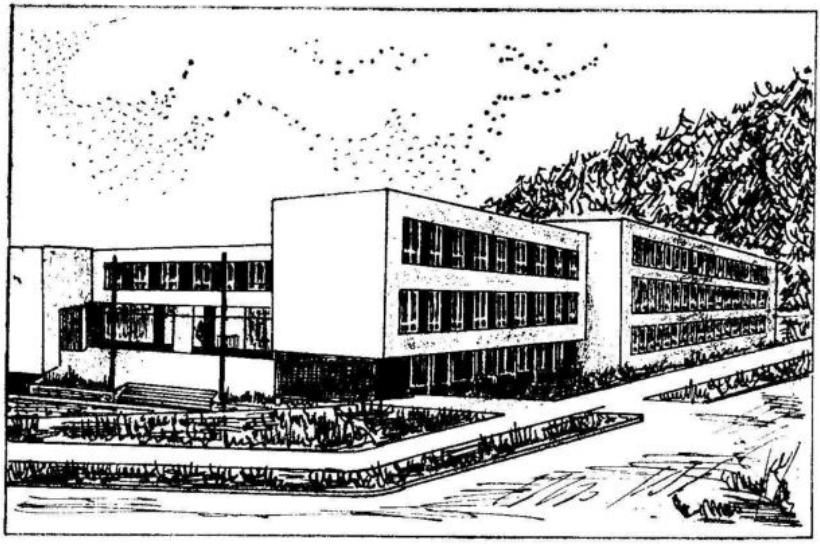
DOBRÉ PODMÍNKY PRO PRÁCI ŠKOL

Plenární zasedání MěstNV dne 31. srpna projednalo zprávu k úkolům na úseku školství a o připravenosti základních škol na školní rok 1983/84.

Hlavní úkoly základních škol vycházejí z úkolů pro úsek ministerstva školství po XVI. sjezdu KSČ a z podrobného rozboru práce za uplynulé období, které jsou rozpracovány a konkretizovány v plánech práce škol. Letošní školní rok je významný tím, že se v něm dovršuje 8. ročník nové koncepce. V plánech škol je především kladen důraz na rozumovou výchovu dětí, rovnoměrné rozvíjení všech složek komunistické výchovy, vedení žáků ke správné profesionální orientaci podle jejich schopností a dovedností v souladu s potřebami naší společnosti.

Od škol. roku 1983/84 bude mít naše město 3 úplné základní školy a jednu ZŠ s 1.—4. postupným ročníkem. Výstavbou nové 27 třídní školy na nám. 28. října byla fakticky vyřešena tíživá školská situace v Tišnově. Situace v tišnovském školství je nyní příznivá k co nejlepšímu plnění všech úkolů na tomto úseku.

ZŠ Smiškova ul. — Nyní bude na škole celkem 16 tříd se 486 žáky, v každém ročníku po 2 třídách. Na škole bude učit 21 vyučujících. V provozu jsou

Základní škola na nám. 28. října.

3 oddělení školní družiny. Během prázdnin byla škola vymalována a byly též provedeny potřebné nátěry.

Pokud jde o materiální a provozní zabezpečení, jeví se nutná generální oprava střechy a dále oprava odtoků. Zatím trvá problém se školním stravováním. Zapsáno je 351 strávníků bez dospělých. Škola potřebuje novou kuchyni, jídelnu a prostory pro školní družinu. Tento problém by řešila výstavba pavilónu rušeného provozu. Zatím však byly přípravné práce k realizaci jeho výstavby pozastaveny.

ZŠ Gottwaldova ul. — Škola má celkem 14 tříd se 420 žáky. Na škole je 19 pedagogických pracovníků, 2 oddělení školní družiny. Ke školnímu stravování se přihlásilo 250 dětí Protože školní kuchyně má volnou kapacitu, uzavřel MěstNV dohodu s gymnáziem, podle níž se bude moci asi 100 studentů v jídelně této školy stravovat. Během prázdnin byla opravena malba ve třídách i na chodbách a přeložena část střešní krytiny.

ZŠ nám 28. října — Škola má celkem 27 tříd s 829 žáky. Počet tříd na 1. stupni je 14, na 2. stupni 13, učitelů je 34.

I když vyučování na nové škole začalo na plno od 1. září, je třeba již za provozu provést dokončení některých prací. V podzimních měsících bude dokončeno školní hřiště a je potřebí připravit pozemky pro výuku prací na pozemcích. Jsou též dílčí problémy s vybavením tělocvičen, některých specializovaných učeben i některými druhy učebních pomůcek.

Po dořešení těchto problémů a dovybavení pomůckami bude nová škola ukázkou moderní školy.

ZŠ v Tišnově II. — Škola má 4 třídy s 1.—4. postupným ročníkem ZŠ (112 žáků, 4 učitelé, 2 oddělení školní družiny). Během prázdnin byly učebny vymalovány a opravena vadná vodoinstalace. V dohledné době je potřeba provést opravu střechy školy, zatím však není zajištěn dodavatel.

Zvláštní škola internátní — Ve škole bude asi 100 žáků s průměrem 13—15 žáků na třídu. Škola byla o prázdninách vymalována a opravena padající omítka.

Lidová škola umění — Škola je jedinou všeoborovou školou v okrese. Školu bude navštěvovat asi 410—420 žáků, které bude vyučovat 15 pedagogických pracovníků. Vyučují se zde obory: hudební, výtvarný, literárně-dramatický a taneční.

Nový školní rok zahájilo též 10 mateřských škol, z nichž 2 mají polodenní provoz (MŠ v Hradčanech a ve Štěpánovicích). Do MŠ byly přijaty celkem 204 děti. Také budovy mateřských škol byly podle potřeby opraveny, vymalovány a uklizeny.

Péčí vedení škol, MěstNV a dalších organizací byly vytvořeny co nejpříznivější podmínky pro práci našich škol. Nejbližším úkolem zůstává postupné odstraňování všech dílčích problémů, které v tišnovském školství zůstávají, tak, aby po stránce materiální i provozní byly vytvořeny takové podmínky, které by plně odpovídaly požadavkům dnešní doby.

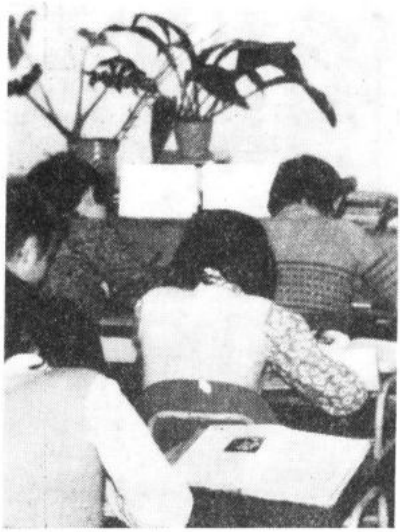

Foto: B. Kabeš.

VE VÝSTAVBĚ PODLE PLÁNU

Plenární zasedání MěstNV v Tišnově konané dne 31. srpna projednalo mimo jiné zprávu o plnění úkolů volebního programu na úseku výstavby města. Z obsáhlejší zprávy vyjímáme podstatné údaje.

Na úseku akcí Z byly pro rok 1983 schváleny tyto stavby: lyžařský vlek na Klínku, společenský a stravovací objekt u sokolovny, prodejna tabáku a provozovny OPS pod radnicí, areál Svazarmu u koupaliště. Od 2. pololetí byly do akce Z zařazeny sadové a terénní úpravy u sokolovny a lyžařský svah s umělou hmotou. Finanční náklad akcí schválených od počátku roku činil 1 385 000 Kčs, v průběhu roku došlo se zařazením dalších akcí k zvýšení o 1 552 000 Kčs, čímž celkový finanční náklad všech investičních akcí na rok 1983 činí 2 937 000 Kčs a plánovaná hodnota díla 4 178 000 Kčs. Plnění akcí je k dnešnímu dni téměř na 75 %.

Stavba lyžařského vleku na Klínku je finančně uzavřena, vlek je zkolaudován, zbývá provést některé drobnější práce. O výstavbě vleku byli čtenáři Tišnovska již podrobněji informováni v posledním údobí, stejně jako o přípravě a průběhu prací na výstavbě lyžařského svahu s umělou hmotou. Na lyžařském vleku bylo od počátku stavby odpracováno 5 366 bezplatných brigádnických hodin, z toho 1 974 hodin letos.

Stavba společenského a stravovacího objektu u sokolovny spojuje nově vybudovanou halu se stávajícím hlavním sálem sokolovny. Stavba je v hrubé podobě hotova a připravuje se práce na instalaci zdravotechniky a elektroinstalace. Na akci bylo odpracováno 6 100 hodin, z toho letos 3 820. Plánovaný finanční náklad na letošní rok (618 000 Kčs) je čerpán na 71 %; hodnota díla bude 824 000 Kčs, zatím činí 667 000 Kčs. Stavba bude dokončena příští rok.

Prodejna tabáku a PNS pod radnicí je součástí stavebního celku 5 buněk, ve kterých budou dále umístěny provozovny holičství a pedikúry OPS a veřejné WC. Finanční prostředky na všechny 3 stavby byly používány na stavební celek a současně dokončovací práce jsou hrazeny z provozu OPS. Provádějí se práce obkladačské a připravují instalace zdravotechniky a elektrospotřebičů. Započaly se též terénní úpravy a dokončení vstupů do objektů. Na této stavbě bylo celkem letos odpracováno 1220 brigádnických hodin. V plánu je dokončení celého komplexu a předání do užívání do konce tohoto roku.

Již skutečnost, že finanční čerpání pro rok 1983 činí za 8 měsíců pouze 21,3 %, ukazuje, že výstavba svazarmovského areálu nepokračuje tak, jak bychom si přáli. Hlavní příčinou tohoto stavu jsou nedostatky v projekci; zatím není hotov prováděcí projekt. Stávající finanční čerpání je pouze za nákup některých materiálů. Z plánu 309 000 Kčs je dosud čerpáno 66 000 Kčs. Bude-li prováděcí projekt předán v termínu (září), je možné letošní plán ještě splnit. Vše závisí na organizačním zabezpečení akce ZO automotoklubu Svazarmu. MěstNV připraví ke splnění daného úkolu opatření.

Na úseku neinvestičních akcí Z bylo pro letošek schváleno celkem 7 stavebních akcí (jedna akce je skluzová).

Jsou to: oprava požární nádrže v Lomničce, oprava požární zbrojnice v Tišnově II, oprava střechy kulturního domu v Hajánkách ,stavba hřišti na Cáhlovské ulici, v Hradčanech a v Železném a výstavba chodníku v ul. Na rybníčku.

Celková hodnota díla všech akcí je 667 000 Kčs při finančním nákladu 431 000 Kčs. K 31. srpnu bylo čerpáno 190 000 Kčs, což je plnění na 44 % ročního plánu.

Oprava požární nádrže v Lomničce pokračuje velmi dobře, je již provedena betonáž stěn i ochozu, započaly práce na přívodu vody. Přístup občanského výboru v Lomničce k akci je třeba hodnotit jako vzorný.

Opravu požární zbrojnice v Tišnově II provádějí svépomocí členové SPO. Přes potíže se zajištěním elektrorozvaděčů skončí akce v plánovaném termínu.

Oprava střechy kulturního domu v Hajánkách je materiálově zajištěna (navezen hliníkový plech) a práce budou zahájeny v nejbližší době. Akce bude též podle plánu skončena.

Hřiště na Cáhlovské ulici je rozpracováno, avšak v poslední době se na akci nepracovalo. V tomto směru je třeba ze strany OV č. 4 vyvinout větší aktivitu.

Pro hřiště v Hradčanech jsou nakoupeny různé průlezky apod. Zbývá prostavět asi 4000 Kčs.

Hřiště v Železném nepokračuje, jak je k zdárnému dokončení zapotřebí. Také zde je nutné, aby se zaktivizovala práce OV.

Stavba chodníku Na rybníčku je již zahájena. Část je zadlážděna, část připravena ke kladení dlažby. Jsou potíže v zajišťování materiálu (cement, dlažba). Na kladení chodníků je zajištěn odborný pracovník. Je předpoklad dokončení v termínu.

Celkově lze celý úsek investiční i neinvestiční části akce Z volebního programu Národní fronty, i přes určité dílčí problémy na některých akcích, hodnotit kladně.

Z dalších akcí, které jsou součástí volebního programu, je naší veřejnosti „ostře" sledována výstavba nové základní školy a rekonstrukce polikliniky. Základní škola byla dokončena a slavnostně předána 31. srpna do užívání (o tom podrobněji jinde). Poliklinika na nám. Míru je stavebně dokončena. S jejím otevřením se počítá koncem října t. r. Poměrně složité se jeví instalace

zdravotnických zařízení a vybavení. Nepříznivá situace v poskytování některých zdravotnických služeb v náhradním objektu na sídlišti pod Květnicí však bude trvat i nadále. MěstNV se snaží zajistit realizaci přestavby sousední budovy (bývalé ONV) pro rozšíření polikliniky. K tomu je zapotřebí uvolnit budovu. Byly již zahájeny práce v náhradním objektu pro OO VB na Majorově ulici, je připraveno přestěhování střediska Geodézie. Na rekonstrukci objektu pro LSU se však dosud nezapočalo pracovat, taktéž není definitivně dořešeno přestěhování traťové distance. Celá akce je značně složitá a vyžaduje intenzívní starost širšího okruhu funkcionářů a pracovníků.

Podaří-li se úkoly roku 1983 na úseku výstavby beze zbytku splnit, bude možno považovat tento rok za úspěšný. Předpoklady k tomu jsou. Záleží též na zvýšení aktivity odpovědných pracovníků, aby plánované stavby byly včas dokončeny a mohly plnit účel, pro který jsou budovány, jak nám ukládá volební program NF.

Zvyšovat rostlinnou i živočišnou produkci

Městský výbor KSČ a MěstNV v Tišnově se v posledním období zabývaly naplňováním usnesení 4. plenárního zasedání UV KSČ ze dne 23. října 1981 o využívání půdního fondu a produkce drobných chovatelů a pěstitelů v obvodu našeho města.

S rozvojem velkovýroby v zemědělství přibývalo postupně ploch, které nemohly být pro svoji nedostupnost obdělávány strojově. To vedlo k tomu, že rostly výměry ležící ladem. Naše národní hospodářství bylo tak ochuzováno o značné hodnoty, které na druhé straně musely být zajišťovány dovozem za valuty. Proto UV KSČ přijal na svém 4. zasedání závažná usnesení, která sledují efektivní využívání veškeré zemědělské půdy.

Po integraci sedmi obcí se do katastru města Tišnova dostalo množství pozemků JZD 9. května se sídlem v Drásově a větší počet držitelů půdy. Tím se objevila i nutnost zabývat se zemědělskou problematikou a řešit zemědělské úkoly, kterých není málo, v práci našeho MěstNV. Zemědělská komise, která byla pověřena plněním tohoto usnesení, zjistila, že v obvodu města bylo značné množství neobdělaných pozemků a že nesprávnou tvorbou cest mimo hlavní cesty došlo též k značnému úbytku půdy. Proto zemědělská komise spolu s odborem pro výstavbu, která záležitost řeší po stránce právní a administrativní, nastoupila cestu postupné likvidace těchto nedostatků, které se týkaly hlavně JZD Drásov, v některých případech soukromých držitelů a také MěstNV v Tišnově.

Za pomoci občanských výborů byly zjištěny ladem ležící pozemky a JZD Drásov bylo požádáno o předložení seznamu pozemků, které hodlá JZD předat do užívání různým společenským organizacím a ostatním žadatelům. JZD předložilo seznam asi 60 parcel, ale dosud není předání uzavřeno pro různé nesrovnalosti, které tím vznikly. Dále bylo JZD upozorněno na špatné obhospodařování pozemků, špatnou organizaci při sklizni pícnin a řepy, kde docházelo k velkým ztrátám. Po několika jednáních se podařilo některé nedostatky odstranit.

Na plnění závěrů 4. pléna se na území našeho města mimo JZD Drásov podílejí dále organizace Českého zahrádkářského svazu v Tišnově I, Tišnově II, Lomničce, Hájku, Jamném a dále Svaz chovatelů drobného zvířectva v Tišnově, Český rybářský svaz, Svaz včelařů, Myslivecké sdružení v Lomničce a ČSL. Více než 50 % veškerých pozemků a objektů má na území města JZD 9. květen.

O většinu neobdělaných pozemků měly zájem ZO ČSZ Tišnov, Lomnička a Hájek, dále pak MS Lomnička a individuální zájemci o budování zahrádek. Velmi dobře pracující ZO CSZ Tišnov ustavila zahrádkářskou kolonii Besének, kde bylo přiděleno celkem 76 parcel s maximální výměrou 400 m². Dále bylo rozděleno 50 parcel v zahrádkářské osadě Nad rozvodnou a ČZS v Lomničce přidělil 45 parcel. V oblasti zástavby města přidělil odbor výstavby v součinnosti se zemědělskou komisí 11 zahrádek a jedná se o přidělení dalších 10 zahrádek Nad rozvodnou. V současné době probíhá také jednání o přidělení 8 zahrádek na Trnačově na místě bývalého náhonu. MěstNV dále schválil předání asi 3 ha sadů ČSZ Hájek a samo JZD ponechalo některým svým členům a ostatním zájemcům 12 parcel, které doposud nebyly obdělávány. Tímto předáním pozemků vzniklo celkem 225 nových zahrádek na výměře asi 15 ha. V našem katastru je však ještě určitá část pozemků, které nejsou řádně obdělávány, a organizace ČSZ mají zájem, aby všechny parcely, které je možno využít na zahrádky, byly zájemcům přiděleny. Žadatelů máme v Tišnově celkem asi 250 a další se ještě přihlašují. Pozemky v rozloze asi 2,5 ha převzalo MS v Lomničce.

Tímto opatřením vznikla příznivá situace v naplňování závěrů 4. pléna ÚV KSČ. Nyní se hospodaří asi na 75 měřicích pozemcích, které nebyly doposud obdělávány a nyní přinášejí užitek našim občanům a tím i celé naší společnosti.

Závěry 4. pléna přinesly v našem městě konkrétní výsledky. JZD 9. květen věnuje větší péči obdělávání pozemků a sklizni, rozoralo většinu cest na orné půdě a tím vrátilo půdu výrobním účelům. Za pomoci brigádníků a společenských organizací se vysekávají těžko přístupné pozemky. Píci si pak ponechávají většinou organizace pro vlastní potřebu. V roce 1982 a také z letošní jarní sklizně bylo získáno takto celkem 165 q kvalitního sena z dosud neobdělávaných pozemků. Zvýšení zájmu o výrobu zemědělských produktů se projevilo též tím, že značná část držitelů zahrad pod porosty stromů pěstuje zeleninu a okopaniny; to se také kladně odrazilo na požadavcích trhu. Velký zájem o zahrádky je u mladých lidí, což se pak příznivě odráží v jejich aktivitě při budování města. Projevil se zvýšený zájem o sazenice a semena, kterých byl nedostatek. Zatím nebylo také na dobré úrovni zásobování nářadím a lehkými stroji, o nichž jsme informováni v televizi, ale na trhu jsou zatím nedostupné. Zde bude třeba řešit tyto problémy s výrobci na vyšší úrovni. Výsledky 4. pléna se také odrazily v lepším obdělávání pozemků soukromými držiteli.

Hlavním záměrem 4. pléna bylo přinést na společný stůl více výrobků a to se již i v našem městě projevuje. Navíc bylo vyrobeno 76 q zeleniny, 140 q brambor, značného množství dalších pochutin (jako např. pažitky, majoránky, pórku, papriky aj.), což plně stačilo pokrýt požadavky zahrádkářů a jejich rodin i některých dalších přátel. V posledním období bylo vysázeno větší množství stromků, keřů, květin. Také výkup ovoce zaznamenal dobré výsledky. Jenom ZO CSZ v Tišnové vykoupila 27 549 kg jádrového ovoce a peckovin, 2 754 kg bobulovin a 370 kg ostatního ovoce. Několik vagónů ovoce vykoupily ZO CSZ v Hájku a Jamném. Pro občany bylo v Tišnově vylisováno 48 950 kg jablek, a protože kapacita lisovny nestačila, byla část úrody lisována v domácnostech.

Opatřením ÚV KSČ byla také příznivě ovlivněna výroba živočišných výrobků. Naši chovatelé v Tišnově vypěstovali a dodali do veřejného zásobování 30 000 ks vajec, 26 000 ks kuřat, 3 340 živých králíků. Našemu národnímu hospodářství byly ve větším množství dodány králičí kůžky, kozky z nutrií, ovčí vlna a mnoho kusů chovných zvířat. V našem městě bylo v uplynulém roce dodáno do výkupny 45 000 králičích kožek, což představuje 112 t dietního masa. V integrovaných obcích se značně projevil zájem o nákup kuřat a kačen a chovatelé dodali 27 jatečných býků. V současné době pěstují 37 býků, které smluvně dodají na veřejné zásobování.

Také ZO včelařů zaměřuje svou činnost k plnění úkolů 4. pléna. Přesto, že chemizace značně narušuje chov včel a výrobu medu, dodali včelaři na trh 2 401 kg medu. A to nepočítáme důležitost chovu včel pro opylování porostů. Žel chovatelů včel stále ubývá.

Kritická je situace na úseku myslivosti. V dřívějších letech bylo pro veřejné zásobování dodáváno mnoho kvalitní zvěřiny, nyní je však situace taková, že v uplynulé roce bylo zastřeleno pouze 56 ks drobné zvěře, zatímco dříve bylo střílelo 3 400 ks. Hony byly proto zastaveny, aby byl uchován alespoň kmenový stav.

Celkově máme v našem městě 1200 držitelů půdy, a to 714 držitelů půdy do 10 arů, 273 do 50 arů, 130 zahumenkářů JZD a 14 držitelů nad 50 arů. Je to značné množství lidí, kteří se podílejí na výživě v našem městě. Dosažené výsledky nás nesmějí uspokojovat. Je proto třeba ze strany stranických orgánů a MěstNV věnovat stálou pozornost plnění závěrů 4. pléna a zkvalitňování práce na tomto úseku. MěV KSČ a MěstNV přijaly závěry, v nichž se odráží snaha vytvářet co nejpříznivější podmínky pro efektivní využívání půdního fondu pro potřebu celé naší společnosti v konkrétních podmínkách našeho města.

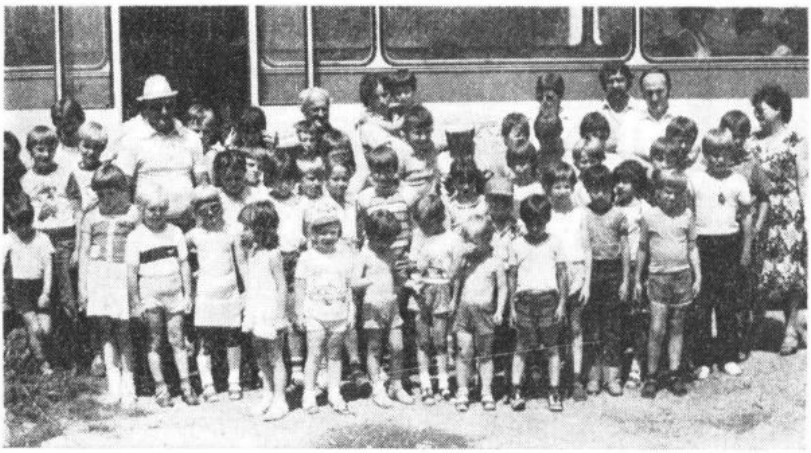
Na návštěvě u vojáků

Již se stalo tradicí, že naše odbočka SČSP č. 7. v Tišnově pořádá u příležitosti MDD různé akce. Jednou z velmi zdařilých akcí byl letos, stejně jako v minulém roce, zájezd na letiště v Náměšti nad Oslavou. Z Tišnova jely dva autobusy asi se 100 dětmi pod dohledem výboru odbočky.

Vojáci se nám velice věnovali a připravili nám nejen skvělou ukázku vojenské techniky, akrobacie, seskoky s padákem a různé soutěže a hry se sladkými odměnami, ale i bohaté pohoštění.

Všichni bychom si přáli, abychom i v budoucnu mohli v míru podobné akce uskutečňovat.

D. Bezegová

Snímky Dalibora Tikovského si ještě jednou připomínáme vzácnou návštěvu delegátů Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce 23. června v Tišnově. Na fotografii vlevo záběr z přijetí na MěstNV, vpravo prohlídka vybavení nové školy.

Pozvánka na veřejné schůze KSČ

AKTIVNÍ PODÍL KAŽDÉHO Z NÁS

Veřejné stranické schůze přispívají ke konkretizaci usnesení XVI. sjezdu KSČ i jednotlivých zasedání ÚV na místní podmínky. Představují setkání komunistů s ostatními pracujícími, na kterém se navzájem radí, jak řešit problémy v obci, při plnění volebního programu apod. s cílem vytvořit klima pro ještě podnětnější součinnost při jejich řešení.

Také v našem městě věnují základní organizace KSČ přípravě veřejných schůzí velkou pozornost. Občané budou seznámeni zejména s plněním úkolů vyplývajících z volebního programu NF v Tišnově i se záměry na nejbližší období. Veřejné stranické schůze se uskuteční v obvyklých schůzovních místnostech. Pro informaci uvádíme data konání (v ZO KSČ č. 3, 11 a 15 nebyl termín schůze v době uzávěrky tohoto čísla dosud stanoven). Sledujte též údaje na plakátech.

ZO KSČ č. 1 – 13. října – 18 hod.
ZO KSČ č. 2 – 27. října – 18 hod.
ZO KSČ č. 4 – 10. října – 18 hod.
ZO KSČ č. 5 – 24. října – 19 hod.
ZO KSČ č. 6 – 20. října – 19 hod.
ZO KSČ č. 7 – 17. října – 19 hod.
ZO KSČ č. 8 – 20. října – 18.30 hod.
ZO KSČ č. 9 – 28. října – 19.00 hod.
ZO KSČ č. 10 – 13. října – 19.00 hod.
ZO KSČ č. 12 – 28. října – 19.00 hod.
ZO KSČ č. 13 – 13. října – 19.30 hod.
ZO KSČ č. 14 – 21. října – 18.30 hod.

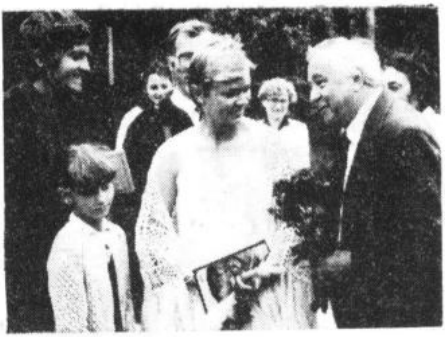
Slavnostní shromáždění občanů na počest 66. výročí Velké říjnové socialistické revoluce a 65. výročí vzniku ČSR se koná v pondělí 7. listopadu 1983 v 19 hod. v sále sokolovny. Politický projev pronese zástupce KV KSČ, v kulturním programu účinkují herci Státního divadla v Brně.

Městský výbor KSČ spolu s městským výborem NF a MěstNV v Tišnově zvou co nejsrdečněji všechny občany na obě akce.

Obrazy Bohumíra Matala

Vernisáž výstavy obrazů akad. malíře Bohumíra Matala se uskutečnila 4. září 1983 ve společenské místnosti pod Klucaninou. Tato velká budova tentokrát

Na snímku vidíme B. Matala při podpisu katalogu, na pravém M. Horníčka v kruhu svých obdivovatelů. Foto Josef Buček.

„praskala ve švech"; počasí, které se po dešti poněkud umoudřilo, umožnilo uskutečnit zahájení na přilehlé terase. Po příchodu vzácných hostí — Mistra Matala s chotí a dcerou a zasloužilého umělce Miroslava Horníčka — promluvil předseda KPVU v Tišnově Miroslav Pavlík, který přivítal představitele společenského a kulturního života města, hosty a ostatní přítomné. S životem a dílem Bohumíra Matala seznámil účastníky vernisáže Karel Volný. Poté se ujal slova zasloužilý umělec Miroslav Horníček, který vyjádřil obdiv i svou úctu jak dílu, tak osobnosti Mistra Matala. Po bouřlivém potlesku přítomných byla kytice rudých karafiátů poděkováním Mistru za jeho dílo.

Návštěvníci měli možnost si prohlédnout více než sto obrazů umělce, z nichž většina nebyla dosud vystavená. Do návštěvní knihy přibylo při zahájení na 350 podpisů: důkaz o vzrůstajícím zájmu veřejnosti o akce tišnovského Klubu přátel výtvarného umění (vb)

Vystavuje Marie Ondrová

Akvarel — tato svěží malířská technika je typická pro tvorbu brněnské výtvarnice Marie Ondrové. Autorka je inspirována krajinou Vysočiny, setkáváme se u ní však také s barevně bohatými kyticemi polních květů. Její kompozice krajiny v různých proměnných okamžicích ročního období působí bezprostředně na nitro zaujatého diváka a to velmi srozumitelně.

Marie Ondrová (narozená 15. července 1941 v Brně) studovala v letech 1956–60 obor grafiky a malby na střední uměleckoprůmyslové škole v Brně. Samostatně vystavovala již vícekrát v Brně, dále v Opavě. Na celostátní výstavě mladých výtvarníků v Praze v r. 1961 získala 2. cenu za portrét, na celostátní výstavě na počest 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou v jízdárně Pražského hradu v roce 1975 obdržela cenu v oboru malířství. Pravidelně se zúčastňuje kolektivních výstav pořádaných Dílem — ČFVU v Jihomoravském kraji.

Tvorbu z posledních let výtvarnice Marie Ondrové budou moci nyní také zhlédnout tišnovští příznivci výtvarného umění. Péčí KPVU v Tišnově se uskuteční výstava ve společenské místnosti pod Klucaninou. Vernisáž bude 16. října v 10 hodin; výstava bude otevřena denně od 10 do 12 hodin a od 14 do 18 hodin a potrvá do 26. října.

(vb)

NAROZENÍ

v červenci:

1. 7. Karel Souček, Jungmannova 293
5. 7. Petr Šobra, Husova 943
6. 7. Rudolf Štefánik, Jamborova 926
7. 7. Jan Hromčík, Rudé armády 909
8. 7. David Svoboda, Štěpánovice 53
11. 7. Roman Valenta, Pivovarská 1002
11. 7. Aleš Pavlína, Jamborova 921
13. 7. Lukáš Zaťko, Leninova 1620
15. 7. Jan Rolínek, Štěpánovice 26
16. 7. Veronika Svobodová, Osvobození 1650
17. 7. Zora Moudrá, Smetanova 969
19. 7. Jana Zavřelová, Králova 1657
23. 7. Petra Žiliková, Halasova 993
24. 7. Pavel Serba, Horova 943
28. 7. Zuzana Králová, Králova 1675
29. 7. Jana Mazánková, Leninova 1612
29. 7. Kateřina Knoflíčková, Jamborova 937

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

1. 10. **Františka Hortová,** Cáhlovská 195
5. 10. **Anna Valičková,** Palackého 1031
7. 10. **Hedvika Muzikantová,** Palackého 1022
10. 10. **Terezie Slavíčková,** Brněnská 6
17. 10. **Josef Kudrnáč,** Revoluční 760
20. 10. **Karel Klepárník,** Lomnička 76
26. 10. **Emilie Pohanková,** Halasova 996
27. 10. **Karel Dvořák,** Wágnerova 831
28. 10. **Jaroslava Musilová,** Na loukách 789

75 let se dožívají:

2. 10. **Josef Wágner,** Leninova 1634
3. 10. **Marie Macků,** Dvořáčkova 67
5. 10. **František Varmužka,** Lomnička 14
14. 10. **Matylda Adamcová,** Erbenova 949
26. 10. **Marie Osikovská,** Leninova 1628
29. 10. **Marie Matulková,** Lomnička 85

80. a vyšší narozeniny oslaví:

3. 10. **František Jakubíček,** Chodníček 596. Dožívá se 82 roků.
4. 10. **Libuše Najvirtová,** Osvobození 1651. Dožívá se 82 roků.
8. 10. **Marie Bittmanová,** Leninova 1631. Dožívá se 85 roků.
10. 10. **František Pohanka,** Purkyňova 1685. Dožívá se 80 roků.
12. 10. **Terezie Fillová,** Leninova 1626. Dožívá se 85 roků.
12. 10. **Marie Čevelová,** Rudé armády 791. Dožívá se 83 roků.
12. 10. **Růžena Robotková,** Kukýrna 246. Dožívá se 83 roků.
13. 10. **Jaroslav Endlicher,** B. Němcové 1156. Dožívá se 85 roků.
15. 10. **Hedvika Jelinková,** Trávníky 1310. Dožívá se 86 roků.
15. 10. **Anna Leypoldová,** Halasova 993. Dožívá se 81 roků.
17. 10. **Hedvika Rezáčová,** Jiráskova 816. Dožívá se 81 roků.
19. 10. **Františka Mašková,** Brněnská 1. Dožívá se 80 roků.
20. 10. **Antonín Vojanec,** Za mlýnem 224. Dožívá se 82 roků.
22. 10. **Karel Špaček,** Lomnička 20. Dožívá se 84 roků.
23. 10. **JUDr. Jan Jaroch,** Gottwaldova 324. Dožívá se 90 roků.

24. 10. **František Kubík,** Kukýrna 51. Dožívá se 81 roků.

25. 10. **Františka Stejná,** Jamborova 927. Dožívá se 83 roků.

27. 10. **Anna Hřibová,** Brněnská 2. Dožívá se 82 roků.

30. 10. **Františka Kytnerová,** U Humpolky 971. Dožívá se 82 roků.

Dodatečně uvádíme:

8. 9. **Vladislav Kašparec,** Štěpánovice 20. Dožívá se 88 roků.

10. 9. **Antonín Odehnal,** Jamné 35. Dožívá se 84 roků.

21. 9. **Alois Vojta,** Štěpánovice 63. Dožívá se 92 roků.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se zúčastnili rozloučení s naším starostlivým manželem, tatínkem a dědečkem panem **Františkem Kupským.** Děkujeme také za květinové dary a projevy soustrasti.

Manželka s rodinou

Děkujeme všem přátelům a známým za projevy soustrasti a účast při posledním rozloučení s paní **Marii Babákovou.**

Rodiny Babákova a Sodomkova

Děkuji všem za soustrast a za účast na pohřbu mé manželky **Marie Toufarové.**

Stanislav Toufar a rodina Bočkova

Děkuji všem, kteří se přišli rozloučit dne 28. srpna s paní **Marií Müllerovou.** Naděžda Müllerová, dcera

Dne 15. října tomu bude již rok, co nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek a dědeček pan **Jaroslav Juřiček.** Děkujeme všem, kteří na něho vzpomenou s námi.

Manželka a syn s rodinou

Z HISTORIE

ZTRACENÝ PERNŠTEJNSKÝ URBÁŘ

Již starý výrok praví, že i knihy mají své osudy . . . Nad tím se zamýšlíme dosti zřídka, spíše upoutá zřícenina hradu, krásný zámek s poučným výkladem průvodce po zámeckých prostorách.

Jednou z památek, jež měla velký význam pro poznání života poddaných na pernštejnském panství, byl starý urbář z doby kolem roku 1500. Do urbářů byly zapisovány seznamy poddaných a jejich povinnosti vůči vrchnosti. V daném případě by mohl mnohý z obyvatel Tišnovska se zájmem pročítat poučné zprávy o starostech svých pradědečků před téměř pěti staletími. Jenže tento vzácný rukopis vzal za své daleko od Pernštejna a máme z něho jen neúplný výpis z prvé poloviny minulého století.

Před časem jsem se zabýval dějinami statku křetínského na Kunštátsku. Část Křetínska drželi v letech 1520 až 1551 Pernštejni. A tu začala má osobní i písemná pouť za ztraceným pernštejnským urbářem. Ve Státním oblastním archivu v Brně není, je zde jen zmíněný neúplný výpis, který pořídil za svých cest po moravských patrimoniálních archivech tehdejší zemský archivář Boček, jinak rodák z Bystřice nad Pernštejnem. Poznámky archiváře Bočka mi nestačily a tak začala obsáhlá korespondence, půjčování staré literatury atd.

Cílem pátrání byla nakonec zaniklá knihovna v též již zaniklém zámku až v Želeticích mezi Znojmem a Moravským Krumlovem. Dotazoval jsem se

archivů, památkové správy, knihoven . . . Vše marné, zůstala jen jediná bolestná jistota, že toužený pernštejnský urbář jest nenávratně ztracen a to v době poměrně nedávné. Ta korespondence byla napínavá a pestrá co do osob a míst, nakonec nejzávažnější stopu poradili z Universitní knihovny v Brně. O katastrofě, která zničila mezi jinými i pernštejnský urbář, máme pěkné zmínky ve zprávě brněnského Mořice Trappa, který z pověření zemského stavovského výboru navštívil i knihovnu v zámku v Želeticích roku 1858. Ve své zprávě, která pak vyšla tiskem, popisuje i mimořádnou událost, která zničila množství archiválií a knih.

Želetice leží v mírně zvlněné krajině na okraji Dyjskosvrateckého úvalu a Českomoravské vrchoviny. Obcí protéká nevelký potok, na němž bylo výše nad obcí několik rybníků. Zámek sám stál na okraji obce a potok protékal parkem nad zámkem; jeho pozůstatky, ohrazení, staré stromy můžeme dosud spatřit, stejně tak i pozůstaky dávno přebudovaného zámeckého areálu.

Mořic Trapp přijel do Želetic, aby hledal pozůstatky knihovny hrabat Chorinských, která obsahovala mnohé vzácné rukopisy i tisky. Složitými majetkopravními převody, dědictvím apod. se dostaly do této knihovny i některé pernštejnské písemnosti. Avšak v Želeticích našel již jen následky nebývalé zkázy. Někdy před rokem 1850 nebo po roce 1850 byl zámek v Želeticích zpustošen povodní, která vznikla za nenadálé průtrže mračen. Přeplnily se rybníky výše nad zámeckým parkem, dva se protrhly a obrovské množství vody, bahna, bláta, kamení se vyvalilo do zámeckého parku a do zámeckých budov. Okolí zámku bylo nenadále zaplaveno tímto materiálem až do výše prvního patra! Zámecká budova se na mnoha místech bortila pod náporem a zhoubným účinkem bahnité vody, zdivo místy pokleslo. Zámek stál v mělkém údolí potoka, tak jako dosud stojí nedaleký zámek ve Skalici . . . Po opadnutí vody musela být nejprve zámecká budova podepřena dřevem, aby se zabránilo zřícení. Spodní zámecké místnosti byly zcela zaneseny bahnem a nejrůznějšími předměty, které sem voda přinesla. Tím utrpěla nejvíce právě zámecká knihovna, která byla v přízemí zámku. Teprve za delší dobu byla zaplavená knihovna celkem neplánovitě vyklizena do zámecké zahrady, aby zde knihy na trávníku vyschly . . . Přitom muselo být mnoho knih vyvezeno jen na fůrách do kompostu, neboť byly zcela zničeny a jiné rady si s nimi tehdy zřejmě nevěděli! Zbytek knih, který byl poněkud méně postižen bahnem, byl uskladněn v prvém patře zámku. Některé z nich, jak mi sdělili odborní pracovníci, nejdou ani dnes použít, jak jsou „dobře" bahnem slepeny. Ve zmíněném nouzovém uskladnění našel knihy Mořic Trapp a popsal je ve své zprávě. Až do jeho příchodu ležely knihy těch několik let bez ladu a skladu.

Mořic Trapp konstatoval, že sbírka pochází z činnosti hrabat Walldorfů a Chorinských, a snažil se identifikovat nejcennější zachované kusy. Knihy byly takřka ve všech významnějších evropských řečech. Nejstarší byl latinský rukopis z 13. až 14. století. Trapp alespoň v náznaku ve své zprávě vypočítává nejcennější rukopisy a staré tisky. Podrobnou zprávu předložil moravskému zemskému výboru. **Co tam bylo ještě navíc z Pernštejna, to už nevíme!**

Želetický zámek uvedenou vědeckou návštěvu Trappovu dlouho nepřežil. Byl zbudován roku 1770, ale po zmíněné povodni byl tak narušen, že roku 1862 přestal být obýván a nový majitel jej dal téhož roku zbořit a materiálu bylo použito na stavbu hospodářských budov. Dnes známe tento zaniklý zámek ze staré katastrální mapy po roce 1820 . . .

Tak vzal za své i starý pernštejnský urbář . . .

Prameny, literatura, poznámky. Státní oblastní archiv v Brně, Bočkova sbírka, čís. 10 132, v originále je ale uveden Peterswald, což zase vede k dalším složitým cestám pojednávaných písemností a knih. — Mitteilungen der mähr.-schl. Gesellschaft . . . , 1858 příloha Notizenblatt, č. 5, str. 37, M. Trapp, Die Bibliothek in Selletitz. — F. V. Peřinka, Vlastivěda moravská, Znojemský okres, Brno, 1904.

—mt—

Mladost do nové sezóny

Tišnovské loutkové divadlo Mladost připravilo do nové sezóny opět zajímavý výběr pohádek pro děti. K stému výročí českého divadla to bude v listopadu Sůl nad Zlato od Bedřicha Svatoně. V prosinci pro děti a podniky zahraje Mladost Jenikovo vánoční přání, jehož autorem je Miloš Navara. Po novém roce se mohou děti těšit na Červený kvítek od Rudolfa Kučery, dále na Perníkovou chaloupku od Karla Horáka a konec sezóny bude patřit pohádce K. J. Erbena Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Pohádku upravil M. Navara a loutkaři se s ní zúčastní okresní přehlídky v Tišnově. (vb)

Loutkové divadlo Mladost pracující pod Sdruženým závodním klubem Tišnov oslaví v letošním roce již 15 let úspěšné práce. Během loňského roku bylo odehráno celkem 23 představení.

Nemalou zásluhu na úspěšné práci loukařského kolektivu má s. Miloš Navara, který se loutkoherectvím zabývá již desítky let.

Jeho obětavá práce s dětmi je nejen záslužná, ale i namáhavá, protože kolektiv dětí, kteří pod jeho vedením pracují, se neustále mění.

Proto se vedoucí Mladosti obrací na všechny zájemce o práci v loutkovém divadle a to nejen z řad mládeže, ale i dospělých.

Práce s loutkou, zhotovení různých rekvizit či dekorací není maličkost.

Aby tato práce byla úspěšná, pořádá pro zájemce okresní kulturní středisko v Brně pravidelná školení a semináře.

Proto neváhejte a pomozte naší Mladosti, aby i v další sezóně mohla mezi dětmi rozdávat radost. Zájemci hlaste se u vedoucího s. Miloše Navary nebo u vedoucí SZKP s. A. Svadbíkové, Tišnov, Mlýnská 152, telefon 666. D. Š.

Klasické a „zlobivé" počasí v Tišnově

V letošním obzvláště parném létě jsem vyhledal článek „Podnebné poměry Tišnovska" (Tišnovsko č. 3/1975), a než budou k dispozici celkové údaje z roku 1983, chci předložit čtenářům našeho časopisu zajímavé údaje z let minulých. Meteorologická stanice Tišnov, která stávala u bývalé střední zemědělské školy, měla zeměpisnou šířku 49°21' a zeměpisnou délku 16°26'. Ležela v nadmořské výšce 274 m. Její údaje proto charakterizovaly spíše klima svahů Tišnovské kotliny než její dno o průměrné výšce 260 m n. m. Z tohoto důvodu nelze pomocí číselných údajů vyjádřit teplotní inverzi (nižší teploty na dně kotliny než na svazích), pro kterou vytvařejí tvarové vlastnosti Tišnovské kotliny všechny předpoklady. Za příznivých povětrnostních situací totiž studený vzduch při nočním vyzařování stéká z okolních svahů na dno kotliny a vytváří inverzní vrstvu vzduchu. Aby si čtenáři mohli udělat představu o mimořádných výkyvech počasí v letošním létě, uvedu v následujících tabulkách průměrné charakteristiky podnebí v Tišnově za období let 1901–1950, tedy reprezentativní padesátiletou pozorovací řadu. Potom už stačí jenom srovnat dlouhodobý průměr a letošní situaci.

Tabulka č. 1

Průměrné datum nástupu a ukončení charakteristických denních teplot vzduchu a průměrná doba jejich trvání za období 1901–1950 na stanici Tišnov (Podnebí ČSSR. Tabulky. Praha 1960).

Charakteristická denní průměrná teplota vzduchu (°C)	Nástup	Ukončení	Trvání
0	22. II.	11. XII.	293 dní
5	27. III.	3. XI.	222 dní
10	26. IV.	5. X.	163 dní
15	2. VI.	3. IX.	94 dní

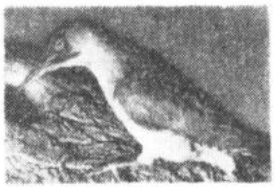
Tabulka č. 2

Trvání klimatických ročních období na stanici Tišnov v období 1901 – 1950 (Atlas podnebí ČSR, Praha 1958).

Roční období (°C)	Počátek	Konec	Trvání
Předjaří (0 – 5)	22. II.	28. III.	36 dní
Jaro (5,1 – 15)	29. III.	3. VI.	67 dní
Léto (15)	4. VI.	2. IX.	91 dní
Podzim (15 – 5,1)	3. IX.	4. XI.	63 dní
Předzimí (5 – 0)	5. XI.	12. XII.	38 dní
Zima (0)	13. XII.	21. II.	70 dní

Na závěr už jenom telegraficky: nejdříve se v Tišnově dostavil první mráz 14. IX. 1936, nejpozději 29. X. 1929 a poslední mráz přišel nejdříve 25. III. 1930, nejpozději 2. VI. 1928.

Leoš Malec

O ŽLUNĚ

Nerad bych někomu křivdil, ale myslím si, že je hodně těch, kteří se domnívají, že žluna a žluva jedno jsou. A vidíte, omyl! Zatímco pestře žluto - černě zbarvená žluva je hostem z tropů, který k nám pozdě přilétá a brzy se vrací, aby si užíval někde v rovníkové Africe, žluna je mnohem nenápadnější, ale zato s námi vytrvává i v zimním čase. Vlastně bychom měli říci žluny, protože u nás žijí dva druhy: žluna zelená a žluna šedá. Neznalý je těžko rozliší. Ta zelená je o málo větší (asi jako sojka) a té zelené barvy má na sobě o něco více a šedé méně. Ta druhá to má obráceně. Tmavý vous a červenou čepičku mají obě společné. Jistě si také vzpomínáte na pohádkové knížky, kde byla žluna vyobrazena s brašnou s červeným křížem, jak se lopotí na stromech. Ano, žluna patří mezi datlovité a těm se říká lékaři lesů. Oproti datlu černému, který obývá spíš rozsáhlejší lesní komplexy, dává žluna přednost parkům, sadům, zahradám, alejím a nepříliš velkým lesíkům. Jinak je tělem i duší datlem, tedy patří do skupiny ptáků, kteří se rozhodli konkurovat dřevorubcům a přizpůsobili tomuto cíli celé tělo. Prsty na nohou jsou dlouhé, opatřené drápky a sestavené tak, že dva jdou do předu a dva dozadu (tzv. vratiprst), takže se žluna udrží i na hladké kůře stromu, když šplhá po jeho kmeni a hledá potravu. Přitom ještě pevnost postoje zvyšuje opřením se o ocas. Zobák je mohutný, špičatý, na bocích zploštělý, takže se s ním dá tesat jako sekerkou. A tak jej taky žluna používá. Dovede vytesat do kmene stromu pořádnou díru. To dělá hlavně na jaře, když si staví hnízdo. Pro žlunu to rozhodně není žádná odpočinková záležitost. Nejprve musí pár vyhledat vhodný strom, to je takový, který je nemocný a odumírá, takže jeho dřeň je měkčí a žluně se snadněji tesá. Ale i tak to trvá až 14 dní, než je dutina hotova. Čtrnáct dnů tvrdé práce obou manželů, kdy třísky jen létají. Často se při tom stává, že narazí na suk a tak musí začít znovu a jinde. Je-li hnízdo hotovo a tok u konce, v té době jarní se oba honí a dovádějí po stromech za zdaleka slyšitelného křiku „kli-kli-kli-kli", snese samice do dutiny 5 – 7 úplně bílých vajíček a oba je 15 – 17 dní zahřívají, než se z nich vylíhnou zcela holá a slepá mláďata, vyžadující 19 – 21 dní krmení, než opustí hnízdo.

Žluna, jako všichni datlovití, se živí hmyzem, který vyhledává pod kůrou stromů. Její nejmilejší pochoutkou jsou mravenci, zvláště ti dřevokazní. Ostrým zobákem naruší stěny jejich domova, zasune dovnitř až 10 cm dlouhý, ostrými

hóčky opatřený a lepkavými slinami obalený jazyk, který se mihá mravenčím obydlím jako rány bičem, aby až se na něj přilepí mravenci, jej vtáhla zpět i s obědem. Zluna je tedy skutečným lékařem lesů, jenže ti už jsou na tom chudáci tak, že by potřebovali celou nemocnici. Josef Ptáček

---

O DŘEVĚNÝ METÁL

Předposlední srpnovou sobotu uspořádali členové Sokola Hradčany již 10. ročník dálkového pochodu O dřevěný metál. Na startu se sešlo celkem 215 účastníků, kteří v krásném letním dni vyšli na tratě 15, 25 a 50 km. Obě delší trasy absolvovali i běžci. Na čtyřech kontrolách bylo pro startující připraveno malé občerstvení. V cíli obdržel každý účastník diplom a dřevěný metál.

Sportovci z Hradčan společně s tišnovskými svazarmovci, kteří obstarávali zprávy z tratě běžců, připravili skutečně pěknou akci. A rozhodně jim za to patří pochvala od všech startujících, o něž se pořadatelé vzorně starali při kontrolách i v cíli. Petr Kos

---

TIP NA VÝLET ÚDOLÍM LOUČKY

Jako východisko tohoto výletu jsme si zvolili Drahonín, kam se pohodlně dostaneme z Tišnova autobusem. Připomeňme si, že Drahonín byl původně tzv. zemanským zbožím, z něhož se stala po častých směnách poddanská ves. Hrádek zdejších vladyků nazvaný Košíkov stál nedaleko obce nad údolím Loučky, zachovaly se nepatrné zbytky. Hrádek je připomínán v listinách v roce 1437 a 1447, ale koncem století byl již pustý. A ještě si připomeňme jednu zajímavost, koncem 16. stol. zde byl pivovar.

Cesta z Drahonína není značena, ale do údolí Loučky se dostaneme kolem potoka, který vytéká z drahonínské víceúčelové vodní nádrže. Můžeme také získat informaci od řidiče autobusu s. Večeři nebo jiného, který nás doveze; ochotně poradí i místní obyvatelé.

Až dojdeme do údolí Loučky, uvidíme červenou turistickou značku, která nás povede zbytek výletu. Nejprve budeme procházet překrásným údolím Loučky, v letních měsících zde bývá několik pionýrských stanových táborů. Cesta stále sleduje říčku, projdeme místem, které je turisty označeno jako Špilberk. Je to ovšem chybný název, správně je Stymberk, podle kopce nad údolím, na kterém právě stával hrádek Košíkov.

Těsně před Skryjemi značená cesta opouští údolí a vede přes ostroh, na kterém jsou již první domy vsi a také kostelík, ten je ale mimo turistické cesty. Hned se zase cesta vrací zpět k říčce a přichází až do středu obce. Skryje také bývaly zemanským sídlem, nad obcí jsou zbytky pernštejnského hrádku Rysova. Když jsme tuto trasu procházeli, chvíli jsme stáli na mostě přes Loučku a pozorovali v říčce ryby. Byly i takové, že leckterý rybář by nad nimi určitě zaplesal, kdyby se mu některá objevila na udici.

Dále po silnici dojdeme do osady Boudy a za Boudami odbočíme k závodu Bytex. Obejdeme závod a pokračujeme podél říčky až do Újezdu. Újezd je jednou z prastarých vsí, v listinách je již v r. 1334 uváděn Půta z Újezda (Ugizd), patřil ke klášteru Porta coeli.

Z Újezda vede cesta dále po silnici až do nedalekých Dolních Louček, kde tento výlet ukončíme. Nabízí se další pokračování dále po červené značce až do Tišnova.

Celý náš výlet z Drahonína do Dolních Louček je dlouhý 13,5 km (Stymberk 3 km, Skryje 6 km, Újezd 11 km). Celkové převýšení je minimální, kolem 50 m.

—ok—

TIŠNOVSKÉ HUDEBNÍ VEŘEJNOSTI!

Vážení přátelé!

KRUH PŘÁTEL HUDBY vstupuje do šestého roku své pravidelné činnosti. Prostřednictvím ustaveného výboru při SZKP ROH Tišnov dostala se široké tišnovské veřejnosti možnost kulturně společenského vyžití v oblasti hudebního života. Byla zajištěna vystoupení celé řady špičkových umělců a interpretů naší socialistické kultury.

Osobně jsme poznali několik našich současných hudebních skladatelů a měli jsme možnost seznámit se s jejich tvůrčí činností.

Výbor KPH ve snaze pokračovat ve stanoveném dramaturgickém záměru zajistil pro sezónu 1983—1984 ve spolupráci s PRAGOKONCERTEM a Českým svazem skladatelů a koncertních umělců program, s kterým si vás dovolujeme seznámit:

říjen 1983

KONCERT NA HARFU — Milena Chromková
Jiří Novotný — housle
Jiřina Kolmanová — klavír

listopad 1983

BRNO—BRASS—BAND
beseda se skladatelem Pavlem Blatným.

prosinec 1983

VÁNOČNÍ KONCERT

Pavel Kamas — baryton
Anna Kratochvílová — soprán
Otakar Dadák nebo Lad. Lakomý, recitace

únor 1984

PRAŽSKÉ ŽESŤOVÉ TRIO

trubka, lesní roh, pozoun
klavírní doprovod

březen 1983

PĚVECKÝ KONCERT

zasl. umělec René T U Č E K — baryton
zasl. umělec Ant. MORAVEC — housle
Božena PIDERMANNOVÁ — klavír

duben 1984

KONCERT MLADÝCH UMĚLCŮ

Rudolf Lojda — violoncello
Zorka Zichová — klavír
beseda s hudebním skladatelem Štěpánem L U C K Ý M.

●

Výbor KPH se těší opět na Vaše přihlášky, které obdržíte v kanceláři SZKP ROH Tišnov. Cena jedné abonentní vstupenky pro 6 koncertů činí 60 Kčs.

Změna programu vyhrazena!

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou soloncích, školení s ubytováním.
V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

Sobota 1. neděle 2. pondělí 3. 10. — 17.30 hodin
TŘETÍ PRINC
Český barevný film na motivy pohádky Karla Jaromíra Erbena.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 1. neděle 2. pondělí 3. 10. — 20 hodin
● **KREVNÍ POUTO**
Italský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 4. 10. — 17.30 a 20 hodin
ŠESTÝ, KDO JDE NA SMRT
Sovětský barevný film v českém znění.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 6. 10. — 17.30 hodin
● **BEZ LÁSKY**
Polský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 8. neděle 9. 10. — 17.30 hod.
ŠAMPIÓNKA
Příběh ženy, která vyhrála newyorský i bostonský maratón. Japonský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 8. neděle 9. — 20 hodin, pondělí 10. 10. — 17.30 hodin
● **1+1=3**
Barevný film NSR. S trochou ironie o dvou otcích a jedné svobodné matce. V hlavní úloze Adelheid Ardtová.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 11. 10. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 13. 10. — 17.30 hodin
NEÚPLNÉ ZATMĚNÍ
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 15. neděle 16. pondělí 17. 10. — 17.30 hodin
SŮL NAD ZLATO
Slovenský barevný film v českém znění na motivy známých pohádek.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 15. neděle 16. pondělí 17. 10 — 20 hodin
● **VÁLKA POLICAJTŮ**
Francouzský barevný kriminální film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Úterý 18. 10. — 17.30 a 20 hodin, Čtvrtek 20. 10. — 17.30 hodin
● **CENA ZA PŘEŽITÍ**
Barevný film NSR. V hlavní roli Michel Piccoli.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 22. neděle 23.10. — 17.30 hod.
MRKÁČEK ČIKO
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 22. neděle 23. 10. — 20 hod.
● **ČERNÝ TALÁR PRO VRAHA**
Francouzský barevný film
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 25. 10. — 17.30 a 20 hodin
JAROSLAV MOUDRÝ (širokoúhlý)
Historický obraz největšího rozmachu Kyjevské Rusi. Česká verze.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Čtvrtek 27. 10. — 17.30 a 20 hodin
KDYBY ZEMĚ NEBYLA KULATÁ
Barevný film NDR.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 29. neděle 30. 10.—17.30 a 20 hodin, pondělí 31. 10. — 17.30 hodin
SUDÁ A LICHÁ
Italský barevný film. Terence Hill a Bud Spencer vytvářejí hlavní postavy této veselohry plné hazardu, sázek a omylů.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 2. 10. — 9.30 hodin
KRAKONOŠ A MISTR JEHLIČKA
Český barevný film.

Neděle 9. 10. — 9.30 hodin
A ZNOVU – JEN POČKEJ ZAJÍCI
Sovětský barevný film. Česká verze.

Neděle 16. 10. — 9.30 hodin
PŘÍBĚH O DOBRÉM MLÁDENCI
Mongolský barevný film. Česká verze.

Neděle 23. 10. — 9.30 hodin
PODZIMNÍ ZVONY
Sovětský barevný film. Česká verze.

Neděle 30. 10. — 9.30 hodin
PRÁZDNINY PRO PSA
Český barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 7221-83 — 456.12/Lá 206

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

LISTOPAD 1983 Ročník XIV Číslo 11

ŘÍJEN A DNEŠEK

Říjnová revoluce je nejvýznamnější událostí novodobých dějin světa. Ji jsou poznamenána všechna pokroková, revoluční a protiimperialistická hnutí, která po ní následovala, všechen revoluční proces přeměny světa za posledních 66 let.

VŘSR měla od svého počátku dvojí význam. Především význam národní, neboť vymazala z tváře světa staré absolutistické Rusko s jeho zaostalostí a položila základ k prvnímu socialistickému státu na světě. Ruská socialistická revoluce však od svého zrodu měla současně i dalekosáhlý význam mezinárodní. Světové socialistické hnutí se stále znovu vrací k Říjnové revoluci, k jejím zkušenostem.

Dílo a ideje Října splývají i s našimi národními pokrokovými ideami a zájmy existence a rozvoje českého a slovenského národa i jejich samostatného státu. Proto také zkušenosti a odkaz Říjnové revoluce jsme nikdy nechápali a nechápeme jen jako výlučně ruskou záležitost. Říjen zůstane navždy i začátkem světové revoluce.

Dílo a ideje Října jsou ztělesněny v obrovské síle, kterou na světové aréně představuje Sovětský svaz jakožto hospodářská, kulturní, politická i vojenská mocnost prvního řádu, která je záštitou pokrokových přeměn ve světě. V dnešní době je síla Sovětského svazu zárukou, že plány imperialistů otočit kolo dějin zpět nevyjdou. (i)

Snímek, který zde reprodukujeme, je starší více než dvacet let. Přenáší nás do atmosféry májových oslav kolem roku 1960. Lidé zestárli, změnila se móda v odívání. Heslo však zůstává aktuální stále.

Foto: MUDr. František Bílý

Na titulní straně pohled na řeku Svratku ve Štěpánovicích.

Foto: Zdeněk Juránek

PŘIPRAVUJÍ DEN DRUŽBY

A máme tu opět Měsíc československo-sovětského přátelství. Při této příležitosti se podívejme, jak aktivní byl v I. pololetí Svaz československo-sovětského přátelství v našem městě. K dnešnímu dni pracují v Tišnově dvacet dvě odbočky, které svou činnost zaměřují na plnění závěrů IX. sjezdu SČSP.

V rámci politickovýchovné a kulturně masové práce připravil městský výbor SČSP pro své členy besedu na téma Ze všeho nejdražší, spojenou s promítnutím filmu Teherán 43. Také dalších sedm odboček provedlo samostatné besedy. Hovořilo se o důležitém potravinovém programu. Více než 1 200 členů SČSP se mělo možnost prostřednictvím besed, přednášek a filmů dovědět více o Sovětském svazu a lidech, kteří v něm žijí a dosahují dobrých pracovních úspěchů.

Úspěšnou akcí byl i I. společenský ples SČSP, což potvrdí ti, kdož se ho loni zúčastnili. Už nyní se připravujeme na II. společenský ples, na který vás všechny zveme. Nebylo toho málo, co městský výbor SČSP nabídl svým členům. Pod jeho koordinací se jednotlivé odbočky zúčastnily rovněž okresní a krajské mírové slavnosti a již tradičně jsme v Tišnově přivítali sovětskou turistickou skupinu.

Nezanedbáváme ani péči o mladou generaci. V Tišnově pracuje aktivně sedm klubů a kroužků, také klub přátel sovětského filmu a například odbočka č. 7 pravidelně pro děti připravuje pestré programy.

I na letošní oslavy Měsíce československo-sovětského přátelství, který se uskuteční pod heslem „V pevném spojenectví se SSSR za další mírový rozvoj naší socialistické vlasti", připravily odbočky a MěV SČSP bohatý program. Všichni členové se zúčastní přednášky a besedy na téma Vědecko-technická spolupráce se Sovětským svazem — záruka našeho hospodářského rozvoje a upevňování míru, spojené s filmovým představením. MěV SČSP v tomto období převezme patronát nad jedním sovětským filmem, připravil zájezd do divadla, festival sovětských filmů pro děti a soutěž v kresbě, prodejní výstavku sovětských knih atd. Ve spolupráci s městskými pionýrskými skupinami připravuje rovněž Den družby, což je městská soutěž znalostí o SSSR.

Uljana Bráchová

Programem je zkvalitňování a rozšiřování

Stranické a správní orgány trvale sledují postupný rozvoj služeb s cílem zvýšit jejich pohotovost, dostupnost a technickou úroveň v takové míře, která odpovídá potřebám společnosti. Tyto závažné cíle vycházejí z usnesení 7. pléna ÚV KSČ na úseku organizačního zajištění veřejně prospěšných služeb.

V podmínkách našeho města je důležité zaměřit se především na činnosti, které naše organizace v současné době zajišťuje. Jde především o doplnění strojního vybavení poskytovaných služeb, jejich zkvalitnění a pokrytí v celé oblasti působnosti. Technické služby MěstNV v Tišnově zajišťují v současné době služby v severovýchodní části okresu Brno-venkov, s jejichž stavem vás seznámí tento příspěvek.

Na úseku oprav a údržby místních komunikací je činnost TS zaměřena především na čištění a údržbu místních komunikací a chodníků. V roce 1982 byla provedena oprava vozovek v Tišnově po překopech při plynofikaci v obvodu občanského výboru č. 3 a zčásti i přilehlých ulic z obvodu č. 7. Letos bylo provedeno vydláždění chodníků na ul. Gottwaldově, Tyršově a zčásti i na ulici Riegrově, pokračuje pokládání dlažby v ul. Na rybníčku, Dobrovského a jinde. V Železném a ve Štěpánovicích byly vybudovány nové chodníky včetně kladení

silničních obrubníků. OV č. 7 ve spolupráci s TS provedl loni položení dlažby chodníků na Hornické ulici kolem sauny.

Postupně byly plněny i úkoly v oblasti čištění města a v zimní údržbě. Loni bylo provedeno vyčištění kanalizačních vpustí ve spolupráci s podnikem Jihomoravských vodovodů a kanalizací Ivančice, zhruba ve středu města a v sídlišti pod Květnicí bylo vyčištěno asi sto vpustí. Letos pokračovalo čištění v dalších částech města. Úklid ve městě provádějí dva metaři a v menší míře je užíván metací vůz IFA z důvodů nedostatku pohonných hmot i nerovnosti vozovek. TS provádějí podle požadavků občanů odvoz odpadků a komise místního hospodářství sleduje užívání nepovolených skládek na veřejných prostranstvích a vyvozuje příslušná opatření. Pro zimní údržbu používají TS traktor s radlicí a rozmetadlo pro zimní posyp, které je však nevyhovující. Podle potřeby byla zajišťována údržba sjízdnosti místních komunikací ve dvousměrném provozu. Pro údržbu sjízdnosti místních komunikací je vypracován harmonogram jejich důležitosti pro zimní údržbu. V podzimních měsících zajišťují TS rozvoz posypového materiálu ve všech částech našeho města.

Svoz pevného domovního odpadu je prováděn podle svozních plánů pro letní a zimní období. Tato činnost je zajišťována ve 32 obcích okresu Brno-venkov v počtu 13 519 popelnic. Na svozu pracuje 5 osádek, z toho 2 v Tišnově a okolí. Proti minulým letům došlo ve svozu odpadků k značnému zlepšení a stížnosti se snížily proto na minimum. Nevyhovující jsou skládky. Do budoucna je třeba dořešit možnost budování nových skládek i s příjezdovými komunikacemi s ohledem na jejich rozmístění v celé oblasti, aby nedocházelo k zbytečným přejezdům.

Vloni provedla komise místního hospodářství ve spolupráci s TS prověrku veřejné zeleně ve městě a určila, ve kterých ulicích dojde k odstranění starých a suchých stromů a k náhradě výsadby. Na ul. Rudé armády místo odstraněných třešní budou vysázeny okrasné sakury. Dále byla prováděna výsadba v květinových mísách, které v počtu 15 zdobí naše město, a výsadba parků. Ve spolupráci s občanskými výbory byla prováděna výsadba keřových růží a zatrávnění ploch, zejména na sídlišti pod Klucaninou. Ošetřena byla též zeleň před Humpolkou, na sídlišti pod Květnicí, v ul. Rudé armády apod.

TS pečují o veřejné osvětlení v celé oblasti jako u svozu odpadků. Tuto činnost vykonává jeden pracovník, který však nestačí plně zajistit všechny požadavky. Provádí se proto pouze výměna žárovek a výbojek, výměny pojistek, seřizování časových hodin a sledování limitu spotřeby elektrické energie. Jeví se potřeba získat dalšího kvalifikovaného pracovníka. Do budoucna je potřeba plánovat údržbu rozvodových skříní, čištění osvětlovacích těles, rozšiřování veřejné sítě atd.

TS zajišťují též provoz dvou rekreačních zařízení a to koupaliště a sauny. V roce 1982 byla provedena generální oprava sociálního zařízení a výměna filtračních písků a oprava koupaliště pro zajištění provozu. V jarních měsících roku 1983 došlo k provedení generální opravy bazénu a vybetonování ploch kolem bazénu. Zatímco v roce 1982 byla průměrná návštěvnost 220 osob denně a koupaliště bylo v provozu 68 dní, byla letos v důsledku příznivého počasí návštěva v průměru 459 osob a koupaliště bylo v provozu též 68 dní. K zajištění chodu koupaliště bude třeba v nejbližší době vyřešit některé problémy tak, aby vyhovovalo plně po všech stránkách. Výhledově se uvažuje o vybudování dalšího bazénu a s možností předehřívání vody.

Přesto, že byla v loňském roce prováděna propagace letáčky i plakáty, není sauna dosud občany plně využívána. Provoz sauny není rentabilní ani z 50 % a přitom je všestranně zajištěn. Je potřebí, aby náležité využití sauny bylo účinněji propagováno ve školách i zdravotnickými pracovníky.

Od 1. 1. 1983 převzaly TS též správu hřbitovů. Ta je zajišťována stejnými silami jako v předešlém údobí, tj. dvěma pracovníky na částečný úvazek. Stav hřbitovů není dobrý, bude třeba provést opravy obvodových zdí, zajišťovat odvoz smetí i údržbu stávajících budov.

TS zajišťují také přepravu materiálů a smetí podle požadavků občanů a přepravu pro občanské výbory pro akce Z i neinvestiční akce ve městě. Pro mateřskou školu na Gottwaldově ulici dopravují přesnídávky. Dále zajišťuji přepravu podle požadavků, které se denně vyskytují. TS provádějí též výzdobu města k významným výročím a událostem.

V posledních dvou letech došlo k značnému zlepšení v činnosti TS. Po stránce technického vybavení byl zajištěn nový Kuka vůz, buldozer pro úpravu skládek, jeden nový traktor a osobní vozidlo a potřebným inventářem k vybavení dílny pro zajištění běžných oprav. Přibylo také vysokotlaké zařízení pro umývání vozidel.

Letos byla schválena koncepce rozvoje TS Tišnov s výhledem do roku 2000. Půjde především o rozšíření stávajícího areálu spojené s výstavbou nových provozních budov. Je uvažováno o dostatečném nárustu pracovníků, tak aby činnost TS plně uspokojovala potřeby našeho města a jeho okolí v plném rozsahu.

Péče o zeleň má zelenou

Naše Technické služby Tišnov na úseku péče o veřejnou zeleň mají v plánu plně se věnovat údržbě stávající zeleně pod vedením odborného zahradníka. Při hodnocení letošní provedené práce můžeme konstatovat, že bylo vysázeno 350 keřů růží, dále okrasné borovice, smrky, zlatý déšť a juniperus v celkovém počtu 48 keřů a byly osety plochy nově zbudovaných parčíků u letního kina, u pomníku na nám. 28. října, u mlýna v Tišnově II, na sídlišti U Humpolky aj. Výsadba okrasných dřevin a osetí parčíků bylo provedeno ve spolupráci s občanskými výbory a některými složkami Národní fronty, zejména s oběma organizacemi Svazu žen. Také některé závody mají zájem, aby okolí jejich provozoven bylo udržováno pěkné a čisté. Zejména to platí o ZSKN, ČSAD, OPP a STS v Tišnově II.

TS provedly sečení trávy a její úklid na sídlištích, zabezpečily výsadbu kameninových květináčů ve městě (je jich 15) a též jejich údržbu. Dále byly přivázány stromky ke kůlům na sídlišti pod Květnicí, stříhány růže, udržovány rostlé ploty, odstraňovány suché stromky a větve a další práce.

Po schválení v komisi místního hospodářství mají TS v úmyslu provést zlepšení vzhledu náměstí před novými obchodními jednotkami. Bude se jednat o vytrhání růží, odstranění planých broskví a vysázení ploch stále kvetoucími letničkami a dvouletými rostlinami. Před radnicí je pánováno umístění deseti keramických mís s vysázenými kvetoucími rostlinami.

Dále se plánují úpravy parčíků kolem pomníku Boženy Škrabálkové, na křižovatce Černohorská a Gottwaldova, úpravy zelených ploch na sídlištích, výsadba stromořadí kolem komunikací a likvidace starých a suchých stromů.

V tomto směru TS věří, že jak občanské výbory a organizace NF, tak i všichni občané jim budou nápomocni. Vždyť jde o to, zabezpečit pěkné životní prostředí v našem městě.

J. K.

Třetí organizace žen

V našem městě pracovala původně jedna organizace Českého svazu žen, která se v dubnu 1980 rozdělila na ZO dvě — v Tišnově a v Předklášteří. Nyní došlo k dalšímu rozdělení ZO ČSŽ v Tišnově na ZO č. 1 (soustřeďuje ženy z širšího okruhu sídliště pod Květnicí) a ZO č. 3, jejímž středem je sídliště pod Klucaninou. K rozdělení došlo v důsledku nárustu členské základny. Menší základní organizace vytváří lepší předpoklady pro aktivní práci členek.

Na nové ustavující schůzi základní organizace ČSŽ č. 1 v Tišnově, která se konala dne 13. září t. r., byla hodnocena dosavadní práce ZO, jejíž činnost řídil výbor v čele se s. Emilií Harákovou. Zpráva předsedkyně obsahovala výčet bohaté činnosti jak na úseku politickovýchovném, tak i v ostatních oblastech práce ZO; zejména byla podtržena činnost brigádnická, podíl ve sběru surovin a léčivých bylin a v neposlední řadě i kulturní práce. Jednání žen pozdravil předseda MěV NF s. Volenc, který zdůraznil význam účasti žen v celosvětovém hnutí boje za mír. Otázkami spolupráce MěstNV a ZO ČSŽ se zabýval ve svém vystoupení předseda MěstNV s. Souček.

Po volbě nového výboru, jehož členkami se staly s. L. Effenbergerová, E. Haráková, B. Jarošová, Z. Krouſková, V. Leypoldová, Z. Pavlíčková, J. Pavlíková, J. Rozkošná, M. Toufarová, L. Vitulová, J. Veselá a D. Životská, promluvila nová předsedkyně s. Životská a seznámila členky s plánem činnosti na následující období. V závěrečném slově vystoupila tajemnice OV ČSŽ s. M. Adamová, která hovořila o práci ženské organizace v širších souvislostech.

K důstojnému průběhu schůze přispělo i úvodní kulturní vystoupení žáků LŠU a vůbec celá atmosféra jednání.

Tišnovský SPOZ vítězem

Asi těžko bychom dnes hledali mezi námi člověka, který neprožil alespoň jeden okamžik svého života — radosti či významné životní události, na níž by se nepodílel sbor pro občanské záležitosti. Vždyť SPOZ mají již svou ustálenou tradici, jež se za dobu více jak 30 let činnosti stala nedílnou součástí našeho denního života.

Většinou to začíná vítáním malého občánka a pokračuje různými slavnostními akcemi jako jsou vstup do školy, přijetí nejlepších žáků představiteli města, slavnostní předávání občanských průkazů, loučení se školou, slavnostní předávání maturitních a učňovských vysvědčení, nástup vojenské služby a konečně symbol občanské dospělosti — uzavření sňatku. Tento základní životní cyklus je v dalších letech obohacován celou řadou obřadů, zaměřených k nejrůznějším událostem života každého jednotlivce.

SPOZ při MěNV v Tišnově patří již po dlouhá léta mezi přední sbory našeho okresu. Být mezi prvními není snadné. Vyžaduje to soustavnou práci a hlavně neustále zlepšovat úroveň obřadů, zavádět nové druhy činnosti a obohacování jednotlivých obřadů jak formou, tak obsahem. V roce 1981 byl náš SPOZ hodnocen v rámci okresu jako třetí. Tehdy si dal sbor za cíl usilovat o získání 1. místa. Začala intenzivní práce na všech úsecích jeho činnosti. Nebyla vynechána ani jediná příležitost, kde se mohla činnost sboru projevit.

Pro novomanžele se zavedly besedy, na nichž je přítomen psycholog, právník a lékař, kteří jsou nápomocni začínajícím novomanželům v problematice manželství. Byla zintenzivněna činnost propagační formou nástěnných novin, tiskem i rozhlasem. V integrovaných obcích byli do práce sboru zapojeni předsedové občanských výborů. Změnil se interiér obřadní síně, která ve své nynější výzdobě je důstojným obřadním místem v daleném okolí.

Tato usilovná práce sboru přinesla i toužebný výsledek. Asi v polovině letošního roku byly zveřejněny konečné výsledky celookresní soutěže SPOZ za rok 1982. SPOZ v Tišnově v ní získal prvé místo s nejvyšším bodovým hodnocením

jednotlivých ukazatelů a kritérií. Stal se tedy vítězem roku 1982 a splnilo se tak přání všech jeho členů a aktivistů.

Být první, je čest i závazek. Proto hlavním cílem pro letošní rok je udržení si prvého místa. Výsledky za 1. pololetí letošního roku určily tišnovským 2. místo. A tak boj o 1. místo roku 1983 není beznadějný. Blahopřejeme k úspěchu a držíme palce. RaK

Horké léto požárníků

Krásné teplé léto, tak jak je letošní rok přinesl, bylo jako stvořené k opalování, koupání, rekreaci. Mezi ty, kteří z něho nemohli vždy mít radost, patřili i tišnovští požárníci. Není divu. Dlouhé období sucha a tepla způsobilo, že za měsíce červenec a srpen zazněla požární poplachová siréna v našem městě třiapadesátkrát a navíc ještě čtrnáctkrát vyjeli profesionální požárníci k menším požárům sami, bez vyhlášení poplachu pro dobrovolnou jednotku. U většiny požárů nejsou škody velké, ale především proto, že do cesty plamenům se postavili lidé, kterým není lhostejné, jaké škody nám všem požáry způsobí.

Na likvidaci uvedených 53 požárů se podílelo celkem 46 členů, z toho 10 žen, a odpracovali přes 800 hodin. Byly dny, kdy požárníci vyjeli pětkrát i sedmkrát v průběhu dne i noci. Spolupracovali s jednotkami z okolí (Lomnička, Deblín, Štěpánovice, Drásov), ze sousedních okresů (Dolní Loučky, Velká Bíteš, Žďárec, Lomnice) i s veřejnými požárními útvary z Velké Bíteše, Vel. Meziříčí, Náměště nad Osl., Nového Města na Mor. a Blanska. Zachráněné hodnoty se počítají na statisíce korun.

K největším zásahům v letním období patřila likvidace požáru v Mezihoří u Dol. Louček, kde rozsah požáru i nedostatek vody způsobil, že byly povolány všechny požární cisterny z okolí a požár se podařilo zlikvidovat až po osmihodinovém úsilí.

Na svém zasedání 15. září tohoto roku se požární ochranou zabývala rada MěNV v Tišnově, která po zhodnocení celkové činnosti a letošní mimořádné situace, zaslala tišnovským požárníkům děkovný dopis, ve kterém vyzvedává obětavost a úsilí, s jakým pracovali při ochraně našeho společného majetku.

Dnes, kdy na teplé léto jen vzpomínáme, chceme i my poděkovat všem, kteří se zasloužili o úspěšné zdolání neobvyklého počtu požárů, a popřát tišnovským požárníkům hodně úspěchů do další činnosti.

Dobrá práce přináší plody

Výbor ČSČK v Tišnově — Předklášteří se nemalou mírou podílí na dění v této části Tišnova. Od jara až do podzimu, doby sklizně, pečovaly členky, a to někdy i s manžely, o léčivé byliny. Okopávání, zalévání z řeky Svratky, sběr a sušení představuje tisíce hodin. Však také výnos činí více jak 14 tisíc korun.

Byl zaslán příspěvek na Světové mírové shromáždění, uspořádán zájezd pro pionýry — dorost ČSČK, zájezdy do divadel, pro příští rok se má dokonce uskutečnit zájezd do Národního divadla do Prahy; práce členek ČSČK je vzata také „na pořadí" na Vlachovku!

8. října se uskutečnil vlastivědný zájezd pro důchodce. Trasa zájezdu vedla přes Blansko na Macochu, dále do Kunštátu a do Rudky do známé jeskyně se sochami samouka Rolínka. Zájezd byl ukončen prohlídkou zámků v Lysicích a Rájci n. Svit.

Ze se tohoto zájezdu mohly zúčastnit i starší ženy, choré na nohy, mají zásluhu soudružky ČSČK, které jim byly oporou. Tento výlet možno hodnotit velmi dobře, protože přinesl rozptýlení i trochu radosti těm dříve narozeným a byl pro ně známkou, že se na ně nezapomíná. D. Š.

SETKÁNÍ GENERACÍ

Společná výstava brněnského malíře Františka Kocourka (nar. 1908) a tišnovského Pavla Mareše (nar. 1947) je výstavním počinem co do koncepce neobvyklým. Setkávají se na ní příslušníci dvou poměrně vzdálených generací, zároveň však představitelé dvou zcela specifických výtvarných názorů. Přesto vyzněním této výstavy není kontrast či napětí, ale spíše poučná konfrontace, připomínající zejména neoprávněnost strohého generačního či názorového dělení výtvarného projevu. V zásadě zde, stejně jako v dalších oborech lidské činnosti platí, že kvalitní výtvarný projev vedle obdobně kvalitního, byť názorově odlišného vždy obstojí. Překvapivým zjištěním je ovšem i to, že nelze na první pohled specifikovat rozdíl v generační příslušnosti obou autorů, nejsme-li schopni vnímat zcela nepatrné rozdíly ve výtvarné zkušenosti.

František Kocourek patří již řadu let k příznačným reprezentantům proudu, který bychom mohli v kontextu českého umění našeho věku charakterizovat skoro jako „brněnskou školu". K jejím příznačným rysům patří zejména smysl pro kulturu malířského přednesu, schopnost vyjádření decentními barevnými strukturami i samotný náznakově symbolický princip výtvarného vyjádření. Malíř citlivě vnímá svět kolem sebe a s nemenší citlivostí absorbuje všechny jeho impulsy, aby je přetavil vlastní tvůrčí fantazií v optimistická poselství vrstevníkům i příštím generacím. Zamýšlí se nad osudy naší planety, odhaluje skrytá nebezpečí, naznačuje možná východiska. V tom spočívá jeho skromný, o to však záslužnější přínos výtvarné kultuře Brna.

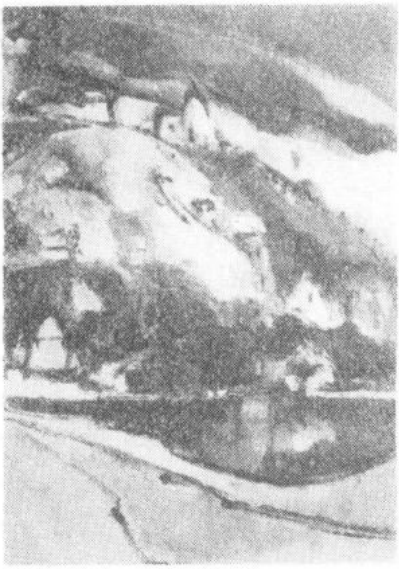
Pavel Mareš je teprve na počátku samostatné tvůrčí cesty, i když má za sebou početnou řadu autorských i kolektivních výstav. Jeho malířský přístup vychází ze snahy po vyjádření vztahu mezi krajinou, člověkem a civilizací.

Foto: Pavel Smékal.

František Kocourek: Kytice (1981).

Pavel Mareš: Krajina I (1983).

Nevystačí přitom samozřejmě s realistickým věcně popisným a topograficky podmíněným záznamem krajiny. Svůj výchozí vjem stylizuje a do jisté míry monumentalizuje. Základem jeho kompozičních principů je pevná, stylizovaná kresba, odrážející se jednou v jasném lineárním rozvrhu, jindy alespoň ve vzájemném kontrastu barevných ploch. Toto pojetí kresby apriori vylučuje práci s detailem, zdůrazňuje naopak monumentalizující účin. Ten je dále umocňován jednoduchou, působivou barevnou skladbou, v níž v současné době převládá dialog dvou komplementárních, volbou odstínu však spíše kontrastních tónů. Větší míru lyrického zasnění vykazuje v Marešově tvorbě grafika, v níž se autor soutředil zejména na hlubotiskové techniky.

Soubor obou vystavujících autorů je nesporným obohacením výtvarného života Tišnovska a seznamuje publikum s výraznými hodnotami výtvarné kultury Jihomoravského kraje.

PhDr. Zdeněk Čubrda

Výstava obrazů Františka Kocourka a Pavla Mareše se koná ve dnech 27. listopadu – 7. prosince 1983 ve společenské místnosti na sídlišti pod Klucaninou. Vernisáž dne 27. 11. v 10 hodin, úvodní slovo pronese PhDr. Zdeněk Čubrda.

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. **Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.**

70 let se dožívají:

6. 11. **Marie Baláková,** nám. Komenského 106
11. 11. **Marie Valentová,** Trnec 806
13. 11. **Ludmila Vitanovská,** Radniční 14
16. 11. **Irena Holánková,** Družstevní 574
20. 11. **Cecilie Vodová,** Drbalova 485

75 let se dožívají:

11. 11. **Marie Leypoldová,** B. Němcové 1160
16. 11. **Vincenc Ošlejšek,** Jamborova 931
21. 11. **Ludmila Kvíčalová,** Lomnička 8
26. 11. **František Mňačko,** Ráboňova 117
29. 11. **Klementina Brymová,** Hradčany 17
29. 11. **Anežka Holá,** Porta coeli 1001

80. a vyšší narozeniny oslaví:

2. 11. **Bohumil Vykypěl,** Za klášterem 1194. Dožívá se 90 roků.
4. 11. **Emilie Jůzová,** Lomnická 404. Dožívá se 85 roků.
4. 11. **Karolna Císařová,** Smíškova 840. Dožívá se 84 roků.
4. 11. **Leopold Fiker,** U Humpolky 1509. Dožívá se 81 roků.
9. 11. **Alžběta Chutná,** Purkyňova 1685. Dožívá se 84 roků.
9. 11. **Ludmila Láníková,** Hradčany 56. Dožívá se 85 roků.
10. 11. **Františka Cibulková,** Halouzkova 34. Dožívá se 81 roků.
12. 11. **Růžena Makovská,** Trmačov 329. Dožívá se 85 roků.
13. 11. **Ing. Ivan Leščenko,** Štěpánovice 112. Dožívá se 85 roků.
16. 11. **Anna Machová,** Hradčany 67. Dožívá se 85 roků.
19. 11. **Olga Filová,** Šerkovice 42. Dožívá se 83 roků.
19. 11. **Marie Vršková,** Trávníky 1112. Dožívá se 81 roků.
20. 11. **Marie Krejzková,** Šerkovice 23. Dožívá se 89 roků.
26. 11. **Růžena Chroncová,** nám. 28. října 26. Dožívá se 89 roků.
26. 11. **Anna Fáberová,** Jungmannova 836. Dožívá se 80 roků.
29. 11. **Augustin Navrátil,** Mánesova 743. Dožívá se 83 roků.
29. 11. **Marie Dokoupilová,** Hybešova 511. Dožívá se 82 roků.

NAROZENÍ v srpnu

3. 8. Eva Hanusová, Králova 1682
3. 8. Olga Hanusová, Králova 1682
7. 8. Aneta Řehořová, Jamborova 920
9. 8. Monika Beránková, Leninova 1620
11. 8. Marek Babák, Leninova 1625
14. 8. Veronika Bahenská, Halasova 992
15. 8. Hana Běličová, Hradčany 82
21. 8. Andrea Topinková, Lieberzeitova 1105
21. 8. Barbora Chromá, Uhrova 1288
22. 8. Jan Burda, Švermova 1648
30. 8. Marie Hytychová, Jamborova 1536

Děkujeme všem, kteří přišli blahopřát panu Josefu Ambrožovi k 92. narozeninám, zejména zástupcům MěstNV a ZO ČSČK.

Rodina Ambrožova

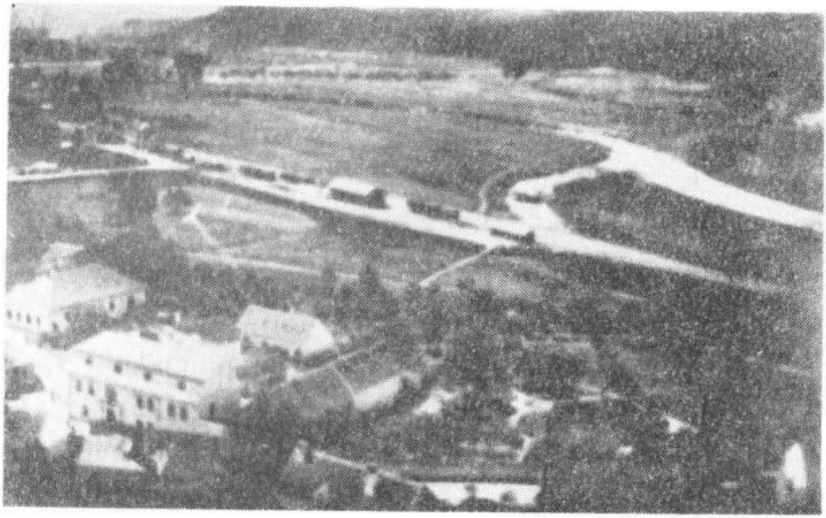
Děkuji všem, kteří mi blahopřáli k mým 84. narozeninám, zvláště členům požárního sboru.

František Ptáček

Zdeněk Štěpánek a Tišnov

V roce, kdy vzpomínáme 15. výročí úmrtí národního umělce Zdeňka Štěpánka, si připomeneme malou epizodu z jeho života spjatou s naším městem. Zdeněk Štěpánek ve svých pamětech vzpomíná též na dvě léta v ranném dětství, která prožil v Tišnově jako synek správce lihovaru. Na toto léta však nevzpomínal náš nejvýznamnější herec rád, protože nebyla pro něho šťastná. Protože pocházel z Čech, tišnovská mládež ho mezi sebe nepřijala a posmívala se mu.

—mi—

Vzácná fotografie z roku 1885 zachycuje pohled z Květnice směrem k nádraží. V popředí vlevo je Müllerův dům a dům č. 92 v dnešní Halouzkově ulici. Dráha byla téhož roku dána do provozu.

Nález v sokolovně

Ve čtvrtek 5. října vysekával ve zdi v šatně za bývalou pokladnou v sokolovně brigádník František Marek otvor pro konzolu pro montáž radiátorů ústředního topení. Dostal se přitom ze zadní strany do dutého základního kamene, jehož čelní strana s letopočtem 1925 byla viditelná po pravé straně ve stěně těsně před vstupem do sokolovny. V základním kamenu nalezl válcovitou schránku z pozinkovaného plechu dlouhou 29 cm o průměru 143 mm. Po odstranění víka, na němž je uvedeno jméno výrobce schránky Františka Novotného, klempíře v Tišnově, byly v zachovalém stavu nalezeny písemnosti a některé předměty tam uložené před více než 58 lety, kdy byl položen základní kámen ke stavbě tzv. nové sokolovny.

Mimo pamětního listu, jehož znění otiskujeme celé, byly ve schránce obsaženy výtisky novin ,v nichž se vesměs o plánované stavbě psalo. Jsou to: Kurýr z 5. 8. 1925 (roč. 2, číslo 176), Nový lid z 14. 7. 1925 (roč. 22, č. 28), Lidové noviny, ranní vydání z 5. 8. 1925 (roč. 33, č. 387), Národní osvobození z 6. 8. 1925 (roč. 2, č. 214) a Náš kraj s podtitulem Neodvislý pokrokový orgán Tišnovska a župy brněnské z 7. 8. 1925 (roč. 6, č. 30).

Dále byly ve schránce uloženy tři fotografie ze srpna 1925, na nichž jsou zachyceni členové hospodyňského a dramatického odboru a správní výbor jednoty. Dohromady je na nich vyfotografováno 75 osob, z nichž po předběžném zjištění žije pouze jediná paní Magdová, tehdejší členka dramatického odboru.

Ve schránce byly dále uloženy některé další písemnosti, brožura Sokol tišnovský, list vydaný k upomínce na slavnosť kladení základního kamene k tělocvičné tišnovské v Tišnově dne 15. srpna 1897 (pořádá bratr Frant. Korotvička), Věstník sokolské župy Pernštejnské v Tišnově z 15. 7. 1925 (roč. 4, č. 7), Věstník sokolský z 30. 7. 1925 (roč. 27, č. 28) a brožura Usnesení VII. valného sjezdu Československé obce sokolské v Praze 7. a 8. prosince 1924. Z předmětů hmotné povahy byla ve schránce uložena pouze žárovka a soubor tehdy plat-

ných československých minci od hodnoty 2 hal. po 5 Kč, celkem 7 kusů. Dále tam bylo uloženo určité množství papírových peněz z let 1914—1918, a to rakousko-uherských i cizích (německých, ruských, estonských, maďarských). Přiložen byl též lístek, na kterém stojí, že peníze ze světové války daroval B. Zelber. Podpisy Josefa Mrázka, B. Sedláka a Ant. Bílého je stvrzeno, že 9. 8. 1925 při kladení kamene bylo složeno členy a hosty 6 507 Kč.

Bez zajímavost není ani lístek, který oznamuje, že tento kámen zazdíval zedník Podaný Frant. (1897), Čebín, přidavači byli Podaný Stan., bratr, a jméno dalšího přidavače je nečitelné. Ústřižek linkovaného papíru a písmo navádějí k doměnce, že tato zpráva tam byla uložena asi „neoficiálně".

Bylo rozhodnuto kovovou schránku se všemi uloženými písemnostmi a předměty uložit zpět do základního kamene a opět zazdít.

Náhodným nálezem jsme se podívali do poloviny dvacátých let a tím do historie celkem nedávné, ale svým životem nám již vzdálené. (i)

Pamětní list do základního kamene společenské dvorany tělocvičné jednoty Sokol v Tišnově

Tělocvičná jednota Sokol v Tišnově založena původně dne 2. října 1870. K valné hromadě konané dne 12. října 1875 přeměněna jednota v tělocvično-hasičskou jednotu a tou přeměnou zanikla.

Znovuzřízena teprve dne 19. listopadu 1892, když z pražské jednoty přišel do Tišnova bratr doktor Josef Drbal. Tehdy měla jednota členů: 15 zakládajících, 40 přispívajících a 51 činných. V čele jednoty od roku 1892 až podnes byli: starosty bratr Josef Sedlář a bratr doktor Josef Drbal; náčelníky bratr doktor Josef Drbal a bratr Ladislav Dusík; náčelníky žen sestry Anna Drbalová, Marie Blažková a Ludmila Volná. V roku 1897 položen základní kámen ku stavbě tělocvičny; v roku 1910 rozšířena tělocvična místnostmi na severní straně. V roku 1902 stává se jednota sídlem župy Pernštejnské. Při vypuknutí světové války v roku 1914 měla jednota 194 mužů a 90 žen. Legionáři byli bratři: František Bloudek, František Babák, Jindřich Bílý, Ladislav Dusík, Vojtěch Hejl, Bronislav Hromek, Bohuslav Jeřábek, Jaroslav Kocián, Karel Lisický, Eduard Müller, Karel Mašek, Eduard Pavlíček, František Peroutka, Jaroslav Vojta, František Macků.

Rakouské úřady zakázaly cvičení v tělocvičně, čímž sokolský život úplně ochabl. V roku 1915 prodává jednota z obavy před konfiskací sokolovnu městu Tišnovu. V červenci 1918 cvičí již opět 200 dětí na dětském dni. Prohlášením státní samostatnosti uvolněn život sokolský úplně. Od založení až do doby nynější stála jednota v čele všech kulturních, uměleckých jakož i pokrokových podniků v místě. Vedle tělocviku pěstuje se zpěv, hudba, divadlo, konají se přednášky, proslovy a besídky. Počátkem roku 1919 přejímá jednota sokolovnu i se zařízeným kinematografem od města Tišnova. Dávány opery: Blodkova „Ve studni", Smetanovy „Prodaná nevěsta", „Hubička", „Dalibor", Nešverův „Lesní duch". Bendlův „Starý ženich", Sudovo „U božích muk" jakož i několik operet.

Kinematografická představení konají se v sobotu a v neděli. V jednotě jsou odbory: vzdělávací, knihovní, kinový, dramatický, zpěvní, hudební, hospodyňský a stavební. Koncem roku 1924 měla jednota 398 členů: 236 mužů, 162 žen. Návštěva cvičení v 1 hodině: mužů 20, žen 17, dorostenců 26, dorostenek 26, žáků 31, žákyň 69.

Ježto stará budova nedostačovala, usneseno roku 1921 postaviti na jižní straně cvičiště společenskou dvoranu. Uložena dobrovolná daň na člena 500 Kč, jakož i pracovní povinnost členská 60 hodin a dorostenecká 30 hodin. Na severní straně zakoupen od města Tišnova pozemek na letní cvičiště.

V tuto dobu má jednota jmění určeného ku stavbě 300 000 Kč. Stavební náklad podle rozpočtu činí 1 300 000 Kč.

Plány na přístavbu navrhl architekt bratr František Krásný z Prahy, stavbu vedl bratr Rudolf Svoboda, stavitel v Tišnově. S vykopávkou základů počalo se v červenci 1925.

Neruda „Však byť měl Čech již všechno ve svém klínu,
čeho si v nejbujnějších snech svých žádal —
to lidské moře nezná odpočinu,
Ty též ho neznej, stále měj se k činu,
dál, Národe náš drahý, věčně dál!"

František Vodička, toho času archivář jednoty

Francouzi v Tišnově

Dávno před zrušením roboty roku 1801 vyplatili se Tišnovští u své vrchnosti ze všech povinností poddanských, z desátků, úroků, poplatků a hlásky (nyní kostelní věž) za 13 125 zlatých na věčné časy.

Nebylo radosti z novotných vymožeností a řádů. Tkalci si stěžovali na tovární podnik nové vrchnosti v místnostech zrušeného kláštera, byli postiženi i barviři a mydláři. Svoboda přivedla do města cizí německé jircháře, koželuhy, kupce, ševce i jiné živnosti, zámeckými pány považované.

Napoleon zapletl do válek celou Evropu. Přišla drahota, bída, nemoci.

V mlhavý den 23. listopadu 1805 s hrůzou očekával Tišnov Francouze, ďáblv neznabožské. Za zvuků trub a bubnů vtáhli do města v 8 hodin večer, v pořádku jako na cvičišti. Kupodivu nebylo rabování, vypalování. Divní rebelanti. Stačil jim proviant, pro koně oves, seno a 800 rýnských na žold. Druhého prosince pak přišel východní vítr od Slavkova dunění francouzských, ruských a rakouských kanonů až do Tišnova, kde se vroucně modlili za potření antikrista „Napolióna". Nic jim to nebylo platné. Již 17. prosince měli v Tišnově celý regiment francouzských dragounů zas. Tentokráte byli náročnější, ale přesto bez jediného incidentu. Zplozenci revoluce chovali se slušně až do odjezdu 28. t. m.

Věčný mír tří císařů trval zrovna tři roky a tak 17. července 1809 máme v Tišnově Francouze opět. „Šaséry s jenerálem a 30 oficíry." Mimo ubytování nežádali ničeho, bylo ujednáno příměří. Bylo prý veselo v Tišnově toho léta 1809. Denně se v krčmách tančilo a osmahlí synové Provence šli z ruky do ruky, ba s náruče do náruče a mnohá slzička skanula z očeK panen a paní tišnovských, když 1. prosince t. r. pružní „šaséři" ze svých koní a suveréničtí grenadýři ze svých řad kynuli svoje „aurevoir".

Jan Hájek

PLÁŇAVA

Rád čtu ve starých vlastivědných knihách, protože je v nich ukryta nejen moudrost a poznání, ale také sny, smutky i nadšení našich předků. I Tišnovsko má takové staré knihy. O jedné z nich — „Pernštýn a poříčí Svratky od Tišnova k pramenům" — z roku 1903 jsem se už zmiňoval, když jsme se vydali s květinami proti proudu Loučky. Rád listuji v té nadšeně psané vlastivědné příručce znovu a znovu. Zkuste sami uhodnout, o které části tišnovského okolí se píše například takto:

„Svratka i s údolím se úží a jeví chodci nový obraz obvyklý tam, kde vody samy razí si koryta v neústupných horách. Na levém břehu činí z řeky čím dále tím výše se pnoucí a místy příkrý svah pokrytý hustým lesem temným, jehož barva řeku barví. Hromady omletých balvanů, ložiska hrubého i jemného písku, zbytky her přírodních zvlášť mohutných bouří a povodní dodávají krajině zvláštní ráz. Oko ti těká s prava na levo, s předu do zadu, s hrozivým skal

však posléze se zálibou spočine na tichém temném lese, hledajíc klidu a odpočinku. Svratka obloukem les uzavírajíc a po omšelých balvanech zakrytých hustými olšemi hučíc, láká sem duše snivé."

Pokud se vám nepodařilo popisované místo přesně určit, můžeme ještě vlastivědný text konfrontovat s uměleckou prózou, která byla napsána zhruba ve stejné době:

„Pak jsem odešel v ústraní, abych mohl se oddati svým myšlenkám. Bylo v sousedství továrny, v těsném údolí, několik set kroků vzdáleno, takže tovární hluk sem nedoléhal. Na dně bylo koryto řeky, strmá skalní stěna tyčící se v modro oblohy — to byl západ, a naproti druhá, černá jehličnatými lesy, jako ohromná kovadlina, do níž kovář hrom občas si udeří — to byl východ. Po déli proti proudu ležely chomáče olší, tmavězelené, zkadeřené, úzké, v sebe sražené, čtyřmi řadami, dvěma zaclánějícími řeku a dvěma po březích struhy, běžící k papírně. Nad struhou na plošinách odpočívaly utržené balvany skal, kolem nich bujná, křehká tráva, z černé lesní půdy vyrostlá.

Kolem ztrnulo vzácné poutnické ticho, skrovně rušené pleskotem vody a mluvou ptačích rodin, jež hnízdí tu v korunách jedlí a v trhlinách skal."

Tak popisuje svou domovinu v úvodu povídky „Na prahu života" rodák z Boračе—Podolí, spisovatel Josef Uher. Bezesporu nejméně stejně bystrý vnímatel rázu krajiny jako vlastivědci.

Není na Tišnovsku zrovna mnoho tak výrazně romantických míst, jako je právě kopec Pláňava se strmými skalnatými svahy nad hlubokým průlomovým údolím Svratky. Zajímavé přitom je, že Svratka pro svůj tok nevyužila doubravnickou sníženinu, vyplněnou měkkými miocénními sedimenty. Zahloubila se a prolomila masívem bítešských rul, přičemž vytvořila u Prudké výrazný meandr, obdobu známého Čertova ocasu na řece Jihlavě pod Mohelnem. Převýšení mezi údolním dnem u Prudké (290 m n. m.) a vrcholem Pláňavy (518 m) je na vzdálenost půl kilometru téměř 230 m, tedy horských parametrů!

Název tři kilometry dlouhého hřbetu, táhnoucího se severojižním směrem, pramení z vegetačního krytu horních částí jeho západních svahů. Zde zřejmě bývala chudá políčka, která zplaněla a byla pak využívána jako pastviny. Dnes už jsou z větší části zarostlé houštěmi keřů, mezi kterými nechybí ani zplanělé ovocné dřeviny.

Strmé východní svahy Pláňavy k řece Svratce jsou z větší části skalnaté, jednotlivé skalní stěny jsou odděleny balvanitými sutěmi. Kolmo na ně, směrem východním vybíhá skalní hřeben, kterým byl začátkem století proražen tunel staré žďárské trati. Právě tato část je označována jako Sokolí skála. Kdy zde sokoli hnízdili naposledy, nepamatují ani nejstarší pamětníci, v literatuře o tom také nenajdeme ani zmínky. Jisté však je, že v citovaném průvodci z roku 1903 jsou skály u Prudké označovány nikoliv jako sokolí, ale výří. Za výry jsem sem jezdíval několik let, na četných skalních římsách s častými převisy měli ideální podmínky k hnízdění. Překvapovalo mě, že jsem v okolí hnízda nacházíval i rybí kosti. Naposledy jsem zde krále noci zastihl koncem šedesátých let, ale stopy po nedávném hnízdění jsem tu objevil i o několik let později.

Geomorfologicky výjimečné území má samozřejmě i svá floristická specifika. Na vypuklých skalnatých hřbetech se zde setkáváme se zakrslými doubravami, v jejichž podrostu se objevují teplomilné druhy vikev hrachovitá, náprstník velkokvětý, rmen barvířský, kručinka německá i barvířská, vzácně i tráva stidivka sedmihradská. Vyduté zasutěné části svahů a hluboké zahliněné sutě pod skalními stěnami zaujímají lipové javořiny s příměsí habru a jedle. V jejich podrostu se kromě běžných kapraďorostů a hájových bylin častěji setkáme i s lilií zlatohlavou.

Vegetace skalních stěn má jen nízkou pokryvnost, ale o to zajímavější. Zcela ojedinělou lokalitu v povodí Svratky zde má tařice skalní Arduinova — zlato

jejich květenství stéká ze skal v průběhu dubna. Hojný je tu málo známý teplomilný keř skalník celokrajný, charakteristicky se po skalách rozlévá vždyzelené listí mohutných exemplářů břečťanu popínavého. A jak je to na Sokolí skále s tisy?

V reprezentační publikaci nakladatelství Academia „Národní parky, rezervace a jiná chráněná území přírody v Československu" z roku 1977 se dočítáme, že důvodem ochrany je zde „uchování přirozeného porostu s hojným výskytem tisu červeného." Tis však roste od nepaměti na skalách u Prudké pouze jediný! Jeho černou skrvnku můžete pozorovat ze silnice vedoucí na Doubravník. Uchytil se vysoko nad údolím až v horní části strmé skalní stěny. Pouze třikrát v životě jsem našel odvahu, abych se k němu vydrápal. Je keřovitého vzrůstu, stáří asi 150 let. Na skalní římse pod ním roste další floristicky pozoruhodnost Sokolí skály: pěchava vápnomilná. Přemýšlíme-li o původu tohoto ojedinělého tisu a uvědomíme-li si, že o rozšiřování této dřeviny se starají ptáci (především drozdovití a brhlíci), dospějeme k závěru, že může být potomkem nesporně starších tisů doubravnických či dokonce hradního tisu pernštýnského! Nabízí se však i jiné řešení. Tis je dřevina suťových lesů, v jejichž podrostu se dříve vyskytoval mnohem hojněji než dnes. Je pravděpodobné, že takový suťový les byl v dávné minulosti i na skalnatých svazích u Prudké a současný ojedinělý exemplář by mohl být posledním z této dávné populace.

I když jsme tedy uvedli na pravou míru legendu o sokolech i o černých houštinách tisů na Sokolí skále, neznamená to, že by si tato lokalita nezasluhovala přísnou ochranu. Za státní přírodní rezervaci byla Sokolí skála o ploše 88,20 ha vyhášena již roku 1949. Dodnes zde chybí její nápadné označení, ruch blízkého rekreačního střediska ČSD jí neprospívá.

Nejen Sokolí skála, ale celá Pláňava je místem pro tiché rozjímání, pro souznění s přírodou. Právě tak, jak to v pokračování své povídky vyjádřil Josef Uher: „Několika pohledy zamiloval jsem se do tohoto koutku země a ihned jsem se tam uvelebil. A tu opět pod širým nebem počal jsem se probírati ve svých nadějích o příštím životě".

Jan Lacina

Pohled od Křížovic na Pláňavu: vlevo průlom Svratky u Prudké, uprostřed masív Pláňavy, vpravo Doubravník. Foto: Mojmír Hrádek.

O VRÁNĚ OBECNÉ

Ať přemýšlím jak přemýšlím, nenapadá mně jiný pták, který by požíval tak špatnou pověst, jako je vrána. Stala se symbolem pro nejrůznější zlo. Chceme-li například naznačit o někom, že si s tím druhým co do darebáctví v ničem nezadá, říkáme, že „vrána k vráně sedá". O jiném, o němž se domníváme, že se od něj spravedlnosti nedočkáme, zase řekneme, že „vrána vráně oči nevyklove". Vrána, to je ponurnost, sklíčenost, beznaděj, šedost. Čert ví, proč právě ona se má dělit o roznášení nového lidského pokolení s čápem, zajišťováním rozvozu holčiček. Prostě vrána nemůže čekat od lidí žádné slitování.

Slyšíme-li její křaplavé krákání, jistě se nám bude zdát neuvěřitelné, že vrána patří zoologicky do řady pěvců. Ano tato krákoralka patří mezi takové mistry jako je slavík, drozd, sedmihlásek, skřivan. Říkáte si možná, že se museli zoologové splést, že ve vraním projevu nemůže hledat zpěv ani největší ignorant. Jenže ono se to zařazení neprovádí podle zpěvu, ale podle uspořádání hlasivek, jejich anatomické stavby, a tu mají všichni stejnou. Jsou to ale rozdíly v dovednosti, když na týž instrument jeden nelibě kráká a druhý trilkuje, klokotá a tluče, že? Ale to jsou všechno jenom naše lidské představy a názory, které mohou být vráně lhostejné. Lépe řečeno mohly by být, kdyby nevedly k dost usilovnému pronásledování ze strany lidí. Po pravdě řečeno vrána sama tomu dost napomáhá. I kdy je všežravec, dává, pokud může, přednost živočišné stravě. Slupne vše od bažantíka přes myš, hmyz, slimáka až po zajíčka. Zvláště zhoubná je její záliba v plenění hnízd a vybírání vajec. I mršiny patří k jejím vyhledávaným pochoutkám. Pokud jsou zachovány podmínky přírodní rovnováhy má v takovém přirozeném společenství každý živočich, každá rostlina svoje pevné místo. Důmyslným systémem vazeb a regulačních mechanismů se stará o to, aby se početnost populace toho kterého druhu udržovala na optimální výši, aby nedošlo k jeho přemnožení, které by vyčerpáním potravní základny vedlo k záhubě celé populace. Tlumícím činitelem pro vrány bývali dravci (jestřábi, sokoli). Když vymizeli, začal počet vran (a nejen vran, ale celé čeledi krkavcovitých) rychle stoupat. Dnes už začínají být místy problémem, zvláště při zimních migracích. A tak myslivci nevynechají jedinou příležitost si na celoročně nehájenou vránu vystřelit. Jenže lov na ni není jednoduchou záležitostí. Vrána a vůbec všichni krkavcovití patří mezi ptáky co do chytrosti k úplným profesorům a přelstít ji se hned tak někomu nepodaří. Proto se někdy sahá i k tak nehumánímu a člověka XX. století nedůstojnému způsobu lovu jako jsou otrávená vejce, na něž vždy doplatí i mnoho jiných jinak neškodných živočichů, nehledě k mukám, za jakých otrávené zvíře umírá.

Vrány se chovají opatrně celý rok. Už když začnou stavět hnízdo, bývá to v březnu až dubnu, jsou opatrnost sama. Najít výsledek jejich úsilí je skoro nemožné. Přesto, že jde o poměrně rozměrnou stavbu, až 40 cm v průměru, ukryjí je mezi větvemi tak, že je nelze zespodu objevit. Tam samice snese 4–6 modrozelených tmavě stříkaných vajec, z nichž se za 17–20 dní vylíhnou nevzhledná holata, o něž se pak rodiče na hnízdě 30 dní starají, než s nimi opustí rodné hnízdo a rozletí se do kraje.

Vrány nejraději obývají lesíky s poli, loukami a pastvinami, i blízkost vod je jim vítána. Druh vrána obecná je tvořen dvěma formami: černou a šedou. Černá forma je rozšířena na západě našeho území, vrána šedá na východě. Hranice je zhruba tvořena Labem a Vltavou. Zde také dochází ke křížení obou forem. Potomci jsou pak tmavěji šedí.

Vrána patří k zimě a ta je přede dveřmi. Ať je to s ní jak chce, přece jen vrána je kus živé přírody a té teď bude poskrovnu.

Josef Ptáček

Pro ty, co ještě neztratili důvěru ve svůj dech a své nohy, pořádá TJ Železné

Běh Klucaninou

Takto zval plakát Honzy Bednáře u „štatuje" na nám. Komenského na 3. ročník akce, která si již našla stálé příznivce.

Přes nepříznivé počasí – po propršené noci se trať běhu změnila v bláto – a konkurenci obdobných akcí v okolí – Tišnovská padesátka a Brněnská pětadvacítka – se neztenčilo ani pole závodníků, ani zájem diváků. Celkový počet závodníků byl letos 50 (loni 40); potěšila zvláště účast 9 žen (proti 2 loňským), zejména 5 Tišnovaček. Byly to tenistka L. Tichá, M. Šmardová, E. Zhořová, H. Šuterová a N. Klusáková.

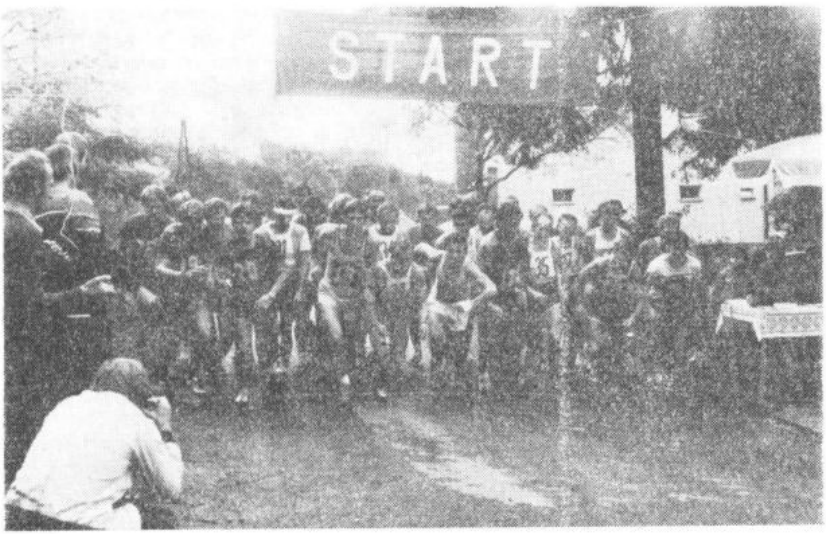
V sobotu ráno již nepršelo a tak spadl pořadatelům kámen ze srdce. Rozhlas vyhrával prvním příchozím. Už před devátou přišli první závodníci i diváci. Se zájmem si prohlédli vystavené fotografie z minulých dvou ročníků.

V 9.45 hodin se chopil práce reportér, krátce před desátou oficiálně závod zahájil jeho ředitel Vít Buchta. Pak už patřilo slovo – spíše výstřel – hlavnímu startérovi Josefu Kundýskovi.

Po startu šel do čela R. Jonáš z Techniky Brno (loni na 2. místě) a zvítězil způsobem start – cíl. Vytvořil nový traťový rekord 55 minut 19 s. Pouze v prvním kole s ním vydržel běžet I. Buchta ze Šerkovic, který skončil těsně 4. za Jahodou z Brna. Druhý byl M. Novák z Mor. Slávie, který zůstal za Jonášem o 2 min. Pátý doběhl první z Tišnováků Bořivoj Chromý, desátý byl J. Balák dvanáctý V. Cvikal a třicátý třetí doběhl V. Mrázek.

V závodě veteránů neobhájil své loňské prvenství K. Horyanský ze Startu Brno, jehož v cílovém finiši předběhl V. Koukal ze Spartaku Třebíč. Jako šestý doběhl nejstarší účastník závodu MUDr. P. Kartouz (roč. 1919) ze Sokola Zidlochovice.

V závodě žen obhájila své loňské prvenství ing. Hana Horáková ze Startu Brno před MUDr. H. Burešovou z TOS Kuřim, třetí byla M. Kaulfussová z Lomnice. Poslední závodník probíhá cílem. Diváci vytvářejí kruh a uprostřed jsou dekorováni vítězové, jimž jsou předávány ceny a diplomy, které obdrželi všichni

Na startu. Foto: L. Hřebec.

závodníci. Potlesk každému je odměnou za předvedený výkon a zdařilou tečkou za vydařenými závody.

Pořadatelé děkují všem, kteří přispěli k zdárnému průběhu této akce, zejména vedoucí DSPS za umožnění použít prostor domu, panu Vavákovi za zkrášlení okolí startu a pomoc, též Ant. Machovi, fotoreportérům M. Loskotovi, L. Novotnému a ing. L. Hřebcovi, díky jejich umění zůstávají trvalé upomínky na pěkný závod.

No startu 3. ročníku Běhu Klucaninou se sešli závodníci nejen z blízkého okolí, ale i ze vzdálenějších míst naší vlasti, z Kroměříže, České Třebové, Mělníka. Doufejme, že i budoucí ročníky budou též úspěšné. — chý —

NADŠENÍ PRO VĚC

Tak jako dobré divadelní představení vyžaduje součinnost režiséra a herců, tak i každá jiná akce, zejména však sportovní, vyžaduje těsnou spolupráci pořadatelů a účastníků. A nezřídka se stává, že úspěch je dílem malého kolektivu jedinců, někdy i pouze obětavých jednotlivců.

Tišnovský Běh Klucaninou si lze těžko představit bez Ládi Chocholatého, jenž dává své síly tomu, aby proslavil tišnovskou atletiku za hranicemi města. Už týden před závodem je plný nepokoje. Na trati odhazuje spadané šišky, ustřihuje větve sahající do trati, vykopává záludné kořeny v cestě. Jen málokdo ví, že to byl on, který zajistil vypracování propozic, nástěnek, že zajistil ceny, místnosti na vedení dokumentace, rozhodčí kontroly, hudební soupravu i vysílačky, aby diváci byli informováni o průběhu závodu i z míst mimo dohled.

V den závodu se ujal funkce reportéra, když mu domluvený reportér „vypadl", pak vyhodnocoval výsledky.

TJ Železné Láďovi Chocholatému děkuje za příkladnou organizaci této ojedinělé tišnovské akce.

Vít Buchta

POJEDETE S NÁMI NA PLAVÁNÍ?

Sunce — voda — vzduch nám dává zdraví. Všimněme si, jak se to ustálilo, voda hned v pořadí druhém!

Umění „číst a plavat" bylo již ve starém Řecku považováno za základ vzdělání. Přesto, což je pozoruhodné, nejstarší záznamy o plaveckých soutěžích nacházíme až z roku 1603, kdy výnosem japonského císaře byly nařízeny plavecké soutěže mezi školami. Proč právě na školách a ne mezi vybranými sportovně nadanými jedinci? Vysvětlujeme si to tak, že pravděpodobně i tehdy bylo plavání ceněno především tam, kde se usilovalo o všestranný rozvoj osobnosti, všeobecnou kulturu těla i ducha.

Škola tedy zdvihla prapor proti neplavectví. Výuka plavání je dnes tam, kde jsou k tomu podmínky, neodmyslitelnou součástí školního procesu.

Také tišnovské školy pod vedením učitelů zajíždějí pravidelně do plaveckých bazénů a to jak do Blanska, tak i Kuřimi.

Jak vypadá první lekce? Přes hlavy gumové čepice, děti sedí či stojí na okraji bazénu jako vlaštovky, poslušné, trochu ustrašené. Nejprve skáčí tam, kde je mělko, učí se patápět, foukat do vody bublinky, později už i se položit na vodu.

Když končí výcvik, drtivá většina se vody nebojí, protože již umí plavat.

A komu by se to zdálo málo, má možnost si v sobotu zajet se Sdruženým závodním klubem z Tišnova pod vedením obětavého soudruha Ervína Richtra do Blanska. Klášterští milovníci vody mohou jet s TJ Sokol pod vedením iniciativního předsedy s. Františka Hanáka do Kuřimi. Proto nedejte se dvakrát pobízet a jeďte s námi, nebudete litovat!

D. Šikola

NA KONEC SEZÓNY

TIP NA VÝLET

Poslední měsíce roku jsou již pro svoje povětrnostní podmínky méně vhodné pro turistiku, na celodenní výlety a na delší trasy se vydávají jen skutečně skalní vyznavači této činnosti. A tak na listopad si připravíme jen kratší výlety, při kterých nás nemůže ohrozit ani nepříznivé počasí. Za ty dva roky, které jsme zatím nabízeli tipy na výlet, jsme popsali několik vycházek v okolí našeho města, z kterých je možno si část vybrat právě pro tuto vycházku. A nabízí se nám ještě jedna možnost — vycházka po Květnici.

Skutečně málokteré město se může pochlubit tím, že má v tak bezprostřední blízkosti přírodní rezervaci. A většina Tišnováků toho ani nevyužívá. Celá Květnice se dá pohodlně projít po zelené turistické značce, která začíná u zahrádkářské kolonie u Besénku a z Květnice vede ulicí Pod Květnicí k nádraží. Když budeme tuto trasu procházet, samozřejmě navštívíme Velkou a Malou skálu, ze značené cesty jsou oba výhledové body skutečně na dosah, a vyjdeme také na nejvyšší bod Květnice. Tato odbočka je označena. Bližší informace ke Květnici je určitě zbytečné uvádět, stačí jen prolistovat starší čísla našeho zpravodaje.

Foto: MUDr. František Bílý.

Celá trasa i s odbočkami je dlouhá asi 7 km, ale nabízí poměrně značné převýšení — téměř 250 m.

A vzhledem k tomu, že tato trasa je vybrána jako letošní poslední, dovolíme si udělat malou rekapitulaci. Letos jsme nabídli celkem 6 tras, kterými jsme vám chtěli přiblížit další okolí našeho města. V krásném údolí se samy nabízí ještě mnohé další trasy a s těmi vás seznámíme v dalším ročníku našeho zpravodaje. —ok—

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou sóloncích, školení s ubytováním.
V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.
Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

KINO PANORAMA

Úterý 1. 11. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 3. 11. — 17.30 hodin
● **KAM AŽ OKO DOHLÉDNE**
Barevný film. NSR.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 5., neděle 6., pondělí 7. 11. — 17.30 hodin
ZPÍVEJ, KOVBOJI
Barevný film NDR
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 5., neděle 6., pondělí 7. 11. — 20 hodin
● **VRCHNÍ, PRCHNI**
Česká barevná filmová komedie.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 8. 11. — 17.30 a 20 hodin
● **POSLEDNÍ VLAK**
Český barevný film
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Čtvrtek 10. 11. — 17.30 a 20 hodin
TŘIKRÁT O LÁSCE „S"
Sovětský barevný film
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 12. 11. — 17.30 hodin, neděle 13. 11. — 20 hodin
VELKÝ BAZAR
Francouzská filmová veselohra s populární skupinou Les Charlots.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 12. 11. — 20 hodin, neděle 13., pondělí 14. 11. — 17.30 hodin
JÁRA CIMRMAN, LEŽÍCÍ, SPÍCÍ
Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 15. 11. — 17.30 hodin
PROTIÚTOK (širokoúhlý)
Sovětský barevný film
Vstupné 5, 6, 7 Kčs

Středa 16. 11. — 17.30 hodin
FAIRFAXOVY MILIONY „S"
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Čtvrtek 17. 11. — 17.30 a 20 hodin
POSTRACH NOCI „S"
Sovětský barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 19., neděle 20. 11. — 17.30 a 20 hodin
POLICAJT NEBO ROŠŤÁK
Jean - Paul Belmondo v titulní roli komedie z francouzské Riviéry.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Pondělí 21. 11. — 17.30 a 20 hodin
PŘEKROČIT PRÁH
Kanadský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 22. 11. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 24. 11. — 17.30 hodin
ELEKTRICKÝ JEZDEC (širokoúhlý)
Robert Redford a Jane Fondová v hlavních rolích amerického barevného filmu.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 26., neděle 27. 11. — 17.30 hodin
ZLATÉ ROUNO (širokoúhlý) „S"
Sovětský barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Sobota 26., neděle 27., pondělí 28. 11. — 20 hodin
● **PALÁC VRAKŮ„**
Novozélandský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 29. 11. — 20 hodin
VÝZVA NA SOUBOJ
Rumunský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

Neděle 6. 11. — 9.30 hodin
ŠEDÝ LUPIČ
Neděle 13. 11. — 9.30 hodin
ČIPERA NA MAŠKARNÍM BÁLE
Neděle 20. 11. — 9.30 hodin
KRAKONOŠ A POSLÍČEK
Neděle 27. 11. — 9.30 hodin
POHÁDKA O CARU SALTÁNOVI

DĚTSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL:

Pondělí 28. 11. — 17.30 hodin
BAREVNÉ KRÁLOVSTVÍ
Úterý 29. 11. — 17.30 hodin
JELEN SE ZLATÝMI PAROHY
Středa 30. 11. — 17.30 hodin
BOTA JMÉNEM MELICHAR

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov.
Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 7318-83 — 456.12/Lá 234

TIŠNOVSKO

ZPRAVODAJ MěstNV A MěV KSČ V TIŠNOVĚ

PROSINEC 1983 Ročník XIV Číslo 12

SE SOVĚTSKÝM SVAZEM NA VĚČNÉ ČASY!

V letošním roce si připomínáme významné výročí uzavření smlouvy o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi ČSSR a SSSR. Dvanáctého prosince uplyne již čtyřicet let od doby, kdy byla smlouva v Moskvě podepsána. Díky ní se upevnilo tehdejší mezinárodní postavení Československa a ovlivněn byl i rozvoj našeho národně osvobozeneckého hnutí. Stala se základním kamenem našeho nového svobodného státu.

Podepsání československo-sovětské smlouvy bylo výrazem priority dělnické třídy a KSČ, její revoluční strany, která se postavila do čela našich národů. Význam smlouvy vyjadřují i slova Klementa Gottwalda v moskevském rozlasu: „Naše národy, které po staletí vedou zápas o holou existenci, si mohou oddychnout a spokojeně hledět vstříc nové, šťastnější budoucnosti. Sny nejšlechetnějších myslitelů našich národů se splnily — naše slovanská lípa se opírá o mohutné „slovanské dubisko".

Dodnes je Sovětský svaz největším dovozcem výrobků našeho strojírenství. Obě země navzájem rozvíjejí širokou technickou spolupráci, udržují kulturní styky, upevňují bratrské vztahy. Nejen historická smlouva z roku 1943, ale i podepsání smlouvy nové, a to v květnu 1970, odpovídá dosaženému stupni rozvoje socialismu u nás. **(ula)**

NA POČEST VELKÉHO ŘÍJNA

7. listopadu se uskutečnilo slavnostní shromáždění občanů našeho města na počest 66. výročí VŘSR. V zcela zaplněném sálu sokolovny zasedli za předsednickým stolem vedoucí představitelé MěV KSČ, NF, SČSP a MěstNV a též milí hosté s. Hubert Říháček, vedoucí ideologického oddělení JmKV KSČ a s. Pavel Novotný za OV KSČ.

V slavnostním projevu připomněl s. Říháček význam VŘSR pro nejnovější dějiny lidstva a hovořil o úspěších, kterých sovětský lid při budování vyspělé socialistické společnosti dosáhl. Poukázal na to, že v řadě odvětví náleží již dnes Sovětskému svazu prvenství. V druhé části svého vystoupení se s. Říháček zabýval aktuálními problémy současné doby, zejména zdůraznil kontrast mezi politikou imperialistických zemí a mírovým úsilím SSSR. V této souvislosti podtrhl aktuálnost gottwaldovského hesla „Buduj vlast, posiluj mír!"

Předsednictvo slavnostního shromáždění. Na titulní straně s. Říháček, Sigl a Volena při poslechu kulturního programu. Foto: Petr Doležal.

Druhou část večera tvořilo kulturní vystoupení členů Státního divadla v Brně, v němž vystoupili sólisté opery Jaroslava Jánská a Pavel Kamas, kteří za klavírního doprovodu Jaroslavy Majerové zazpívali několik písní a operních árií z tvorby ruských i našich skladatelů. Skladbu L. Janáčka na ruské motivy přednesl violoncellista Břetislav Vybíral. Vystoupení brněnskýuh umělců tvořilo důstojný rámec letošní oslavy. (i)

Pane Reagane, nás život neomrzel!

V pátek 21. října odpoledne se v Tišnově, podobně jako v řadě míst naší vlasti, uskutečnila mírová manifestace. Pracující tišnovských závodů, pionýři a svazáci z místních škol, občané, úředníci, ženy, důchodci, děti, zkrátka všichni, kteří nechtěli mlčet k plánům imperialistických kruhů USA a západních mocností rozmístit ve střední Evropě nové rakety, se shromáždili na tišnovském náměsít, jehož název náměstí Míru vyjadřuje to, co je nám všem nejdražší.

Manifestaci, na které bylo přítomno více než 4000 účastníků, zahájil po tónech Písně práce předseda MěV Národní fronty s. Rudolf Volena. V úvodu přednesla pionýrka Plucková vlastní báseň, v níž zazněla touha žít v míru v milovaném rodném městě. Hlavní projev pronesl vedoucí delegace OV KSČ Brno-venkov tajemník, OV KSČ s. Bohumil Písařík. Poukázal na nebezpečnost dnešní politiky americké vlády a zároveň vyzvedl mírovou iniciativu Sovětského svazu a osobně s. Andropova v posledních jeho prohlášeních a návrzích.

Své hlasy k boji za ubránění míru připojili pionýři a zástupkyně svazaků z gymnázia. Za odbojáře, kteří svým aktivním bojem proti německému fašismu bojovali za mír a život nás všech, se vyslovil s. Volena. Rozhořčení těch, kteří v roce 1945 doufali, že již nikdy nebude třeba o mír bojovat, že skončila poslední válka v dějinách, vyjádřil slovy adresovanými prezidentu Reaganovi, v nichž důrazně nesouhlasil s jeho politikou, která je namířena proti celému lidstvu.

Za ženy promluvila vedoucí „zlaté" BSP z Modety s. Křížová. Také její hlas zazněl odhodláním za mír bojovat poctivou prací.

Závěrečnou rezoluci adresovanou České mírové radě v Praze, jejíž text přečetla členka MěV KSČ s. Bojanovská, přijali účastníci souhlasným potleskem. Mítink byl zakončen Internacionálou. (i)

Nám. Míru dne 21. října 1983 v 14.30. Foto: P. Doležal.

Městská mírová rada ustavena

Na slavnostním shromáždění se 25. října sešli v prostorách LSU zástupci společenských organizací, závodů a škol, aby ustavili městskou mírovou radu. Přítomné přivítal předseda městského výboru Národní fronty v Tišnově Rudolf Volena, který představil rovněž hosty večera. Bezprostředně po zasedání OV NF do našeho města přijel předseda České mírové rady prof. Antonín Stejskal, kterého provázeli předseda OV mírové rady dr. Černý a za OV NF soudružka Nevrklová a soudruh Vacek.

Profesor Antonín Stejskal ve svém projevu hovořil poté o mezinárodní situaci ve světě. V souvislosti s tím vzpomněl Světového smromáždění za mír a život, proti jaderné válce, které se letos uskutečnilo v Praze. Na konkrétních příkladech mohl dokumentovat, jak jsou v různých zemích různě chápány základní požadavky lidstva, jak ještě existuje bezpráví a vykořisťování. Například v Jihoafrické republice připadá lékař na 440 bílých pacientů, ovšem také jeden lékař na 44 tisíc Afričanů.

Připomenul také, že USA a státy NATO již mají na svém kontě více než sto padesát agresí. Jaký je jejich výsledek, si ani nedovedeme představit. Vždyť například ve Vietnamu, který byl z jedné třetiny spálen napalmem, zahynulo půl druhého miliónu Vietnamců a další tisíce jich trpí hrůznými následky, které se budou projevovat i v dalších generacích

V USA byly nedávno odsouhlaseny další milióny dolarů na zbrojení. Že ovšem každá nová zbraň okrádá lidstvo o suroviny, práci, energetické hodnoty, půdu — to je již zdaleka nezajímá. Přitom čtyřicet procent lidstva na naší planetě hladoví, každou druhou vteřinu zemře dítě na následky hladu, celkově hladoví čtyři sta miliónů dětí.

Profesor Stejskal kromě jiného poukázal i na fakt, že za výrobu jedné atomové zbraně bychom mohli postavit osm set až devět set takových základních škol, jakou je naše nová škola na nám 28. října. Místo rakety Polaris by v USA mohli postavit město pro osmdesát tisíc obyvatel. A přesto všechno raději

Předsednictvo ustavující schůze tišnovské mírové rady. Zleva s. Černý, Navrklová, Stejskal, Volena, Součeк a Vacek. Foto: P. Doležal.

každou minutu vydávají více než jeden milión dolarů na zbrojení. „Proti této nebezpečné hře USA je třeba zvednout hlas. Síly míru jsou silnější než síly reakce" — řekl prof. Stejskal. „Nechceme už nikdy prožít světovou válku".

Hovořilo se i o Světovém shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, na němž bylo zastoupeno 1800 politických stran, čtrnáct procent delegátů bylo ze socialistických zemí a čtyřicet šest procent z kapitalistických států, dvě stě příslušníků různých církví. Všichni se však shodli v jednom — že rozhodující je boj proti jaderné válce. Cíl se tedy podařil. Delegáti se mohli svobodně vyjádřit a také poznat tak často pomlouvaný na Západě život v naší socialistické vlasti. Byli i v Tišnově a právě za jejich přijetí na půdě našeho města a dobrou reprezentaci všem profesor Stejskal poděkoval.

Na závěr setkání byl zvolen prozatímní výbor městské mírové rady, jehož předsedou se stal soudruh Rudolf Volena. (ula)

POSLANCI JEDNALI O ZDRAVOTNICTVÍ

ZE ZPRÁVY O PLNĚNÍ SOCIÁLNÍ POLITIKY V NAŠEM MĚSTĚ

Listopadové plenární zasedání MěstNV v Tišnově projednávalo zprávu o plnění sociální politiky v Tišnově na úseku péče o staré občany a pečovatelské služby, činnosti klubu důchodců a problematiku jesli a zdravotnictví. Jednání se mimo poslance a zástupce občanských výborů a společenských organizací zúčastnili též vedoucí pracovníci polikliniky, nemocnice a ostatních zařízení tohoto resortu. V bohaté diskusi byly objasněny některé problémy a podány mnohé podněty pro zkvalitnění práce zdravotnických zařízení. V tomto duchu byla též formulována závěrečná usnesení pléna MěstNV.

Ve zprávě bylo konstatováno, že péče národních výborů o staré občany je stanovena zákonem. Otázky s tím spojené jsou pravidelně projednávány ve schůzích sociálně zdravotní komise MěstNV. V prvé řadě je věnována péče starým občanům v domě soustředěné pečovatelské služby, kde žijí 24 naši spoluobčané, z nichž 21 má zajištěnu plnou pečovatelskou službu. V Tišnově celkem pečuje 5 pečovatelek z povolání o 41 osob.

V našem městě žije 1700 důchodců, z toho 262 je starších 80 let. Komise MěstNV má ve své pravomoci poskytovat jednorázové finanční příspěvky na stravování. Od začátku roku bylo poskytnuto 100 finančních podpor v průměru 250 Kčs na osobu. Důchodcům je připláceno na stravování 4—7 Kčs na jeden oběd. Nyní vešla v platnost nová úprava příplatků na obědy, která upřesňuje postup při poskytování příspěvků tak, aby NV poskytovaly příspěvky důchodcům ve stejné relaci.

Velmi záslužná je také práce geriatrických sester, která je velkou pomocí obvodním lékařům. V Tišnově pracují 3 geriatrické sestry, každá má však asi 1000 pacientů, což je velmi mnoho k zvládnutí. Návštěvy se mají pravidelně provádět u všech osob starších 65 let aspoň 1—2× ročně. Sestry provádějí především kurativní návštěvy, dělají různé odběry, převazy, měří tlak, dávají injekce. Denní průměrná návštěvnost je 10—12 pacientů, avšak řada pacientů by potřebovala návštěvu častěji.

Především po stránce materiální zajišťuje sociální zdravotní komise též klub důchodců. Činnost klubu je bohatá, pravidelně jsou konány přednášky a besedy. Mimo letní měsíce se v klubu schází velký počet našich starších spoluobčanů. V budoucnu bude třeba řešit otázku umístění klubu, který je umístěn v nevhodném objektu.

Členové sociálně zdravotní komise se snaží pomáhat starým občanům i při jiných potřebách. Navštěvují je, pravidelně podávají o požadavcích starých občanů zprávy, pomáhají při vyřizování formalit při umisťování do domova důchodců, při zajišťování lékařské a pečovatelské služby apod.

Co se týká provozu jeslí, bylo konstatováno, že situace ve využívání míst v jeslích je dobrá. V září bylo přijati 16 dětí a 5 náhradníků, čímž byly splněny všechny požadavky.

Jesle na Gottwaldově ulici se stále adaptují a modernizují, aby plně odpovídaly státním hygienickým normám. Personální vybavení odpovídá kapacitě 33 dětí (na 1 sestru připadá 11 dětí, dále tam pracují 2 pěstounky, 1 kuchařka a 1 pradlena).

Spolupráce s komisí MěstNV je na dobré úrovni, komise provádí výběr nových dětí podle naléhavosti a pomáhá řešit i vzniklé provozní problémy. V příštím roce je plánováno provedení venkovní kanalizace a připojení na městskou kanalizační síť a plynofikace v celém objektu.

Komise soc. zdravotní sleduje pravidelně, jak je prováděna zdravotní péče ve městě i ve spádové oblasti, která je rozdělena do 7 zdravotních obvodů. Tišnovská poliklinika zajišťuje lékařské služby i přilehlým částem sousedních okresů a proto na 1 obvodního lékaře připadá v průměru 3000 obyvatel. Dále poskytuje odborné služby psychiatrické, gynekologické, chirurgické, ušní, oční, nosní, krční, kožní, protialkoholní a také v oblasti toxikománie a logopedie. Nově je zavedena služba dětské ortopedie a v nejbližší době přibude poradna pro rizikové těhotenství. Většina obvodů a odborných služeb po stránce personální je beze změn; nově nastoupila nová lékařka na gynekologickém oddělení, na kožním oddělení ordinuje MUDr. Lupečková a do diabetické poradny nastoupila MUDr. Fenclová.

Při odborných službách, které jsou prováděny pouze 1—2× týdně, vzniká delší čekací doba pacientů na odborné vyšetření nebo ošetření. Již v roce 1981 komise požadovala rozšíření těchto služeb na celý týden. Nyní když je část polikliniky již po adaptaci, jsou vytvořeny pro tento požadavek i prostorové podmínky. Zájem NV je především sledovat zájmy a potřeby občanů.

Nemocniční a ústavní péče je v přímé návaznosti zejména na interní a neurologické služby nemocnice, ostatní lůžkovou část zajišťují nemocniční zařízení v Brně, eventuálně v Mostišti a v Rosicích. V tišnovské nemocnici jsou 2 oddělení interní s 50 lůžky a neurologické s 80 lůžky. Po stránce personální je nemocnice vybavena dostatečně. Interní oddělení slouží oblasti Tišnova a Kuřimi, na neurologickém je 25 lůžek vyhrazeno pro rehabilitační pacienty z celého Jihomoravského kraje. Na interním oddělení byl zřízen pokoj intenzivní péče. Do budoucna se počítá s rozšířením nemocnice na 200 lůžek a všech hospodářských a provozních místností. V blízké době se plánuje zřízení internudiální péče, tj. přijímání všech akutních stavů s ohrožením života mimo stavů chirurgických.

3. října 1983 byl zahájen provoz polikliniky v nově upravených prostorách. Přestěhovaly se všechny zdravotnické obvody a odborné služby. V budově na Králově ul. zůstalo i nadále dětské oddělení, chirurgické a ženské, protože tato oddělení mají vlastní kartotéky a do nově upravené budovy se již nevešla. Oprava polikliniky si vyžádala nákladu 6 000 000 Kčs. MěstNV podniká potřebné kroky k tomu, aby adaptace sousední budovy (VB, LSU aj.) proběhla v co nejkratší době. Před vlastní adaptací této budovy je třeba řešit otázky spojené s umístěním tam stávajících zařízení. Reálné je uskutečnění této akce v průběhu následující pětiletky.

Zubní oddělení polikliniky poskytuje služby obyvatelům spádového území Tišnov s okolím v počtu 20 971 osob. Dále formou závodní péče o chrup zaměstnanců MEZ Drásov, vápenky Čebín, ČSAD Tišnov, rozvodny Čebín, Výzkumného ústavu stavebních hmot Čebín a zemědělského výkupního podniku Čebín v počtu 1189 zaměstnanců.

2× týdně je poskytována nástavbová ortodontická péče dětem z celého spádového území. Zubní oddělení je rozděleno na 6 obvodů; obvod má v průměru 2770 osob. Mimo to je zajištěna preventivní péče o školní mládež a o vybrané skupiny dospělých. Kádrově je oddělení plně zajištěno. Za 1. pololetí bylo

poskytnuto 19 630 ošetření. V průměru na lékaře to činí 3,28 pacientů za hodinu. Objednací doba byla závislá na kádrové a pracovní situaci, v průměru se pohybovala v rozmezí 7—10 dnů. Ihned byli bráni pacienti na přednostní ošetření a bolestivé případy. Protézy se zhotovují v průměru do 4—6 týdnů.

Situace v zásobování léky se v letošním roce značně zlepšila, avšak místnosti lékárny jsou malé, a proto se nyní upravuje bývalá prodejna Švadlenky na výdejnu léků bez receptů. I toto je však řešení pouze provizorní. Proto musí být uplatňován nárok na stavbu nové lékárny.

Civilní obrana v roce 1984

V roce 1984 se budou školit všichni občané bez rozdílu, zda se jedná o pracující nebo důchodce a ženy v domácnosti, na téma Varšavská smlouva — záštita míru a socialismu. Toto vojenskopolitické zaměstnání má za cíl ukázat význam vojenského spojenectví zemí socialistického tábora v dnešním rozděleném světě, kdy se vlivem imperialistických kruhů mezinárodní situace zhoršuje. Školení zajišťují lektoři Socialistické akademie.

Pracující na závodech se budou školit na téma Použití zápalných látek a ochrana před jejich účinky, jehož cílem je seznámit zaměstnance s druhy zápalných látek, způsoby jejich použití a ochranou před jejich účinky. Budou přednášet lektoři Svazu požární ochrany ČSSR.

Občané mimo pracovní poměr vyslechnou přednášku Jaderné zbraně, jejich použití a ochrana před nimi, která bude spojena s výcvikem používání ochranné masky a ukázkou improvizovaných prostředků protichemické ochrany a částečně speciální očisty. Průběh školení zajišťují lektoři Svazarmu.

Komise Jednotného systému branné výchovy obyvatelstva při MěstNV v Tišnově zpracuje plán školení a bude sledovat jeho plnění a dbát o materiální zajištění.

L. Bednář

Partyzánský samopal jen pro nejlepší

Ráno byla ještě mlha, chladno, ale dětí před školou na Smíškově ulici již bylo plno. Chystaly se totiž na velký branný závod O partyzánský samopal, který pro ně připravila patronátní jednotka Lidových milicí z k. p. TOS Kuřim.

Pionýři svoje kamarády v zeleném znají. Ti pro ně každoročně připravují ať již během roku, či na pionýrských táborech podobné závody. Tentokrát se však sešly ty nejlepší hlídky, které vyšly z posledních zápolení vítězně a nyní měly společně s dětmi dalších škol, celkem z osmi škol tří okresů, prokázat svoje schopnosti.

Na hřišti tedy nastoupilo k rozkazu třicet hlídek starších i mladších hochů a dívek z tišnovských základních škol na Smíškově a Gottwaldově ulici i na nám. 28. října, dále z Lomnice, Brumova, z Kuřimi na Komenského a Jungmanově ulici a rovněž ze Žďárce.

Rozkaz byl všem jasný a zápolení začalo. Soutěžilo se v různých disciplínách, a to střelbě ze vzduchovky, plížení, hodu granátem. Hlídky musely také ošetřit raněného, odhadnout vzdálenost určených bodů od třiceti do dvou set metrů, prokázat znalost práce s buzolou, ručkovat na laně, odpovídat na otázky z ideologie a dopravní výchovy. Jedna z otázek se týkala i protipožární ochrany. Jak však řekl Jaroslav Špaček, odpovědi byly slabé. Snad nejlépe se tohoto úkolu zhostily děti tišnovských škol.

A jaké byly výsledky? Celkově na prvním místě je ZŠ 28. října, druhá ZŠ na Smíškově ulici a třetí ZŠ ve Žďárci. Dílčí výsledky v kategorii mladší žáci: 1. T. — 28. října, 2. Lomnice, 3. Brumov. Mladší dívky: 1. Žďá-

Také tišnovská děvčata střílela ze vzduchovky.

rec, 2. Lomnice, 3. Smíškova. Starší žáci: 1. 28. října, 2. Smíškova, 3. Gottwaldova. Starší divky: 1. 28. října, 2. Smíškova, 3. Kuřim, Jungmannova. Závod se všem líbil, medaile, diplomy a partyzánský samopal také, a tak poděkování všech zúčastněných za nezapomenutelný den patří milicionářům z k. p. TOS Kuřim a jejich veliteli Ladislavu Kropáčkovi. (ula)

V kategorii starších žákyň zvítězilo družstvo ZŠ nám. 28. října. Foto: Uljana Bráchová.

Rozkvetlé ulice 1983

Na tomto místě měla být vyhodnocena soutěž „Rozkvetlé ulice 1983", její čtvrtý ročník. Výbor ZO ČZS, který soutěž organizačně zajišťuje se však rozhodl pro nepříznivé počasí, které v letošním roce převládalo, vyhlášenou soutěž nevyhodnocovat. Protože po většinu roku byl vydán zákaz k zalévání zahrádek a okresných záhonů na sídlištích, nebyly pro všechny vytvořeny stejné podmínky.

Do soutěže se přihlásilo 17 občanů. Je to málo. Znamená to, že občané našeho města nemají zájem na zkrášlení a zpříjemnění našeho prostředí?

Touto cestou děkujeme těm, kteří se přihlásili do soutěže „RU 1983" a přes nepříznivé počasí se snažili, aby jejich předzahrádka byla udržována a kvetla po celý rok. Jsou to tito občané: L. Hliněnská, Lomnická 347, J. Randa, Jiráskova 1000, V. Vítek, H. Bíma 826, Ing. Závišek, Gottwaldova 435, B. Miholová, Riegrova 707, J. Zavřel, Riegrova 335, A. Šmarda, Purkyňova 1572, M. Štěrba, Alšova 669. B. Matal, Revoluční 862, A. Kolářová, Na rybníčku 467, M. Drábová, Dobrovského 1586, K. Životský, RA 381, PhDr. J. Pestr, Mánesova 1607, Ing. M. Zerák, Mrštíkova 803, A. Kloubová, U tratě 486, K. Zemánek, Za Červeným mlýnem 714, J. Jurnečka, Za Červeným mlýnem 1545.

V roce 1984 tomu bude 50 let, co zahájil činnost první spolek zahrádkářů v Tišnově. Toto výročí by mělo podnítit hlavně členy ZO ČZS, aby se masově aktivním způsobem zapojili do soutěže „RU 1984". Věříme, že se zapojí i ostatní občané v daleko větším počtu, než tomu bylo v roce 1982 a 1983.

Vyhlášení soutěže „RU 1984" bude zveřejněno a budou též roznešeny předtištěné přihlášky. DL

Výstava ovoce, zeleniny a včelích produktů

To byl název, který zval občany do společenské místnosti TJ Sokola v Tišnově-Předklášteří. Tuto atraktivní výstavu uspořádal Český svaz žen ve spolupráci se Svazem zahrádkářů a včelařů z Tišnova I.

Byla otevřena 15. a 16. října. A bylo opravdu na co se dívat!

Obdivovali jsme různé odrůdy jablek, z nichž nejtěžší jeden exponát Karmen neměl daleko do půl kila.

Stejně tak výpěstky hrušní, zvláště pak Dronhartova a Lahvice královská. K tomu se řadilo i velikánské rajče ve stejné váze.

A výpěstky zeleniny? Na výstavu musí přijít přece něco, co není jen tak k vidění!

Od včelaří bylo možno obdivovat díla na mezistěnku, včelstvo s matkou, různé druhy úlů i výrobky z medu, jen se sliny sbíhaly: pantofličky, panenky, kolíbky a dokonce i perníková chaloupka s Jeníčkem, Mařenkou i Ježibabou. A tak jsme se v duchu přenesli do dětského věku pohádek.

A že to tu vypadalo opravdu pohádkově, k tomu přispěla i vkusná květinová výzdoba.

Mezi nejobdivovanější exponáty patřila „rodina" dyně: otec Adolf — váha

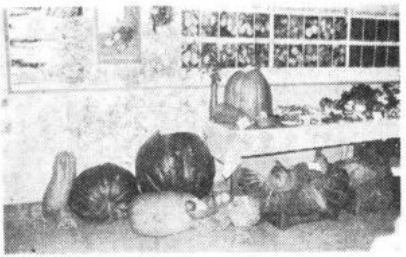

Foto: Oldřich Gottwald.

70 kg, máma Betra 37 kg, dcera Cimba 27 kg a jejich ratlík Dudla 10 kg.

„Krása, snoubící se s nádherou", řekl jeden z účastníků — a měl pravdu. Za toto jedinečné uspořádání výstavy patří našim ženám poděkování.

D. Š.

DALI KREV KAMARÁDOVI

Jedenáct členů oddílů házené tělovýchovné jednoty Baník Tišnov darovalo koncem října t. r. krev svému nemocnému kamarádovi, který ji ve větším množství nutně potřeboval ke svému léčení. Byla to pro ně samozřejmost, o které sami nemluví. My se však domníváme, že tento příkladný čin si zaslouží naše poděkování.

POZDRAV POTOMKŮM

Jak jsme vás informovali v minulém čísle Tišnovska, byla v sokolovně nalezena kovová schránka s některými dokumenty, uložená do základního kamene při přístavbě sokolovny v r. 1925. Rozhodnutím výboru TJ Baník Tišnov byla schránka opět uložena na své místo i se vším, co v ní bylo původně uschováno. Navíc tam byly uloženy některé doklady o dnešním životě jednoty i našeho města (text výroční zprávy z letošní konference TJ Baník se složením výboru, fotografie z výstavby haly, přehled akcí pořádaných v posledním období a též několik čísel našeho zpravodaje).

Jistě si naši potomkové rádi přečtou všechny zprávy o našem životě tak, jako my jsme se zájmem pročítali dokumenty o životě generací minulých.

K životnímu jubileu Emanuela Ranného

Koncem tohoto měsíce se dožívá ve Štěpánovicích 70 let akademický malíř a grafik Emanuel Ranný, narozen v Čupriji v Jugoslávii 29. prosince 1913.

Umělec, který je nám Tišnovákům velmi dobře znám jak svou osobou, tak i svým rozsáhlým malířským, kreslířským, ale především grafickým dílem, v němž nás znovu a znovu překvapuje čistotou a preciznosti svého grafického projevu.

Patří bezesporu mezi přední představitele výtvarného života Jihomoravského kraje. Jeho grafická tvorba má však své pevné místo i v kontextu poválečného českého umění, kde i přes jeho velkou skromnost dosáhla vysokého zařazení. Do popředí se propracoval především charakternosti svého tvůrčího snažení a důsledností, s níž sleduje svůj vlastní výtvarně tvůrčí program, který se u něho vyvíjel celkem bez názorových výkyvů a tápání (na rozdíl od mnohých i významných osobností našeho výtvarného umění) a jemuž je cizí jak obsahová nadnesenost, tak i formální efekt, jimž by se podbízel divákovi.

Emanuel Ranný prošel v letech 1929 až 1933 školou uměleckých řemesel v Brně jako žák významného grafika Petra Dillingera, který ho zasvěcuje do tajů grafiky stejně jako prof. Süsser do umění kresby. V roce 1933 přichází na Akademii výtvarných umění v Praze k profesoru Františku T. Šimonovi, na jehož grafické speciálce absolvoval v r. 1938. (Spolužákem mu zde, stejně jako na ŠUR v Brně byl František Štěpán; dále bychom jen namátkou jmenovali řadu pozdějších významných grafiků jako Ludvík Ilečko, Marie Stretti, Emil Kotrba, Karel Štěch, Ludmila Schlöglová-Jiřincová). Zde získává cenná poučení a základy malířské a grafické práce. Ty pak rozvíjí na základě vlastní tvůrčí aktivity a poznávání výtvarných, etických a morálních hodnot uměleckého odkazu minulých generací a zakladatelských osobností evropského moderního umění. (V období akademických studií ho zasáhl vliv raného díla Pabla Picassa, který se projevuje nejvíce v dílech se sociální tematikou, ale především příklad Paula Cézanna.) Jsou mu východiskem jeho vlastní malířské a grafické tvorby.

Již v době studií se mu dostává cti, že může vystavovat jako host „Hollara" (tj. Sdružení českých umělců grafiků Hollar) a krátce po absolvování Akademie se stává jeho řádným členem. To je pro grafika velká pocta a vizitka dokonalé grafické práce. („Hollar" bylo sdružení grafiků přísně výběrové a mnoho i velmi významných výtvarných umělců se členy nikdy nestalo.)

Zemljanka u Prosetína.
Foto: Alena Urbánková.

Po studiích se vrací v r. 1938 k rodičům do Štěpánovic, které se stávají jeho trvalým domovem, ale také hlavním inspiračním zdrojem. Zde začíná vytvářet cyklus volných grafik čerpajících tematicky z nejbližšího okolí bydliště. Je to především sad a jeho staré stromy z rozeklanými větvemi na pozadí zdí a chalup nebo oblohy v různých denních a ročních obdobích. V těchto dílech, vzdáleně připomínajících Coubinovy kresby a grafiky, se promítají i jeho starosti a radosti, citové a duševní stavy. Tento cyklus vlastně neskončil a vine se celým jeho dílem až do dnešních dnů přerušován pouze dalšími programovými cykly jeho tvorby.

Ranného tvorba však reaguje i na problémy doby. V předvečer války a za protektorátních let se stupňuje v jeho díle dramatické napětí, výraz se stává expresívnější, linie drsnější, obloha podmračenější. Svůj nesouhlas a odpor k fašistické okupaci neprojevuje však pouze svým uměleckým dílem, ale aktivně se zapojuje do ilegální práce proti okupantům. Je napojen na člena ilegálního okresního vedení KSČ s. Martinka. Prakticky ihned po obsazení naší republiky zahajuje na grafickém listu tisk protifašistických letáků. Z výtvarného hlediska je zajímavé, že jsou to vlastně dvoubarevné linoryty s německým textem, určené k demoralizaci německých vojáků. Ty jsou pak přes soudruha Martinka rozšiřovány na velké území Čech a Moravy. Jeho ilegální práce však nespočívá jen v tisku letáků, ale je různorodá podle potřeby ilegálního vedení. Za tuto svoji činnost obdržel medaili „Zasloužilý bojovník proti fašismu".

Po válce se velice angažuje ve veřejných funkcích, a když ještě v r. 1951 nastupuje na střední uměleckoprůmyslovou školu v Brně jako profesor figurálního kreslení, zbývá mu na vlastní tvůrčí práci velmi málo času. V jeho tvorbě nastává světelné zjasnění a v souznění s požadavkem doby se objevuje motiv pracovního prostředí a dělníka. Jsou to hlavně kresby s námětem Ostravy a tamních závodů, především velmi rozsáhlý realisticky pojatý cyklus portrétů předních dělníků a nositelů státních vyznamenání.

Vedle optického vystižení podoby se snaží postihnout a vyjádřit i vnitřní vlastnosti portrétovaných.

V období poloviny 60. let pak dospívá v suchých jehlách cyklu „Střílen" k nejzazší hranici oproštění výrazových prostředků ve svém díle. Na ně navazují série grafik inspirované náhrobky židovských hřbitovů, zajímavosti pařížské architektury a série kreseb s romantickým pobřežím Jadranu.

Před r. 1975 se ujímá náročného úkolu umělecky zachytit a výtvarně dokumentovat partyzánský odboj proti okupantům na Českomoravské vysočině. Tak vzniká grafický cyklus „Statečná krajina" (sestávající se ze 3 dílů, každý po 8 až 9 grafických listech), zachycující významná místa odboje na pomezí Čech a Moravy. Za tento cyklus obdržel v r. 1975 odměnu v celostátní soutěži k 30. výročí osvobození.

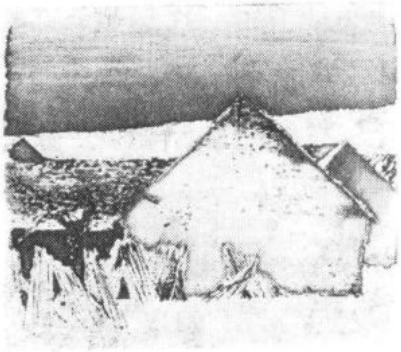
V dalších létech pak často zajíždí na stavbu jaderné elektrárny v Dukovanech, kde vytvořil řadu kreseb, takřka dokumentárně zachycujících průběh její výstavby. Na jejich podkladě pak vznikají grafické listy a v poslední době oleje téměř monumentálních rozměrů.

Při celkovém hodnocení je možno v Ranného grafice vysledovat poměrně plynulou vývojovou linii. Setkáváme se v ní s litografií, dřevorytem, ale nejvíce si oblíbil lept a suchou jehlu, která vtiskuje jeho dílu osobitou podobu a umožňuje mu vedle dokonalých technických fines i tlumočit duševní pocity a citová hnutí.

Závěrem si připomeňme, že Emanuel Ranný je členem Svazu českých výtvarných umělců. Zúčastnil se mnoha výstav a přehlídek českého výtvarného umění v naší republice, ale také v zahraničí. (Několikrát ve Stockholmu a Vídni, dále v Londýně, Římě, Krakově, Záhřebu, Tarku, Plovdivě.) Jeho dílo bylo několikrát

Partyzánská osada Věstínek.
Foto: Alena Urbánková.

Štíty. Foto: Karel Šabata.

poctěno cenami (naposledy v r. 1981 za svoji celoživotní práci obdržel krajskou cenu Jiřího Krohy v oblasti výtvarného umění) a je zastoupeno v našich nejpředněnjších galériích, z nichž bych uvedl především Národní galerii v Praze, Moravskou galerii v Brně, galerii Muzea města Brna, Horáckou galerii v Novém Městě na Moravě, a ve veřejných a soukromých sbírkách.

A nakonec dovolte, abych popřál Mistru Rannému jménem redakce, všech jeho přátel v Tišnově i jménem svým do dalších let hodně zdraví a ještě mnoho dalších tvůrčích úspěchů.

Karel Volný

Rok české hudby 1984 zahájen

Rok 1984 byl prohlášen Rokem české hudby. V tomto roce totiž oslavíme několik významných výročí, spojených se životy a díly českých hudebních skladatelů, jejichž význam daleko přesáhl hranice naší vlasti. Především si připomeneme 2. března 1984 již 160 výročí narození Bedřicha Smetany a 110 let od uvedení jeho opery Dvě vdovy (27. 3. 1874); 12. května tomu bude 100 let, co Smetana zemřel. Rok 1984 je významný též výročími Antonína Dvořáka (1. května uplyne 80 let od jeho úmrtí) a Leoše Janáčka (3. července si připomeneme 130. výročí narození).

Klub přátel hudby při SZKP v Tišnově zahájil tuto významnou sezónu koncertem Mileny Chromkové (harfa) a Jiřího Novotného (housle) za klavírního doprovodu Jiřiny Kolmanové.

Milena Chromková je absolventka brněnské konzervatoře a AMU v Praze. Na její umělecký růst měl největší vliv prof. Karel Patras, sólista České filharmonie. Nyní je učitelkou brněnské konzervatoře a působí i jako členka Brněnské filharmonie. Houslový virtuós Jiří Novotný vystudoval brněnskou JAMU, kde byl žákem zasloužilého umělce Adolfa Sýkory, pod jehož vedením pracuje jako asistent na JAMU. Jiřina Kolmanová působí též jako odborná asistentka na JAMU.

Milena Chromková provedla skladby Jaroslava Křičky, Aloise Hrbáčka a Marcela Tourniera, které podala jako prostřednice mezi skladatelem a posluchačem s tvořivým a citovým prožitkem. Jiří Novotný přednesl díla W. A. Mozarta a Antonína Dvořáka.

Precizní mistrovský výkon obou umělců mi připomněl známá Marxova slova, že „jedině hudba vytváří hudební smysl člověka", a s nimi související Afanasjevovo zdůraznění, že „jen hudba, která zní, skutečně existuje".

Vynikající interpretační umění vystupujících bylo důstojným uvedením do Roku české hudby 1984.

D. Šikola

NAROZENÍ

v září:

8. 9. Martina Vašíčková, Drbalova 850
11. 9. Kateřina Kupková, Rudé armády 1533
12. 9. Barbora Hudcová, Králova 1676
15. 9. Tomáš Pečínka, Palackého 1217
22. 9. Jan Bytešník, Osvobození 1661
22. 9. Jiří Klíma, Mánesova 1581
27. 9. Jan Balák, Alšova 382

Dodatečně uvádíme:

27. 7. Martin Mach, Štěpánovice 53
31. 7. Petr Gullár, Jamborova 938

Seznam narozených dětí zveřejňujeme v nejbližším čísle našeho zpravodaje, jakmile MěstNV obdrží zprávu z matričního obvodu místa narození. S ohledem na výrobní lhůtu je to zpravidla doba 3. měsíců.

NAŠE BLAHOPŘÁNÍ

zasíláme všem občanům Tišnova, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea. Jmenovitě pozdravujeme ty, kteří oslavují 70., 75., 80. a vyšší narozeniny. Ze srdce přejeme všem hodně zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

70 let se dožívají:

13. 12. **Karel Brichta,** Králova 1681
13. 12. **Marie Volavá,** Fučíkova 1212
18. 12. **Josef Hobl,** Hybešova 856
20. 12. **Josef Požár,** Štěpánovice 102
29. 12. **Emanuel Ranný,** Štěpánovice 15

75 let se dožívají:

1. 12. **Marie Smékalová,** Trnec 798
17. 12. **Anna Brychtová,** Dvořákova 495
21. 12. **Marie Baráčková,** Koráb 134
29. 12. **Milada Krajčí,** Osvobození 1664
30. 12. **Josef Schmid,** Hornická 1524

80. a vyšší narozeniny oslaví:

6. 12. **Marie Chutná,** Štěpánovice 24. Dožívá se 83 roků.
6. 12. **Marie Vojtová,** Palackého 1191. Dožívá se 80 roků.
8. 12. **Marie Palečková,** Štěpánovice 32. Dožívá se 84 roků.
9. 12. **Marie Veselá,** Lomnička 75. Dožívá se 82 roků.
11. 12. **Albin Smolík,** Šerkovice 6. Dožívá se 80 roků.
14. 12. **Kristina Strážnická,** nám. Komenského 145. Dožívá se 89 roků.
14. 12. **Marie Machová,** Štěpánovice 56. Dožívá se 87 roků.
14. 12. **Bedřiška Pavlíčková,** Šerkovice 20. Dožívá se 80 roků.
16. 12. **Josef Kočka,** Šerkovice 19. Dožívá se 93 roků.
16. 12. **Marie Dufková,** Brněnská 252. Dožívá se 92 roků.
16. 12. **Anton Daniel,** Dvořáčkova 66. Dožívá se 81 roků.
17. 12. **Augusta Seyfertová,** Rudé armády 284. Dožívá se 87 roků.
18. 12. **Emilie Wetterová,** Hradčany 38. Dožívá se 81 roků.
20. 12. **Františka Valičková,** Lomnička 30. Dožívá se 83 roků.
22. 12. **Emilie Pařízková,** Kukýrna 39. Dožívá se 93 roků.
25. 12. **Ludvík Zemánek,** Havlíčkova 317. Dožívá se 81 roků.
27. 12. **Marie Štorková,** Hradčany 34. Dožívá se 82 roků.
29. 12. **Josef Valíček,** Lomnička 30. Dožívá se 85 roků.
31. 12. **Jan Brabec,** Mánesova 706. Dožívá se 82 roků.

Dodatečně uvádíme:

21. 11. **Cecilie Matulková,** Lomnička 73. Dožívá se 81 roků.

Prosíme o omluvu nemilého nedopatření. Red.

Z našeho středu odešli...

Zemřelí v 3. čtvrtletí 1983:

26. 6. Štěpán Hlista (1949), Leninova 1619
28. 6. Antonie Brabcová (1908), Mánesova 776
1. 7. Ludmila Machová (1892), Štěpánovice 66

3. 7. Anna Mihulová (1904), Hradčany 94

20. 7. Antonín Uher (1931), Štěpánovice 2

20. 7. Rudolf Morawitz (1907), U Humpolky 1505

27. 7. JUDr. Ada Tomešová (1902), Hornická 1521

28. 7. František Kupský (1912), Šafránice 1278

14. 8. Marie Müllerová (1904), Leninova 1626

18. 8. Františka Cibulková (1902), Halouzkova 34

20. 8. Miroslav Serba (1921), Horova 942

22. 8. Vladimír Neča (1920), Palackého 1201

22. 8. František Vacula (1902), Polní 640

24. 8. Marie Toufarová (1913), Na mlékárně 795

25. 8. Zdeňka Endlicherová (1897), B. Němcové 1156

25. 8. Ludmila Volná (1896), Brněnská 252

9. 9. Marie Dušková (1910), Pod Květnicí 752

10. 9. Marie Málková (1891), Husova 694

11. 9. Olga Veselská (1929), Procházkova 254

11. 9. Marie Kovářová (1891), Družstevní 539

11. 9. Jaroslav Karas (1895), Hájek 12

20. 9. Růžena Kučerová (1903), Rudé armády 700

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji touto cestou všem příbuzným a známým, kteří projevili upřímnou soustrast nad úmrtím mé manželky **Věry Záviškové** a doprovodili ji na poslední cestě.

Oldřich Záviška

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se 12. října zúčastnili rozloučení s naším starostlivým manželem, tatínkem a dědečkem panem **Aloisem Špačkem.** Děkujeme také za květinové dary a projevy soustrasti.

Manželka s rodinou

Oznámení

Sourozenci Milan a Milada Pokorných a rodina Benešova z Tišnova oznamují svým přátelům a známým, že dne 25. září 1983 zemřel ve věku 82 roků na Novém Zélandu jejich bratr **Oldřich Pokorný,** tišnovský rodák, který tam žil od roku 1926.

ZA JOSEFEM POCHOPEM

8. listopadu se tišnovská veřejnost rozloučila se soudruhem Josefem Pochopem, který zemřel dne 2. 11. 1983 ve věku nedožitých 70 let.

Rodák ze Štěpánovic (narodil se 14. 1. 1914) zasvětil celý svůj život činorodé stranické práci při budování socialismu. Od roku 1945 prošel řadou odpovědných funkcí v národních výborech na úrovni místní a okresní, zastával mimo jiné funkci předsedy ONV Tišnov (1953—1960) a naposledy stál v čele MěstNV v Tišnově (1971 až 1976).

Soudruh Pochop patří do generace, která se rozhodujícím podílem zasloužila o všechny pozitivní přeměny, k nimž v naší společnosti po Únoru došlo. Zejména v padesátých letech, kdy naše strana vedla obrovský boj o prosazení kolektivizace na naší vesnici, vykonal s. Pochop jako komunista a veřejný činitel velký kus práce při družstevňování na Tišnovsku.

Více než třicet let svého života věnoval s. Pochop práci pro veřejnost. Úkoly, jimiž byl stranou pověřován, obětavě a poctivě plnil. Proto jeho práce nebude nikdy zapomenuta. Čest jeho světlé památce! (i)

Pozdrav z Anglie

Pan Colin Spennock z Anglie se z denního tisku dozvědel o úspěšné operaci, jíž se podrobil tišnovský občan Josef Mynář, kterému byla v únoru t. r. v brněnské fakultní nemocnici transplantována játra lékařským týmem vedeným prof. Kořístkem. Obrátil se na Radio Praha, redakci vysílání v angličtině do kapitalistických zemí s přáním, aby jejím prostřednictvím bylo panu Mynářovi předáno jeho srdečné blahopřání a osobní dopis. Redakce toto přání splnila přes MěstNV v Tišnově dopisem ze dne 24. 10. 1983.

Jára Cimrman a Tišnovsko

Dnes už je téměř neznámým faktem, že vztah k tišnovskému okolí měl i proslulý český vynálezce, badatel, všeuměl, pedagog a mistr v mnoha dalších odvětvích lidského počínání, geniální samouk Jára Cimrman, žijící na přelomu 19. a 20. století. Nemáme sice doložen jeho dlouhodobý pobyt na Tišnovsku, ale dochovaly se některé vzpomínky pamětníků na setkání s tímto, ve své době zneuznaným géniem.

Pravděpodobně prvním šťastlivcem v tehdejším tišnovském okrese, který byl v častém styku s Cimrmanem, byl lomnický hostinský Otakar Trantýrek. Cimrman se totiž při jedné ze svých cest z Liptákova v Jizerských horách do Vídně zastavil na delší dobu v lomnickém hostinci Panský dům. Dochovala se Trantýrkova účetní kniha z let 1893—1905, ve které je zmínka o Cirmmanovi. Bohužel uložení knihy ve vlhku způsobilo, že dnes už nevíme, ze kterého roku je tento záznam: „Vandrák Cimrman dluhuje mi za nápoje a stravu za dobu od 3. února až do 15. března obnos 34 K 80 h".

Další Cimrmanovu návštěvu na Tišnovsku můžeme už přesněji datovat do jarních měsíců 1907, kdy zde zahájil cyklus vlastivědných přednášek o významu zachycení lidových pohádek a pověstí pro budoucnost. Jednu z přednášek s názvem „Sbírejte pohádky, jsou dobré" měl s největší pravděpodobností v měsíci březnu roku 1907 v sále hostince „U Ondřejů" v Předklášteří. Tehdejší kulturní poměry v Tišnově však způsobily, že Cimrmanovy snahy byly pokládány za dětinství a zřejmě z této doby pochází úsloví „Nebuď jako malý Jarda".

K těm několika Cimrmanovým současníkům, kteří byli přesvědčeni o jeho genialitě, patřil i pensionovaný boračský nadučitel Benedikt Glötzer. Tento zanícený osvětový pracovník pozval Cimrmana, aby v lomnické pětitřídní škole realizoval některé své pokrokové pedagogické představy. Bohužel však dostatečně neuvážil nízky Cimrmanův kvocient zapamatování 0,03, který způsobil, že Mistr při cestě vlakem nevystoupil v Tišnově, ale na nádraží Praha-Těšnov. Jiné Cimrmanovy kontakty s Tišnovem a okolím prokázány nejsou. Přesto však nás může těšit, že Mistr Cimrman při svém téměř turistickém způsobu života si našel čas i na návštěvu tak krásného kraje, jakým bezesporu Tišnovsko je.

Jiří J. Klement

Z HISTORIE

TIŠNOVSKÉ KAŠNY

Od nepaměti stávaly na horním rynku tišnovském dvě dřevěné kašny. Jedna na místě nynější kamenné a druhá před č. 24 (nyní ÚNZ), neboť domy na rynku většinou neměly studny. Tyto kašny (říkalo se jim původně kaštny, z německého Kasten) byly napájeny znamenitou vodou, dřevěným potrubím vedeným samospádem, z prastaré „studýnky nad rybníčkem" pod lesem Klucaninou.

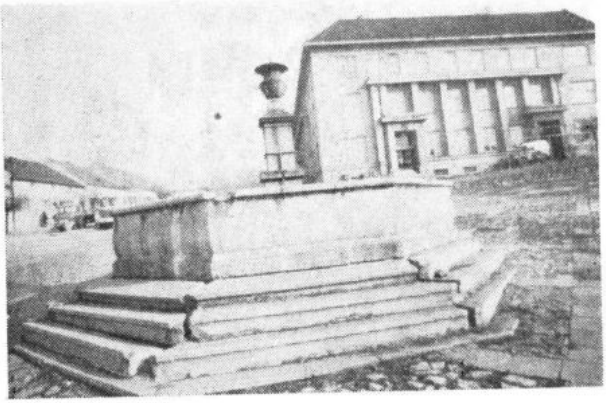
Tyto kašny, byly vlastně velké kádě, jejichž přebytečná voda nemajíc odpad, zaneřádila okolí blátem a v zimě náledím a činila obecním tatíkům značné starosti. V roce 1847 byl sice přijat návrh faráře Fettera na zhotovení kašen kamenných a vyžádán rozpočet od kameníka Josefa Palana v Vel. Meziříčí, a to 531 zlatých a 20 krejcarů za jednu a 684 zlatých 20 krejcarů na kašny obě, ale nestalo se nic. Město by muselo zvýšit přirážky na 2 % a takové kamenné kašny jsou přece pro Tišnov luxusem. „Copak jsme v Parížu?", vyjádřil se radní K.

Zásobování města zdravou vodou bylo tehdy v dobách zlých nemocí velmi důležité, a proto naši předkové nazývali kamennou kašnu klenotem města a dbalo se i na to, aby kašny vedle svého užitku byly i ozdobou a chloubou města.

Teprve v červnu r. 1855 se zadává kameníku ve Vel. Meziříčí stavba jedné kamenné kašny (na snímku). Druhou kamennou kašnu získává město na přímluvu faráře Fettera darem od města Brna. Stávala od XVI. stol. na Zelném trhu, kde ji koncem XVII. stol. vystřídala kašna zvaná Parnas, kterou projektoval slavný vídeňský architekt J. B. Fischer z Erlachu.

Brnem dorovaná kašna byla umístěna opět na místo původní kašny dřevěné, před domek č. 24. Po výstavbě nové Živnostenské školy (nyní ÚNZ) v r. 1932 na místě uvedeného domku byl v r. 1936 požádán Státní památkový ústav v Brně o povolení k přemístění kašny, aby nepřekážela volné frekvenci na chodníku. Dne 29. července 1936 komise Státního pomátkového úřadu ověřila, že kašna je cenná barokní památka, kterou je nutno chránit a zajistit do budoucna, a dala souhlas k jejímu přemístění, za předpokladu, že bude odborným kameníkem rozebrána a uložena prozatím na vhodném místě, chráněném před povětrností a poškozením. Za odborné rozebrání kašny bylo (r. 1936) zaplaceno 1382 Kč 55 hal.

V místním týdeníku Náš kraj byl uveřejněn následující sloupek: „Loučíme se s horní kašnou. Od let padesátých napájela půl Tišnova vodou, poskytovala občerstvení trhovcům a jejich potahům, pomáhala hasit mnoho požárů a několika generacím kluků byla působištěm různých her a nezbed. Nevděk odstraní starou kašnu na dvůr obecního mlýna do dočasné příkaznosti mimo službu. Vždyť ne poprvé. Byla okrasou Zelného trhu v Brně od polovice 16. století až do pozdního baroka, kdy byla vystřídána nádhernou statuí. Téměř 150 let odpočívala v obecním domě na Dominikánském náměstí až za lacíny peníz byla prodána Tišnovákům, aby zastoupila dosavadní kašnu dřevěnou, současně s novou kašnou na náměstí spodním, dílem mistra kameníka z Velkého Meziříčí. Zase se na čas loučíme s kusem starého Tišnova, než se Státní památkový úřad a město Tišnov postarají o její vhodné umístění. Potomci dbejte věrně odkazů svých otců!"

Kašna na nám. Míru.
Foto: Milan Loskot.

V padesátých letech byly pečlivě očíslovány bloky kamene z rozebrané kašny, uskladněné na nádvoří obecního mlýna, kladivy rozbity a kámen z nich použit do základů rodinného domu.

V horní části města na Kukýrně odbývaly se po staletí výroční dobytčí trhy. Zde byly do let osmdesátých minulého století pořádány císařské hody a tančilo se pod májí. Vedla tudy mezi Lukasovým a Kosovým stavením stará veřejná vozova cesta na Květnici a dominovala tu hospoda „U posledního groše". V roce 1714 byla zde postavena kašna sloužící k napájení dobytka, zejména ve dnech dobytčích trhů. Voda do ní byla vedena dřevěným potrubím samospádem z farských studní pod Květnicí. Dodnes staří usedlíci této zdravé, dobré vody vzpomínají.

Přestal rušný život kolem kašen, přestaly i stížnosti na „klevety a freje" kolem nich. Kašny zůstaly jen k ozdobě jako díla umění i fortelného řemesla a jako doklady života minulých století. Pokud je ovšem čas a zejména lidská ruka nezničila.

Jan Hájek

Dva lístky a fotografie

MALÝ DOPLNĚK K SOUPISU PAMÁTEK NA JOSEFA UHRA

V prosinci 1980, kdy jsme si připomínali sté výročí narození básníka Tišnovska — předčasně zemřelého učitele a spisovatele Josefa Uhra, otiskl náš časopis do té doby neznámý Uhrův dopis jeho snoubence učitelce Marii Soukopové, později, po Uhrově smrti, provdané Opálkové. Dopis, osvětlující vztah vznětlivého Uhra k snoubence Marii, mi tehdy zapůjčil prof. MUDr. Miloslav Uher, pocházející z jiné větve podolských Uhrů. Připomeňme si zde též, že „v posledních dvou letech života trávil Uher o prázdninách v Podolí u rodičů, kde nikoli od nich, ale od jeho družky z Brna dostávalo se mu velmi něžného ošetření", jak na to vzpomíná první Uhrův životopisec, jeho učitel na boračské škole Josef Soukal.

V r. 1981 jsem od prof. dr. M. Uhra získal další uhrovské materiály, které — i když jsou to jen drobnosti — dávají nám možnost nahlédnout blíže do Uhrova života. Tehdy mi prof. Uher půjčil především zajímavý „památní list" s původním grafickým listem (pohled na rodný domek Josefa Uhra) a dvě pohlednice. Onen pamětní list byl vydán k 60. výročí narození Josefa Uhra (1940), a to při příležitosti malířské výstavy v měšťanské škole chlapecké v Tišnově, kterou kdysi sám J. Uher navštěvoval. Doslavný text pozvánky — pamětního listu zní:

Josefu Uhrovi k 60. výročí jeho narození Okresní osvětový sbor v Tišnově zve Vás tímto srdečně na zahájení m a l í ř s k é v ý s t a v y v měšťanské škole chlapecké v neděli dne 28. září 1940 o 11. hod. dopoledne.

Bylo by jistě zajímavé přečíst si vzpomínky některého z pamětníků této výstavy, kterou tišnovský okresní osvětový sbor uspořádal v době, kdy již nacistická okupace těžce doléhala na náš národ, a tak se výstava i vzpomínka na Josefa Uhra staly jakousi národní manifestací v době nesvobody.

Přímo k životu J. Uhra mají vztah dvě pohlednice, z nichž pouze jednu uvádí Jan Skutil v soupisu Uhrova díla a korespondence (Vlastivědná pohlednice z Lomnicka, 1967) pod č. 82 a cituje ji v publikaci „Třicet čtyři listů Josefa Uhra z let 1900—1908" (Adamov 1968) pod č. 34. V poznámkách Skutil uvádí, na rozdíl od skutečnosti, několik nepřesností: 1) místem odeslání není Opatije, villa Špacapán, 2) na obrazové straně pohlednice není „cancle", tedy žádná kaple či kostel, nýbrž „Canala di S. Nicoletto" v benátském Lidu s typickým mostem v pozadí a člunem v popředí.

Tento lístek byl odeslán z Benátek, jak dosvědčuje i poštovní razítko Venezia s datem 7. 5. 07 (tj. v údobí, kdy končil druhý, nejdelší pobyt Uhrův na jihu),

a Uher posílal pozdrav svému učiteli Jos. Soukalovi. Text je napsán na pohlední straně vpravo dole „na vodě kanálu", a to tužkou: Uher. Srdečný pozdrav.

A na adresní straně Uher napsal: Vážený pán, p. Jos. Soukal, nadučitel, B o r a č, p. Doubravník.

V levém rohu adresní strany pak Uher pod sebe ještě připsal: **Austria a Moravia,** každé slovo dvakrát podtrhl a obě tato bližší označení adresy spojil svorkou.

V čem je význam tohoto lístku pro uhrovskou dokumentaci? Kdysi jsem si vypsal přehled veškeré Uhrovy korespondence z jeho trojího léčebného pobytu na jihu, všechna data i místa, nikde však nejsou uvedeny Benátky. Naše pohlednice nasvědčuje tedy tomu, že za druhého, nejdelšího pobytu v Dalmacii, tj. na jaře 1907 v Opatii (tehdy v Rakousko-Uhersku, Abbazia) zajel si Uher na výlet do italských Benátek, odkud svému někdejšímu učiteli poslal „srdečný pozdrav", i když nedlouho před tím napsal a v Lidových novinách otiskl 6. ledna 1906 povídku „V okovech stáří", ve které (Jos. Soukal, Ze života J. U., Moravská knihovna č. 14, 1909), jak uč. Soukal vzpomíná, „vybral si mne za hrdinu své satyry, nevím věru, jestli z okamžitého nedostatku jiné látky nebo z vrozené uhrovské jizlivosti". A k tomu ještě dodává: „Honorář, největší jaký kdy za svou povídku dostal, měl ode mne již předem vybraný . . ." Snad si tam v Benátkách přece jen vzpomněl na svého učitele, jenž svého žáka – spisovatele o mnoho let přežil a nikdy na něj nezanevřel.

Můžeme se jen domýšlet, že Uher si do Benátek zajel jen na výlet, když se na konci svého druhého jižního pobytu vracel domů, ale není vyloučeno, že tam na Lidu hledal možnost ubytování, aby se tam léčil, vždyť uvažoval i o cestě do Egypta. Bohužel mnoho listů, které psal svým přátelům, se nedochovalo, a tak lze vyslovovat jen dohady.

Druhý lístek je více jak o rok starší. Je to vánoční pozdrav, který Uher posílal 23. prosince 1905 otci své snoubenky, prof. Ant. Soukopovi. Razítko na lístku má 23. XII. 05, a to v 8 hod. ráno. Razítko je sice málo čitelné, zejména rok nelze dobře přečíst, ale už podle Skutilova Soupisu Uhrova díla a korespondence se lze domnívat, že je to rok 1905, protože o rok později byl Uher od října 1906 do května 1907 na jihu, převážně v Opatiji.

Vánoční pohlednice, která by potěšila leckerého sběratele pohlednic svým idylickým secesním motivem, poslal Uher svému nastávajícímu tchánovi patrně těsně před odjezdem na vánoce domů do Podolí, v každém případě proto, aby splnil společenskou konvenci. Typicky vánoční pohlednice z počátku našeho století má na adresní straně v levém rohu nahoře označení ‚Dopisnice' v jazycích mocnářství, na prvním místě italsky. To by ovšem mohlo nasvědčovat i tomu, že lístek napsal Uher přece jen na jihu v prosinci 1906 a pověřil někoho, aby jej v Brně odeslal. Pravděpodobnější však přece jen bude rok 1905.

Na obrázkové straně této pohlednice je na olivovém podkladě vytištěn plastický obrázek idylického vodního mlýna za měsíčního osvětlení. Obrázek je lemován větévkami s rozvitými růžičkami, vpravo nahoře je pak ve dvou řádcích zlatě vytištěno „Veselé vánoce". Pod to pak Uher perem připsal „přeje J. Uher". Adresa, psaná rovněž Uhrovou rukou jen potvrzuje tehdejší bydliště Soukopových, u nichž též později mladý nemocný učitel – důchodce a spisovatel krátce bydlel:

Vážené Pánu, panu Antonínu Soukopovi, profesoru v Brně, Pekařská ul. 12. Jsou to jen dva lístky, dvě pohlednice, a přece zase o něco přibližují život spisovatele, jehož dílo by se mělo stát trvalou součástí naší literatury, aby se naplnila slova Uhrova učitele a prvního biografa: „Po letech, až vystoupí nová generace s novými myšlenkami a zavládne nová slovesná forma, vybledne ledacos, co má ještě dnes lesk, ale v užší naší vlasti moravské dlouho buď počítán Josef Uher k nejsvéraznějším prozaikům."

Snad opravdu něco ‚vybledlo', ale přece jen se Uher stal i v naší současnosti — a nejen na Moravě — spisovatelem, který svým dílem ukazoval cestu k literatuře sociální.

V r. 1982 jsem obohatil své uhrovské sbírky o další cennou památku — dvojportrét Josefa Uhra a Marie Soukopové, jak se dali vyfotografovat v c. k. dvorním uměleckém ústavu pro fotografii, malbu a světlotisk „Atelier Rafael v Brně". Fotografie, zachycující snoubence v typickém oblečení z druhé poloviny prvního desetiletí našeho století, pochází zřejmě z podzimního či zimního údobí (podle oblečení) pravděpodobně z r. 1907. Bohužel dnes už nelze zjistit, kdy se dala tato dvojice hezké mladé ženy a štíhlého muže s knírkem v ateriéru na Nové ul. č. 4 (vedle Glasnerovy lékárny) vyfotografovat, i když číslo snímku 60593 je uvedeno. V každém případě je tato zajímavá, dobově typická fotografie v ateliérové kašírované přírodě obohacením nevelké ikonografie Josefa Uhra. Zachovala se v pozůstalosti Marie Soukopové, provdané Opálkové a mně ji poslal syn někdejší Uhrovy snoubenky MUDr. Oto Opálka z Mašovic u Znojma. Jemu i prof. MUDr. Miloslavu Uhrovi děkuji za vzácné obohacení uhrovských sbírek i za umožnění literárně zajímavé památky publikovat.

Připomeňme si tímto článkem, že 5. prosince 1983 uplyne již sedmdesát pět let od smrti předčasně zesnulého učitele a spisovatele Josefa Uhra.

Josef M. Weimann

Prales na Slunné

Pod pojmem prales si většina z nás vybaví rezervaci Boubín nebo Žákovu horu. Málokdo ví, že několik kilometrů od Tišnova se rozkládá na území asi 300×300 metrů buko-jedlový prales, který je navržen za přírodní rezervaci.

Rozhodneme-li se k návštěvě této přírodní zajímavosti, bude vhodné volit jako výchozí obec Heroltice. Z Heroltic pokračujeme po cestě, značené žlutou turistickou značkou až k potůčku, který vtéká do Svratky. Přicházíme na asfaltovou silničku, která se vine kolem již zmíněného potůčku a pokračuje stále proti směru jeho toku. Po chvíli přijdeme na rozcestí (soutok Maršovského a Pejšovského potoka), pokračujeme stále po silničce vlevo. Asi po 45 minutách chůze uvidíme při cestě starý černý srub. V těchto místech odbočíme vpravo lesní cestou do konpce. Po jednom kilometru staneme na kopci Slunná, jehož nadmořská výška je 452 metrů. Hledaný porost pralesního typu leží 300 metrů východně Slunné.

Je tvořen starými mohutnými buky, které mají obvod kmene přes 3 metry. Mnoho stromů je stářím vyvrácených nebo větrem polámaných. Odumírající kmeny jsou porostlé dřevokaznými houbami a různými druhy mechů. Také jedle jsou mimořádného vzrůstu. Jde skutečně o porost původní, který není ovlivněn hospodářskou činností člověka. Tato skutečnost umožňuje výskyt mnoha významných rostlinných

druhů. Na jaře zde vykvétají fialové i bílé dymnivky, modrý jaterník. Bíle kvete dosti vzácně zápalice žluťucholistá. Vzácnou rostlinou, která kvete v letních měsících je okrotice dlouholistá a červená z čeledi vstavačovitých. Překrásnou květinou je brambořík evropský. Je nápadný karmínovou barvou květů s intenzivní vůní. K nám se tato rostlina dostala na počátku doby ledové z vysokohorských poloh Alp, když ustupovala před postupujícím ledovcem. Vývojově jde tedy o glaciální relikt. Rostliny tímto způsobem rozšířené nazýváme jako realpiny. Nelze ani není účelem tohoto článku vyjmenovat všechny květiny, které se na Slunné nacházejí. V každém případě si však zasluhují náležité ochrany. Spokojme se tedy s pohledem na ně, ve svém přirozeném prostředí. Výlet na Slunnou má své osobité kouzlo v každé roční době.

Radoslav Patočka

O STRAKAPOUDOVI

V předposledním čísle jsme v ptačím rozjímání zabloudili mezi ptáky datlovité. Promrskávali jsme žlunu jako představitelku těch větších datlů. Ještě větší než žluna je datel černý, ale na Tišnovsku je poměrně vzácný. Má totiž rád rozsáhlejší lesní komplexy a těch už tu mnoho nemáme. Dnes upřeme pozornost na toho menšího, ale zato hojnějšího z datlů — na strakapouda. Domnívám se, že tohoto opeřence není třeba nějak zvláště představovat, protože požívá zvláštní výsadu obecné známosti mezi lidmi (někde mu něžně říkají stráček). A nejen to, dokonce je mezi lidmi oblíben, což souvisí s jeho potravou, ale k tomu se ještě dostaneme. Strakapoud je tedy živočišným známým. Pro ty snad ještě tápající připomínáme, že je to pták přibližně velký jako vrabec až kos, černobíle zbarvený s červenou, jak také u datlů jinak, čepičkou a načervenalým peřím na prsou a pod ocáskem. Jenže pozor tady je háček. Ono žije u nás (tedy v ČSSR) pět druhů strakapoudů: strakapoud malý, prostřední, velký, bělohřbetý a jižní, a to ještě u toho velkého se vyskytují dva poddruhy (čili subspecie) a sice strakapoud velký středoevropský a severoevropský. Ten první tu hnízdí, ten druhý je zimním hostem. Na Tišnovsku se nejčastěji setkáváme s velkým středoevropským, i když pozorování jiných vyloučeno není. Jednotlivé druhy se od sebe liší jak velikostí těla (proto ten vrabec až kos), tak velikostí a uspořádáním černých pruhů a rozsáhlostí červené čepičky. Je to tak v přírodě zařízeno, že tato moudrá stará paní se nejvíce stará o to, aby její štědrost byla využívána rovnoměrně, aby nedocházelo k potravní konkurenci (a tím k hladovění) a také aby se jednotlivé příbuzné druhy, pokud obývají stejný biotop, mezi sebou nekřížili, protože pak by její celá námaha po čistotě druhů pro svoje poslání dobře vybavených přišla vniveč. Činí tak zejména tím, že svatební ceremoniál je u každého druhu přesně určen a do puntíku dodržován již po tisíciletí. To

platí i o strakapoudech. Tak sáhněte si pro příklad k tomu prostřednímu. Když na něj přijde jaro, začne takový strakapoudí mládenec před svou vyvolenou předvádět svoje složité námluvy. Nejprve se snaží upoutat pozornost nevěsty zvláštními kvákavými zvuky, které asi jen pro ni zní líbě. Když se mu podaří, aby si jej všimla, začne tančit takový zvláštní taneček složený ze strnulých pitvorných pohybů, které se ji tak líbí, že je začne napodobovat. Ženich střídavě rozevírá a zavírá křídla, celý se třese dychtivostí, široce rozevírá zobák, čepýří čepičku a přitom pořád pozoruje, co ona na to. Není možno na těchto stránkách rozebírat každý druh jednotlivě, a tak pokud budeme hovořit dále o strakapoudovi, jde o sloučeninu.

S činností strakapouda se už každý určitě setkal. Přesnější by bylo říci, s výsledkem jeho činnosti. Zkrátka jdete po lese a najednou pod stromem nebo kolem pařezu vidíte spoustu zvláštně roztřepených šišek. To jsou zbytky ze strakapoudích hodokvasů. Semínka šišek, jakož i lískové oříšky a podobně jsou jeho hlavní potravou v době, kdy hmyz spí. To si takovou šišku vteše do skuliny někde na stromě a šupinku po šupince vytesává semínka. V době krmení mláďat i potom později v létě, prostě v době, když má hmyz svoje období, strakapoud po něm nesmlouvavě jde. Za to budiž blahoslaven, protože nejvíce má spadeno na všelijaké lýkožrouty a podobné ničitele stromů. A když tito svoje dílo zkázy dokonají, oloupe kůru a pomstí padlého velikána. V lese, který člověk příliš nepředělal k obrazu svému, dokáže si tedy příroda svými vlastními prostředky udržet rovnováhu, jenomže kolik takových nám už zůstalo? A tak se musí sahat po chemických prostředcích, jenomže ty hubí nejen škůdce, ale i ty, co se jimi živí.

Strakapoudi hnízdí v dutinách stromů, které si sami vytešou. Že to není práce snadná, dá rozum. Dřív než do nich samice snese 5—7 bílých vajíček, proběhne tok, o němž jsme už hovořili, a ještě dříve zvukové námluvy, kde nejznámnější, protože nejslyšitelnější, je „bubnování". To si zamilovaný strakapou vybere suchou, rezonující větev a prudkými údery hlavy ji rozezvučí do stakata znějícího jako kulomet. Když se za 10—12 dní vylíhnou mladí, je další průběh už běžný: po 3 týdny je rodiče krmí výhradně živočišnou stravou, než vyletí a spolu se toulají krajem. Pokud jsou mladí ještě na hnízdě, můžeme zahlédnout jejich zvláštní těžko popsatelné ševelení, u něhož se těžko určuje směr, odkud vychází. Strakapoud obývá menší lesíky, zahrady, parky. Řekli jsme v úvodu, že zatím patří mezi běžnější ptáky; kéž by takovým i zůstal.

Josef Ptáček

Půjčovní doba v městské lidové knihovně

pro dospělé:

po, st 8-11, út, st, pá 13-18

pro mládež:

po, st 12-17

Pobočky:

Tišnov II pá 15.30-18.30
Hradčany pá 16-19
Jamné so 12-16
Lomnička po 16-20
Šerkovice st 16-18
Štěpánovice pá 16.30-19.30
Železné pá 16.30-19.30

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

po rozsáhlé adaptaci nabízíme ubytovací a stravovací služby, možnost konání svatebních, promočních a jiných hostin ve dvou sálcích, školení s ubytováním.

V bufetu poskytujeme rychlé občerstvení v širokém rozsahu. Na objednávku připravíme výrobky studené kuchyně, obložené chlebíčky, mísy atd.

Adresa: náměstí Míru 120
tel. 370, 362 (předčíslí z Brna 893)

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování a uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

velký výběr jídel, příjemné prostředí.

RESTAURACE HUMPOLKA

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

TIŠNOVSKO 1983

Výběrový obsah 14. ročníku

Život města

Výstavba lyžařského vleku pokračuje (mi) 4
Obuv, Textil, Oděvy — v nových prodejnách (Vav.) 26
Sportovní hala dokončena (M. Makovský) 23
Jednání tišnovských komunistů 74
Plánované úkoly splněny (výstavba v r. 1982) 99
Život v Železném (ok) 126
Jak nám rostla hala (vt) 162
Kritický o své práci 171
O práci OV ve Štěpánovicích 172
Nová škola otevřena (i) 194
Dobré podmínky pro práci škol 196
Ve výstavbě podle plánu 198
Zvyšovat rostlinnou i živočišnou produkci 200
Programem je zkvalitňování a rozšiřování 215
Třetí organizace žen 213
Městská mírová rada ustavena (ula) 236
Poslanci jednali o zdravotnictví 237

Drobnější zpravodajství, různé

Vystavoval Karel Formánek (i) 5
Pěkný zážitek (D. Šikola) 5
Rozkvetlé ulice 1982 (DL) 6
Zážitky lodního lékaře (D. Šikola) 8
Archeologické památky a jejich ochrana (O. Kos) 13
Tišnov na Komenského mapě Moravy (L. Malec) 14
Dodatek k desetiletí fotoklubu (M. Makovský) 31
K MDŽ o požárnicích (ok) 51
Vzorný kolektiv z Modety (vb) 52
SPOZ hodnotil svou činnost (RaK) 53
Noví milionáři (D. Šikola) 54
Z činnosti klubu důchodců (Bc) 55
Výstava P. Mareše a M. Strnada (K. Volný) 57
K změnám občanského zákoníku (V. Jurka) 61, 86, 111, 138
Dopis z Maputa (J. Vrchlabský) 62
Splněný závazek k Vítěznému únoru (Ku) 80
Geodézie v Tišnově (Z. Hanák) 84
Dopis z Kolomba (J. Vrchlabský) 85
Tkané tapiserie manželů Ulmových (K. Volný) 103
Zeměpisná jména Svratka a Tišnov (L. Malec) 110
Proč si přeji, aby byl mír 122
Mladost jubiluje 124
Rok 2857 (F. Hédl) 128
Podhorácké muzeum opět otevřeno (M. Makovský) 129
Janáčkovo kvarteto v Tišnově (D. Šikola) 130
Klub důchodců v 1. čtvrtletí (Bc) 131
Sovětští hosté v Tišnově (ula) 147
Miroslav Horníček (vb) 147
Úspěchy tišnovské LŠU (D. Š.) 148
Jak pracuje klub mladých (AS) 149
Chvilka s malířem K. Koudelkou (RaK) 153
Akce KRAMIBURA (ok) 156
Jsme proti válce 172
Celookresní setkání odbojářů 172
O telefonech a spojích vůbec (ok) 174
Bohumír Matal vystavuje v Tišnově (K. Volný) 179
Obrazy B. Matala (vb) 203
Vystavuje M. Ondrová (vb) 204
Připravuji Den družby (U. Bráchová) 215
Péče o zeleň má zelenou (J. K.) 217
Tišnovský SPOZ vítězem (RaK) 218
Horké léto požárníků 219
Setkání generací — F. Kocourek a P. Mareš (Z. Čubrda) 220
Rozkvetlé ulice 1983 (DL) 240

Historie

Tišnovsko v Únoru 35
Jak se zakládala KSČ v Tišnově (J. Kadlec) 106
Tišnov mého dětství (J. Hájek) 109
Pověst o stříbrných sochách (F. Sís) 110
Zaniklá obec židovská (mt) 134
Květnice... Květnice... Květnice... (K. Cejnek) 136
Jaroslav Hašek v Tišnově (J. Hájek) 152
750 let Tišnova (K. Fic) 181
Dějiny tišnovského kláštera (J. Hájek) 182
Ztracený pernštejnský urbář (mt) 206
Nález v sokolovně (i) 223
Francouzi v Tišnově (J. Hájek) 225
Tišnovské kašny (J. Hájek) 247
Dva lístky a fotografie (J. M. Weimann) 249

Jubilea, nekrology

Jubileum K. Koudelky (RaK) 10
Vzpomínka na B. Škrabálkovou (i) 11
S pochodní v ruce — G. Zdražilová (i) 34
Za Hedvikou Šmardovou 60
Internacionalista Rudolf Volena (i) 81
Karasovou cestou k srdcím lidu — V. Volková (K. Cejnek) 149
K 175. výročí narození národního buditele J. Dvořáčka (J. Hájek) 157
RNDr. V. Komárek osmdesátiletý (J. Filka) 179
K životnímu jubileu
Emanuela Ranného (K. Volný) 242
Za Josefem Pochopem (i) 246

Příroda

Křížovicko (J. Lacina) 16
K pramenům Lubě (J. Lacina) 63
K ochraně přírody (J. Ptáček) 88
Hrozí našim včelám varroáza? (V. Kapoun) 113, 142, 160
Besének voda (J. Lacina) 140
S květinami proti proudu Loučky (J. Lacina) 157
Výrovka (J. Lacina) 185
Klasické a „zlobivé" počasí v Tišnově (L. Malec) 208
Pláňava (J. Lacina) 225
Prales na Slunné (R. Patočka) 251
Seriál o ptácích (J. Ptáček) (sojka, kavka, strnad, rorýs, krutihlav, čáp, žluna, vrána, strakapoud) 18, 40, 65, 114, 161, 187, 209, 221, 252

Sport

Představujeme šachový oddíl (R.D.) 19 a další zprávy o šachu 43, 93, 118, 163, 189
Vzpomínky na lyžování v Tišnově (J. Kadlec) 20, 42
Nad tenisovou sezónou 1982 (vt) 40
Anketa 1982 66
Dvacetiletý šerkovický hokej (ok) 68
Nezůstat jen u plánů (ok) 90
Tip na výlet (ok) 94, 118, 142, 165, 210, 234
Úspěšná TJ Sokol (D. Šikola) 116
Přijetí sportovců u předsedy MěstNV 117
Další železný muž (chý) 188
Běh Klucaninou (chý) 229

V roce 1983 připravoval **TIŠNOVSKO** redakční kolektiv ve složení:

PhDr. Karel Fic, odpovědný vedoucí
Jaroslav Brácha
Zdeněk Juránek
Miroslav Makovský
Josef Ondroušek
Josef Ptáček
Jana Vavřinová

KINO PANORAMA

Čtvrtek 1. 12. — 20 hodin

● **CITOVÁ VÝCHOVA JEDNÉ DÁŠI**

Slovenský barevný film. Tragikomický příběh o lidských vztazích mezi rodiči a dětmi.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 3., neděle 4. a pondělí 5. 12. — 17.30 hodin

S TEBOU MĚ BAVÍ SVĚT

Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 3. a neděle 4. 12. — 20 hod.

● **SBOHEM A AMEN**

Italský barevný film. Česká verze.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Úterý 6. 12. — 17.30 a 20 hodin
Čtvrtek 8. 12. — 17.30 hodin

● **SVĚDEK**

Francouzský barevný film. Česká verze.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 10. a neděle 11. 12. — 17.30 hodin

SPORTLOTO „S"

Sovětský barevný film. Česká verze.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 10. a neděle 11. 12. — 20 hodin, pondělí 12.12. — 17.30 hodin

SALAMANDR

Italský barevný film. Česká verze.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

Úterý 13. 12. — 17.30 a 20 hodin, čtvrtek 15. 12. — 17.30 hodin

INSPEKTOR BECK V BUDAPEŠTI

Případ, který vzbudil pozornost švédských a maďarských kriminalistů.
Maďarský barevný film. Česká verze.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Sobota 17. a neděle 18. 12. — 17.30 hodin

HOTEL MODRÁ HVĚZDA

Český film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs

Sobota 17. a neděle 18. 12. — 20 hodin, pondělí 19. 12. — 17.30 hodin

● **DOTEK MEDÚZY**

Anglický barevný film. Příběh muže, který dokázal nemožné.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 20. a čtvrtek 22. 12. — 17.30 hodin

KOUZELNÉ DOBRODRUŽSTVÍ

Český barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Neděle 25. a pondělí 26. 12. — 17.30 hodin

BÍDNÍCI

Anglický barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Neděle 25. a pondělí 26. 12. — 20 hodin

● **PÁSLA KONĚ NA BETÓNE**

Slovenský barevný film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs

Úterý 27. a čtvrtek 29. 12. — 17.30 a 20 hodin

PŘIPOUTEJTE SE, PROSÍM!

Americký barevný film.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

Čtvrtek 1. 12. — 17.30 hodin

FILMOVÉ KUKÁTKO

Sovětský barevný film.
Vstupné 2 Kčs

Neděle 4. 12. — 9.30 hodin

ČIPERA V DOBRODRUŽNÉM FILMU

Rumunský barevný film. Česká verze.

Neděle 11. 12. — 9.30 hodin

REK ROBINSONEM

Sovětský barevný film. Česká verze.

Neděle 18. 12. — 9.30 hodin

LUKÁŠ

Český barevný film.

Neděle 25. 12. — 9.30 hodin

KOLOTOČ POHÁDEK

Sovětský barevný film.

Zpravodaj TIŠNOVSKO vydává MěstNV a MěV KSČ v Tišnově, řídí redakční kolektiv při kulturně školské komisi MěstNV. Adresa: MěstNV, 666 19 Tišnov. Cena 2 Kčs. Tisk 58 Dolní Kounice — 7447-83 — 456.12/83-Lá 257